

Kommuneplanens handlingsdel

Budsjett og økonomiplan 2024–2027

Kommunedirektørens forslag

Innhold

Innledning	5
Fire satsingsområder	5
Sterkere prioriteringer	5
Innovasjonskraft og kompetanse	6
Samfunnsdialogen	6
Budsjettet på 1–2–3	7
1. Leseveiledning	7
2. Viktige tall i budsjettet	7
3. Fra mål til handling og til målbare resultater	8
Fra mål til handling	9
Oppfølging av kommuneplanen	9
Kommunens plansystem	10
Samfunnsmessige utviklingstrekk	12
Et samfunn i endring	12
Mulig befolkningsutvikling på kort og lang sikt.....	14
Organisasjon og medarbeidere	15
Økonomiske utviklingstrekk	17
Forventede endringer i fremtidige inntekter	17
Forventede endringer i fremtidige utgifter	18
Økonomiske måltall.....	19
Driftsbudsjettet	25
Kommunens inntekter og utgifter.....	25
Sentrale inntekter.....	27
Sentrale utgifter	29
Finansinntekter og -utgifter	31
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	32
Til disposisjon for tjenestoområdene.....	33
Driftsbudsjettet – rammeendringer fordelt på endringskategorier.....	34
Endringer i tjenestoområdene	34
Investeringsbudsjettet	35
Investeringsaktivitet og finansiering	35
Oversikt Investering og finansiering.....	38
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	38
Hovedgrep for å redusere investeringsomfanget	39

Klimabudsjettet	41
Klimastrategi 2030.....	41
Om klimabudsjettet.....	41
Utslippsregnskap	42
Fremskriving av utslipp.....	45
Klimatiltak.....	47
Ønskede tiltak.....	52
Balansen	53
Gjeld	53
Fond.....	54
Utvikling i pensjonskostnader og akkumulert premieavvik	57
Kommunens mål	58
I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter	58
Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende	62
Bærumsamfunnet er klima- og miljøklokt.....	64
Bærum kommune er handlekraftig og innovativ	69
Oppvekst	76
Barnehage vest.....	81
Barnehage øst.....	87
Kompetanse og forvaltning oppvekst	88
Skole utvikling.....	91
Skole 1	98
Skole 2	103
Barn, unge og familietjenester	106
Barnevern	111
Oppvekst – ledelse	112
Helse og velferd	116
NAV, arbeid og inkludering	120
Helse	125
Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid	127
Psykisk helse og rus	134
Helse og velferd – ledelse.....	140
Aldring og mestring	145
Hjemmebaserte tjenester	149
Sykehjem	153
Forebygging og mestring.....	161

Aldring og mestring – ledelse	162
Samfunns- og byutvikling.....	169
Kultur	173
Plan- og bygningstjenesten	181
Samfunns- og byutvikling – ledelse	186
Bymiljø og eiendom.....	192
Miljøteknisk	200
Eiendom.....	231
Bymiljø og eiendom – ledelse	242
Organisasjon, styring og utvikling	245
Utvikling og digitalisering	249
HR og interne tjenester	255
Økonomi og styring	256
Organisasjon, styring og utvikling – ledelse	259
Overordnet ledelse.....	263
Kommunedirektøren	263
Politisk ledelse	264
Budsjettvedtak.....	266
Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak	266
Vedlegg.....	267
Forskriftsrapporter	267
Økonomiske nøkkeltall.....	273
Foretak og selskaper.....	278
Disponering av Klima- og miljøfondet.....	279
Organisering av kommunens tjenester	283
Prosjektmodell, fasebeskrivelse og budsjettforutsetninger for investeringer.....	285
Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel.....	287
Bærum kirkelig fellesråd – innspill til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027	288
Priser og gebyrsatser	297
Barnehage	297
Bibliotek.....	298
Billettpriser	299
Bærum sjøområde.....	304
Felling	305
Fyrverkeri.....	306
Gjestebrygge og elvepromenaden	307

Gravminne, kremasjon og begravelse.....	307
Helse- og omsorgstjenester.....	309
Innsamling fra næring, beholderrenovasjon.....	313
Kulturskolen.....	314
Parkering	314
Samferdsel.....	317
Skjenke-/salgsbevilgningsgebyr.....	318
Skolefritidsordning (SFO).....	319
Utleie kommunale lokaler og anlegg.....	320
Vann, avløp, renovasjon og feiing	333
Gebyrregulativ for 2024	337
Egne notater	350

Innledning

De langsiktige hovedmålene for kommunen er tett innlemmet med FNs bærekraftsmål og er vedtatt i [kommuneplanens samfunnsdel](#). Målene innebærer at bærumsamfunnet jobber sammen for å skape gode liv og like muligheter, er attraktivt og inkluderende, er klima- og miljøkløkt, og at kommuneorganisasjonen er handlekraftig og innovativ.

Bærum kommune har en god økonomi, men de store utfordringene knyttet til den internasjonale situasjonen, klimaendringer, demografi, knapphet på kompetanse og endringer i inntektssystemet til kommunene, skaper usikkerhet og legger også press på økonomien. Trangere økonomi krever at vi gjør tøffere prioriteringer og sikrer bedre ressursbruk.

Fire satsingsområder

Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024-2027 har følgende satsingsområder: aldersvennlig samfunn, inkluderende samfunn med plass til alle, klima- og miljøkløkt kommune. Det siste satsingsområdet er samfunnsutvikling gjennom innovasjon og tjenstedesign.

Vi jobber for et aldersvennlig samfunn for å være i stand til møte utfordringene og mulighetene knyttet til en aldrende befolkning. Det handler om å sikre at alle, uansett alder og funksjonsevne, kan delta i samfunnet. Vi gjennomfører også en omfattende videreutvikling av tjenestetilbudet som skal bidra til at flere kan bo lenge hjemme, slik de selv ønsker. Kommunen skal tilrettelegge for økt deltakelse og aktivitet, og bidra til å forebygge ensomhet og isolasjon. Dette skal gjøres i tett samarbeid med brukere, pårørende og andre samarbeidspartnere. Samtidig skal innbyggerne få tilbud om heldøgns omsorgsplass når det er nødvendig.

Vi jobber for et inkluderende samfunn, med plass til alle. Det å oppleve fellesskap, tilhørighet og å føle seg inkludert er grunnleggende behov for alle – som starter ved svangerskapet og er særlig viktig i barne- og ungdomsårene. Tiltak som fremmer inkludering for alle barn, unge, elever og som omfatter foresatte og fritidsaktører, er høyt prioritert innenfor alle områder i kommunen. Dette gjelder også helhetlig innsats for å forebygge kriminalitetsutvikling blant barn og unge. Sosial ulikhet i bærumsamfunnet kan påvirke vilkårene for oppvekst og det å delta i samfunnsutviklingen. Derfor er det viktig å skape aktivitets- og arbeidsmuligheter for innbyggere som står utenfor arbeidslivet og sette søkelys på en god by- og stedsutvikling. Det å sikre egnede boliger og gode bomiljøer er høyt prioritert. Det samme gjelder mulighet til å eie sin egen bolig. Prosjektet Barn bor bra i Bærum, bidrar til å skape tryggere rammer for barn og unge.

Som klima- og miljøkløkt kommune skal vi jobbe for å nå målet om 65 prosent reduksjon i klimautslipp innen 2030 med vekt på grønn mobilitet, sirkulære løsninger og bevaring av naturverdier. Vi skal møte og motarbeide en negativ utvikling av miljøpåvirkning og gjennomføre klimakløke handlinger, og gjøre tilpasninger til et klima i endring. Det er avgjørende å ivareta naturen for å opprettholde lagring av karbon, for å redusere utslippene, og for å ivareta det biologiske mangfoldet. Det er økende behov for forebygging, beredskap og reparasjoner etter klimaskapte ødeleggelser.

Samfunnsutvikling gjennom innovasjon, tjenstedesign og kompetanse skal bidra til å løse samfunnsutfordringer i tett dialog med næringsliv, frivilligheten, innbyggere og pårørende. Vi må forstå menneskenes behov for å skape godt innhold i nye og forbedre eksisterende tjenester. Utvikling av nye boformer i et aldersvennlig samfunn er et sentralt tema. Kunstig intelligens (KI) er viktig å få innsikt i da det kan være et godt verktøy for utviklingen av fremtidens tjenester. Bærum satser på utvikling av felleisløsninger i tett samarbeid med andre kommuner og KS innen bruk av digital informasjonsteknologi.

Sterkere prioriteringer

Bærum kommune leverer gode tjenester. Innbyggerne, særlig barn og unge, og personer som trenger særskilt støtte eller omsorg skal også ha gode tjenester i fremtiden – om 20 og 40 år. Det krever

nødvendig kapasitet og kompetanse blant medarbeiderne, god brukerdiallog og medvirkning, samt systematisk og aktivt forbedringsarbeid av tjenestene – i tillegg til forutsigbare økonomiske rammer.

Fra 2023 valgte kommunestyret å sette av midler ved bruk av fond, for å finansiere midlertidige styrkinger av utvalgte budsjetttrammer frem mot 2026. Dette ble gjort for å sikre tjenestene rom og kapasitet til å jobbe målrettet med omstilling og endring med målbar effekt. Grepene gir økt produktivitet og gjennomføringskraft.

Kommuneplanens handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024-2027 innebærer en merkbar endring i kommunens handlingsrom. Kommunens utgifter tilpasses forventede inntekter. De økonomiske rammene, kombinert med økt konkurranse om arbeidskraft, krever tøffere prioriteringer og målrettet ressursbruk.

Kommunens økonomiske resultat for 2024 er høyere enn de fleste kommuner har oppnådd de siste årene, med over 3 prosent resultatgrad.

Innovasjonskraft og kompetanse

Vi må møte de store utfordringene med innovasjon, kontinuerlig endring og forbedring med et helhetlig langsiktig blikk. For å få til dette må vi finne omforente løsninger som fungerer i den praktiske hverdagen til innbyggere, brukere, pårørende, ledere og medarbeidere. Vi må finne svar i tett dialog med og i samarbeid mellom fagmiljøer. Det gjelder også å innlemme kunnskap og forskning i utviklingsarbeidet. Vi må nyttiggjøre den kraften som ligger i vår visjon for å møte de store samfunnsutfordringene med de tiltakene vi vet har mest effekt. På den måten kan vi nå målene for utviklingen av bærumssamfunnet i tråd med Kommuneplanens samfunnsdel.

Det blir stadig mer krevende å beholde og rekruttere nok arbeidskraft med rett kompetanse. Dette innebærer at det langsiktige utviklingsarbeidet ikke bare handler om det økonomiske handlingsrommet, men at vi også tilrettelegger for en best mulig bruk av den kompetansen og kapasiteten vi har blant egne medarbeidere og i samarbeidet med frivillige, offentlige og private virksomheter.

Tillitsbasert ledelse og godt medarbeiderskap, i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste, skal bidra til å sikre motiverte og myndiggjorte ledere og medarbeidere som jobber sammen og finner løsninger nærmest mulig innbyggeren og for å oppnå bedre, effektive og riktige tjenester. Det kan gi trygghet for læring. Innovative og fremtidsrettede virksomheter som systematisk arbeider med tillit, trygghet og læring, tiltrekker seg medarbeidere med kompetanse.

Samfunnsdialogen

Kommunen vil i fremtiden være helt avhengig av deltakende innbyggere som mestrer egne liv. Morgendagens utfordringer må løses i fellesskap og samarbeid med innbyggerne, fordi vi vet det må gjøres vanskelige prioriteringer og veivalg. Dialog gir forutsigbarhet og reduserer misforståelser.

Åpenhet om prosesser og resultater, god faktabasert informasjon og analyse og ikke minst vilje til å lytte, er viktig for oss – det bidrar til å skape tillit. Vi har gode erfaringer med åpenhet og tett dialog med innbyggere, samfunnsaktører og næringsliv både på fysiske møteplasser og nye kommunikasjonsarenaer.

Sammen skaper vi fremtiden.

Geir B. Aga
kommunedirektør

Budsjettet på 1–2–3

1. Leseveiledning

Dokumentet du leser nå er Kommunedirektørens forslag til kommuneplanens handlingsdel med budsjett og økonomiplan. Her finner du kommunens budsjett for 2024, økonomiplan for de påfølgende tre årene, og oppdragene kommunen skal arbeide med i fireårsperioden for å nå målene i [kommuneplanens samfunnsdel](#). Målene fra kommuneplanens samfunnsdel er brutt ned i mindre og mer konkrete *oppdrag* som skal gjennomføres i perioden. Disse skal igjen ha betydning for hva kommunen prioriterer å bruke penger på. Slik sørger vi for at store og overordnede samfunns mål blir brutt ned i konkrete handlinger – derav navnet *handlingsdel*.

1. Budsjettdokumentet består av fem hovedoverskrifter:
2. Innledende kapitler (som du leser på nå).
3. Selve budsjett og økonomiplanen som viser drifts-, investerings- og klimabudsjett for hele kommunen.
4. Kommunens tjenesteområder, som viser hvordan budsjettet er fordelt på de ulike tjenesteområdene. Her kan du også lese om hvert enkelt område og hva slags oppdrag og tiltak vi skal utføre i perioden.
5. Kommunens mål, hvor du kan lese mer om hovedmålene og utforske relevant statistikk for hvert enkelt delmål.

Grafikk og nøkkeltall som gir deg et raskt overblikk over hvor mye penger kommunen bruker på ulike områder og lar deg gjøre egne filtreringer for å få frem informasjonen du er ute etter.

Mye av informasjonen er tilgjengelig flere steder og i flere formater. Slik håper vi at du kan finne informasjonen du leter etter. Enten du ønsker et overblikk, eller å utforske detaljer for områdene du er interessert i.

Selve budsjettdokumentet er et digitalt dokument med mange muligheter for deg som leser. Dokumentet tilpasser seg slik at du kan lese det på mobil og PC-skjerm, og vi anbefaler deg å navigere mellom de forskjellige kapitlene via menyen øverst til høyre. I kapitlene kan du navigere videre i kolonnen til venstre. Hvis du leter etter noe spesifikt kan du bruke søkefunksjonen som ligger på toppen av alle sidene.

Husk også at mange av tabellene og grafiske elementer gir deg mer informasjon ved å klikke på dem – prøv det ut!

2. Viktige tall i budsjettet

Kommunens budsjetterte driftsutgifter er på 12,6 milliarder kroner i 2024. I tillegg kommer finansutgifter. Investeringsbudsjettet er på cirka 2,6 mrd. i 2024. Vi har cirka 13,9 mrd. i inntekter i 2024.

Bærum kommune praktiserer rammebudsjettering. Det betyr at de ulike tjenesteområdene får en ramme de skal drifte innenfor. Flytting mellom rammene skjer primært i budsjettbehandlingen. Det kan også gjøres ved to årlige tertialrapporter.

For perioden 2024–2027 tar vi utgangspunkt i det som var budsjettammen i 2023, og viser økninger eller reduksjoner i disse. Det er kun endringer i forhold til 2023-rammen som behandles i Handlingsdelen. Der det ble bevilget midler til tiltak i 2023 som videreføres, er dette en del av totalrammen og vises ikke i oversiktene for 2024 og påfølgende år.

3. Fra mål til handling og til målbare resultater

Kommuneplanen peker på endringer i demografi, klima og miljø samt sosial ulikhet som tre samfunnsutfordringer som Bærum må håndtere frem mot 2040. Det er gjennom å arbeide aktivt med samfunnsutfordringene vi også når de fire hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel:

1. I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
2. Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende
3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt
4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Flesteparten av de økonomisk prioriterte budsjettiltakene kan knyttes til oppdrag, som igjen er knyttet til hovedmålene, delmålene og strategiene i samfunnsdelen. På den måten går vi fra langsiktige mål, til mer kortsiktige og konkrete handlinger for å nå målene.

Denne handlingsdelen består av 62 ulike oppdrag. Noen av oppdragene er store og gjelder for hele planperioden. Andre er av mer konkret karakter og skal gjennomføres innen relativt kort tid. Selv om oppdragene er knyttet til ett mål, vil det kunne påvirke andre mål og delmål kommunen også har. Flere av oppdragene er tverrsektorielle oppdrag som du finner igjen på flere kommunalsjefområder. En utfyllende beskrivelse av alle oppdragene finner du i kapitlet *Kommunens mål*.

Fra mål til handling

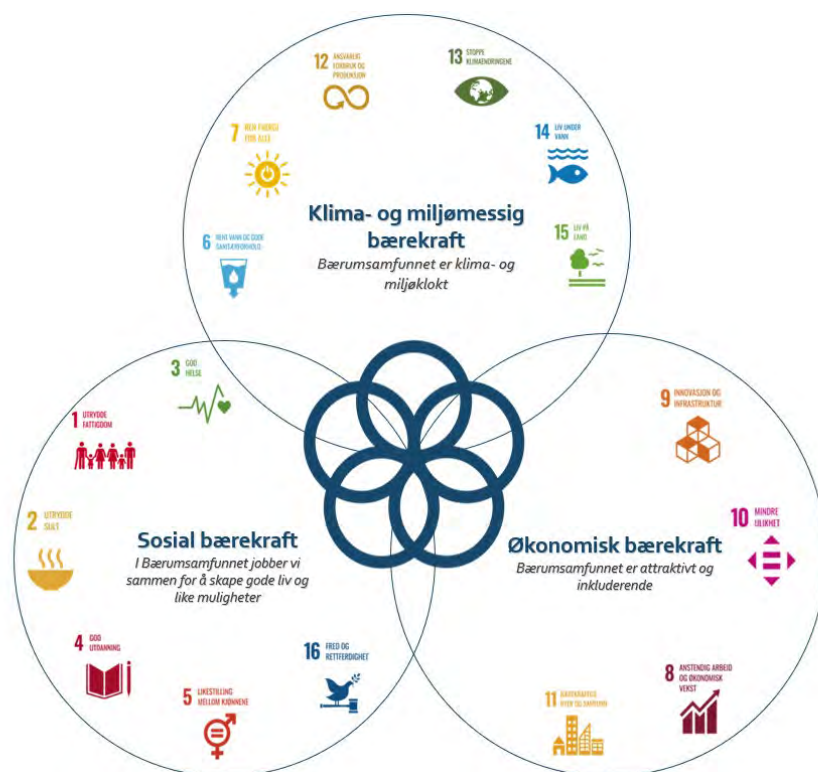
Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument og setter retning for utviklingen av Bærum frem til 2040. Kommuneplanen består av en samfunnsdel med arealstrategi og en arealdel. Samfunnsdelen inneholder fire hovedmål for utviklingen av Bærum som samfunn og kommuneorganisasjon:

1. I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
2. Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende
3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt
4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

For å nå hovedmålene må oppgaver og utfordringer løses i samarbeid mellom kommunen, innbyggere, frivillige, organisasjoner og foreninger, næringsliv og forsknings- og kunnskapsmiljøer. Alle disse aktørene er «vi», og **sammen skaper vi fremtiden**.

Hovedmålene bygger på de tre dimensjonene for bærekraftig utvikling, og FNs bærekraftsmål ligger til grunn i kommuneplanens samfunnsdel. Bærekraftsmål 17 – samarbeid for å nå målene – er i likhet med Bærum kommunes visjon et løfte og en anerkjennelse av at vi må jobbe sammen for å oppnå en bærekraftig og helhetlig utvikling av bærumsamfunnet.

Les mer om hovedmålene i [kommuneplanens samfunnsdel](#).

Illustrasjon av de tre bærekraftsdimensjonene med FNs bærekraftsmål og hvordan Bærum kommunes hovedmål plasseres i de tre dimensjonene.

Oppfølging av kommuneplanen

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan samfunnsdelen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Det er dette dokumentet du leser nå – kommuneplanens handlingsdel, budsjett og økonomiplan. Her finnes budsjett for kommende år, økonomiplan for de påfølgende tre årene samt

oppdragene kommunen skal arbeide med i fireårsperioden for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Handlingsdel med budsjett og økonomiplan gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser og oppgaver de neste fire årene. Den omfatter hele kommunens virksomhet og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden.

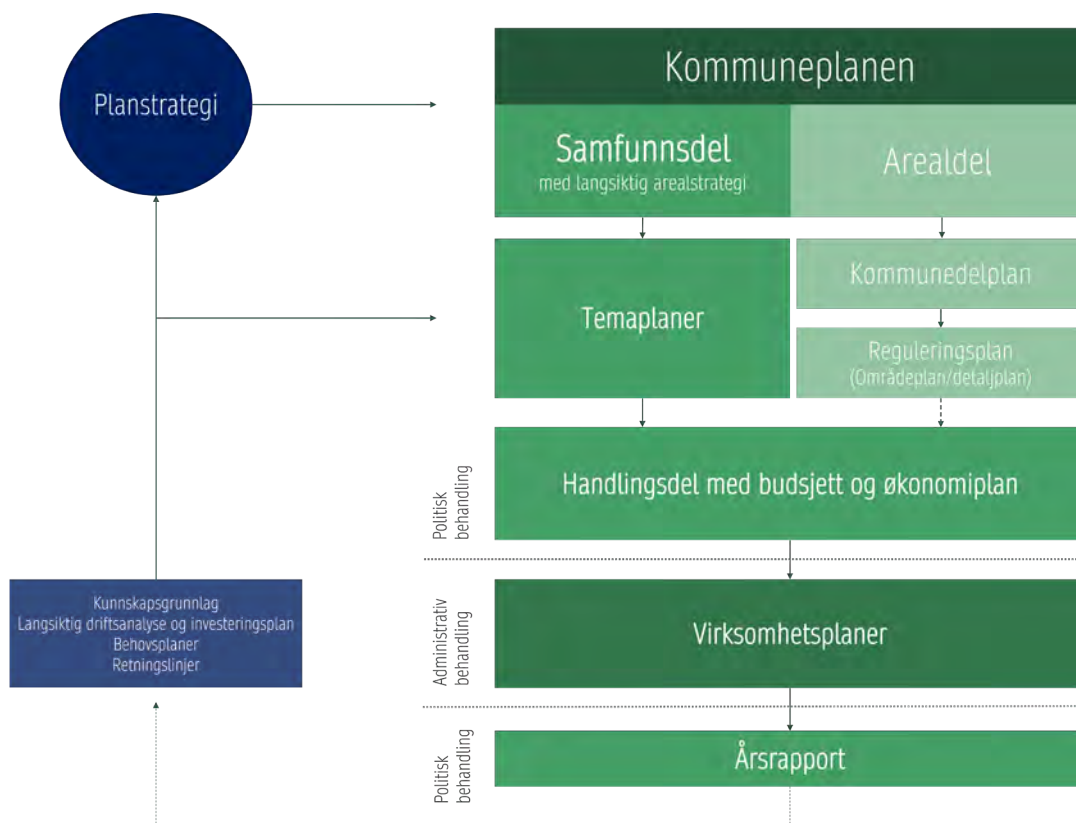
Kommunens plansystem

Kommunens planer er våre viktigste verktøy for styring og prioritering.

Et velfungerende kommunalt plansystem krever god sammenheng og arbeidsdeling mellom tre politisk vedtatte plannivå som også speiles i virksomhetsstyringen:

- Overordnet strategisk nivå med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel
- Underliggende nivå med strategisk utdyping og fokus på at planene skal føre til handling
- Prioritering gjennom kommuneplanens handlingsdel, budsjett og økonomiplan

Videre administrativ oppfølging av de politisk vedtatte planene skjer gjennom virksomhetsplaner.

Figur av kommunens plansystem med sammenhenger

Temaplaner

På nivået under kommuneplanens samfunnsdel har vi temaplaner.

Temaplanene omhandler et spesifikt tema eller fagområde. De kan være tjenestespesifikke, eller omhandle flere tjenesteområder. Temaplanene tar utgangspunkt i hovedmål og delmål fra samfunnsdelen. Det kan også utarbeides egne delmål, og tiltak.

Virksomhetsplaner

Virksomhetsplaner er et administrativt verktøy som skal sikre sammenheng mellom organisasjonens mål, tiltak og resultater samt oppfølging av politiske vedtak, lover og forskrifter. Mål, strategier og oppdrag fra kommuneplanen, temaplaner og handlingsdelen, følges opp og implementeres i virksomhetene gjennom virksomhetsplanene.

Andre plantyper

Behovsplaner er styringsverktøy som synliggjør behovet for omstrukturering og bygging av nye formålsbygg. Hensikten med en behovsplan er å synliggjøre investeringsbehov og sikre bedre sammenheng mellom langtidsplaner og budsjett.

Langsiktig driftsanalyse og investeringsplan (LDIP) viser hvilke investeringskostnader og finansieringsbehov som vil være nødvendige i et 20-årsperspektiv for å møte de økte behovene knyttet til befolkningsvekst, demografisk utvikling og endrede krav til kommunen.

I tillegg har vi andre dokumenter som ligger til grunn for kommunens virksomhet, som veiledere, retningslinjer og lignende. Disse er ikke definert som en plantype, men utarbeides ved behov.

Oppfølging av handlingsdel med budsjett og økonomiplan

Oppdragene i handlingsdelen viser hvordan tjenesteområdene vil jobbe i fireårsperioden for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel. Oppdragene trekkes ned til virksomhetsplanene, hvor det knyttes til en eller flere oppgaver.

Samfunnsmessige utviklingstrekk

Et samfunn i endring

Vi står overfor store samfunnsutfordringer som økende sosial ulikhet, klimaendringer og endret demografi. Dette utfordrer kommunen og gjør også kommunens oppgaver mer komplekse enn før. Bærum skal legge til rette for befolkningsvekst på nivå med andre omkringliggende kommuner i Osloregionen, og jobbe for en demografisk utvikling som legger til rette for fortsatt økonomisk handlingsrom. Kommunen skal fortsette å levere gode tjenester, men med strammere økonomiske rammer enn før. Dette gjør at vi må tenke nytt om hvordan vi skal utvikle morgendagens Bærum.

Sosial ulikhet og utenforskap

Bærum skal være et godt sted å bo og leve, hele livet. Den sosiale ulikheten i Bærum er økende, og Bærum er blant kommunene i Norge som har størst ulikhet mellom de rikeste og de fattigste innbyggerne. Økende sosial ulikhet øker også risikoen for polarisering, for svakere samhold i samfunnet og for at flere faller utenfor arbeids- og samfunnslivet. Utenforskap påvirker personlig helse, levekår og samfunnsøkonomien negativt. Årsakene er sammensatte og krever bred innsats.

Det har lenge vært bekymring for ungt utenforskap. Nasjonalt ser man at en stadig større andel av befolkningen mellom 15 og 29 år verken er i arbeid, utdanning eller opplæring. En økende andel barn vokser opp i familier med lav inntekt. Omkostningene er store både for samfunnet og for de unge det gjelder, og for arbeidslivet, som mister tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse.

Klima- og miljøendringer

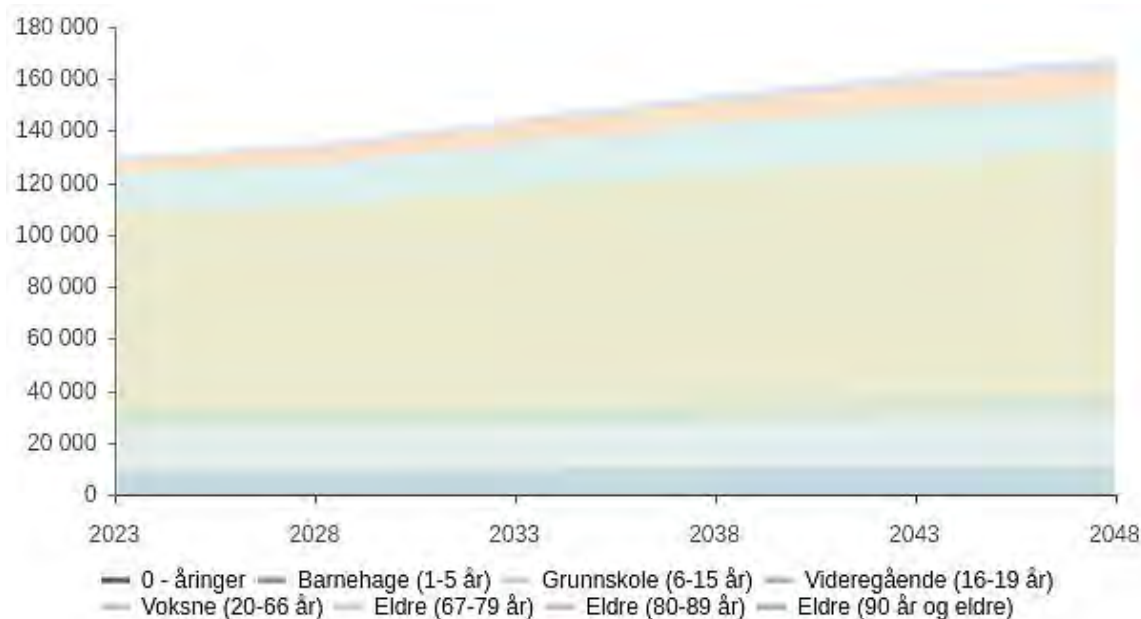
Bærum skal være et klima- og miljøklokt samfunn der det er enkelt å bo, arbeide og leve på en klima- og miljøvennlig måte. Kommunen har satt ambisiøse mål om å redusere klimagassutslippene med 65 prosent innen 2030 og være et lavutslippssamfunn i 2050. For å lykkes er det behov for flere og mer effektfulle tiltak. Det er også avgjørende at vi samtidig jobber systematisk for å sikre naturmangfold og økosystemer på land og under vann og tilpasser oss til de endringene i klima vi vet kommer. Bærum er blant de kommunene i landet som har størst naturmangfold, og det må jobbes kontinuerlig for å bevare og restaurere dette mangfoldet.

Demografiske endringer

Bærum's befolkning blir eldre, og frem mot 2050 vil kommunen ha en befolkningsvekst på 84 prosent i de eldre aldersgruppene (67+ år). At vi lever lenger og er friske, er positivt. Men det gjør også at vi må tenke nytt og finne ut hvordan vi skal ivareta en større gruppe eldre. Økt andel eldre vil medføre endret etterspørsel etter kommunale tjenester. For å møte disse endringene må vi utvikle kommunens tjenestetilbud slik at vi også i fremtiden kan levere gode og målrettede tjenester med riktig omfang og kvalitet. Hvis vi skal få til dette må vi prioritere de som trenger det mest. Det innebærer også at vi skal bevege oss fra å være utfører til i større grad å bli en tilrettelegger. Vi må tilrettelegge for at folk skal kunne leve gode liv lenger, ved å legge vekt på forebygging, økt selvhjelpenhet og mestring. Og vi må planlegge og utforme lokalsamfunnene våre på en inkluderende og aldersvennlig måte slik at kommunens innbyggere kan delta og ha aktive liv lengst mulig.

En økning i de eldre aldersgruppene betyr også at det blir færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Dette betyr igjen at det blir færre yrkesaktive til å finansiere velferdstjenestene, og mindre tilgjengelig arbeidskraft til kommunens tjenester. Vi må derfor planlegge for at tilgangen på arbeidskraft og kompetanse blir mer begrenset, samtidig som vi må utnytte potensialet hos medarbeidere vi allerede har gjennom å sørge for kompetanseutvikling.

Befolkningsprognose

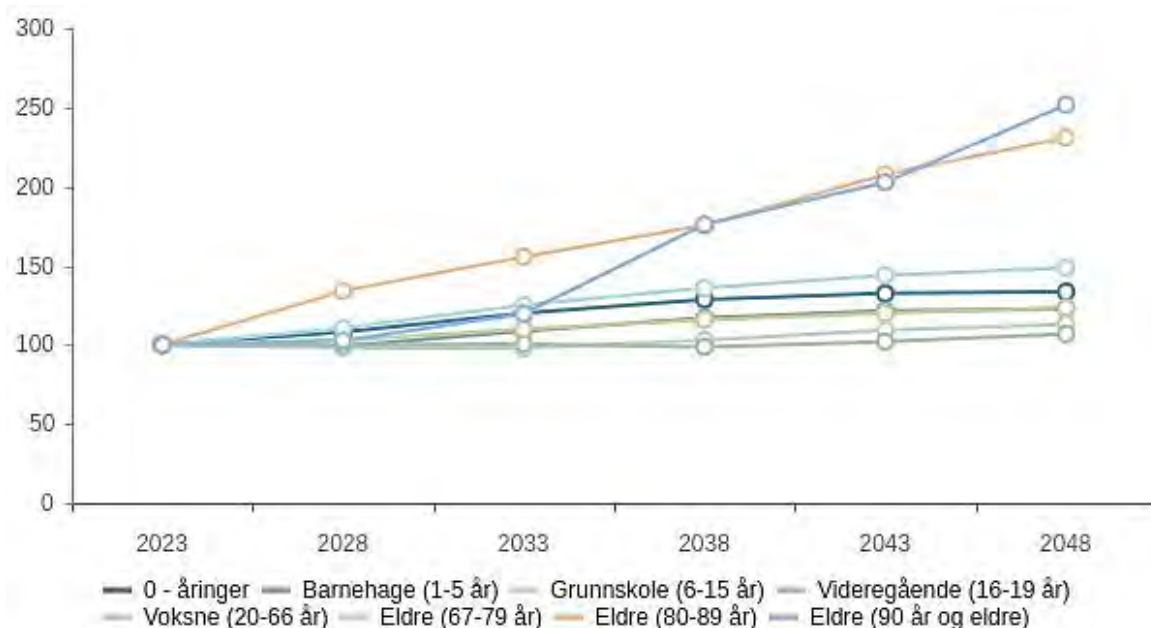

	2023	2028	2033	2038	2043	2048
0 - åringar	1 236	1 336	1 482	1 590	1 637	1 650
Barnehage (1-5 år)	7 566	7 506	8 224	8 854	9 190	9 294
Grunnskole (6-15 år)	17 180	16 821	16 805	17 695	18 758	19 417
Videregående (16-19 år)	6 862	6 855	6 898	6 774	6 994	7 330
Voksne (20-66 år)	76 822	79 043	84 405	88 947	92 114	94 864
Eldre (67-79 år)	13 985	15 435	17 512	18 990	20 135	20 789
Eldre (80-89 år)	4 835	6 477	7 525	8 490	10 038	11 165
Eldre (90 år og eldre)	1 388	1 423	1 661	2 443	2 813	3 492
Total	129 874	134 896	144 512	153 783	161 679	168 001

Prognosetype: Egen prognose - Bærum

Prognoseperiode: 25

Prognose vekst

	2023	2028	2033	2038	2043	2048
0 - åringer	100,0 %	108,1 %	119,9 %	128,6 %	132,4 %	133,5 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	99,2 %	108,7 %	117,0 %	121,5 %	122,8 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	97,9 %	97,8 %	103,0 %	109,2 %	113,0 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	99,9 %	100,5 %	98,7 %	101,9 %	106,8 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	102,9 %	109,9 %	115,8 %	119,9 %	123,5 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	110,4 %	125,2 %	135,8 %	144,0 %	148,7 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	134,0 %	155,6 %	175,6 %	207,6 %	230,9 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	102,5 %	119,7 %	176,0 %	202,7 %	251,6 %
Total	100,0 %	103,9 %	111,3 %	118,4 %	124,5 %	129,4 %

Prognosetype: Egen prognose - Bærum

Prognoseperiode: 25

Mulig befolkningsutvikling på kort og lang sikt

I denne analysen av årets befolkningsprognose er referansetidspunktet 1. januar 2023. Dette er det siste tidspunktet der befolkningen totalt og fordelt på aldersgrupper er kjent. I figurene over og i tekstbeskrivelsene under er alle befolkningstall som oppgis, per 1. januar.

Årets befolkningsprognose viser en gjennomsnittlig årlig vekst på 0,8 prosent i perioden fra 2023 til 2027. Samlet beregner prognosen at befolkningsveksten blir 3,9 prosent i denne perioden. I 2048 ligger det an til at befolkningen har økt med 29 prosent.

Befolkningsveksten er i årets prognose beregnet til å bli noe høyere enn prognosen utarbeidet i 2022. Dette skyldes i hovedsak at det nå forventes en noe høyere boligproduksjon.

Barn og unge 0–19 år

Årets befolkningsprognose viser at antall barn under ett år (0-åringer) vil øke noe hvert år i hele prognoseperioden. Veksten er ventet å utgjøre 8 prosent frem mot 2028, og 34 prosent frem mot 2048.

Aldersgruppen 1–5 år vil bli mindre frem mot 2028, for deretter vokse med 23 prosent frem mot 2048.

Aldersgruppen 6–12 år vil ligge under 2023-nivå helt frem til 2034 for deretter å øke med 14 prosent frem til 2048. Antall barn i aldersgruppen 13–15 år vil svinge rundt 2023-nivå frem til 2038. Deretter følger en moderat vekst (gruppen vil være 11 prosent større i 2048 enn i 2023). Tallene indikerer at det samlede elevtallet i skolen først vil stige fra rundt 2035. Her vil det være store geografiske forskjeller i kommunen. Det er områder som vil oppleve elevtallsvekst, og andre områder som vil oppleve nedgang i elevtallet.

Voksne 20–66 år

Arbeidsstyrken (innbyggere i alderen 20–66 år) antas å øke med 3 prosent frem til 2028 og med 23 prosent frem til 2048.

Eldre 67 år og eldre

Antall innbyggere i aldersgruppen 67–79 år antas å øke med 10 prosent frem til 2028. Veksten er forventet å fortsette i hele prognoseperioden, og ender på 49 prosent for perioden frem til 2048.

Veksten i aldersgruppen 80 år og eldre er beregnet til 27 prosent frem til 2028. Prognosen viser at den samlede økningen i denne aldersgruppen blir på 136 prosent frem til 2048.

Samlet for aldersgruppen 80 år og eldre er det forventet en økning fra 6 200 innbyggere til 14 600 innbyggere i perioden 2023 til 2048. Av økningen på 8 400 personer er 3 400 personer i aldersgruppen 80–84 år, 2 900 er i aldersgruppen 85–89 år, 1 550 personer er i aldersgruppen 90–94 år, og 550 personer er 95 år eller eldre.

Se [Bærum i tall](#) på kommunens hjemmeside for ytterligere tallgrunnlag.

Om utarbeidelsen av årets befolkningsprognose

Prognoseperioden for årets befolkningsprognose er årene 2023–2050.

Kommunen benytter KOMPAS (kommunenes plan- og analysesystem) i arbeidet med befolkningsprognoser. KOMPAS benytter en prognosemodell for dynamisk flytting. Det betyr at modellen beregner netto innflytting til kommunen (antall personer som flytter inn til kommunen, minus antall personer som flytter ut).

Det er stor usikkerhet knyttet til befolkningsprognoser. Det er blant annet vanskelig å forutsi fremtidige flyttemønstre mellom kommuner og omfanget av innvandringen år for år. Fødselsoverskuddet (overskuddet i antall fødsler sammenliknet med antall dødsfall) kan også variere fra år til år, basert på endringer i antall fødte og døde.

KOMPAS forutsetter en sammenheng mellom boligproduksjon og befolkningsvekst. Det innebærer at befolkningsprognosen legger til grunn at boligbyggeprognosen fra Plan- og bygningstjenesten blir realisert i løpet av prognoseperioden.

Boligbyggeprognosen er en oversikt over planlagte og kjente byggeprosjekter. Det er knyttet stor usikkerhet til anslagene for boligbygging, blant annet på grunn av konjunkturedringer, gjennomføring av planprosesser og etablering av nødvendig infrastruktur. Dette betyr at noen prosjekter kan gå ut, komme til eller justeres i prognoseperioden. Kommunen reviderer boligbyggeprognosen hvert år.

Årets boligbyggeprognose tilsier at det kan bli bygget cirka 775 boliger i gjennomsnitt per år i perioden 2023–2050. Til sammen blir det 21 700 boliger, cirka 1 600 flere boliger enn i fjorårets boligbyggeprognose.

Usikkerheten i en befolkningsprognose vil øke utover i prognoseperioden. Kommunens egne prognoser har erfaringsmessig gitt bedre anslag for befolkningsutviklingen i Bærum enn SSBs befolkningsfremskrivninger på kommunenivå.

Organisasjon og medarbeidere

Endringene i og rundt bærumsamfunnet påvirker også Bærum kommune som organisasjon. Som en stor arbeidsgiver og samfunnsaktør har organisasjonen et ansvar både for menneskene som jobber i Bærum, og for vår påvirkning på samfunnet rundt oss.

Bærum kommune skal være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver. Gjennom fokus på kompetanseutvikling, tillitsbasert ledelse, medarbeiderskap og arbeidsmiljø skal Bærum være en innovativ og handlekraftig kommune. Morgendagens utfordringer må møtes med nye løsninger. I arbeidet med å utvikle fremtidens kommune og tjenestetilbud står innovasjon og digital transformasjon sentralt.

Vi går inn i en tid med endring og omstilling av kommunens tjenester, og et stort behov for kvalifisert arbeidskraft. Å rekruttere og beholde helsepersonell, og å videreutvikle kompetanse, er en av hovedutfordringene Bærum kommune står overfor. Dette vil gjelde flere kommuner enn Bærum, og det betyr at vi må planlegge for at tilgangen på arbeidskraft og kompetanse blir mer og mer begrenset. Dette innebærer blant annet i større grad å utnytte potensialet hos medarbeiderne vi allerede har. Som arbeidsgiver vil kommunen derfor sørge for at våre medarbeidere har mulighet til å utvikle sin kompetanse, slik at vi kan løse oppgavene våre mest mulig effektivt også i fremtiden. I tillegg kan kompetanseutvikling bidra til å øke medarbeidernes motivasjon og redusere turnover, og bidra til at Bærum kommune er en attraktiv arbeidsplass.

En annen viktig dimensjon er å se potensialet for arbeidskraft i forlenget yrkeskarriere, lavere sykefravær og mer heltidsarbeid. Samtidig har vi også et ansvar for å sikre et inkluderende arbeidsliv - et arbeidsliv der det er plass til alle. Dette stiller krav til oss som arbeidsgiver. Vi skal legge til rette for

heltidskulturen, samtidig som vi skal sikre muligheter for og sysselsetting av de som ikke kan ha en heltidsstilling.

Økonomiske utviklingstrekk

Bærum kommune skal forvalte økonomien på en bærekraftig måte. Det innebærer at vi skal kunne tilby tjenester tilpasset dagens behov uten å frata fremtidige generasjoner muligheten for tjenester tilpasset deres behov. Det innebærer også at vi skal tilpasse inntektene til utgiftene, og at vi skal ha tilstrekkelig med reserver til at vi kan håndtere uforutsette økonomiske svingninger, i tillegg til at vi skal forvalte finansielle midler og gjeld på en slik måte at vi ikke pådrar oss vesentlig finansiell risiko. Vi ser at reservene fungerer som en støtdemper. Dette gir forutsigbarhet for tjenesteproduksjonen, eksempelvis ved at vi bruker av disposisjonsfondet for å finansiere noe av investeringene. Uten den reserven ville vi måttet hente finansieringen i sin helhet fra driften.

For at økonomien skal være bærekraftig over tid, og for at vi skal kunne levere tjenester innenfor endrede økonomiske rammer, må vi jobbe med kostnadsreducerende tiltak og med omstilling av tjenestene. Omstillingsarbeidet går saktere enn forventet, og det tar lengre tid å realisere økonomiske effektiviseringstiltak. Kommunedirektøren understreker derfor at noe av det viktigste vi skal gjøre er å fortsette utviklingen av dagens tjenester til fremtidens behov og rammevilkår. For å få lykkes med dette er det viktig å ha samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi, og for utvikling av bærumsamfunnet. Langsiktig innstramming av økonomiske rammevilkår betyr at vi må ta tøffere prioriteringer, utvise økonomisk nøkternhet, og ha vilje til innovasjon og omstilling.

De siste års ekstraordinære prisvekst og stigende renter har redusert kommunens handlingsrom. Den anslåtte veksten i de frie inntektene vil i planperioden i stor grad gå med til å dekke den høye lønns- og prisveksten, i tillegg til økte renter og avdrag som er en konsekvens av høye investeringer og stigende rente. Det har også vært behov for å bruke av kommunens reserver. Til tross for dette har Bærum kommune fortsatt en god økonomi med høye skatteinntekter, lav gjeld i forhold til sammenliknbare kommuner og reserver som gjør at vi tåler svingninger.

Rammebetingelsene innebærer at det er noe større usikkerhet i anslagene for Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027 enn i de siste årenes budsjett og økonomiplaner. Skatteanslaget er noe høyere enn normalen de siste årene, og reservene er redusert med 560 mill. fra utgangen av 2022. I tillegg er avsatte midler til lønnsoppgjør og økte pensjonskostnader budsjettet med mindre margin. Disse grepene er gjort for å opprettholde 50 prosent egenkapitalfinansiering av investeringene, og for å finansiere omstilling av tjenestene.

Investeringsbehovet fortsetter å være høyt i årene som kommer, og kostnadsrammene for de store byggeprosjektene i tidligfase har blitt oppjustert som følge av kostnadsveksten i markedet. Konsekvensen av dette er at en større del av driftsinntektene må brukes til å finansiere investeringene. Gjelden vil også stige på grunn av høyere lånebehov, og kombinasjonen av høyere gjeld og oppadgående renter øker den finansielle risikoen. For å bedre det økonomiske handlingsrommet noe, og redusere den finansielle risikoen i perioden, foreslår Kommunedirektøren å skyve på noen investeringer i investeringsplanen i forhold til vedtatt Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026.

Kommunens inntekter og utgifter er nært knyttet til utviklingen i, og sammensetningen av befolkningen. Vekst i arbeidsstyrken (25–66 år) kan øke kommunens skatteinntekter, mens vekst i aldersgrupper som benytter kommunale tilbud (barnehage, skole, helse og omsorgstjenester), vil øke utgiftene, både til drift og investeringer. Også rammetilskuddet fra staten påvirkes av alderssammensetningen i befolkningen.

Forventede endringer i fremtidige inntekter

Skatteinntektene er kommunens hovedinntektskilde. Anslagene for kommunens skatteinntekter har de siste årene vært preget av forsiktighet som følge av covid-19-pandemien. De faktiske tallene viser likevel bedre økonomi gjennom pandemien enn først ventet, og i Norge har kommunene delvis hatt høyere skatteinntekter enn forventet. Arbeidsledigheten er rekordlav, og lønnsveksten er høyere enn den har vært de siste årene. I tillegg har endringer i utbyttebeskatningen gitt høye skatteinntekter.

I planperioden er det lagt opp til en noe høyere vekst i skatteinntektene enn i de siste økonomiplanene. Det er samtidig nødvendig å understreke at skatteanslagene er usikre.

Det er fortsatt urolige tider i verden. Under covid-19-pandemien opptrådte verdens land samordnet, noe som la godt til rette for økonomisk utvikling. Økonomisk utvikling, etterfulgt av den pågående krigen i Ukraina, har bidratt til høy inflasjon. Dette gjenspeiles i høye energipriser, økte råvarepriser og økte materialkostnader til bygg og anlegg. En større del av de frie inntektene må derfor brukes til å dekke kostnadsøkninger. Høy inflasjon og stigende renter bidrar også til økt usikkerhet i utviklingen i norsk økonomi. I årene som kommer, vil det også stå færre i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist. Statens utgifter vil gå opp, uten at inntektene vil øke tilsvarende. Regjeringen har også varslet at oljepengebruken skal ned, og det forventes at det økonomiske handlingsrommet blir mindre.

Endringer i inntektssystemet

I 2020 ble det startet et arbeid med å vurdere kommunenes inntektssystem. [Inntektssystemutvalget](#) la frem sin rapport 29. august 2022. Regjeringen planlegger å legge et forslag til nytt inntektssystem for kommunene frem for Stortinget i løpet av våren 2024. Det nye inntektssystemet er ment å få virkning fra og med 2025.

Dersom Inntektssystemutvalgets anbefalinger gjennomføres i sin helhet, viser utvalgets egne beregninger at Bærum kommunes frie inntekter reduseres med i overkant av 40 millioner kroner årlig fra dagens nivå. Utvalgets anbefalinger er ikke hensyntatt i økonomiplanen.

Forventede endringer i fremtidige utgifter

Utviklingen i kommunens utgifter henger sammen med hvilke oppgaver kommunen løser, og hvordan vi løser dem. I tillegg har utviklingen i lønns- og prisvekst både direkte og indirekte effekt på kommunens utgifter. Det samme har demografiendringer og investeringsaktiviteten.

De tre samfunnsutfordringene påvirker driftsutgiftene

Kommuneplanens samfunnsdel peker på tre samfunnsutfordringer som må løses. De må løses av hensyn til den enkelte, samtidig som de også påvirker kommunens utgiftsside.

- *Sosial ulikhet:* Dersom en større andel av innbyggerne blir stående utenfor sosiale fellesskap, stiller det større krav til samfunnet generelt, og kommunens tjenester spesielt.
- *Klima og miljø:* Det er ventet at kostnadene for klimatilpasning vil øke. Samtidig skal kommunen gjennomføre klimatiltak for å redusere sine egne klimautslipp med 65 prosent eller mer innen 2030, og bli et nullutslippssamfunn innen 2050.
- *Demografisk utvikling:* For kommunens tjenesteproduksjon er det en sterk sammenheng mellom befolkningsutvikling og kostnader. Som beskrevet i befolkningsprognosen ventes det fortsatt befolkningsvekst i Bærum. Likevel varierer utviklingen mellom aldersgruppene. Vi har en økning i den eldste aldersgruppen, samtidig som vi ser en nedgang i de yngste aldersgruppene frem til starten av 2030-tallet. En konsekvens av dette er at kommunen må omprioritere ressurser fra de yngste til de eldste aldersgruppene de neste årene. Kommunen må samtidig jobbe med omstilling og tjenesteutvikling, fordi befolkningsprognosen viser at kommunen ikke kan tilbakeføre de samme midlene fra eldre til yngre når de yngste aldersgruppene igjen øker. Fremtidige ressurser til disse gruppene må komme som en konsekvens av at kommunen leverer tjenester på en mer kostnadseffektiv måte enn i dag.

Økte kostnader som følge av lønns- og prisvekst, høyere renter og større pensjonskostnader

Verden og Norge er preget av høy prisvekst. Høy prisvekst og stramt arbeidsmarked medvirker til høy lønnsvekst. Høy lønns- og prisvekst påvirker kommunens økonomiske handlingsrom gjennom økte driftsutgifter og investeringsutgifter, hvor lønn utgjør en vesentlig andel.

De flytende rentene er hevet betydelig gjennom 2023, og forventet rentenivå fremover er også hevet i forhold til tidligere forutsetninger. Dette medfører økte rentekostnader i budsjettperioden. For 2024 forutsettes en rente på 4,5 prosent, i 2025 forventes renten å falle til 4 prosent, og de to neste årene forventes den å ligge på 3,5 prosent.

Kommunen vil ha økte pensjonskostnader i perioden. Kommunens arbeidsgiveransvar for pensjon til ansatte finansieres ved årlige innbetalinger av pensjonspremier og oppspart avkastning fra avsatte pensjonsmidler. Forvaltning av ordningen skjer hovedsakelig gjennom Bærum kommunale pensjonskasse. Det er også mindre andeler som forvaltes gjennom Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Området er nøye regulert og underlagt tilsyn av statlige myndigheter.

Økonomiske måltall

Kommunen skal forvalte økonomien slik at vi har bærekraftig økonomi over tid. Vi styrer etter økonomiske måltall som skal bidra til å sikre dette. Måltallene viser om kommunens samlede økonomi utvikler seg i ønsket retning, og sier noe om kommunens handlefrihet i kommende år, for eksempel om vi kan gjennomføre investeringer i tråd med langsiktige planer. Måltallene ble sist vedtatt i kommunestyret i møtet 17. juni 2015 i saken [Økonomiske handlingsregler og nøkkeltall \(PDF\)](#), sak 069/15.

Beløp i mill. 2024-kroner	Måltall	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Gjennom snitt
Resultatgrad	4 % (min. 3 %)	1,4 % *)	3,6 %	5,1 %	6,2 %	6,5 %	5,3 %
Egenkapitalfinansiering	50 % (min. 40 %)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Likviditetsreserve	Min. 300 mill.	734	652	656	684	903	724
Bufferfond	Min. 100 mill. siste år	644	481	402	330	300	378

*) Resultatgrad for 2023 er korrigert for bundne midler overført fra 2022 for å få sammenlignbare tall.

Resultatgrad

Det viktigste nøkkeltallet i kommuneøkonomien er resultatgraden. Resultatgraden angis i prosent og beregnes ved å dele netto driftsresultat på summen av driftsinntekter. Netto driftsresultat blir ofte brukt til å beskrive kommunens handlefrihet, og viser hva kommunen har til disposisjon til egenfinansiering av investeringer og til avsetninger fra årets drift for å bedre fremtidig handlingsrom.

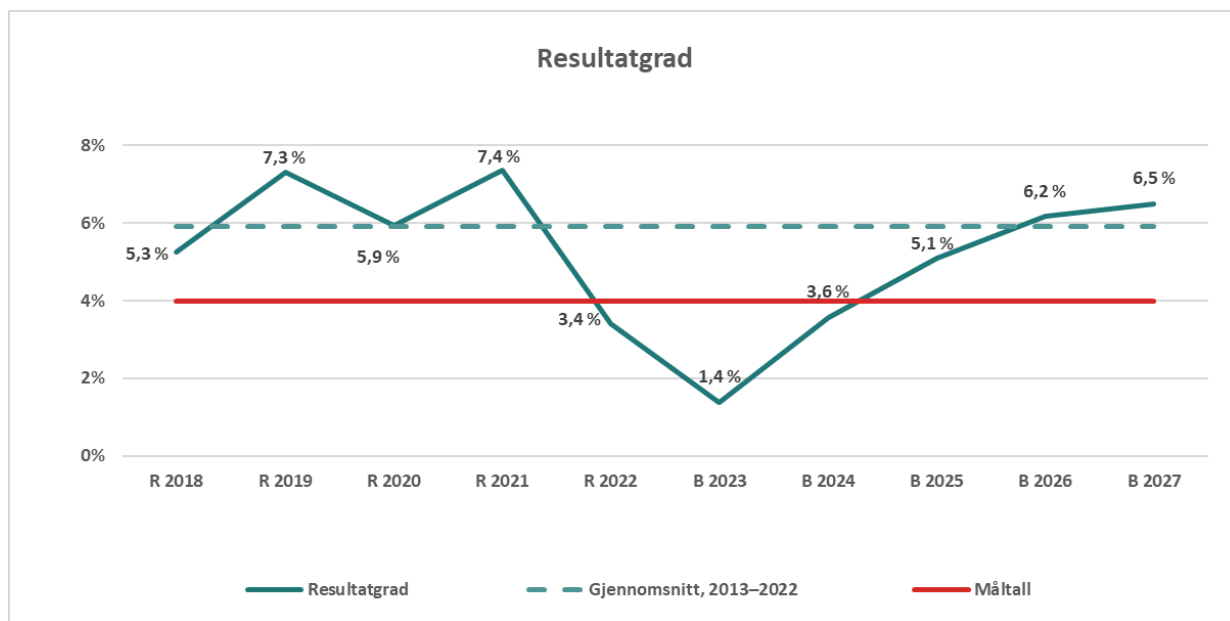
Et godt netto driftsresultat gir rom for å opprettholde målet om 50 prosent egenkapitalfinansiering av investeringene, noe som igjen reduserer behovet for låneopptak, og dermed lavere renter og avdrag i påfølgende år. På bakgrunn av dette er anbefalt resultatgrad 4 prosent, og minimumskravet er 3 prosent.

Netto driftsresultat viser overskuddet på driften etter at alle løpende inntekter og utgifter, inkludert renter og avdrag, er hensyntatt.

Resultatgraden er under måltallet på 4 prosent det første året i perioden og i gjennomsnitt 5,3 prosent. Det skyldes en kombinasjon av høy lønns- og prisvekst, høyere renteutgifter og en forsinket effekt av de økonomiske omstillingstiltakene i tjenestene. Utover i perioden er det forventet at effekten av omstillingstiltakene kan hentes ut, og netto driftsresultat vil dermed være over måltallet. Dette gjør at vi vil kunne mulig å kunne styrke reservene i slutten av perioden.

Kommunedirektøren legger opp til å bruke av investeringsfond for de første årene i perioden for å unngå uforholdsmessig høy belastning på driften. De største økonomiske utfordringene fremover er det høye planlagte investeringsnivået, kostnadene ved å utvikle tjenestene for fremtidig behov og relativt lavere vekst i kommunens inntekter.

Diagrammet og tabellen under viser utvikling og variasjon i resultatgraden for årene 2018 til 2027:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Resultatgrad	5,3 %	7,3 %	5,9 %	7,4 %	3,4 %	1,4 % *)	3,6 %	5,1 %	6,2 %	6,5 %
Gjennomsnitt, 2013–2022	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %
Måltall	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

*) Resultatgrad for 2023 er korrigert for bundne midler overført fra 2022 for å få sammenlignbare tall.

Egenkapitalfinansiering av investeringer

Investeringsnivået og graden av egenkapitalfinansiering har stor betydning for økonomien.

Kommunen står foran store investeringer i kommende tiårsperiode. For å unngå at gjelden stiger for mye, må deler av investeringene finansieres med egenkapital.

Egenkapitalen kommer i hovedsak fra driftsinntektene og salg av eiendom og tomter, i tillegg til bruk av tidligere avsatte reserver. Egenkapitalfinansieringen bidrar til å holde gjeldsnivået nede, noe som igjen reduserer rente- og avdragsutgifter og risikoen ved fremtidige renteøkninger. Ved fastsettelse av nivået på egenkapitalfinansieringen er det to hensyn som må veies mot hverandre. På den ene siden er det

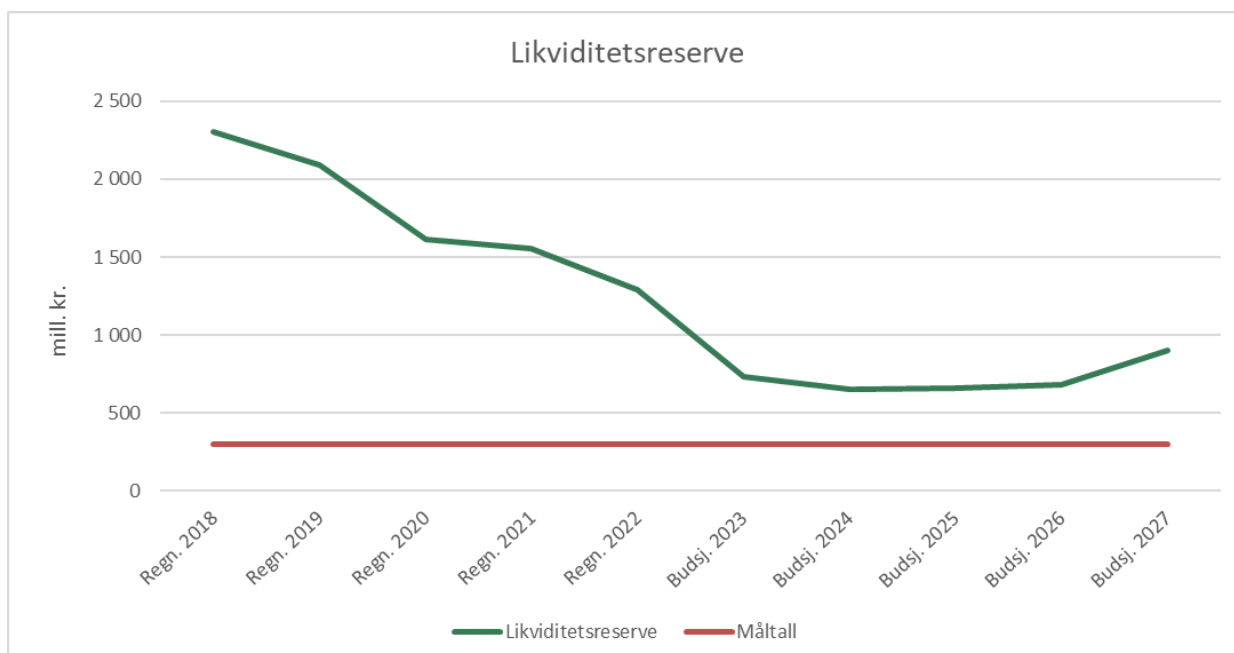
viktig at kravet til egenkapitalfinansiering ikke blir så høyt at omstillingsbehovene i tjenestene blir for krevende. På den andre siden vil et redusert egenkapitalkrav gi en kortsiktig positiv effekt for driften, men høyere lånegjeld og høyere rente- og avdragsutgifter (økte finanskostnader) på lengre sikt.

Investeringsaktiviteten er høy i hele planperioden, men målet om 50 prosent egenkapitalfinansiering er oppfylt i hele perioden. Årlig egenkapitalbehov er i gjennomsnitt 1,2 milliard kroner i perioden, hvorav bidraget fra driften utgjør i overkant av 0,5 mrd.

Likviditetsreserve

Likviditet er et mål på evnen til å betale kortsiktige økonomiske forpliktelser. Måltallet for likviditet er 300 millioner kroner. Likviditetsreserven baseres på kommunens regnskap og viser hvilke midler som er til rådighet for å møte forestående betalingsforpliktelser etter at premieavviket (som ikke er reelle likvider) og andre forpliktelser er trukket ut. Bærum kommunes forvaltningsfond holdes også utenfor, fordi det er definert som langsiktig midler som skal forvaltes for seg.

Figuren og tabellen viser utvikling i likviditetsreserven de siste fem årene (regnskap 2018–2022) samt budsjett fra vedtatt Handlingsdel, budsjett og økonomiplan for 2024–2027. I tillegg vises kommunens måltall for likviditetsreserve.

Beløp i mill. 2024-kroner	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Likviditetsreserve	2 303	2 094	1 613	1 553	1 290	734	652	656	684	903
Måltall	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300

Måltallet for likviditet er oppfylt i hele perioden, men tendensen er fallende. Dette må ses i sammenheng med bruken av ubundne fondsmidler (reservene) i perioden. I perioden 2023–2027 er det lagt en forutsetning om å bruke i cirka 540 mill. Høyere bruk av reservene vil svekke likviditeten utover det som nå ligger i opplegget for økonomiplanen. Dette vil medføre en større risiko for at kommunen ikke har likviditet til å innfri de kortsiktige forpliktelsene på det aktuelle forfallstidspunktet.

Bufferfond

Bufferfondet er kommunens salderings- og reservefond. Målet er at fondet skal være på over 100 mill. i slutten av planperioden. Budsjett og økonomiplanen tilfredsstiller dette kravet. For å styrke reservene i

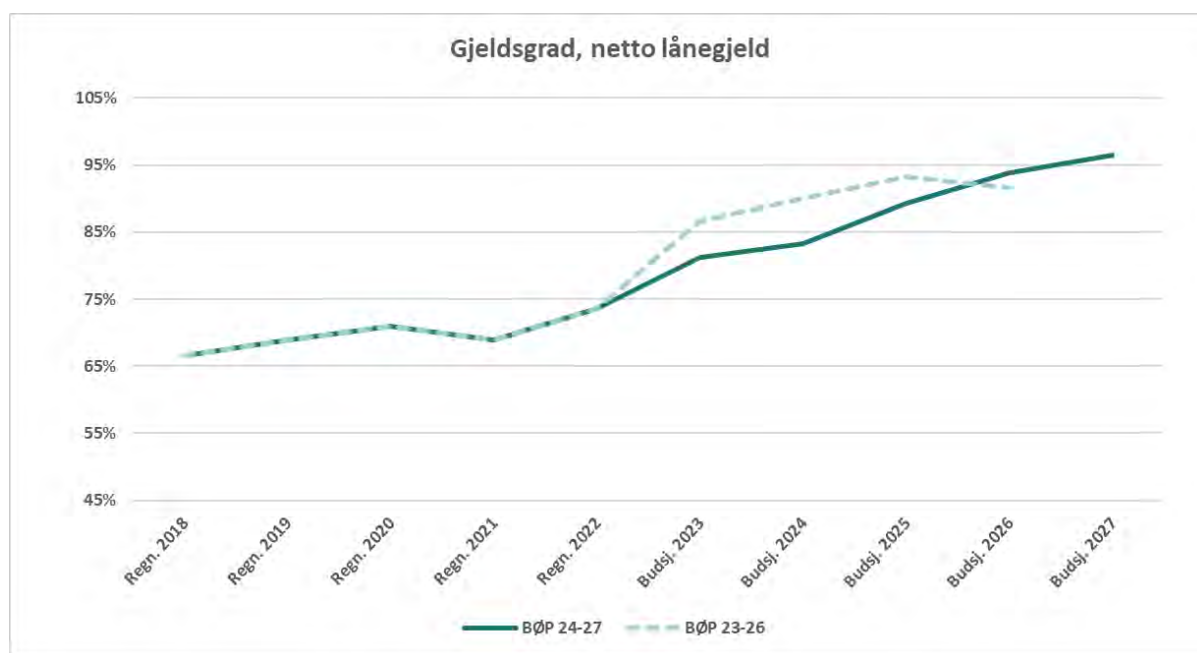
en tid med stor usikkerhet foreslår Kommunedirektøren å styrke bufferfondet utover måltallet. I det økonomiske opplegget er derfor bufferfondet 300 mill. ved utgangen av planperioden.

Gjeldsgrad

Gjeldsutviklingen for Bærum kommune er her vist ved gjeldsgraden.

Gjeldsgraden vises som et prosentmål. En økende gjeldsgrad vil si at gjelden stiger mer enn driftsinntektene. Selv om det ikke foreligger vedtatte måltall for gjeld og gjeldsutvikling, er dette et område som Kommunedirektøren følger nøye.

Diagrammet og tabellen under viser utvikling og variasjon i gjeldsgraden for Bærum kommune fra 2018 til 2027. Til sammenligning vises også utviklingen i fondsgrad i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BØP 2024–2027	66,5 %	68,9 %	71,0 %	69,0 %	73,6 %	81,2 %	83,3 %	89,2 %	93,8 %	96,4 %
BØP 2023–2026	66,5 %	68,9 %	71,0 %	69,0 %	73,6 %	86,7 %	90,0 %	93,3 %	91,7 %	

Som figuren og tabellen viser vil gjeldsgraden stige i perioden, og den vil trolig stige mer enn tidligere antatt. Det ventes at gjeldsgraden vil øke til cirka 96 prosent i planperioden. Dette skyldes i hovedsak den ekstraordinære prisveksten som nå er innarbeidet i investeringsplanen. Det ligger en forventning om at gjeldsgraden vil reduseres når investeringsaktiviteten avtar, men tidspunktet har blitt forskjøvet fra forrige økonomiplan.

Det er utfordrende å budsjettere realistisk fremdrift innenfor investeringsbudsjettet, og det har de siste årene vært avvik mellom vedtatt investeringsbudsjett og gjennomførte investeringer (gjennomføringsgrad). Over tid viser resultatet at kommunen kun har gjennomført mellom 75 og 85 prosent av de planlagte investeringene. Kommunedirektøren foreslår derfor å nedjustere sentrale budsjettposter på investeringsbudsjettet for å holde investeringsnivået på et mer realistisk nivå, uten at enkeltinvesteringer forskyves eller tas ut. Med denne tekniske korreksjonen tilpasses både låneopptaket og behovet for egenkapitalfinansiering til et mer realistisk nivå, samtidig som det ligger et klart ansvar for å holde fremdrift på de enkelte prosjekter. Kommunedirektøren har i opplegget for planperioden lagt inn korreksjoner tilsvarende 15 prosent av brutto investeringsutgifter som er en økning på 5 prosentpoeng fra forrige økonomiplan:

- 2024: -323 mill.
- 2025: -412 mill.
- 2026: -429 mill.
- 2027: -419 mill.

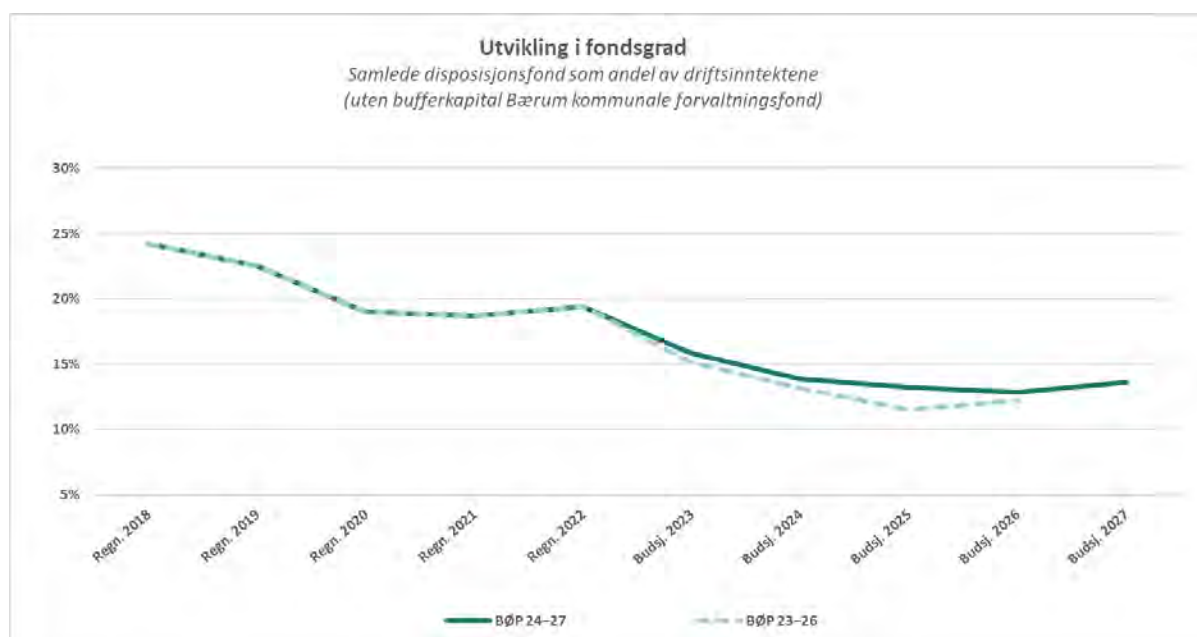
Økningen i gjeld innebærer at kommunen blir mer eksponert ved renteoppgang, og at fremtidige låneopptak kan måtte begrenses. I samsvar med justert investeringsplan ventes gjeldsgraden å være høy de neste årene som følge av den høye investeringsaktiviteten, men den forventes å falle gradvis etter hvert som investeringstakten avtar. Riksrevisjonen definerer nivået for høy lånegjeld til 75 prosent av inntektene. Gjeld mellom 65 og 75 prosent defineres som moderat. KS mener at et nivå over 100 prosent bør unngås av hensyn til risikoeksponering.

I sin vurdering av risiko knyttet til gjeld vektlegger Kommunedirektøren at det høye gjeldsnivået er midlertidig, og at gjeld og tilgjengelige fondsmidler må ses i sammenheng. På grunn av økningen i gjeld og bruken av reserver i kommende økonomiplanperiode er risikoen noe høyere enn i gjeldende økonomiplan.

Fondsgrad

Fondsgraden angis i prosent og beregnes ved å dele kommunens disposisjonsfond (fratrasket bufferkapitalen av forvaltningsfondet) på summen av driftsinntektene. En redusert fondsgrad vil si at fremtidig økonomisk handlingsrom avtar. Disposisjonsfond er kommunens reserve, såkalte «engangspenger». Det er derfor viktig at kommunen ikke finansierer varig økt drift ved bruk av disposisjonsfond. I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan for 2024–2027 er det lagt opp til å bruke av disposisjonsfond i begynnelsen av perioden, for å dempe presset på driften og for å styrke arbeidet med omstilling av tjenestene, for så å avsette til reservene i slutten av perioden for å bedre handlingsrommet på litt lengre sikt.

Diagrammet og tabellen under viser utviklingen i fondsgraden for årene 2018 til 2027 i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027; til sammenlikning viser den også tallene fra Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BØP 2024–2027	24,3 %	22,6 %	19,1 %	18,8 %	19,5 %	15,9 %	14,0 %	13,3 %	12,9 %	13,7 %
BØP 2023–2026	24,3 %	22,6 %	19,1 %	18,8 %	19,5 %	15,3 %	13,3 %	11,6 %	12,3 %	

Fondsgraden viser en fallende tendens og synliggjør at kommunens reserver reduseres fra cirka 24 prosent av driftsinntektene i 2018 til i underkant av 14 prosent i 2027. For å redusere risiko og for å bli bedre i stand til å håndtere økonomiske svingninger på lengre sikt bør reservene styrkes igjen.

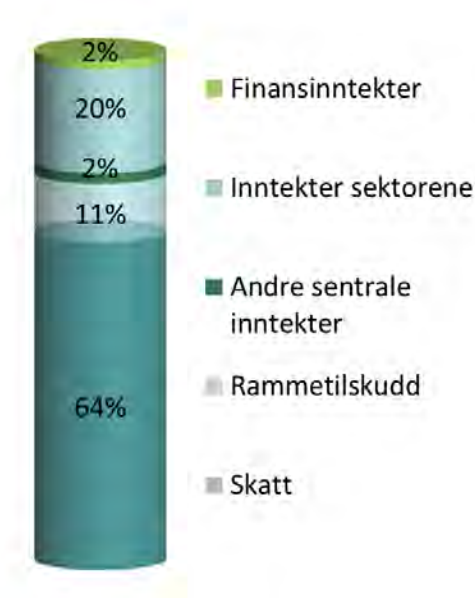
Behovet for bruk av fond i planperioden vil i hovedsak være avhengig av investeringsnivået (egenkapitalbehov), aktivitetsnivå og behovet for å styrke omstillingsarbeidet i en begrenset periode. Som tidligere omtalt er det viktig at fondsmidlene ikke finansierer varig drift.

Nivået på kommunens reserver må vurderes opp mot det økonomiske utfordringsbildet og fremtidige forpliktelser. Bærum har ikke måltall for fond, men utviklingen følges nøye.

Driftsbudsjettet

Kommunens inntekter og utgifter

Inntekter

Figuren viser inntektssammensetningen i 2024. Skatt utgjør 64 prosent, rammetilskudd 11 prosent, andre sentrale inntekter 2 prosent, sektorenes inntekter 20 prosent og finansinntekter 2 prosent av kommunens samlede inntekter.

Mellom 70 og 80 prosent av kommunens samlede inntekter er frie inntekter. Frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd som fordeles via [inntektssystemet](#). De frie inntektene brukes slik kommunen selv vil, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

I tillegg til frie inntekter mottar kommunen også andre inntekter fra staten som skal kompensere for spesifikke utgifter kommunen påtar seg. For Bærum kommune er dette i hovedsak rente- og investeringskompensasjon for kirkebygg, skoler og svømmeanlegg samt kompensasjonstilskudd for omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Kommunen mottar også integreringstilskudd for flyktninger, som er knyttet til bosetting av personer som inngår i tilskuddsordningens målgruppe, og vertskommunetilskudd til tjenester for mennesker med psykisk utviklingshemming som tidligere var bosatt på Emma Hjorts hjem.

Kommunen har også inntekter fra brukerbetaling for spesifikke kommunale tjenester. Disse inntektene går til å dekke kostnader kommunen har for tjenesten.

Videre har kommunen finansinntekter fra blant annet forvaltningsfondet. Fondet forvaltes i tråd med et eget reglement, hvor avkastning over tid blir disponibelt som en årlig inntekt. Reglementets utforming sikrer at budsjettsalderingen ikke berøres av midlertidige svingninger i fondets avkastning.

Utgifter

Figuren viser utgiftssammensetningen i 2024. Lønnsutgifter utgjør 56 prosent, kjøp av varer og tjenester 29 prosent, overføringer og tilskudd til andre 7 prosent og finansutgifter 8 prosent.

Utgiftene for kommunen fordeler seg på lønn og sosiale kostnader, kjøp av varer og tjenester som inngår i eller erstatter kommunal tjenesteproduksjon, overføringer og tilskudd til andre, og finansutgifter og finanstransaksjoner.

Mellom 50 og 60 prosent av kommunens utgifter er knyttet til lønn og sosiale kostnader. Når lønningene øker, øker også kommunens lønnskostnader. Denne effekten dempes imidlertid noe av at økte lønninger også betyr at kommunens skatteinntekter øker. Lønnsveksten speiler blant annet prisveksten i samfunnet. Lønnsvekst henger også sammen med lav arbeidsledighet. Dette gjør at lønn i mange tilfeller er et viktig virkemiddel for å tiltrekke, rekruttere og beholde nødvendig kapasitet og kompetanse på arbeidstakersiden. Også dette bidrar til å presse opp lønnsutgiftene.

Cirka en tredjedel av kommunens utgifter går til kjøp av varer og tjenester som enten inngår i eller erstatter kommunens egen tjenesteproduksjon. I de tilfellene kommunen ikke har fastprisavtaler, avhenger prisen kommunen skal betale, av hvilke utgifter leverandøren har ved produksjon av varen eller tjenesten.

For mange leverandører utgjør lønnskostnadene en vesentlig del av produksjonskostnaden. Lønnsveksten medfører derfor økte kostnader for leverandørene, som igjen overføres til kommunen som kunde.

I tillegg kommer leverandørens direkte og indirekte kostnader knyttet til produksjonen. Direkte kostnader er igjen knyttet til råvarepriser. Energi med mer inngår i de indirekte kostnadene. Også disse kostnadene overføres til kommunen og andre kunder i form av økte priser.

Sentrale inntekter

Beløp i mill. kr	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Inntekts- og formuesskatt	-9 073,6	-8 440,1	-9 137,0	-9 488,0	-9 765,0	-10 152,0
Rammetilskudd	-973,3	-1 612,4	-1 628,0	-1 537,0	-1 465,0	-1 384,0
Vertskommunetilskudd	-63,5	-63,5	-63,5	-63,5	-63,5	-63,5
Rente og inv. komp fra staten	-11,2	-14,6	-19,3	-15,0	-13,0	-12,2
Integreringstilskudd, flyktninger	-124,7	-201,0	-202,0	-167,8	-138,8	-120,3
Sum sentrale inntekter	-10 246,3	-10 331,6	-11 049,9	-11 271,3	-11 445,2	-11 732,0

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

Revidert nasjonalbudsjett 2023 og Kommuneproposisjonen 2024 er en del av grunnlaget for beregningen av de frie inntektene. I tillegg vurderes skatteanslaget på bakgrunn av forventet skatteinngang i 2023, ny befolkningsprognose for landet og Bærum samt forventet lønnsvekst og arbeidsledighet.

Regjeringen arbeider med et forslag til nytt inntektssystem for kommunene som etter planen vil bli lagt frem for Stortinget i løpet av våren 2024. Det nye inntektssystemet er ment å gjelde fra og med 2025. Dersom Inntektssystemutvalgets anbefalinger gjennomføres i sin helhet, viser utvalgets egne beregninger at Bærum kommunes frie inntekter reduseres med i overkant av 40 millioner kroner årlig fra dagens nivå. Den endelige effekten innarbeides i forbindelse med Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2025–2028.

Skatt

Det meste av kommunens skatteinntekter er inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere. Sammensatte årsaksforhold gjør det utfordrende å lage treffsikre prognoser for skatteinntektene. Skatteinntektene varierer blant annet som følger av

- endringer i skatteregelverket
- svingninger i finansiell avkastning
- endringer i antall skatteyttere
- endringer i lønnsutviklingen

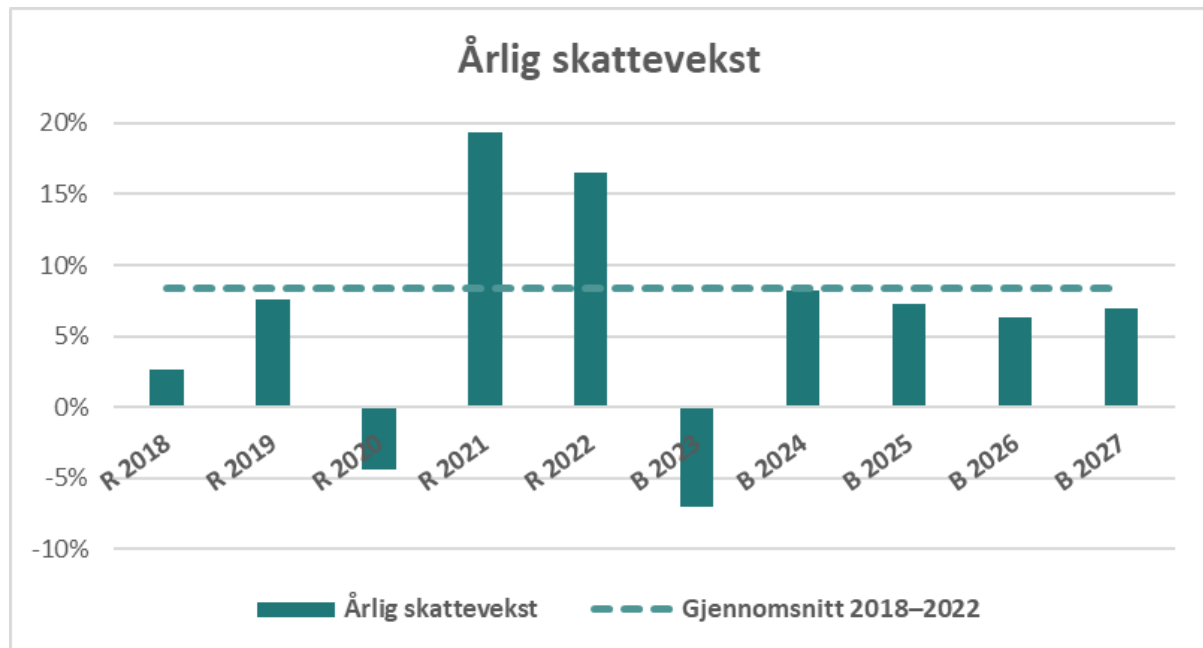
Som figuren viser har skatteveksten variert mellom en negativ vekst på 4,4 prosentpoeng og en positiv vekst på 19,3 prosentpoeng de fem siste årene. De høye skatteinntektene i 2022, hvor ekstraordinære inntekter fra utbyttebeskatningen er hovedforklaringen, regnes som engangsinntekter. Skatteinntektene for 2023 forventes derfor å bli lavere enn i 2022. I perioden 2024–2027 legger Kommunedirektøren opp til en gjennomsnittlig nominell skattevekst på 7,2 prosentpoeng. Anslaget er noe høyere enn anslagene i de siste økonomiplanene og innebærer med noe høyere risiko.

Formuesskattens andel av den samlede skatteinngangen har de siste årene i gjennomsnitt ligget på om lag 14 prosent. Forutsatt samme andel i planperioden vil formuesskatten årlig utgjøre om lag 1,2 milliarder kroner av den samlede skatteinngangen.

De innebygde utjevningsmekanismene i inntektssystemet gjør at kommuner som har en skatteinntekt per innbygger over landsgjennomsnittet, får et trekk på 60 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Den resterende differansen på 40 prosent inngår i kommunens skatteinntekt. Bærum er blant kommunene med skatteinntekt over landsgjennomsnittet. Uten

utjevningssystemene i inntektssystemet ville Bærum kommune hatt 2,4 mrd. høyere skatteinntekter i 2022.

Diagrammet og tabellen under viser utvikling og variasjon i årlig nominell skattevekst fra 2018 til 2027:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Årlig skattevekst	2,7 %	7,6 %	-4,4 %	19,3 %	12,9 %	-7,0 %	8,3 %	7,3 %	6,4 %	7,0 %
Gjennomsnittlig vekst 2017–2021	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %

Andre sentrale inntekter

Vertskommunetilskudd

Kommunen får vertskommunetilskudd til tjenester til personer med psykisk utviklingshemming fra tidligere Emma Hjorts hjem som er bosatt i kommunen. Kommunedirektøren forutsetter samme tilskudd som i 2023 i hele perioden. Tilskuddet utgjør årlig om lag 63 millioner kroner.

Rente- og investeringskompensasjon fra staten

Kommunen får kompensasjonstilskudd for omsorgsboliger og sykehjemsplasser og rentekompensasjon for kirkebygg, skoler og svømmeanlegg. Tilskuddet utbetales fra Husbanken, og det er Husbankens egen flytende rente som ligger til grunn for beregningen av rentekompensasjonen. Kompensasjonen utgjør mellom 12 og 19 mill. årlig.

Integreringstilskudd for flyktninger

Integreringstilskuddet for flyktninger foreslås samlet oppjustert med cirka 115 mill. for perioden 2024–2027, sammenlignet med fjorårets budsjett og økonomiplan. Dette skyldes anmodningsvedtaket for 2023, som også får konsekvenser for integreringstilskuddet i kommende periode. I normalår ligger det en forutsetning til grunn om at det vil bli bosatt 120 nye flyktninger. I det oppjusterte anmodningsvedtaket for 2023 ble det lagt til grunn 470 flyktninger. Det er usikkert hvor mange som faktisk blir bosatt det enkelte år, og den økonomiske risikoen påvirkes av denne usikkerheten. For å redusere risikoen foreslår Kommunedirektøren at netto merinntekt (økt integreringstilskudd fratrukket økte driftsutgifter) avsettes til et eget fond. Bosettes det færre flyktninger enn forutsatt, vil inntektene gå ned og en eventuell avsetning til fondet justeres tilsvarende.

Konsekvensene av en ny anmodning for 2024 innarbeides i Tertialrapport 1-2024.

Sentrale utgifter

Beløp i mill. kr	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Lønns- og pensjonsreserven	-63,5	119,6	355,8	320,5	404,6	380,5
Årets premieavvik og amortisering av premieavvik	-195,1	-222,3	-248,8	-39,4	-96,7	-39,0
Diverse felles til fordeling	7,5	6,7	6,7	6,7	-102,2	-102,2
Driftsutgifter finansområdet	4,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Sum sentrale utgifter	-246,9	-91,9	117,7	291,8	209,7	243,3

Pris- og lønnsvekst og pensjonskostnader

Prisvekst

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det i tjenestenes budsjetttrammer kompensert for en prisvekst på 1,8 prosent, basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) anslag for prisvekst per mars 2022. SSBs prognose for prisvekst for 2023 var per mars 2023 på 5,0 prosent. Kommunedirektøren forslår å kompensere for differansen i 2023, og å regulere videre med SSBs anslag for 2024, som per mars 2023 er på 2,3 prosent. Prisveksten som er lagt til grunn i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027 er totalt 5,5 prosent sammenlignet med prisjusteringen som ble lagt inn i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026.

Lønnsvekst

Årslønnsveksten baseres på Statistisk sentralbyrås (SSB) anslag per mars 2023, som er 4,5 prosent. Lønnsreserven er justert etter dette anslaget. Videre er det lagt inn kompensasjon for prisøkning i private avtaler, utover ordinær prisvekst i budsjett og økonomiplanen. Budsjettmidlene for 2023-oppgjørene er fordelt på tjenesteområdene og inngår på kommunalsjefområdene i linjen *Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer* i tabellen *Driftsbudsjett med endringer*.

Budsjettforutsetninger

Budsjettforutsetninger som er lagt til grunn for budsjettet for 2024, er basert på SSBs anslag per mars 2023, og er som følger:

- Prisvekst 2,3 prosent
- Årslønnsvekst 4,5 prosent
- Deflator 3,8 prosent

Pensjonskostnader

Bærum kommune benytter tre ulike pensjonskasser: Bærum kommunale pensjonskasse (BKP), Statens pensjonskasse (SPK) og Kommunal landspensjonskasse (KLP). På bakgrunn av beregninger fra de tre pensjonskassene er det gjort endringer i pensjonspremien i budsjettet. For BKP har vi mottatt nye beregninger per august 2023, mens beregningene for KLP og SPK er fra våren 2023.

Pensjonskostnaden er lik summen av pensjonspremie, premieavvik og amortisering av premieavvik.

Bruken av premiefond i BKP er budsjettert med 100 mill. hvert år i perioden.

Opplegget relatert til regnskapsføringen av pensjonsforpliktelser følger egne lover, forskrifter og regnskapsstandarder.

I det følgende gis en teknisk beskrivelse av ordningen. Pensjonspremien er det beløpet kommunen betaler inn til sine pensjonsleverandører. Premien har likviditetseffekt og utgiftsføres i driftsregnskapet. Hvert år beregnes pensjonskostnader på grunnlag av kriterier fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad omtales som premieavvik. Premieavviket inntektsføres i regnskapet. For å sikre at det over tid er samsvar mellom betalte premier og regnskapsførte pensjonskostnader, må kommunen også utgiftsføre premieavviket. Dette kalles amortisering av premieavvik. Amortiseringen regnskapsføres over flere år. Verken føring av premieavvik eller amortisering av premieavvik har likviditetseffekt.

Premieavviket for 2024 er beregnet til 582 mill. og vil fremkomme i neste års regnskap som en redusert kostnad. Amortiseringen av premieavviket økes med 16 mill. til 363 mill. i 2024. Akkumulert premieavvik øker når premieavviket er høyere enn amortiseringen det samme året. Akkumulert premieavvik vil fremstå som en fiktiv gjeld som regnskapsmessig tilbakebetales ved årlig amortisering. Det akkumulerte premieavviket var cirka 1,5 milliarder kroner ved utgangen av 2022 (1,7 mrd. inkludert arbeidsgiveravgift), opp fra 1,3 mrd. i 2021 (1,5 mrd. inkludert arbeidsgiveravgift). Beregninger basert på forutsetningene lagt til grunn i denne økonomiplanen viser at det akkumulerte premieavviket vil stige i hele perioden.

Diverse felles til fordeling

Det er ingen endringer på dette området fra Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026. Tiltakene som ligger i budsjettet på dette området, er følgende:

Uspesifiserte kostnadsreducerende tiltak

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det lagt inn over 100 kostnadsreducerende tiltak fordelt på tjenesteområdene. Det ble også vedtatt at det skulle tas ut en økonomisk effekt på 33 mill. i 2023 og 109 mill. i 2024 i uspesifiserte tiltak. Bakgrunnen for tiltakene var at den langsiktige drifts- og investeringsplanen 2020 (LDIP) viste et negativt handlingsrom på 500 mill.

I politisk sak [Orientering om langsiktig driftsanalyse og investeringsplan 2021–2040](#), behandlet i kommunestyret i møte 1. desember 2021, sak 132/21, er det negative handlingsrommet beregnet til 100 mill. årlig. Dette er blant annet et resultat av økt innsikt i de økonomiske konsekvensene av covid-19-pandemien og en gjennomgang av kommunens investeringsportefølje.

Covid-19-pandemien har medført at kommunen de siste årene har hatt lavere omstillingstakt enn det ble planlagt for. Som konsekvens av at det negative handlingsrommet var mindre enn tidligere antatt, og at omstillingstakten var lavere, ble tiltaket i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 skjøvet fra 2024 til 2026.

Andre budsjettmidler

Budsjettmidler til korrigerende avskrivninger på selvkostområdet bevilget i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026. Midlene belastes området årlig.

Budsjettmidler til nasjonale e-helseløsninger og midler til synstolkning som kom i statsbudsjettet for 2023. Midlene vil bli fordelt til riktig tjeneste.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i mill. kr

	Regnskap		Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Renteinntekter	-139,4	-160,3	-190,7	-186,7	-179,3	-184,2
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	283,0	-72,2	-65,6	-65,8	-65,8	-65,8
Renteutgifter	238,5	416,1	562,3	555,0	554,2	593,8
Avdrag på lån	456,5	459,8	490,5	515,8	547,8	569,5
Netto finansinntekter/finansutgifter	838,6	643,4	796,5	818,3	856,9	913,3
Finansutgifter i tjenesteområdene	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totale finansutgifter	838,8	643,4	796,5	818,3	856,9	913,3
Motpost avskrivninger	-748,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Finansutgiftene ventes å utgjøre 6–7 prosent av kommunens inntekter i planperioden. Investeringer og gjeldsøkning i perioden gir økte avdragsutgifter og et høyere rentegrnlag.

For å oppnå et mer realistisk budsjett, som speiler erfaringsmessig etterslep i gjennomføring av investeringer er det foretatt en teknisk nedjustering på 15 prosent av de samlede rentable investeringene før beregning av finansutgifter.

For øvrig bygger renteforutsetningene på vurderinger av rentemarkedet. Norges Bank hevet takten i rentehevingene i 2022 og videre gjennom 2023. I august 2023 økte man styringsrenten til 4 prosent. Før rentehevingene, under pandemien i 2020–2021, hadde styringsrenten vært helt nede på null prosent. Sentralbankene i Europa og USA har også hevet rentene for å dempe høy prisvekst. Høye energipriser i kombinasjon med høy etterspørsel og begrensninger på tilbudssiden har ført til betydelig oppgang i konsumprisveksten nasjonalt og internasjonalt. Et stramt arbeidsmarked og høy lønnsvekst virker også inn på prisveksten. Fremover ventes inflasjonen å bremse opp og normaliseres, men sentralbankene følger utviklingen nøye. Ut fra Norges Banks prognoser per juni er rentetoppen nær forestående, og det ventes rentenedgang utover i perioden.

Finansutgiftene i planperioden øker blant annet som følge av et høyere rentenivå. Renteforutsetningene er oppjustert fra økonomiplanen for 2023–2026, der det var budsjettert med 3,5 prosent i 2024 og deretter 3 prosent. I økonomiplanen for 2024–2027 er det lagt til grunn en markedsrente på 4,5 prosent i 2024, 4,0 prosent i 2025, og deretter 3,5 prosent de neste årene. I tillegg er det beregnet en kredittmargin for kommunen på 0,6 prosent.

Historien viser at renten kan endre seg raskt, og at renteforutsetninger kan endres i planperioden. I 2022–2023 kom en slik brå dreining, og den videre utviklingen er svært usikker. Norges Banks prognoser per juni 2023 viser en styringsrente som skal over 4 prosent for deretter å falle svakt tilbake. Kommunens rentesikringer og god likviditet reduserer effekten av en mulig renteøkning utover den budsjetterte renten. Én prosent høyere rente i hele budsjettperioden er beregnet å ville netto renteutgifter (eksklusive Forvaltningsfondet) med cirka 75 mill. i 2024 og med cirka 105 mill. i 2025.

Avdragene er redusert som følge av lavere investeringsnivå i planperioden. Avdragsberegningen tar utgangspunkt i avskrivningstakten på investeringene (de lovpålagte minimumsavdragene) og sikter i tillegg mot en margin på 50 mill.

Den budsjetterte avkastningen fra forvaltningsfondet bidrar til å redusere kommunens netto finansutgifter.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i mill. kr

	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Til ubundne avsetninger	590,6	117,9	211,0	118,6	149,6	249,9
Bruk av ubundne avsetninger	-601,1	-489,5	-292,8	-114,1	-121,5	-31,5
Overføring til investering	535,0	625,1	586,9	707,0	852,9	742,3
Netto avsetninger	524,5	253,5	505,1	711,4	880,9	960,7
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-114,9	-236,2	-7,4	12,6	8,0	-4,6
Totale avsetninger	409,6	17,3	497,7	724,0	888,9	956,1

Tabellen under viser endringene i de viktigste fondene i balansen i perioden. Utgangspunktet for både bruk av og avsetning til fond er at kommunen årlig avlegger regnskap som viser positivt netto driftsresultat. Dette følger av kommuneloven, som krever at kommunen sikrer økonomisk handleevne over tid. I tillegg kommer lokale vedtak som blant annet regulerer forholdet mellom årlig finansiering av investeringene og en stabil fondsutvikling slik at kommunen ikke løper finansiell risiko.

Tabellen viser utviklingen i de viktigste fondene i balansen i Kommunedirektørens forslag til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027:

Beløp i mill. kr	Beholdning 31.12.22	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Beholdning 31.12.27
1 Forvaltningsfondet	2 796,7	62,8	57,1	57,1	57,1	57,1	3 087,7
2 Investeringsfondet	519,9	-142,9	-145,0	-34,5	-50,0	114,2	261,8
3 Lønnsreserven	195,0	-86,5	0	0	0	0	108,5
4 Skattereguleringsfond	272,8	-88,9	100,0	0	0	0	283,9
5 Pensjonsfond	656,1	0,0	20,0	20,0	20,0	20,7	736,1
6 Risikopott	32,7	-11,0	20,0	20,0	20,0	20,0	101,7
7 Flyktningformål (ekstraordinært)	24,4	16,0	0,4	8,0	39,0	23,8	111,6
8 Bufferfondet	788,7	-159,7	-147,8	-79,6	-71,5	-30,1	300,0

Avkastningen fra forvaltningsfondet avsettes for å opprettholde realverdien av fondet og for å delfinansiere investeringene i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan. Det siktes mot å opprettholde realverdien av forvaltningsfondet.

1. Det er budsjettet med avkastning på 112 mill. årlig i planperioden, hvorav 57 mill. avsettes årlig til å opprettholde realverdien av fondet og 51 mill. til å finansiere investeringene. Det resterende beløpet er administrasjonskostnader i fondet.
2. Investeringsfondet planlegges primært brukt til å finansiere investeringene i år med særskilt store investeringer. Det foreslås å bruke av fondet i begynnelsen av perioden og legge inn en

styrking det siste året for å sikre et større handlingsrom for fremtidig egenkapitalfinansiering av investeringene.

3. Lønnsreserven kan benyttes dersom lønnsoppgjøret blir høyere enn budsjettet. Reserven er noe høy i forhold til målsettingen om cirka 1 prosent av et årlig lønnsbudsjett, cirka 70 mill., men dette må ses i sammenheng med usikkerheten i kommende lønnsoppgjør. Se [Sak om fond og nøkkeltall](#), behandlet i kommunestyret i møte 12. desember 2012, sak 082/12.
4. Skattereguleringsfondet kan benyttes ved svikt i de frie inntektene. Se [Sak om fond og nøkkeltall](#) behandlet i kommunestyret i møte 12. desember 2012, sak 082/12. Over tid bør fondet utgjøre rundt 2 prosent av de frie inntektene, i overkant av 200 mill. Fondet er foreslått styrket i begynnelsen av budsjett- og økonomiplanperioden på grunn av større risiko i det foreslåtte skatteanslaget for perioden.
5. Pensjonsfondet kan benyttes når amortiseringsbeløpet av tidligere års premieavvik blir høyere enn årets inntektsføring av premieavvik for pensjon, det vil si når ordningen med premieavvik får en negativ effekt i regnskapet. Se [Sak om fond og nøkkeltall](#) behandlet i kommunestyret i møte 12. desember 2012, sak 082/12. Fondet foreslås styrket i perioden på grunn av større risiko i de budsjetterte pensjonsanslagene i perioden og veksten i det akkumulerte premieavviket.
6. Risikopotten er en avsetning som kan brukes dersom planlagte kostnadsreducerende tiltak ikke følger tidsplanen eller ikke lar seg gjennomføre.
7. Flyktningformål (ekstraordinært) er opprettet i forbindelse med den ekstraordinære situasjonen rundt mottak av flyktninger fra Ukraina. Netto merinntekt (økt integreringstilskudd fratrukket økte driftsutgifter) som en konsekvens av mottak av flere flyktninger er foreslått avsatt til dette fondet. Bosettes færre flyktninger enn forutsatt, vil inntektene gå ned, og en eventuell avsetning til fondet justeres tilsvarende. Tanken er at midlene, i tillegg til å finansiere økte driftsutgifter, også kan være med på å finansiere investeringer i flyktningboliger. I perioden er det forutsatt at 120 mill. av midlene skal være med å finansiere det økte behovet for flyktningboliger.
8. Bufferfondet er et reserve-/salderingsfond der målet er minimum 100 mill. siste år i hver budsjett- og økonomiplanperiode. Linjen for bufferfond viser hva som brukes eller avsettes årlig for å nå målet om et bufferfond på minimum 100 mill. i 2027. For å styrke reservene i en tid med stor usikkerhet, er det lagt opp til et bufferfond på 300 mill. ved utgangen av planperioden.

Til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1 000 kroner	Budsjett		Økonomiplan		
	2023	2024	2025	2026	2027
Oppsummering sentrale poster					
Sum generelle driftsinntekter	-10 088 195	-11 049 871	-11 271 251	-11 445 245	-11 731 963
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto finansutgifter	661 768	796 508	818 288	856 876	913 339
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	306 027	497 666	724 002	888 947	956 109
Sum sentrale inntekter og utgifter - Til fordeling tjenesteområdene	-9 120 400	-9 755 697	-9 728 961	-9 699 422	-9 862 515
Sum fordelt tjenesteområdene	9 120 400	9 755 697	9 728 961	9 699 422	9 862 515
Merforbruk/mindreforbruk	-0	-0	-0	-0	-0

Driftsbudsjettet – rammeendringer fordelt på endringskategorier

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	8 964 286	8 964 286	8 964 286	8 964 286
Vedtatte endringer forrige periode	-102 023	-217 689	-219 882	-221 282
Lønns-, pensjons- og prisendringer	544 318	544 318	544 318	544 318
Konsekvensjusteringer	442 295	326 629	324 436	323 036
Konsekvensjustert ramme	9 406 581	9 290 915	9 288 722	9 287 322
Demografijustering	30 974	19 755	22 251	74 817
Husleie og driftsutgifter lokaler	18 976	13 724	31 803	50 257
Mer-/mindrebehov	174 026	125 303	154 976	202 180
Nye tiltak og realendringer	223 976	158 782	209 030	327 254
Ramme 2024-2027	9 630 557	9 449 697	9 497 752	9 614 576

Endringer i tjenesteområdene

Utsikt til trangere økonomi gjør at Kommunedirektørens forslag til endringer i tjenesteområdene er preget av tøffere prioriteringer og mer målrettet ressursbruk. Dette betyr at det også er ønskede tiltak det ikke er funnet penger til å prioritere innenfor gjeldende økonomiske rammer. Dette gjelder også innspill som ved behandling av politiske saker er oversendt Kommunedirektøren for vurdering til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024-2027. Lønns-, pensjons- og prisvekst reduserer kommunens økonomiske handlingsrom betydelig i planperioden. Ved å skyve noen av investeringene utover i perioden, økes handlingsrommet noe. Det foreslås også å omfordele budsjettmidler innenfor noen av tjenesteområdene.

Kommunedirektøren mener at det viktigste arbeidet for tjenestene i planperioden er å utvikle og omstille dagens tjenester til fremtidens behov. I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 fikk tjenesteområdene økte budsjetttrammer til omstillingsarbeid. Fra 2025 disponerer tjenesteområdene lavere budsjetttrammer. For å innfri må det gjøres et forberedende arbeid gjennom 2024.

Tabellen over, *Driftsbudsjettet – forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier*, viser nye driftstiltak i planperioden på cirka 224 mill. i 2024, 159 mill. i 2025, 209 mill. i 2026 og 327 mill. i 2027. I tillegg kompenseres det for pris- og lønnsvekst med cirka 541 mill. per år. For en utfyllende oversikt over driftstiltakene vises det til beskrivelse under hvert tjenesteområde.

Tabellen under viser hvordan Kommunedirektørens forslag til nye driftstiltak fordeler seg på tjenesteområdene:

Beløp i mill. kroner	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Oppvekst	84,9	71,6	74,2	70,0
Helse og velferd	44,5	21,3	51,7	45,6
Aldring og mestring	34,2	12,3	14,7	139,6
Samfunns- og byutvikling	6,2	0,9	0,1	0,1
Bymiljø, eiendom og utbygging	36,7	35,3	50,9	46,4
Organisasjon, styring og utvikling	17,5	17,5	17,5	17,5
Politisk ledelse	0	0	0	8,1
Sum	224,0	158,8	209,0	327,3

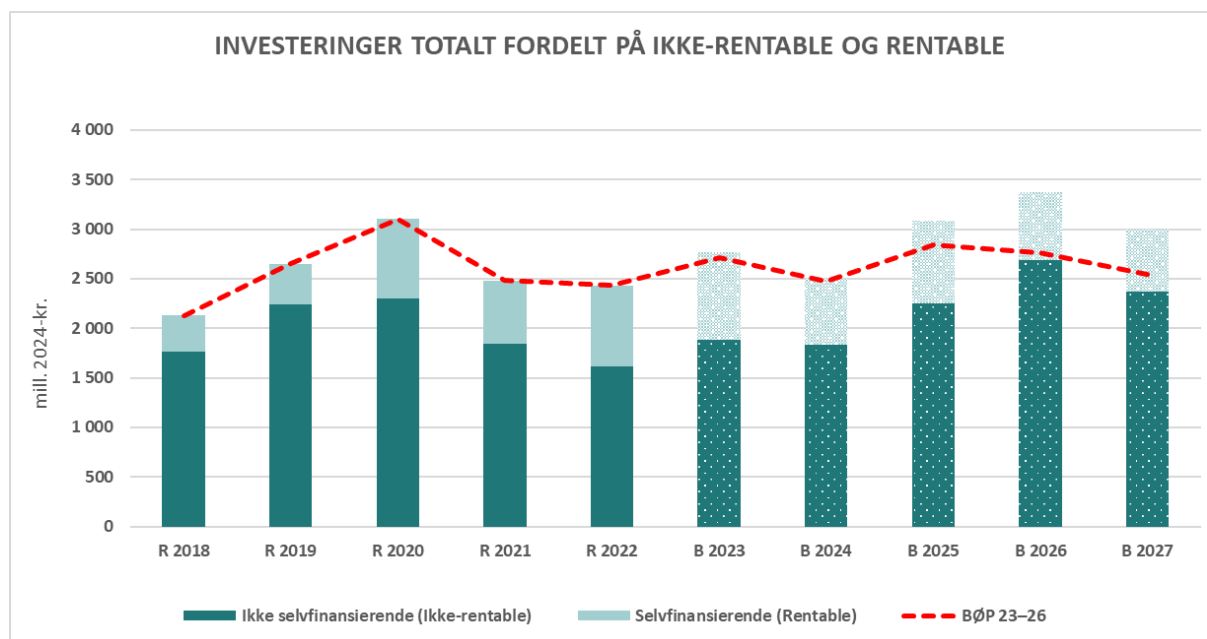
Investeringsbudsjettet

Investeringsaktivitet og finansiering

Investeringsaktiviteten vil fortsette å være høy i planperioden. Brutto investeringsramme er 12 milliarder kroner, fordelt på 9 mrd. til prosjekter som ikke er selvfinansierende (ikke-rentable) og 2,8 mrd. til selvfinansierende (rentable) investeringer.

Det jobbes aktivt med å foreta riktig investering til riktig tid. De foreslåtte hovedgrepene fra Investeringsreduksjonsprosjektet i politisk sak [Orientering om langsiktig driftsanalyse og investeringsplan 2021–2040](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 1. desember 2021, sak 132/21, er fortsatt grunnlaget for det videre arbeidet med investeringene.

Som figuren og tabellen under viser, er investeringsaktiviteten stabilt høy i hele planperioden. Til tross for at det er foreslått å skyve prosjekter i investeringsplanen ligger de årlige investeringsrammene over gjeldende investeringsplan. Kostnadsrammen for prosjekter i tidligfase har blitt oppjustert på bakgrunn av siste kjente informasjon. Det betyr også at den ekstraordinære prisveksten de siste årene er innarbeidet for å få mer realistiske kostnadsrammer for prosjekter i tidligfase. Til sammen har dette gitt et større hopp i kostnadsrammen for en del av de større prosjektene, noe som igjen har bidratt til å redusere kommunens handlingsrom.

[1] Selvfinansierende (rentable) investeringer og lånegjeld er investeringer hvor lånene som tas opp, betjenes av brukere, via husleie, gebyrer og avgifter. I Bærum kommune defineres investeringer i vann, avløp og renovasjon (VAR) og boliger som rentable investeringer. I tillegg faller formidlingslån inn under denne kategorien.

[2] Ikke selvfinansierende (ikke-rentable) investeringer og lånegjeld er investeringer hvor lånene som tas opp, må betjenes med kommunens egne midler (kommunens frie inntekter og fond).

Beløp i mill. 2024-kr	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ikke selvfinansierende (ikke-rentable) investeringer	1 768	2 239	2 305	1 838	1 613	1 879	1 834	2 249	2 691	2 367

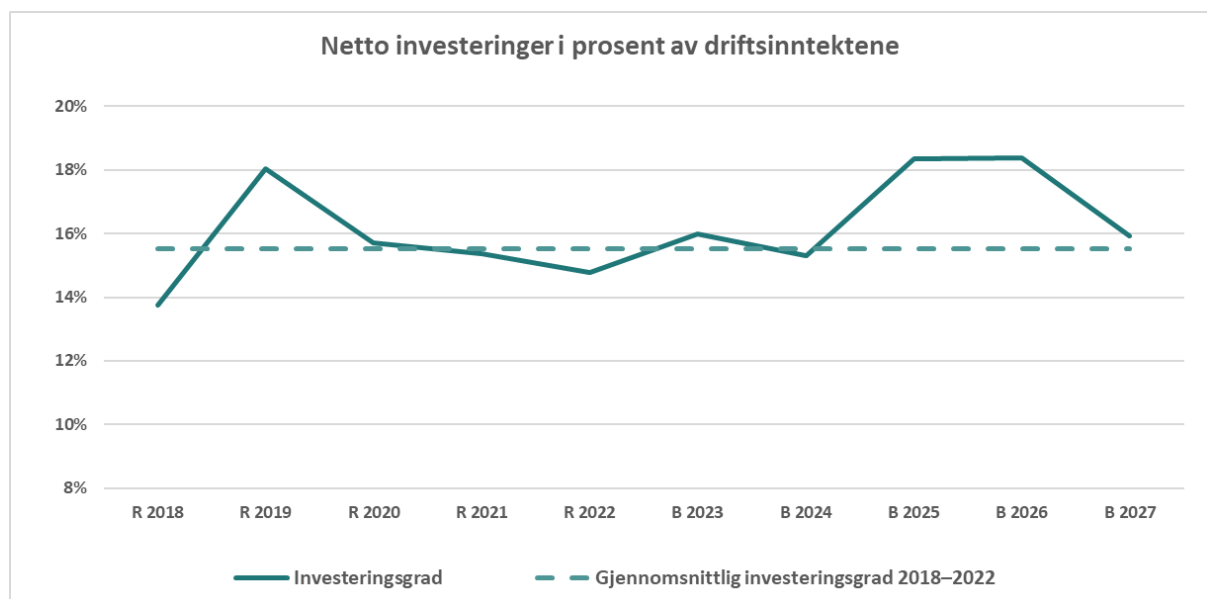
Selvfinansierende (rentable) investeringer	363	411	797	642	818	892	661	837	684	624
Sum investeringer	2 131	2 650	2 101	2 481	2 431	2 770	2 495	3 086	3 375	2 991
BØP 23–26 totalt	2 131	2 650	3 101	2 481	2 431	2 708	2 475	2 841	2 758	2 543

Noen av de største enkeltstående prosjektene i planperioden er

- utbygging av Tårnkvartalet
- Berger sykehjem og Berger barnehage, hvor det utredes sambruk og samlokalisering
- Nadderud stadion
- Bryn barneskole
- Hauger ungdomsskole
- Ballerud barneskole
- Eiksveien 73 med barnehage, helsestasjon og flere andre kommunale tjenester
- utbyggingsavtaler for Sandvika sentrum øst, Bekkestua øst, Ballerud

Det er avsatt 1 mrd. til formuesbevaring og rehabilitering av kommunens bygningsmasse i perioden, og til de selvfinansierende områdene vann, avløp og renovasjon og omsorgs- og velferdsboliger er det bevilget henholdsvis 1,7 mrd. og 1,0 mrd.

Diagrammet og tabellen under viser investeringsgrad (netto investeringsutgifter i prosent av driftsinntektene) og gjennomsnittlig investeringsgrad i perioden 2018–2027.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringsgrad	13,7 %	18,0 %	15,7 %	15,4 %	14,8 %	16,0 %	15,3 %	18,3 %	18,4 %	15,9 %
Gjennomsnittlig investeringsgrad 2018–2022	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %

Investeringsnivået i planperioden vil fortsatt være krevende både økonomisk og i gjennomføring. Investeringenes andel av driftsinntektene vil være høyere enn gjennomsnittet de fem siste årene stort

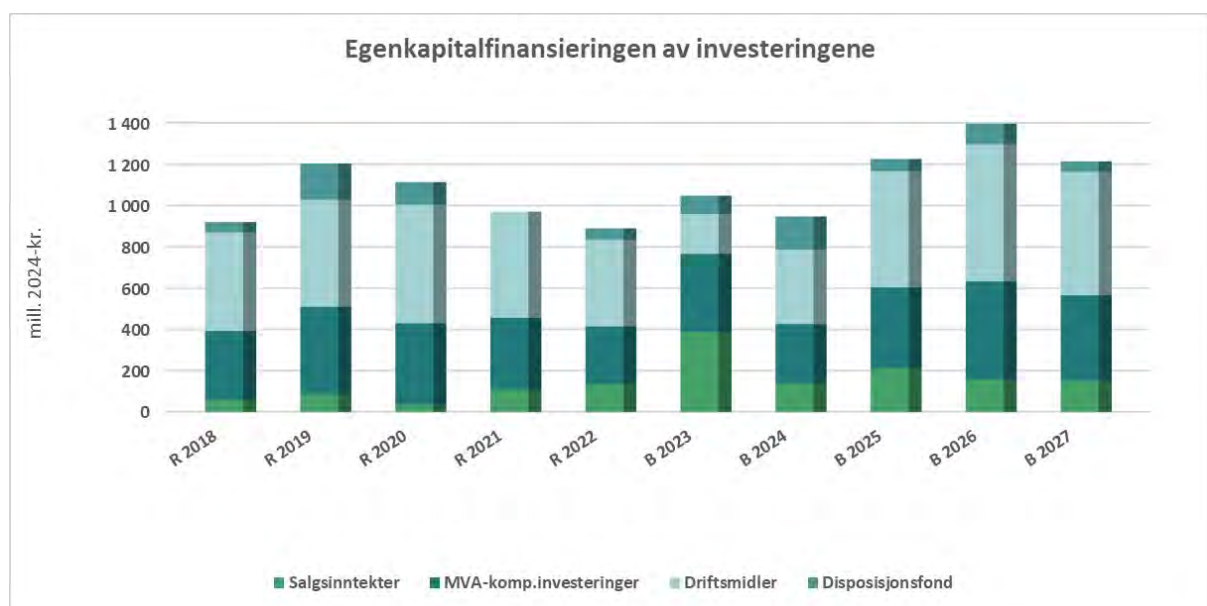
sett hele perioden. Gjennomsnittlig investeringsgrad er cirka 17 prosent, som er noe høyere enn i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026.

For å unngå at gjelden stiger for mye, må en større andel av driftsinntektene brukes til å finansiere investeringene enn hva som har vært nødvendig de ti siste årene. Investeringsfond brukes for å dempe trykket på driften. Bruken av fond er i tråd med foreslåtte løsninger for bærekraftig økonomi i Langsiktig driftsanalyse og investeringsplan (LDIP).

Finansiering

Investeringer finansieres med egenkapital, tilskudd og lån. Egenkapital kommer fra kommunens inntekter og salg av tomter og bygg. Ved økte investeringer vil en større del av driftsinntektene gå til å dekke rente- og avdragsutgifter og til egenkapitalfinansiering.

Figuren og tabellen under viser egenkapitalfinansiering i perioden 2018 til 2027 fordelt på salgsinntekter, MVA-kompensasjon fra investeringer, bidrag fra driften og disposisjonsfond:

Beløp i mill. 2024-kr	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Salgsinntekter	59,3	86,7	34,7	107,0	133,7	378,1	138,0	212,5	157,5	150,3
Mva-kompensasjon, investeringer	332,7	422,3	394,3	348,5	280,3	378,6	287,0	390,6	474,6	414,5
Driftsmidler	478,8	518,4	574,7	514,7	421,2	192,9	361,9	562,5	664,4	598,8
Disposisjonsfond	48,7	175,8	109,3	0	53,7	89,0	160,0	60,0	100,0	50,0

Målet det styres etter i henhold til vedtatte økonomiske nøkkeltall og handlingsregler, er 50 prosent egenkapitalfinansiering av de ikke-rentable investeringene. Med en slik egenkapitalfinansiering vil man bedre kunne styre og begrense gjeldsveksten. Som figuren viser, vil driften bidra med mellom 362 og 674 millioner kroner årlig i perioden, og det legges opp til å bruke totalt cirka 300 mill. av disposisjonsfond (reservene).

Tilskuddene er i hovedsak tilskudd til sykehjemmene, tilskudd til idrettsformål, tilskudd til boliger og fremskyndingsbidrag fra utbyggerne på Fornebu. Fornebu er det eneste utbyggingsområdet hvor kommunen kan avtale at utbyggerne skal bidra til finansiering av sosial infrastruktur

(fremskyndingsbidrag). Dette er i samsvar med departementets samtykkevedtak om dispensasjon fra gjeldende regelverk.

I planperioden er det anslått at kommunen vil motta 1,5 milliarder kroner i tilskudd fra andre. Av dette utgjøres 0,7 mrd. av tilskudd fra Husbanken, 0,2 mrd. kommer fra utbyggingsavtaler, og 0,3 mrd. er fremskyndingsbidrag.

Bærum får også kompensasjon for investeringskostnader som kompensasjonstilskudd for omsorgsboliger og sykehjemsplasser, og rentekompensasjon for kirkebygg og skole- og svømmeanlegg. Tilskuddene utbetales fra Husbanken og kommer i tillegg til tilskuddene som er kommentert over. Disse tilskuddene føres imidlertid ikke under investeringer, men i driften. Årlige tilskudd i planperioden anslås til mellom 12 og 19 millioner kroner.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	2 468 560	3 056 973	3 354 513	2 971 220
Tilskudd til andres investeringer	26 300	29 300	20 000	20 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	65 000	84 500	88 500	93 500
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	2 559 860	3 170 773	3 463 013	3 084 720
Kompensasjon for merverdiavgift	-287 009	-390 583	-474 366	-414 257
Tilskudd fra andre	-222 616	-266 226	-567 942	-491 943
Salg av varige driftsmidler	-138 000	-212 500	-157 500	-150 300
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-1 325 358	-1 594 507	-1 410 302	-1 285 884
Videreutlån	400 000	400 000	400 000	400 000
Bruk av lån til videreutlån	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Avdrag på lån til videreutlån	144 000	155 000	167 000	179 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-144 000	-155 000	-167 000	-179 000
Overføring fra drift	-586 877	-706 958	-852 904	-742 336
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-2 559 860	-3 170 773	-3 463 013	-3 084 720
Sum finansieringsbehov	2 559 860	3 170 773	3 463 013	3 084 720
Sum finansiering	-2 559 860	-3 170 773	-3 463 013	-3 084 720
Udekket finansiering	0	0	0	0

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Egenkapitaltilskudd til KLP

Bærum kommune er deleier av KLP, og på samme måte som for Bærum kommunale pensjonskasse innbetales det et årlig egenkapitalinnskudd. Kommunedirektøren foreslår derfor å videreføre den årlige avsetningen på 3,5 mill. til egenkapitalinnskudd til KLP i 2027.

Bærum kommunale pensjonskasse – egenkapitalinnskudd for perioden 2024–2027

Pensjonskassen bygger egenkapital ved innkalling av et årlig egenkapitalinnskudd fra sponsor, det vil si fra Bærum kommune. Egenkapitalinnskuddet beregnes av premiereserven og dekkes over kommunens investeringsbudsjett/-regnskap.

Det er pensjonskassen som fastsetter størrelsen på egenkapitalinnskuddet, i prosent av premiereserven. Prinsippet om innføring av årlig egenkapitalinnskudd har tidligere blitt forelagt kommunestyret i blant annet politisk sak [Bærum kommunale pensjonskasse – vurdering av egenkapitalen, samt den](#)

[økonomiske utviklingen](#), behandlet i kommunestyret 23. november 2016, sak 112/16, [Bærum kommunale pensjonskasse – melding om endring av vedtektene per 20.06.2017](#), behandlet i kommunestyret 6. desember 2017, sak 109/17 og [Bærum kommunale pensjonskasse – melding om endring av vedtektene per 19. mars 2019](#), behandlet i kommunestyret 28. mai 2019, sak 076/19.

Kommunedirektøren har i investeringsbudsjettet innarbeidet følgende beløp til egenkapitalinnskudd:

- 2024: 52 mill.
- 2025: 56 mill.
- 2026: 60 mill.
- 2027: 65 mill.

Flytårnet Fornebu AS

Bærum kommune overtok aksjeselskapet Flytårnet Fornebu AS høsten 2020. Selskapets virksomhet består av drift og utvikling av den historiske bygningsmassen som utgjorde Fornebu Lufthavn frem til 1998. Bygget hadde et omfattende rehabiliteringsbehov ved overtakelsen: nødvendige tiltak ble estimert til cirka 300 mill. Dette var kritiske tiltak knyttet til blant annet brann, HMS, tette tak og takkonstruksjonenes bæreevne.

Bærum kommune har i perioden 2022 til 2023 tilført selskapet 115 mill. Dette er midler som vil dekke nødvendige oppgraderingstiltak, samt etablering av et bibliotek og en ungdomsklubb. Tiltakene må gjennomføres uavhengig av en langsiktig plan for hele bygningsmassen.

Selskapet har overlevert en langsiktig utviklingsplan for bygningsmassen ([FF masterplan](#)) som skisserer utviklingstiltak, fremtidig bruk og estimerte kostnader. Kommunedirektøren vil, i dialog med selskapet, benytte året 2024 til å gjennomgå fremtidige planer samt selskapets organisering og finansiering, for å sikre at allmennyttige formål ivaretas på en best mulig måte.

Hovedgrep for å redusere investeringsomfanget

Når det økonomiske handlingsrommet er i endring, er det nødvendig å utfordre behovet som ligger til grunn for de enkelte prosjektene i kommunens langsiktige investeringsplan. I investeringsreduksjonsprosjektet som ble gjennomført i 2020, så Kommunedirektøren på ulike grep for å redusere kommunens langsiktige investeringer. Prosjektet identifiserte seks hovedgrep for å redusere investeringsomfanget:

- **Mindre ledig kapasitet:** Kommunen har over tid investert i infrastruktur, som i mindre grad er utnyttet før det etableres ny kapasitet andre steder i kommunen. Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler at kommunen i større grad nyttiggjør eksisterende kapasitet før det etableres ny. Dette reduserer investeringsbehovet og påvirker også kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold.
- **Gjenbruk og sambruk:** Kommunen har en rekke formålsbygg og tjenester med geografisk nærhet, overlappende funksjoner og brukergrupper eller andre grensesnitt i oppgaver og arbeidsmåter. Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler økt gjenbruk og sambruk på tvers av tjenester, både for å redusere behovet for fremtidige investeringer og for å øke sømløsheten for innbyggere og ansatte.
- **Flere friske år:** Innbyggernes helse blir bedre, samtidig som den medisinske og teknologiske utviklingen gjør at vi holder oss friske lenger og/eller kan leve relativt velfungerende liv også med sykdom. Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler at kommunen i større grad tar hensyn til at innbyggerne vil få flere friske år, når vi videreutvikler kommunens tjenesteprofil innenfor Aldring og mestring og Helse og velferd og redusere antallet plasser til heldøgns pleie og omsorg.
- **Prioritering av områder og offentlige rom:** Kommunen opplever sterk vekst, og har derfor behov for å investere i vedlikehold, oppgradering og etablering av teknisk og sosial infrastruktur.

Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler en sterkere prioritering av områder og offentlige rom, både for å sikre gjennomføringskraft i de prioriterte områdene og for å hente ut stordriftsfordeler gjennom samtidighet i kommunale investeringer på tvers av tjenesteområder.

- **Jevnlig gjennomgang av samlebevilgninger:** Kommunen har en rekke investeringer av mindre og større omfang som dekkes av årlige samlebevilgninger. Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler jevnlig gjennomgang av samlebevilgningene for å synliggjøre effekten av, og øke eierskapet til, investeringsmidlene og for å vise hvordan bevilgningene bidrar til å nå kommunens overordnede mål.
- **Alternative finansieringsmåter og eiermodeller:** Kommunen finansierer i dag investeringene sine med egenkapital, lån og tilskudd. Kommunen har allerede positiv erfaring med *Det gode nabolag* og *Sosial boligprofil* for unge boligkjøpere på Fornebu. Samtidig går andre kommuner lenger enn Bærum for å realisere planskapt verdier eller på annen måte sikre finansiering til konkrete prosjekter. Investeringsreduksjonsprosjektet anbefaler å hente inspirasjon fra andre kommuner gjennom å utforske handlingsrommet som ligger i alternative finansieringsmåter og eiermodeller.

Investeringsreduksjonsprosjektet bidro til å ta ned kommunens samlede investeringskostnader for perioden 2021-2040. Samtidig ble det gjort endringer i forbindelse med politisk behandling av *Langsiktig driftsanalyse og investeringsplan 2021–2040 (LDIP)*, som i sum gjør at Investeringsreduksjonsprosjektet ikke nådde prosjektmålet om å redusere kommunens investeringskostnader med 15 prosent.

Politisk sak [Orientering om langsiktig driftsanalyse og investeringsplan 2021–2040](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 1. desember 2021, sak 132/21.

Klimabudsjettet

Klimastrategi 2030

Et av kommunens hovedmål er å utvikle et klima- og miljøklokt bærumsamfunn der det er enkelt å bo, arbeide og leve på en klima- og miljøvennlig måte. Alle deler av bærumsamfunnet – innbyggere, næringsliv, organisasjoner, folkevalgte og kommunens virksomheter – er viktige i arbeidet med et klima- og miljøklokt bærumsamfunn.

[Klimastrategi 2030 \(PDF\)](#) er Bærums plan for å redusere klimagassutslippene og omstille Bærum til å bli et lavutslippssamfunn i tråd med [klimaloven](#).

Klimastrategiens hovedmål:

1. I 2030 er direkte klimagassutslipp i Bærum redusert med 65 prosent eller mer i forhold til 2009. I 2050 er Bærum et lavutslippssamfunn.
2. I 2030 er Bærum etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. I 2030 har Bærum redusert indirekte klimagassutslipp og bidratt til langsiktig karbonlagring i naturområder.
3. I 2027 er Fornebu etablert som et nullutslippsområde.

Klimastrategiens satsingsområder:

- Fra fossil til utslippsfri: Vi skal legge til rette for nullutslippskjøretøy og være pådriver for utslippsfrie løsninger.
- Snu transporthierarkiet: Vi skal legge til rette for at gange, sykkel- og kollektivtransport kan være innbyggernes førstevalg.
- Fremtidsrettede boliger og bygg: Vi skal bygge for fremtidens behov med flere fleksible og sirkulære løsninger. Vi skal være pådriver for et redusert energiforbruk og mer energieffektive løsninger.
- Klimaklok ressursbruk: Vi skal forvalte ressursene våre på en bærekraftig måte. Forbruksmønster og forbrukeratferd skal preges av gjenbruk og deling.
- Fornebu som teknologisk spydspiss: Vi skal teste ut klimastrategien i praksis.

Om klimabudsjettet

Kommunen skal bidra til god klimastyring i egen virksomhet for å iverksette effektive klimatiltak, og for å synliggjøre og evaluere resultater. Derfor bruker kommunen klimabudsjettet som et styringsverktøy for å nå målene i klimastrategien. Arbeidet med klimabudsjettet er innlemmet i kommunens ordinære budsjettprosess.

Klimabudsjettet synliggjør klimaeffekten og de økonomiske konsekvensene av klimatiltakene, og hvem som har hovedansvar for gjennomføringen.

Kommunens klimabudsjett inkluderer tiltak som reduserer klimagassutslipp direkte og/eller indirekte. Direkte utslipp er utslipp som fysisk finner sted innenfor kommunens grenser. Indirekte utslipp kommer fra varer eller tjenester som lages utenfor Bærum, men som kjøpes eller forbrukes i Bærum.

Tiltak i klimabudsjettet skal, som hovedregel, være knyttet til ett hovedmål, ett satsingsområde og ett delmål i kommunens Klimastrategi 2030. Tiltak kan være både virkemidler, prosesser og aktiviteter.

For at klimabudsjettet skal være et godt styringsverktøy, må det hele tiden videreutvikles i tråd med ny kunnskap og i samarbeid med andre aktører. Det betyr at vi må jobbe videre med estimering av utslippseffekter, økonomiske konsekvenser, måleindikatorer og prosesser for oppfølging. Dagens metoder for utregning og framskrivinger av utslipp er preget av stor usikkerhet, men er i rask utvikling.

Utslippsregnskap

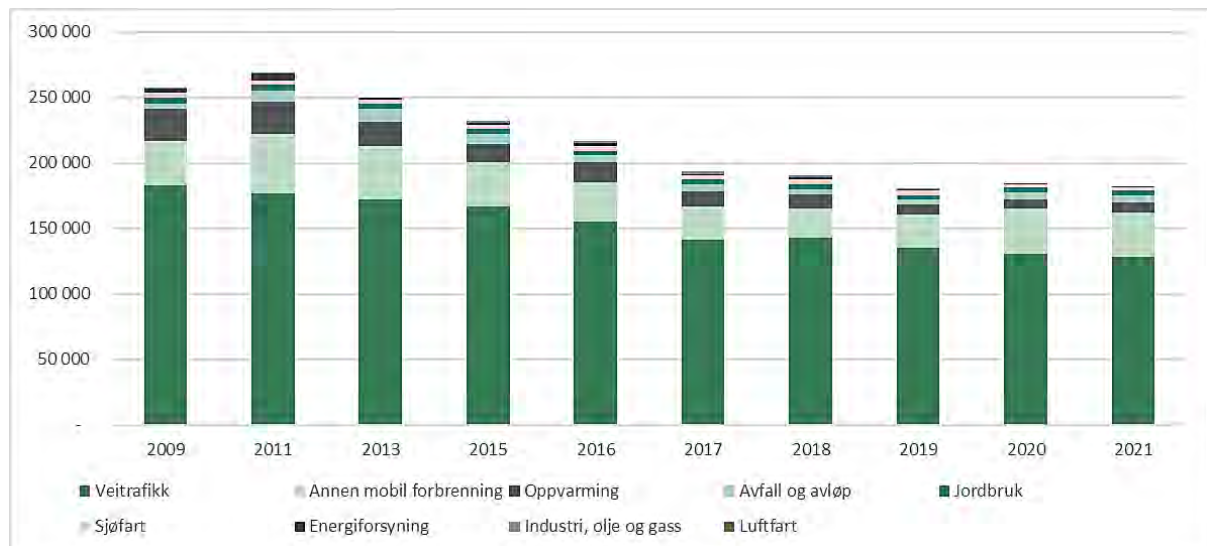
Direkte utslipp

Utslippsregnskapet for Bærum kommune publiseres årlig av [Miljødirektoratet](#) og omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense.

Regnskapet for 2021 viser en moderat reduksjon av klimagassutslippene på 1,3 prosent fra 2020. Veitrafikk er desidert den største utslippssektoren i kommunen, med rundt 70 prosent av utslippene. Utslipp fra personbiler har en nedadgående trend, mens utslippene fra varebiler og tunge kjøretøy øker med 3–4 prosent fra 2020; disse utslippene utgjør mer enn halvparten av utslippene innenfor sektoren. Annen mobil forburning er den nest største utslippssektoren i kommunen med 18 prosent. Sektoren omfatter blant annet utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel i bygg- og anleggsvirksomheten, som øker med hele 9 prosent fra 2020.

Et av hovedmålene i Klimastrategi 2030 er å redusere de direkte klimagassutslippene med 65 prosent eller mer i forhold til referanseåret 2009. Siden 2009 er utslippene redusert med 30 prosent, på grunn av store kutt innen sektorene Veitrafikk og Oppvarming.

Grafen viser utslipp av klimagasser i antall tonn CO2-ekvivalenter

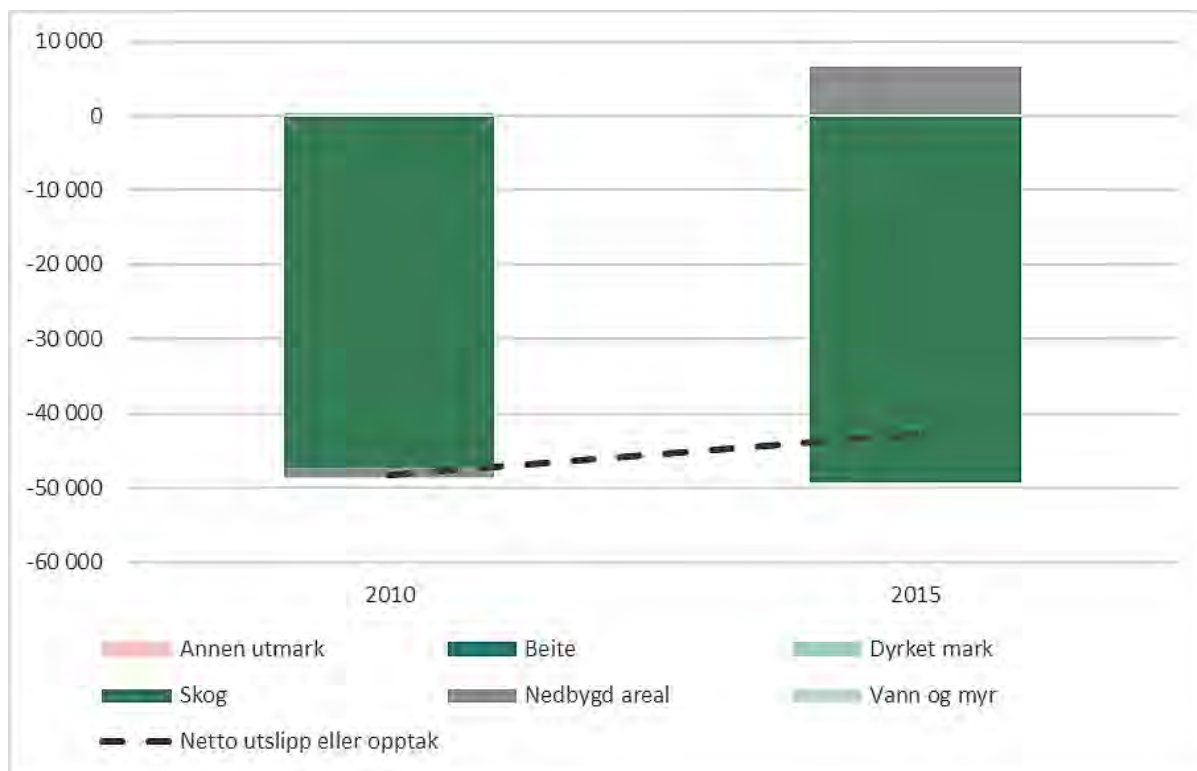

Tonn CO2-ekvivalenter	2009	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Veitrafikk	182 785	176 924	172 289	166 905	155 541	141 568	142 771	135 555	130 752	128 350
Annen mobil forburning	34 221	44 988	40 855	33 367	29 360	25 558	22 388	25 273	34 392	33 481
Oppvarming	24 567	24 715	18 526	14 282	15 704	11 081	10 857	7 258	7 095	8 147
Avfall og avløp	3 917	8 694	9 536	7 375	5 047	5 205	3 945	3 982	5 242	4 961
Jordbruk	4 332	4 225	3 711	3 906	3 733	3 871	3 841	3 117	3 629	3 776
Sjøfart	3 638	3 638	3 638	3 637	3 322	3 267	3 549	3 696	2 384	2 425
Energiforsyning	3 399	5 503	1 622	1 108	2 442	1 183	1 962	1 043	7	31
Industri, olje og gass	161	197	-	1 658	1 786	1 763	1 652	982	-	-
Luftfart	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	257 019	268 884	250 176	232 237	216 934	193 497	190 965	180 905	183 500	181 171

Utslipp fra arealbruk

Utslipp og opptak fra skog og arealbruk er et annet klimaregnskap enn for direkte utslipp. Tallene publiseres av Miljødirektoratet hvert 5. år, og viser at arealene i kommunen tar opp mindre klimagasser i 2015 enn de gjorde i 2010. Skogen i Bærum tar opp mer klimagasser enn før. Likevel bidrar nedbygging til økte utslipp, og derfor tar kommunens arealer opp mindre klimagasser enn før. Ny bebyggelse og veier er de to viktigste driverne bak nedbyggingen. Nedbygging av produktiv skog og myr gir størst utslipp per arealenhet. Areal er en begrenset ressurs, og arealforvaltningen i kommunen er viktig for å redusere utslippene.

Grafen viser utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk i antall tonn CO₂-ekvivalenter

Tonn CO ₂ -ekvivalenter	Annen utmark	Beite	Dyrket mark	Skog	Nedbygd areal	Vann og myr	Netto utslipp eller opptak
Utslipp/opptak fra arealbruk 2010	-31	2	312	-47 235	-1 316	-19	-48 287
Utslipp/opptak fra arealbruk 2015	-36	4	122	-49 223	6 388	-17	-42 762

Klimafotavtrykk

Et klimafotavtrykk (også kalt forbruksbaserte utslipp) er en beregning av den totale klimapåvirkningen til en virksomhet, en innbygger eller et samfunn. Et klimafotavtrykk inkluderer både direkte og indirekte utslipp. Klimafotavtrykket til Bærum inkluderer det totale utslippet fra kommuneorganisasjonen som virksomhet, i tillegg til det totale utslippet fra kommunens innbyggere. Ikke-kommunale bedrifter og virksomheter er ikke inkludert.

Illustrasjonen viser hvordan klimafotavtrykket til innbyggerne er fordelt:

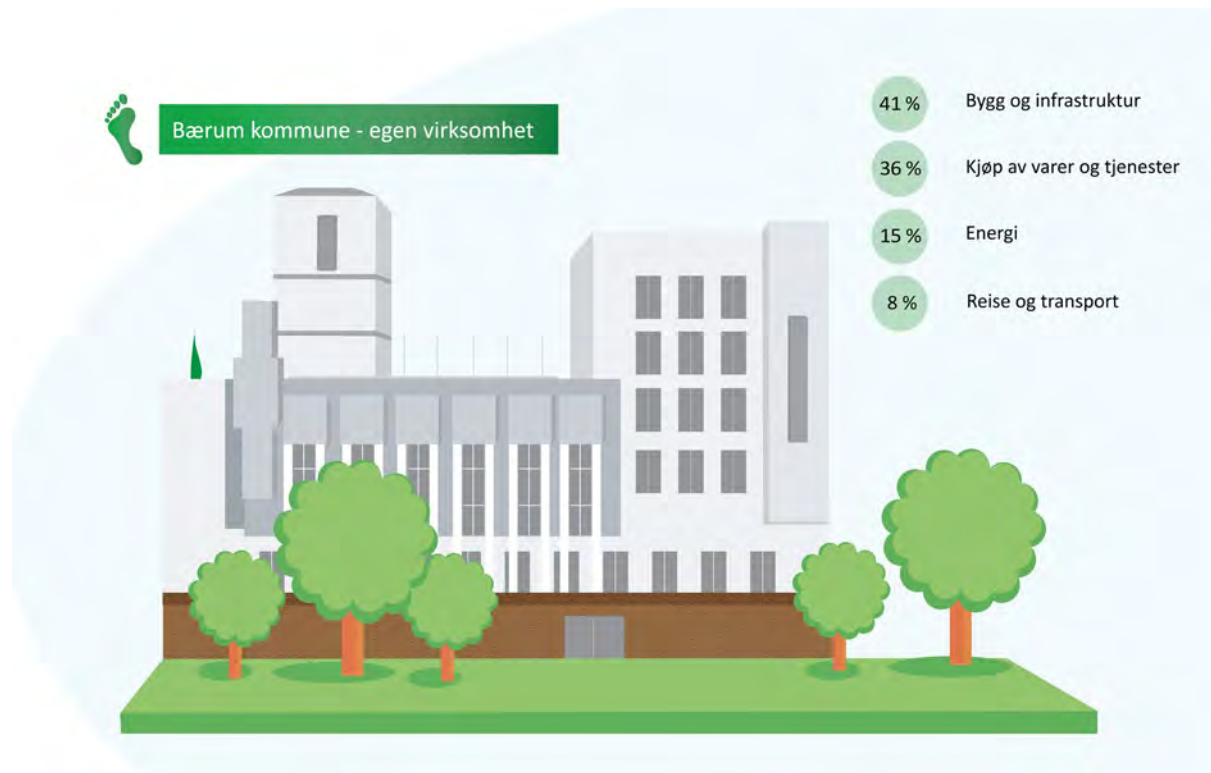

Infografikk som viser fordelingen av klimafotavtrykket til innbyggerne innen fire kategorier. Reise og transport: 51 prosent flyreiser, 44 prosent bilreiser, 5 prosent reiser med buss, tog og båt. Mat: 30 prosent meieriprodukter og egg, 28 prosent kjøtt, 19 prosent drikkevarer, 10 prosent kornprodukter, 13 prosent annet. Varer og tjenester: 35 prosent kjøp av tjenester, 39 prosent bygg og vedlikehold, 17 prosent kjøp av varer, 9 prosent møbler og inventar. Energibruk: 69 prosent oppvarming, 16 prosent elektronikk, 9 prosent varmtvann, 5 prosent lys.

Utslipp fra innbyggernes transportvaner stammer hovedsakelig fra fly- og bilreiser. Meieriprodukter, egg og kjøtt står til sammen for over halvparten av utslippene innen matkategorien. Oppvarming av bolig er den største kilden til utslipp fra energibruken til en gjennomsnittlig innbygger. All pengebruk som ikke hører hjemme under de øvrige kategoriene, er knyttet til forbruk av varer og tjenester.

For å påvirke innbyggernes klimafotavtrykk kan kommunen bruke sin rolle som tilrettelegger og pådriver gjennom kommunikasjon, incentiver og samarbeid for endring av reise- og forbruksvaner.

Illustrasjonen viser fordelingen av klimafotavtrykket til kommunens egen virksomhet:

Infografikk som viser fordelingen av klimafotavtrykket til kommunens egen virksomhet. Bygg og infrastruktur: 41 prosent. Kjøp av varer og tjenester: 36 prosent. Energi: 15 prosent. Reise og transport: 8 prosent.

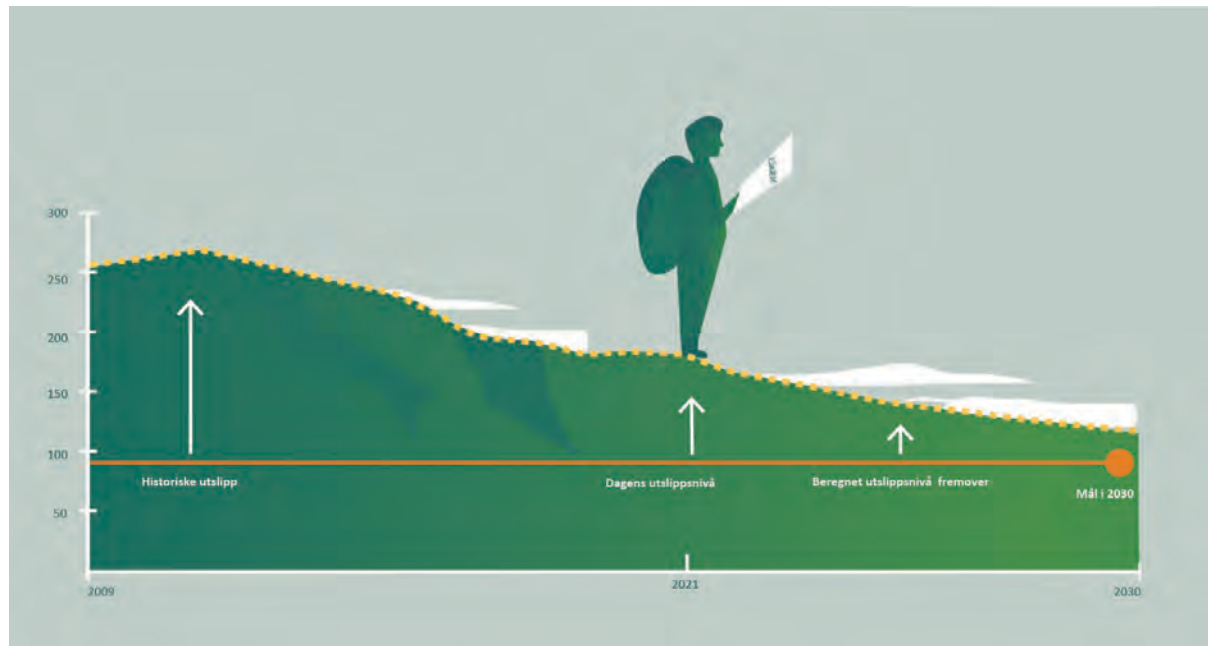
Kommunen har større mulighet til å påvirke de forbruksbaserte utslippene fra egen virksomhet. Bygg og infrastruktur er de dominerende bidragene til klimafotavtrykket til kommuneorganisasjonen. Det store bidraget fra bygg og infrastruktur understreker hvor viktig det er å redusere klimagassutslipp fra byggeplasser. Kjøp av varer og tjenester er fordelt på mange kategorier, blant annet kjøp av forbruksmateriell, matvarer, inventar og utstyr, og kjøp fra andre (IKS og private virksomheter). Til sammen utgjør kjøp av varer og tjenester det nest største bidraget til kommunens klimafotavtrykk, og det er derfor viktig å stille klima- og miljøkrav i kommunens anskaffelser. Energieffektiviserende tiltak i kommunens egne bygg er viktig for å redusere utslippene knyttet til energiforbruket.

Klimafotavtrykket til kommunens innbyggere er estimert til å være om lag ti ganger større enn utslippene fra kommunens egen virksomhet.

Fremskrivning av utslipp

Fremskrivningen av direkte klimagassutslipp i Bærum tar utgangspunkt i statistikk over historiske utslipp fra Miljødirektoratet. En fremskrivning er en prognose for fremtidige klimagassutslipp som regner inn effekten av trender og allerede vedtatte tiltak og virkemidler. Fremskrivningen synliggjør hvordan utviklingen vil bli dersom man ikke vedtar ytterligere tiltak.

Illustrasjonen viser en fremskrivning av direkte klimagassutslipp i Bærum kommune frem mot 2030, målt i 1000 tonn CO₂-ekvivalenter:

1000 tonn CO2-ekvivalenter	2009	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2030
Historiske utslipp	257	269	250	232	217	193	191	181	184	181	
Fremskrivning											117
Utslippsmål											90

Bærum kommune ligger an til å redusere de direkte klimagassutslippene med 54 prosent innen 2030. Denne fremskrivningen tar utgangspunkt i de trendene vi ser i dag, og tiltak som utarbeides på kommunalt nivå. Her er effekten av tiltakene i klimabudsjettet regnet inn. Fremskrivningen viser at det fremdeles er behov for flere tiltak for å nå målet om minst 65 prosent reduksjon av direkte klimagassutslipp i Bærum. Ut ifra beregnet utslippsnivå mangler det tiltak som bidrar til reduksjon av minimum 11 prosent i Bærum – tilsvarende 27 128 tonn CO2-ekvivalenter.

Det er allerede gjort store utslippsbesparelser ved utfasing av fyringsolje til oppvarming og energiforsyning. Elektrifisering av personbilparken og arealplanlegging som reduserer bilbruk bidrar til reduksjon i utslipp fra veitrafikk. Likevel øker antallet biler totalt, og det er behov for tiltak som reduserer biltrafikken til fordel for gange, sykkel- og kollektivtrafikk.

Veitrafikk står for omtrent 70 prosent av klimagassutslippene i Bærum. Samtidig er det denne sektoren som har hatt størst utslippsreduksjon frem til i dag, og det er også her det forventes størst utslippsreduksjon i årene fremover. Med dagens utvikling modnes ikke markedet fort nok til at tungtransporten blir utslippsfri innen 2030, men dette kan endre seg raskt hvis batteri- og hydrogenteknologi blir konkurransedyktig. Det gjelder også anleggsmaskiner. Her kan kommunen påvirke utviklingen ved å stille krav i anskaffelsesprosessene sine.

Kommunens befolkningsprognose viser en relativt høy vekst, og det vil derfor være behov for utbygging av vei og bygg. Det forventes at utslipp fra anleggsarbeid vil øke uten ytterligere tiltak. Her kan kommunen som byggherre og arealforvalter påvirke utviklingen.

Det er viktig å påpeke at det er stor usikkerhet knyttet til utslippsstatistikken. For Bærum kommunes del gjelder dette spesielt utslipp knyttet til infrastrukturprosjekter, som utgjør en stor del av kommunens bygg- og anleggsvirksomhet. Disse utslippene vil kunne bli større enn anslått, og dette kan medføre at fremtidige fremskrivninger må justeres opp.

Klimatiltak

Klimaeffekt av tiltak

Klimabudsjettet til Bærum kommune inkluderer klimatiltak som reduserer både direkte og indirekte klimagassutslipp. Klimabudsjettet inkluderer også eksterne tiltak som andre offentlige aktører og næringsliv gjennomfører i Bærum, og som forventes å gi betydelige utslippsreduksjoner.

Klimabudsjettet omfatter ikke alle klimatiltakene kommunen gjennomfører. Tiltak som er over i en driftsfase, skal i utgangspunktet ikke inkluderes i tiltakslisten til klimabudsjettet, men effekten av disse tiltakene er iberegnet i fremskrivingen av utslipp.

Et viktig formål med klimabudsjettet er å vise i hvilken grad tiltakene bidrar til å redusere klimagassutslippene. På samme måte som et økonomisk budsjett er basert på estimerte utgifter og inntekter, kan fremtidige utslippsreduksjoner baseres på estimater av fremtidige utslipp.

For en del klimatiltak vil det være vanskelig å kvantifisere utslippsreduksjonene. Dette gjelder for eksempel klimatiltak som omhandler holdningsendringer i befolkningen, tiltak som tilrettelegger for gående og syklende, eller utbygging av ladeinfrastruktur. Det finnes per i dag ikke et godt etablert rammeverk og avklarte systemgrenser for å beregne effekten av tiltak som skal redusere indirekte utslipp innenfor et geografisk område. Derfor beregner ikke klimabudsjettet utslippseffekten av klimatiltakene som bidrar til å redusere indirekte utslipp.

Prioritering av tiltak

Kommunedirektøren har utarbeidet en veileder med retningslinjer for kommunens klimabudsjett. Veilederen beskriver tre prioriteringskriterier for tiltak i klimabudsjettet:

- 1. Klimaeffektkriteriet:** Jo høyere den forventede klimaeffekten av et tiltak er, desto høyere skal tiltaket prioriteres. Klimaeffekten er forventet reduksjon av direkte og/eller indirekte klimagassutslipp.
- 2. Omstillingskriteriet:** Jo mer et tiltak bidrar til at Bærum blir et lavutslippssamfunn innen 2050, desto høyere skal tiltaket prioriteres. Omstillingseffekter av klimatiltak kan være teknologi- og kunnskapsutvikling som bidrar vesentlig til klimagassreduksjon og utvikling av et lavutslippssamfunn. Det kan også være endringer av systemer, praksis og atferd som er avgjørende for å lykkes med klimamålene.
- 3. Ressurskriteriet:** Jo mindre ressurser et tiltak legger beslag på, desto høyere skal det prioriteres. Ressurskriteriet skal ikke brukes alene, men sammen med de to andre hovedkriteriene for prioritering.

De kommunale klimatiltakene finansieres hovedsakelig innenfor rammen til de ulike direktørområdene. Flere tiltak har også ekstern finansiering tildelt gjennom støtteordninger som Miljødirektoratets Klimasatsordning og regionale forskningsfond.

Bærum kommune har et klima- og miljøfond som skal støtte gjennomføring av prioriterte tiltak i klimabudsjettet som mangler finansiering, og styrke satsingsområdene i Klimastrategi 2030. En fullstendig oversikt over disponeringen av Klima- og miljøfondet finnes som vedlegg i Kommuneplanens handlingsdel.

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1 000 kroner

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Utslippsendring 2024- 2027	Utslippsendring 2028-2030	Beskrivelse av finansiering
Bemannet varemottak på Oksenøya	360	720	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Bærekraftige vareleveranser i kommunen	840	1 680	21,0	23,1	Delfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Bærum Ressursbank – Utslippsfritt forvaltningsområde for masser og byggevarerressurser i Bærum	6 300	11 900	-2 280,0	11,0	Delvis finansiert med midler fra Miljødirektoratet (Klimasats) og innenfor rammen
Drift av gravplass på Lilleøya – helelektriske maskiner og utstyr innen 2027	500	500	0,0	0,0	Innenfor rammen
Effektiv og fremtidsrettet varelogistikk i E18 Vestkorridoren	1 450	2 900	0,0	0,0	Delfinansiert av fylkeskommunen , Klima- og miljøfondet 2024 og innenfor egen ramme
Etablere flere innfartsparkeringsplasser	200	800	0,0	0,0	Innenfor rammen
Etablering av regionalt markedssystem for masser og byggeressurser	5 000	5 000	0,0	0,0	Eksterne tilskuddsmidler og innenfor rammen
Gradvis utslippsfri maskinbruk på byggeplass	13 743	79 167	6 541,9	8 279,5	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Gågrupper til skolen	100	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Hjertesoner og droppstopp	1 000	2 000	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Hub på Fornebu – samleterminal for varer	620	1 040	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Kartlegging av tjenestemobilitet i egen virksomhet	100	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Kjørestopp – nye løsninger for å redusere foreldrekjøring til fritidsaktiviteter	2 200	4 400	0,0	0,0	Ekstern finansiering og delfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Klimadashboard Fornebu 2027	300	1 200	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Krav til sykkelparkering med høy standard ved nye arbeidsplasser	200	400	0,0	0,0	Innenfor rammen

Logistikknutepunkt i Bærum – samleterminal for varer	360	720	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Nettverk av hentepunkter i kommunen	100	200	587,6	457,5	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Pilotere boligprosjekter der parkeringsplassene seksjoneres som næringsareal	200	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Redusere bruk av bioolje i spisslast	700	700	0,0	0,0	Miljøpottmidler
Reisepolicy for ansatte i Bærum kommune	100	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Samkjøring til fritidsaktiviteter – Skibuss	100	400	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Sette krav om bilpool/ mobilitetspool i nye boligprosjekter	200	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Sikre arealer til sykkelservice/parkerin g i større boligprosjekter	200	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Sykkeldelingsordning (SmartBike Bærum)	500	2 000	0,0	0,0	Delfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Sykkelvennlige kommunale arbeidsplasser	100	400	0,0	0,0	Innenfor rammen
Tilskudd til sykkelparkering i borettslag og sameier	1 000	1 000	0,0	0,0	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Utrede bilpool ordning på kveld og helg	500	500	0,0	0,0	Delfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Utskifting av kommunens fossile maskiner og tyngre kjøretøy	24 300	82 500	533,3	849,9	Innenfor rammen. Kostnadsestimat sees i sammenheng med klimatiltaket Utskifting av kommunens fossile personbiler og mindre varebiler
Utskifting av kommunens fossile personbiler og mindre varebiler	0	0	612,7	880,1	Innenfor rammen. Kostnadsestimat sees i sammenheng med klimatiltaket Utskifting av kommunens fossile maskiner og tyngre kjøretøy
Utslippsfri transport – VA	500	2 000	0,0	0,0	Innenfor rammen

Utslippsfri varme på byggeplass (nybygg)	11 505	72 900	0,0	0,0 Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Utvidelse av Forneburingen (til kollektivtransport)	5 000	25 000	0,0	0,0 Innenfor rammen
Utvikle reisevaneundersøkelsen (RVU) som planleggingsverktøy	200	300	0,0	0,0 Innenfor rammen
Vintersykkelkampanje	300	1 200	0,0	0,0 Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Vurdere sambruk av allerede etablerte p-plasser før nyetablering	200	400	0,0	0,0 Innenfor rammen
Sum	78 978	304 327	6 016,5	10 501,1

Utslipp og opptak fra arealbruk

Beløp i 1 000 kroner

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Beskrivelse av finansiering
Pilotere klima- og miljøaspekter i reguleringsplanlegging og myndighetspraksis	250	250	Innenfor rammen
Restaurering av myrer	100	100	Innenfor rammen
Sikre grønne områder for karbonlagring	2 000	8 000	Innenfor rammen
Utvikle metodikk og løsninger for kartbasert arealregnskap	500	1 400	Innenfor rammen
Sum	2 850	9 750	

Indirekte utslipp

Beløp i 1 000 kroner

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Beskrivelse av finansiering
Avfall og sortering bygg i drift	100	400	Miljøpottmidler
Avfallsbeholdere	500	500	Innenfor rammen
Digital markeds plass for foreldre i barnehagene	350	1 050	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Energirådgivning og tilskudd til energieffektivisering – husholdningene	3 000	12 000	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Etablere løsninger som bidrar til økt ombruk for innbyggere i kommunen	2 000	8 000	Delfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Etablere nye permanente ombruksarenaer	1 000	4 000	Innenfor rammen
Fremme og utvikle forbildeprosjekter innen energi og miljø	300	1 200	Miljøpottmidler

Følge opp klimagassutslipp for nybyggprosjekter	938	5 286	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Gjenbruke bygg og materialer	17 978	102 770	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Innovasjonscamp	100	400	Innenfor rammen
Kartlegge fraksjoner av byggematerialer som kan gjenbrukes utover det kommunen selv disponerer	100	200	Innenfor rammen
Kartlegge metoder og systemer for ombruk av kommunens eiendeler	50	50	Innenfor rammen
Kartlegge metoder og systemer for ombruk i kommunal eiendom	300	1 200	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Kartlegge og gjennomføre tiltak for å forbedre energiytelse	4 395	8 395	Miljøpottmidler
KPI-er for sirkulærøkonomi i kommunale eiendeler, transport og varelogistikk	50	50	Innenfor rammen
KPI-er for sirkulærøkonomi innen kommunens eiendomsmasse	200	800	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Matsvinn og matvinn	100	400	Innenfor rammen
Optimalisere ytelse på eksisterende varmepumpeanlegg	3 950	3 950	Miljøpottmidler
Pilotprosjekt for utvikling av metodikk og system for ombruk	2 000	8 000	Fullfinansiering fra Klima- og miljøfondet 2024
Produsere fornybar energi fra solen	2 677	19 144	Miljøpottmidler og innenfor rammen til prosjektene
Produsere varme effektivt med flere varmepumper	18 957	90 068	Miljøpottmidler og innenfor rammen til prosjektene
Redusere avfall fra byggeplasser	224	1 285	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Redusere maksimalt elektrisk effektuttak fra bygg	300	300	Miljøpottmidler
Renovasjonstjenester med økt fokus på ombruk og materialgjenvinning	1 000	3 000	Innenfor rammen
Standardisere miljøoppfølging i prosjekter	922	5 206	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Stille miljøkrav til materialer og produkter	2 697	15 416	Finansiering av pilot gjennom Miljøpottmidler og innenfor rammen til prosjektene

Tilpasse nybygg for fremtidig gjenbruk	1 576	9 849	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Utvidelse av søppelsuganlegget på Fornebu	6 000	78 515	Innenfor rammen
Utvikle kompetanse innen sirkulær økonomi	100	700	Miljøpottmidler
Utvikle kompetanse om energieffektiv drift av bygg	300	300	Miljøpottmidler
Utvikle smart styring av bygg	600	600	Miljøpottmidler
Vurdering av passivhus/plusshus	3 109	22 060	Finansiering må prioriteres innenfor rammen til prosjektene
Øke detalj.grad på energimåling	1 500	1 500	Miljøpottmidler
Sum	77 373	406 594	

Ønskede tiltak

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1 000 kroner

Klimatiltak	Kostnad	Totalkostnad	Utslippsendring	Utslippsendring	Beskrivelse av finansiering
	2024	2024-2027	2024- 2027	2028-2030	
Bruk av droner som verktøy i det grønne skiftet	500	750	0,0	0,0	Ekstern finansiering søkt
Redusere nyetablering av parkeringsplasser gjennom økt grad av sambruk og ny parkeringsnorm	200	400	0,0	0,0	Avventer avklaring av parkeringsnorm. Finansiering innenfor rammen
Tilrettelegge for ladeinfrastruktur for tungtransport	0	0	0,0	0,0	Ansvar for oppfølging må avklares
Sum	700	1 150	0,0	0,0	

Balansen

Gjeld

Oversikt over lånegjeld

Beløp i mill. 2024-kroner	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Ikke-rentable investeringer*	6 767,7	7 055,9	7 624,3	8 106,1	8 421,1
Rentable investeringer, vann/avløp/renovasjon og boliger**	4 259,2	4 557,9	5 059,4	5 419,6	5 788,0
Rentable investeringer, formidlingslån	2 176,6	2 383,8	2 626,7	2 854,4	3 065,7
Sum lånegjeld	13 203,5	13 997,6	15 310,4	16 380,2	17 274,8

* Lån til ikke-rentable investeringer må dekkes av egne midler (salgsinntekter, drifts- og fondsmidler) og inkluderer finansiell leasing (Rykkinn skole OPS).

** Lån til rentable formål er lån der renter og avdrag dekkes av brukere, for eksempel via husleie, gebyrer og avgifter.

Oversikt over lånegjeld per innbygger

Beløp i hele 2024-kroner	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Sum lånegjeld per innbygger	100 883	106 216	115 526	122 364	128 066
Netto lånegjeld* per innbygger	84 252	88 127	95 706	101 041	105 339

* Ved beregning av netto lånegjeld er lån til videreformidling og ubenyttede lånemidler holdt utenom.

Med bakgrunn i investeringsplanen og den tilhørende finansieringen er gjelden beregnet å øke fra 13,2 milliarder kroner i 2023 til 17,3 mrd. i 2027. Det er en vekst på 31 prosent totalt. Innlån som finansierer videre utlån til boligformål (lån til økonomisk vanskeligstilte husstander), øker mer enn øvrig gjeld. Gjeld til ordinære investeringer er beregnet å vokse med 29 prosent. Veksten i gjeld blir lavere dersom investeringstakten blir lavere enn planlagt.

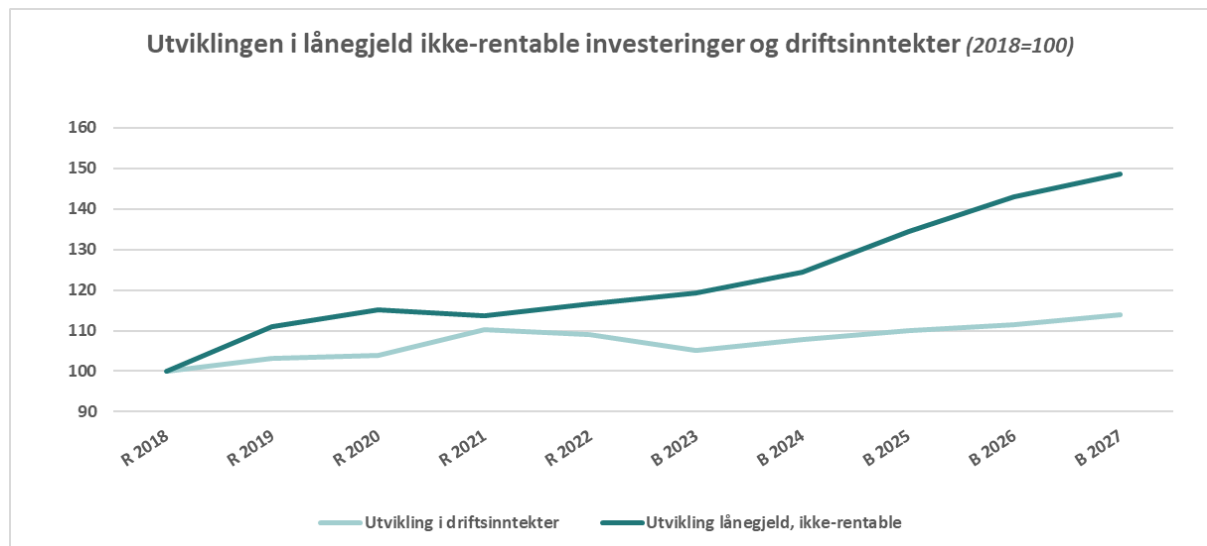
Det legges opp til en vekst på 41 prosent i formidlingslån fra 2023 til 2027. Utlånsrammen ble trappet opp fra 200 til 300 millioner kroner i 2020, videre til 400 mill. i 2021, og dernest til 500 mill. i Budsjett og økonomiplan 2022–2025. Det har imidlertid vist seg vanskelig å finne egnede boliger, slik at ikke alle midlene er benyttet. Det er budsjettet med 400 mill. årlig i planperioden 2024–2027. Det forutsettes at lånene kan finansieres via Husbanken.

Endring i formidlingslån påvirkes generelt av omfanget av nye utlån, lånenes løpetid, avdrag og ekstraordinær nedbetaling fra låntakere. Låntakerne innvilges lengre nedbetalingstid enn tidligere (nedbetalingstiden har økt fra 25 år til 30–50 år). Samtidig har cirka en tredjedel av det årlige utlånsvolumet blitt innfridd hvert år de senere årene.

Øvrig rentabel lånegjeld (vann, avløp, renovasjon og boliger) øker 35 prosent i fireårsperioden.

Indeksert utvikling i lånegjeld og driftsinntekter

Diagrammet og tabellen under viser indeksert utvikling i lånegjeld og driftsinntekter for perioden 2018 til 2027 (2018 = 100):

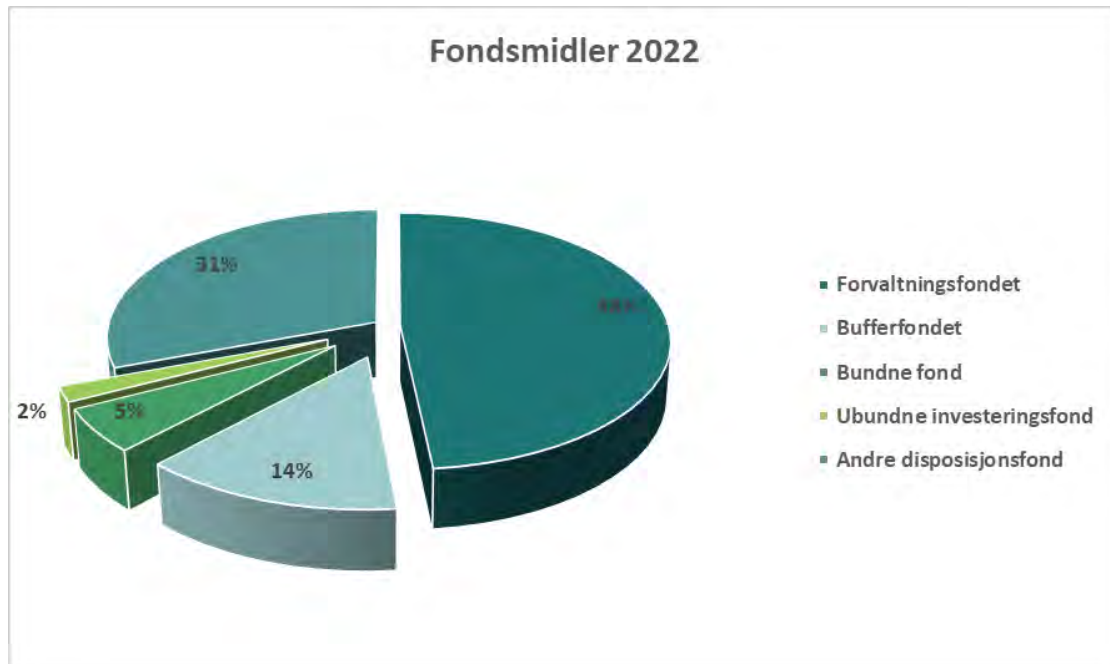
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Utvikling driftsinntekter	100	103	104	110	109	105	108	110	112	114
Utvikling lånegjeld, ikke-rentable	100	111	115	114	117	119	124	134	143	149

Figuren viser at ikke-rentabel gjeld øker raskere enn driftsinntektene i alle årene i planperioden. Over tid vil det medføre at finansutgiftene vil utgjøre en økende del av kommunens frie midler. Ved analyser av gjelden er man ofte spesielt opptatt av ikke-rentabel gjeld, det vil si den delen av gjelden der renter og avdrag dekkes av kommunens frie inntekter. I perioden 2023 til 2027 øker den ikke-rentable gjelden med 26 prosent.

Fond

Kommunens samlede fondsbeholdning utgjorde 6,2 milliarder kroner per 31.12.2022 målt i faste 2024-kroner.

Fondsmidlenes sammensetning per 31.12.2022:

- Forvaltningsfondet 48 %
- Bufferfondet 14 %
- Bundne fond 5 %
- Ubundne investeringsfond 2 %
- Andre disposisjonsfond 31 %

Forvaltningsfondet utgjorde 2,8 mrd. (48 prosent) per 31.12.2022 og er kommunens langsiktige finansielle midler. Midlene forvaltes i henhold til en langsiktig strategi vedtatt av kommunestyret og disponeres i henhold til vedtatte prinsipper for bruk. Det vises til behandling av finansreglementet; finansreglementet ble sist behandlet av kommunestyret i [Finansreglementet – forslag til endringer 2022](#), møte 14. desember 2022, sak 118/22.

Tidligere behandlinger av finansreglementet:

- [Forslag til finansreglement for Bærum kommune](#), behandlet av kommunestyret i møte 3. mars 2021, sak 029/21
- [Finansreglementet – forslag om å øke aksjeandelen i forvaltningsfondet](#), behandlet i kommunestyret i møte 27. januar 2016, sak 006/16
- [Finansreglement – revisjon av vedtatt reglement 2012](#), behandlet i kommunestyret 18. juni 2014, sak 063/14
- [Kommunens finansforvaltning – finansreglement, finansiell eierstyring og bruk av langsiktige midler](#), behandlet i kommunestyret 12. september 2012, sak 048/12
- [Reglement for finansforvaltning](#), behandlet i kommunestyret 23. september 2009, sak 066/09

Forvaltningsfondets midler består av en grunnkapital som kun kan brukes til investeringer, og en bufferkapital som også kan benyttes til drift og dekning av finansielle tap. Ved utgangen av 2022 var bufferkapitalen i fondet 1,3 mrd. og utgjorde 22 prosent av kommunens samlede fondsbeholdning.

Ved utgangen av august 2023 var markedsverdien cirka 3 mrd. Etter et utfordrende år i 2022 har det globale aksjemarkedet vært godt hittil i år. Avkastningen i obligasjonsmarkedet har derimot vært svak som følge av rentehevinger.

Forventningene til nominell langsiktig avkastning for fondet er videreført med 4,0 prosent, ut fra langsiktige markedsutsikter. Budsjettet bygger på samlet årlig avkastning etter kostnader på 3,8 prosent (109 millioner kroner), og en nominell inngangsverdi på 2,8 milliarder kroner i 2023.

Avkastningen, som er justert for forventet inflasjon, er antatt å være på 1,8 prosent årlig (52 millioner kroner) og benyttes i finansiering av investeringsbudsjett for de enkelte år. Denne handlingsregelen er fulgt siden oppstart av fondet i 2001. Forvaltningsfondet har et langsiktig mål om å opprettholde realverdien av fondet. Resultatene svinger fra år til år. Ved utgangen av 2022 var verdien av fondet 18 mill. under målet om uendret realverdi.

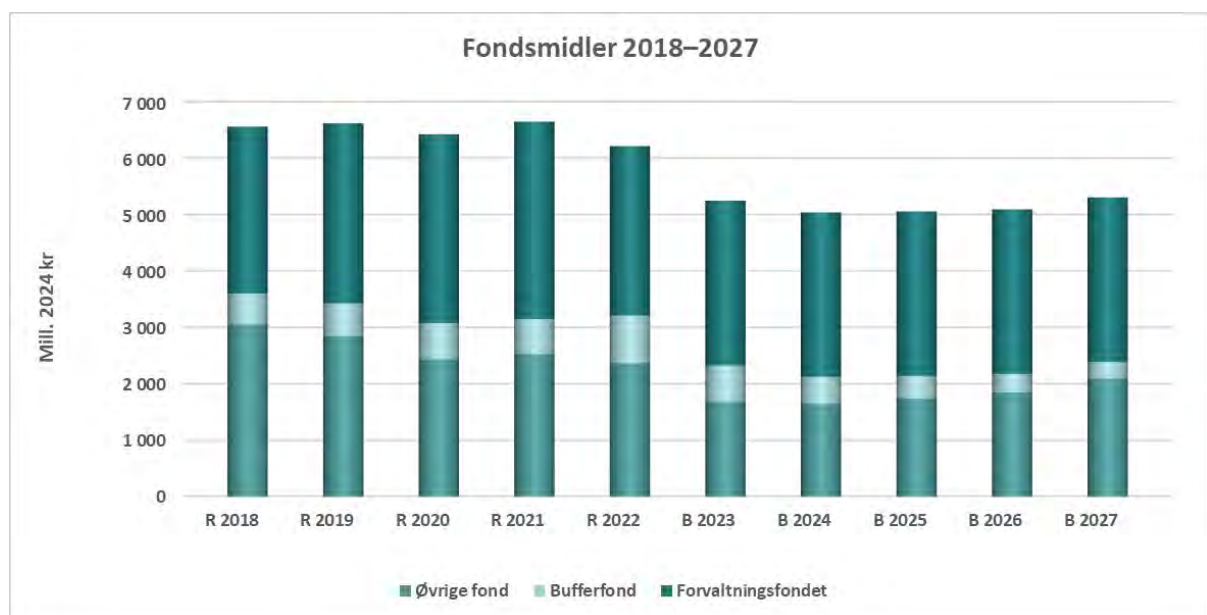
Den faktiske utviklingen i forvaltningsfondets markedsverdi kan avvike betydelig fra budsjettet utvikling. Risiko i finansforvaltningen, herunder forvaltningsfondet, er omtalt i kommunens årlige finansrapport.

Figuren og tabellen under viser at det legges opp til å bruke av fondene i 2024. I 2025 og 2026 er fondene omtrent uendret, mens det er en liten økning i den samlede fondsverdien i 2027.

Forvaltningsfondets realverdi holdes uendret, mens bufferfond / øvrige fond reduseres de tre første årene i perioden, for deretter å øke igjen i 2027.

Dette er en planlagt utvikling og i hovedsak en konsekvens av bruk av investeringsfond som delfinansiering av investeringene for å dempe trykket på driften og for å styrke arbeidet med omstilling av tjenestene. For å sikre handlingsrom og opprettholde en solid økonomi også på lengre sikt er det foreslått å styrke reservene i slutten av perioden.

Diagram og tabell som viser budsjettet utvikling i fondsmidler:

Beløp i mill. 2024-kroner	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Øvrige fond	3 049	2 841	2 430	2 519	2 361	1 676	1 640	1 736	1 844	2 088
Bufferfond	550	585	645	630	847	644	481	402	330	300
Forvaltningsfondet	2 960	3 192	3 349	3 497	3 004	2 925	2 917	2 917	2 917	2 917

Utvikling i pensjonskostnader og akkumulert premieavvik

Hvert år beregnes pensjonskostnader på grunnlag av kriterier fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet. Beregningsmåten ble innført i 2002. Intensjonen med ordningen var at kommunene skulle få jevnere belastning av pensjonskostnadene over år. Hittil har ordningen også ført til at kostnadene er skjøvet utover i tid. Dette er ikke unikt for Bærum, men gjelder for alle kommuner som har ordningen med amortisering over flere år.

Differansen mellom betalt pensjonspremie (innbetalinger til kommunens tre pensjonskasser) og aktuarberegnet pensjonskostnad omtales som premieavvik. Premieavviket føres i regnskapet, men har ikke likviditetseffekt. Siden 2002 har premieavviket hvert år gitt en inntektsføring for kommunen. Dette har bidratt positivt til kommunens netto driftsresultat uten at det har styrket kommunens likviditet.

For å sikre at det over tid er samsvar mellom betalte pensjonspremier og regnskapsførte pensjonskostnader må kommunen også utgiftsføre premieavviket. Dette kalles amortisering av premieavvik. Amortiseringen regnskapsføres over flere år, men har ikke likviditetseffekt.

Hittil er det kun i 2005 og i 2020 at amortiseringen av premieavviket har vært høyere enn premieavviket det samme året. Det betyr at kommunens akkumulerte premieavvik har økt de fleste årene. Ved utgangen av 2022 var kommunens akkumulerte premieavvik på 1,7 milliarder kroner (inkludert arbeidsgiveravgift). Budsjettet viser en økning til 2,3 mrd. frem mot 2027 (inkludert arbeidsgiveravgift). Dette er pensjonskostnader som gjennom ordningen med premieavvik er skjøvet ut i tid, og som kommunen vil måtte kostnadsføre i regnskapet gjennom den årlige amortiseringen.

Det akkumulerte premieavviket er en fiktiv gjeld i regnskapet som skal betales tilbake over tid. Det akkumulerte premieavviket må tas hensyn til i vurderingen av kommunens helhetlige økonomi, herunder også risiko.

For å redusere risikoen er det opprettet et eget disposisjonsfond i balansen. Fondet er en del av det samlede disposisjonsfondet, og er tenkt benyttet når amortiseringsbeløpet av tidligere års premieavvik blir høyere enn årets inntektsføring av premieavvik for pensjon, det vil si når ordningen med premieavvik får en negativ effekt i regnskapet. Se [Sak om fond og nøkkeltall](#), behandlet i kommunestyret i møte 12. desember 2012, sak 082/12. Kommunedirektøren foreslår at dette fondet styrkes i perioden på grunn av veksten i det akkumulerte premieavviket. I det økonomiske opplegget som nå foreligger, er fondet på 0,7 mrd. i 2027.

Kommunens mål

I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire hovedmål for bærumsamfunnet og Bærum kommune som organisasjon. Dette er det første av de fire hovedmålene. Til hvert hovedmål følger det delmål og strategier for å nå målene. I tabellen nedenfor er det også knyttet indikatorer (statistikk) til hvert delmål som brukes for å antyde om vi beveger oss i retning av målene vi har satt oss. Les mer om hva som ligger bak arbeidet med indikatorene i vedlegget [Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel](#).

Om hovedmålet

I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter:

Målet handler om at det skal være godt å bo og leve i bærumsamfunnet. Dette målbildet er stort, og handler om å skape trygg og god oppvekst for barn og unge, legge til rette for at alle mestrer eget liv og at alle kan være inkludert og delta i samfunnet og arbeidslivet lengst mulig. God tilgang og tilgjengelighet til hverdagsaktiviteter, friområder og møteplasser er en viktig del av dette. Vi skal prioritere de mest sårbare gruppene, i tråd med prinsippet i FNs bærekraftsmål om at «ingen skal utelates».

Indikator	2019	2020	2021	2022	Gj.sn. landet
Andel av ungdom som opplever at tilbud om møteplasser for unge er bra	41 %	*	*	45 %	55 %
Andelen av befolkningen som opplever god eller svært god tilgang til kulturtilbud i kommunen	*	*	85,6 %	*	*
Andelen boliger en singel sykepleier har mulighet til å kjøpe i Asker og Bærum (Sykepleierindeksen)	3 %	2,6 %	1,1 %	1,5 %	*
Gjennomsnittlig kvadratmeterpris på selveierboliger i Bærum	59 972 kr	61 150 kr	68 015 kr	71 736 kr	45 371 kr

Delmål

Hovedmål

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse
Fremme inkludering, forebygge utenforskap og redusere sosial ulikhet	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> bidra til å sikre gode leve- og oppvekstvilkår, utjevne sosiale helseforskjeller og hindre frafall i utdanning og arbeidsliv legge til rette for at flere kommer i ordinært eller tilrettelagt arbeid, eller deltar i aktiviteter som gjør at de bidrar til samfunnet og er en del av fellesskapet sikre egnede og gode boforhold til innbyggere med særskilte behov, og bidra til å utvikle fremtidige konsepter for omsorgs- og velferdsboliger være særlig oppmerksom på sårbare grupper, spesielt barn og unge, i kjølvannet av pandemien samarbeide med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivilligheten for å sikre at alle kan bidra i utvikling av trygge, helsefremmende og inkluderende lokalsamfunn
Gjennomføre spesialpedagogisk kompetanseløft	<p>Det skal gjennomføres et helhetlig kompetanseløft for medarbeidere i alle skoler og barnehager for å styrke den spesialpedagogiske kompetansen og videreutvikle PP-tjenestens og øvrige fagseksjoners arbeidsmåter og organisering.</p> <p>PP-tjenesten skal i større grad arbeide forebyggende og med tidlig innsats før vansker oppstår. Den skal blant annet være mer fysisk til stede på skoler og deltar i det tverrfaglige arbeidet der.</p> <p>For barn og unge betyr det at spesifikk bistand og tilrettelegging kan skje i fellesskapet og at de kan få tilrettelegging før utfordringer blir komplekse.</p>
Jobbe forebyggende for å fremme god helse, selvstendighet og mestringsevne hos kommunens innbyggere	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> videreutvikle relevante, forebyggende og bærekraftige tjenester til innbyggerne; i tjenesteutformingen skal det helsefremmende aspektet vektlegges utnytte potensialet i alle tjenester for å sikre at innbyggerne tar best mulig helsevalg og opplever mestring og livskvalitet gjennom hele livsløpet
Jobbe forebyggende og tverrfaglig for å fremme innbyggernes selvstendighet og mestringsevne	<p>Bærum kommune skal bidra til at innbyggerne mestrer eget liv lengst mulig, legge til rette for en sunn aldring og utsette tjenestebehov. I planperioden skal vi</p> <ul style="list-style-type: none"> videreutvikle arenaer og tjenester som stimulerer til fysisk og sosial aktivitet for økt selvhjelpenhet, forebygge funksjonsnedsettelse og behovet for helse- og omsorgstjenester være med på å utvikle et aldersvennlig Bærum der eldre kan delta, leve aktive liv og bevare sin selvstendighet så lenge som mulig bevisstgjøre den enkelte på eget ansvar for eget liv, egen helse og egen alderdom, som et ledd i utviklingen av et aldersvennlig Bærum jobbe systematisk med ernæring, med mål om å bedre kosthold og skape gode måltidsopplevelser for eldre, samt forebygge og behandle underernæring øke kunnskap og kompetanse hos ansatte innenfor matservering og god ernæringspraksis
Sikre egnede boliger og gode bomiljø til innbyggere med behov for hjelp	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> fortsette innsatsen «fra leie til eie», slik at flere lavinntektsfamilier skal kunne kjøpe egen bolig bidra til å utvikle fremtidige konsepter for omsorgs- og velferdsboliger samarbeide med relevante aktører og legge til rette for innbyggerdialog
Styrke arbeidet med kommunens sikkerhet og beredskap	<p>Kommunen skal styrke sitt arbeid med sikkerhet og beredskap og utarbeide planer og struktur for sikkerhet og beredskap for kommunen som organisasjon, tjenestene som leveres, og kommunens eiendommer. Vi skal også øke innsatsen for å planlegge, øve på og lede beredskapssituasjoner.</p>
Styrke bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet i barnehagen	<p>Følge opp handlingsplanen for en digital barnehage med fokus på hvordan digitale verktøy skal inngå i det pedagogiske arbeidet, også med tanke på skoleforberedelse. Satsingen skal både styrke barnas digitale kompetanse og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.</p>
Utbygge og oppgradere turveier og aktivitets- og nærmiljøanlegg	<p>Kommunen skal fortsette arbeidet med å tilrettelegge for og oppgradere turveier, kyststier og smett, med vekt på å unngå tap av naturverdier. Vi skal blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> tilgjengeliggjøre flere områder langs kysten forbedre vintervedlikehold av hovedturveier

Oppdrag	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> • prioritere større aktivitetsområder og parker som er godt plassert med tanke på befolkningstall og demografi • prioritere de litt større aktivitetsområdene nær tett bebyggelse som fungerer som sosiale møteplasser og tilfører stedsidentitet • samarbeide med idrettslag og friluftsansjoner om gjennomføring av flere tiltak • samarbeide med Besøkscenter Våtmark Oslo på Lilløyplassen naturhus
Utredning og etablere et heldøgns avlastningstilbud for barn og unge med psykiske utfordringer	For å sikre et bedre tjenestetilbud til barn og unge med psykiske utfordringer/lidelser vurderes det å opprette et døgntilbud (avlastningstilbud) i kommunal regi og et ambulerende veiledningsteam som skal bistå familier med omfattende behov. Døgntilbudet vil være rettet mot barn/unge med psykiske utfordringer/lidelser som i dag medfører vedtak om opptil 100 prosent avlastning i institusjon, og/eller som behov for veiledning av pårørende som et forebyggende, foreldrestøttende tiltak.
Videreføre prosjektet Ungdommens Bærum	Bærum skal ha et trygt og godt oppvekstmiljø hvor barn og unge kan delta i organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter. Ved å satse på medvirkning ønsker vi å øke de unges engasjement og tilhørighet i nærmiljøet. Det skal derfor jobbes med å involvere ungdom i utvikling av innhold, aktivitetstilbud og arrangementer på fritidssentre og andre møteplasser. I planperioden skal det særskilt jobbes med å legge til rette for <ul style="list-style-type: none"> • etablering av ungdomsstyre på fritidssentrene i kommunen • ungdomsinitierte arrangementer og faste aktiviteter
Videreutvikle kvalitetssatsingen TETT PÅ i tråd med regjeringens strategi for barnehageutvikling: Barnehagen for en ny tid	I planperioden vil bærumsbarnehagen i tråd med regjeringens satsing <i>Barnehagen for en ny tid</i> satse spesielt på kvalitet og rekruttering. Den vil i den forbindelse videreutvikle TETT PÅ og utarbeide en plan for hvordan regjeringens mål om 50 prosent barnehagelærere i 2025 og 60 prosent barnehagelærere i 2030 skal nås. <i>TETT PÅ – bærumsbarnehagen for en ny tid</i> har som mål at kommunen skal ha et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet for alle barn.
Åpne skolebygg for flerbruk utenfor skoletid	Skolene i Bærum skal åpnes for flerbruk utenfor skoletid. I planperioden vil tiltak som sikrer barn og unges mulighet til deltakelse i fritidsaktiviteter, prioriteres. Dette vil gi nærmiljøet et tilbud som er åpent for alle, uten mestringskrav eller deltakeravgift. For å få til dette vil det måtte samarbeids med skolenes foreldreutvalg, frivilligheten og tjenester med ansvar for tilbud innen arbeidstrening.

Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire hovedmål for bærumsamfunnet og Bærum kommune som organisasjon. Dette er det andre av de fire hovedmålene. Til hvert hovedmål følger det delmål og strategier for å nå målene. I tabellen nedenfor er det også knyttet indikatorer (statistikk) til hvert delmål som brukes for å antyde om vi beveger oss i retning av målene vi har satt oss. Les mer om hva som ligger bak arbeidet med indikatorene i vedlegget [Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel](#).

Om hovedmålet

Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende:

Målet handler om at bærumsamfunnet skal være attraktivt og inkluderende. Dette målet handler om å ha en bærekraftig og inkluderende økonomisk utvikling over tid. I samarbeid med næringsliv, forskning og innovasjon, og gjennom inkluderende arbeidsliv og samfunnsutvikling skal vi skape verdier i bærumsamfunnet som kommer alle til gode. Kommunens byer og tettsteder skal være attraktive med god tilgang på tjenester og tilbud, et bredt kulturliv og varierte bomiljøer.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2019	2020	2021	2022	Gj.sn. landet
2. Bærumsamfunnet er attraktivt og inkluderende næringsliv	Bærum har et variert, konkurransekyktig og fremtidsrettet næringsliv	Andel av befolkningen med høyere utdanning	53,2 %	53,7 %	54,2 %	55,3 %	36,9 %
		Antall virksomheter i Bærum	14 071	14 377	14 842	15 695	*
		Antall nyetablerte bedrifter i Bærum	1969	2090	2164	*	*
		Antall konkurser i Bærum	132	112	102	100	*
	Bærum har et likestilt og inkluderende arbeidsliv	Gjennomsnittlig bruttoinntekt for kvinner i Bærum	*	534 600 kr	593 100 kr	*	440 400 kr
		Gjennomsnittlig bruttoinntekt for menn i Bærum	*	846 400 kr	985 900 kr	*	651 400 kr
		Registrert arbeidsledighet i Bærum	1,7 %	4,8 %	3 %	1,5 %	*
		Andel unge innvandrere (15-29 år) som verken er i arbeid eller utdanning	24 %	25 %	21 %	*	22 %
		Andel unge (15-29 år) i befolkningen som verken er i arbeid eller utdanning, unntatt innvandrere	7,5 %	7,6 %	6,6 %	*	7 %
		Andel unge (25-34 år) uføretrygdede i prosent av befolkningen	2,3 %	2,5 %	2,6 %	2,8 %	4,2 %
		Deftakere i introduksjonsprogram som er i arbeid og/eller utdanning året etter endt program	73 %	70 %	68 %	*	61 %
		Andel av befolkningen med fagskole som høyeste utdanningsnivå	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	3,2 %
	Bærum har attraktive miljøer for kunnskap, forskning og innovasjon	Tildelte midler til Bærumsamfunnet fra Innovasjon Norge (oppgitt i millioner kroner)	52,1 mill	176,7 mill	139,1 mill	42,7 mill	*
	Bærum har attraktive og urbane byer og tettsteder	Andel av befolkningen som opplever at de har god eller svært god tilgang til butikker og andre servicetilbud	*	*	88,6 %	*	*
		Andel av befolkningen som opplever at de har god eller svært god tilgang til offentlig transport i nærområdet	*	*	86,2 %	*	*
		Andel av befolkningen som opplever at de har god eller svært god tilgang til natur- og friluftsområder	*	*	93,6 %	*	*
		Andel av befolkningen som opplever at gang- og sykkelveier i nærområde er god eller svært godt utbygd	*	*	63,5 %	*	*
	Sandvika er regionalt knutepunkt og en attraktiv kultur- og regionby	Antall nye boliger i Sandvika per år	0	135	126	0	*
		Antall serveringssteder i Sandvika	33	34	40	41	*
		OBS: Indikatorer til dette delmålet er fortsatt under utvikling	*	*	*	*	*

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse
Bruke kunst og kultur som drivkraft i byutviklingen	Kunst og kultur skal være sentrale drivkrefter i byutviklingen i Sandvika. I planperioden skal Bærum kulturhus, Tanken, Løkketangen og Bærum bibliotek videreutvikles og med attraktive kulturtilbud. Brambanikvartalet skal fortsatt være en naturlig møteplass for kultur. Nye retningslinjer for kunst og arkitektur skal bidra til kvalitet i det offentlige byrom.
Sikre aktiv bruk av utbyggingsavtaler	Sikre aktiv bruk av utbyggingsavtaler i gjennomføring av større byutviklingsplaner med hovedvekt på Fornebu, Sandvika og Bekkestua. I planperioden skal vi blant annet <ul style="list-style-type: none"> • fremmes politisk sak om bruk av utbyggingsavtaler som sikrer at utbyggere tar sin del av kostnader til offentlige anlegg, gater, torg, vann og kloakk i forbindelse med private utbyggingsprosjekter • utarbeides en VPOR (Veiledende plan for offentlig rom) der det er nødvendig som grunnlag for kvalitetsfastsettelse og kostnadsdeling av utgifter for å oppnå miljøkrav, etablere nødvendig blågrønn og teknisk infrastruktur
Videreutvikle frivillighetsarbeidet	Frivilligheten er en viktig del av bærumsamfunnet. Et mangfold av frivillige aktører gjør det enklere for innbyggerne å bidra til fellesskapet. Frivilligheten har stor verdi for kommunens arbeid for integrering, men den gir også utsatte målgrupper mulighet for å delta og dermed få økt livskvaliteten. I planperioden vil det bli lagt vekt på å samarbeide med lokale lag og foreninger for å utvikle nye aktiviteter. I den forbindelse må vi heve vår kompetanse og finne ut hvordan vi skal identifisere ressurser og inngå samarbeid som gagnar både kommunen og frivilligheten. Arbeidet med faste kontaktpunkter og faste møteplasser er godt i gang og skal videreutvikles.

Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire hovedmål for bærumsamfunnet og Bærum kommune som organisasjon. Dette er det tredje av de fire hovedmålene. Til hvert hovedmål følger det delmål og strategier for å nå målene. I tabellen nedenfor er det også knyttet indikatorer (statistikk) til hvert delmål som brukes for å antyde om vi beveger oss i retning av målene vi har satt oss. Les mer om hva som ligger bak arbeidet med indikatorene i vedlegget [Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel](#).

Om hovedmålet

Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt:

Målet handler om at bærumsamfunnet skal være klima- og miljøkløkt. For å redusere Bærums klimafotavtrykk skal vi ha gode og helhetlige mobilitetsløsninger, bygge robuste og fremtidsrettede bygg og forvalte ressursene våre på en bærekraftig måte. Vi skal jobbe systematisk for å sikre naturmangfold og økosystemer på land og under vann. Gjennom utvikling og sikring av infrastruktur og bebyggelse skal vi gjøre Bærum robust mot fremtidige klimaendringer.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2019	2020	2021	2022	Gj.sn. landet
3. Bærum samfunnet er klima- og miljøkløkt	Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima- og miljøvennlig	Direkte utslipp av klimagasser (tonn CO2 ekvivalenter)	180 905	183 499	181 171	*	*
		Andel avfall levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	50,0 %	49,9 %	61,1 %	47,5 %	44,6 %
		Husholdningsavfall per årsinnbygger (kg)	356,2 kg	359,7 kg	383 kg	284,8 kg	386,9 kg
		Luftkvalitet, konsentrasjon av fint svevestøv	6,4 µg/m3	5,4 µg/m3	5,9 µg/m3	6,8 µg/m3	4,8 µg/m3
		Andel av befolkningen som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	*	*	9,6 %	*	*
		Andel innbyggere som har maks 10 minutters gangavstand til offentlig transport (500 m)	91,4 %	91,3 %	91,3 %	91,5 %	*
	Bærum tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og økosystemet	Total omdisponering av dyrka og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (oppgitt i dekar)	60 dekar	15 dekar	41 dekar	61 dekar	*
		Strandsonareal i kommunen som er potensielt tilgjengelig for allmenheten (oppgitt i dekar)	972 dekar	956 dekar	952 dekar	956 dekar	*
	Bærum er klimarobust	Andel innbyggere som bor i faresoner for naturkatastrofer (skred og flom)	8,3 %	8,6 %	8,6 %	8,3 %	*

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse
Bevare arealer med klima- og miljøverdier	<p>Kommunen skal ivareta og styrke karbonrike arealer og naturverdier i tråd med mål i klimastrategien og temaplanen for naturmangfold.</p> <p>Plan- og bygningstjenesten skal bevare arealer med klima- og miljøverdier gjennom å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvikle metodikk og løsninger for kartbasert arealregnskap • pilotere klima- og miljøaspekter i reguleringsplanlegging og myndighetspraksis • sikre grønne områder for karbonlagring
Bidra til å forbedre vannkvalitet i vassdrag og fjorden	<p>Kommunen er forpliktet til å følge opp nasjonalt lovverk om vannforvaltning og vannmiljø. Det betyr at vi må overvåke vassdrag og kystvann for å få kunnskap om forurensningskilder, og at vi må gjennomføre tiltak i vannforekomster som ikke tilfredsstiller vannforskriftens krav om god miljøtilstand. Tiltakene som gjennomføres, kommer i tillegg til det arbeidet Vann og avløp allerede gjennomfører for å bedre vannmiljøet. Det interkommunale samarbeidsprosjektet «Vannområde Indre Oslofjord Vest» er etablert for å bistå kommunene i vannforskriftsarbeidet, samt å koordinere og være pådriver for tiltak som må gjennomføres. Vannområdet og kommunen har felles arbeidsoppgaver. Vi vil i planperioden jobbe med</p> <ul style="list-style-type: none"> • overvannsprosjekter som bidrar til bedre vannkvalitet i vassdrag og sjø • sporing av diffuse forurensinger til vassdrag og sjø, og administrativ oppfølging og myndighetsoppfølging av kildene • kantsoneprosjekter (funksjonalitet og forbedring) • etablering av fangdammer • tiltak knyttet til «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden». De fleste av tiltakene i planen sammenfaller med de nasjonale vanddirektivplanene, med unntak av tiltak rettet mot friluftsliv
Forbedre håndteringen av styrtnebbør og overvann	<p>Styrtnebbør og overvann er et økende problem, og Miljøtekniske tjenester skal arbeide for å utvikle løsninger og infrastruktur som vil tåle fremtidens klima. Vi skal blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • omsette resultatene fra prosjekt Innovann i praktisk bruk • ansette en overvannskoordinator og arbeide for økt samhandling internt • arbeide videre med anleggsprosjekter som skal sikre robuste løsninger for overvann og flomveier, for å møte utfordringene knyttet til overvann
Forsterke og forbedre kommunal infrastruktur	<p>De kommunale veiene forfaller. I tillegg medfører flere innbyggere mer trafikk og økt slitasje på kommunale veier. Det arbeides med utskifting av vei- og gatelys til LED. Det er et mål å bruke løsninger som forstyrrer dyr, planter og insekter minst mulig.</p> <p>Kommunens infrastruktur for drikkevannsforsyning må kontinuerlig fornyes og forsterkes for å redusere vannlekkasjer og sikre robust vannforsyning og tilstrekkelig brannvannsdekning. Infrastrukturen for avløpshåndtering må kontinuerlig fornes for å sikre trygg transport av avløpsvann til renseanlegg, og en fremtidsrettet håndtering av overvann.</p> <p>Kommunen vil i planperioden jobbe med å</p> <ul style="list-style-type: none"> • utbedre veidekker med styrket bærelag, økt veibredde og utretting av kurver • håndtere konsekvenser av klimaendringer, ved å stille krav til dimensjonering av veigrøfter, drenering og overvannsbehandling • kartlegge tilstanden på de kommunale veiene • videre utrulling av vei og gatelys til LED • jobbe med fornying av vann- og avløpsinfrastrukturen i tråd med Hovedplan for vannforsyning, avløp og overvann 2022-2025
Ivareta og styrke naturmangfoldet	<p>Det er utarbeidet en temaplan for naturmangfold som skal bidra til å oppnå målene i kommuneplanens samfunnsdel om at bærumssamfunnet er klima- og miljøklokt. Temaplanen skal andregangsbehandles mai–juni 2023 og følges opp med en handlingsplan høsten 2023. Handlingsplanen gjelder for 2023–2026.</p>
Sikre klima- og miljøvennlig kommunal transport	<p>Klima- og miljøvennlige transportmidler er et av målene i kommunen. Miljøtekniske tjenester skal i planperioden</p>

Oppdrag	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> • følge utviklingen av klimavennlige kjøretøy og maskiner og være en pådriver for implementering av dette i kommunens drift • vektlegge miljø som et viktig kriterium ved anskaffelser av kjøretøy og maskiner. Miljøvennlige løsninger foretrekkes når dette er praktisk mulig • øke andelen utslippsfrie og klimanøytrale 5- og 7-seters personbiler og lette varebiler i tråd med målsettingen; innen 2025 skal disse kjøretøyene være utslippsfrie • gjøre kommunens større kjøretøyer (biler) utslippsfrie eller klimanøytrale i 2030
Tilrettelegge for bedre håndtering av masser og byggeressurser	<p>Vi skal legge til rette for bedre håndtering av masser og byggeressurser gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> • etablering av regionalt markedssystem for masser og byggeressurser • et utslippsfritt forvaltningsområde for masser og byggevareressurser i Bærum
Tilrettelegge for grønn mobilitet	<p>I tråd med mobilitetsstrategien skal kommunen tilrettelegge for mobilitetsløsninger for alle trafikanter som er enkle å bruke, effektive og raske, klimakloke og miljøvennlige, trafikksikre og tilgjengelig for alle. De skal dessuten innebære lavest mulig behov for biltransport. Oppdraget krever en tverrsektoriell innsats og ulike virkemidler/tiltak.</p> <p>Bymiljø og eiendom har hovedansvar for oppdraget og skal særlig jobbe for å redusere biltransportbehovet, videreutvikle og styrke kommunens sykkelsetning, og tilrettelegge for mikromobilitet.</p> <p>Kommunen har en ambisjon om at det skal være attraktivt for alle å sykle i Bærum. Tryggere løsninger skal få flere til å sykle, samt redusere skader og ulykker. I planperioden skal det tilrettelegges for grønn mobilitet gjennom å</p> <ul style="list-style-type: none"> • satse på mikromobilitet • tilrettelegge for samkjøring og redusere foreldrekjøring til fritidsaktiviteter • etablere tryggere løsninger for syklistene, slik at sykkelveinettet oppleves som trygt • sikre helhetlige sykkelstrekninger i område- og reguleringsplaner • etablere kommunale bygg med nærhet til offentlig transport og knutepunkter • etablere sykkelparkering og tilhørende fasiliteter • bruke bilpool samt begrense mulighet for bilparkering ved kommunale eiendommer • etablere ladepunkter for bil og sykkel
Tilrettelegge for grønn mobilitet	<p>I tråd med mobilitetsstrategien skal kommunen tilrettelegge for mobilitetsløsninger for alle trafikanter som er enkle å bruke, effektive og raske, klimakloke og miljøvennlige, trafikksikre og tilgjengelige for alle. I tillegg skal de innebære lavest mulig behov for biltransport. Oppdraget krever en tverrsektoriell innsats og ulike virkemidler/tiltak.</p> <p>Samfunns- og byutvikling skal bidra til økt grønn mobilitet ved å legge til rette for klimavennlig og effektiv vare- og nyttetransport gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> • digital optimalisering og sporing av massetransporter • effektiv og fremtidsrettet varelogistikk i E18 Vestkorridoren • pilot for hentepunkter i samarbeid med Posten • bærekraftige vareleveranser i kommunen • pilot for digital konsolideringsløsning for varer • logistikk-knutepunkt i Bærum – samleterminal for varer • droneleveranser i kommunen <p>Plan- og bygningstjenesten skal sikre klimavennlig arealutvikling som reduserer behovet for biltransport, med kort vei til kollektivtrafikk, hverdagsstilbud, og natur og rekreasjon gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppfølging av mobilitetsstrategi / Temaplan parkering • reiseregistreringer (digital telling, mulig pilot)
Tilrettelegge for ombruk og gjenvinning for innbyggere og næringsliv	<p>Bærum kommune arbeider for mer bærekraftig ressursbruk i forbindelse med ombruk og gjenvinning. I planperioden skal vi</p> <ul style="list-style-type: none"> • teste ut ulike løsninger for ombruk i et toårig prosjekt i samarbeid med næringsliv og frivillig

Oppdrag	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> • gjøre det enklere for innbyggerne å levere produkter til ombruk og å få tak i brukte produkter • inngå avtaler med næringsaktører om tilgang til ombruksprodukter. Det skal også ses på muligheter for lagring av produktene, og det vil bli arbeidet med å skaffe egnede lokaler for de som ønsker å drive med ombruk • dele ut beholdere til glass- og metallemballasje til alle husholdninger • få på plass en strategi/avfallsplan • følge opp skoler og kontorbygg for bedring av kildesortering av avfall • utvikle innsamling av farlig avfall og smittefarlig avfall fra kommunal næring • utvikle innsamling av tekstiler i kommunen
Utvikle Fornebu som nullutslippsområde	<p>Et av hovedmålene for kommunens klimaarbeid er å etablere Fornebu som et nullutslippsområde innen 2027. På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis blant annet gjennom forbildeprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk. Fornebu kan være en arena for pilotering og innovasjon for reduserte klimaeffekter. Bymiljø og Eiendom vil bidra til utviklingen av Fornebu igjennom blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvikling og gjennomføring av forbildeprosjekter og relevante FoU-aktiviteter på kommunale eiendommer • utvidelse av søppelsug-anlegget • lyssetting – bytte til LED • utvidelse av Forneburingen – tilrettelegging for kollektivtransport • etablering av helelektrisk drift av gravplass på Lilleøya innen 2027
Utvikle Fornebu som nullutslippsområde	<p>Et av hovedmålene for kommunens klimaarbeid er å etablere Fornebu som et nullutslippsområde innen 2027. På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis blant annet gjennom forbildeprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk. Fornebu kan være en arena for pilotering og innovasjon for reduserte klimaeffekter. Samfunns- og byutvikling har overordnet ansvar for oppdraget og vil bidra til utviklingen av Fornebu ved å</p> <ul style="list-style-type: none"> • ha samarbeid og partnerskap med næringsliv, innbyggere og akademia • utvikle Fornebu til en testarena for kommunens klimaarbeid der klimastrategien skal gjennomføres i praksis • gjennomføre pilotering og forbildeprosjekter • synliggjøre Fornebu som test- og samarbeidsarena for utvikling av fremtidens nullutslippsområde • etablere en hub – samleterminal for varer • etablere bemannet varemottak på Oksenøya <p>Plan- og bygningstjenesten skal følge opp kommunedelplan 3 for Fornebu og ambisjonene for nullutslipp i planene for de tre bymessige områdene Fornebuporten, Flytårnet og Fornebu Sør.</p>

Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire hovedmål for bærumssamfunnet og Bærum kommune som organisasjon. Dette er det fjerde av de fire hovedmålene. Til hvert hovedmål følger det delmål og strategier for å nå målene. I tabellen nedenfor er det også knyttet indikatorer (statistikk) til hvert delmål som brukes for å antyde om vi beveger oss i retning av målene vi har satt oss. Les mer om hva som ligger bak arbeidet med indikatorene i vedlegget [Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel](#).

Om hovedmålet

Bærum kommune er handlekraftig og innovativ:

Målet handler om at Bærum kommune skal være en handlekraftig og innovativ kommuneorganisasjon. Vi skal jobbe for å nå alle målene i kommuneplanens samfunnsdel, samtidig som dette hovedmålet er en forutsetning for å nå de andre målene. Kommunens rolle og arbeidsmetoder er i endring, og fremover vil brukermedvirkning, innbyggerdialog og samarbeid i enda større grad legges til grunn for samfunnsutvikling og utvikling av tjenestetilbudet. I årene som kommer er det behov for endring og omstilling av kommunens tjenester, for å kunne ivareta det økonomiske handlingsrommet vi til enhver tid har.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2019	2020	2021	2022	Gj.sn. landet
4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ	Bærum kommune er åpen og digital	Poengscore i åpenhetsbarometeret (maks 34,5 poeng)	*	*	24,5	8	*
		Andel som har funnet det de har lett etter på kommunens hjemmesider	62,1 %	72 %	65 %	48,7 %	*
		Andel frivillige organisasjoner som samarbeider med kommunen som opplever at samarbeidet er vellykket eller svært vellykket	*	64 %	*	*	*
	Bærum kommune er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Medarbeidernes opplevelse av mestringsklima på arbeidsplassen, på en skala fra 1 til 5.	*	*	4.1	*	4.1
		Medarbeidernes opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, på en skala fra 1 til 5.	*	*	4.2	*	4.2
		Andel medarbeidere med annet statsborgerskap enn skandinaviske	15,8 %	16,2 %	16,9 %	18,1 %	*
		Antall lærlinger i kommunen	90	98	83	64	*
		Andel traineer for innvandrere med akademisk utdanning som får ansettelse etter endt traineeprogram.	*	*	100 %	100 %	*
	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	Effektivitet i Grunnskole i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	1,081	1,104	1,123	*	1,000
		Effektivitet totalt i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	0,990	0,997	0,980	*	1,000
		Effektivitet i Pleie- og omsorgstjenester i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	0,944	0,956	0,880	*	1,000
		Effektivitet i Helsestjenester i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	1,015	0,931	0,973	*	1,000
		Effektivitet i Sosialtjenester i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	1,057	1,087	1,150	*	1,000
		Effektivitet i Barnevernstjenester i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	0,889	0,908	0,910	*	1,000
		Effektivitet i Barnehager i Bærum kommune sammenlignet med ASSS-kommuner (indeks)	0,965	0,966	1,010	*	1,000
	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	Totalt energiforbruk i kommunale formålsbygg, per kvadratmeter (kWh)	165	146	162	134	*
		Gjennomsnittlig vektning av miljø i anbudskonkurranser der miljø er brukt som tildelingskriterium	23 %	26 %	27 %	23 %	*

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse
Benytte digitalisering og ny teknologi for å fremme økt selvhjulpenhet og understøtte tjenesteutvikling.	Helse og velferd skal <ul style="list-style-type: none"> styrke kompetansen innen digitalisering og velferd- og frihetsteknologi og utvikle innovasjonskapasitet utvikle og ta i bruk helhetlige og brukervennlige digitale løsninger sikre effektive arbeidsprosesser og god og trygg informasjonsutveksling bidra til å styrke både innbyggernes og de ansattes digitale kompetanse, samt motvirke digitalt utenforskap der sårbare grupper faller utenfor
Drive kontinuerlig tjenesteutvikling understøttet av innovasjon og teknologi for å sikre bærekraft i tjenesten	Vi skal <ul style="list-style-type: none"> jobbe på nye måter utvikle teknologi og innovasjonskapasitet sikre effektive arbeidsprosesser og god og trygg informasjonsutveksling
Etablere metode med tilhørende retningslinjer for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse	I 2030 skal Bærum være etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. I planperioden skal HR og interne tjenester og Eiendom etablere retningslinjer for økt ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendom, slik at dette planlegges for og praktiseres systematisk og helhetlig innenfor gjeldende regelverk. Eiendom skal i perioden bidra med å <ul style="list-style-type: none"> kartlegge muligheter og systemer for å bevare, ombruke, gjenbruke eller gjenvinne kommunens eiendomsmasse ved riving, rehabilitering, ombygging og utskifting kartlegge klimagassbesparelser og utarbeide nøkkeltall knyttet til sirkulær økonomi innen nybygging og i eksisterende bygningsmasse gjennomføre et pilotprosjekt for å utarbeide et system for ombruk innen kommunale eiendommer, for kompetanseheving og for reduksjon av klimaavtrykket videreutvikle innkjøpsrutiner og -praksis som bidrar til økt ombruk og gjenbruk, i samarbeid med Organisasjon og interne tjenester
Etablere metode med tilhørende retningslinjer for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse	I 2030 skal Bærum være etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. I planperioden skal HR og interne tjenester og Eiendom etablere retningslinjer for økt ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendom slik at ombruk og materialgjenvinning planlegges for og praktiseres systematisk og helhetlig innenfor gjeldende regelverk.
Forbedre innsynsløsninger og økt digital saksbehandling	Plan- og bygningstjenesten skal videreutvikle brukervennlige selvbetjeningsløsninger, som igjen skal legge til rette for digitalt førstevalg. I løpet av planperioden ferdigstilles arbeidet med å digitalisere arkiver og andre grunndata, og eByggesak og en forbedret innsynsløsning for plan- og byggesaker skal innføres. Det skal i tillegg ses på muligheten til å koble arealplaner.no med byggesaker.
Foreta en helhetlig gjennomgang av administrative prosesser og systemer	Det skal jobbes helhetlig med forenkling av administrative prosesser og systemer. Brukerbehov og samlet ressursbruk skal være avgjørende for valg i arbeidet. Det vil i første del av planperioden bli gjennomført utredninger, kartlegginger og analyser for å forenkle brukeropplevelsen. I andre del av planperioden vil vi fokusere på realisering og etablering av drift/forvaltning, herunder også vurdere konkurranseutsetting av tjenester.
Gjennomføre holdningskapende klima- og miljøarbeid i skolen	Barn og unge skal håndtere dagens og morgendagens utfordringer, og vår felles fremtid avhenger av at kommende generasjoner tar vare på kloden. I barnehagene og skolene våre skal barn og unge få den kunnskapen og de ferdighetene de trenger for å ta klima- og miljøbevisste valg. I planperioden skal det blant annet jobbes med <ul style="list-style-type: none"> gågrupper til skolen hertesoner og droppestopp innovasjonscamp matsvinn og matvinn innovasjonsmetodikk og

Oppdrag	Beskrivelse
Gjennomføre kvalitetshevende tiltak i Aldring og mestring	<ul style="list-style-type: none"> • ungt entreprenørskap der man undersøker hvordan dagens klimautfordringer kan omsettes til fremtidens løsninger <p>Aldring og mestring jobber kontinuerlig med kvalitetshevende tiltak for å sikre trygge og effektive tjenester og arbeider strukturert i henhold til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende og oppdatere kvalitets- og styringssystemet, Kvalitetsportalen • prioritere systematisk og overordnet kvalitetsarbeid på alle tjenestesteder gjennom implementering av «Strategi for kvalitetsarbeid og internkontroll» • arbeide med kvalitetsindikatorer, systematisk internkontroll, forbedring og rapportering
Gjennomføre prosjekt Digibarnevern (2022–2025)	<p>Bærum kommune deltar sammen med andre kommuner i arbeidet med å gjennomføre nødvendige kartleggings-, beslutnings- og implementeringsaktiviteter for et nytt digitalt fagsystem, Digibarnevern, for barneverntjenesten. Dette vil sikre en mer effektiv og forsvarlig saksbehandling, og gi bedre medvirkningsmuligheter for barn, unge og familier som er i kontakt med barneverntjenesten.</p>
Gjennomføre prosjektet Innbyggerdialog i Miljøtekniske tjenester	<p>Gjennomføre prosjektet <i>Innbyggerdialog i Miljøtekniske tjenester</i> med vekt på</p> <ul style="list-style-type: none"> • å innføre digitale verktøy og forbedre arbeidsprosesser som skal gi gevinster i form av økt selvbetjening, redusert saksbehandlingstid, bedre samarbeid mellom enhetene i kommunene og økt tilgang til data og informasjon • å ta i bruk feilmeldings- og forvaltningssystemet Meld en feil / Driftweb på forvaltningsområdet parkdrift
Gjennomføre Strategi for kvalitetsutvikling 2022–2024 i barneverntjenesten	<p>Strategi for kvalitetsutvikling 2022–2024 er et av barneverntjenestens styringsdokumenter. I perioden 2022–2024 vil det gjennomføres utviklingstiltak gjennom deltakelse i forskning og implementering av evidensbaserte barneverntiltak man vet har effekt. Tidlig innsats, medvirkning og samarbeid med familier vil gi økt treffsikkerhet i tiltaksvalg og øke brukermedvirkningen. Det gjennomføres tiltak for å sikre at analyse- og forvaltningsoppgavene gir økt kvalitet og forsvarlige tjenester og tiltak, og for å oppfylle gjenforeningsmålene i barnevernsloven.</p>
Gjennomføre årlig miljøsertifisering i kommunale barnehager	<p>Samtlige barnehager er siden 2017 sertifisert med Grønt Flagg. Det skal i planperioden vurderes mulighet for en ny sertifiseringsordning i samarbeid med klimateamet.</p>
Implementere samhandlingsmodellen for bedre tverrfaglig innsats (BTI)	<p>Målet med forebygging og tidlig innsats er at barn og unge skal mestre eget liv, hverdag og skolegang, ha sosiale relasjoner og etablere vennskap. Et viktig tiltak som kommer inn under arbeidet med oppvekstreformen i planperioden er videre arbeid med realisering av samhandlingsmodellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI). BTI er en arbeidsform som sikrer tidlig identifisering av barn og unge i risiko, tidlig innsats, medvirkning og samarbeid med familien, samarbeid og samhandling mellom tjenesteområdene og tverrfaglig oppfølging av barn og unge med ekstra behov.</p>
Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving og rekruttering	<p>Bærum kommune har høye ambisjoner og aktiviteter for Eiendom i årene som kommer. Det er derfor nødvendig å jobbe systematisk og langsiktig med kompetanseutvikling av medarbeidere og rekruttering av ny kompetanse. Eiendom vil i planperioden være spesielt opptatt av kompetanseutvikling innenfor verdibevarende vedlikehold av bygg, bestilling og oppfølging av prosjekter og eiendomsutvikling.</p>
Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving, rekruttering og ledelse	<p>Aldring og mestring skal jobbe målrettet i planperioden for å være en attraktiv arbeidsplass. Systematisk kompetanseheving og gode rekrutteringsstrategier vil bidra til å rekruttere og beholde medarbeidere. Tillitsbasert ledelse bidrar til at vi får motiverte og myndiggjorte medarbeidere som jobber sammen for å gi innbyggerne bedre og riktigere tjenester. I planperioden skal vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utøve tydelig og nær ledelse, som bidrar til endring gjennom kontinuerlig forbedringsarbeid og tjenesteinnovasjon • revidere strategisk kompetanseutviklingsplan og sikre gjennomføring av planlagte tiltak • arbeide for en styrket heltidskultur • være en god læringsarena for elever, lærlinger og studenter

Oppdrag	Beskrivelse
Jobbe systematisk med kompetanse, kvalitet og ledelse	<ul style="list-style-type: none"> • jobbe for å sikre riktig bruk av tid og kompetanse <hr/> Helse og velferd skal <ul style="list-style-type: none"> • ha en særskilt innsats rettet mot å rekruttere, beholde og videreutvikle kompetanse for fremtiden • jobbe med strategisk kompetanseplanlegging • prioritere systematisk kvalitetsarbeid på alle tjenestesteder gjennom modell for kvalitetsforbedrende arbeid • identifisere og utvikle hensiktsmessige styringsindikatorer som understøtter omstillingsarbeidet i tjenestene • legge vekt på tydelig og nær ledelse som bidrar til endring gjennom omstilling og innovasjon
Legge til rette for at frivillige skal være en større del av fremtidens aldrings- og mestringstilbud	Aldring og mestring vil i planperioden jobbe strategisk for å øke samarbeidet med frivillige og nærmiljøet, med vekt på aktiviteter og tilbud.
Omstille og videreutvikle for å sikre fremtidsrettede og bærekraftige tjenester	Helse og velferd skal <ul style="list-style-type: none"> • sikre mobilisering av den enkeltes ressurser og gi økt mestring og selvstendigjøring • utvikle nye arbeidsmåter og sikre riktig oppgavedeling og organisering av arbeidet • samordne og tilpasse tjenester til innbyggere med store og sammensatte behov, for å sikre riktig ressursbruk og koordinerte tjenester • legge til rette for at flere innbyggere med omfattende behov for oppfølging skal få tilbud om tjenester i regi av Bærum kommune • styrke innbyggerdialog og pårørende- og brukermedvirkning i utvikling av tjenestene • trekke veksler på den omstillingsevnen som ble vist under pandemien
Redusere energi- og effektbehov i kommunale bygg	Eiendom vil jobbe for å redusere energi- og effektbehovet ved å <ul style="list-style-type: none"> • tilrettelegge for lavt energibehov ved nybygg og rehabiliteringer • installere varmepumper og solenergianlegg der det er hensiktsmessig • videreutvikle energioppfølging og styring og gjennomføre tiltak for å forbedre energitelsen i drift • redusere energibruken ved å øke kompetansen og bevisstheten internt i Eiendom og blant brukerne
Redusert klimagassutslipp og effektiv energibruk gjennom optimal drift, forvaltning og utvikling i et livsløpsperspektiv	Utføre verdibevarende vedlikehold og innhente vedlikeholdsetterslepet i henhold til langsiktige planer. Gjennomføre ny tilstandskartlegging og revidere delstrategi for vedlikehold. Oppdraget skal resultere i reduserte klimagassutslipp og lavere energibruk.
Rigge tjenestene for å kunne ta i bruk og skalere opp eksisterende bruk av digitale løsninger og ny teknologi	Bruk av teknologi må bidra til at stadig flere kan få den hjelpen de trenger, på lavest mulig nivå. Da vil vi kunne håndtere forventet økning av antall tjenestemottakere og sikre en bærekraftig tjenesteutvikling. I årene som kommer, skal kommunen utvikle og ta i bruk helhetlige og brukervennlige digitale løsninger. Aldring og Mestring må derfor rigge tjenestene for å kunne stå i den digitale transformasjonen. Dette innebærer å styrke kompetansen innen digitalisering og velferds- og frihetsteknologi.
Styrke innbyggerdialog, pårørende- og brukermedvirkning i utvikling av helse- og omsorgstjenester	Innbyggerdialog og brukermedvirkning er viktig for at vi skal kunne levere bærekraftige helse- og omsorgstjenester i fremtiden. I planperioden skal det derfor jobbes spesielt med følgende: <p><i>Bruker- og pårørendemedvirkning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forankre og implementere kommunens pårørendestrategi • Sikre systematisk innbygger, bruker- og pårørendedialog <p><i>Innbyggermedvirkning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Være i dialog og samskape med innbyggere, frivilligheten, næringsliv og ansatte i utviklings- og innovasjonsarbeid

Oppdrag	Beskrivelse
Styrke og forbedre virksomhetsstyringen, basert på tillitsbasert ledelse	<p>Helhetlig og systematisk virksomhetsstyring er en viktig suksessfaktor for at kommunen skal nå målene den har satt. I planperioden skal vi videreutvikle og styrke virksomhetsstyringen ved å sikre at den støtter opp under tjenestenes måloppnåelse og forbedre sammenhengene mellom plan, budsjett og rapportering. I tillegg innebærer oppdraget at risiko, internkontroll og resultatoppfølging integreres i virksomhetsstyringen. Virksomhetsstyringen skal baseres på kjennetegn som styrker tillitsbasert ledelse.</p> <p>I starten av perioden skal det være fokus på å forbedre styrings- og arbeidsprosesser, og sikre økt bruk av styringsinformasjon.</p>
Styrke og videreutvikle barneverntjenesten (som følge av nasjonal barnevernreform og ny barnevernlov)	<p>Barnevernreformen har som formål å styrke tidlig innsats for barn som har behov for hjelp. Barneverntjenesten utvikler og forbedrer hjelpetiltak til barn og unge, og forsterker det forebyggende akuttarbeidet. Formålet er å utvikle et barnevern som sikrer at flest mulig barn får riktig hjelp til rett tid. Dette vil fremdeles være prioriterte oppgaver for tjenesten fremover.</p>
Styrke samhandling for å sikre innbyggerne et helhetlige og koordinerte tjenester	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • gi innbyggerne tjenester på rett nivå til rett tid ved å utvikle gode pasientforløp og sømløse overganger • stille spørsmålet «Hva er viktig for deg?» og yte tjenester med rett kvalitet, både for innbyggere og for kommunen • fremme kultur for læring og erfaringsdeling på tvers av tjenestesteder og kommunalområder med mål om å styrke samhandling • styrke samhandlingen med spesialisthelsetjenesten for å sikre helhetlige og sammenhengende tjenester • samarbeide med andre relevante aktører, som innbyggere, forskningsmiljøer og frivilligheten
Sørge for riktig skolekapasitet og bærekraftig skolestruktur	<p>Riktig antall skoleplasser på rett sted til rett tid krever langsiktig planlegging. Det er et mål å ha kvalitativt hensiktsmessige skolebygg med høy kapasitetsutnyttelse og kostnadseffektiv investering. Dette sikres gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> • jevnlig oppdatering av skolebehovsanalysen, hvor skolestruktur, skolestørrelse og flerbruk/sambruk vurderes på grunnlag av ny innsikt og nye tall • utarbeidelse av et standard areal- og funksjonsprogram for skolebygg i Bærum kommune. Programmet skal bidra til at byggene oppfyller sitt formål, og sikre høy effektivitet. Areal- og funksjonsprogrammet utarbeides i samarbeid med Eiendom.
Utvikle klimaledelse og bygge klimakultur i kommunens virksomhet	<p>Det vil kreve tydelig og modig ledelse for å nå klimamålene. OSU skal utvikle støtte og veiledning for hvordan kommunens ledere kan utøve klimaledelse.</p> <p>Videre har kommunens medarbeidere en viktig rolle i å bygge organisasjonskultur som legger til rette for å nå klimamålene. Mange av kommunens 12 000 ansatte møter daglig innbyggere og bedrifter i Bærum og er derfor sentrale representanter og formidlere av en klimaklok kommune. Medarbeiderne bør også ha en forståelse av hva klimastrategien konkret har å si i deres daglige virke i kommunen. OSU skal bidra med støtte, opplæring og veiledning i hvordan man kan bygge klimakultur i kommunens virksomhet.</p>
Utvikle relevante forebyggende og bærekraftige tilbud til kommunens seniorer	<p>Aldring og mestring skal utvikle seniortilbudene i samarbeid med brukerne. Målet er fremtidsrettede, relevante og robuste sentre med friskliv og mestringstilbud i samarbeid med næringsliv, frivillige, interesseorganisasjoner, lokallag og foreninger med flere. I planperioden skal vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utarbeide og gjennomføre innbyggerundersøkelser om hva fremtidens pensjonister kan ha behov for av aktiviteter, tjenester og møteplasser • gjennomføre brukerundersøkelser blant brukerrådene ved de ulike seniorsentrene • gjennomføre brukerundersøkelser med frivillige, lag og foreninger som er aktive på seniorsentrene • etablere en fast møteplass hvor ansatte i seniorsentrene kan dele erfaringer, tanker og kompetanse om fremtidens seniorsentre

Oppdrag	Beskrivelse
Videreutvikle et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud for at flere skal kunne bo hjemme lenger.	<ul style="list-style-type: none"> gjennomføre to fagdager om høsten/vinteren for alle ansatte med relevant tematikk med det overordnede målet å utvikle nye, fremtidsrettede aktiviteter og tilbud <p>Tjenester til hjemmeboende er avgjørende når eget hjem er førstevalg. Tjenestene skal være helhetlige og koordinerte. For å få til dette skal vi i planperioden</p> <ul style="list-style-type: none"> utvikle hjemmebaserte tjenester til en mer robust tjeneste som kan møte fremtidens behov for ressurser, kompetanse og fleksibilitet videreutvikle rehabiliteringstjenester som bidrar til økt selvhjelpenhet og mestring for brukerne videreutvikle tverrfaglig og teambasert samhandling for å gi brukeren helhetlige tjenester; vekt på effektive pasientforløp og oppgavedeling
Videreutvikle psykiske helsetjenester til barn og unge	<p>Videreutviklingen av psykiske helsetjenester til barn og unge med familier fortsetter og skal i planperioden tilpasses bedre til målgruppene og behov. Som en del av dette er prosjektet FACT ung igangsatt. Prosjektet vil ha en varighet ut 2025. FACT ung er et tverrfaglig, oppsøkende og fleksibelt behandlingstilbud til barn og unge i alderen 12–18 år, med mulighet for oppfølging til 25 år. Tilbudet er for barn og unge som har sammensatte utfordringer innen flere livsområder, og som har behov for tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og kommunen. Barn, unge og familietjenester skal parallelt med ovennevnte satsinger sikre god kvalitet og kvalitetsutvikling i det helsefremmende og forebyggende tilbudet til alle barn og unge.</p>
Være en pådriver for brukerrettet tjenesteutvikling og digital transformasjon	<p>Tjenestedesign og digital transformasjon vil være to viktige metoder for å sikre at kommunen leverer riktige tjenester nå og i fremtiden. Tjenestedesign innebærer at innbyggernes behov settes først, og at nye tjenester, prosesser eller produkter designes deretter. Økt bruk av tjenestedesign innebærer også at vi skal teste nye løsninger både tidligere og hyppigere enn i tradisjonelle prosjektløp. Metoden skal også legges til grunn i konkret samarbeid med næringsliv, innbyggere og offentlige virksomheter. Vår evne til å gjøre reelle endringer, og ikke bare mindre justeringer, styrkes når tjenestedesignets fokus på brukerbehov suppleres med nye digitale løsninger. Denne metoden, eller digital transformasjon som det også kalles, kjennetegnes av prosesser der virksomheten endrer hvordan vi utfører oppgavene våre på en slik måte at vi tilbyr bedre tjenester, arbeider med ressurseffektivt, og har mulighet til å utvikle helt nye tjenester.</p> <p>I starten av perioden gjennomføres et kompetanseløft med utgangspunkt i KS' rammeverk for digital transformasjon.</p>
Øke graden av transformasjon og gjenbruk av eksisterende bygg til nye formål, fremfor nybygg	<p>I tråd med endring av regelverk i EUs grønne vekststrategi (European Green Deal) skal Bærum kommune løpende vurdere gjenbruk og transformasjon der dette er teknisk og økonomisk gjennomførbart.</p>
Øke innovasjonskapasiteten i kommuneorganisasjonen	<p>En innovativ kommuneorganisasjon er en forutsetning for at vi skal nå de tre andre hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel over tid. Da trenger vi å bygge innovasjonskapasitet i hele organisasjonen, slik at tjenestene lykkes i eget innovasjonsarbeid. Det gjør vi gjennom å videreutvikle kultur og kompetanse for innovasjon, la oss utfordre av interne og eksterne aktører, lære av både suksesser og feil, og til slutt endre praksis.</p>
Økt forutsigbarhet i tjenesteytelsene og levering innen frister og med god kvalitet	<p>I arbeidet vårt skal vi vektlegge at tjenestene setter innbyggerne først, og vi skal tenke helhet, god flyt og sammenheng på tvers. Dette vil Plan- og bygningstjenesten aktivt bidra til gjennom eksempelvis småhus-planprosjektet og ved å bedre flyt i arbeidsprosesser.</p>

Oppvekst

Om området

Området består av kommunalsjefområdene Barnehage, Grunnskole, Kompetanse og forvaltning oppvekst, Skole utvikling, Barn, unge og familietjenester og Barneverntjenesten.

Oppvekst ligger under ansvarsområdet til Hovedutvalg for barn og unge.

Dette skal vi oppnå

I bærumsamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter. Gode barnehager, gode skoler, gode barne-, ungdoms- og familietjenester, og en god barneverntjeneste er viktige bidrag i dette arbeidet. Med fokus på tverrfaglig arbeid og tidlig innsats skal alle barn og unge få riktig støtte, oppfølging og hjelp til rett tid. Dette er også en viktig del av arbeidet med å sikre gode oppvekstvilkår, redusere utenforskap og motvirke behov for omfattende hjelp senere i livet.

Inkludering og livsmestring for alle

Å oppleve å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og å ha mulighet til medvirkning er grunnleggende behov. Alle tjenesteområdene vil jobbe spesifikt med tiltak som hindrer utenforskap. Tiltakene skal rettes både mot barn og unge, og det store fellesskapet som omfatter alle barn, elever, foresatte og fritidsaktører. Vi skal ha et trygt, godt og helsefremmende oppvekst- og læringsmiljø preget av mangfold og inkludering. Et felles verdigrunnlag og kunnskap om og innsikt i det som oppleves fremmed og annerledes, står sentralt i arbeidet med å sikre inkluderende oppvekst- og læringsmiljøer for barn og unge.

Oppvekstreformen, tidlig innsats og forebyggende arbeid

Et viktig tiltak i planperioden er å styrke tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren, gjennom mer helhetlig og bedre koordinerte tjenester. Sentralt i dette er realisering av samhandlingsmodellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI). Arbeidsmodellen skal sikre tidlig innsats og tverrfaglig oppfølging av barn og unge med ekstra behov. Modellen skal sikre at kommunale tjenester samarbeider, og at kommunen tidlig identifiserer barn og unge i risiko og gir bedre og mer målrettet oppfølging. Medvirkning og samarbeid med familien er også viktig i arbeidsmodellen. Innsats for å forebygge kriminalitetsutvikling blant barn og unge vil være høyt prioritert. Situasjonen vil bli nøye fulgt opp, og det vil gjøres løpende vurderinger av behovet for å styrke satsingen i planperioden.

Bærekraft og klima

Et klima- og miljøklokt bærumsamfunn er et hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel og en satsing som favner hele kommunen. Barn og unge skal håndtere dagens og morgendagens utfordringer, og vår felles fremtid avhenger av at kommende generasjoner tar vare på kloden. Dagens barn og unge ønsker seg, og skal få mulighet til å tilegne seg, holdninger, kunnskaper og ferdigheter som skal til for å løse utfordringer og ta klima- og miljøbevisste valg. Barnehager og skoler skal bidra til at barn og unge utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet. Arbeidet med matvinn og matsvinn og med å rette oppmerksomheten mot klimagevinster ved å gå/sykle i stedet for å benytte motoriserte kjøretøy fortsetter.

Digitale løsninger og kompetanse

Bærumsskolen har gjennom de siste årene vært spesielt opptatt av digitalisering og digitale løsninger i undervisningen der det gir merverdi og økt læring. Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og aktiv deltakelse i et arbeidsliv og samfunn i stadig endring. I denne planperioden vil vi konsentrere oss om digitale løsninger og verktøy i barnehagene. To viktige tiltak vil være å utvikle en digital kommunikasjonsløsning mellom barnehage og hjem, og å styrke bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet i barnehagene. I tillegg vil digitale løsninger også være en sentral faktor i arbeidet med å åpne skolebyggene for flerbruk utenfor skoletid.

Kompetanseutvikling, rekruttering og gode arbeidsplasser

Tjenesteområdene innen oppvekst skal være attraktive arbeidsplasser som medarbeidere ønsker å søke seg til. Mulighet for kompetanseutvikling, gode profesjonelle fellesskap som jobber sammen om kvalitet i tilbudet, og god organisering av arbeidet skal kjennetegne tjenestestedene. Arbeidet skal bidra til å sikre godt omdømme for de ulike arbeidsgruppene og god rekruttering. Vi anvender innsikt om målgruppene og sørger for målrettede rekrutteringskampanjer.

Oppdrag

Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
<p>Gjennomføre holdningsskapende klima- og miljøarbeid i skolen</p> <p>Barn og unge skal håndtere dagens og morgendagens utfordringer, og vår felles fremtid avhenger av at kommende generasjoner tar vare på kloden. I barnehagene og skolene våre skal barn og unge få den kunnskapen og de ferdighetene de trenger for å ta klima- og miljøbevisste valg. I planperioden skal det blant annet jobbes med</p> <ul style="list-style-type: none"> • gågrupper til skolen • hjertesoner og dropptopp • innovasjonscamp • matsvinn og matvinn • innovasjonsmetodikk og • ungt entreprenørskap der man undersøker hvordan dagens klimautfordringer kan omsettes til fremtidens løsninger 	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
<p>Gjennomføre prosjekt Digibarnevern (2022–2025)</p> <p>Bærum kommune deltar sammen med andre kommuner i arbeidet med å gjennomføre nødvendige kartleggings-, beslutnings- og implementeringsaktiviteter for et nytt digitalt fagsystem, Digibarnevern, for barneverntjenesten. Dette vil sikre en mer effektiv og forsvarlig saksbehandling, og gi bedre medvirkningsmuligheter for barn, unge og familier som er i kontakt med barneverntjenesten.</p>	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Utvikle og ta i bruk ny teknologi og digitale løsninger	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
<p>Gjennomføre spesialpedagogisk kompetanseløft</p> <p>Det skal gjennomføres et helhetlig kompetanseløft for medarbeidere i alle skoler og barnehager for å styrke den spesialpedagogiske kompetansen og videreutvikle PP-tjenestens og øvrige fagseksjoners arbeidsmåter og organisering.</p> <p>PP-tjenesten skal i større grad arbeide forebyggende og med tidlig innsats før vansker oppstår. Den skal blant annet være mer fysisk til stede på skoler og delta i det tverrfaglige arbeidet der.</p> <p>For barn og unge betyr det at spesifikk bistand og tilrettelegging kan skje i fellesskapet og at de kan få tilrettelegging før utfordringer blir komplekse.</p>	31.12.2023	Pågår, iht. plan	Sikre alle barn og unge kompetanse som gir et godt grunnlag for voksenlivet	Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
<p>Gjennomføre Strategi for kvalitetsutvikling 2022–2024 i barneverntjenesten</p> <p>Strategi for kvalitetsutvikling 2022–2024 er et av barneverntjenestens styringsdokumenter. I perioden 2022–2024 vil det gjennomføres utviklingstiltak gjennom deltakelse i forskning og implementering av evidensbaserte barneverntiltak man vet har effekt. Tidlig innsats, medvirkning og samarbeid med familier vil gi økt treffsikkerhet i tiltaksvalg og øke brukervedvirkningen. Det gjennomføres tiltak for å sikre at</p>	31.12.2024	Pågår, iht. plan	Jobbe kunnskapsbasert og dele erfaringer	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	analyse- og forvaltningsoppgavene gir økt kvalitet og forsvarlige tjenester og tiltak, og for å oppfylle gjennomføringen i barnevernsloven.					
Gjennomføre årlig miljøsertifisering i kommunale barnehager	Samtlige barnehager er siden 2017 sertifisert med Grønt Flagg. Det skal i planperioden vurderes mulighet for en ny sertifiseringsordning i samarbeid med klimateamet.	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Implementere samhandlingsmodellen for bedre tverrfaglig innsats (BTI)	Målet med forebygging og tidlig innsats er at barn og unge skal mestre eget liv, hverdag og skolegang, ha sosiale relasjoner og etablere vennskap. Et viktig tiltak som kommer inn under arbeidet med oppvekstreformens planperioden er videre arbeid med realisering av samhandlingsmodellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI). BTI er en arbeidsform som sikrer tidlig identifisering av barn og unge i risiko, tidlig innsats, medvirkning og samarbeid med familien, samarbeid og samhandling mellom tjenesteområdene og tverrfaglig oppfølging av barn og unge med ekstra behov.	31.12.2023	Pågår, forsinket	Jobbe tverrfaglig for å gi innbyggere og brukere helhetlig og koordinert tjenestetilbud	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Styrke bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet i barnehagen	Følge opp handlingsplanen for en digital barnehage med fokus på hvordan digitale verktøy skal inngå i det pedagogiske arbeidet, også med tanke på skoleforberedelse. Satsingen skal både styrke barnas digitale kompetanse og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.	31.12.2027	Ikke startet	Sikre alle barn og unge kompetanse som gir et godt grunnlag for voksenlivet	Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge	1. I bærum samfunnet, jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Styrke og videreutvikle barneverntjenesten (som følge av nasjonal barnevernreform og ny barnevernlov)	Barnevernreformens har som formål å styrke tidlig innsats for barn som har behov for hjelp. Barneverntjenesten utvikler og forbedrer hjelpetiltak til barn og unge, og forsterker det forebyggende akuttarbeidet. Formålet er å utvikle et barnevern som sikrer at flest mulig barn får riktig hjelp til rett tid. Dette vil fremdeles være prioriterte oppgaver for tjenesten fremover.	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Prioritere forebygging og tidlig innsats som bidrar til økt selvhjulpenhet og mestring i egen hverdag	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Sørge for riktig skolekapasitet og bærekraftig skolestruktur	Riktig antall skoleplasser på rett sted til rett tid krever langsiktig planlegging. Det er et mål å ha kvalitativt hensiktsmessige skolebygg med høy kapasitetsutnyttelse og kostnadseffektiv investering. Dette sikres gjennom <ul style="list-style-type: none"> • jevnlig oppdatering av skolebehovsanalysen, hvor skolestruktur, skolestørrelse og flerbruk/sambruk vurderes på grunnlag av ny innsikt og nye tall • utarbeidelse av et standard areal- og funksjonsprogram for skolebygg i Bærum kommune. Programmet skal bidra til at byggene oppfyller sitt formål, og sikre høy effektivitet. Areal- og funksjonsprogrammet utarbeides i samarbeid med Eiendom. 	01.08.2024	Pågår, iht. plan	Utvikle et bærekraftig tjenestetilbud for å ivareta økonomisk handlingsrom til enhver tid	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
Utrede og etablere et heldøgn avlastningstilbud for barn og unge med psykiske utfordringer	For å sikre et bedre tjenestetilbud til barn og unge med psykiske utfordringer/lidelser vurderes det å opprette et døgntilbud (avlastningstilbud) i kommunal regi og et ambulerende veiledningsteam som skal bistå familier med omfattende behov. Døgntilbudet vil være rettet mot barn/unge med psykiske utfordringer/lidelser som i dag medfører vedtak om opptil 100 prosent avlastning i institusjon, og/eller som behov for veiledning av pårørende som et forebyggende, foreldrestøttende tiltak.	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Arbeide systematisk for å gi alle barn og unge like muligheter og hindre utenforskap, med fokus på tverrfaglig hjelp og tidlig innsats	Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge	1.1 bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Videreutvikle kvalitetsstrategien TETT PÅ i tråd med regjeringens strategi for barnehageutvikling: Barnehagen for en ny tid	I planperioden vil bærumbarnehagen i tråd med regjeringens satsing <i>Barnehagen for en ny tid</i> satse spesielt på kvalitet og rekruttering. Den vil i den forbindelse videreutvikle TETT PÅ og utarbeide en plan for hvordan regjeringens mål om 50 prosent barnehagelærere i 2025 og 60 prosent barnehagelærere i 2030 skal nås. <i>TETT PÅ – bærumbarnehagen for en ny tid</i> har som mål at kommunen skal ha et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet for alle barn.	31.12.2027	Ikke startet	Sikre alle barn og unge kompetanse som gir et godt grunnlag for voksenlivet	Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge	1.1 bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Videreutvikle psykiske helse tjenester til barn og unge	Videreutviklingen av psykiske helse tjenester til barn og unge med familier fortsetter og skal i planperioden tilpasses bedre til målgruppene og behov. Som en del av dette er prosjektet FACT ung igangsatt. Prosjektet vil ha en varighet ut 2025. FACT ung er et tverrfaglig, oppsøkende og fleksibelt behandlingstilbud til barn og unge i alderen 12–18 år, med mulighet for oppfølging til 25 år. Tilbudet er for barn og unge som har sammensatte utfordringer innen flere livsområder, og som har behov for tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og kommunen. Barn, unge og familietjenester skal parallelt med ovennevnte satsinger sikre god kvalitet og kvalitetsutvikling i det helsefremmende og forebyggende tilbudet til alle barn og unge.	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Jobbe tverrfaglig for å gi innbyggere og brukere helhetlig og koordinert tjenestetilbud	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Åpne skolebygg for flerbruk utenfor skoletid	Skolene i Bærum skal åpnes for flerbruk utenfor skoletid. I planperioden vil tiltak som sikrer barn og unges mulighet til deltakelse i fritidsaktiviteter, prioriteres. Dette vil gi nærmiljøet et tilbud som er åpent for alle, uten mestringskrav eller deltakeravgift. For å få til dette vil det måtte samarbeids med skolens foreldreutvalg, frivilligheten og tjenester med ansvar for tilbud innen arbeidstrening.	16.12.2024	Pågår, iht. plan	Tilrettelegge for lokale møteplasser som skaper en opplevelse av tilhørighet, inkludering og deltakelse	Bærum har tilgjengelige og inkluderende bo- og nærmiljøer og møteplasser	1.1 bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter

Barnehage vest

Beskrivelse av tjenesteområdet

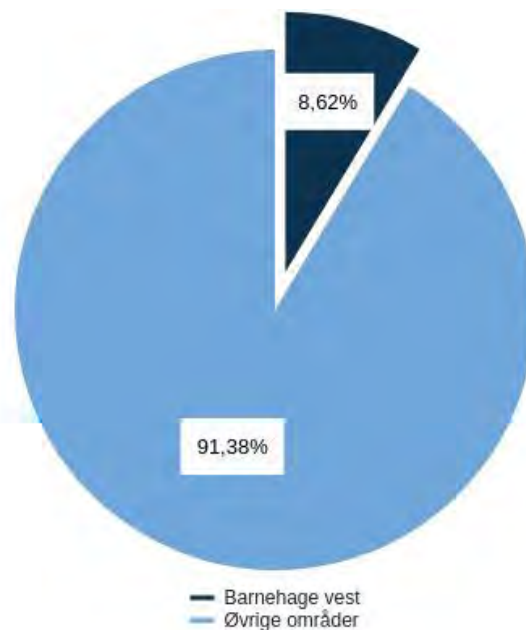
Ansvar for kommunens kommunale barnehager er delt mellom to kommunalsjefområder: Barnehage vest og Barnehage øst. Organiseringen skal sikre virksomhets- og nærledelse for alle de 35 tjenestestedene. De to kommunalsjefområdene har til sammen cirka 800 ansatte og ansvar for cirka 3 100 barn.

Barnehagen skal bidra til en god barndom som gir gode forutsetninger for et godt liv. Den skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi, og bidra til at alle barn som går i den, får en god barndom preget av trivsel, vennskap, lek og læring. Barnehager med høykvalitet er helsefremmende og forebyggende og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller og forhindre utenforskap.

Kommunalsjefområdene for barnehage har ansvar for utvikling av bærumsbarnehagen i tråd med nasjonale og kommunale føringer.

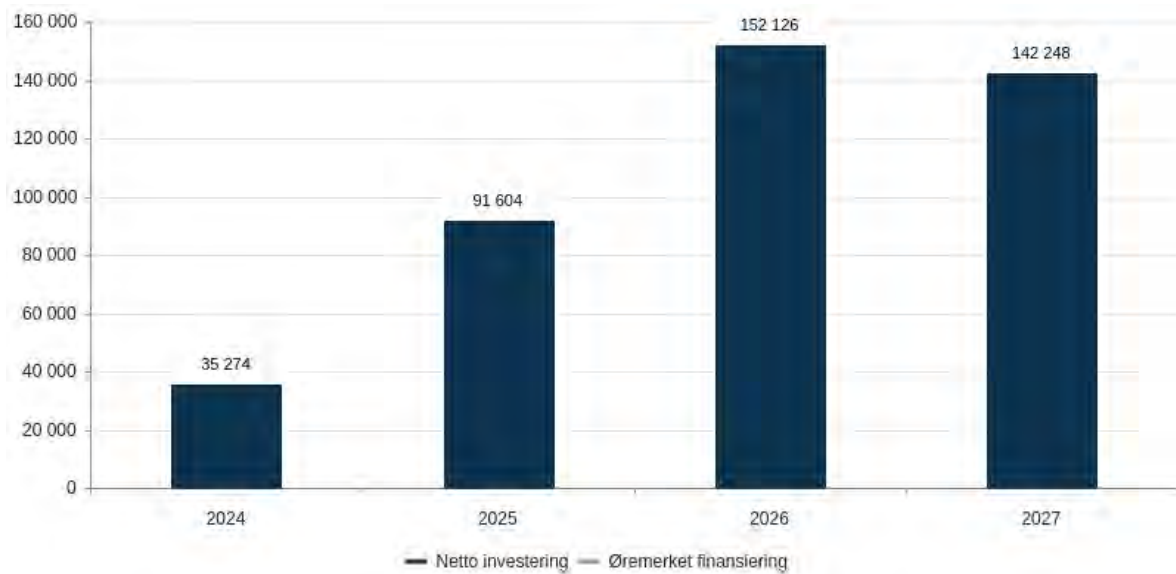
De to kommunalsjefområdene har i tillegg ansvar for å sikre at kommunen oppfyller regelverkets krav om tilstrekkelig antall barnehageplasser. Videre har Barnehage vest ansvar for beregning og utbetaling av tilskudd til private barnehager, og ansvar for lik behandling av kommunale og private barnehager.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	274 515	257 915	259 315	268 115
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	16 817	16 817	16 817	16 817
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	780 783	780 783	783 283	783 283
Overføringsutgifter	17 105	17 105	17 105	17 105
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 089 221	1 072 621	1 076 521	1 085 321
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-55 259	-55 259	-55 259	-55 259
Refusjoner	-43 516	-43 516	-43 516	-43 516
Overføringsinntekter	-422	-422	-422	-422
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-99 197	-99 197	-99 197	-99 197
Sum	990 024	973 424	977 324	986 124

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	912 044	912 044	912 044	912 044
Vedtatte endringer forrige periode				
Avvikle støtte til utdanning	-300	-300	-300	-300
Demografikompensasjon barnehage – tidligere vedtatt	-15 000	-29 100	-33 800	-33 800
Gratis barnehageplass fra 3. barn i familien – statsbudsjett 2023	300	300	300	300
Utdanningsstøtte til assistenter som arbeider i barnehagene – KST	2 500	2 500	2 500	2 500
Andre tiltak / tekniske endringer	110	110	110	110

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-12 390	-26 490	-31 190	-31 190
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	66 269	66 269	66 269	66 269
Konsekvensjusteringer	53 879	39 779	35 079	35 079
Konsekvensjustert ramme	965 924	951 824	947 124	947 124
Demografijustering				
Demografikompensasjon barnehager	-3 500	-6 000	100	8 900
Sum Demografijustering	-3 500	-6 000	100	8 900
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Oppvekst – Delvis oppfinansiering av bemanningsnorm i kommunale barnehager	6 300	6 300	6 300	6 300
Omfordeling innenfor Oppvekst – Delvis oppfinansiering av bemanningsnorm i private barnehager	0	0	2 500	2 500
Redusert oppholdsavgift i kommunale og private barnehager	4 700	4 700	4 700	4 700
Tett På – midler bevilget i kommunestyret 2019	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tett På – videreføring	2 000	2 000	2 000	2 000
Økt nasjonal deflatorjustering i tilskuddsmodellen til private barnehager	16 600	16 600	16 600	16 600
Sum Mer-/mindrebehov	27 600	27 600	30 100	30 100
Nye tiltak og realendringer	24 100	21 600	30 200	39 000
Ramme 2024-2027	990 024	973 424	977 324	986 124

Vedtatte endringer forrige periode

Avvikle støtte til utdanning

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å fase ut ordningen med økonomisk støtte til barnehagelærerutdanning for assistenter i barnehage. Studenter som er inne i et utdanningsløp med økonomisk støtte, vil motta støtten ut utdanningsløpet. Tiltaket må ses i sammenheng med at det finnes statlige støtteordninger for ansatte som ønsker å videreutdanne seg til barnehagelærer.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen.

Demografikompensasjon barnehage – tidligere vedtatt

Dette er summen av kommunestyrets vedtak om demografikompensasjon fra tidligere budsjetter og økonomiplaner. Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Negative tall er uttrykk for en reduksjon av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023, positive tall er uttrykk for en økning av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023.

Gratis barnehageplass fra 3. barn i familien – statsbudsjett 2023

I statsbudsjettet for 2023 ble det vedtatt å innføre gratis barnehageplass fra 1. august 2023 for det tredje barnet i familien som går i barnehage samtidig. For Bærum betyr dette 0,3 mill. i 2023. Helårsvirkning er 0,6 mill. fra 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser økning i budsjettrammen.

Utdanningsstøtte til assistenter som arbeider i barnehagene – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt utdanningsstøtte til assistenter som arbeider i barnehagene, med 2,5 mill. i 2023 og 5 mill. årlig fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser økning i budsjettrammen.

Demografijustering

Demografikompensasjon barnehager

Befolkningsprognosen tilsier behov for færre barnehageplasser i planperioden. Samtidig er aldersgruppen 0–5 år den gruppen det er knyttet størst usikkerhet til i befolkningsprognosen. Prognosen tilsier redusert behov for barnehageplasser frem til 2025. Deretter vises en svak økning frem til 2029. Fra 2029 viser prognosen en økning i barnetallet i forhold til 2023-nivå.

Reduksjon av antall barnehageplasser gjennomføres ved styrt nedtak av kommunale plasser.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Sikre og ivareta bærekraftig drift av kommunale barnehager*.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Oppvekst – Delvis oppfinansiering av bemanningsnorm i kommunale barnehager

Barnehagenes lønnsbudsjetter er ikke fullfinansiert i henhold til det lovbestemte bemanningskravet. Ifølge lov om barnehager skal barnehagen ha minst én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Gjennom tidligere innsparingstiltak har budsjettene i kommunale barnehager blitt redusert slik at barnehagene kun får budsjettmidler til 2,8 årsverk per 9 små barn. Denne løsningen gir trange budsjetttrammer for barnehagene, slik at barnehagene ikke har tilstrekkelige midler til vikar og andre driftsmidler.

Omprioritering av midler er en start for å bedre barnehagenes rammevilkår, og Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Oppvekst.

Omfordeling innenfor Oppvekst – Delvis oppfinansiering av bemanningsnorm i private barnehager

Bemanningsnormen er ikke fullfinansiert i kommunale barnehager, og dette påvirker tilskuddet til de private barnehagene. Ved økte kostnader i de kommunale barnehagene vil tilskuddssatsene til de private barnehagene øke etter to år. Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Oppvekst.

Redusert oppholdsavgift i kommunale og private barnehager

Foreldrebetaling i barnehage ble redusert til 3 000 kroner fra 01.01.2023, og dette ble kompensert i Statsbudsjett 2023.

Den uventet høye prisveksten i 2023 gjorde at den reelle reduksjonen i maksimalprisen ble høyere enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2023. Dette ble kommunene kompensert for i revidert nasjonalbudsjett for 2023.

Tett På – midler bevilget i kommunestyret 2019

Kommunestyret fattet i 2019 vedtak om 7 mill. til prosjekt *Tett På*. Midlene utgår fra 2024.

Tett På – videreføring

Satsingen *Tett På* skal gjennom økt kompetanse bidra til at alle ansattgrupper i barnehagene blir bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen. *Tett På* videreføres som kvalitetsutviklingssystem etter 2023 og ses i sammenheng med behov for en plan for rekruttering: Tett På – bærumsbarnehagen for en ny tid. Dette er i tråd med regjeringens barnehagestrategi.

Økt nasjonal deflatorjustering i tilskuddsmodellen til private barnehager

Tilskudd til private barnehager beregnes på grunnlag av kommunale barnehagers kostnader to år tilbake. Kostnadene deflatorjusteres opp til dagens nivå. Deflatorsatsene vedtas i statsbudsjettet. For 2021 og 2022 var deflatorsatsene som ble vedtatt, høyere enn lønns- og prisveksten som ble kompensert i budsjettet. Differansen utgjorde 16,6 mill.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt			
		2024		2025		2026		2027		2024- 2027	
		Inntekt	2024	Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2027	Inntekt	2024- 2027
Investeringsprosjekter											
Ordinære investeringer u/Fornebu											
Barnehage vest											
Barnehager – oppgradering av lekeapparater		5,0	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	20,0	0,0 S – Samlebevilgning
Berger barnehage	115,9	23,8	0,0	53,1	0,0	25,6	0,0	7,2	0,0	109,8	0,0 F2 – Planlegging
Omstrukturering av barnehager i område Bærums verk	115,7	0,5	0,0	0,5	0,0	1,5	0,0	5,0	0,0	7,5	0,0 F0 – Foranalyse
Omstrukturering av barnehager i område Rykkinn	180,0	1,0	0,0	3,0	0,0	30,0	0,0	80,0	0,0	114,0	0,0 F0 – Foranalyse
Valler barnehage	184,6	5,0	0,0	30,0	0,0	90,0	0,0	45,0	0,0	170,0	0,0 F2 – Planlegging
Sum Barnehage vest	596,1	35,3	0,0	91,6	0,0	152,1	0,0	142,2	0,0	421,3	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	596,1	35,3	0,0	91,6	0,0	152,1	0,0	142,2	0,0	421,3	0,0
Sum investeringsprosjekter	596,1	35,3	0,0	91,6	0,0	152,1	0,0	142,2	0,0	421,3	0,0

Barnehager – oppgradering av lekeapparater

Den årlige bevilgningen finansierer tiltak på lekeapparater ved flere barnehager. Midlene brukes til retting av avvik som avdekkes ved regelmessige lovpålagte kontroller av lekeplassutstyr, og til oppgradering og utskifting av eldre lekeanlegg.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 5 mill.

Berger barnehage

Berger barnehage har et vesentlig byggeteknisk vedlikeholdsetterslep og behov for økt kapasitet og mer effektiv drift. Det er planlagt å bygge ny barnehage med 150 plasser. Nye Berger barnehage samlokaliseres med Berger sykehjem. Prosjektet har fokus på gjenbruk av materialer, og sambruk av arealer på tvers av tjenesteområder og brukere. Bygget skal åpnes for naboer og beboere i området etter ordinær åpningstid. Ny barnehage planlegges ferdigstilt til barnehagestart høsten 2026, jmfør [Berger barnehage - fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase \(BP2\)](#), behandlet i formannskapet i møte 16. november 2022, sak 180/22.

Se forøvrig [presentasjon](#) om Berger barnehage på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Omstrukturering av barnehager i område Bærums verk

Det planlegges en større omstrukturering av barnehager på Bærums verk. Barnehagene Helset barnehage og Sleiverud barnehage vurderes omstrukturert til ny barnehage.

I [Barnehagebehovsanalysen 2022–2041 \(PDF\)](#), vedtatt i kommunestyret i møte 2. november 2022, sak 090/22, er den nye barnehagen estimert ferdigstilt i 2030.

Omstrukturering av barnehager i område Rykkinn

Det planlegges en større omstrukturering av barnehager på Rykkinn, hvor Belset barnehage (53 plasser), Glitre barnehage avdeling Langleiken (53 plasser) og Gommerud (98 plasser) omstruktureres til ny barnehage.

På grunn av byggeteknisk vedlikeholdsetterslep er også Gommerud barnehage tatt med i omstruktureringen av barnehager på Rykkinn. Det er tidligere vurdert å se realisering av barnehagekapasitet i sammenheng med etablering av plasser for heldøgns omsorg for eldre i området. På grunn av usikkerhet knyttet til endelig kapasitetsbehov og fremdrift for de ulike formålsbyggene er det behov for å vurdere dekning av barnehagebehovet uavhengig av heldøgns omsorg for eldre. Kommunedirektøren foreslår derfor å utnytte tomten der Glitre barnehage, avdeling Bakkeplassen ligger i dag. Kommunen eier også tomten ved siden av, og ved å omregulere denne fra næring til barnehage (tomten er kun en grusplass i dag), er det mulig å etablere barnehage med plass til cirka 210 barn.

I [Barnehagebehovsanalysen 2022–2041 \(PDF\)](#), vedtatt i kommunestyret i møte 2. november 2022, sak 090/22, er barnehagen estimert ferdigstilt i 2028. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 58,6 mill. uten lønns og prisstigning, til nytt kostnadsestimat på 180 mill.

Valler barnehage

Det planlegges for omstrukturering av barnehagene i Sandvika-området. Formålet er å erstatte to mindre barnehageanlegg og å møte økende kapasitetsbehov som følge av utbyggingen i Sandvika. Konseptet for ny barnehage ble behandlet i politisk sak [Valler barnehage – Forankring etter konseptfase – BP2](#) i formannskapet i møte 28. oktober 2020, sak 205/20. Barnehagen var i [Barnehagebehovsanalysen 2022–2041 \(PDF\)](#), vedtatt i kommunestyret i møte 2. november 2022, sak 090/22, foreslått utsatt til 2029, men planlegges nå ferdigstilt i 2027.

I politisk referatsak [Valler barnehage – orientering om status](#) i kommunestyret i møte 21. juni 2022, sak 088/23, ble det orientert om opprettelse av konsept vedtatt ved BP2 for nye Valler barnehage med

200 barn. Nye Gjettumkollen avlastningsbarnehage brukes som avlastning i Sandvika-området frem til ny barnehage står klar.

Barnehage øst

Beskrivelse av tjenesteområdet

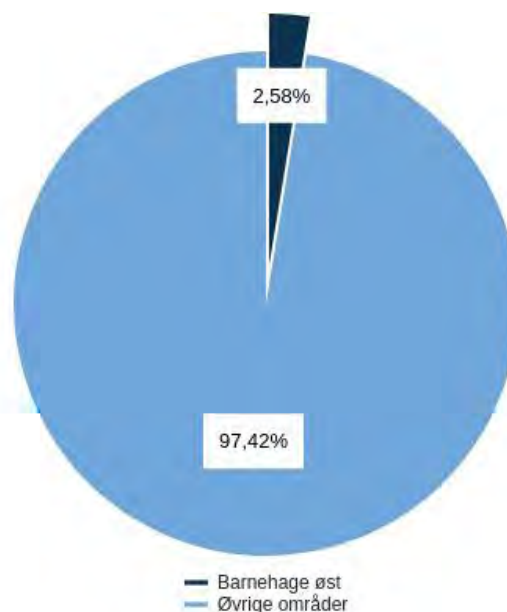
Ansvar for kommunens kommunale barnehager er delt mellom to kommunalsjefområder: Barnehage vest og Barnehage øst. Organiseringen skal sikre virksomhets- og nærledelse for alle de 35 tjenestestedene. De to kommunalsjefområdene har til sammen cirka 800 ansatte og ansvar for cirka 3 100 barn.

Barnehagen skal bidra til en god barndom som gir gode forutsetninger for et godt liv. Den skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi, og bidra til at alle barn som går i den, får en god barndom preget av trivsel, vennskap, lek og læring. Barnehager med høykvalitet er helsefremmende og forebyggende og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller og forhindre utenforskap.

Kommunalsjefområdene for barnehage har ansvar for utvikling av bærumsbarnehagen i tråd med nasjonale og kommunale føringer.

De to kommunalsjefsområdene har i tillegg ansvar for å sikre at kommunen oppfyller regelverkets krav om tilstrekkelig antall barnehageplasser.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	312 293	312 293	312 293	312 293
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 571	12 571	12 571	12 571
Overføringsutgifter	1 482	1 482	1 482	1 482
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	326 346	326 346	326 346	326 346
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-63 190	-63 190	-63 190	-63 190
Refusjoner	-14 163	-14 163	-14 163	-14 163
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-77 353	-77 353	-77 353	-77 353
Sum	248 993	248 993	248 993	248 993

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	232 816	232 816	232 816	232 816
Vedtatte endringer forrige periode				
Andre tiltak / tekniske endringer	-100	-100	-100	-100
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-100	-100	-100	-100
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	16 277	16 277	16 277	16 277
Konsekvensjusteringer	16 177	16 177	16 177	16 177
Konsekvensjustert ramme	248 993	248 993	248 993	248 993
Ramme 2024-2027	248 993	248 993	248 993	248 993

Kompetanse og forvaltning oppvekst

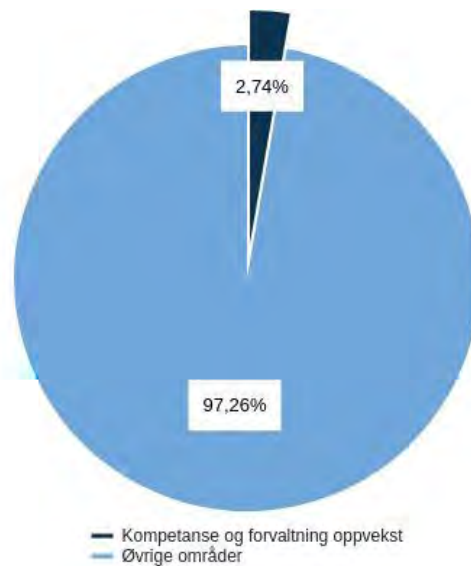
Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunalsjefområdet Kompetanse og forvaltning oppvekst utvikler og legger til rette for kvalitet i barnehager og skoler. Området tilbyr helhetlige og samordnede tjenester med høy kompetanse og god forvaltning til det beste for barn og unge. Kommunalsjefområdet forvalter politiske saker innen hele oppvekstområdet, og sikrer at nasjonale og kommunale utviklingsplaner blir realisert i barnehager og skoler. Implementeringen av den nye opplæringsloven vil stå sentralt i arbeidet de kommende årene.

Området har en bred portefølje, som dekker Spesialpedagogisk tjeneste for barn i barnehagealder, Pedagogisk-psykologisk tjeneste, Barnehagekontoret, Grunnskoleavdelingen og Økonomisk team for oppvekst.

Tjenestenes praksis er i tråd med statlige forventninger om å sikre opplevelsen av tilhørighet, mestring og deltakelse for alle barn i barnehager og elever i skolen. Vi jobber for å optimalisere grensesnitt og samhandling mellom tjenestene, og sikre forsvarlig forvaltning og ressursfordeling. Ved å være tilgjengelige, jobbe forskningsbasert og sikre at høy kompetanse mobiliseres tett på barn og unge, vil vi skape gode vilkår for utvikling for gode læringsmiljøer og utviklingsmuligheter for den enkelte.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	150 360	150 360	150 360	150 360
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	64 041	64 041	64 041	64 041
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	124 252	119 252	116 252	116 252
Overføringsutgifter	7 713	7 713	7 713	7 713
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	346 366	341 366	338 366	338 366
Driftsinntekter				
Refusjoner	-11 770	-11 770	-11 770	-11 770
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-11 770	-11 770	-11 770	-11 770
Sum	334 597	329 597	326 597	326 597

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	323 241	323 241	323 241	323 241
Vedtatte endringer forrige periode				
Tiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte – merbehov	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000
Tiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte – omstillingstiltak	-7 000	-11 000	-14 000	-14 000
Andre tiltak / tekniske endringer	-3 672	-3 672	-3 672	-3 672
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-13 672	-18 672	-21 672	-21 672
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	16 128	16 128	16 128	16 128
Konsekvensjusteringer	2 456	-2 544	-5 544	-5 544
Konsekvensjustert ramme	325 697	320 697	317 697	317 697

Beløp i 1 000 kroner	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Oppvekst – Skoleskyss	5 200	5 200	5 200	5 200
Omfordeling innenfor Oppvekst – Økt bemanning pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	3 700	3 700	3 700	3 700
Sum Mer-/mindrebehov	8 900	8 900	8 900	8 900
Nye tiltak og realendringer	8 900	8 900	8 900	8 900
Ramme 2024-2027	334 597	329 597	326 597	326 597

Vedtatte endringer forrige periode

Tiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte – merbehov

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt tiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte. Det ble vedtatt 46 mill. til tiltaket i 2023, med en nedjustering til 43 mill. i 2024 og 42 mill. fra og med 2025.

Bærum kommune opplever en økning i behovet for ekstra hjelp og støtte i barnehagene – målt i både antall barn og vedtaksomfang. Det meldes om tilsvarende økning i andre større kommuner. Budsjettrammen for assistentressurser i barnehager økes.

Kommunedirektøren har i saker til Hovedutvalg barn og unge, sist i politisk sak [Helhetlig bruk av spesialpedagogisk kompetanse i barnehager](#), som ble behandlet i hovedutvalget i møte 8. juni 2021, sak 45/21, redegjort for tiltak for å snu utviklingen og for å imøtekomme vedtak i kommunestyret. I tillegg til tiltak er det etter Kommunedirektørens vurdering behov for økt budsjettramme til spesialpedagogisk hjelp og tilbud til barn med funksjonsvariasjoner – både i kommunale og private barnehager. Rett hjelp til rett tid for barn i barnehager vil danne et godt grunnlag for videre skolegang og forebygge utenforskap.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Utvikle og prøve ut ulike modeller for organisering av spesialpedagogiske ressurser i barnehage og Gjennomføre og videreutvikle satsingen TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen*.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen med 3 mill. i 2024 og 4 mill. fra og med 2025.

Tiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte – omstillingstiltak

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt omstillingstiltak til barn i barnehager som trenger ekstra hjelp og støtte. Det ble vedtatt en nedjustering av budsjettrammene med 7 mill. i 2024, 11 mill. i 2025 og 14 mill. fra 2026.

Bærum kommune opplever en økning i antall barn med rett til spesialpedagogisk hjelp i henhold til opplæringsloven § 31 *Rett til spesialpedagogisk hjelp* og § 37 *Barn med nedsatt funksjonsevne*. Budsjettrammen økes for å kunne gi spesialpedagogisk hjelp til alle barn som har lovmessig rett til det. I tillegg skal tjenesten omstilles, herunder ved områdeorganisering av spesialpedagoger og innføring av bedre tverrfaglig innsats. Satsingen TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen og ressursteam videreføres.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Utvikle og prøve ut ulike modeller for organisering av spesialpedagogiske ressurser i barnehage og Gjennomføre og videreutvikle satsingen TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Oppvekst – Skoleskyss

Kostnadene til skoleskyss har økt over flere år. Dette skyldes både at prisene på skoleskyss har økt mer enn kompensert prisvekst, og at det er flere elever enn før som får skoleskyss. Økningen i elever som får skoleskyss, skyldes fritt skolevalg, flere elever på private skoler og rehabilitering og bygging av skoler.

Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Oppvekst.

Omfordeling innenfor Oppvekst – Økt bemanning pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er en lovpålagt tjeneste og er en sentral hjelpeinstans for barn/elever med sammensatte utfordringer. PPT følger også blant annet opp elever med alvorlig skolefravær. Statsforvalteren har hatt tilsyn med PPT våren 2023 og påpekt at kommunens PPT har en lavere bemanning i forhold til elevtall enn nasjonalt og i Viken. I Bærum er elevtallet per PP-rådgiver cirka 500, i Viken og landet for øvrig er tallet cirka 300 elever per PP-rådgiver. Den nye opplæringsloven som trer i kraft 1. august 2024, stiller strengere krav til PPTs tilstedeværelse ute i barnehager og skoler. Det er i tillegg avdekket lang saksbehandlingstid. Anbefalt saksbehandlingstid er 2,5 måneder, mens det i Bærum kommune praktiseres 3 måneders behandlingsfrist. På bakgrunn av dette er det behov for 4 nye stillinger i PPT, tilsvarende 3,7 mill.

Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Oppvekst.

Skole utvikling

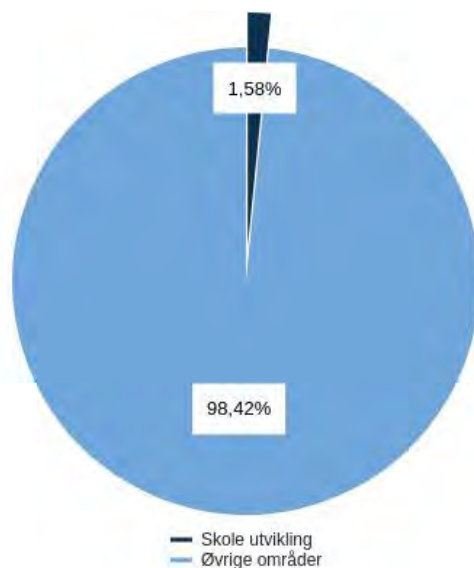
Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunalsjefområdet har et overordnet ansvar for den omfattende portefølje av politiske saker som årlig leveres fra skoleområdet, og vil sikre en tverrsektoriell vinkling og samhandling i sakene. Videre har kommunalsjefområdet overordnet ansvar for å følge opp både nasjonale og kommunale føringer innenfor skoleområdet. I planperioden vil kommunalsjefområdet blant annet arbeide med helhetlig oppvekstplan og forberede innføringen av ny opplæringslov.

Kommunalsjefområdet har også ansvar for skolekapasitet og videreutvikling av bygg som strategisk virkemiddel. Det har også ansvar for videreutvikling av digital skolehverdag og digital transformasjon i alle sammenhenger der det gir merverdi.

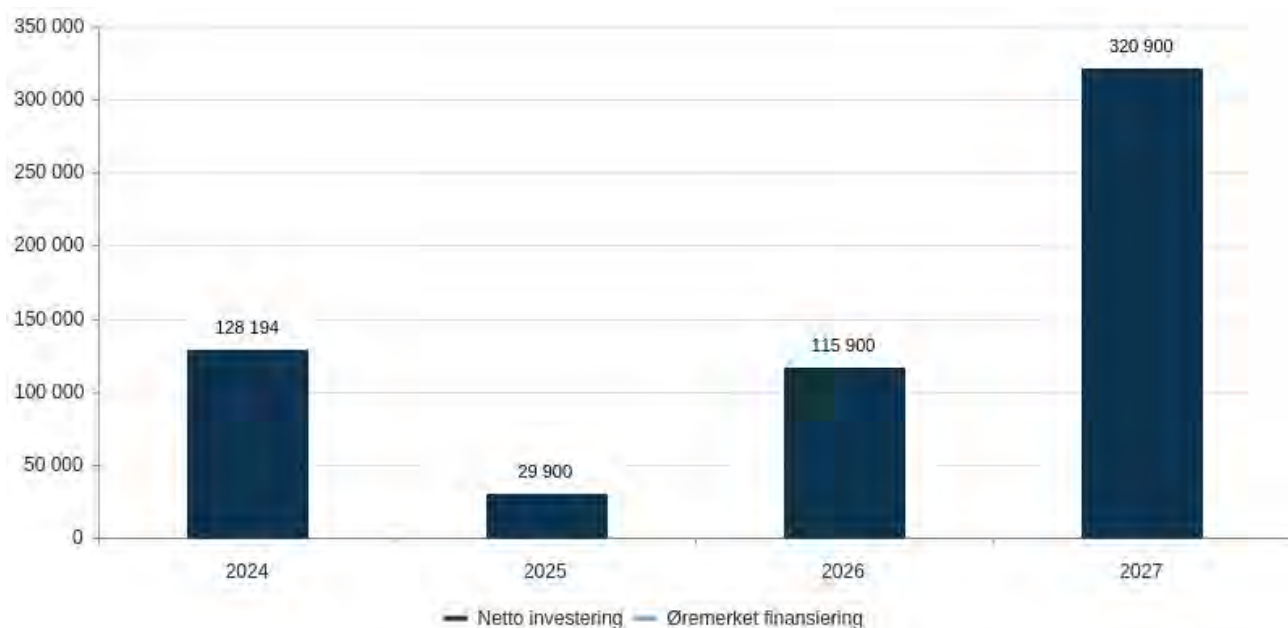
Tjenestestedene Haug skole, Bærum tre alternative skoler (BAS) og Kulturskolen ligger også under dette kommunalsjefområdet.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	184 529	144 129	141 629	141 629
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	13 642	3 642	3 642	3 642
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	63	63	63	63

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Overføringsutgifter	1 369	1 369	1 369	1 369
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	199 603	149 203	146 703	146 703
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-19 601	-19 601	-19 601	-19 601
Refusjoner	-19 765	-19 765	-19 765	-19 765
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-39 366	-39 366	-39 366	-39 366
Sum	160 237	109 837	107 337	107 337

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	163 231	163 231	163 231	163 231
Vedtatte endringer forrige periode				
Innkjøp av trykte læremidler – KST	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Organisasjonsutvikling av skole	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Ressurser til elever med særskilte behov – tilleggsinnstilling	1 800	-8 000	-8 000	-8 000
Skolebibliotekartjenesten, styrking – KST	-700	-700	-700	-700
Skolebibliotekene – KST	700	700	700	700
Styrket ressurstildeling til skolene – KST	0	-9 000	-9 000	-9 000
Videreføre tilbudet om sommerskole – KST	0	-6 000	-6 000	-6 000
Videreføring og styrking av satsingen på skriftlige læremidler i skolen – KST	8 000	-2 000	-2 000	-2 000
Økte ledelsesressurser til skolene – tilleggsinnstilling	-8 500	-18 800	-18 800	-18 800
Andre tiltak / tekniske endringer	-2 228	-2 228	-2 228	-2 228
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-20 928	-66 028	-66 028	-66 028
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	10 133	10 133	10 133	10 133
Konsekvensjusteringer	-10 794	-55 894	-55 894	-55 894
Konsekvensjustert ramme	152 437	107 337	107 337	107 337
Demografijustering				
Demografikompensasjon – Haug skole og ressurscenter	11 300	0	0	0
Sum Demografijustering	11 300	0	0	0
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Oppvekst – Haug skole og ressurscenter	2 500	2 500	0	0
Sum Mer-/mindrebehov	2 500	2 500	0	0
Nye tiltak og realendringer	13 800	2 500	0	0
Sum Interne rammeendringer	-6 000	0	0	0
Interne rammeendringer	-6 000	0	0	0
Ramme 2024-2027	160 237	109 837	107 337	107 337

Vedtatte endringer forrige periode

Innkjøp av trykte læremidler – KST

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025, ble det vedtatt en midlertidig økning av budsjetttrammen med 10 mill. i 2022 og 2023 til innkjøp av trykte læremidler i skolen.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 10 mill. fra og med 2024.

Organisasjonsutvikling av skole

Gjennomgangen av ressursituasjonen på skoleområdet var ikke ferdigstilt da Kommunedirektørens forslag til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble lagt frem, men det ble vedtatt å sette av 10 mill. i 2023 for å iverksette anbefalte tiltak.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Drive systematisk og langsiktig rekrutteringsarbeid og kompetanseutvikling*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 10 mill. fra og med 2024.

Ressurser til elever med særskilte behov – tilleggsinnstilling

Politisk sak [Gjennomgang av skolelederrollen og ressurstildelingen til skolene](#) ble behandlet i formannskapet i møte 21. august 2022, sak 135/22. Basert på vedtak i denne saken ble det i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 vedtatt å midlertidig øke budsjettrammen til ressurser for oppfølging av elever med stort tilretteleggingsbehov i 2023 og 2024. Det ble lagt inn 8 mill. i 2023 og 9,8 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser økning i budsjettrammen i 2024 med 1,8 mill. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 8 mill. fra og med 2025.

Skolebibliotekartjenesten, styrking – KST

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å styrke skolebibliotekartjenesten midlertidig med 0,7 mill. i 2022 og 2023.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 0,7 mill. fra og med 2024.

Skolebibliotekene – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt midler til skolebibliotekene med 0,7 mill. fra 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en økning i budsjettrammen med 0,7 mill. sammenlignet med budsjettrammen for 2023.

Styrket ressurstildeling til skolene – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til skolene midlertidig med 9 mill. i 2023 og 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 9 mill. fra og med 2025.

Videreføre tilbudet om sommerskole – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre tilbudet om sommerskole, og budsjettrammen ble midlertidig økt med 6 mill. i 2023 og 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 6 mill. fra og med 2025.

Videreføring og styrking av satsingen på skriftlige læremidler i skolen – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å videreføre satsingen på skriftlige læremidler i skolen og å øke budsjettrammen med 2 mill. i 2023 og 10 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 2 mill. fra og med 2025.

Økte ledelsesressurser til skolene – tilleggsinnstilling

Politisk sak [Gjennomgang av skolelederrollen og ressurstildelingen til skolene](#) ble behandlet i formannskapet i møte 21. august 2022, sak 135/22. Basert på vedtak i denne saken ble det i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 vedtatt å tilføre cirka 20 ekstra årsverk for å nå en ledertetthet på 125 elever per lederårsverk. Dette utgjør 18,8 mill. på helårsbasis, og det ble bevilget 18,8 mill. i 2023 og 10,3 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 18,8 mill. fra og med 2025.

Demografijustering

Demografikompensasjon – Haug skole og ressurscenter

Haug skole og ressurscenter har et rammebudsjett til 104 elever. Det har de siste årene vært en økning i elevtallet på Haug, og fra høsten 2023 er det en økning på 23 elever i forhold til budsjett.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Oppvekst – Haug skole og ressurscenter

I forbindelse med ekstern gjennomgang med påfølgende prosjektoppfølgning ved Haug skole og ressurscenter styrkes budsjettet i en toårsperiode for videre realisering av anbefalingene i prosjektet. Midlene skal blant annet gå til å videreutvikle planene for en helhetlig skolehverdag, herunder bemanningsplaner.

Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Oppvekst.

Endringer i brukerbetaling og gebyrer

Det er ingen økning i elevbetalingen på Kulturskolen.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
							2024-	2024-
		2024	2025	2026	2027	2027	27	27
Investeringsprosjekter		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Investeringsfase	
Ordinære investeringer u/Fornebu								
Skole utvikling								
Ballerud barneskole	620,5	0,0	4,0	110,0	300,0	414,0	-0,0 F2 – Planlegging	
IA		3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0 F0 – Foranalyse	
Grunnskole fagsystem		0,0	10,0	0,0	10,0	20,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Midlertidige tiltak for å dekke kapasitetsbehov (3 klasser per år)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
NY – Haug skole og ressurscenter	150,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0 F0 – Foranalyse	
Sandvika barneskole	575,0	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2	0,0 F1 – Konsept	
Skole – miljøtiltak og bygningsmessige tilpasninger til endret bruk		0,6	0,6	0,6	0,6	2,4	0,0 S – Samlebevilgning	
Skole – oppgradering av uteanlegg		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Sum Skole utvikling	1 345,6	8,9	19,9	115,9	320,9	465,6	-0,0	
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	1 345,6	8,9	19,9	115,9	320,9	465,6	-0,0	
Sum investeringsprosjekter	1 345,6	8,9	19,9	115,9	320,9	465,6	-0,0	

Ballerud barneskole

Som følge av boligutbygging i områdene Høvik, Stabekk og Bekkestua planlegges det en ny 3-parallell barneskole med tilhørende flerbrukshall i håndballstørrelse, i samsvar med politisk sak [Ballerud barneskole – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase \(BP2\)](#), behandlet i formannskapet i møte 22. juni 2021, sak 189/21.

Politisk sak [Orientering om utsettelse av Ballerud barneskole](#) til 2027 ble behandlet i formannskapet i møte 16. november 2022, sak 182/22. Kommunedirektøren foreslår å skyve ferdigstilling ytterligere et år, til skolestart 2028. Skolen vil fortsatt ha overkapasitet de første driftsårene. Det er gjennomført parallelle oppdrag for fremskaffelse av arkitektskisser som følger prosjektet videre. I politisk sak [Ballerud skole/barnehage/flerbrukshall – valg av løsningsforslag fra arkitektoppdrag](#), behandlet i formannskapet i møte 31. august 2022, sak 119/22, er arkitektskissene lagt frem.

Den oppdaterte befolkningsprognosen tilsier redusert barnehagebehov i området. Det medfører at behovet for midlertidig tilrettelegging av inntil 80 barnehage plasser i skolebygget er bortfalt, jamfør [Barnehagebehovsanalysen 2022–2041 \(PDF\)](#), vedtatt i kommunestyret i møte 2. november 2022, sak 090/22.

Grunnskole fagsystem

Prosjektet har som mål å anskaffe og implementere et nytt administrasjonssystem for grunnskolene. Grunnen til at man har startet prosessen, er at leverandøren, Tieto Every, har sagt opp avtalen om levering av dagens løsning, Edlevo. Dette betyr at fra og med 01.08.2024 vil skolene i Bærum være uten et skoleadministrativt system.

Midlertidige tiltak for å dekke kapasitetsbehov (3 klasser per år)

For å sikre alle elever skoleplass og tilstrekkelig kapasitet ved kommunens skoler er det avsatt midler til ulike tiltak for å dekke kapasitetsbehovet. Det vil komme behov for total rehabiliteringer og at skolen må flyttes til midlertidige lokaler.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 10 mill. i 2027.

NY – Haug skole og ressurscenter

Haug skole og ressurscenter er en spesialskole for barn med store behov i grunnskolealder og et ressurscenter for spesialpedagogikk i barnehager og skoler.

Fremskriving av elevvekst viser at kommunen over tid vil ha behov for økt kapasitet i form av flere tilrettelagte skoleplasser. Haug skole og ressurscenter ble utvidet i 2000, men nyere kartlegging viser at skolens arealer ikke er tilpasset dagens og fremtidens behov.

Fra skoleåret 2023/2024 ble det tilrettelagt for flere elever enn skolen er bygget for. Det vil også være behov for ytterligere tilrettelegging fra skoleåret 2024/2025. Det er igangsatt utredning av fremtidig behov, organisering av Haug skole og ressurscenter, med mulige løsninger for å sikre gode og tilpassede arealer til brukergruppen i et lengre perspektiv. Det er satt av 4 mill. til utredningene. Kostnadsestimatet økes med 145,5 mill. uten lønns- og prisstigning. Nytt kostnadsestimat er 150 mill.

Sandvika barneskole

Det planlegges omfattende boligbygging i Sandvika, og politisk sak Skolebehovsanalyse 2021–2040 vedtatt i kommunestyre i møte 2. februar 2022, sak 003/22, viser behov for etablering av økt skolekapasitet i Sandvika området. I planperioden skal det utredes ulike løsninger for å dekke det fremtidige behovet. Behov for økt skolekapasitet er skjøvet fra 2028 til 2030–2032 som følge av senere elevtallsvekst enn tidligere forventet og usikkerhet knyttet til flyttemønster.

Skole – miljøtiltak og bygningsmessige tilpasninger

Det er avsatt en årlig løpende bevilgning på 0,6 mill. som skal dekke tiltak som skal forbedre elevenes og/eller de ansattes arbeidsmiljø. Midlene blir fordelt til skolene etter søknad. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,6 mill. i 2027.

Skole – oppgradering av uteanlegg

Den årlige bevilgningen finansierer ulike tiltak på uteanlegg ved flere skoler. Av de større prosjektene i planperioden vurderes det tiltak på Eiksmarka skole, Eikeli skole, Haslum skole og Grav skole.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 5 mill. i 2027.

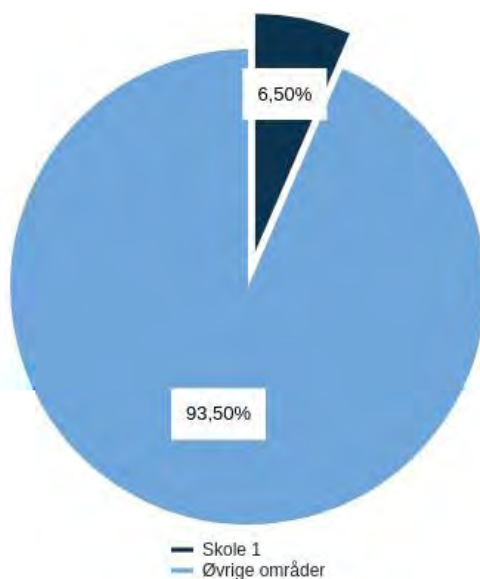
Skole 1

Beskrivelse av tjenesteområdet

Ansvaret for kommunens offentlige grunnskoler og deres til sammen 16 000 elever er lagt til de to kommunalsjefområdene Skole 1 og Skole 2. Organiseringen skal sikre virksomhets- og nærledelse for alle Bærums 40 skoler. Det at barneskoler og SFO er organisert sammen med tilhørende ungdomsskoler, sikrer helhet og sammenheng i grunnskoleløpet.

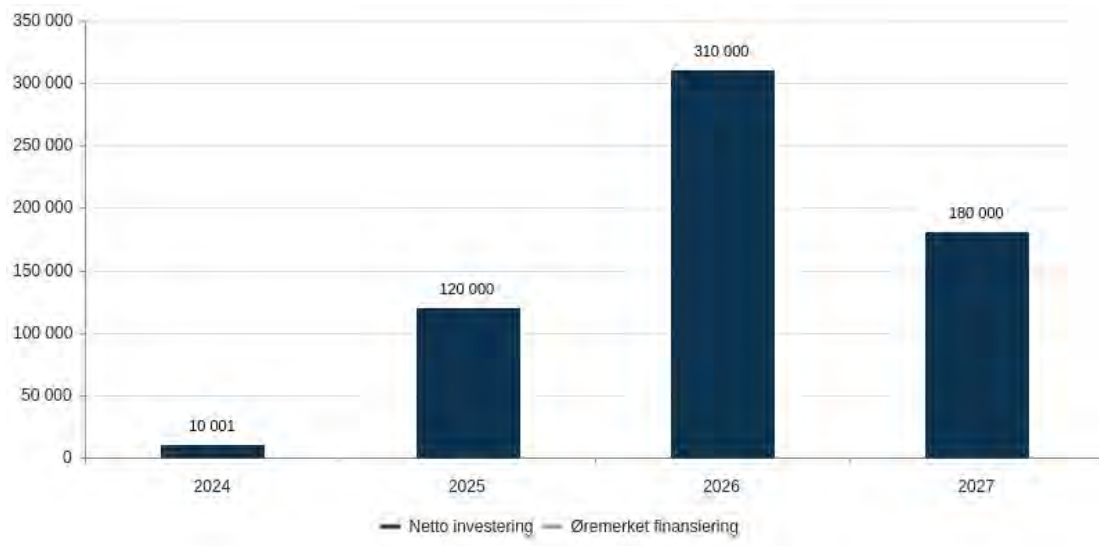
Bærumsskolen gir barn og unge solid, fremtidsrettet og likeverdig opplæring og bidrar til at elevene får høyt faglig og personlig utbytte av opplæringen. Opplæringen skal være i tråd med opplæringsloven og det nasjonalt vedtatte læreplanverket Kunnskapsløftet (LK20), samt rammeplan for SFO. Uavhengig av bakgrunn og personlige forutsetninger skal elevene utvikle sine kunnskaper, ferdigheter og holdninger slik at de kan mestre livene sine og delta i arbeid og felleskap i samfunnet. Skolen arbeider tett sammen med øvrige velferdstjenester for å gi koordinert bistand og systematisk oppfølging til elever med ulike tilretteleggingsbehov. Gode skoler som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er blant de viktigste bidragene for å skape et samfunn med like muligheter for alle.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	737 136	727 736	714 736	701 736
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	18 926	18 926	18 926	18 926
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	65 766	65 766	65 766	65 766
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	821 827	812 427	799 427	786 427
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-78 695	-78 695	-78 695	-78 695
Refusjoner	-40 438	-40 438	-40 438	-40 438
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-119 133	-119 133	-119 133	-119 133
Sum	702 694	693 294	680 294	667 294

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	626 882	626 882	626 882	626 882
Vedtatte endringer forrige periode				
Demografikompensasjon skole – tidligere vedtatt	-17 600	-27 500	-37 000	-37 000
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-17 600	-27 500	-37 000	-37 000
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	42 912	42 912	42 912	42 912
Konsekvensjusteringer	25 312	15 412	5 912	5 912
Konsekvensjustert ramme	652 194	642 294	632 794	632 794
Demografijustering				
Demografikompensasjon – ordinære skoler	23 000	23 500	20 000	7 000
Sum Demografijustering	23 000	23 500	20 000	7 000
Mer-/mindrebehov				
Gratis 12 timer SFO for 2. trinns elever	27 500	27 500	27 500	27 500
Sum Mer-/mindrebehov	27 500	27 500	27 500	27 500
Nye tiltak og realendringer	50 500	51 000	47 500	34 500
Ramme 2024-2027	702 694	693 294	680 294	667 294

Vedtatte endringer forrige periode

Demografikompensasjon skole – tidligere vedtatt

Sum av Kommunestyrets vedtak om demografikompensasjon fra tidligere budsjett og økonomiplaner. Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Negative tall er uttrykk for en reduksjon av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023, positive tall er uttrykk for en økning av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023.

Demografijustering

Demografikompensasjon – ordinære skoler

Befolkningsprognosen viser en nedgang i elevtallet, men en økning i forhold til fjorårets prognose. Det er en nedgang på barnetrinnet, og en økning på ungdomstrinnet.

Mer-/mindrebehov

Gratis 12 timer SFO for 2. trinns elever

Regjeringen innfører 12 timer gratis SFO for 2. trinns-elever fra høsten 2023. Tiltaket er fullfinansiert over rammetilskuddet.

Endringer i brukerbetaling og gebyrer

Foreldrebetalingen for skolefritidsordningen (SFO) øker med fem prosent.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt				
		2024	2025	2025	2026	2026	2027	2024- 27	2024- 27			
										Inntekt	Inntekt	Inntekt
Ordinære investeringer u/Fornebu												
Skole 1												
Bryn barneskole	646,3	10,0	0,0	120,0	0,0	310,0	0,0	180,0	0,0	620,0	0,0	F2 – Planlegging
Eineåsen skole	327,7	19,2	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	0,0	F3 – Gjennomføring
Emma Hjort skole	502,0	99,5	0,0	10,0	-6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	109,5	-6,4	F3 – Gjennomføring
Vøyenenga skole	95,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	F3 – Gjennomføring
Sum Skole 1	1 571,0	129,3	0,0	130,0	0,0	310,0	0,0	180,0	0,0	749,3	-6,4	
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	1 571,0	129,3	0,0	130,0	0,0	310,0	0,0	180,0	0,0	749,3	-6,4	
Sum investeringsprosjekter	1 571,0	129,3	0,0	130,0	0,0	310,0	0,0	180,0	0,0	749,3	-6,4	

Bryn barneskole

Bryn og Hammerbakken skole har hatt en felles ledelse siden 2005. Politisk sak [Ny løsning for Bryn og Hammerbakken skole – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase \(BP2\)](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 21. juni 2023, sak 72/23. Det ble vedtatt at elevene samles i nytt anlegg på tomten til dagens Bryn skole. Det ble samtidig vedtatt at det skal etableres en ny flerbrukshall i håndballhall-størrelse, som vil bli brukt av skolens elever på dagtid og av idrett og nærmiljø på kveldstid.

Kommunedirektøren foreslår å stenge Bryn skolevei og etablere ny adkomst, som et ledd i å sikre bedre skolevei og skoleområder for elevene på skolen og barna som bruker nærområdet. Ny skole og flerbrukshall planlegges ferdigstilt til skolestart 2027.

Se også [presentasjon](#) om Bryn og Hammerbakken skole på Bærum kommune Eiendom hjemmeside.

Eineåsen skole

Politisk sak [Eineåsen skole – BP2 – beslutning om å igangsette planleggingsfase med regulering](#) ble behandlet i formannskapet i møte 20. november 2018, sak 197/18. Kommunedirektøren fikk fullmakt til å igangsette en planleggings- og reguleringsprosess, og til å gjennomføre nødvendige anskaffelser til prosjektering og bygging av en ny 6-parallell Eineåsen skole.

Politisk sak [Eineåsen skole – beslutning om å iverksette gjennomføringsfase og fastsettelse av investeringsramme \(BP3\)](#) inkludert anbefalte opsjoner ble vedtatt i formannskapet i møte 22. juni 2021, sak 186/21. Bygget blir ferdigstilt desember 2023, med åpning av skolen januar 2024. Rykkinnhallen skal fortsatt benyttes av Eineåsen skole som gymsal. Rehabilitering av [Rykkinnhallen, hall B](#) er ikke en del av prosjektet Eineåsen skole.

Se forøvrig [presentasjon](#) om Eineåsen skole på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Emma Hjorth barneskole

Emma Hjorth barneskole er vedtatt utvidet til 3-parallell for å imøtekomme økt kapasitetsbehov, blant annet som følge av utbygging på Vøyenenga. Fastsettelse av konsept, politisk sak [Emma Hjorth barneskole revidert BP2](#) ble vedtatt i formannskapet i møte 18. november 2020, sak 216/20. Prosjektet omfatter utvidelse og oppgradering av eksisterende skole og utendørsanlegg, samt etablering av ny flerbrukshall i basketballbane-størrelse.

Elevene ved Emma Hjorth barneskole benytter avlastningslokalene i Brynsveien 88 i bygge- og anleggsperioden.

Politisk sak [Emma Hjort skole – utvidelse til 3 parallell – beslutning om prosjektets rammer \(BP3\)](#) ble vedtatt i formannskapet i møte 15. juni 2022, sak 100/22, med planlagt innflytting januar 2024. Videre er det i anleggsfasen tilrettelagt for 80 prosent bruk av elektriske gravemaskiner, gjenbruk av bygningsmaterialer, samt redusert transport av bygningsmaterialer til byggeplass. Det installeres solceller for strømproduksjon samt varmepumpe med tilhørende energibrønner for varme- og tappevannsproduksjon.

Som følge av blant annet behov for utvidelse av eksisterende infrastruktur i området (nett/trafo) vil skolen først ferdigstilles til skolestart høsten 2024.

Se [presentasjon](#) om Emma Hjort barneskole på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Vøyenenga skole

Bærum kommune utløste kjøpsopsjonen for Vøyenenga skole og overdragelse av eierskap ble gjennomført i 2022. Resterende ramme vil fristilles eller omdisponeres ved neste rapportering.

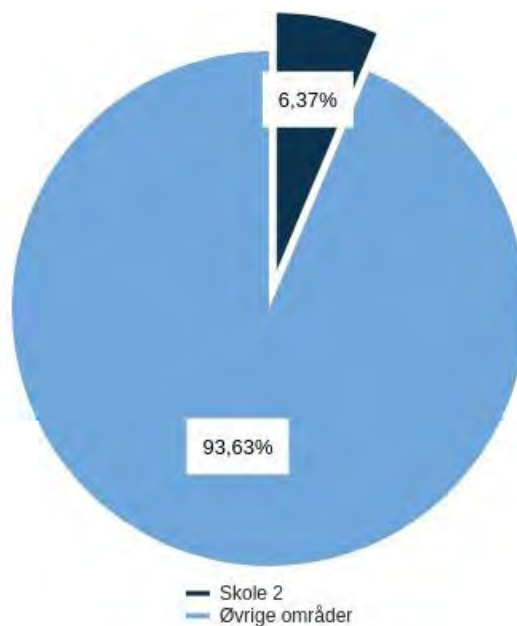
Skole 2

Beskrivelse av tjenesteområdet

Ansvar for kommunens offentlige grunnskoler og deres til sammen 16 000 elever er lagt til de to kommunalsjefområdene Skole 1 og Skole 2. Organiseringen skal sikre virksomhets- og nærledelse for alle Bærums 40 skoler. Det at barneskoler og SFO er organisert sammen med tilhørende ungdomsskoler, sikrer helhet og sammenheng i grunnskoleløpet.

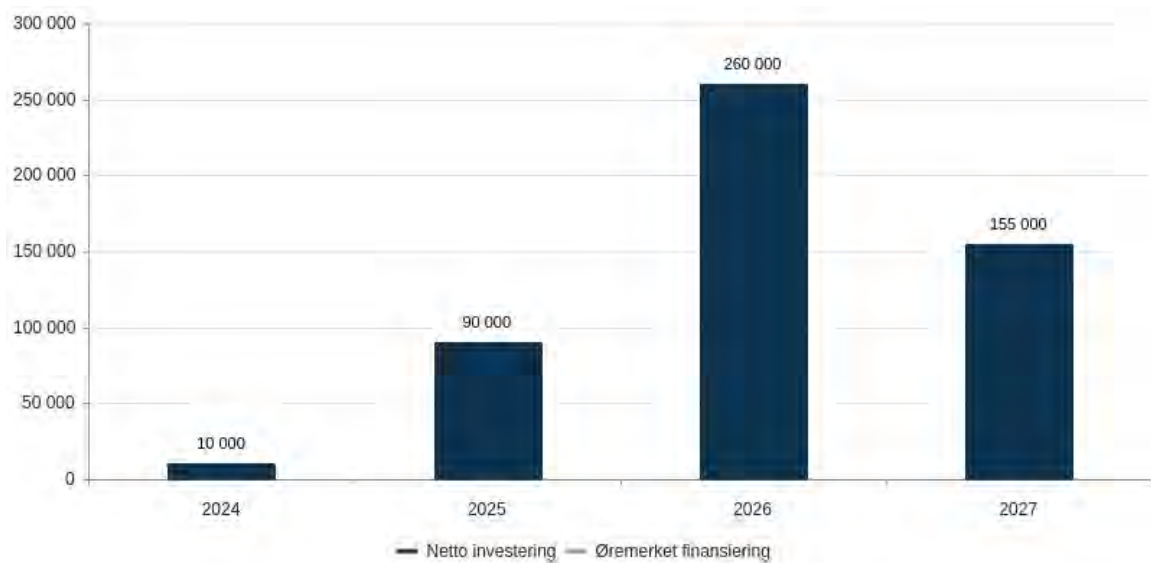
Bærumsskolen gir barn og unge solid, fremtidsrettet og likeverdig opplæring og bidrar til at elevene får høyt faglig og personlig utbytte av opplæringen. Opplæringen skal være i tråd med opplæringsloven og det nasjonalt vedtatte læreplanverket Kunnskapsløftet (LK20), samt rammeplan for SFO. Uavhengig av bakgrunn og personlige forutsetninger skal elevene utvikle sine kunnskaper, ferdigheter og holdninger slik at de kan mestre livene sine og delta i arbeid og felleskap i samfunnet. Skolen arbeider tett sammen med øvrige velferdstjenester for å gi koordinert bistand og systematisk oppfølging til elever med ulike tilretteleggingsbehov. Gode skoler som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er blant de viktigste bidragene for å skape et samfunn med like muligheter for alle.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	769 302	769 302	769 302	769 302
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	32 085	32 085	32 085	32 085
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	3 274	3 274	3 274	3 274
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	804 661	804 661	804 661	804 661
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-84 594	-84 594	-84 594	-84 594
Refusjoner	-41 444	-41 444	-41 444	-41 444
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-126 038	-126 038	-126 038	-126 038
Sum	678 623	678 623	678 623	678 623

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	633 027	633 027	633 027	633 027
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	45 596	45 596	45 596	45 596
Konsekvensjusteringer	45 596	45 596	45 596	45 596
Konsekvensjustert ramme	678 623	678 623	678 623	678 623
Ramme 2024-2027	678 623	678 623	678 623	678 623

Endringer i brukerbetaling og gebyrer

Foreldrebetalingen for skolefritidsordningen (SFO) øker med fem prosent.

Investeringsbudsjett

Beløp i milli. kr

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan					Sum Inntekt	
	Godkj.vedtak	2024	Inntekt 2024	Inntekt 2025	Inntekt 2026	Inntekt 2027	Inntekt 2027	2024-27	2024-27
Investeringsprosjekter									
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Skole 2									
Hauger skole	528,3	10,0	0,0	90,0	0,0	260,0	0,0	155,0	0,0 F2 – Planlegging
Sum Skole 2	528,3	10,0	0,0	90,0	0,0	260,0	0,0	155,0	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	1 028,3	10,0	0,0	90,0	0,0	260,0	0,0	155,0	0,0
Sum investeringsprosjekter	1 028,3	10,0	0,0	90,0	0,0	260,0	0,0	155,0	0,0

Gjettum skole

Gjettum skole har et vesentlig vedlikeholdsetterslep, og skolen er ikke tilpasset dagens og fremtidens skoledrift. I [Valg av løsning for ungdomsskolekapasitet i vestre og midtre Bærum](#), behandlet i Kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 147/21, ble det vedtatt at Hauger skole og Gjettum skole skal videreføres som to separate skoler.

[Skolebehovsanalyse 2021–2040](#), behandlet i Kommunestyret 2. februar 2022, sak 003/22, viser at fremtidig kapasitetsbehov for Gjettum skole er 4 paralleller. Tomt og bygg knyttet til Vallerhjemmet har vært vurdert som en mulig ny lokalisering, men studier viser at dette er mindre aktuelt som følge av lite fleksibel bygningsmasse og svært skrånende tomt.

Det vurderes ulike løsninger på Gjettum skoletomt; hvilke løsninger som er aktuelle, er direkte avhengig av den fremtidige løsningen for høyspenttraséen mellom Hamang og Smestad. Denne avklaringen styrer også i stor grad fremdrift og tidspunkt for realisering. Kommunedirektøren foreslår å skyve ny Gjettum skole ut av planperioden.

Hauger skole

Hauger skole har et vesentlig vedlikeholdsetterslep, og er ikke tilpasset dagens og fremtidens skoledrift. I politisk sak [Valg av løsning for ungdomsskolekapasitet i vestre og midtre Bærum – tilleggsutredning](#) behandlet i kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 147/21, ble det vedtatt at Hauger skole og Gjettum skole skal videreføres som to separate skoler. Politisk sak [Skolebehovsanalyse 2021–2040](#) behandlet i kommunestyret 2. februar 2022, sak 003/22, viser at fremtidig kapasitetsbehov for Hauger skole er 4 paralleller. I tillegg skal det tilrettelegges for 90 fremmedspråklige elever i velkomstklasser.

Det er vurdert ulike løsninger for å forbedre skolelokalene for Hauger skole, blant annet gjenbruk av dagens skole og nybygg. I politisk sak [Hauger skole – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase BP2](#) behandlet i kommunestyret i møte 21. juni 2023, sak 73/23 ble det vedtatt å realisere ett nytt skolebygg med flerbrukshall i basketball-størrelse på Hauger. Kommunedirektøren vil vurdere om det er aktuelt å etablere turnhall i kombinasjon med flerbrukshallen, i samsvar med politisk vedtak (Turnhall vestre Bærum er beskrevet i eget prosjekt). Elevene på Hauger skole planlegges å være på avlastningsskolen Bærums Verk skole i byggeperioden, fra våren 2025 og frem til planlagt skolestart høsten 2027.

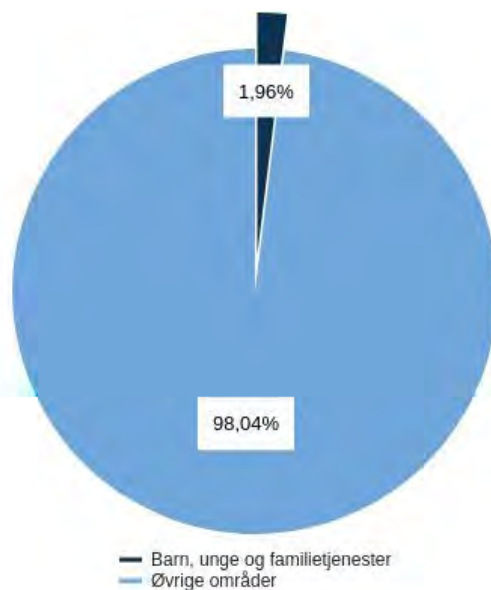
Barn, unge og familietjenester

Beskrivelse av tjenesteområdet

Barn, unge og familietjenester yter tjenester til gravide og barn/unge 0–25 år med familier, innen forebyggende og helsefremmende arbeid, behandling, habilitering/rehabilitering, sosialt arbeid, frivillighet, koordinering, avlastning og fritid.

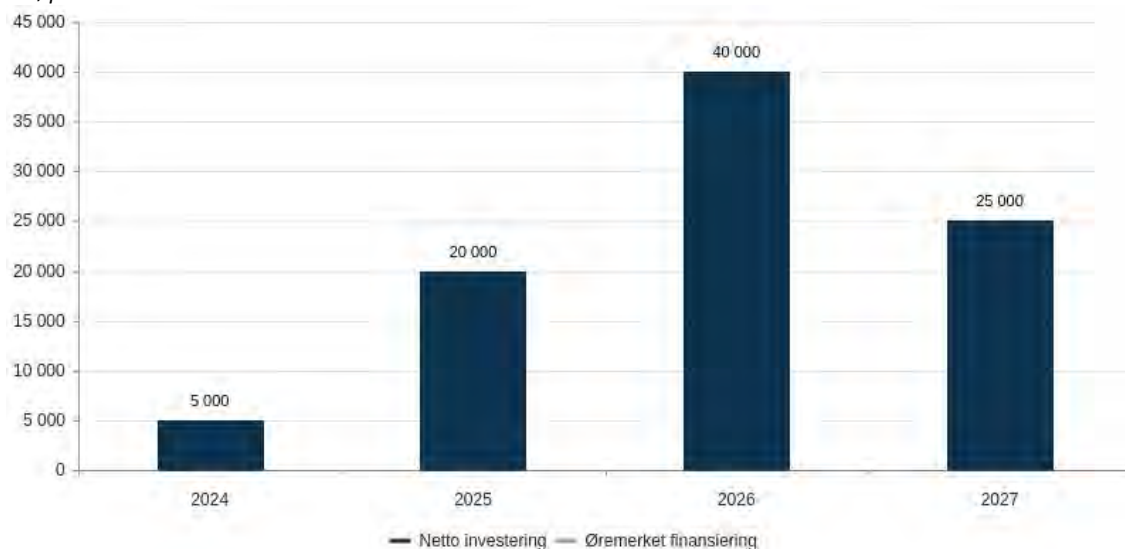
Området omfatter svangerskapsomsorg, helsestasjon 0–5 år, helsestasjon for ungdom, ergo- og fysioterapitjenester til barn og unge, skolehelsetjeneste i grunnskole og videregående skole, psykiske helsetjenester til barn og unge med familie, støttekontaktjeneste, tilrettelagt fritid, avlastningstjeneste, utekontakt, Home Start, Akutthjelp til barnefamilier, barnekoordinator og SLT-koordinator (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak).

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	220 873	220 873	220 873	220 873
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	10 476	10 476	10 476	10 476
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	14 946	13 646	13 646	13 646
Overføringsutgifter	888	888	888	888
Finansutgifter	0	0	0	0

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Driftsutgifter	247 182	245 882	245 882	245 882
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-427	-427	-427	-427
Refusjoner	-15 125	-15 125	-15 125	-15 125
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-15 552	-15 552	-15 552	-15 552
Sum	231 629	230 329	230 329	230 329

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	218 381	218 381	218 381	218 381
Vedtatte endringer forrige periode				
Kjøp av eksterne plasser for barn og unge med alvorlige psykiske lidelser, merbehov	0	-1 300	-1 300	-1 300
Nye tjenesteledere i Helsetjenester barn og unge, 2 stillinger	1 150	1 150	1 150	1 150
Styrket satsing på psykisk helse blant barn og unge – KST	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtatte endringer forrige periode	2 150	850	850	850
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	8 299	8 299	8 299	8 299
Konsekvensjusteringer	10 449	9 149	9 149	9 149
Konsekvensjustert ramme	228 829	227 529	227 529	227 529
Mer-/mindrebehov				
Ambulerende hjemmeveiledningsteam	1 400	1 400	1 400	1 400
Omprioritering av midler fra Fritid og avlastning til ambulerende team	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Økning i utgifter til ressurskrevende tjenester – etter helse- og omsorgstjenesteloven	5 300	5 300	5 300	5 300
Sum Mer-/mindrebehov	5 300	5 300	5 300	5 300
Nye tiltak og realendringer	5 300	5 300	5 300	5 300
Sum Interne rammeendringer	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Interne rammeendringer	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Ramme 2024-2027	231 629	230 329	230 329	230 329

Vedtatte endringer forrige periode

Kjøp av eksterne plasser for barn og unge med alvorlige psykiske lidelser, merbehov

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt en økning i budsjetttrammen med 2,6 mill. i 2023 og 2024 og 1,3 mill. fra 2025 til kjøp av eksterne plasser for barn og unge med alvorlige psykiske lidelser.

Kommunen har et lite antall barn og unge som har psykiske lidelser som medfører at pårørende får vedtak fra Tildelingskontoret på 50–100 prosent avlastning i institusjon. Kommunen har ikke egnede botilbud for denne brukergruppen, og kjøper derfor eksterne plasser. Antall brukere tilsier et merbehov på 2,6 mill. etter fratrukk av statlig refusjon. Kommunen har i dag store kostnader til kjøp av eksterne plasser for barn og unge med alvorlige psykiske lidelser. Det arbeides med å etablere et helhetlig kommunalt døgntilbud, inkludert et ambulerende team, som delvis erstatning for kjøp av eksterne plasser.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 1,3 mill. fra og med 2025.

Nye tjenesteledere i Helsetjenester barn og unge, 2 stillinger

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å innføre to nye tjenestelederstillinger som følge av endringer i organisasjonsstrukturen i Helsetjenester barn og unge.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Styrket satsing på psykisk helse blant barn og unge – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt styrket satsing på psykisk helse blant barn og unge med 1 mill. i 2023 og med 2 mill. fra 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Mer-/mindrebehov

Ambulerende hjemmeveiledningsteam

Det etableres et ambulerende veiledningstilbud til familier som har barn eller unge med funksjonsvariasjoner. Tjenestetilbudet er et foreldrestøttende tiltak som har som mål å styrke foreldrekompetansen.

Det er bestemt at teamet i første omgang skal ha seks årsverk, etter en vurdering basert på erfaringer fra andre kommuner. Behovet for tjenesten vurderes fortløpende.

Omprioritering av midler fra Fritid og avlastning til ambulerende team

Det omprioriteres innenfor kommunalsjefområdet slik at mindreforbruk i Fritid og avlastning dekker merbehovet til de ambulerende teamene.

Økning i utgifter til ressurskrevende tjenester – etter helse- og omsorgstjenesteloven

Det er en økning i antall barn og unge med stort behov for hjelp og med vedtak om kjøp av plass.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt					
		2024	2025	2026	2027	2024-2027	2024-2027					
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt					
Ordinære investeringer u/Fornebu Barn, unge og familietjenester												
Avlastningsboliger for barn og ungdom med psykiske utfordringer	95,1	5,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	25,0	0,0	90,0	0,0	FO – Foranalyse
Sum Barn, unge og familietjenester	95,1	5,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	25,0	0,0	90,0	0,0	
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	95,1	5,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	25,0	0,0	90,0	0,0	
Sum investeringsprosjekter	95,1	5,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	25,0	0,0	90,0	0,0	

Avlastningsboliger for barn og ungdom med psykiske utfordringer

Kommunen har noen barn og unge som har psykiske lidelser som gjør at pårørende får vedtak om 100 prosent avlastning i institusjon. Kommunen har ikke egnede botilbud for alle i målgruppen og kjøper enkelte plasser i privat regi. Utgiftene er svært høye, selv om tiltakene kvalifiserer for refusjon gjennom en tilskuddsordning for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene. Det skal utredes etablering av et helhetlig døgntilbud med 8–10 plasser i kommunal regi for denne målgruppen, inkludert et ambulerende team som kan bistå barn, unge og familien i hjemmene. Dette tilbudet vil delvis erstatte kjøp av private tjenester. Utredningen startet i 2023.

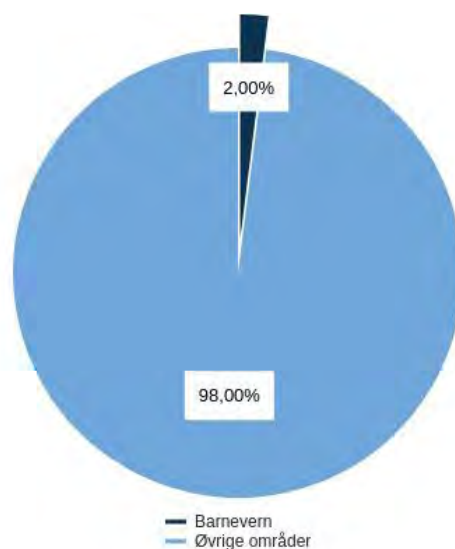
Barnevern

Beskrivelse av tjenesteområdet

Barneverntjenesten utfører det daglige arbeidet etter barnevernsloven, og har ansvar for å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid. Barneverntjenesten har ansvar for det forebyggende arbeidet i egen tjeneste, og gjennomfører undersøkelser og iverksetter hjelpetiltak i eller utenfor hjemmet som skal gi hjelp, omsorg og beskyttelse når dette er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon eller atferd.

Barnevernsloven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid, og bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår. Barneverntjenesten har ansvar for å oppfylle lovkravene, og er pålagt å la barn medvirke i alle forhold som vedrører dem etter barnevernloven. Dette innebærer at barn skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon, og at de har rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	169 302	169 302	169 302	169 302
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	15 791	15 791	15 791	15 791
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	5 063	5 063	5 063	5 063
Overføringsutgifter	63 111	63 111	63 111	63 111
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	253 266	253 266	253 266	253 266
Driftsinntekter				
Refusjoner	-16 208	-16 208	-16 208	-16 208
Overføringsinntekter	-647	-647	-647	-647
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-16 855	-16 855	-16 855	-16 855
Sum	236 412	236 412	236 412	236 412

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	234 456	234 456	234 456	234 456
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	11 956	11 956	11 956	11 956
Konsekvensjusteringer	11 956	11 956	11 956	11 956
Konsekvensjustert ramme	246 412	246 412	246 412	246 412
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Oppvekst – Handlingsrom innenfor Barnevernet	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Mer-/mindrebehov	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Nye tiltak og realendringer	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Ramme 2024-2027	236 412	236 412	236 412	236 412

Mer-/mindrebehov

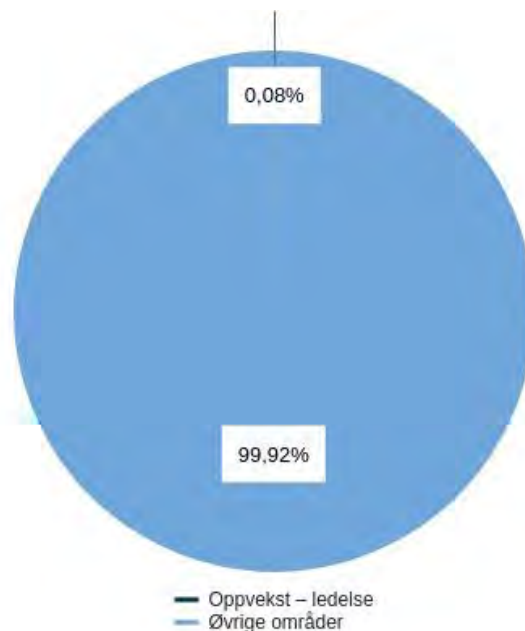
Omfordeling innenfor Oppvekst – Handlingsrom innenfor Barnevernet

Reduserte administrasjonskostnader gir handlingsrom innenfor kommunalsjefområde Barnevern og gir rom for økte innsatser og prioritering på andre områder i Oppvekst.

Kommunedirektøren foreslår derfor å omfordele midlene til andre områder innenfor Oppvekst.

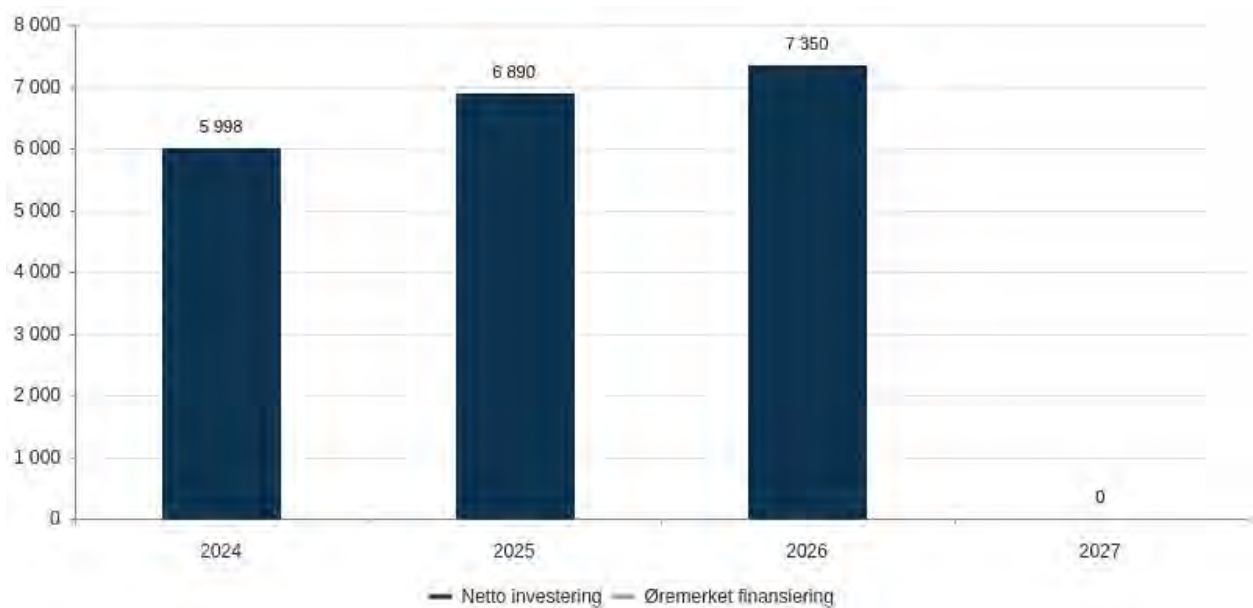
Oppvekst – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	1 959	959	959	959
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	8 588	8 588	8 588	8 588
Overføringsutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	10 547	9 547	9 547	9 547
Driftsinntekter				
Refusjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	0	0	0	0
Sum	10 547	9 547	9 547	9 547

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	17 356	17 356	17 356	17 356
Vedtatte endringer forrige periode				
Rekutteringstilskudd helsesykepleiere, barnehagelærere og barneskolelærere. Evalueres i 2024 – KST	0	-1 000	-1 000	-1 000
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-50	-1 050	-1 050	-1 050
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	941	941	941	941
Konsekvensjusteringer	891	-109	-109	-109
Konsekvensjustert ramme	18 247	17 247	17 247	17 247
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Oppvekst – Handlingsrom innenfor Oppvekstreformen	-7 700	-7 700	-7 700	-7 700
Sum Mer-/mindrebehov	-7 700	-7 700	-7 700	-7 700

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Nye tiltak og realendringer	-7 700	-7 700	-7 700	-7 700
Ramme 2024-2027	10 547	9 547	9 547	9 547

Vedtatte endringer forrige periode

Rekrutteringstilskudd helsesykepleiere, barnehagelærere og barneskolelærere. Evalueres i 2024 – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt et midlertidig tilskudd på 1 mill. i 2023 og 2024 til rekruttering av helsesykepleiere, barnehagelærere og barneskolelærere. Tilskuddet skal evalueres i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 1 mill. fra og med 2025.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Oppvekst – Handlingsrom innenfor Oppvekstreformen

Kommunedirektøren foreslår å omfordele midler til oppvekstreformen til andre områder innenfor Oppvekst.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan					Sum Inntekt	
	Godkj. vedtak	2024	2024	2025	2026	2027	2024	2027	
			Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Oppvekst – ledelse		6,0	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	0,0	20,2
Oppvekst (IT)		0,0	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	0,0	20,2
Sum Oppvekst – ledelse		6,0	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	0,0	20,2
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu		6,0	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	0,0	20,2
Sum investeringsprosjekter		6,0	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	0,0	20,2

Oppvekst (IT)

En samlet oppvekstsektor skal utvikle en bærekraftig og smidig organisering for helhetlig ansvar for sammenhengende tjenester til innbyggerne. Målrettet bruk av teknologi er et sentralt virkemiddel i transformasjonsarbeidet. Prosjektet innføring av bedre tverrfaglig innsats (BTI) er en viktig satsing. Det skal implementeres en arbeidsmodell for å sikre tidlig og tverrfaglig oppfølging av barn i risiko. Modellen skal bidra til å sikre samhandling mellom tjenester og innbyggere. Videre skal digital samhandlingsplattform sikre at tiltak dokumenteres, ansvarsforhold tydeliggjøres og effekt av innsats evalueres.

Barnehage har i mindre grad digitale verktøy som understøtter deres hovedprosesser. I perioden innføres en plattform for kommunikasjon mellom barnehage og foresatte. Plattformen vil også inneholde et nytt administrativt system for opptak og fakturagrunnlag for barnehagene. Videre vil det gjennomføres et arbeid for å undersøke hvilken merverdi teknologi kan gi i barnehagens pedagogiske virksomhet.

Innenfor skoleområdet vil samhandlingsplattformen Office 365 videreutvikles i de sammenhenger det gir merverdi for elevenes læring og utvikling. Videre vil det bli anskaffet et nytt skoleadministrativt system som helhetlig løsning for administrasjonen, alle medarbeidere i skolen samt elever og foresatte.

Barnevernstjenesten vil også få nytt fagsystem i perioden, med tilhørende nye arbeidsprosesser. Barn, unge og familietjenester tilbyr universelle tjenester til en stor andel barn, unge og familier i kommunen. Det innføres i perioden digital postforsendelse og DigiHelsestasjon, som bidrar til økt informasjonssikkerhet, økt tilgjengelighet på tjenestene for innbyggere og reduserte kostnader, blant annet som følge av mindre manuell postforsendelse og mer effektiv bruk av ansattressurser. Videre foregår det en nasjonal utvikling av DigiUng del 1 og 2, som skal tas i bruk i perioden. DigiUng er en nasjonal satsing forankret i ungdomshelsestrategien der målet er å nå bedre ut til ungdom, øke helseeffekten av ulike informasjonstiltak og skape muligheter for fullverdig digital helsehjelp. Det vil i perioden gjennomføres et arbeid for å kartlegge og vurdere hvilke prosesser i tjenesten digitalisering kan gi en merverdi for innbyggere og ansatte.

Helse og velferd

Om området

Området består av kommunalsjefområdene Psykisk helse og rus, Helse, NAV, arbeid og inkludering og Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid.

Helse og velferd har ansvar for tjenester som retter seg både mot hele befolkningen og noen særlige målgrupper. Ved å legge til rette for selvhjulpenhet og mestring for den enkelte og et mangfoldig og inkluderende samfunn bidrar vi til å skape gode liv og like muligheter.

Helse og velferd ligger under ansvarsområdet til Hovedutvalg for bistand og omsorg.

Dette skal vi oppnå

Bærum kommune skal bidra til gode liv og like muligheter for innbyggerne. Med utgangspunkt i den enkeltes ressurser jobber tjenestene i Helse og velferd for at flest mulig skal klare seg selv med best mulig livskvalitet. Helse og velferd understøtter utvikling av trygge, helsefremmende og inkluderende lokalsamfunn. Målet er at den enkelte skal kunne delta i samfunnet og oppleve selvhjulpenhet og mestring i eget liv.

Forebygge utenforskap og redusere sosial ulikhet

Helse og velferd er spesielt opptatt av tverrfaglig samarbeid for å forebygge utenforskap og redusere sosial ulikhet. I planperioden er det mål om å få flere i arbeid og sikre jobb- og karrieremuligheter for innbyggerne. Særlig fokus er det for innbyggere som mottar helsetjenester og/eller sosiale tjenester, og gjennom målrettet innsats i NAV. Det skal også arbeides videre med å sikre rett bolig til rett tid, og at flere kan få mulighet til å eie sin egen bolig.

Omstille og videreutvikle tjenestene

Helse og velferd skal i planperioden samordne og tilpasse tjenestene for å møte fremtidig behov. Tjenestene skal være samordnede og helhetlige og med sømløse overganger mellom forvaltningsnivå og samarbeidspartnere. For å lykkes med dette arbeidet kreves det både nytenkning og godt samarbeid mellom kommunens tjenester, og med næringsliv, frivillige aktører og lokalsamfunn.

I planperioden skal flere innbyggere med store og sammensatte behov innen psykisk helse og rus få heldøgns bo- og omsorgstilbud i og av kommunen. Tjenestene skal utvikles i tråd med fremtidig innbyggerbehov og med recovery-orienterte tjenester og hjemmet som førstevalg. Asker og Bærum legevakt skal også videreutvikles som et godt allmenmedisinsk akuttstilbud.

Kompetanseutvikling og rekruttering

Bærum kommune skal være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver. Med innovative og trygge medarbeidere skal fremtidens tjenester og nødvendig kompetanse sikres. Helse og velferd skal i planperioden utarbeide en strategisk kompetanseplan for å sikre riktig rekruttering som både dekker dagens og fremtidens behov, og gir livslang læring for ansatte. Utviklingsarbeidet gjøres i dialog og samhandling med ansattrepresentanter. Mer effektive tjenester og arbeidsprosesser skal utvikles gjennom bruk av digitale løsninger. Innsatsen vil frigjøre kapasitet til å møte vekst og nye behov innen flere områder.

Oppdrag

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
Benytte digitalisering og ny teknologi for å fremme økt selvhjelpenhet og understøtte tjenesteutvikling.	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> styrke kompetansen innen digitalisering og velferd- og frihetsteknologi og utvikle innovasjonskapasitet utvikle og ta i bruk helhetlige og brukervennlige digitale løsninger sikre effektive arbeidsprosesser og god og trygg informasjonsutveksling bidra til å styrke både innbyggerne og de ansattes digitale kompetanse, samt motvirke digitalt utenforskap der sårbare grupper faller utenfor 	31.12.2027	Ikke startet	Utvikle og ta i bruk ny teknologi og digitale løsninger	Bærum kommune er åpen og digital handlekraftig og innovativ	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Fremme inkludering, forebygge utenforskap og redusere sosial ulikhet	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> bidra til å sikre gode leve- og oppvekstvilkår, utjevne sosiale helseforskjeller og hindre frafall i utdanning og arbeidsliv legge til rette for at flere kommer i ordinært eller tilrettelagt arbeid, eller deltar i aktiviteter som gjør at de bidrar til samfunnet og er en del av fellesskapet sikre egnede og gode boforhold til innbyggere med særskilte behov, og bidra til å utvikle fremtidige konsepter for omsorgs- og velferdsboliger være særlig oppmerksom på sårbare grupper, spesielt barn og unge, i kjølvannet av pandemien samarbeide med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivilligheten for å sikre at alle kan bidra i utvikling av trygge, helsefremmende og inkluderende lokalsamfunn 	31.12.2027	Ikke startet	Sørge for at alle kan delta i arbeids-, fritids- og samfunnsliv	Bærum har innbyggere som mestrer eget liv og har god livskvalitet gjennom livet	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Jobbe forebyggende for å fremme god helse, selvstendighet og mestringssevne hos kommunens innbyggere	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> videreutvikle relevante, forebyggende og bærekraftige tjenester til innbyggerne; i tjenesteutformingen skal det helsefremmende aspektet vektlegges utnytte potensialet i alle tjenester for å sikre at innbyggerne tar best mulig helsevalg og opplever mestring og livskvalitet gjennom hele livsløpet 	31.12.2027	Ikke startet	Sikre mangfold og inkludering på tvers av funksjonsnivå, etnisitet, religion, seksuell legning, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk	Bærum er et trygt, mangfoldig og inkluderende samfunn for å skape gode liv og like muligheter	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Jobbe systematisk med kompetanse, kvalitet og ledelse	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> ha en særskilt innsats rettet mot å rekruttere, beholde og videreutvikle kompetanse for fremtiden 	31.12.2027	Ikke startet	Ha fokus på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon	Bærum kommune er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> • jobbe med strategisk kompetanseplanlegging • prioritere systematisk kvalitetsarbeid på alle tjenestesteder gjennom modell for kvalitetsforbedrende arbeid • identifisere og utvikle hensiktsmessige styringsindikatorer som understøtter omstillingsarbeidet i tjenestene • legge vekt på tydelig og nær ledelse som bidrar til endring gjennom omstilling og innovasjon 					
Omstille og videreutvikle for å sikre fremtidsrettede og bærekraftige tjenester	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre mobilisering av den enkeltes ressurser og gi økt mestring og selvstendiggjøring • utvikle nye arbeidsmåter og sikre riktig oppgavedeling og organisering av arbeidet • samordne og tilpasse tjenester til innbyggere med store og sammensatte behov, for å sikre riktig ressursbruk og koordinerte tjenester • legge til rette for at flere innbyggere med omfattende behov for oppfølging skal få tilbud om tjenester i regi av Bærum kommune • styrke innbyggerdialog og pårørende- og brukermedvirkning i utvikling av tjenestene • trekke veksler på den omstillingsevnen som ble vist under pandemien 	31.12.2027	Ikke startet	Utvikle et bærekraftig tjenestetilbud for å ivareta økonomisk handlingsrom til enhver tid	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Sikre egnede boliger og gode bomiljø til innbyggere med behov for hjelp	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortsette innsatsen «fra leie til eie», slik at flere lavinntektsfamilier skal kunne kjøpe egen bolig • bidra til å utvikle fremtidige konsepter for omsorgs- og velferdsboliger • samarbeide med relevante aktører og legge til rette for innbyggerdialog 	31.12.2027	Ikke startet	Legge til rette for boliger for alle livsfaser i varierte og tilgjengelige bomiljøer	Bærum har tilgjengelige og inkluderende boliger og nærmiljøer og møteplasser	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Styrke samhandling for å sikre innbyggerne et helhetlig og koordinerte tjenester	<p>Helse og velferd skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • gi innbyggerne tjenester på rett nivå til rett tid ved å utvikle gode pasientforløp og sømløse overganger • stille spørsmålet «Hva er viktig for deg?» og yte tjenester med rett kvalitet, både for innbyggere og for kommunen • fremme kultur for læring og erfaringsdeling på tvers av tjenestesteder og kommunalområder med mål om å styrke samhandling 	31.12.2027	Ikke startet	Utvikle et bærekraftig tjenestetilbud for å ivareta økonomisk handlingsrom til enhver tid	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> • styrke samhandlingen med spesialisthelsetjenesten for å sikre helhetlige og sammenhengende tjenester • samarbeide med andre relevante aktører, som innbyggere, forskningsmiljøer og frivilligheten 					

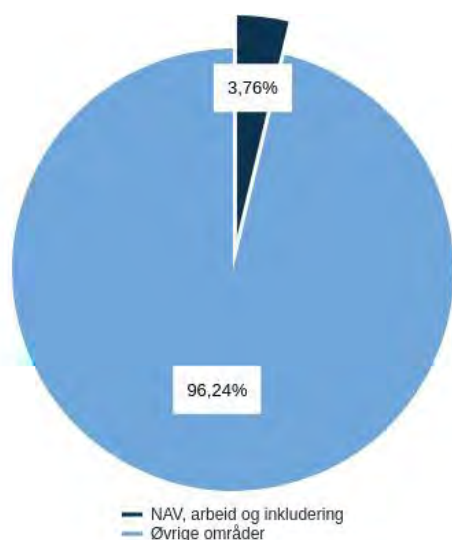
NAV, arbeid og inkludering

Beskrivelse av tjenesteområdet

Området NAV, arbeid og inkludering omfatter Flyktningkontoret inkludert botiltak for enslige mindreårige flyktninger, Voksenopplæringscenteret og NAV.

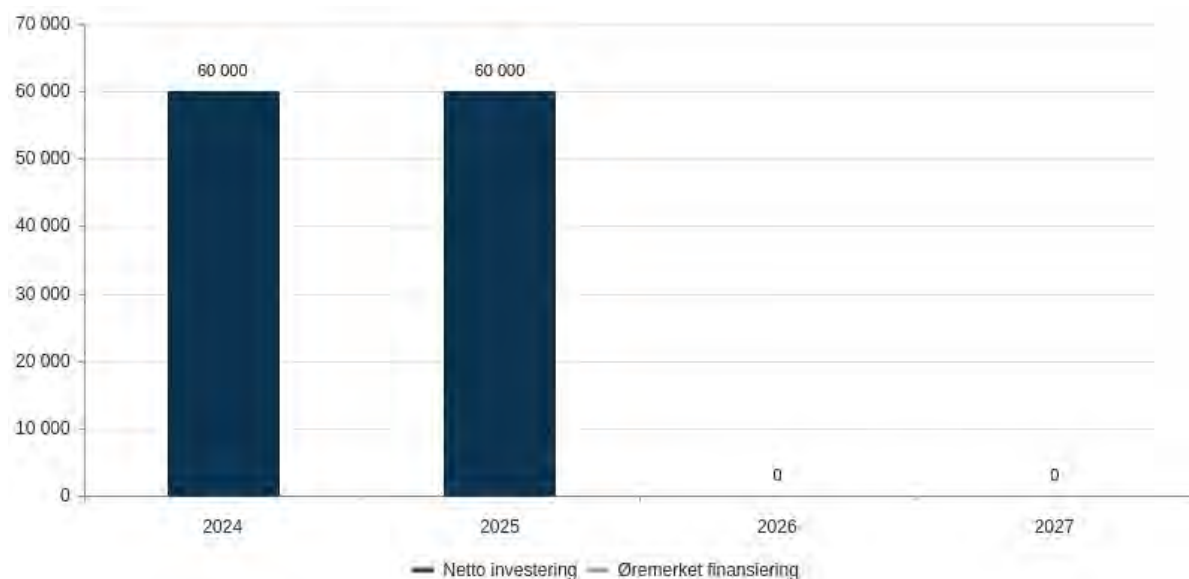
Området har ansvar for bosetting og introduksjonsprogram for flyktninger, norskopplæring for innvandrere, grunnskole for voksne, spesialundervisning for voksne, migrasjonshelsetilbud og bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger. Bærum kommune har vertskommuneansvar for norskopplæring og grunnskole for voksne for Hole kommune. Den kommunale delen av NAV Bærum har ansvar for kommunens sosialtjenester, sosialhjelp, støtte til livsopphold, kriseboliger, kvalifiseringsprogram og tilbud om økonomisk rådgivning.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	279 662	268 652	268 652	268 652
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 679	9 879	9 879	9 879
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	939	939	939	939
Overføringsutgifter	174 046	147 846	147 846	147 846
Finansutgifter	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Driftsutgifter	475 826	428 816	428 816	428 816
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-7 385	-7 385	-7 385	-7 385
Refusjoner	-47 591	-47 591	-47 591	-47 591
Overføringsinntekter	-5 017	-5 017	-5 017	-5 017
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Driftsinntekter	-61 493	-61 493	-61 493	-61 493
Sum	414 333	367 323	367 323	367 323

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	375 779	375 779	375 779	375 779
Vedtatte endringer forrige periode				
Merutgifter ved Flyktningkontoret som følge av Ukraina-situasjonen	-6 400	-6 400	-6 400	-6 400
Midlertidig styrking av helse- og sosialfaglig oppfølging av flyktninger, 2 årsverk	0	-1 600	-1 600	-1 600
Omstilling av NAV Bærum – KST-vedtak	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Opprettelse av ny bemannet bolig for enslige mindreårige flyktninger	0	-9 800	-9 800	-9 800
Videreføring av forebyggende lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus	660	1 650	1 650	1 650
Andre tiltak / tekniske endringer	-330	-330	-330	-330
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-10 570	-20 980	-20 980	-20 980
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	21 825	21 825	21 825	21 825
Konsekvensjusteringer	11 255	845	845	845
Konsekvensjustert ramme	387 033	376 623	376 623	376 623
Mer-/mindrebehov				
Konsekvensjustering ved Flyktningkontoret knyttet til høy bosetting av flyktninger i 2023	34 200	0	0	0
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Handlingsrom innenfor NAV, arbeid og inkludering omfordeles	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Ytterligere styrking ved NAV som følge av økt bosetting av flyktninger	2 400	0	0	0
Økte sosialhjelpssatser – Revidert nasjonalbudsjett 2023	5 700	5 700	5 700	5 700
Sum Mer-/mindrebehov	27 300	-9 300	-9 300	-9 300
Nye tiltak og realendringer	27 300	-9 300	-9 300	-9 300
Ramme 2024-2027	414 333	367 323	367 323	367 323

Vedtatte endringer forrige periode

Merutgifter ved Flyktningkontoret som følge av Ukraina-situasjonen

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke Flyktningkontoret midlertidig som følge av krigen i Ukraina og kommunestyrets behandling av revidert anmodning om bosetting av flyktninger 30.3.2022.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 6,4 mill. fra og med 2024.

Midlertidig styrking av helse- og sosialfaglig oppfølging av flyktninger, 2 årsverk

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke den helse- og sosialfaglige oppfølgingen av flyktninger midlertidig som følge av det reviderte vedtaket om økt bosetting. Det etableres to årsverk i NAV, i tillegg til at allmennlegetilbudet Bærum helse og friskliv styrkes med lege og helsesekretærressurs. Tiltaket finansieres av integreringstilskuddet til kommunen.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Til enhver tid tilpasse tjenestene innenfor flyktningområdet etter lovverk og anmodet bosettingsnivå fra staten.*

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen fra og med 2025.

Omstilling av NAV Bærum – KST-vedtak

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt omstilling av NAV, med 8,5 mill. i 2021, økende til 13 mill. i 2022, 17 mill. i 2023 og 21,5 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023; fra og med 2024 er omstillingsbeløpet 4,5 mill. høyere enn i 2023.

Opprettelse av ny bemannet bolig for enslige mindreårige flyktninger

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke tjenesten Botiltak for enslige mindreårige flyktninger med 9,8 mill. i 2023 og 2024 som følge av revidert vedtak om bosetting av flyktninger knyttet til Ukraina-krisen. Det økes fra to til tre bemannede boliger til formålet. Tiltaket finansieres av integreringstilskudd til kommunen.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Til enhver tid tilpasse tjenestene innenfor flyktningområdet etter gjeldende lovverk og anmodet bosettingsnivå fra staten.*

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 9,8 mill. fra og med 2025.

Videreføring av forebyggende lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre det forebyggende lavterskeltilbudet innen psykisk helse og rus.

Det forebyggende lavterskeltilbudet er bygget opp med statlige tilskudd fra Helsedirektoratet og Statsforvalteren i Oslo og Viken som del av den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse og rus. Tilskuddene fra staten trappes ned, og for å kunne videreføre tilbudet må det kompenseres med kommunale midler (5,1 mill. i 2023 stigende til 8,7 mill. i 2026).

Dette dekkes ved en kombinasjon av midler til seksjon psykisk helse og rus og en omstillingsprosess. Parallelt skal det også gjøres en helhetlig vurdering av den samlede lavterskelinnsatsen i kommunal og ideell regi.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Samordne og tilpasse tjenester innen psykisk helse og rus.*

Videreføringen gjelder både innenfor tjenesteområdet NAV, arbeid og inkludering og psykisk helse og rus, og tallene viser endring fra budsjett 2023.

Mer-/mindrebehov

Konsekvensjustering ved Flyktningkontoret knyttet til høy bosetting av flyktninger i 2023

Merbehovet gjelder styrking av Flyktningkontoret som følge av Ukrainakrigen og kommunestyrets behandling av revidert anmodning om bosetting av flyktninger for 2023, jamfør sak [Bosetting av flyktninger 2023](#), som ble behandlet i kommunestyre i møte 14. desember 2022, sak 120/22.

Beløpet er en ytterligere økning fra 2023, og omfatter både introduksjonsstønad for personer i 2023 samt etableringsstønad og introduksjonsstønad for personer bosatt i 2024.

Tjenesten viderefører engasjementer fra 2023 og har behov for ytterligere 5 engasjementer i 2024.

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Handlingsrom innenfor NAV, arbeid og inkludering omfordeles

Målrettede innsatser i kommunalsjefsområdet NAV, arbeid og inkludering gir lavere aktivitet i deler av området, og med det rom for økte innsatser og prioritering på andre områder internt i Helse og velferd.

Ytterligere styrking ved NAV som følge av økt bosetting av flyktninger

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke NAV midlertidig med 2 årsverk for 2023–2024 som følge av økt bosetting. Erfaringer fra 2023 viser at det er behov for ytterligere 3 årsverk i 2024.

En betydelig andel flyktninger er eldre med sammensatte utfordringer. De har behov for mer omfattende oppfølging.

For gruppen mellom 18 og 55 år er tiden i introduksjonsprogrammet også forkortet sammenlignet med øvrige flyktninggrupper, det er derfor behov for økt ressursinnsats i NAV for å sikre overgang til arbeidslivet.

Økte sosialhjelpssatser – Revidert nasjonalbudsjett 2023

I Revidert nasjonalbudsjett 2023 ble det vedtatt en varig økning av de veiledende satsene for sosialhjelp med 10 prosent fra 1. juli 2023. For Bærum kommune utgjør dette 5,7 mill. årlig.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan					Sum		Inntekt 2024-27 Investeringsfase
	Godkj.vedtak		2025		2026		2027			
	2024	Inntekt 2024	Inntekt 2025	Inntekt 2026	Inntekt 2027	Inntekt 2027	Inntekt 2027	2024-27		
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)										
NAV, arbeid og inkludering	IA	60,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	120,0
Flyktningeboliger										0,0 S – Samlebevilling
Sum NAV, arbeid og inkludering	0,0	60,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	120,0
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	0,0	60,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	120,0
Sum investeringsprosjekter	0,0	60,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	120,0

Flyktningeboliger

Basert på behov knyttet til bosetting av flyktninger foreslår Kommunedirektøren å avsette 120 mill. til fremskaffing av velferdsboliger, herunder familieboliger.

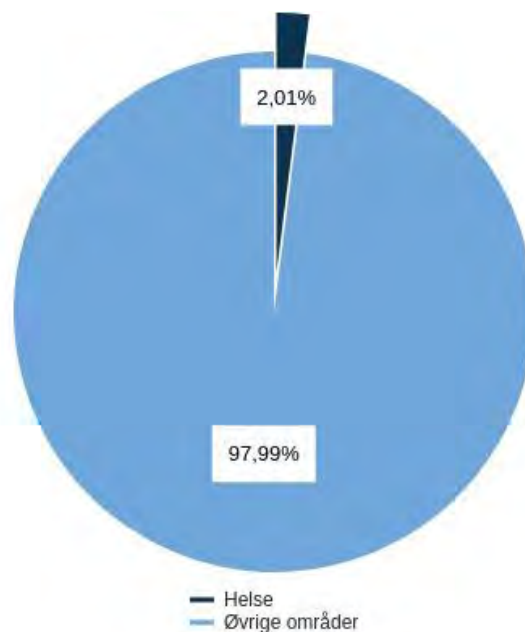
Særlig som følge av invasjonen i Ukraina vil det etter Kommunedirektørens vurdering være høy bosetting også i 2024. Å kjøpe boliger tar tid, og vi ser i 2023 at det vil ta måneder fra det gis midler til kjøp, til boligene er overtatt og klargjort til innflytning. Boliger kan realiseres ved ombygging av eksisterende areal slik som ved Dønnskiveien 55, og ved kjøp i markedet.

Helse

Beskrivelse av tjenesteområdet

Området Helse består av Asker og Bærum legevakt og krisesentertilbud til innbyggere i Asker, Bærum og Lier kommuner; Bærum kommune har vertskommuneansvar for begge tjenestene. Kommunalsjefområdet omfatter også frisklivs- og mestringstilbud, folkehelsekontoret og kommuneoverlege-funksjonen. Området tilbyr også kommunale helsetjenester til innsatte ved Ila landsfengsel.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	124 157	122 457	122 457	122 457
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	122 529	122 529	122 529	122 529
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	5 753	5 753	5 753	5 753
Overføringsutgifter	2 085	2 085	2 085	2 085
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	254 523	252 823	252 823	252 823
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-15 636	-15 636	-15 636	-15 636
Refusjoner	-53 388	-53 388	-53 388	-53 388
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-69 024	-69 024	-69 024	-69 024
Sum	185 500	183 800	183 800	183 800

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	172 283	172 283	172 283	172 283
Vedtatte endringer forrige periode				
Midlertidig styrking (2 år) av saksbehandlingskapasiteten ved Folkehelsekontoret, 1 årsverk	0	-900	-900	-900
Sum Vedtatte endringer forrige periode	0	-900	-900	-900
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	11 416	11 416	11 416	11 416
Konsekvensjusteringer	11 416	10 516	10 516	10 516
Konsekvensjustert ramme	183 700	182 800	182 800	182 800
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Driftskonsekvenser av innføring av nytt EPJ system mv	1 000	1 000	1 000	1 000
Styrking av vaksinasjonstilbudet etter nedlegging av covid-19-beredskap – Revidert nasjonalbudsjett 2023	800	0	0	0
Sum Mer-/mindrebehov	1 800	1 000	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer	1 800	1 000	1 000	1 000
Ramme 2024-2027	185 500	183 800	183 800	183 800

Vedtatte endringer forrige periode

Midlertidig styrking (2 år) av saksbehandlingskapasiteten ved Folkehelsekontoret, 1 årsverk

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke saksbehandlingskapasiteten til Folkehelsekontoret i to år med ett årsverk som følge av flere store samtidige samferdselsprosjekter (E16, E18 og Fornebubanen) og økte behov i forbindelse med rekruttering av flere fastleger.

Formålet var å sikre fortsatt ledig listekapasitet for innbyggerne ved å utlyse flere 0-hjemler. I tillegg vil det kunne utlyses flere hjemmelsoverdragelser de nærmeste årene grunnet mange fastlegers høye alder.

Det ble bevilget 0,9 mill. i 2023 og 2024.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,9 mill. fra og med 2025.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Driftskonsekvenser av innføring av nytt EPJ system mv

Nåværende EPJ system nedlegges 31.12.23, noe som utløser en re-anskaffelse ved Asker og Bærum legevakt med tilhørende merutgifter til lisenser med videre. Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen av Helse og velferd.

Styrking av vaksinasjonstilbudet etter nedlegging av covid-19-beredskap – Revidert nasjonalbudsjett 2023

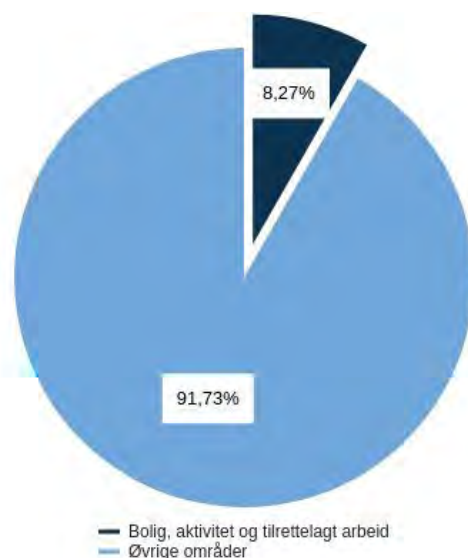
Midlertidig styrking av vaksinasjonskapasitet ved Folkehelsekontoret for å forebygge covid-19-smitte hos eldre og alvorlige syke. Evalueres i 2024.

Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid

Beskrivelse av tjenesteområdet

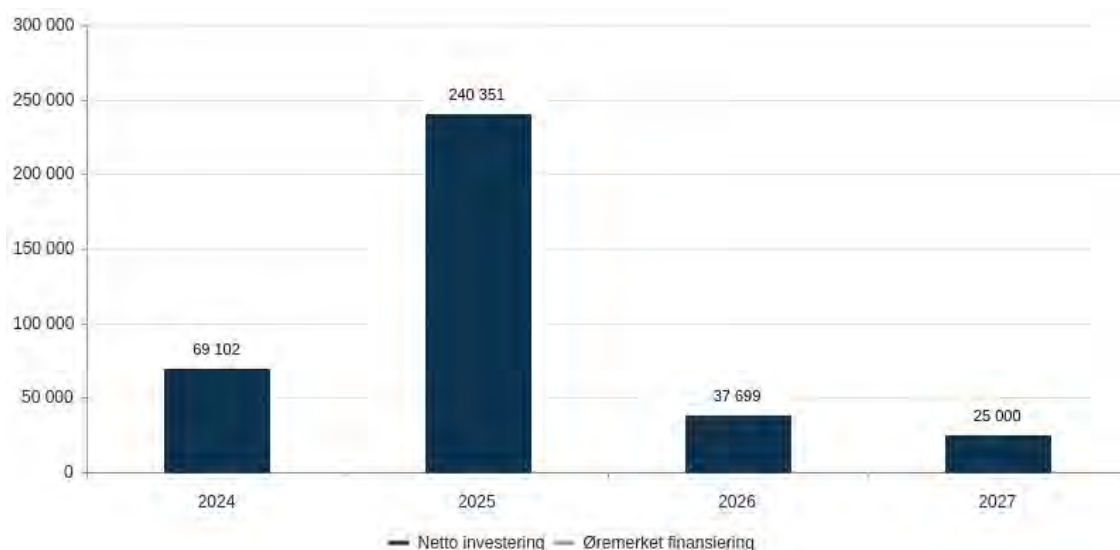
Området Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid omfatter lovpålagte tjenester og lavterskeltilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner, herunder avlastnings- og barneboliger, omsorgsboliger, aktivitetssenter, dagtilbud og tilrettelagt arbeid. Tjenestens formål er å bidra til at personer med funksjonsnedsettelse og deres familier lever gode liv i tråd med egne forutsetninger, ønsker og behov.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	926 241	959 185	988 125	981 955
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	51 871	51 871	51 871	51 871
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	56 355	45 090	45 090	45 090
Overføringsutgifter	10 623	10 623	10 623	10 623
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 045 091	1 066 770	1 095 710	1 089 540
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-22 486	-22 486	-22 486	-22 486
Refusjoner	-172 360	-172 360	-172 360	-172 360
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-194 847	-194 847	-194 847	-194 847
Sum	850 244	871 923	900 863	894 693

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	712 329	712 329	712 329	712 329
Vedtatte endringer forrige periode				
Konsekvensjustering av kostnader knyttet til drift av bofellesskap	30 436	30 436	30 436	30 436
Korrigeringsbehov for nye boliger til yngre beboere	0	17 244	17 244	17 244
Opprettelse av 8 boliger i Busoppveien	20 121	21 621	20 121	20 121
Redusere dekningsgrad ved å holde omsorgsleiligheter ledig	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
Andre tiltak / tekniske endringer	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtatte endringer forrige periode	46 057	64 801	63 301	63 301
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	43 581	43 581	43 581	43 581
Konsekvensjusteringer	89 638	108 382	106 882	106 882
Konsekvensjustert ramme	801 967	820 711	819 211	819 211
Mer-/mindrebehov				
Driftskonsekvens av eiendomsinvesteringer Nansenløkka på Fornebu	700	6 500	11 940	10 670
Driftskonsekvens av eiendomsinvesteringer Vallerveien 146	700	9 100	34 100	29 200
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Styrke arbeid og aktivitetstilbud	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Mer-/mindrebehov	4 400	18 600	49 040	42 870
Nye tiltak og realendringer	4 400	18 600	49 040	42 870
Sum Interne rammeendringer	43 877	32 612	32 612	32 612
Interne rammeendringer	43 877	32 612	32 612	32 612
Ramme 2024-2027	850 244	871 923	900 863	894 693

Vedtatte endringer forrige periode

Konsekvensjustering av kostnader knyttet til drift av bofellesskap

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble følgende lagt til grunn:

Bærum kommune gjør årlig en vurdering av ressursbehovet til yngre beboere og endringer i enhetskostnadene til disse. Vurderingen bygger på faktiske tall og kartlagt behov etter dialog med beboere og pårørende. Vurderingen gjennomføres årlig ut fra ny kunnskap, og planlagt ferdigstillelse av omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjon i perioden. I forhold til Budsjett og økonomiplan for 2022–2025 er det i 2023 beregnet tjenester til 24 nye beboere. I 2024 er det beregnet tjenester til 16 nye beboere, til 14 nye i 2025 og 12 nye i 2026.

Kommunedirektøren vil gjennomføre en helhetlig gjennomgang av tjenesten før ytterligere endringer i tjenestens budsjettbehov vurderes.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen.

Korrigerende av behov for nye boliger til yngre beboere

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble følgende lagt til grunn:

I tråd med føringen i Omsorgsmeldingen skal det årlig gjøres en vurdering av ressursbehovet til yngre innbyggere og endringer i enhetskostnader. Vurderingen bygger på faktiske tall og kartlagt behov. Den årlige gjennomgangen gjøres ut fra ny kunnskap og planlagt ferdigstillelse av omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjon i perioden.

I 2022 er det beregnet utgifter til tjenester knyttet til 24 nye beboere. I 2023 er det beregnet tjenester til 24 nye beboere, i 2024 ingen nye og i 2025 tjenester til 12 nye beboere. Det forutsettes at boliger bygges i henhold til planen.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra og med 2025.

Opprettelse av 8 boliger i Busoppveien

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å opprette åtte boliger i Busoppveien. Disse er under bygging. Tilbudet skal gi åtte innbyggere et godt faglig tilbud, og erstatte seks plasser som kommunen i dag kjøper av private tilbydere (kjøp av plasser forvaltes av Tildeling og forvaltning). Boligen vil ha en høy enhetskostnad, men det er forventet at kommunen på sikt vil kunne tilby disse tjenestene til en lavere kostnad enn ved dagens eksterne kjøp.

Etableringstakten av nye boliger har de siste årene vært høy, og erfaring fra disse prosjektene viser at det er behov for å styrke budsjettene de første driftsårene. Innbyggere som flytter inn i nye boliger, er som regel unge mennesker som ikke har bodd for seg selv før, og det tar tid å venne seg til en ny livssituasjon. Dette gir erfaringsmessig oppstartskostnader. Innbyggere med funksjonsvariasjon er sårbare for store livsendringer, og det er viktig at ressursituasjonen rundt dem er god nok de første årene.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Redusere dekningsgrad ved å holde omsorgsleiligheter ledig

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å redusere dekningsgraden for omsorgsleiligheter ved å holde omsorgsleiligheter ledige.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen.

Mer-/mindrebehov

Driftskonsekvens av eiendomsinvesteringer Nansenløkka på Fornebu

I forbindelse med etablering av ti omsorgsboliger (Nansenløkka), som er planlagt ferdigstilt og antas innflyttingsklart 4. kvartal 2025, er det behov for miljøtjeneste tilknyttet disse.

Driftskonsekvens av eiendomsinvesteringer Vallerveien 146

Det er behov for budsjettmidler til oppstart og drift av den nye boligen i Vallerveien 146, hvor bemanningen trappes opp gjennom økonomiplanperioden frem mot full drift.

Vallerveien 146 er et pilotprosjekt for konseptet *Det gode nabolag*, som er utviklet i samarbeid med Husbanken og Bærum kommune. Tomt med vilkår om realisering av konseptet er solgt til en privat aktør og vedtatt i politisk sak [Vallerveien 146 – Salg av prosjekt med tilbakekjøp av omsorgsboliger](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 29. januar 2020, sak 023/20. Prosjektet forventes å få investeringstilskudd fra Husbanken og salgsinntekter.

Prosjektet omfatter

- et boligprosjekt med cirka 65 leiligheter
- en avtaleinngåelse om tilbakekjøp av 16 omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjon, samt fellesarealer og personalfasiliteter. Kjøpet ble avtalt i forbindelse med salget av prosjektet for en kjøpesum på 87,3 mill.
- tolv boliger som skal selges til førstegangskjøpere under 35 år med 15 prosent rabatt i forhold til markedspris
- to familieboliger som kjøpes av Bærum kommune og leies ut til, med mulighet for å eie (deleie)
- øvrige leiligheter som skal være ordinære boliger for salg i markedet
- boliger til førstegangskjøpere og omsorgsboliger som får prisregulering ved videresalg

Antatt ferdigstillelse av prosjektet er 2025. Det er bevilget 8 mill. til inventar og tilvalg. I tillegg forventes salgsinntekter på 42 mill.

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Styrke arbeid og aktivitetstilbud

Kommunedirektøren foreslår flere tilrettelagte arbeidsplasser, med utvidet åpningstid og tilbud ved Vikanda spiseri og kaffebar, som en konsekvens av nyåpning av Kommunegården. Tiltaket foreslås finansiert gjennom omfordeling innenfor rammen til Helse og velferd.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan							Sum Inntekt											
		2024				2025			2026		2027									
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt								
Ordinære investeringer u/Fornebu																				
Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid																				
Glitterudveien – nye barne- og avlastningsboliger	100,8	34,2	0,0	40,2	0,0	9,7	-18,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	84,1	-18,0	F2 – Planlegging				
Klokkersvingen 6	26,0	2,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,3	F3 – Gjennomføring				
Solbergveien 3	26,4	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	F3 – Gjennomføring				
Sum Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid	153,2	40,0	0,3	40,2	0,0	9,7	-18,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	89,9	-17,7					
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	153,2	40,0	0,3	40,2	0,0	9,7	-18,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	89,9	-17,7					
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)																				
Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid																				
Busoppveien boliger	152,5	14,5	-34,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	-34,2	F3 – Gjennomføring				
Emma Hjorths vei 94	16,0	1,9	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	-1,3	F3 – Gjennomføring				
Gullhaug omsorgsboliger	86,0	10,2	-19,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,2	-19,4	F3 – Gjennomføring				
Nansenløkka omsorgsboliger på Fornebu	109,3	0,0	-0,0	99,3	0,0	0,0	-32,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	99,3	-32,5	F0 – Foranalyse				
Omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjoner - 2027	85,6	1,0	0,0	1,0	0,0	23,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	F0 – Foranalyse				
Omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjoner - 2029	85,5	1,5	0,0	3,0	0,0	5,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,5	0,0	F0 – Foranalyse				
Vallerveien 146 – omsorgsboliger	101,6	-0,0	7,1	96,8	-70,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	96,8	-63,7	F3 – Gjennomføring				
Sum Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid	636,6	29,1	-47,8	200,1	-70,8	28,0	-32,5	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	282,2	-151,1					
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	636,6	29,1	-47,8	200,1	-70,8	28,0	-32,5	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	282,2	-151,1					
Sum investeringsprosjekter	789,8	69,1	-57,2	240,4	-70,8	37,7	-50,5	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	372,2	-178,5					

Busoppveien boliger

Politisk sak [Busoppveien boliger og aktivitetshus – fastsetting av kostnad- og fremdriftsrammer \(BP3\)](#), behandlet i formannskapet i møte 28. september 2021, sak 227/21 og [Busoppveien 22 – detaljregulering – 2. gangs behandling](#), behandlet i kommunestyret i møte 3. mars 2021, sak 005/21, fastsatte oppføring av åtte omsorgsboliger med tilhørende personalfasiliteter for innbyggere med funksjonsvariasjon ved Nordby gård på Rykkinn.

Prosjektet er utviklet etter *Stjerneboligkonseptet* og skal tilby et permanent boligtilbud til åtte unge mennesker som alle har stort bistandsbehov. De nye omsorgsboligene er prosjektert og tegnet slik at de er tilpasset hver enkelt bruker. I tillegg etableres et aktivitetshus for å gi muligheter for et bredere aktivitetstilbud for beboere ved Busoppveien boliger, Brekkeski og Nordby.

Husbanken har gitt investeringstilskudd til leilighetene og aktivitetshuset. Byggetiltaket er igangsatt, og det forventes innflytting våren 2024.

Se også [presentasjon](#) om Busoppveien boliger på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Emma Hjorths vei 94

Emma Hjorths vei 94 ble totalskadd i brann i desember 2019. Det etableres to nye velferdsboliger på tomten. Prosjektet forventes ferdigstilt ved årsskiftet 2023/2024, og boligene vil kunne tas i bruk fra tidlig 2024.

Glitterudveien – nye barne- og avlastningsboliger

Politisk sak [Avlastningstilbud til barn og unge med utviklingshemming – fremtidig behov og kapasitet](#) ble behandlet i formannskapet i møte 19. mars 2019, sak 59/19. Barne- og avlastningsboliger tilbyr heldøgns omsorgs- og oppvekstilbud for familier med barn i alderen 0–18 år, på 50–100 prosent månedlig basis. Barna som skal bo i barneboliger, har tjenestebehov som krever avanserte hjelpemidler og kontinuerlig døgnbasert pleie og aktivisering.

Politisk sak [Nye barne- og avlastningsboliger – fastsettelse av konsept \(BP2\)](#) ble behandlet i formannskapet i møte 18. mai 2022, sak 77/22. Det ble i den forbindelse fastsatt utvidelse av nye plasser ved dagens anlegg i Glitterudveien. Planleggingsfasen er gjennomført med bred brukermedvirkning og samarbeid med Husbanken. Sak [Glitterudveien 143–145 – detaljregulering – 1. gangsbehandling](#) ble behandlet i planutvalget 25. mai 2023, sak 113/23. De nye plassene i Glitterudveien forventes ferdigstilt høsten 2025.

Gullhaug omsorgsboliger

Bærum kommune har tilrettelagt for et nytt omsorgsbygg på Bærum verk. Det er etablert 12 omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjon, med tilhørende fellesareal og personalfasiliteter på Gullhaug. Bærum kommune tilbyr beboerne mulighet til å velge mellom å eie eller leie sin egen bolig.

Tomten for omsorgsboligene er detaljregulert i politisk sak [Gullhaugveien gbnr. 95/465 med flere – detaljregulering – 2. gangs behandling](#) behandlet i kommunestyret i møte 28. april 2021, sak 48/21. Planen skal sikre gode boforhold og gode oppholdsarealer utomhus. Tjenesten overtok bygget november 2023, og teknisk prøvedrift pågår til medio 2024. Se også [presentasjon](#) av prosjektet på Bærum kommune Eiendom sine hjemmesider.

Klokkersvingen 6

Det er behov for økt kapasitet for barne- og avlastningsboliger. Klokkersvingen barne- og avlastningsbolig skal bygges om og utvides med to beboerrom og to bad, ett fellesrom/stue, personalgarderobe, personaldusj/WC, utvidet gang, nattevaksrom, møterom og personalgarderobe. Bygningsmassen skal oppgraderes med nytt sprinkleanlegg. Slukkevannskapasitet og vann- og avløpsanlegg er ikke tilfredsstillende og skal oppgraderes fra hovedledning og frem til og med egen tomt. Prosjektet forventes ferdigstilt tidlig i 2024.

Nansenløkka omsorgsboliger på Fornebu

Det er bestilt ti boliger samt personalrom/fellesarealer av OBOS Fornebu AS (Nansenløkka) med overlevering 2025. Omsorgsboligene har fått innvilget tilskudd fra Husbanken.

Omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjoner - 2027

Det er avsatt midler til å anskaffe åtte omsorgsboliger til innbyggere med funksjonsvariasjoner (stort bistandsbehov) og nødvendig personalrom. Solbergveien 5 er i 2023 kjøpt til mulig ombygging for omsorgsboligene. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 21,2 mill. utover lønns- og prisvekst.

Omsorgsboliger for innbyggere med funksjonsvariasjoner - 2029

Det er avsatt midler til å anskaffe/bygge åtte omsorgsboliger til innbyggere med funksjonsvariasjoner, samt nødvendig personalrom. Det skal søkes investeringstilskudd fra Husbanken.

Solbergveien 3

Solbergveien avlastningshjem for barn og unge er en ombygging av eksisterende bygningsmasse hvor man blant annet ser på utvidelse med to beboerrom, to bad, medisinrom, møterom, større fellesareal og kjøkken samt større personalgarderobe, dusj og wc, overbygget terrasse og utebod i tillegg til noe innvendige ombygginger av eksisterende rom. Bygningsmassen skal oppgraderes med nytt sprinkleranlegg. Slukkevannskapasitet og vann- og avløpsanlegg er ikke tilfredsstillende og skal oppgraderes fra hovedledning og frem til og med egen tomt. Prosjektet forventes ferdigstilt tidlig i 2024.

Vallerveien 146 – omsorgsboliger

Vallerveien 146 er et pilotprosjekt for konseptet *Det gode nabolag*, som er utviklet i samarbeid med Husbanken og Bærum kommune. Tomt med vilkår om realisering av konseptet er solgt til en privat aktør og ble behandlet i politisk sak [Vallerveien 146 – salg av prosjekt med tilbakekjøp av omsorgsboliger](#) i formannskapet i møte 29. januar 2020, sak 023/20. Prosjektet har fått innvilget investeringstilskudd fra Husbanken.

Prosjektet omfatter

- et boligprosjekt med cirka 65 leiligheter
- en avtaleinngåelse om tilbakekjøp av 16 omsorgsboliger for mennesker med utviklingshemming, samt fellesarealer og personalfasiliteter. Kjøpet ble avtalt i forbindelse med salget av prosjektet for en kjøpesum på 87,3 mill.
- 12 boliger som skal selges til førstegangskjøpere under 35 år med 15 prosent rabatt i forhold til markedspris
- to familieboliger kjøpes av Bærum kommune og leies ut til brukere med mulighet for å eie (deleie)
- øvrige leiligheter som skal være ordinære boliger for salg i markedet
- boliger til førstegangskjøpere og omsorgsboliger som får prisregulering ved videresalg

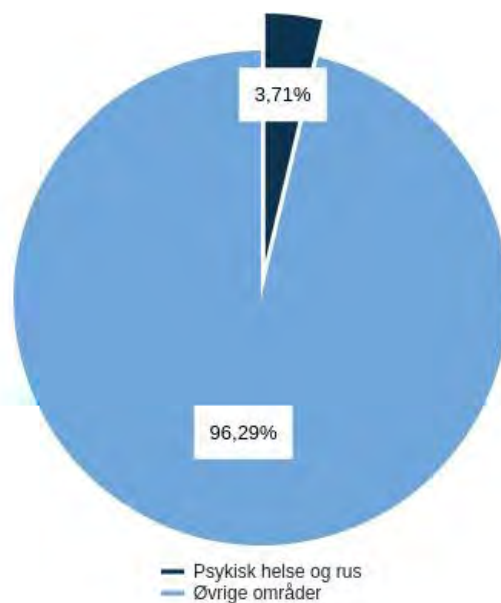
Antatt ferdigstilling av prosjektet er 2025. Det er bevilget 8 mill. til inventar og tilvalg. I tillegg forventes salgsinntekter på 42 mill.

Psykisk helse og rus

Beskrivelse av tjenesteområdet

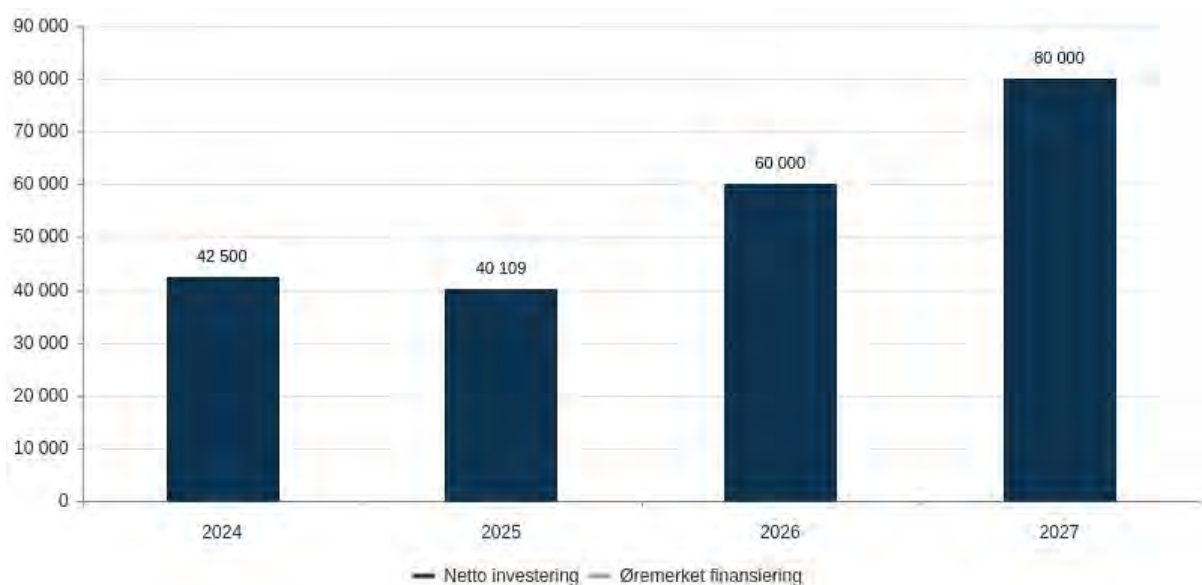
Området psykisk helse og rus omfatter de lovpålagte bo- og tjenestetilbudene til innbyggere med langvarige og alvorlige lidelser, herunder langtidsplasser og akutte døgn- og mottaksplasser. Området tilbyr ambulante tjenester til voksne innbyggere i egne hjem, med kortvarige og langvarige mildere og alvorlige lidelser. Det tilbys videre flere lavterskeltilbud til målgruppen, råd og veiledningstjeneste og aktivitetsbasert helsehjelp. Til området ligger også ansvaret for forvaltning av de kommunale velferdsboligene, samt statlige og kommunale boligsosiale virkemidler.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	264 965	264 355	264 355	264 355
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 503	7 503	7 503	7 503
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	147 927	147 927	147 927	147 927
Overføringsutgifter	47 965	47 965	47 965	47 965
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	468 360	467 750	467 750	467 750
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-1 342	-1 342	-1 342	-1 342
Refusjoner	-72 299	-72 299	-72 299	-72 299
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-73 641	-73 641	-73 641	-73 641
Sum	394 719	394 109	394 109	394 109

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	364 098	364 098	364 098	364 098
Vedtatte endringer forrige periode				
Helgedrift av kafé i midlertidig ungdomshus på Kadettangen 18 – Høl i CV'n	-700	-700	-700	-700
Videreføring av fleksibel aktiv oppsøkende behandling (FACT) innen psykisk helse og rus	787	787	787	787
Videreføring av forebyggende lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus	-610	-1 220	-1 220	-1 220
Andre tiltak / tekniske endringer	330	330	330	330
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-193	-803	-803	-803
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	22 419	22 419	22 419	22 419
Konsekvensjusteringer	22 226	21 616	21 616	21 616
Konsekvensjustert ramme	386 324	385 714	385 714	385 714
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Flere innbyggere med sammensatte behov får tilbud i egenregi	4 000	4 000	4 000	4 000
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Merbehov kjøp av eksterne bo- og omsorgstilbud psykisk helse og rus	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Mer-/mindrebehov	9 000	9 000	9 000	9 000
Nye tiltak og realendringer	9 000	9 000	9 000	9 000
Sum Interne rammeendringer	-605	-605	-605	-605
Interne rammeendringer	-605	-605	-605	-605
Ramme 2024-2027	394 719	394 109	394 109	394 109

Vedtatte endringer forrige periode

Helgedrift av kafé i midlertidig ungdomshus på Kadettangen 18 – Høl i CV'n

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt midlertidig helgedrift av kafe med 0,7 mill. i 2023.

Kadettangen 18 etableres som et midlertidig ungdomstilbud/-hus i Sandvika i henhold til politisk sak [Ungdomshus i Sandvika fra 2022 – prøveordning med midlertidig bruk av Kadettangen 18](#), som ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur behandlet i møte 10. februar 2022, sak 7/22. I den sammenheng ønskes det å opprette et kafétilbud. Høl i CV'n styrkes for å kunne holde helgeåpent i kafeen i det nye ungdomshuset på Kadettangen. Tiltaket skal evalueres etter ett år.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Sikre jobb- og karrieremuligheter for innbyggere som får helsetjenester og/eller sosiale tjenester*.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,7 mill. fra og med 2024.

Videreføring av fleksibel aktiv oppsøkende behandling (FACT) innen psykisk helse og rus

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt videreføring av FACT med cirka 1,9 mill. i 2023 og 2,7 mill. fra og med 2024.

FACT-samarbeidet mellom Bærum kommune og klinikk for psykisk helse og rus, Vestre Viken helseforetak, som startet i 2018, går fra prosjekt til ordinær drift. På grunn av reduksjon i statlige tilskudd må dette kompenseres med kommunale midler for at tilbudet skal kunne videreføres.

FACT har cirka 160 tjenestemottakere med behov for samtidige tjenester fra kommunen og spesialisthelsetjenesten. Tilbudet bidrar til at brukerne har færre reinnleggelser på sykehus, at de får raskere tilgang på og mer kontinuitet fra spesialisthelsetjenesten, og at de får bedre koordinerte og mer helhetlige tjenester. Dette gir brukerne mer stabilitet i hverdagen og helse. FACT er også en viktig forutsetning for dreining og omstilling av tjenestene innen psykisk helse og rus.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Samordne og tilpasse tjenester innen psykisk helse og rus*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Videreføring av forebyggende lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre det forebyggende lavterskeltilbudet innen psykisk helse og rus.

Det forebyggende lavterskeltilbudet er bygget opp med statlige tilskudd fra Helsedirektoratet og Statsforvalteren i Oslo og Viken som del av den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse og rus. Tilskuddene fra staten trappes ned, og for å kunne videreføre tilbudet må det kompenseres med kommunale midler (5,1 mill. i 2023 stigende til 8,7 mill. i 2026).

Dette dekkes ved en kombinasjon av midler til seksjon psykisk helse og rus og en omstillingsprosess. Parallelt skal det også gjøres en helhetlig vurdering av den samlede lavterskelinnsatsen i kommunal og ideell regi.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Samordne og tilpasse tjenester innen psykisk helse og rus*.

Videreføringen gjelder både innenfor tjenesteområdet NAV, arbeid og inkludering og psykisk helse og rus, og tallene viser endring fra budsjett 2023.

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Flere innbyggere med sammensatte behov får tilbud i egenregi

Flere innbyggere med store og sammensatte behov får tjenester fra Bærum kommune. Erfaring viser behov for å styrke ressursinnsats for å forebygge uønskede hendelser, brann, samfunnsvern, og bomiljø for innbyggere, særlig om natten.

Tiltaket ses i sammenheng med oppdraget hvor flere innbyggere får tjenester og oppfølging i egen regi.

Kommunedirektøren foreslår å finansiere tiltaket gjennom omfordeling innenfor rammen til Helse og velferd.

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Merbehov kjøp av eksterne bo- og omsorgstilbud psykisk helse og rus

Det er behov for å justere budsjettrammen til kjøp av plasser på grunn av prisvekst de siste årene og økt tjenestebehov. Kommunedirektøren foreslår derfor en justering av rammen for å imøtekomme noe av dette. Tiltaket foreslås finansiert gjennom omfordeling innenfor rammen til Helse og velferd.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024- 27	2024- 27	2024- 27
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)								
Psykisk helse og rus								
Modulbaserte velferdsboliger	10,6	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,6
NY – Aksebolig – heldøgns bo- og behandlingstilbud innen rus og/eller psykisk helse	100,0	2,0	0,0	10,0	0,0	30,0	0,0	82,0
NY Basebemannet rusbolig	100,0	1,5	0,0	11,5	0,0	30,0	0,0	83,0
Velferdsbolig – firemannsboliger		36,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	50,0
Sum Psykisk helse og rus	210,6	42,5	0,0	40,1	0,0	60,0	0,0	222,6
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	210,6	42,5	0,0	40,1	0,0	60,0	0,0	222,6
Sum investeringsprosjekter	210,6	42,5	0,0	40,1	0,0	60,0	0,0	222,6

Modulbaserte velferdsboliger

Modulbaserte velferdsboliger er robust utformet og tilrettelagt for beboere med utfordringer knyttet til rus og/eller psykisk helse. I planperioden er det avsatt midler til realisering av nytt anlegg for modulbaserte velferdsboliger. Det pågår kontinuerlig tomtesøk for realisering av denne typen anlegg.

NY – Aksebolig – heldøgns bo- og behandlingstilbud innen rus og/eller psykisk helse

Flere innbyggere med behov for heldøgns bo- og tjenestetilbud innen rus og/eller psykisk helse skal få tilbud om dette i Bærum kommune. Ved at kommunen tilbyr tjenester i egen regi, vil innbyggerne være nærmere lokalsamfunnet og nettverket sitt, noe som for mange er viktig i et mestringsperspektiv. Et tilbud i egenregi gir også mulighet for fortløpende justeringer av vedtak i tråd med brukernes behov, som er mer ressurseffektivt enn eksterne kjøp utenfor kommunen. Bærum kommunes tomt og velferdsanlegg i Dr. Høsts vei på Gjettum vurderes som aktuell tomt. Utvikling på denne tomten avhenger av endelig løsning (luftstrek eller nedgravd) for ny høyspenttrasé mellom Hamang og Smestad.

Utredning for boliger basert på *Stjerneboligkonseptet* (akseboliger) startes opp tidlig i planperioden. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 97 mill. uten lønns- og prisstigning i tillegg til beløpet som er avsatt til utredning av akseboligen. Etter økningen blir kostnadsestimatet 100 mill.

NY Basebemannet rusbolig

Forprosjektet utreder et basebemannet bo-konsept for innbyggere med rusutfordringer. Utformingen av boligene skal bidra til verdige, trygge og gode boforhold for målgruppen.

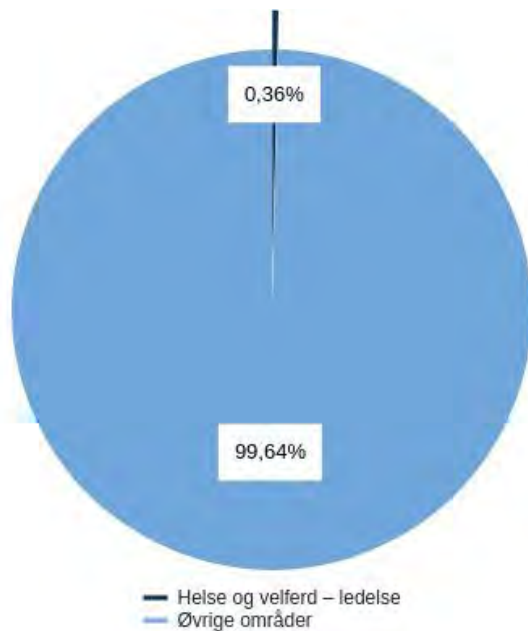
Kommunedirektøren foreslår å bevilge 100 mill. uten lønns- og prisstigning til utredning og utforming av basebemannet bo-konsept.

Velferdsbolig – firemannsboliger

Det er et etterslep på produksjon av 4-mannsboliger for rus og psykiatri. Det er særdeles krevende å finne egnede tomter, men med økt kapasitet i eiendomsforvaltningen i 2023/2024 er målet å ta igjen noe av etterslepet. Opprinnelig i budsjettet ble det avsatt 14 mill. per år til produksjon av en ny 4-mannsbolig. Oppdatert kostnadsestimat på en 4-mannsbolig er nå 18 mill., og det er ønskelig å gjennomføre to 4-mannsboligprosjekter i 2024, og et nytt prosjekt per år i den resterende planperioden 2025–2027. Det foreslås derfor en periodisering med 22 mill. fra 2023 til 2024.

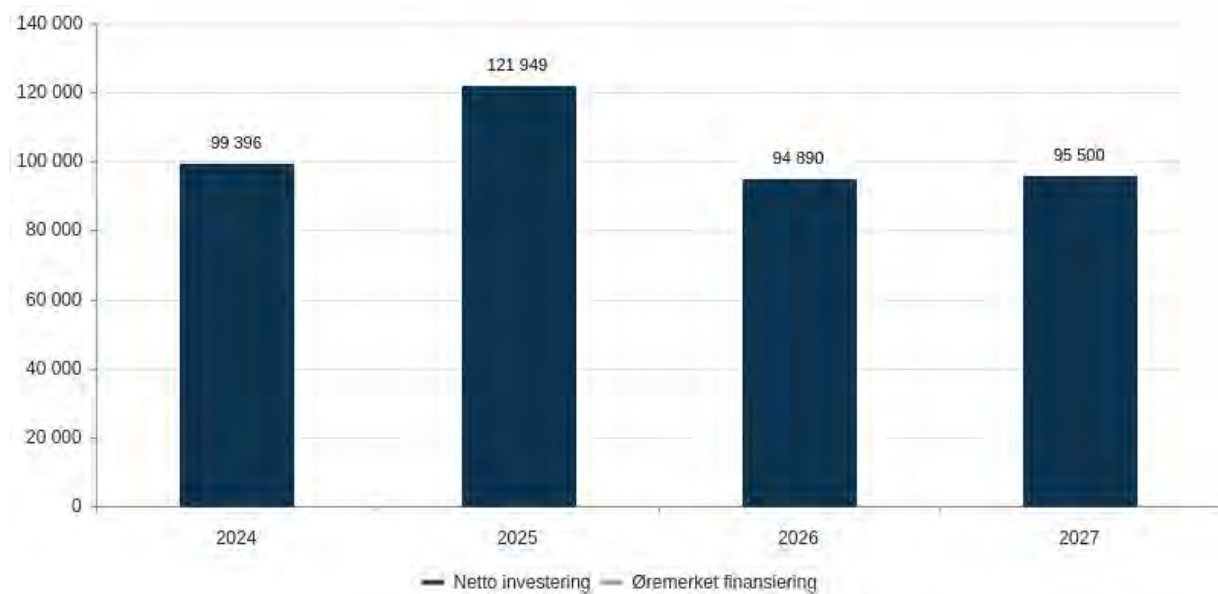
Helse og velferd – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	18 609	18 609	18 609	18 609
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 174	1 174	1 174	1 174
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	25 972	25 972	25 972	25 972
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	45 756	45 756	45 756	45 756
Driftsinntekter				
Refusjoner	-1 348	-1 348	-1 348	-1 348
Overføringsinntekter	-264	-264	-264	-264
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 612	-1 612	-1 612	-1 612
Sum	44 144	44 144	44 144	44 144

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	40 260	40 260	40 260	40 260
Vedtatte endringer forrige periode				
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-50	-50	-50	-50
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	1 934	1 934	1 934	1 934
Konsekvensjusteringer	1 884	1 884	1 884	1 884
Konsekvensjustert ramme	42 144	42 144	42 144	42 144
Mer-/mindrebehov				
Omfordeling innenfor Helse og velferd – Styrke omstillingsarbeidet innen direktørområdet	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Mer-/mindrebehov	2 000	2 000	2 000	2 000
Nye tiltak og realendringer	2 000	2 000	2 000	2 000
Ramme 2024-2027	44 144	44 144	44 144	44 144

Mer-/mindrebehov

Omfordeling innenfor Helse og velferd – Styrke omstillingsarbeidet innen direktørområdet

For å styrke kompetanse knyttet til omstillingsarbeidet innenfor Helse og velferd, foreslår Kommunedirektøren å omfordele midler til dette innenfor budsjettammen til Helse og velferd.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt					
		2024		2025		2026	2027	2024-2027	2024-2027			
		Inntekt	2024	Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2027			
Helse og velferd – ledelse												
Helse og velferd – tilpassing eksisterende bygg		-0,7	0,0	7,5	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	16,8	0,0	S – Samlebevilgning
Sum Helse og velferd – ledelse	0,0	-0,7	0,0	7,5	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	16,8	0,0	
Sum	0,0	-0,7	0,0	7,5	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	16,8	0,0	
Ordinære investeringer u/Fornebu												
Helse og velferd – ledelse												
Biler Helse og velferd	2,1	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	S – Samlebevilgning
Helse og velferd – inventar og utstyr		0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	2,0	0,0	S – Samlebevilgning
Helse og velferd (IT)		6,0	0,0	3,9	0,0	4,4	0,0	5,0	0,0	19,3	0,0	S – Samlebevilgning
Sum Helse og velferd – ledelse	2,1	8,0	0,0	4,4	0,0	4,9	0,0	5,5	0,0	22,9	0,0	
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	2,1	8,0	0,0	4,4	0,0	4,9	0,0	5,5	0,0	22,9	0,0	
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)												
Helse og velferd – ledelse												
Anskaffe nye boliger etter salg til kommunale leietakere		45,0	-34,8	45,0	-34,8	45,0	-34,8	45,0	-34,8	180,0	-139,2	S – Samlebevilgning
Bjarne Skaus vei 55	15,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	0,0	F3 – Gjennomføring
Tanumveien 73	11,7	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	F3 – Gjennomføring
Velferdsboliger – anskaffelse av enkeltstående boliger		40,0	-2,0	65,0	-2,0	40,0	-2,0	40,0	-2,0	185,0	-8,0	S – Samlebevilgning
Sum Helse og velferd – ledelse	27,0	92,0	-36,8	110,0	-36,8	85,0	-36,8	85,0	-36,8	372,1	-147,2	
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	27,0	92,0	-36,8	110,0	-36,8	85,0	-36,8	85,0	-36,8	372,1	-147,2	
Sum investeringsprosjekter	29,1	99,4	-36,8	121,9	-36,8	94,9	-36,8	95,5	-36,8	411,7	-147,2	

Anskaffe nye boliger etter salg til kommunale leietakere

Det planlegges å selge inntil ti boliger til kommunale leietakere (*Fra leie til eie*) årlig i planperioden. Salg av boliger til kommunale leietakere medfører erstatningskjøp av nye velferdsboliger. Det er satt av 10,2 mill. årlig til erstatningskjøp for å dekke merpris ved nykjøp. I tillegg er det budsjettert inn forventet investeringstilskudd fra Husbanken. Tilskuddet ble avvirket i 2023, og det er usikkert om tilskuddet gjeninnføres fra 2024.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 10,2 mill. i 2027.

Biler Helse og velferd

Kommunedirektøren foreslår å bevilge midler til kjøp av to 7-seters biler i 2024 til henholdsvis Høst boliger og Slependen boliger. Innkjøpet er beregnet å utgjøre 0,8 mill. I tillegg foreslår Kommunedirektøren å bevilge midler til kjøp av en ny legevaktsbil, kostnadsberegnet til 0,75 mill. som gir en totalramme på 1,6 mill. i 2024.

Bjarne Skaus vei 55

Bjarne Skaus vei 55 stod ferdig i 1997 og ble opprinnelig bygget for innbyggere med funksjonsvariasjoner. Bygget ble fraflyttet sommeren 2021. Dagens fire leiligheter og personalbase er under utredning for ombygging til tre velferdsboliger for familier. Estimert ferdigstillelse av prosjektet er første kvartal 2024.

Helse og velferd – inventar og utstyr

Tjenestesteder innen Helse og velferd har behov for utskifting av store maskiner og utstyr: medisinsk-teknisk utstyr på legevakten samt maskiner og teknisk utstyr på arbeidssentrene. Bevilgningen skal også dekke små investeringer som dukker opp løpende. I tillegg har det vært behov for ulike typer små oppgraderinger i disponerte bygg som ikke dekkes av utleier/Eiendom.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,5 mill. i 2027.

Helse og velferd – tilpassing eksisterende bygg

Midlene er avsatt for å tilpasse bygningsmassen til beboernes individuelle behov ut fra en helsefaglig vurdering. Dette gjelder både i de store omsorgsboligene for eldre, og spesielt i overgangen fra små til større boliger for innbyggere med funksjonsvariasjoner.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 5 mill. i 2027.

Helse og velferd (IT)

Gjennom en ny tjenesteavtale med leverandører av velferdsteknologi skal *Utvikling og digitalisering* sammen med *Aldring og mestring* og *Helse og Velferd* etablere nye velferdsteknologiske tjenester som skal dekke behov for både hjemmeboende og beboere ved omsorgsboliger og sykehjem.

Kommunens journalløsning innen pleie- og omsorgstjenester, Visma Profil, skal skiftes ut. Dette arbeidet vil være høyt prioritert i store deler av perioden.

Vi vil fortsatt følge det nasjonale velferdsteknologiprogrammet, med blant annet vekt på digital hjemmeoppfølging, og vi vil bidra til videreutvikling av våre løsninger med tanke på Velferdsteknologisk knutepunkt (for dataoverføring til journal).

Helse og velferd vil fortløpende utstyres med de nasjonale samhandlingsløsningene når de blir klare, eksempelvis pasientens legemiddelliste og dokumentdeling i journal, og man vil jobbe for stadig forbedring av dagens arbeidsprosesser innenfor de digitale systemene man til enhver tid har.

Asker og Bærum legevakt skal videreutvikles, og digitalisering og automatisering skal effektivisere administrative og faglige oppgaver.

Utvikling og digitalisering skal også bistå *Helse og velferd* med å rigge tjenesten for både tjenesteutvikling og implementering av nye digitale løsninger og tjenester.

Kommunedirektøren foreslår å periodisere 2,5 mill. fra 2025 og 2026, totalt 5 mill. til 2027.

Tanumveien 73

Den eksisterende bygningsmassen med fire små boenheter planlegges ombygd til to familieboliger. I tillegg omfatter prosjektet opparbeidelse av utearealer på eiendommen. Byggeprosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2023.

Velferdsboliger – anskaffelse av enkeltstående boliger

Det er et generelt økende behov for større velferdsboliger, 4-roms og større. Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet for kjøp av enkeltstående velferdsboliger med 25 mill. per år i planperioden til innkjøp av 5 større boliger årlig, totalt 100 mill. I tillegg foreslår Kommunedirektøren en ytterligere økning på 25 mill. i 2025 til innkjøp av 2 familieboliger i Vallersvingen.

Aldring og mestring

Om området

Aldring og mestring består av kommunalsjefsområdene Forebygging og mestring, Sykehjem og helsehus og Hjemmebaserte tjenester. Tildeling og forvaltning ligger også i dette direktørområdet.

Aldring og mestring ligger under ansvarsområdet til Hovedutvalg for bistand og omsorg.

Dette skal vi oppnå

Bærum kommune skal ha gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang. Økende behov for tjenester og redusert tilgang på ressurser gjør det nødvendig med utvikling og omstilling. Sentralt i dette står videreutvikling av et bærekraftig bærumssamfunn og et helhetlig tjenestetilbud. Kommunen skal i større grad være en tilrettelegger, med oppmerksomhet rettet mot aldersvennlig samfunnsutvikling og styrke innbyggernes mulighet for selvhjelpenhet og mestring. Et sentralt mål er å bidra til at eldre kan bo trygt hjemme, og at behovet for helse- og omsorgstjenester utsettes gjennom langsiktig planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester.

Aldersvennlig samfunn

Gjennom en aldersvennlig samfunnsutvikling skal bærumssamfunnet møte utfordringene og mulighetene ved en aldrende befolkning. Tjenestene skal bidra til økt deltakelse og aktivitet, og forebygge ensomhet og isolasjon. Det skal de gjøre i tett samarbeid med brukere, pårørende og andre aktuelle samarbeidspartnere.

Hjemmet som førstevalg

Eget hjem er det naturlige førstevalget. I tillegg til å videreføre kommunens helhetlige boligutvikling må vi videreutvikle tjenester til hjemmeboende. Innsatsen må i enda større grad rettes mot helsefremming, forebygging og mestring. Ved å gi tilbud og tjenester på lavere trinn i innsatstrappen, og ved å gi innbyggerne muligheter til egenmestring utsetter vi hjelpebehov og unngår at innbyggere med behov for hjelp må følges opp på et høyere omsorgsnivå enn nødvendig. Samtidig skal innbyggerne få tilbud om heldøgns omsorgsplass når det er nødvendig. Sykehjem og helsehus skal være tilstrekkelig spesialiserte og fleksible, slik at de kan ivareta innbyggere når det er nødvendig med tjenester øverst i innsatstrappen.

Tverrfaglighet, tjenesteutvikling og kvalitet

Ansatte i Bærum kommune skal jobbe tverrfaglig for å gi innbyggere og tjenestemottakere et sammenhengende og koordinert tjenestetilbud. Det skal legges til rette for helhetlige brukerforløp og teambaserte tjenester gjennom samarbeid på tvers av tjenester og nivåer, og med brukere, pårørende og andre aktuelle aktører. Det skal arbeides systematisk og kontinuerlig med kvalitet og forbedring. Innovasjon og bruk av frihets- og velferdsteknologi skal bidra til å sikre en bærekraftig utvikling av tjenestene.

Kompetanseutvikling, rekruttering og tillitsbasert ledelse

Det er en utfordring å rekruttere helsepersonell. Aldring og mestring vil i planperioden jobbe med å være en attraktiv arbeidsplass som fremmer tillitsbasert ledelse, kompetansebygging og kvalitetsforbedrende arbeid. Sentrale temaer vil være ledelse, rekruttering, heldidskultur, aktive fagmiljøer og utvikling med muligheter for kompetanseutvikling.

Tjenestene skal jobbe med gjennomgående tillit til ansatte og ledere. Trygge ledere skal få handlingsrom til å utøve ledelse, prøve ut løsninger og organisere og utvikle fremtidens tjenester i tråd med endringer i rammefaktorer som lovverk, økonomiske vilkår og lederstruktur.

Oppdrag

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
Drive kontinuerlig tjenesteutvikling understøttet av innovasjon og teknologi for å sikre bærekraft i tjenesten	Vi skal <ul style="list-style-type: none"> • jobbe på nye måter • utvikle teknologi og innovasjonskapasitet • sikre effektive arbeidsprosesser og god og trygg informasjonsutveksling 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Jobbe tverrfaglig for å gi innbyggere og brukere helhetlig og koordinert tjenestetilbud	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Gjennomføre kvalitetshevende tiltak i Aldring og mestring	Aldring og mestring jobber kontinuerlig med kvalitetshevende tiltak for å sikre trygge og effektive tjenester og arbeider strukturert i henhold til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten. <ul style="list-style-type: none"> • anvende og oppdatere kvalitets- og styringssystemet, Kvalitetsportalen • prioritere systematisk og overordnet kvalitetsarbeid på alle tjenestesteder gjennom implementering av «Strategi for kvalitetsarbeid og interntroll» • arbeide med kvalitetsindikatorer, systematisk interntroll, forbedring og rapportering 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Ha fokus på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon	Bærum kommune er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Jobbe forebyggende og tverrfaglig for å fremme inbyggernes selvstendighet og mestringsevne	Bærum kommune skal bidra til at inbyggerne mestrer eget liv lengst mulig, legge til rette for en sunn aldring og utsette tjenestebehov. I planperioden skal vi <ul style="list-style-type: none"> • videreutvikle arenaer og tjenester som stimulerer til fysisk og sosial aktivitet for økt selvhjulpenhet, forebygge funksjonsnedsettelse og behovet for helse- og omsorgstjenester • være med på å utvikle et aldersvennlig Bærum der eldre kan delta, leve aktive liv og bevare sin selvstendighet så lenge som mulig • bevisstgjøre den enkelte på eget ansvar for eget liv, egen helse og egen alderdom, som et ledd i utviklingen av et aldersvennlig Bærum • jobbe systematisk med ernæring, med mål om å bedre kosthold og skape gode måltidsopplevelser for eldre, samt forebygge og behandle underernæring • øke kunnskap og kompetanse hos ansatte innenfor matservering og god ernæringspraksis 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Sørge for at alle kan delta i arbeids-, fritids- og samfunnsliv	Bærum har innbyggere som mestrer eget liv og har god livskvalitet gjennom livet	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Jobbe langsiktig og systematisk med	Aldring og mestring skal jobbe målrettet i planperioden for å være en attraktiv arbeidsplass. Systematisk kompetanseheving og gode rekrutteringsstrategier vil bidra til å rekruttere og beholde medarbeidere.	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Ha fokus på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon	Bærum kommune er en attraktiv og	4. Bærum kommune er

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
kompetanseheving, rekruttering og ledelse	<p>Tillitsbasert ledelse bidrar til at vi får motiverte og myndiggjorte medarbeidere som jobber sammen for å gi innbyggerne bedre og riktigere tjenester. I planperioden skal vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utøve tydelig og nær ledelse, som bidrar til endring gjennom kontinuerlig forbedringsarbeid og tjenesteinnovasjon • revidere strategisk kompetanseutviklingsplan og sikre gjennomføring av planlagte tiltak • arbeide for en styrket heltdiskultur • være en god læringsarena for elever, lærlinger og studenter • jobbe for å sikre riktig bruk av tid og kompetanse 				konkurransedyktig arbeidsgiver	handlekraftig og innovativ
Legge til rette for at frivillige skal være en større del av fremtidens aldrings- og mestringstilbud	<p>Aldring og mestring vil i planperioden jobbe strategisk for å øke samarbeidet med frivillige og nærmiljøet, med vekt på aktiviteter og tilbud.</p>	31.12.2027	Pågå, iht. plan	Legge innbyggerdialog og samarbeid til grunn for utvikling av kommunen og tjenestetilbudet	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Rigge tjenestene for å kunne ta i bruk og skalere opp eksisterende bruk av digitale løsninger og ny teknologi	<p>Bruk av teknologi må bidra til at stadig flere kan få den hjelpen de trenger, på lavest mulig nivå. Da vil vi kunne håndtere forventet økning av antall tjenestemottakere og sikre en bærekraftig tjenesteutvikling. I årene som kommer, skal kommunen utvikle og ta i bruk helhetlige og brukervennlige digitale løsninger. Aldring og Mestring må derfor rigge tjenestene for å kunne stå i den digitale transformasjonen. Dette innebærer å styrke kompetansen innen digitalisering og velferds- og frihetsteknologi.</p>	31.12.2024	Pågå, iht. plan	Ta i bruk velferdsteknologi i tjenestene for å gi innbyggerne økt livskvalitet og for å øke kommunens omsorgskapasitet	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Styrke innbyggerdialog, påvørende- og brukermedvirkning i utvikling av helse- og omsorgstjenester	<p>Innbyggerdialog og brukermedvirkning er viktig for at vi skal kunne levere bærekraftige helse- og omsorgstjenester i fremtiden. I planperioden skal det derfor jobbes spesielt med følgende:</p> <p><i>Bruker- og påvørendemedvirkning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forankre og implementere kommunens påvørendestrategi • Sikre systematisk innbygger, bruker- og påvørendedialog <p><i>Innbyggermedvirkning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Være i dialog og samarbeide med innbyggere, frivilligheten, næringsliv og ansatte i utviklings- og innovasjonsarbeid 	31.12.2027	Pågå, iht. plan	Legge innbyggerdialog og samarbeid til grunn for utvikling av kommunen og tjenestetilbudet	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Utvikle relevante forebyggende og bærekraftige tilbud til kommunens seniorer	<p>Aldring og mestring skal utvikle seniortilbudene i samarbeid med brukerne. Målet er fremtidsrettede, relevante og robuste sentre med friskliv og mestringstilbud i samarbeid med næringsliv, frivillige, interesseorganisasjoner, lokallag og foreninger med flere. I planperioden skal vi:</p>	31.12.2027	Pågå, iht. plan	Prioritere forebygging og tidlig innsats som bidrar til økt selvhjelpenhet og mestring i egen hverdag	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

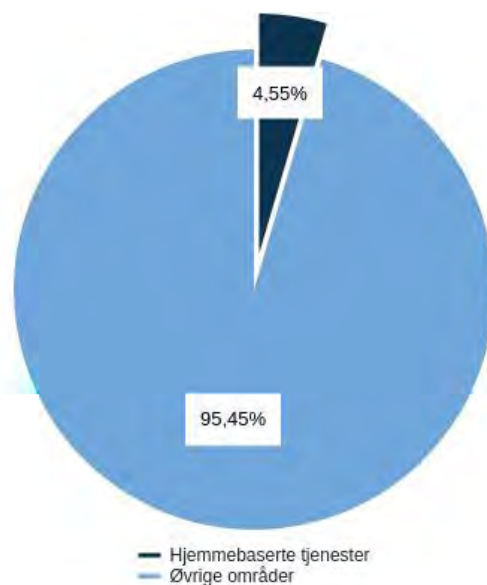
Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> • utarbeide og gjennomføre innbyggerundersøkelser om hva fremtidens pensjonister kan ha behov for av aktiviteter, tjenester og møteplasser • gjennomføre brukerundersøkelser blant brukerrådene ved de ulike seniorsentrene • gjennomføre brukerundersøkelser med frivillige, lag og foreninger som er aktive på seniorsentrene • etablere en fast møteplass hvor ansatte i seniorsentrene kan dele erfaringer, tanker og kompetanse om fremtidens seniorsentre • gjennomføre to fagdager om høsten/vinteren for alle ansatte med relevant tematikk med det overordnede målet å utvikle nye, fremtidsrettede aktiviteter og tilbud 					
Videreutvikle et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud for at flere skal kunne bo hjemme lenger.	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle hjemmebaserte tjenester til en mer robust tjeneste som kan møte fremtidens behov for ressurser, kompetanse og fleksibilitet • videreutvikle rehabiliteringstjenester som bidrar til økt selvhjulpenhet og mestring for brukerne • videreutvikle tverrfaglig og teambasert samhandling for å gi brukeren helhetlige tjenester; vekt på effektive pasientforløp og oppgavedeling 	31.12.2027	Pågå, iht. plan	Prioritere forebygging og tidlig innsats som bidrar til økt selvhjulpenhet og mestring i egen hverdag	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Hjemmebaserte tjenester

Beskrivelse av tjenesteområdet

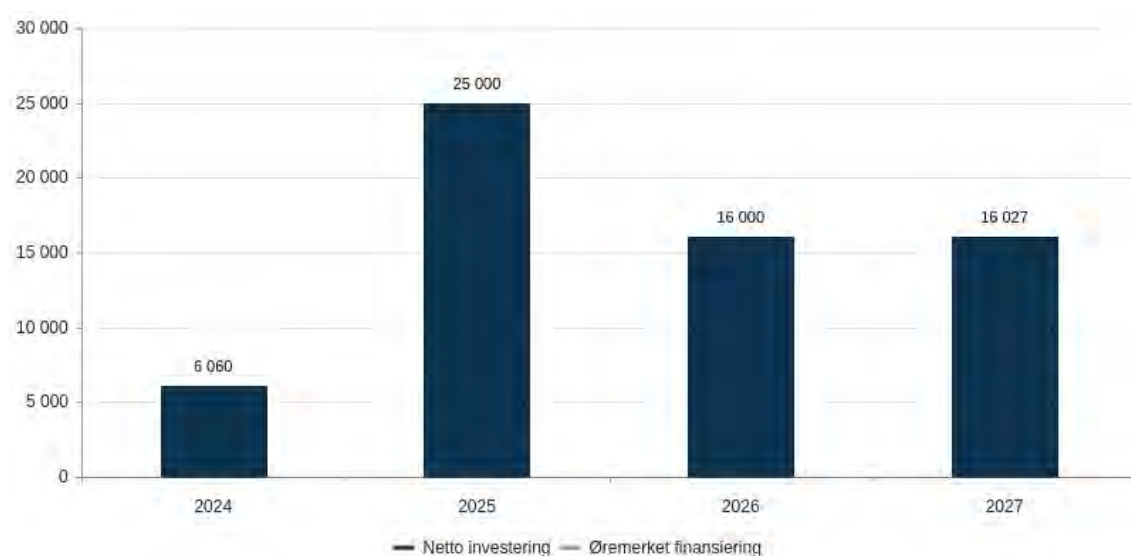
Hjemmebaserte tjenester yter tilbud og tjenester til hjemmeboende, slik at innbyggere kan mestre livet hjemme, lengst mulig. Området dekker ambulerende tjenester, hjemmesykepleie, praktisk bistand i hjemmet og dag-aktivitetstilbud, samt omsorgsboliger. Hjemmebaserte tjenester skal rustes til å ivareta stadig flere eldre i eget hjem, og får i tillegg ansvar for stadig mer helsehjelp i hjemmet. Organisering, dimensjonering og arbeid med fag, kvalitet og tverrfaglighet er områder som hjemmetjenesten skal jobbe videre med i årene som kommer. I tillegg vil det bli mer fokus på forebyggende arbeid og tidlig innsats.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	463 048	474 321	474 127	495 819
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 308	35 308	35 308	35 308
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	76 655	76 655	76 655	76 655
Overføringsutgifter	393	393	393	393
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	575 405	586 678	586 484	608 176
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-11 094	-11 094	-11 094	-11 094
Refusjoner	-15 254	-15 254	-15 254	-15 254
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-26 348	-26 348	-26 348	-26 348
Sum	549 057	560 330	560 136	581 828

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	509 331	509 331	509 331	509 331
Vedtatte endringer forrige periode				
Videreutvikling av tjenester til hjemmeboende	10 695	10 695	8 403	8 403
Sum Vedtatte endringer forrige periode	10 695	10 695	8 403	8 403
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	28 857	28 857	28 857	28 857
Konsekvensjusteringer	39 552	39 552	37 260	37 260
Konsekvensjustert ramme	548 883	548 883	546 591	546 591
Demografijustering				
Demografi hjemmetjenesten	174	1 447	1 045	20 237
Sum Demografijustering	174	1 447	1 045	20 237
Mer-/mindrebehov				
Omstilling og digitale arbeidsformer i tjenester til hjemmeboende eldre	0	10 000	12 500	15 000
Sum Mer-/mindrebehov	0	10 000	12 500	15 000
Nye tiltak og realendringer	174	11 447	13 545	35 237
Ramme 2024-2027	549 057	560 330	560 136	581 828

Vedtatte endringer forrige periode

Videreutvikling av tjenester til hjemmeboende

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det bevilget midler til videreutvikling av tjenester til hjemmeboende.

Målet med å videreutvikle hjemmetjenesten er å sikre riktig dimensjonering, riktig organisering og tilstrekkelig og riktig kompetanse i tjenesten også for fremtiden. Dette er i tråd med vedtak i den politiske saken [Morgendagens omsorg – langsiktig omstilling](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 23. mars 2022, sak 035/22.

I Handlingsprogrammet 2021–2024 ble det vedtatt en reduksjon i dekningsgraden av plasser med heldøgns helse- og omsorgstjenester som en del av Aldring og mestrings omstillingsbidrag. Reduksjonen

skulle tilsvare 37,5 millioner kroner ved utgangen av perioden. I behandlingen av Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å utsette en større andel av reduksjonen (tilsvarende 25 mill.) i dekningsgrad til 2024 til det kan påvises at det har vært en utvikling i tjenestene til hjemmeboende.

Oppdraget skal bidra til den rustingen og omstillingen av hjemmetjenesten som skal til for å realisere gevinsten på 37,5 mill. fra 2024 av den vedtatte dekningsgradreduksjonen. Det vil også frigi ressurser til å lede prosjektet og prosessen for nødvendig omstilling. Helt konkret innebærer dette:

- forløp / helhetlige og sammenhengende tjenester: pasientforløpskoordinator til alle distrikter, forløpsteam på korttidsinstitusjoner (tre årsverk), rask og riktig tilgang på hjelpemidler (Det er viktig at hjelpemidler kommer raskt på plass ved behov og ved utskrivelser fra sykehus. Det er behov for å øke kapasiteten til å kjøre ut hjelpemidler, da det i dag er forsinkelser / for liten kapasitet til å få hjelpemidler på plass raskt nok.)
- gjennomgang av base-lokasjoner og logistikk rundt hjemmetjenesten
- riktig og tilstrekkelig kompetanse: avanserte kliniske sykepleiere, avanserte geriatriske sykepleiere og sykepleiere med spesialutdanning i kreft/palliasjon, og fag- og kvalitetsrådgivere i alle distrikter
- prosess- og prosjektledere for omstilling: for å sikre en riktig og bærekraftig omstilling er det behov for å styrke Aldring og mestring med ressurser som kan lede prosjektet og prosessen i tre år

Tiltaket er knyttet til oppdragene *Videreutvikle tjenester til hjemmeboende, Gjennomføre kvalitetshevede tiltak i Aldring og mestring, Styrke samhandling i tjenestene for å yte helhetlige og koordinerte tjenester og Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving, rekruttering og ledelse.*

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen fra 2024.

Demografijustering

Demografi hjemmetjenesten

For å kompensere for endringer i folketall og alderssammensetning gjøres det en årlig gjennomgang av demografikompensasjon. Den blir oppdatert med nye befolkningsprognoser og enhetskostnader fra regnskapet for omsorgsboliger for eldre og hjemmetjenesten. Med utgangspunkt i nåværende kvalitet og omfang på tjenestene er det kun direkte kostnader til brukerrettede tjenester som påvirkes av demografiendringer.

Mer-/mindrebehov

Omstilling og digitale arbeidsformer i tjenester til hjemmeboende eldre

Sentrale satsingsområder for kommunen er hjemmet som førstevalg og aldersvennlig samfunnsutvikling.

Den store økningen i antall eldre gjør at vi må utvikle tjenestene. Samtidig som kommunen skal jobbe med å rekruttere og beholde helsepersonell, skal den jobbe med å organisere og forbedre arbeidsprosesser og øke medarbeidernes kompetanse.

Vi vet at det vil bli færre helsepersonell til å ivareta stadig flere eldre i årene som kommer. Vi må bruke ressursene våre best mulig, slik at flere innbyggere får dra nytte av helsefaglig kompetanse. Samtidig må vi ta i bruk ny teknologi, for å forenkle og forbedre rutiner og arbeidsprosesser. Vi skal levere stadig mer komplekse og individuelt tilpassede tilbud og tjenester i hjemmet.

Kommunedirektøren har derfor startet et arbeid med omstilling og digitale arbeidsformer i tjenester til hjemmeboende. Tiltakene som er iverksatt og planlagt, vil bli kontinuerlig evaluert. Et helt sentralt mål er at stadig flere innbyggere skal få muligheter til å bo trygt hjemme, mestre livet og klare seg selv – lengst mulig.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.-vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024-27	2024-27	
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)								
Hjemmebaserte tjenester	711,7	0,0	1,0	0,0	0,0	2,0	0,0 FO – Foranalyse	
Beiset omsorgsplasser	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0 FO – Foranalyse	
Capralhaugen boliger								
Personalfasiliteter til omsorgsboliger og ambulerende hjemmetjeneste	5,0	25,0	15,0	0,0	15,0	60,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Sum Hjemmebaserte tjenester	713,8	0,0	16,0	0,0	16,0	63,1	0,0	
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	713,8	0,0	16,0	0,0	16,0	63,1	0,0	
Sum investeringsprosjekter	713,8	0,0	16,0	0,0	16,0	63,1	0,0	

Belset omsorgsplasser

Det planlegges å utnytte Belset skoletomt til omsorgsformål, med muligheter for inntil 150 plasser. Det pågår arbeid med ny behovsanalyse for blant annet heldøgns omsorgstilbud for eldre. Utredning av og utvikling på Belset-tomten forventes til arbeidet er ferdigstilt. Vurderingene skal sees i sammenheng med kommunens strategi for fremtidige pleie- og omsorgstjenester. Nytt anlegg på Belset har tidligere vært sett i sammenheng med omstrukturering av barnehager på Rykkinn, men barnehagen vurderes nå på en annen tomt, i tråd med [Barnehagebehovsanalysen 2022–2041 \(PDF\)](#), vedtatt i kommunestyret i møte 2. november 2022, sak 090/20. Kommunedirektøren kommer tilbake til tidspunkt for realisering av nytt anlegg ved rullering av ny behovsanalyse for heldøgns omsorgsplasser.

Capralhaugen boliger

Det skal vurderes å samle Capralhaugen omsorgsboliger, som i dag er i to bygg – Vestre Almelien 28 og Capralhaugen 70. Ved å slå sammen byggene vil kapasiteten kunne øke både for boligkapasitet og fellesarealer. Kommunedirektøren skal utrede om felles bygg vil gi bedre og mer effektive driftsforhold. Økt kapasitet forventes å føre til investeringstilskudd fra Husbanken.

Personalfasiliteter til omsorgsboliger og ambulerende hjemmetjeneste

Midlene brukes til kjøp av personalfasiliteter knyttet til omsorgsboliger og ambulerende hjemmetjeneste der kommunen ikke bygger eller anskaffer et samlet byggeprosjekt.

Kommunen står overfor en utfordrende demografisk utvikling med en raskt økende og aldrende befolkning. Flere innbyggere må bo hjemme lenger, og flere innbyggere må dermed ivaretas av hjemmetjenesten. Som en konsekvens av befolkningsutviklingen vil hjemmetjenesten måtte gjennomgå en stor endring og utvikling i planperioden for å bli mer bærekraftig, ressurseffektiv, agil og robust. Det store antallet nye tjenestemottakere som kommer inn i hjemmetjenesten, fordrer en omorganisering og en re-skalerting av distriktene. Det må blant annet opprettes en ny base og foretas løpende endring og tilpasninger i eksisterende baser. For at tjenesten skal ha handlingsrom til å levere effektive og bærekraftige tjenester i lys av de demografiske utfordringene i perioden, er det viktig å ha midler tilgjengelig til å fortløpende gjennomføre nødvendige fysiske endringer og utbedringer.

Kommunedirektøren foreslår en økt bevilgning på 20 mill. i 2025 og på 10 mill. i 2026 og 2027.

Sykehjem

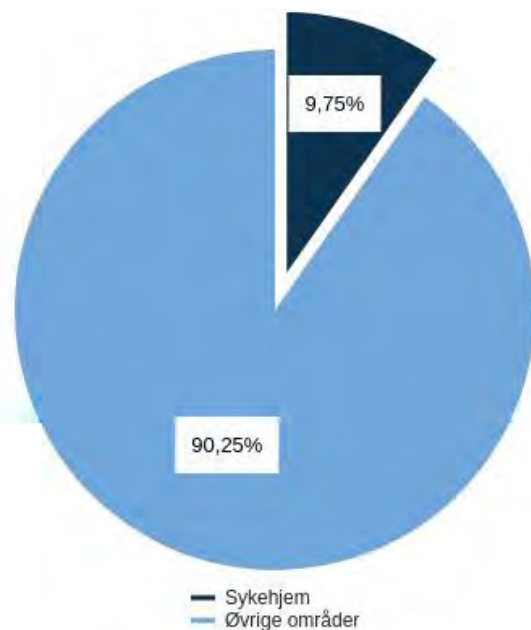
Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunalsjefområdet sykehjem består av sykehjem, demenslandsby og helsehus, med langtidsplasser, korttidsplasser og kommunale akutte døgnplasser. Kommunalsjefområdet har også ansvar for omsorgsboliger.

Et sentralt mål er å bidra til aktiv omsorg, bistand og opptrening for innbyggere som trenger opphold på sykehjem i en periode av livet.

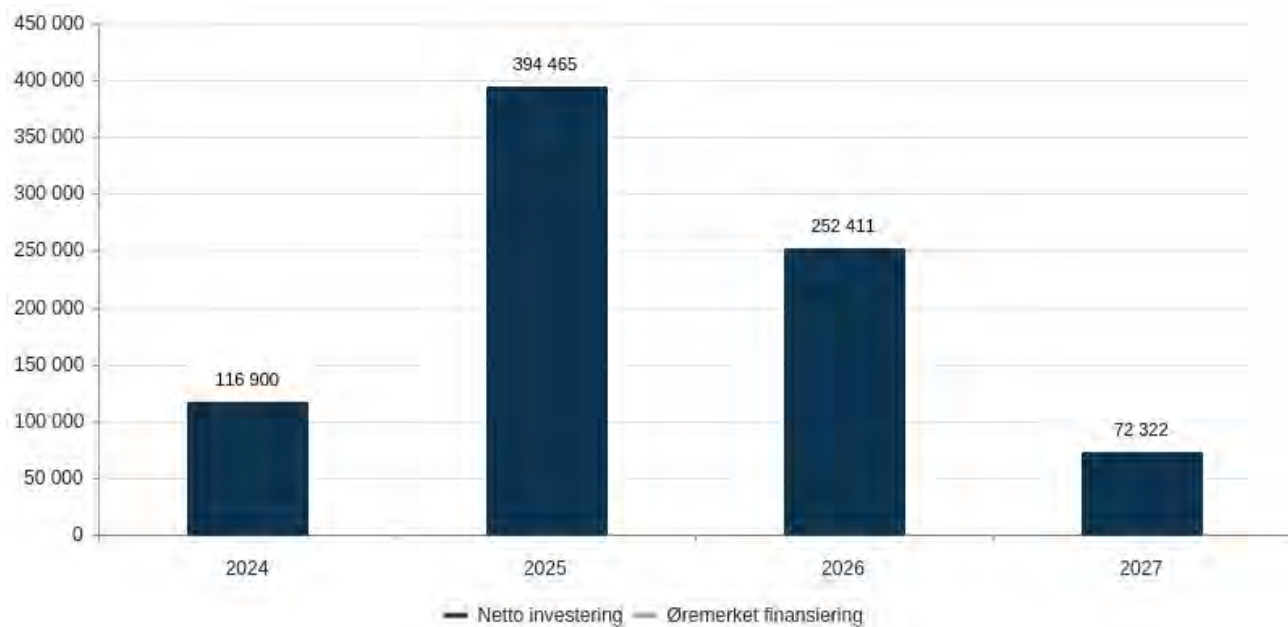
Helsehusene får ansvar for stadig mer medisinsk behandling og overtar stadig flere oppgaver fra spesialisthelsetjenesten. Det gjør at helsehusene trenger økt kompetanse og kontinuerlig må arbeide med kvalitet og forbedringer i årene som kommer.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	1 010 089	992 282	1 018 354	1 121 643
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	98 253	93 253	88 253	88 253
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	112 596	112 596	112 596	112 596
Overføringsutgifter	10 946	10 946	10 946	10 946
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 231 884	1 209 077	1 230 149	1 333 438
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-195 549	-195 549	-195 549	-195 549
Refusjoner	-41 088	-41 088	-41 088	-41 088
Overføringsinntekter	-1 477	-1 477	-1 477	-1 477
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-238 113	-238 113	-238 113	-238 113
Sum	993 771	970 964	992 036	1 095 325

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	897 176	897 176	897 176	897 176
Vedtatte endringer forrige periode				
Administrative ressurser og turnuskompetanse styrkes for eller på sykehjemmene med mål om å frigjøre oppgaver for ansatte og redusere vikarbruk – KST	2 000	3 000	3 000	3 000
Carpe Diem demenslandsby – merbehov for tjenesteyting	0	-4 370	-4 370	-4 370
Det ansettes ernæringsfysiologer for å sikre høy faglig kompetanse og strukturert oppfølging av hjemmeboende – KST	1 400	1 400	1 400	1 400
Det etableres matverter avdelingsvis på sykehjemmene, og det søkes å finne alternative løsninger – KST	1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Det settes av ressurser for ekstra nattevakter, målet er å redusere vikarbruk og gi støtte ved utfordringer med Ascom	0	-5 000	-5 000	-5 000
pasientvarslingsystemene – KST				
Drift av Oksenøya sykehjem	22 500	22 500	22 500	22 500
Prosjekt Samtaleglede, Carpe Diem – KST	-350	-350	-350	-350
Reduksjon dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester utsettes – KST	-24 670	-24 670	-24 670	-24 670
Redusert bruk av vikarer i pleie- og omsorgssektoren. Kommunedirektøren bes komme tilbake med egen sak – KST	-5 000	-10 000	-15 000	-15 000
Redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester	-9 300	-9 300	-9 300	-9 300
Styrking av legedekningen ved sykehjemmene	2 280	2 280	2 280	2 280
Videreutvikling av tjenester til hjemmeboende	662	662	662	662
Andre tiltak / tekniske endringer	16 383	43 134	68 908	68 908
Sum Vedtatte endringer forrige periode	7 405	17 786	38 560	38 560
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	55 194	55 194	55 194	55 194

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjusteringer	62 599	72 980	93 754	93 754
Konsekvensjustert ramme	959 775	970 156	990 930	990 930
Demografijustering				
Demografi sykehjem	0	808	1 106	38 680
Sum Demografijustering	0	808	1 106	38 680
Mer-/mindrebehov				
Berger Sykehjem oppstart 96 plasser (merbehov utover demografi sykehjem)	0	0	0	65 715
Reversering av tiltak for redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester	33 996	0	0	0
Sum Mer-/mindrebehov	33 996	0	0	65 715
Nye tiltak og realendringer	33 996	808	1 106	104 395
Ramme 2024-2027	993 771	970 964	992 036	1 095 325

Vedtatte endringer forrige periode

Administrative ressurser og turnuskompetanse styrkes for eller på sykehjemmene med mål om å frigjøre oppgaver for ansatte og redusere vikarbruk – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt styrking av administrative ressurser og turnuskompetanse for eller på sykehjemmene. Målet var å frigjøre oppgaver for ansatte og redusere vikarbruk. Det ble bevilget 5 mill. i 2023, 7 mill. i 2024 og 8 mill. fra og med 2025.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Carpe Diem demenslandsby – merbehov for tjenesteyting

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det bevilget midler til økte ressurser ved Carpe Diem demenslandsby med 25 mill. i 2023 og 2024, redusert til 20,6 mill. fra 2025. Erfaringstall viste at det var behov for økte ressurser både i grunnbemanningen, til bemanning på natt og til bemanning i resepsjonsområdet. Pandemien, et generelt høyt fravær og mye bruk av vikarer forsterket utfordringsbildet.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Gjennomføre kvalitetshevende tiltak i Aldring og mestring*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen fra og med 2025.

Det ansettes ernæringsfysiologer for å sikre høy faglig kompetanse og strukturert oppfølging av hjemmeboende – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å ansette ernæringsfysiologer. Tiltaket skulle sikre høy faglig kompetanse og strukturert oppfølging av hjemmeboende, styrke hjemmebaserte tjenesters evne til å hindre underernæring hos eldre og sårbare grupper, og øke kompetansen om mat og ernæring i kommunen. Det ble bevilget 1,4 mill. i 2023. Økente til 2,8 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Det etableres matverter avdelingsvis på sykehjemmene, og det søkes å finne alternative løsninger – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt midlertidige midler til etablering av matverter avdelingsvis på sykehjemmene med 1,5 mill. i 2023 og 3 mill. i 2024. Det søkes å finne alternative løsninger, som for eksempel pensjonister på deltid, arbeidstrening, frivillighet, økt bruk av aktivitører eller lignende.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 1,5 mill. fra og med 2025.

Det settes av ressurser for ekstra nattevakter, målet er å redusere vikarbruk og gi støtte ved utfordringer med Ascom pasientvarslingssystemene – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å sette av ressurser for ekstra nattevakter med 10 mill. i 2023 og 2024, redusert til 5 mill. fra og med 2025. Målet er å redusere vikarbruk og gi støtte ved utfordringer med Ascom pasientvarslingssystemene.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen fra og med 2025.

Drift av Oksenøya sykehjem

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det bevilget midler til planlagt trinnvis åpning av Oksenøya sykehjem, med planlagt åpning av 40 plasser i 2023. Finansiering kunne kun delvis finansieres av midler fra demografimodellen ettersom demografimodellen er basert på historisk dekningsgrad og ikke forklarer alle driftskostnadene ved økning i antall sykehjemsplasser.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser økning i budsjettrammen fra og med 2025.

Prosjekt Samtaleglede, Carpe Diem – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å støtte prosjektet Samtaleglede, Carpe Diem med 0,35 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 0,35 mill. fra og med 2024.

Reduksjon dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester utsettes – KST

I Handlingsprogram 2021–2024 og Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å utsette reduksjonen i dekningsgrad av plasser med heldøgns helse- og omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger for eldre til 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen fra og med 2024.

Redusert bruk av vikarer i pleie- og omsorgssektoren. Kommunedirektøren bes komme tilbake med egen sak – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å redusere bruk av vikarer i pleie- og omsorgssektoren med 5 mill. i 2023, 10 mill. i 2024, 15 mill. i 2025 og 20 mill. fra og med 2026. Kommunedirektøren bes komme tilbake med en sak som ser på muligheten for å få ned vikarbruken i Aldring og mestring. Saken skal ha tiltak som gjør at reduksjonen ikke går utover tilbudet kommunen gir til sine eldre eller forverrer arbeidssituasjonen for våre ansatte. Saken skal se på kortsiktige og langsiktige grep. Saken kan ses i sammenheng med rekrutteringsstrategien.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen.

Redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å redusere dekningsgraden av plasser med heldøgns helse- og omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger for eldre. Tjenestene vil gis i eget hjem for en noe større andel av befolkningen. Ved å gradvis redusere med 187 plasser frem mot 2024 vil dekningsgraden på 23,3 prosent reduseres til 19,5 prosent i 2024. Analyser viste at besparelsen ved å gi tjenester i eget hjem tilsvarte 0,3 mill. per plass for sykehjem og 0,07 mill. per plass for omsorgsbolig.

I Handlingsprogram 2021–2024 ble budsjettrammen vedtatt redusert med 5,6 mill. i 2021, 12,5 mill. i 2022, 28,2 mill. i 2023 og 37,5 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023, og viser reduksjon i budsjettrammen fra 2024.

Styrking av legedekningen ved sykehjemmene

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å styrke legedekningen ved sykehjemmene med 5,7 mill. i 2024, og 8,0 mill. fra og med 2024. Det har skjedd betydelige endringer i kommunale medisinske tjenester de senere årene, og det forventes at sykehjemslegene skal håndtere stadig mer komplekse medisinske problemstillinger. Både ved langtids- og korttidsavdelingene er det med dagens legedekning i hovedsak de rent kliniske oppgavene som kan prioriteres. Oppgaver som årskontroller, pårørendesamtaler og legemiddelgjennomganger må prioriteres ned. Det samme gjelder tverrfaglig samarbeid og medisinsk faglig rådgivning. Med bakgrunn i økte krav og forventninger til sykehjemslegen, har det vært behov for å styrke legetjenesten, og det vil være behov for ytterligere styrking kommende år. En egen politisk sak om legetjenesten i sykehjem vil legges frem høsten 2022.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Gjennomføre kvalitetshevende tiltak i Aldring og mestring*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen fra 2024.

Videreutvikling av tjenester til hjemmeboende

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det bevilget midler til videreutvikling av tjenester til hjemmeboende.

Målet med å videreutvikle hjemmetjenesten er å sikre riktig dimensjonering, riktig organisering og tilstrekkelig og riktig kompetanse i tjenesten også for fremtiden. Dette er i tråd med vedtak i den politiske saken [Morgendagens omsorg – langsiktig omstilling](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 23. mars 2022, sak 035/22.

I Handlingsprogrammet 2021–2024 ble det vedtatt en reduksjon i dekningsgraden av plasser med heldøgns helse- og omsorgstjenester som en del av Aldring og mestrings omstillingsbidrag. Reduksjonen skulle tilsvare 37,5 millioner kroner ved utgangen av perioden. I behandlingen av Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å utsette en større andel av reduksjonen (tilsvarende 25 mill.) i dekningsgrad til 2024 til det kan påvises at det har vært en utvikling i tjenestene til hjemmeboende.

Oppdraget skal bidra til den rustingen og omstillingen av hjemmetjenesten som skal til for å realisere gevinsten på 37,5 mill. fra 2024 av den vedtatte dekningsgradreduksjonen. Det vil også frigi ressurser til å lede prosjektet og prosessen for nødvendig omstilling. Helt konkret innebærer dette:

- forløp / helhetlige og sammenhengende tjenester: pasientforløpskoordinator til alle distrikter, forløpsteam på korttidsinstitusjoner (tre årsverk), rask og riktig tilgang på hjelpemidler (Det er viktig at hjelpemidler kommer raskt på plass ved behov og ved utskrivelser fra sykehus. Det er behov for å øke kapasiteten til å kjøre ut hjelpemidler, da det i dag er forsinkelser / for liten kapasitet til å få hjelpemidler på plass raskt nok.)
- gjennomgang av base-lokasjoner og logistikk rundt hjemmetjenesten
- riktig og tilstrekkelig kompetanse: avanserte kliniske sykepleiere, avanserte geriatriske sykepleiere og sykepleiere med spesialutdanning i kreft/palliasjon, og fag- og kvalitetsrådgivere i alle distrikter
- prosess- og prosjektledere for omstilling: for å sikre en riktig og bærekraftig omstilling er det behov for å styrke Aldring og mestring med ressurser som kan lede prosjektet og prosessen i år

Tiltaket er knyttet til oppdragene *Videreutvikle tjenester til hjemmeboende*, *Gjennomføre kvalitetshevende tiltak i Aldring og mestring*, *Styrke samhandling i tjenestene for å yte helhetlige og koordinerte tjenester* og *Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving, rekruttering og ledelse*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen fra 2024.

Demografijustering

Demografi sykehjem

For å kompensere for endringer i folketall og alderssammensetning gjøres det en årlig gjennomgang av demografikompensasjon. Den blir oppdatert med nye befolkningsprognoser og enhetskostnader fra regnskapet for sykehjem. Med utgangspunkt i nåværende kvalitet og omfang på tjenestene, er det kun direkte kostnader til brukerrettede tjenester som påvirkes av demografiendringer.

Mer-/mindrebehov

Berger Sykehjem oppstart 96 plasser (merbehov utover demografi sykehjem)

Nye Berger sykehjem er planlagt med oppstart av 96 plasser i 2027. Dette tiltaket er et beregnet behov for midler til å drifte 96 sykehjemsplasser utover tilgjengelige driftsmidler bedt om i den årlige justerte demografikompensasjonen.

Reversering av tiltak for redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester

Redusert dekningsgrad for heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger for eldre ble fremmet og besluttet i behandlingen av Handlingsprogram 2021–2024. Reduksjonen i dekningsgrad har ikke fulgt utviklingstakten som angitt, og politisk har det vært pekt på behov for en forsikring om at tjenestene ellers er tilstrekkelig rustet til å møte den planlagte reduksjonen. I politisk sak [Tilbakeføring av langtidsplasser i sykehjem](#) behandlet i hovedutvalg for bistand og omsorg i møte 19. april 2023, sak 25/23, anmodet kommunedirektøren om at planlagt avvikling av 106 uspesifiserte langtidsplasser i sykehjem ikke iverksettes. Dette ble enstemmig vedtatt. Takten på reduksjonen i dekningsgrad bør tilpasses arbeidet med å styrke tilbud og tjenester til hjemmeboende og resultater av dette arbeidet.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt	
		2024		2025		2026		2027	
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	2024-2027	2024-2027
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Sykehjem									
Aldring og mestring – tilpassing eksisterende bygg	7,5	0,0	19,2	0,0	7,5	0,0	7,5	0,0	41,7
Berger sykehjem	109,4	0,0	375,2	0,0	244,9	-0,0	64,8	0,0	794,4
Sum Sykehjem	807,0	116,9	394,5	0,0	252,4	0,0	72,3	0,0	836,1
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	807,0	116,9	394,5	0,0	252,4	0,0	72,3	0,0	836,1
Sum investeringsprosjekter	807,0	116,9	394,5	0,0	252,4	0,0	72,3	-275,0	-275,0

Aldring og mestring – tilpassing eksisterende bygg

Dette er en årlig bevilgning som benyttes når det er behov for å gjøre mindre bygningsmessige endringer og utbedringer for å tilpasse bygningsmassen til de ulike beboere. Kommunedirektøren foreslår å videreføre bevilgningen på 7,5 mill. i 2027.

Berger sykehjem

I politisk sak [Berger sykehjem – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase \(BP2\)](#), behandlet i formannskapet i møte 16. november 2022, sak 181/22, ble det besluttet å igangsette planleggingsfasen for Berger sykehjem, som skal samlokaliseres med Berger barnehage. Gjennom samlokalisering av ulike tjenestetilbud for eldre, dagaktivitetssenter (30 plasser) og sykehjemsplasser (cirka 120 plasser), tilrettelegges det for arealeffektive løsninger. Bygget åpnes delvis opp for nærmiljøet, og skal særskilt tilrettelegges for hjemmeboende eldre i området. Prosjektet skal bidra til at Bærum kommune gjør bærekraftige og klimakloke investeringer. Det vil blant annet redusere indirekte utslipp fra materialbruk i bygg gjennom mindre forbruk av materialer, økt ombruk av byggematerialer og bruk av materialer med lavt klimafotavtrykk.

Se forøvrig [presentasjon](#) om Berger sykehjem på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

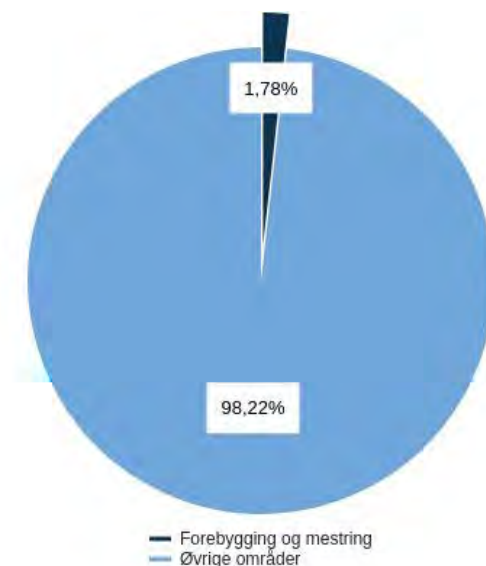
Forebygging og mestring

Beskrivelse av tjenesteområdet

Forebygging og mestring legger til rette for sunn aldring og at innbyggere selv aktivt skal kunne planlegge sin egen alderdom. Her er aktivitet, sosialt fellesskap og mestring av egen helse viktige satsingsområder. Kommunalsjefområdet består av seniorsentre, rehabilitering, fysioterapi og ergoterapi, samt hjelpemiddelutlån, kjøkkentjeneste og ernæring. Kommunalsjefområdet skal rigge fremtidens seniorsentre og ha økende fokus på brukerinvolvering, forebygging og proaktive arenaer for samhandling.

I årene som kommer skal vi jobbe for å forebygge funksjonsfall og underernæring, og vi skal rette innsats for å forhindre ensomhet og utenforskap. I tillegg blir det avgjørende å spre kunnskap om egen helse og hvordan vi, hver enkelt innbygger, kan planlegge for årene som kommer.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	177 037	176 237	176 237	176 237
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	46 657	46 657	46 657	46 657
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	1 470	1 470	1 470	1 470
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	225 165	224 365	224 365	224 365
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-22 654	-22 654	-22 654	-22 654
Refusjoner	-18 383	-18 383	-18 383	-18 383
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Driftsinntekter	-41 037	-41 037	-41 037	-41 037
Sum	184 128	183 328	183 328	183 328

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	173 997	173 997	173 997	173 997
Vedtatte endringer forrige periode				
Midlertidig styrking av helse- og sosialfaglig oppfølging av flyktninger, 2 årsverk	0	-800	-800	-800
Andre tiltak / tekniske endringer	-250	-250	-250	-250
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-250	-1 050	-1 050	-1 050
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	10 382	10 382	10 382	10 382
Konsekvensjusteringer	10 132	9 332	9 332	9 332
Konsekvensjustert ramme	184 128	183 328	183 328	183 328
Ramme 2024-2027	184 128	183 328	183 328	183 328

Vedtatte endringer forrige periode

Midlertidig styrking av helse- og sosialfaglig oppfølging av flyktninger, 2 årsverk

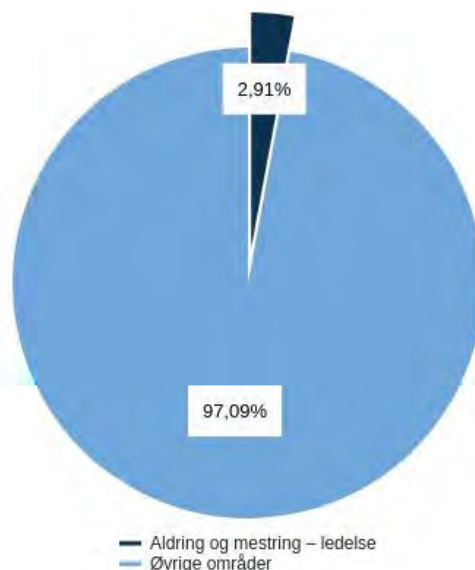
I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke den helse- og sosialfaglige oppfølgingen av flyktninger midlertidig som følge av det reviderte vedtaket om økt bosetting. Det etableres to årsverk i NAV, i tillegg til at allmennelegetilbudet Bærum helse og friskliv styrkes med leger og helsesekretærressurs. Tiltaket finansieres av integreringstilskuddet til kommunen.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Til enhver tid tilpasse tjenestene innenfor flyktningområdet etter lovverk og anmodet bosettingsnivå fra staten.*

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjettrammen fra og med 2025.

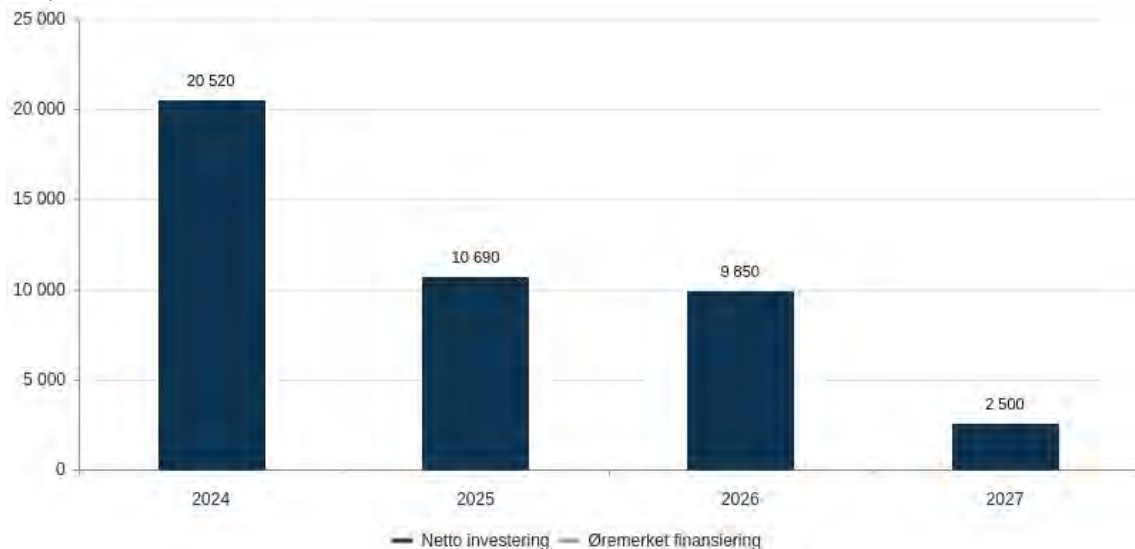
Aldring og mestring – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	135 870	147 599	163 527	163 527
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 637	35 637	35 637	35 637
Kjøp av varer og tjenester som erstatte kommunal egenproduksjon	191 454	166 385	166 385	166 385
Overføringsutgifter	4 344	4 344	4 344	4 344
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	367 305	353 965	369 893	369 893
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-4 168	-4 168	-4 168	-4 168
Refusjoner	-55 054	-55 054	-55 054	-55 054
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-59 222	-59 222	-59 222	-59 222
Sum	308 083	294 743	310 670	310 670

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	354 990	354 990	354 990	354 990
Vedtatte endringer forrige periode				
Centro Asistencial Noruego (CAN) – tilbakeføring av midler i prøveperioden	0	-25 069	-25 069	-25 069
Demografikompensasjon – hjemmetjenester – tidligere vedtatt	9 931	24 198	39 025	39 025
Demografikompensasjon – sykehjem – tidligere vedtatt	16 383	43 134	70 008	70 008

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprettelse av 8 boliger i Busoppveien	-21 099	-32 364	-32 364	-32 364
Reduksjon av omfang og ytterligere vekst av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Utvikling av velferdsforvaltningen	634	-1 904	-1 904	-1 904
Andre tiltak / tekniske endringer	-16 791	-43 542	-69 316	-69 316
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-12 542	-37 147	-21 220	-21 220
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	16 697	16 697	16 697	16 697
Konsekvensjusteringer	4 155	-20 450	-4 522	-4 522
Konsekvensjustert ramme	359 145	334 540	350 467	350 467
Sum Interne rammeendringer	-51 062	-39 797	-39 797	-39 797
Interne rammeendringer	-51 062	-39 797	-39 797	-39 797
Ramme 2024-2027	308 083	294 743	310 670	310 670

Vedtatte endringer forrige periode

Centro Asistencial Noruego (CAN) – tilbakeføring av midler i prøveperioden

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt at Bærum kommune i en prøveperiode på inntil to år skal legge til rette for fortsatt aktivitet ved Centro Asistencial Noruego (CAN) basert på virksomhetens forslag til endret driftsmodell, jmfør sak [Centro Asistencial Noruego \(CAN\) – alternative modeller for videre drift](#), som ble behandlet i kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 146/21. Driftsmodellen er et utvidet tilbud innen rammen av korttidsplasser/avlastningsplasser med en kombinasjon av rehabilitering og helsefremmende tiltak.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 25,0 mill. fra og med 2025.

Demografikompensasjon – hjemmetjenester – tidligere vedtatt

Sum av kommunestyrets vedtak om demografikompensasjon fra tidligere budsjett og økonomiplaner. Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Negative tall er uttrykk for en reduksjon av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023, positive tall er uttrykk for en økning av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023.

Demografikompensasjon – sykehjem – tidligere vedtatt

Sum av kommunestyrets vedtak om demografikompensasjon fra tidligere budsjett og økonomiplaner. Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Negative tall er uttrykk for en reduksjon av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023, positive tall er uttrykk for en økning av budsjettrammen sammenlignet med budsjettrammen for 2023.

Opprettelse av 8 boliger i Busoppveien

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å opprette åtte boliger i Busoppveien. Disse er under bygging. Tilbudet skal gi åtte innbyggere et godt faglig tilbud, og erstatte seks plasser som kommunen i dag kjøper av private tilbydere (kjøp av plasser forvaltes av Tildeling og forvaltning). Boligen vil ha en høy enhetskostnad, men det er forventet at kommunen på sikt vil kunne tilby disse tjenestene til en lavere kostnad enn ved dagens eksterne kjøp.

Etableringstakten av nye boliger har de siste årene vært høy, og erfaring fra disse prosjektene viser at det er behov for å styrke budsjettene de første driftsårene. Innbyggere som flytter inn i nye boliger, er som regel unge mennesker som ikke har bodd for seg selv før, og det tar tid å venne seg til en ny

livssituasjon. Dette gir erfaringsmessig oppstartskostnader. Innbyggere med funksjonsvariasjon er sårbare for store livsendringer, og det er viktig at ressursituasjonen rundt dem er god nok de første årene.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023.

Reduksjon av omfang og ytterligere vekst av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å redusere budsjettet til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) med 4,9 mill. fra og med 2021, og med ytterligere 1,6 mill. fra og med 2024. Tiltaket baserte seg på gjennomgang av alle vedtak, med spesielt fokus på tjenestemottaker over 67 år.

Regjeringen vedtok i 2020 å utvide retten til brukerstyrt personlig assistanse til personer over 67 år som før fylte 67 år har fått innvilget brukerstyrt personlig assistanse etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 d. Dette vil si at flere tjenestemottakere over 67 år fortsatt faller inn under rettighetsfestingen. I Økonomimelding I 2022 ble derfor deler av tiltaket reversert, og 4,9 mill. ble lagt tilbake i budsjetttrammen.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjetttrammen fra og med 2024 tilsvarende 1,6 mill.

Utvikling av velferdsforvaltningen

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt budsjettmidler til utvikling av velferdsforvaltningen med 1,9 mill. i 2023 og 2,5 mill. i 2024. Et resultat av innsiktsarbeidet fra PLO 2024 er behovet for å styrke førstelinjen ved brukerhenvendelser. Tiltaket skal styrke kompetansen i førstelinjen, slik at innbyggerne kan få rask og smidig avklaring ved første henvendelse. Dette vil gi innbyggerne en bedre brukeropplevelse og gjøre at saker løses på lavest mulig nivå.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Videreutvikle tjenester til hjemmeboende*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 1,9 mill. fra og med 2025.

Investeringsbudsjett

Beløp i milli. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.-vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt		
		2024	2025	2026	2027	2024-2027	2024-2027		
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt		
Aldring og mestring – ledelse									
Transportmidler, Aldring og mestring	IA	4,6	0,0	1,8	0,0	0,5	0,0	7,4	0,0 S – Samlebevilgning
Sum Aldring og mestring – ledelse		0,0	4,6	0,0	1,8	0,0	0,5	7,4	0,0
Sum		0,0	4,6	0,0	1,8	0,0	0,5	7,4	0,0
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Aldring og mestring – ledelse									
Aldring og mestring – inventar og utstyr		2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	8,0	0,0 S – Samlebevilgning
Aldring og mestring (IT)		6,9	0,0	6,9	0,0	7,3	0,0	21,2	0,0 S – Samlebevilgning
Velferdsteknologi Aldring og mestring	IA	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0 S – Samlebevilgning
Sum Aldring og mestring – ledelse		0,0	15,9	0,0	8,9	9,3	0,0	36,2	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu		0,0	15,9	0,0	8,9	9,3	0,0	36,2	0,0
Sum investeringsprosjekter		0,0	20,5	0,0	10,7	9,8	0,0	43,6	0,0

Aldring og mestring – inventar og utstyr

Omsorgsboliger og sykehjem har løpende behov for oppgradering/utskifting av eldre og utgått inventar/utstyr. Det er behov for utskifting av hvitevarer, senger, møbler, kjøleanlegg, solskjerming, medisinsk-teknisk utstyr og heiser – både personløftere og takheiser.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027.

Aldring og mestring (IT)

Gjennom en ny tjenesteavtale med leverandører av velferdsteknologi skal kommunen etablere nye velferdsteknologiske tjenester som skal dekke behov hos både hjemmeboende og beboere ved omsorgsboliger og sykehjem.

Kommunens journalløsning innen pleie- og omsorgstjenester, Visma Profil, skal skiftes ut. Dette arbeidet vil ha høyt fokus i store deler av planperioden.

Kommunen vil følge det nasjonale velferdsteknologiprogrammet, med blant annet vekt på digital hjemmeoppfølging, og vil bidra til videreutvikling av våre løsninger med tanke på Velferdsteknologisk knutepunkt (for dataoverføring til journal).

Kommunen vil fortløpende utstyres med de nasjonale samhandlingsløsningene når de blir klare, eksempelvis pasientens legemiddelliste og dokumentdeling i journal, og man vil jobbe for stadig forbedring av dagens arbeidsprosesser innenfor de digitale systemene man til enhver tid har.

Transportmidler, Aldring og mestring

Bærum kommune er en stor kommune med mange aktiviteter i de ulike nærområdene. Som senior i vår kommune har man tilgang til et stort mangfold av aktiviteter så lenge man selv klarer å komme seg til og fra møteplassene eller aktivitetene. Seniorsentrene opplever at tilgjengelig transport ofte kan være avgjørende for om de eldre klarer å bruke og ta del i kommunens aktivitetstilbud. Seniorsentrene har derfor gjennom mange år samarbeidet med frivillig sektor, spesielt Lions-klubbene i Bærum, om transport av eldre. Samarbeidet har gitt gode erfaringer og viser at det er et stort behov for transport av våre eldste innbyggere. Ettersom de gamle bussene nærmer seg slutten på sin levetid, er det nødvendig å se på transporttilbudet og muligheten for å utvide det slik at enda flere seniorer i kommunen kan få glede av transport til aktiviteter, behandling og møteplasser. Lions-klubbene melder om god tilgang på frivillige som ønsker å kjøre seniorer, og seniorsentrene og andre tjenesteområder som har aktivitetstilbud til denne innbyggergruppen, opplever at det er stort behov for hjelp til transport. Et tilrettelagt transporttilbud for seniorer er med på å gi innbyggerne en grunnleggende følelse av mestring og livskvalitet ved at de selv kan komme seg til og fra aktivitet når de har behov for det. Og i utviklingen av et aldersvennlig Bærum er transport en viktig faktor som vil bidra til at seniorbefolkningen kan benytte seg av tilbud og tjenester i nærområdet. Vårt mål er å kunne etablere fire seniorbusser som kan dekke hele kommunen og bidra til at eldre kommer seg til og fra aktivitet i kommunen på en enkel måte når man selv opplever at det å komme seg ut kan være vanskelig.

Fysio- og ergoterapiteamet har behov for 3 biler og innsatsteamet har behov for 2 biler for å yte ressurseffektive tjenester til sine brukere.

Hjelpemiddelsentralen ber om 1 bil for økt kapasitet til å kjøre hjelpemidler ut til våre brukere.

En krevende demografisk utvikling gjør at Aldring og mestring må yte ressurseffektive tjenester. I den forbindelse foreslår Kommunedirektøren 2 nye biler til den ambulerende tjenesten på Østerås distrikt.

Kommunedirektøren foreslår å kjøpe inn 8 nye biler til tjenestestedene nevnt over, totalt 4,6 mill. i 2024. Et økende volum i den ambulerende hjemmetjenesten fordrer flere biler utover i planperioden. I tillegg til bilene er det behov for årlige midler i planperioden for ladepunkter på basene til elbilene i tjenesten. Kommunedirektøren foreslår å legge inn 1,8 mill. i 2025 og 0,5 mill. i 2026 og 2027 til kjøp av biler og ladepunkter i planperioden.

Velferdsteknologi Aldring og mestring

En raskt aldrende befolkning betyr færre hender til å dekke flere behov og ivareta flere tjenestemottakere i planperioden. Morgendagens omsorg avhenger av smarte løsninger, der teknologi er et viktig virkemiddel. Kommunen må derfor levere ressurseffektive og innovative tjenester av høy kvalitet til Bærums innbyggere.

I 2023 inngår Bærum kommune en kontrakt med en leverandør av velferdsplattform. I 2024 starter leverandøren og tjenesten arbeidet med å forbedre eksisterende, og identifisere nye, teknologiske løsninger i tjenesten. Dette arbeidet vil resultere i innkjøp av ny teknologi i et omfang vi ikke kjenner i dag.

I 2023 har kommunen startet en utredning av anskaffelse av et nytt pasientjournalssystem. Anskaffelsen er planlagt gjennomført i 2024.

For å sikre gode ambulerende hjemmetjenester i påvente av et nytt pasientjournalssystem, og som et supplement til det nye systemet, utredes det utrulling av digitale tavler til alle distrikter i hjemmetjenesten. Anskaffelse av disse tavlene vil gjennomføres i 2024.

Det er i dag usikkert hva det totale behovet for midler til velferdsteknologi vil være i planperioden. Kommunedirektøren foreslår derfor at det bevilges midler i 2024 til å utrede, teste og implementere løsninger som vil sikre gode og robuste tjenester. Kommunedirektøren vil komme tilbake med mer konkrete behov innenfor velferdsteknologi i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2025–2028.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 7 mill. i 2024 til investering i velferdsteknologi.

Samfunns- og byutvikling

Om området

Området består av kommunalsjefområdene Plan- og bygningstjenesten og Kultur. Området består også av tjenestestedet Byprosjekter og Samfunn stab, som rapporterer direkte til direktøren. Byprosjekter har ansvar for utbyggingsavtaler og byutviklingsprosjekter. I Samfunn stab ligger prosjekter knyttet til kommunens klimaarbeid og kommunens kontaktpunkt mot næringslivet.

Samfunns- og byutvikling ligger under ansvarsområdet til Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur.

Dette skal vi oppnå

Bærumsamfunnet skal være attraktivt og inkluderende. For å oppnå dette må kommunen ta en aktiv rolle som samfunnsutvikler ved å sette strategisk retning, mobilisere, tilrettelegge og være en samlende og koordinerende aktør i bærumsamfunnet. Vi skal styrke mulighetene for at innbyggerne kan involvere seg i samfunnet og lokaldemokratiet, og tilrettelegge for nabolag og møteplasser som bidrar til tilhørighet, inkludering og deltakelse. Bærum skal ha attraktive urbane byer og steder med arkitektur og offentlige rom av høy kvalitet. Kunst og kultur skal være drivkrefter i byutviklingen og bidra til gode opplevelser, glede og refleksjon.

Pulserende Sandvika – et kraftsenter for kultur og kunnskap ved elv og fjord

Sandvika skal videreutvikles som by med rom for alle generasjoner, med klimakloke bydeler med særpreg og godt bymiljø. Det skal tilrettelegges for gründere, innovative og kreative næringer, og et yrende byliv langs elv og fjord, med møteplasser, lek og idrett. Gjennom involvering og samskaping skal det legges rammer for en kystsone fri for trafikkstøy når E18 legges i tunnel under byen.

Klimaklok by- og stedsutvikling

Bærum skal være et lavutslippssamfunn hvor det skal være lett å leve miljø- og klimavennlig. I tråd med mobilitetsstrategien, som ble vedtatt av kommunestyret i møte 19. juni 2019, sak 103/19, skal det legges til rette for at all økning i persontransporten tas med gange, sykkel og kollektivtransport. I planperioden skal det jobbes for en klimaklok arealutvikling som reduserer behovet for biltransport, og det skal tilrettelegges for grønn mobilitet med løsninger som er enkle å bruke, trafikksikre, raske og miljøvennlige og tilgjengelige for alle. I planperioden fortsetter også utviklingen av Fornebu som nullutslippsområde, og det skal gjennomføres forbildeprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk og innovasjonssamarbeid for reduserte klimagassutslipp.

Trygt og godt oppvekstmiljø

Innsats for å forebygge kriminalitetsutvikling blant barn og unge vil være høyt prioritert. Situasjonen vil bli nøye fulgt opp, og det vil gjøres løpende vurderinger av behovet for å styrke satsingen i planperioden.

Mangfold av frivillighet

I planperioden skal vi fortsette å legge til rette for et bredt kunst- og kulturliv som gjenspeiler mangfoldet i bærumsamfunnet. Et mangfold av frivillighet gjør det enkelt for innbyggere å bidra til fellesskapet, og et bredt og variert kultur- og fritidstilbud bidrar til å motvirke ungt utenforskap.

Planprosesser preget av åpenhet og dialog

Nye arbeidsformer og digitale løsninger skal bidra til brukervennlige tjenester og effektiv ressursbruk. Digitale flater og verktøy skal styrke arbeidet med åpenhet, dialog og forankring av plan- og utviklingsprosessene.

Oppdrag

Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
<p>Bevare arealer med klima- og miljøverdier</p> <p>Kommunen skal ivareta og styrke karbonrike arealer og naturverdier i tråd med mål i klimastrategien og temaplanen for naturmangfold. Plan- og bygningstjenesten skal bevare arealer med klima- og miljøverdier gjennom å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvikle metodikk og løsninger for kartbasert arealregnskap • pilotere klima- og miljøaspekter i reguleringsplanlegging og myndighetspraksis • sikre grønne områder for karbonlagring 	31.12.2027	Ikke startet	Legge til rette for bærekraftig forvaltning av økosystemene i havet, langs kysten og på land, og stanse og reversere tap av biologisk mangfold	Bærum tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og økosystemet	3. Bærum samfunnet er klima- og miljøkløkt
<p>Bruke kunst og kultur som drivkraft i byutviklingen</p> <p>Kunst og kultur skal være sentrale drivkrefter i byutviklingen i Sandvika. I planperioden skal Bærum kulturhus, Tanken, Løkketangen og Bærum bibliotek videreutvikles og med attraktive kulturtilbud. Brambanikvartalet skal fortsatt være en naturlig møteplass for kultur. Nye retningslinjer for kunst og arkitektur skal bidra til kvalitet i det offentlige byrom.</p>	31.12.2026	Pågå, iht. plan	Satse spesielt på kunst og kultur som sentral kraft i utvikling av Sandvika	Sandvika er regionalt knutepunkt og en attraktiv og inkluderende regionby	2. Bærum samfunnet er attraktivt og inkluderende
<p>Forbedre innsynsløsninger og økt digital saksbehandling</p> <p>Plan- og bygningstjenesten skal videreutvikle brukervennlige selvbetjeningsløsninger, som igjen skal legge til rette for digitalt førstevalg. I løpet av planperioden ferdigstilles arbeidet med å digitalisere arkiver og andre grunndata, og eByggesak og en forbedret innsynsløsning for plan- og byggesaker skal innføres. Det skal i tillegg ses på muligheten til å koble arealplaner.no med byggesaker.</p>	31.12.2026	Ikke startet	Ha brukervennlige og enkle digitale løsninger	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
<p>Sikre aktiv bruk av utbyggingsavtaler</p> <p>Sikre aktiv bruk av utbyggingsavtaler i gjennomføring av større byutviklingsplaner med hovedvekt på Fornebu, Sandvika og Bekkestua. I planperioden skal vi blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • fremmes politisk sak om bruk av utbyggingsavtaler som sikrer at utbyggere tar sin del av kostnader til offentlige anlegg, gater, torg, vann og kloakk i forbindelse med private utbyggingsprosjekter • utarbeides en VPOR (Veiledende plan for offentlig rom) der det er nødvendig som grunnlag for kvalitetsfastsettelse og kostnadsdeling av utgifter for å oppnå miljøkrav, etablere nødvendig blågrønn og teknisk infrastruktur 	31.12.2026	Ikke startet	Ta en aktiv rolle i byutviklingen for å skape en god by for alle, sammen med nasjonale og regionale myndigheter, private aktører og innbyggere	Bærum har attraktive og urbane byer og tettsteder	2. Bærum samfunnet er attraktivt og inkluderende
<p>Tilrettelegge for bedre håndtering av masser og byggeressurser</p> <p>Vi skal legge til rette for bedre håndtering av masser og byggeressurser gjennom</p>	31.12.2025	Ikke startet	Være en foregangskommune på sirkulærøkonomi	Bærum er et lavutslippssamfunn hvor det er lett å	3. Bærum samfunnet

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> etablering av regionalt markedsystem for masser og byggeressurser et utslippsfritt forvaltningsområde for masser og byggevarerressurser i Bærum 				leve klima- og miljøvennlig	er klima- og miljøkløkt
Tilrettelegge for grønn mobilitet	<p>I tråd med mobilitetsstrategien skal kommunen tilrettelegge for mobilitetsløsninger for alle trafikantgrupper som er enkle å bruke, effektive og raske, klimakløke og miljøvennlige, trafikksikre og tilgjengelige for alle. I tillegg skal de innebære lavest mulig behov for biltransport. Oppdraget krever en tverrsektoriell innsats og ulike virkemidler/tiltak.</p> <p>Samfunns- og byutvikling skal bidra til økt grønn mobilitet ved å legge til rette for klimavennlig og effektiv vare- og nyttetransport gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> digital optimalisering og sporing av massetransporter effektiv og fremtidsrettet varelogistikk i E18 Vestkorridoren pilot for hentepunkter i samarbeid med Posten bærekraftige vareleveranser i kommunen pilot for digital konsolideringsløsning for varer logistikk-knutepunkt i Bærum – samleterminal for varer droneleveranser i kommunen <p>Plan- og bygningstjenesten skal sikre klimavennlig arealutvikling som reduserer behovet for biltransport, med kort vei til kollektivtrafikk, hverdags tilbud, og natur og rekreasjon gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> oppfølging av mobilitetsstrategi / Temaplan parkering reiseregistreringer (digital telling, mulig pilot) 	31.12.2026	Pågå, iht. plan	Redusere klimagassutslipp, k \emptyset , luftforurensning og støy	Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima- og miljøvennlig	3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt
Utvikle Fornebu som nullutslippssområde	<p>Et av hovedmålene for kommunens klimaarbeid er å etablere Fornebu som et nullutslippssområde innen 2027. På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis blant annet gjennom forprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk. Fornebu kan være en arena for pilotering og innovasjon for reduserte klimaeffekter.</p> <p>Samfunns- og byutvikling har overordnet ansvar for oppdraget og vil bidra til utviklingen av Fornebu ved å</p> <ul style="list-style-type: none"> ha samarbeid og partnerskap med næringsliv, innbyggere og akademia utvikle Fornebu til en testarena for kommunens klimaarbeid der klimastrategien skal gjennomføres i praksis gjennomføre pilotering og forprosjekter synliggjøre Fornebu som test- og samarbeidsarena for utvikling av fremtidens nullutslippssområde 	31.12.2027	Ikke startet	Redusere klimagassutslipp, k \emptyset , luftforurensning og støy	Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima- og miljøvennlig	3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøkløkt

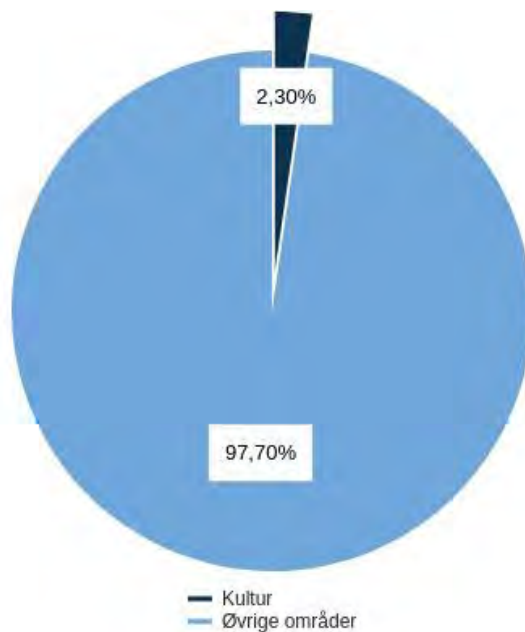
Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> etablere en hub – samleterminal for varer etablere bemannet varemottak på Oksenøya <p>Plan- og bygningstjenesten skal følge opp kommunedelplan 3 for Fornebu og ambisjonene for nullutslipp i planene for de tre bymessige områdene Fornebuporten, Flytårnet og Fornebu Sør.</p>					
Videreføre prosjektet Ungdommens Bærum	<p>Bærum skal ha et trygt og godt oppvekstmiljø hvor barn og unge kan delta i organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter. Ved å satse på medvirkning ønsker vi å øke de unges engasjement og tilhørighet i nærmiljøet. Det skal derfor jobbes med å involvere ungdom i utvikling av innhold, aktivitetstilbud og arrangementer på fritidssentre og andre møteplasser. I planperioden skal det særskilt jobbes med å legge til rette for</p> <ul style="list-style-type: none"> etablering av ungdomsstyre på fritidssentrene i kommunen ungdomsinitierte arrangementer og faste aktiviteter 	31.12.2024	Pågå, iht. plan	Legge til rette for at alle barn og unge kan delta i organisert og uorganisert fritids-, kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter	Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Videreutvikle frivillighetsarbeidet	<p>Frivilligheten er en viktig del av bærum samfunnet. Et mangfold av frivillige aktører gjør det enklere for innbyggerne å bidra til fellesskapet. Frivilligheten har stor verdi for kommunens arbeid for integrering, men den gir også utsatte målgrupper mulighet for å delta og dermed få økt livskvaliteten. I planperioden vil det bli lagt vekt på å samarbeide med lokale lag og foreninger for å utvikle nye aktiviteter. I den forbindelse må vi heve vår kompetanse og finne ut hvordan vi skal identifisere ressurser og inngå samarbeid som gir både kommunen og frivilligheten. Arbeidet med faste kontaktpunkter og faste møteplasser er godt i gang og skal videreutvikles.</p>	31.12.2026	Pågå, iht. plan	Stimulere til samarbeid mellom næringsliv, akademia, frivillig sektor og kommunen for å løse morgendagens utfordringer	Bærum har attraktive miljøer for kunnskap, forskning og innovasjon	2. Bærum samfunnet er attraktivt og inkluderende
Økt forutsigbarhet i tjenesteytelsene og levering innen frister og med god kvalitet	<p>I arbeidet vårt skal vi vektlegge at tjenestene setter innbyggerne først, og vi skal tenke helhet, god flyt og sammenheng på tvers. Dette vil Plan- og bygningstjenesten aktivt bidra til gjennom eksempelvis småhusplanprosjektet og ved å bedre flyt i arbeidsprosesser.</p>	31.12.2026	Ikke startet	Utvikle et bærekraftig tjenestetilbud for å ivareta økonomisk handlingsrom til enhver tid	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Kultur

Beskrivelse av tjenesteområdet

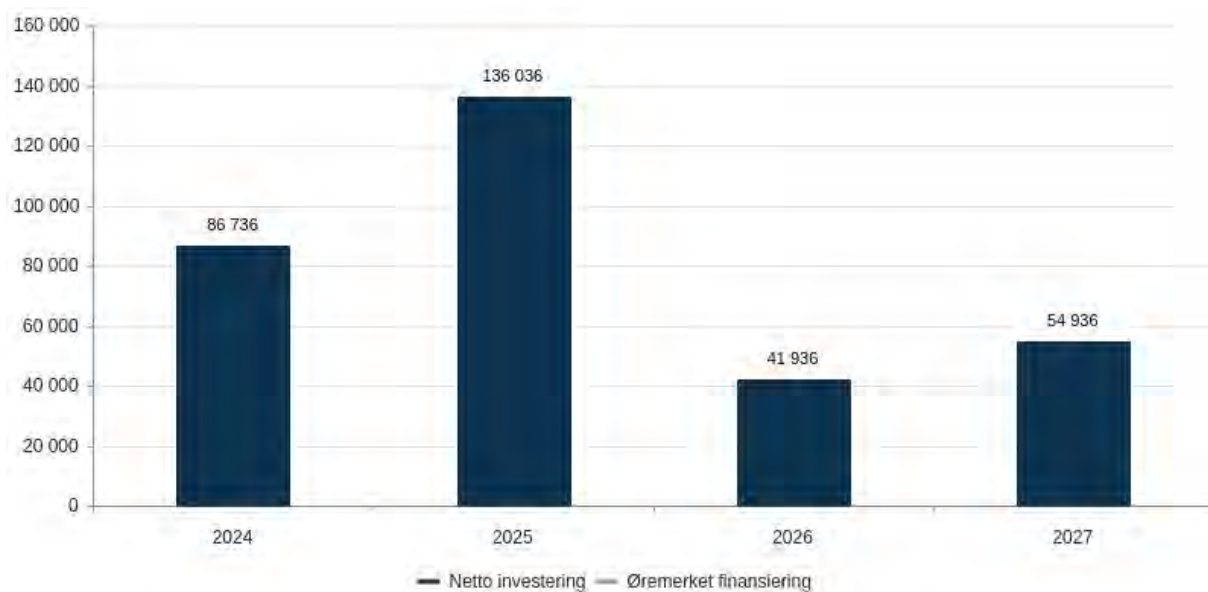
Kommunalsjefområdet består av tjenestene Bærum bibliotek, Bærum Kulturhus, Kultur og samarbeid, Ungdom og fritid og Kultursjefens stab, inkludert frivillighet.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	97 401	97 401	97 401	97 401
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	76 391	70 441	70 441	70 441
Overføringsutgifter	116 319	108 968	108 968	108 968
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	290 111	276 810	276 810	276 810
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-45 793	-45 793	-45 793	-45 793
Refusjoner	-20 644	-20 644	-20 644	-20 644
Overføringsinntekter	-106	-106	-106	-106
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-66 542	-66 542	-66 542	-66 542
Sum	223 569	210 268	210 268	210 268

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	205 550	205 550	205 550	205 550
Vedtatte endringer forrige periode				
Drift av midlertidig bibliotek på Fornebu	1 500	1 500	1 500	1 500
Driftsmodell for Presterud gård – pilotprosjekt med Kulturhuset Stabekk kino	-500	-500	-500	-500
Etablering av midlertidig ungdomstilbud/-hus i Kadettangen 18	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Etablering av nytt ungdomstilbud ved Flytårnet	800	800	800	800
Forprosjekt oppgradering av Sandvika teater – KST	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Inntekter av arrangementsbistand	-100	-100	-100	-100
Prosjektmidler til lokale gatekunst-aktører – KST	-200	-200	-200	-200
Redusere tilskuddet til Den norske kirke	-600	-600	-600	-600
Styrke gjennomføringen av Sandvika byfest	50	100	100	100
Styrket driftstilskudd Bærum kunstforening – KST	-50	-100	-100	-100
Styrking av drift Den norske kirke i Bærum – KST	-200	-200	-200	-200
Tilskudd lokale gatekunstprosjekter (byutviklingsmidler) – KST	200	200	200	200
Tilskudd til utstyrsboden BUA på Fornebu – KST	-200	-200	-200	-200
Videreføring av kafé/ungdomshus Kadettangen – KST	2 800	0	0	0
Øke bidrag og medvirkning fra næringslivet	-100	-100	-100	-100
Øke offentlig finansiering av prosjekter	-600	-600	-600	-600
Årlig kommunalt bidrag og vertskommunebidrag til Kunst rett vest	-500	-500	-500	-500
Andre tiltak / tekniske endringer	1 300	1 300	1 300	1 300
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-200	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	11 411	11 411	11 411	11 411
Konsekvensjusteringer	11 211	8 411	8 411	8 411
Konsekvensjustert ramme	216 761	213 961	213 961	213 961
Mer-/mindrebehov				
Tilskudd til Bærum kirkelige fellesråd	808	-3 693	-3 693	-3 693
Sum Mer-/mindrebehov	808	-3 693	-3 693	-3 693

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Nye tiltak og realendringer	808	-3 693	-3 693	-3 693
Sum Interne rammeendringer	6 000	0	0	0
Interne rammeendringer	6 000	0	0	0
Ramme 2024-2027	223 569	210 268	210 268	210 268

Vedtatte endringer forrige periode

Drift av midlertidig bibliotek på Fornebu

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det bevilget 2 mill. i 2023 og 3,5 mill. fra og med 2024 til drift av et midlertidig bibliotek på Fornebu, som skal etableres ved Flytårnet så raskt som mulig, i henhold til politisk sak [Kulturfunksjoner på Fornebu – gjennomført høring og forslag til midlertidig bibliotek og ungdomstilbud](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 15. juni 2022, sak 103/22. Biblioteket er planlagt med oppstart og drift fra 2023 i lokaler hos Flytårnet AS. Dette medfører kostnader til to årsverk per år og øvrige driftsutgifter. Utgiftene er beregnet slik at biblioteket skal være meråpent. Det er ikke forventet full drift det første året på grunn av ombygging av lokalene.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Bruke kunst og kultur som drivkraft i byutviklingen*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Driftsmodell for Presterud gård – pilotprosjekt med Kulturhuset Stabekk kino

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt et pilotprosjekt med prøveperiode ut 2023 som forutsetter at Kulturhuset Stabekk kino får 0,5 mill. i tilskudd til drift. Presterud gård skal tilrettelegges som et møtested for frivilligheten hvor lag og foreninger kan låne/leie lokaler for møter og arrangementer innenfor rammen av det verneverdige gårdsanlegget, se politisk sak [Presterud gård – driftsmodell](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 28. september 2021, sak 230/21. Eiendom og Kultur har vurdert løsninger for drift av Presterud. Kulturhuset Stabekk kino får ansvaret for den daglige oppfølgingen. Kulturhuset Stabekk kino har systemer for utlån/utleie, et stort nettverk og samarbeid med frivillige organisasjoner. Kulturhuset Stabekk kino vil sikre kontakt og oppfølging med brukerforeningen.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Videreutvikle frivillighetsarbeidet*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,5 mill. fra og med 2024.

Etablering av midlertidig ungdomstilbud/-hus i Kadettangen 18

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å etablere Kadettangen 18 som et midlertidig ungdomstilbud/-hus i Sandvika, se politisk sak [Ungdomshus i Sandvika fra 2022 – prøveordning med midlertidig bruk av Kadettangen 18](#), som ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 10. februar 2022, sak 7/22. Det må være to ansatte til stede for å sikre forsvarlig bemanning av ungdomstilbudet. Ukentlig åpningstid seks til syv dager vil medføre årlige lønnskostnader beregnet til 2,5 mill. og 0,3 mill. i øvrige driftskostnader (husleie, strøm, vann, avløp og renovasjon, aktivitet og løpende drift). Drift av Ungdomshuset etter disse forutsetninger er kostnadsberegnet til 2,8 mill. per år.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Gjennomføre prosjektet Ungdommens Bærum 2023*.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 2,8 mill. fra og med 2024.

Samtidig vedtok kommunestyret å videreføre av kafé/ungdomshus også i 2024, se tiltak *Videreføring av kafé/ungdomshus Kadettange – KST*.

Etablering av nytt ungdomstilbud ved Flytårnet

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å etablere nye lokaler til ungdomstilbud ved Flytårnet så raskt som mulig i henhold til politisk sak [Kulturfunksjoner på Fornebu – gjennomført høring og forslag til midlertidig bibliotek og ungdomstilbud](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 15. juni 2022, sak 103/22. Kommunen og Flytårnet Fornebu AS (utleier) har dialog om lokaler som kan være egnet til de ungdomstilbudene som i dag er lokalisert ved Punkt, og om mulige nye typer tilbud/aktiviteter. Det foreligger et konkret forslag om et lokale i Kulturgaten, som etter rehabilitering kan være godt egnet til formålet. Det finnes også tilgjengelige uteområder som bør vurderes tilrettelagt for aktivitet. Det ligger dessuten godt til rette for noe sambruk med biblioteket og enkelte andre leietakere ved det gamle Flytårnet. Kommunedirektøren anbefaler å inngå leieavtale for perioden frem til Tårnet senter er klart i 2027. Det er behov for midler til både istandsetting av lokalene og til drift av ungdomstilbudet. For drift etter etablering er det beregnet behov for to årsverk med nødvendig og relevant kompetanse. Det bevilges 1,6 mill. til lønn og drift av ungdomstilbudet. Det er ikke forventet full drift det første året.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Gjennomføre prosjekt Ungdommens Bærum 2023*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Forprosjekt oppgradering av Sandvika teater – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt et forprosjekt for oppgradering av Sandvika teater med 1 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 1 mill. fra og med 2024.

Inntekter av arrangementsbistand

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å øke inntektsbudsjettet for arrangementsbistand med 0,1 mill. i 2022 og 2023, og 0,2 mill. fra og med 2024. Det vurderes ulike muligheter for å øke inntektene, som prising av utlån av utstyr til andre enn frivillige.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i inntektsbudsjetttrammen.

Prosjektmidler til lokale gatekunst-aktører – KST

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025, ble det vedtatt å midlertidig øke budsjetttrammen til prosjektmidler til lokale gatekunst-aktører med 0,2 mill. i 2022 og 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,2 mill. fra og med 2024.

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre tilskudd til lokale gatekunstprosjekter (byutviklingsmidler) fra og med 2024 med 0,2 mill., se tiltak *Tilskudd lokale gatekunstprosjekter (byutviklingsmidler) – KST*.

Redusere tilskuddet til Den norske kirke

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å redusere tilskuddet til Den norske kirke med 0,7 mill. i 2021, 1,4 mill. i 2022, 1,9 mill. i 2023 og 2,5 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjetttrammen med 0,6 mill.

Styrke gjennomføringen av Sandvika byfest

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke budsjetttrammene til gjennomføring av Sandvika byfest med 0,2 mill. i 2023, 0,25 mill. i 2024 og 0,3 mill. fra og med 2025. Sandvika byfest arrangeres i samarbeid med Vårt Sandvika, Sandvika vel og Bærum kulturråd. Byfesten

er et godt etablert arrangement. Kommunens årlige ramme er 1 mill. Bidraget til styrking av driften, vakthold/beredskap og miljøtiltak økes.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Bruke kunst og kultur som drivkraft i byutviklingen*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen.

Styrket driftstilskudd Bærum kunstforening – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt styrket driftstilskudd til Bærum kunstforening med 0,1 mill. i 2023 og 0,05 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,05 mill. i 2024 og 0,1 mill. fra og med 2025.

Styrking av drift Den norske kirke i Bærum – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt midlertidig styrking av drift av Den norske kirke i Bærum med 0,2 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,2 mill. fra og med 2024.

Tilskudd lokale gatekunstprosjekter (byutviklingsmidler) – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre tilskudd til lokale gatekunstprosjekter (byutviklingsmidler) med 0,2 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen fra og med 2024 med 0,2 mill.

Tilskudd til utstyrsboden BUA på Fornebu – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt midlertidig tilskudd til utstyrsboden BUA på Fornebu med 0,2 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon i budsjetttrammen tilsvarende 0,2 mill. fra og med 2024.

Videreføring av kafé/ungdomshus Kadettangen – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre kafé/ungdomshus Kadettangen i 2024, og budsjetttrammen for 2024 ble økt med 2,8 mill.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen for 2024 med 2,8 mill.

Øke bidrag og medvirkning fra næringslivet

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å søke samarbeid med næringsliv om aktuelle og attraktive kulturarrangementer i Sandvika og andre steder, slik at kommunens økonomiske ansvar reduseres. Budsjetttrammen for slike bidrag ble økt med 0,1 mill. i 2021, 0,2 mill. i 2022 og 2023 og 0,3 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i inntektsbudsjetttrammen med 0,1 mill. fra og med 2024.

Øke offentlig finansiering av prosjekter

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å intensivere arbeidet med å søke eksterne tilskudd fra fylke og stat, og budsjetttrammen for tilskudd ble økt.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen for tilskudd.

Årlig kommunalt bidrag og vertskommunebidrag til Kunst rett vest

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til Kunst rett vest (Krv) med 0,8 mill. i 2023 og 0,3 mill. fra og med 2024. Krv er en årlig kunstrunde hvor drøyt hundre juryerte kunstnere fra kommuner vest i Viken inviterer publikum til sine atelierer og verksteder. Samtidig vises en fellesutstilling, hvor hver av de deltagende kunstnerne bidrar med ett verk. Fellesutstillingen ambulerer mellom kommunene. Prosjektet er blitt administrert av Bærum kommune siden 2019, etter at Vestregionen ble avviklet. Finansiering er ved tilskudd fra Viken og Kulturrådet. I tillegg betaler deltagende kommuner 3 kroner per innbygger. Bærum kommunes årlige bidrag utgjør cirka 0,4 mill. Med fratrett for indirekte kostnader til administrering av Krv med 0,1 mill. er behovet 0,3 mill. I 2023 skal Bærum være vertskommune med fellesutstilling på Fornebu. Som vertskommune vil Bærum da måtte bidra med ytterligere 0,5 mill.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Bruke kunst og kultur som drivkraft i byutviklingen*.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjettrammen økes midlertidig med 0,5 mill. i 2023, vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2024.

Mer-/mindrebehov

Tilskudd til Bærum kirkelige fellestråd

Tilskuddet er justert i tråd med avtalen med Kirkelig fellestråd i Bærum. Det er et merbehov knyttet til reguleringspremie pensjon i 2024. Anslag reguleringspremie per 31.03.2023 er 4,5 millioner kroner for 2024. Det legges inn en reduksjon i rammen for 2025–2027 på 3,7 mill. fordi det feilaktig ble lagt inn reguleringspremie for alle år i fjorårets budsjett og økonomiplan.

Endringer i brukerbetalinger og gebyrer

For en detaljert oversikt over alle gebyrer og priser vises det til kapittelet *Priser og gebyrsatser 2024*.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt	
		2024		2025		2026		2027	
		Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2027	2024-	2024-
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Kultur									
Bærum Kulturhus (alle scener) verdibevaring		3,1	0,0	3,1	0,0	3,1	0,0	12,6	0,0 S – Samlebevilgning
Kulturannleggsplanen		1,8	0,0	1,8	0,0	1,8	0,0	7,2	0,0 S – Samlebevilgning
Sandvika teater rehabilitering	84,3	30,0	0,0	44,3	0,0	10,0	0,0	84,3	0,0 F1 – Konsept
Tanken Scene	46,8	22,5	0,0	52,5	-28,2	0,0	0,0	75,0	-28,2
Sum Kultur	131,1	57,4	0,0	101,7	-28,2	14,9	0,0	179,0	-28,2
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	131,1	57,4	0,0	101,7	-28,2	14,9	0,0	179,0	-28,2
Ordinære investeringer Fornebu									
Kultur									
Fornebu – flerbrukshus	136,0	3,0	0,0	5,0	0,0	7,0	0,0	45,0	0,0 F0 – Foranalyse
Sum Kultur	136,0	3,0	0,0	5,0	0,0	7,0	0,0	45,0	0,0
Sum Ordinære investeringer Fornebu	136,0	3,0	0,0	5,0	0,0	7,0	0,0	45,0	0,0
Sum investeringsprosjekter	267,1	86,7	0,0	136,0	-28,2	41,9	0,0	319,6	-28,2

Bærum Kulturhus (alle scener) verdibevaring

Bærum kulturhus, inkludert alle scener, har en løpende årlig bevilgning på 3,1 mill. til oppgradering og videreutvikling av scene, sal og publikumsområder. Sceneteknisk utstyr utgjør en betydelig og nødvendig andel av bevilgningen.

Bevilgningen dekker også oppgradering av teknisk utstyr og øvrige brukertilpasninger hos Tanken, Lille Scene og Sandvika Teater. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 3,1 mill.

Fornebu – flerbrukshus

I politisk sak [Fornebu – Kommunedelplan 3 – 2. gangsbehandling](#), behandlet i kommunestyret i møte 27. mars 2019, sak 041/19, ble det vedtatt at det skal bygges flerbrukshus med kirkerom på Fornebu. Flerbrukshuset skal ha flere funksjoner, blant annet livssynsnøytralt seremonirom. Tidlig i planperioden skal det gjennomføres en konseptanalyse for å kartlegge fremtidige behov samt gjennomføre bruker- og innbyggermedvirkning. Flerbrukshuset planlegges ferdigstilt i løpet av 2028.

Kulturanleggsplanen

Kulturanleggsplanen er en del av kulturplanen, og med en løpende bevilgning på 2 mill. per år støtter den kulturproduksjon for et lokalt publikum. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 1,7 mill. Kulturanleggsplanen har i tillegg 0,3 mill. i driftsmidler.

Sandvika teater rehabilitering

Sandvika Teater er et av Bærum kommunes sentrale kulturbygg og brukes av lokalbefolkningen på alle nivåer. Bygget har en lang historie og stor stolthet, men er preget av slitasje og har et gjennomgående stort behov for renovering. Galleriet, som ikke har blitt endret siden det ble bygget i 1959, er i dag stengt, da det ikke tilfredsstiller krav til helse, miljø og sikkerhet (HMS). En oppgradering er nødvendig for å oppfylle behovene og forventningene til et voksende og stadig mer kulturelt engasjert samfunn. Oppgraderingen vil bidra til økte inntekter for det lokale kulturlivet, ved å øke kapasiteten med 150 sitteplasser, og den vil gi en mer moderne og komfortabel opplevelse for publikum. I tillegg vil den bidra til å øke teaterets attraktivitet, og bedre tilgjengeligheten for publikum. Politisk sak [Rehabilitering Sandvika teater – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase \(BP2\)](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 21. juni 2023, sak 069/23.

Kommunedirektøren foreslår å omdisponere 84,3 mill. fra formuesbevaring til rehabilitering av Sandvika teater.

Tanken Scene

Politisk sak [Tanken scene – erstatningslokaler under rehabilitering av Sandvika teater og forslag til videre drift](#) ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 8. juni 2023, sak 060/23.

Mulighetsstudien for Sandvika Teater er ferdigstilt. Der presenteres forslag om midlertidige lokaler på Hamang som erstatning mens teateret renoveres.

I tråd med den politiske bestillingen legges det også frem en plan for langsiktig bruk av lokalene. Det vil sikre at kommunen, kulturlivet og innbyggerne får god uttelling for investeringen som må gjøres for å etablere erstatningslokalet, og bidra til å minske sceneunderdekningen i kommunen på sikt. Det anbefales å etablere Tanken Scene som midlertidige lokaler for Sandvika Teater og å fremforhandle en langsiktig leieavtale på 30 år for å bygge opp Tanken Scene som en viktig kulturdestinasjon på Østlandet. Dette er i tråd med Kommuneplanens samfunnsdel og den nylig vedtatte byvisjonen *Pulserende Sandvika – et kraftsenter for kultur og kunnskap ved fjord og elv*.

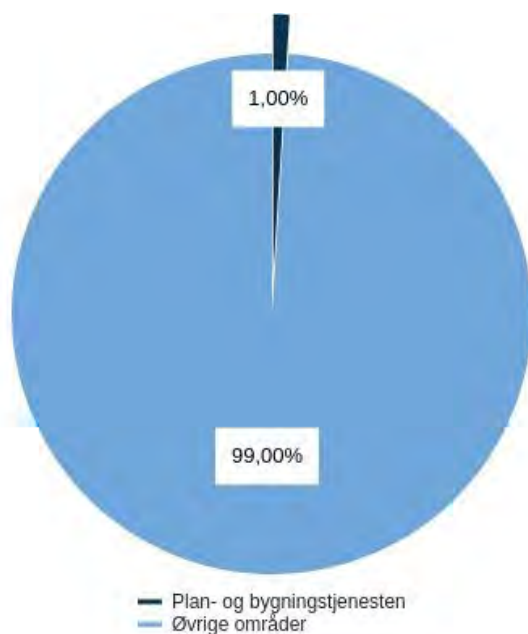
Kommunedirektøren foreslår å bevilge foreløpig kostnadsestimat på 75 mill. Forventet tilskudd og huseiers andel er beregnet til 28,2 mill.

Plan- og bygningstjenesten

Beskrivelse av tjenesteområdet

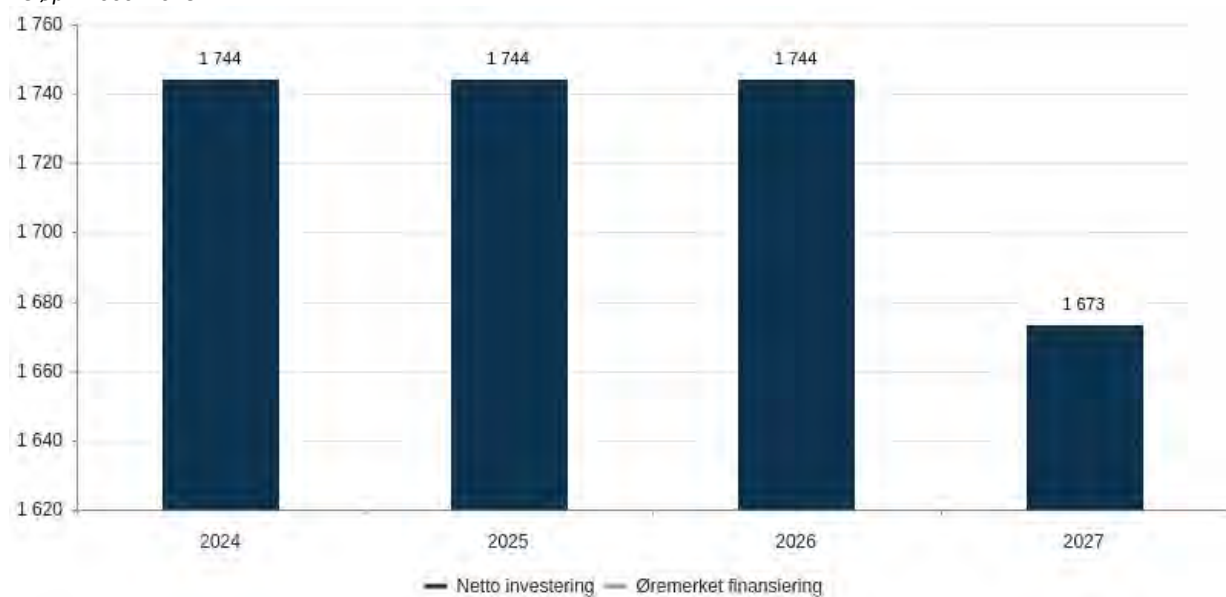
Kommunalsjefområdet består av tjenestene By- og områdeutvikling, Regulering, Byggesak og Geodata.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	114 934	114 934	114 934	113 534
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	8 921	8 921	8 921	8 921
Overføringsutgifter	2 029	2 029	2 029	2 029
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	125 884	125 884	125 884	124 484
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-63 216	-63 216	-63 216	-63 216
Refusjoner	-9 469	-9 469	-9 469	-9 469
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-72 684	-72 684	-72 684	-72 684
Sum	53 200	53 200	53 200	51 800

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	50 565	50 565	50 565	50 565
Vedtatte endringer forrige periode				
Flerårig prosjekt for detaljregulering av småhusområder	600	600	600	0
Prosjektstilling 3 år i Plan og bygg knyttet til regulering av småhusområder – KST	800	800	800	0
Økt kommersialisering av karttjenester	-100	-100	-100	-100
Andre tiltak / tekniske endringer	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtatte endringer forrige periode	1 000	1 000	1 000	-400
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	1 635	1 635	1 635	1 635
Konsekvensjusteringer	2 635	2 635	2 635	1 235
Konsekvensjustert ramme	53 200	53 200	53 200	51 800
Ramme 2024-2027	53 200	53 200	53 200	51 800

Vedtatte endringer forrige periode

Flerårig prosjekt for detaljregulering av småhusområder

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjetttrammen til et flerårig prosjekt for detaljregulering av småhusområder med 0,6 mill. i 2023, 1,2 mill. i 2024 til 2026 og 0,6 mill. i 2027. Gjennom flere planperioder har kommunen hatt som mål å styre fortettingen i småhusområdene, men dette har i praksis vært vanskelig i områder som er uregulerte eller har svært gamle reguleringsplaner. Fortetting i småhusområdene bør styres gjennom mer detaljerte planer, slik at utviklingen kan balanseres mot kvaliteter som grønt/naturmangfold, arkitektur, kulturminner med mer. Det etableres derfor et flerårig prosjekt for detaljregulering av utvalgte/prioriterte deler av småhusområdene for å sikre at eventuell fortetting skjer med kvalitet. Prosjektet innebærer også forenkling og effektivisering av byggesaksbehandlingen i småhusområdene.

Tiltaket er knyttet til oppdragene *Sørge for informasjon, dialog og samskaping i plan- og utviklingsprosesser, Tilrettelegge for grønn mobilitet og Utvikle selvbetjeningsløsninger og legge til rette for digitalt førstevalg for plan- og byggesakstjenester.*

Tallene viser endring fra budsjett 2023. Fordi budsjetttrammen økes midlertidig i 2024 til 2026 med 0,6 mill., vises tilsvarende økning i årene 2024–2026.

Prosjektstilling 3 år i Plan og bygg knyttet til regulering av småhusområder – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt en prosjektstilling i 3 år i Plan og bygg knyttet til regulering av småhusområder med 0,8 mill. i 2024 til 2026.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen i 2024 til 2026 med 0,8 mill. Budsjetttrammen reduseres tilsvarende fra og med 2027.

Økt kommersialisering av karttjenester

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det vedtatt å øke kommersialiseringen av karttjenester, og budsjetttrammen for salgsinntekter ble økt med 0,2 mill. i 2022, 0,4 mill. i 2023 og 0,5 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen for salgsinntekter med 0,1 mill. fra og med 2024.

Endringer i brukerbetalinger og gebyrer

For en detaljert oversikt over alle gebyrer og priser vises det til kapittelet *Priser og gebyrsatser 2024*. Gebyret angis med bokstaven M, hvor M = 3 500 kroner, se gebyrliste for mer informasjon.

§ 1. Gebyrsatser

4. Gebyr etter medgått tid økes fra 1 400 kroner til 1 500 kroner, siden satsen ikke har vært justert på flere år. Den nye satsen reflekterer dagens prisnivå.

Byggesak

§ 13 Tiltak uten krav om ansvarlig foretak

I § 13 er gebyrene satt til 4 M gjennomgående. Økningen kommer som følge av at disse tiltakene har vært underpriset over tid. Nivået er fortsatt noe lavt med tanke på overheadkostnader sammenholdt med kostnaden for byggesaksbehandlingen av det enkelte tiltak.

§ 14 Boligbygg og garasjer

Gebyret for enebolig/fritidsbolig til og med 200 kvadratmeter reduseres fra 12 M til 10 M, gebyret for enebolig/fritidsbolig fra og med 200 kvadratmeter økes fra 14 M til 16 M, og tilleggsgebyret for sekundærleilighet økes fra 2 M til 4 M.

Det bygges forholdsvis få mindre eneboliger i Bærum (enebolig til og med 200 kvadratmeter). Oppføring av mindre eneboliger med god tilpassing til tomt og nabolag er ofte mindre krevende enn behandling av større eneboliger. Tilsvarende blir søknadsbehandlingen mer kompleks dersom det samtidig søkes om sekundærleilighet i forbindelse med oppføring av enebolig. Endringene i gebyrregulativet reflekterer graden av kompleksitet og dermed også medgått tid til byggesaksbehandlingen for de ulike tiltakene.

§ 16 Spesielle bygg og skilt

I § 16 er gebyret for skilt og reklame endret til 4 M. Dette gjenspeiler bedre kostnaden for byggesaksbehandling sammenholdt med overheadkostnader.

Gebyret for brakkerigger økes til 10 M. Dette begrunnes med at sakene ofte er komplekse og krever vanskelige vurderinger om innpassing av midlertidig boligformål i områder som ikke er regulert til beboelse.

§ 17 Tiltak med eksisterende bygninger og bruksendringer

I § 17 er enkelte mindre gebyrer økt til 4 M, da dette bedre gjenspeiler kostnaden for byggesaksbehandling sammenholdt med overheadkostnader. Gebyrene for tilbygg/påbygg/underbygg på over 50 kvadratmeter settes til 10 M uavhengig av om det etableres ny boenhet eller ikke, siden etablering av ny boenhet i disse tilfellene ikke medfører merarbeid. Arbeidet med slike saker generelt er dog noe mer omfattende enn det et gebyr på 6 M reflekterer. Tilsvarende gjelder for etablering av takarker, som økes fra 2 M til 4 M.

§ 21 Registeringsgebyr

Føring av opplysninger i matrikkelen skjer som et ledd i kommunens behandling av en byggesak. For tiltak etter plan- og bygningsloven skal det betales registreningsgebyr for kostnadene til arbeidet etter matrikeloven. For boliger betales det per bruksenhet som må registreres i matrikkelen, med en reduksjon på gebyr for de neste. For andre tiltak enn bolig betales det per søknad. Meldingspliktene tiltak (tiltak uten ansvarsrett) skal registreres i matrikkelen og betales per søknad.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

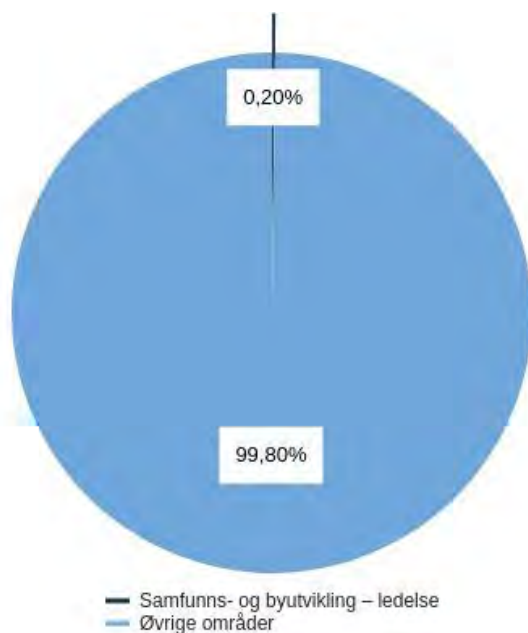
Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024- 2027	2024- 2027	2024- 2027	2024- 2027
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Plan- og bygningstjenesten									
By- og stedsutvikling	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	6,9
Sum Plan- og bygningstjenesten	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	6,9
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	6,9
Sum investeringsprosjekter	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7	6,9

By- og stedsutvikling

Bevilgningen for by- og stedsutvikling er en rammebevilgning, som disponeres ved behov til mindre prosjekter innenfor området. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 1,7 mill. i 2027.

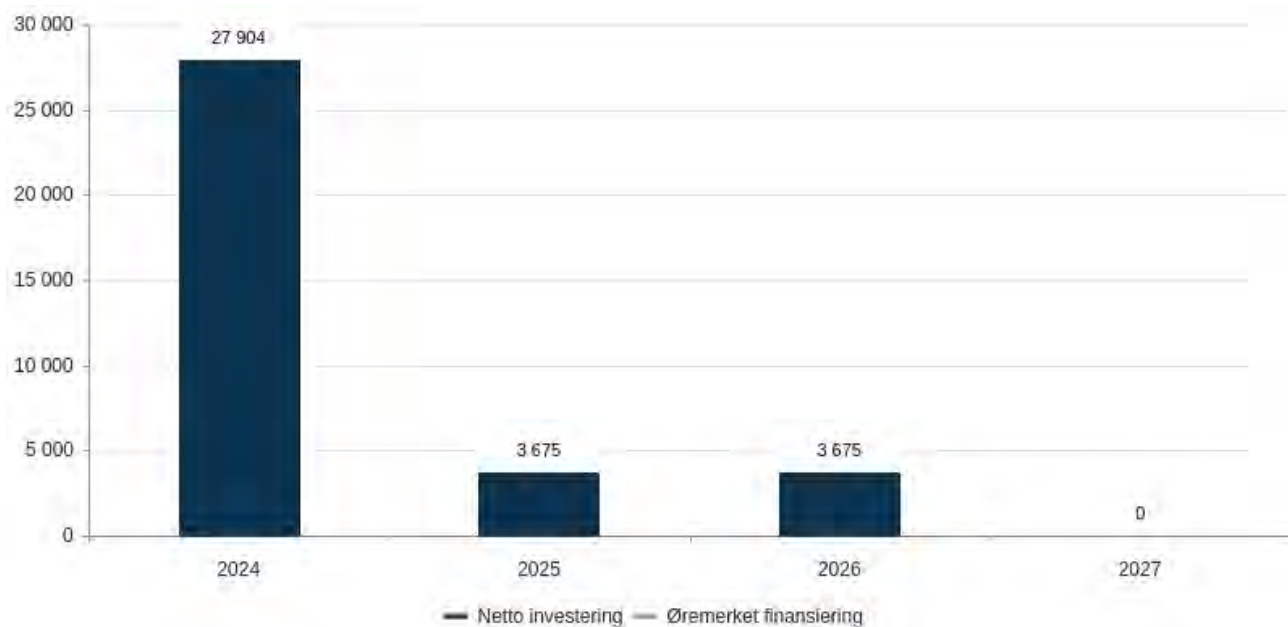
Samfunns- og byutvikling – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	11 911	11 111	10 311	10 311
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	8 189	8 189	8 189	8 189
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	4 929	4 929	4 929	4 929
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	25 028	24 228	23 428	23 428
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-523	-523	-523	-523
Refusjoner	-4 007	-4 007	-4 007	-4 007
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-4 530	-4 530	-4 530	-4 530
Sum	20 499	19 699	18 899	18 899

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	14 362	14 362	14 362	14 362
Vedtatte endringer forrige periode				
Kommunaldirektør samfunn: Bærum ressursbank – etablering av anlegg og virksomheter	500	500	500	500
Partnerskapsavtale – Vårt Sandvika	-600	-600	-600	-600
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-150	-150	-150	-150
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	936	936	936	936
Konsekvensjusteringer	786	786	786	786
Konsekvensjustert ramme	15 149	15 149	15 149	15 149
Mer-/mindrebehov				
Dronesatsing – interkommunalt samarbeidsprosjekt	1 600	800	0	0
Strategisk næringsplan – partnerskapsavtaler	3 000	3 000	3 000	3 000
Vårt Sandvika – videreføring av partnerskapsavtale	750	750	750	750
Sum Mer-/mindrebehov	5 350	4 550	3 750	3 750
Nye tiltak og realendringer	5 350	4 550	3 750	3 750
Ramme 2024-2027	20 499	19 699	18 899	18 899

Vedtatte endringer forrige periode

Kommunaldirektør samfunn: Bærum ressursbank – etablering av anlegg og virksomheter

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt økt budsjetttramme med 1 mill. i 2023 og 1,5 mill. fra og med 2024 til etablering av anlegg og virksomheter, Bærum ressursbank. Bærum ressursbank er et prosjekt som arbeider for mest mulig ombruk, gjenvinning og nyttiggjøring av overskuddsmasser (stein, jord, betong, asfalt med mer) fra bygge- og infrastrukturprosjekter i regionen.

Prosjektet har fått et regionalt perspektiv ved at kommunen i økende grad har hatt dialog med omkringliggende kommuner, Viken fylkeskommune, departementer og etater. Dette er nyttige, men svært ressurskrevende aktiviteter for Bærum kommune. I den grad det er behov for å påvirke eksisterende forskrifter og regelverk, er det også nødvendig å innhente spisskompetanse. Rammen for arbeidet og fremdriften i prosjektet styrkes ved å opprette en ny stilling.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Etablere metode med tilhørende retningslinjer for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen med 0,5 mill. fra og med 2024.

Partnerskapsavtale – Vårt Sandvika

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å inngå en partnerskapsavtale med Vårt Sandvika for 2022 og 2023, med en utbetaling på 0,6 mill. hvert av årene. Vedtaket var i henhold til politisk sak [Partnerskapsavtale Vårt Sandvika AS](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 16. juni 2020, sak 173/21.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjetttrammen økes midlertidig med 0,6 mill., vises tilsvarende årlig reduksjon i budsjetttrammene fra og med 2024.

Mer-/mindrebehov

Dronesatsing – interkommunalt samarbeidsprosjekt

Hensikten med prosjektet er å gjennomføre en tverrsektoriell, operativ erfarings- og utviklingsfase over 24 måneder basert på anbefalinger fra et gjennomført forprosjekt. Resultatene vil gi et bedre grunnlag for å ta i bruk droner i kommunal virksomhet og beredskap på en måte som gir økonomiske og menneskelige gevinster.

Prosjektet skal evaluere alternativer for drift av, vedlikehold av og eierskap til droner og tilhørende utstyr, og finne frem til en realistisk operasjonsmodell for flere tjenestesteder.

Forventede leveranser:

- Anbefalt drifts- og samarbeidsmodell for normal tjenesteproduksjon
- Sektorovergripende kompetansemiljø for bruk av droner
- Dokumentert gevinstpotensial ved bruk av droner innenfor utvalgte virksomhetsområder og potensielle fremtidige gevinster

Strategisk næringsplan – partnerskapsavtaler

Kommunedirektøren foreslår å videreføre ordningen med partnerskapsavtaler med Energy Valley og Bærum Næringsråd som et verktøy og et bidrag til måloppnåelse for tiltak i Strategisk næringsplan. Dagens avtale ble vedtatt i politisk sak [Partnerskapsavtaler mellom Energy Valley og Bærum næringsråd og Bærum kommune](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 14. oktober 2020, sak 200/20, vil være i kraft ut 2023. Kommunedirektøren foreslår at avtalen inngås for fire nye år med 1,5 mill. årlig for både Energy Valley og Bærum Næringsråd. Avtalepartnerne forplikter seg til konkrete, definerte leveranser som er med på å realisere tiltak i næringsplanen. Det kommunalt bidraget skal ikke gå til generell drift av organisasjoner.

Vårt Sandvika – videreføring av partnerskapsavtale

Den gjeldende partnerskapsavtalen mellom Vårt Sandvika og Bærum kommune ble vedtatt i sak [Partnerskapsavtale Vårt Sandvika AS](#), som ble behandlet i formannskapet i møte 16. juni 2021, sak 173/21. I henhold til vedtaket skulle avtalen vare i 3 år, dvs. ut 2023. Vårt Sandvika har utført oppgaver knyttet til by- og aktivitetsutvikling i kultur- og regionbyen Sandvika. Vårt Sandvika er en viktig samarbeidspartner for realisering av Visjonen for Sandvika. Kommunedirektøren foreslår å videreføre partnerskapsavtalen i kommende periode med et årlig beløp på 750 000 kroner.

Investeringsbudsjett

Beløp i milli. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024- 2027	2024- 2027	2024- 2027
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt
Samfunns- og byutvikling – ledelse								
Samfunns- og byutvikling (IT)		2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0 S – Samlebevilling
Sum Samfunns- og byutvikling – ledelse	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0
Sum	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0
Ordinære investeringer u/Fornebu								
Samfunns- og byutvikling – ledelse								
Haslum menighetshus	38,4	20,4	0,0	0,0	0,0	0,0	20,4	0,0 FO – Foranalyse
Kirkeinvesteringer Budsjett og økonomiplan 2024–2027	IA	26,3	0,0	29,3	0,0	20,0	95,6	0,0 FO- Foranalyse
Sum Samfunns- og byutvikling – ledelse	38,4	51,4	0,0	33,0	0,0	20,0	128,1	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	38,4	51,4	0,0	33,0	0,0	20,0	128,1	0,0
Sum investeringsprosjekter	38,4	54,2	0,0	33,0	0,0	20,0	130,9	0,0

Haslum menighetshus

En tilstandsrapport utarbeidet av Multiconsult i 2018 konkluderte med at Haslum menighetshus har et betydelig vedlikeholdsetterslep som skaper utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet ved bruk av bygget. Inneklimaet er dårlig, og det elektriske anlegget, ventilasjonsanlegg og andre tekniske anlegg er godt over sin levetid. Det er fuktavskalinger på vegger i kjeller grunnet manglende drenering av yttervegger, og bygget er generelt slitt. Energikostnadene med gamle vinduer og dører er høye, og bygget tilfredsstillende heller ikke dagens krav til brannsikkerhet.

Etter ombygging og totalrehabilitering vil innbyggerne i området få tilgang til et moderne og funksjonelt flerbrukslokale. Det planlegges allerede for en utvidelse av tilbud og aktiviteter fra dagens bruk, og menigheten vil i langt større grad kunne tilby egnede lokaler for kulturarrangementer utover eget arbeid i menigheten. Etter rehabiliteringen vil bygget ha en bærekraftig drift som sikrer funksjonell, energiklok, og areal- og kostnadseffektiv bruk av lokalene.

Beløpet utbetales som tilskudd til Kirkelig fellesråd, som selv besørger rehabiliteringen.

Kirkeinvesteringer Budsjett og økonomiplan 2024–2027

Kirkelig fellesråd i Bærum har fokus på at alle kirkelige bygninger skal medvirke til en bærekraftig drift, og sikre funksjonelle, energikloke, og areal- og kostnadseffektive lokaler. Deres investeringsøknader ivaretar dette. Forprosjekter/analyser konkluderer med nødvendigheten av å fremme rehabiliteringsprosjekter med større enkeltstående prosjekter. Flere av byggene har bygningsmessige elementer og tekniske installasjoner, som har overskredet forventet levetid. I tillegg er de underdimensjonerte og energikrevende, noe som begrenser byggenes brukspotensiale.

Haslum kirke og menighetshus

Haslum menighetshus har et betydelig vedlikeholdsetterslep som skaper utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet ved bruk av bygget. Inneklimaet er dårlig, og det elektriske anlegget, ventilasjonsanlegg og andre tekniske anlegg er godt over sin levetid. Prosjektet er startet opp, og det er bevilget 34,3 mill. Nærmere undersøkelser og prisøkning viser et ytterligere behov for 26,8 mill.

Østerås kirke og kontorbygg

Disse byggene ligger tett ved hverandre, og det er her gode muligheter for økt sambruk og flerbruksmuligheter. Østerås Kirke er 50 år i år i 2024 og det vurderes en totalrehabilitering for å få til en god bruk av byggene inn i fremtiden. Kontorene rehabiliteres og samlokaliseres med Eiksmarka menighet. Løsningene som legges til grunn, vil gi en bærekraftig drift med benyttelse av grønne kilder til oppvarming og strømforsyning.

Bryn kirke og kapell

Prosjektet omfatter en optimalisering av eksisterende bygg med fokus på energieffektivitet. Prosjektet vil legge til rette for en helhetlig energistyring. Installasjon av varmepumpe og ventilasjon med varmegjenvinning, forventes å føre til betydelig lavere energikostnader på sikt.

Kommunedirektøren foreslår å gi tilskudd til:

- Økte kostnader til rehabilitering av Haslum menighetshus, 26,3 mill. i 2024.

Som en følge av dette vil rehabiliteringsprosjektene Østerås kirke og kultursenter og Bryn kirke og kapell skyves ut i tid.

- Østerås kontorbygg, totalt 4,3 mill. i perioden 2025–2026
- Østerås kirke, totalt 47 mill. i perioden 2025–2027
- Bryn kirke og kapell, 4,3 mill. i 2025

Samfunns- og byutvikling (IT)

For å bidra til en mer åpen og digital kommune i tråd med kommuneplanens mål og vedtatte temaplaner vil det i planperioden bli prioritert å digitalisere arbeidsprosesser og tjenester. Samarbeid med næringslivet med fokus på handlekraft, innovasjon og klima finner blant annet sted i SmartCity Bærum, Fornebu 2027 og Droneprosjekt.

Plan- og bygningstjenesten vil i kommende fireårsperiode ha fokus på å ferdigstille digitalisering av historiske arkiver som grunnlagsdata for å kunne gå over til å bli heldigitale arkiver med ny løsning for publisering av og innsyn i plan- og byggesaker.

- Forbedret publisering- og innsynsløsning for plan- og byggesaker
- Digitalisering av Planarkiv og planregisteret
- Automatisering og effektivisering av saksbehandlingsprosessene for plan- og byggesak
- Standardisere systemeierskap og forvaltning for kart, data og drone

Kultursektoren ønsker å legge til rette for digital formidling og tilgjengeliggjøring av arrangementer, kulturtilbud, kunstsamlinger med mer.

- Forbedre selvbetjeningsutstyr for publikum for kulturområdet
- Anskaffelse av billett- og formidlingssystemer for kulturområdet

Bymiljø og eiendom

Om området

Området består av kommunalsjefområdene Miljøtekniske tjenester og Eiendom.

Området omfatter forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunens sosiale og tekniske infrastruktur.

Kommunens eiendomsmasse utgjør store verdier og skal forvaltes og utvikles i samsvar med kommunens målbilde. En sentral del av områdets ansvar er å utvikle og tilrettelegge arealer for gode tjenester til kommunens innbyggere – nå og i fremtiden. Det har også ansvar for flere av de publikumsrettede anleggene i kommunen, slik som idrettsanlegg, svømmehaller, gravplasser og minneverdier. Området forvalter og utvikler det kommunale veinettet og leverer interne transporttjenester. Vann, avløp og renovasjon leveres også av Bymiljø og eiendom, og samlet sett har denne delen av virksomheten en sentral rolle både for kommunens egne klimatiltak og for innbyggerrettede klimatiltak.

Bymiljø og eiendom ligger under ansvarsområdet til Formannskapet og Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur.

Dette skal vi oppnå

Bærumsamfunnet skal være klima- og miljøklokt, og kommunen har en viktig rolle i å legge til rette for endret atferd og forbruksmønster. Klima- og miljøvennlige transportmidler skal være førstevalg, og i planperioden skal det jobbes videre med tilrettelegging for grønn mobilitet. Det skal blant annet utvikles trygge løsninger som får flere til å velge sykkel, kommunens bilpool skal videreutvikles, og prosjektet «Kjørestopp», der man skal finne løsninger som reduserer foreldrekjøring til fritidsaktiviteter, skal videreføres.

Redusere kommunens klimaavtrykk

Bærum kommune skal også gå foran som en klima- og miljøklok organisasjon og samfunnsaktør. Forvaltning, drift og vedlikehold av eiendom er en stor del av dette. Vi skal bygge mindre ved å gjenbruke eksisterende bygg til nye formål og ha fleksible bygg som er tilrettelagt for sambruk og flerbruk. I forlengelsen av dette skal det også utføres verdibevarende vedlikehold av kommunale bygg, og vedlikeholdsetterslepet skal innhentes slik at tilstandsgraden til byggene forbedres. I planperioden skal også energi- og effektbehovet i kommunale bygg reduseres blant annet ved å tilrettelegge for lavere energibehov i rehabiliterte bygg, ved å videreutvikle energioppfølging og -styring, og ved å utvikle medarbeidernes kompetanse. Gjenbruk og ombruk av materialer og inventar skal bidra til å redusere avfall og investeringskostnader.

Gode friområder og rekreasjonsarealer

Tilgang til gode friområder og rekreasjonsarealer er et viktig ledd i å stimulere til hverdagsaktivitet, som igjen kan bidra til at innbyggerne våre har god livskvalitet gjennom livet. Det er viktig at kommunens parker, turveier, badestrender, nærmiljøanlegg og friluftsområder er av god standard og attraktive og tilrettelagt for alle. I planperioden skal disse områdene og arealene oppgraderes og vedlikeholdes.

Miljøvern og klimatilpasning

Bærum er blant de kommunene i landet som har størst naturmangfold, og vi skal jobbe kontinuerlig for å bevare og restaurere dette mangfoldet. Kommunen har en naturmangfoldsplan som legges til grunn for arbeidet med å sikre naturmangfoldet og økosystemer på land og i vann. I planperioden vil det være et ekstra fokus på å legge til rette for og oppgradere turveier, kyststier og smett, med vekt på å unngå tap av naturverdier, og å fortsette kartlegging av naturen. Arbeid knyttet til klimaendringer er også viktig. I planperioden vil det jobbes spesifikt med håndtering av styrtnedbør og uønsket overvann, og forsterkning av kommunale veier.

Bærekraftig ressursbruk

I Bærum skal det være enkelt å leve klima- og miljøvennlig, og vi skal være en foregangskommune på sirkulærøkonomi. I forbindelse med arbeid med gjenbruk og gjenvinning vil det i planperioden testes ut ulike løsninger for ombruk. Vi skal blant annet gjøre det enklere for innbyggere å levere produkter til ombruk – og gjøre det enklere å få tak i brukte produkter.

Oppdrag

Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
<p>Bidra til å forbedre vannkvalitet i vassdrag og fjorden</p> <p>Kommunen er forpliktet til å følge opp nasjonalt lovverk om vannforvaltning og vannmiljø. Det betyr at vi må overvåke vassdrag og kystvann for å få kunnskap om forurensningskilder, og at vi må gjennomføre tiltak i vannforekomster som ikke tilfredsstiller vannforskriftens krav om god miljøtilstand. Tiltakene som gjennomføres, kommer i tillegg til det arbeidet Vann og avløp allerede gjennomfører for å bedre vannmiljøet. Det interkommunale samarbeidsprosjektet «Vannområde Indre Oslofjord Vest» er etablert for å bistå kommunene i vannforskriftsarbeidet, samt å koordinere og være pådriver for tiltak som må gjennomføres. Vannrådet og kommunen har felles arbeidsoppgaver. Vi vil i planperioden jobbe med</p> <ul style="list-style-type: none"> • overvannsprosjekter som bidrar til bedre vannkvalitet i vassdrag og sjø • sporing av diffuse forurensinger til vassdrag og sjø, og administrativ oppfølging og myndighetsoppfølging av kildene • kantsoneprosjekter (funksjonalitet og forbedring) • etablering av fangdammer • tiltak knyttet til «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden». De fleste av tiltakene i planen sammenfaller med de nasjonale vanddirektivplanene, med unntak av tiltak rettet mot friluftsliv 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Legge til rette for bærekraftig forvaltning av økosystemene i havet, langs kysten og på land, og stanse og reversere tap av biologisk mangfold	Bærum tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og økosystemet	3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøklokt

<p>Etablere metode med tilhørende retningslinjer for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse</p> <p>I 2030 skal Bærum være etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. I planperioden skal HR og interne tjenester og Eiendom etablere retningslinjer for økt ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendom, slik at dette planlegges for og praktiseres systematisk og helhetlig innenfor gjeldende regelverk.</p> <p>Eiendom skal i perioden bidra med å</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartlegge muligheter og systemer for å bevare, ombruke, gjenbruke eller gjenvinne kommunens eiendomsmasse ved riving, rehabilitering, ombygging og utskifting • kartlegge klimagassbesparelser og utarbeide nøkkeiltall knyttet til sirkulær økonomi innen nybygging og i eksisterende bygningsmasse • gjennomføre et pilotprosjekt for å utarbeide et system for ombruk innen kommunale eiendommer, for kompetanseheving og for reduksjon av klimaavtrykket • videreutvikle innkjøpsrutiner og -praksis som bidrar til økt ombruk og gjenbruk, i samarbeid med Organisasjon og interne 	31.12.2025	Ikke startet	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
--	------------	--------------	--	---	--

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	tjenester					
Forbedre håndteringen av styrtneidbør og overvann	<p>Styrtneidbør og overvann er et økende problem, og Miljøtekniske tjenester skal arbeide for å utvikle løsninger og infrastruktur som vil tåle fremtidens klima. Vi skal blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • omsette resultatene fra prosjekt Innvann i praktisk bruk, jf. Innvann i praktisk bruk • ansette en overvannskoordinator og arbeide for økt samhandling internt • arbeide videre med anleggsprosjekter som skal sikre robuste løsninger for overvann og flomveier, for å møte utfordringene knyttet til overvann 	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Sikre bebyggelse og infrastruktur mot urbanflom grunnet overvann på avveie og flom i vassdrag, skred i bratt terreng, kvikkleireskred og andre hendelser som skyldes klimaendringer	Bærum er klimarobust	3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøklokt
Forsterke og forbedre kommunal infrastruktur	<p>De kommunale veiene forfaller. I tillegg medfører flere innbyggere mer trafikk og økt slitasje på kommunale veier. Det arbeides med utskifting av vei- og gateløp til LED. Det er et mål å bruke løsninger som forstyrrer dyr, planter og insekter minst mulig. Kommunens infrastruktur for drikkevannsforsyning må kontinuerlig fornyes og forsterkes for å redusere vannlekkasjer og sikre robust vannforsyning og tilstrekkelig brannvannsdekning. Infrastrukturen for avløps håndtering må kontinuerlig fornes for å sikre trygg transport av avløpsvann til renseanlegg, og en fremtidsrettet håndtering av overvann.</p> <p>Kommunen vil i planperioden jobbe med å</p> <ul style="list-style-type: none"> • utbedre veidekker med styrket bærelag, økt veibredde og utretting av kurver • håndtere konsekvenser av klimaendringer, ved å stille krav til dimensjonering av veigrøfter, drenering og overvannsbehandling • kartlegge tilstanden på de kommunale veiene • videre utrulling av vei og gateløp til LED • jobbe med fornying av vann- og avløpsinfrastrukturen i tråd med Hovedplan for vannforsyning, avløp og overvann 2022-2025 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Utvikle infrastruktur slik at den er robust mot fremtidige klimaendringer	Bærum er klimarobust	3. Bærumsamfunnet er klima- og miljøklokt
Gjennomføre prosjektet Innbyggedialog i Miljøtekniske tjenester	<p>Gjennomføre prosjektet <i>Innbyggedialog i Miljøtekniske tjenester</i> med vekt på</p> <ul style="list-style-type: none"> • å innføre digitale verktøy og forbedre arbeidsprosesser som skal gi gevinster i form av økt selvbetjening, redusert saksbehandlingstid, bedre samarbeid mellom enhetene i kommunene og økt tilgang til data og informasjon 	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Legge innbyggedialog og samarbeid til grunn for utvikling av kommunen og tjenestetilbudet	Bærum kommune er åpen og digital	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> • å ta i bruk feilmeldings- og forvaltningssystemet Meld en feil / Driftweb på forvaltningsområdet parkdrift 					
Ivareta og styrke naturmangfoldet	Det er utarbeidet en temaplan for naturmangfold som skal bidra til å oppnå målene i kommuneplanens samfunnsdel om at bærumssamfunnet er klima- og miljøkløkt. Temaplanen skal andregangsbehandles mai–juni 2023 og følges opp med en handlingsplan høsten 2023. Handlingsplanen gjelder for 2023–2026.	31.12.2026	Pågå, iht. plan	Kartlegge og sikre natur- og arts mangfold	Bærum tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og økosystemet	3. Bærumssamfunnet er klima- og miljøkløkt
Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving og rekruttering	Bærum kommune har høye ambisjoner og aktiviteter for Eiendom i årene som kommer. Det er derfor nødvendig å jobbe systematisk og langsiktig med kompetanseutvikling av medarbeidere og rekruttering av ny kompetanse. Eiendom vil i planperioden være spesielt opptatt av kompetanseutvikling innenfor verdibevarende vedlikehold av bygg, bestilling og oppfølging av prosjekter og eiendomsutvikling.	31.12.2026	Ikke startet	Ha fokus på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon	Bærum kommune er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Redusere energi- og effektbehov i kommunale bygg	Eiendom vil jobbe for å redusere energi- og effektbehovet ved å <ul style="list-style-type: none"> • tilrettelegge for lavt energibehov ved nybygg og rehabiliteringer • installere varmepumper og solenergianlegg der det er hensiktsmessig • videreutvikle energioppfølging og styring og gjennomføre tiltak for å forbedre energiytelsen i drift • redusere energibruken ved å øke kompetansen og bevisstheten internt i Eiendom og blant brukerne 	31.12.2024	Pågå, iht. plan	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	Bærum kommune er en klimaklø og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Redusert klimagassutslipp og effektiv energibruk gjennom optimal drift, forvaltning og utvikling i et livsløpsperspektiv	Utføre verdibevarende vedlikehold og innhente vedlikeholdsetterslepet i henhold til langsiktige planer. Gjennomføre ny tilstandskartlegging og revidere delstrategi for vedlikehold. Oppdraget skal resultere i reduserte klimagassutslipp og lavere energibruk.	31.12.2025	Pågå, iht. plan	Bygge mindre ved å gjenbruke og ha fleksible bygg som er tilrettelagt for sambruk og flerbruk	Bærum kommune er en klimaklø og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
Sikre klima- og miljøvennlig kommunal transport	Klima- og miljøvennlige transportmidler er et av målene i kommunen. Miljøtekniske tjenester skal i planperioden <ul style="list-style-type: none"> • følge utviklingen av klimavennlige kjøretøy og maskiner og være en pådriver for implementering av dette i kommunens drift • vektlegge miljø som et viktig kriterium ved anskaffelser av kjøretøy og maskiner. Miljøvennlige løsninger foretrekkes når dette er praktisk mulig • øke andelen utslippsfrie og klimanøytrale 5- og 7-seters personbiler og lette varebiler i tråd med målsettingen; innen 2025 skal disse kjøretøyene være utslippsfrie 	31.12.2025	Pågå, iht. plan	Legge til rette for at klima- og miljøvennlig transportmidler er førstevalg	Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima- og miljøvennlig	3. Bærumssamfunnet er klima- og miljøkløkt

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> gjøre kommunens større kjøretøyer (biler) utslippsfrie eller klimanøytrale i 2030 					
Tilrettelegge for grønn mobilitet	<p>I tråd med mobilitetsstrategien skal kommunen tilrettelegge for mobilitetsløsninger for alle trafikantgrupper som er enkle å bruke, effektive og raske, klimakloke og miljøvennlige, trafiksikre og tilgjengelig for alle. De skal dessuten innebære lavest mulig behov for biltransport. Oppdraget krever en tverrsektoriell innsats og ulike virkemidler/tiltak. Bymiljø og eiendom har hovedansvar for oppdraget og skal særlig jobbe for å redusere biltransportbehovet, videreutvikle og styrke kommunens sykkelsatsing, og tilrettelegge for mikromobilitet. Kommunen har en ambisjon om at det skal være attraktivt for alle å sykle i Bærum. Tryggere løsninger skal få flere til å sykle, samt redusere skader og ulykker.</p> <p>I planperioden skal det tilrettelegges for grønn mobilitet gjennom å</p> <ul style="list-style-type: none"> satse på mikromobilitet tilrettelegge for samkjøring og redusere foreldrekjøring til fritidsaktiviteter etablere tryggere løsninger for syklist, slik at sykkelveinettet oppleves som trygt sikre helhetlige sykkelstrekninger i område- og reguleringsplaner etablere kommunale bygg med nærhet til offentlig transport og knutepunkter etablere sykkelparkering og tilhørende fasiliteter bruke bilpool samt begrense mulighet for bilparkering ved kommunale eiendommer etablere ladepunkter for bil og sykkel 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Legge til rette for at all økning i persontransporten tas med gange, sykkel og kollektivtrafikk	Bærum er et lavutslippssamfunn, Bærumssamfunnet hvor det er lett å leve klima- og miljøkløkt og miljøvennlig	3.
Tilrettelegge for ombruk og gjenvinning for innbyggere og næringsliv	<p>Bærum kommune arbeider for mer bærekraftig ressursbruk i forbindelse med ombruk og gjenvinning. I planperioden skal vi</p> <ul style="list-style-type: none"> teste ut ulike løsninger for ombruk i et toårig prosjekt i samarbeid med næringsliv og frivillig gjøre det enklere for innbyggerne å levere produkter til ombruk og å få tak i brukte produkter inngå avtaler med næringsaktører om tilgang til ombruktprodukter. Det skal også ses på muligheter for lagring av produktene, og det vil bli arbeidet med å skaffe egnede lokaler for de som ønsker å drive med ombruk 	31.12.2027	Pågår, iht. plan	Legge til rette for at alle kan endre atferd og forbruksmønstre, blant annet gjennom deling og gjenbruk	Bærum er et lavutslippssamfunn, Bærumssamfunnet hvor det er lett å leve klima- og miljøkløkt og miljøvennlig	3.

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<ul style="list-style-type: none"> • dele ut beholderer til glass- og metallemballasje til alle husholdninger • få på plass en strategi/avfallsplan • følge opp skoler og kontorbygg for bedring av kildesortering av avfall • utvikle innsamling av farlig avfall og smitterfarlig avfall fra kommunal næring • utvikle innsamling av tekstiler i kommunen 					
Utbygge og oppgradere turveier og aktivitets- og nærmiljøanlegg	<p>Kommunen skal fortsette arbeidet med å tilrettelegge for og oppgradere turveier, kyststier og smett, med vekt på å unngå tap av naturverdier. Vi skal blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • tilgjengeliggjøre flere områder langs kysten • forbedre vintervedlikehold av hovedturveier • prioritere større aktivitetsområder og parker som er godt plassert med tanke på befolkningstall og demografi • prioritere de litt større aktivitetsområdene nær tett bebyggelse som fungerer som sosiale møteplasser og tilfører stedsidentitet • samarbeide med idrettslag og friluftsansasjoner om gjennomføring av flere tiltak • samarbeide med Besøkscenter Våtmark Oslo på Lilløyplassen naturhus 	31.12.2026	Pågått, iht. plan	Stimulere til hverdagsaktivitet gjennom å sikre gode friområder og rekreasjonsarealer	Bærum har innbyggere som mestrer eget liv og har god livskvalitet gjennom livet	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
Utvikle Fornebu som nullutslippsområde	<p>Et av hovedmålene for kommunens klimaarbeid er å etablere Fornebu som et nullutslippsområde innen 2027. På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis blant annet gjennom forbilprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk. Fornebu kan være en arena for pilotering og innovasjon for reduserte klimaeffekter. Bymiljø og Eiendom vil bidra til utviklingen av Fornebu igjennom blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvikling og gjennomføring av forbilprosjekter og relevante FoU-aktiviteter på kommunale eiendommer • utvidelse av søppelsug-anlegget • lyssetting – bytte til LED • utvidelse av Forneburingen – tilrettelegging for kollektivtransport • etablering av helelektrisk drift av gravplass på Lilleøya innen 2027 	31.12.2027	Pågått, iht. plan	Redusere klimagassutslipp, kØ, luftforurensning og støy	Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima- og miljøvennlig	3. Bærum samfunnet er klima- og miljøkløkt

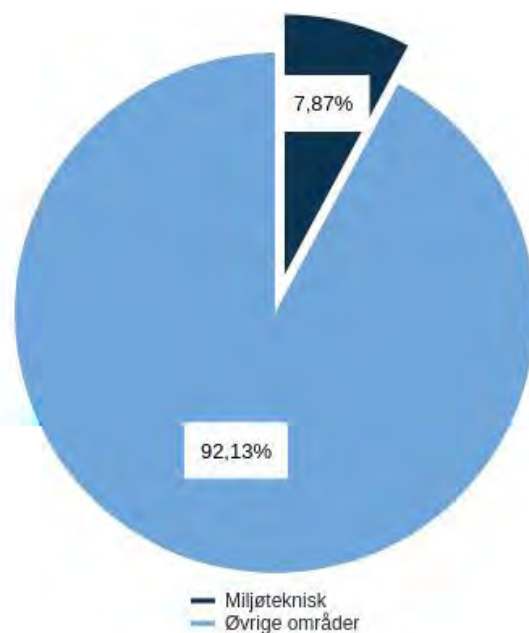
Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
Øke graden av transformasjon og gjenbruk av eksisterende bygg til nye formål, fremfor nybygg	I tråd med endring av regelverk i EUs grønne vekststrategi (European Green Deal) skal Bærum kommune løpende vurdere gjenbruk og transformasjon der dette er teknisk og økonomisk gjennomførbart.	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Bygge mindre ved å gjenbruke og ha fleksible bygg som er tilrettelagt for sambruk og flerbruk	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Miljøteknisk

Beskrivelse av tjenesteområdet

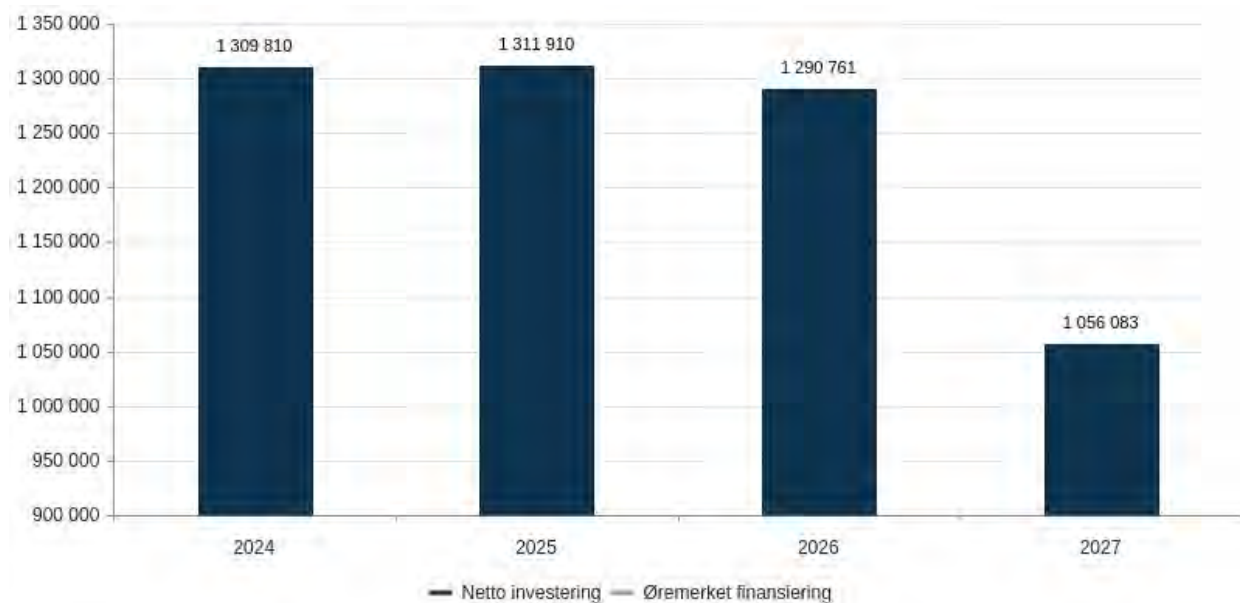
Kommunalsjefområdet består av tjenestene Natur-, idretts- og veidrift, Natur-, vei- og miljøforvaltning, Avfall og gjenvinning, Vann og avløp, Transport og Prosjektenheten.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	277 679	278 966	278 966	278 966
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	272 662	279 182	279 382	279 382
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	270 862	277 667	288 515	309 183
Overføringsutgifter	173 472	172 072	172 072	172 072
Finansutgifter	22 762	34 748	38 391	20 357
Sum Driftsutgifter	1 017 436	1 042 635	1 057 326	1 059 960
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-808 256	-867 052	-896 545	-927 554
Refusjoner	-42 759	-42 759	-42 759	-42 759
Overføringsinntekter	-6 328	-6 328	-6 328	-6 328
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-30 176	-22 187	-30 375	-24 972
Sum Driftsinntekter	-887 519	-938 325	-976 006	-1 001 612
Sum	129 918	104 310	81 319	58 347

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	119 033	119 033	119 033	119 033
Vedtatte endringer forrige periode				
Drift av Berger svømmehall som publikumsbad opprettholdes – KST	-650	-650	-650	-650
Drift av kommunale p-anlegg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Drift Berger svømmehall – KST	650	650	650	650
Ekstra stilling drift av veier sommer og vinter	450	450	450	450
Fjerning av stillehavsøsters i samarbeid med frivilligheten – KST	-500	-500	-500	-500
Forprosjekt bygg ved Grinimuseet – KST	-500	-500	-500	-500
Legge bilpool-ordningen ut på anbud	-600	-600	-600	-600
Midler til etablering av minnesmerke for krigsseilerne – KST	-100	-100	-100	-100
Opprettelse av ny stilling strandsoneforvalter/kyststiarbeider	500	500	500	500
Partnerskapsavtale Bærum Turlag – KST	0	-400	-400	-400
Plukking av stillehavsøsters – KST	500	500	500	500
Reduserte overføringer til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	-900	-900	-900	-900
Styrket tilskudd til idrettslag, drift av anlegg, alpinbakker, vann o.l. – KST	0	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskudd Bærum Elveforum – KST	150	150	150	150
Vintervedlikehold av veier	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Økte driftsutgifter i friluftsområder, badestrender og Sandvika sentrum	200	400	600	600
Andre tiltak / tekniske endringer	-33 368	-61 550	-82 273	-82 273
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-36 168	-65 550	-86 073	-86 073
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	19 281	19 281	19 281	19 281
Konsekvensjusteringer	-16 887	-46 269	-66 792	-66 792
Konsekvensjustert ramme	102 146	72 764	52 240	52 240
Mer-/mindrebehov				
Feiing – bruk/avsetning bundet fond	-1 644	-966	-1 045	-1 042

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Feiing – inntektsendring	1 422	955	1 262	1 262
Feiing – utgiftsendring	222	11	-217	-220
InnoVann	1 000	1 000	1 000	1 000
Renovasjon – bruk/avsetning bundet fond	-3 623	-2 169	-6 267	-1 276
Renovasjon – inntektsendring	14 475	16 319	16 302	1 515
Renovasjon – utgiftsendring	903	1 248	1 151	8 832
Vann og avløp – bruk/avsetning bundet fond	6 609	5 784	9 899	-7 726
Vann og avløp – inntektsendring	-26 005	-22 470	-17 030	-33 252
Vann og avløp – utgiftsendring	24 413	21 834	14 024	27 014
Sum Mer-/mindrebehov	17 772	21 546	19 079	-3 893
Nye tiltak og realendringer	17 772	21 546	19 079	-3 893
Sum Interne rammeendringer	10 000	10 000	10 000	10 000
Interne rammeendringer	10 000	10 000	10 000	10 000
Ramme 2024-2027	129 918	104 310	81 319	58 347

Vedtatte endringer forrige periode

Vedtatte endringer forrige periode knyttet til selvkostområdene brann og ulykkesvern, feiing, renovasjon og vann og avløp vises ikke som egne rader i tabellen *Driftsbudsjett med endringer*. Endringene er inkludert i budsjettbeløpet i raden *Konsekvensjusteringer* i samme tabell. Dette gjelder tidligere vedtatte endringer som gir økning eller reduksjon i budsjetttrammen i planperioden sammenlignet med budsjett 2023.

Vedtatte endringer forrige periode

Drift av Berger svømmehall som publikumsbad opprettholdes – KST

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å midlertidig opprettholde Berger svømmehall som publikumsbad, og det ble bevilget 0,6 mill. i 2022 og 0,65 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjetttrammen økes midlertidig med 0,65 mill., vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2024.

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å videreføre drift av Berger svømmehall, se tiltak *Drift Berger svømmehall – KST*.

Drift av kommunale p-anlegg

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det besluttet å utrede ulike driftskonsepter av kommunale p-anlegg for å redusere driftskostnadene, og det ble vedtatt en innsparing på 1 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjetttrammen med 1 mill. fra og med 2024.

Drift Berger svømmehall – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt drift av Berger svømmehall, og budsjetttrammen ble økt med 0,65 mill. i 2023 og 1,3 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjetttrammen fra 2024.

Ekstra stilling drift av veier sommer og vinter

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke ressursene til drift av veier, og budsjetttrammen ble økt med 0,45 mill. i 2023 og 0,9 mill. fra og med 2024. Tiltaket er knyttet til oppdrag innen veiforsterking og satsing på bedre veier. Det er behov for økte ressurser til oppfølging av kommunens kontrakter om vintervedlikehold og veirenhold. Kommunen har i dag en 50 prosent stilling til å følge opp kontrakter om vintervedlikehold. Denne utvides til en 100 prosent fast stilling som kan

følge opp både vinter- og sommerdrift. Dette gjør oss i stand til å håndtere de store sesongbetonte variasjonene i arbeidsbelastningen.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Forsterke og forbedre kommunale veier*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Fjerning av stillehavsøsters i samarbeid med frivilligheten – KST

I Budsjett og økonomiplan 2022–2025 ble det vedtatt å midlertidig øke budsjettrammen med 0,5 mill. i 2023 og 2024 til fjerning av stillehavsøsters i samarbeid med frivilligheten.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon tilsvarende 0,5 mill. fra og med 2024.

Forprosjekt bygg ved Grinimuseet – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt et forprosjekt for et bygg ved Grinimuseet med 0,5 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises årlig reduksjon tilsvarende 0,5 mill. fra og med 2024.

Legge bilpool-ordningen ut på anbud

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det besluttet å videreutvikle ordningen med bilpool for ansatte, og det ble vedtatt en reduksjon på 0,6 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen med 0,6 mill. fra og med 2024.

Midler til etablering av minnesmerke for krigsseilerne – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt midler til etablering av et minnesmerke for krigsseilerne med 0,1 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjettrammen økes midlertidig med 0,1 mill., vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2024.

Opprettelse av ny stilling strandsoneforvalter/kyststiarbeider

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å opprette en stilling som skal jobbe med strandsonesaker. Stillingsinnehaveren skal blant annet tilgjengeliggjøre kysten ved å få bort sjikanøse stengsler i strandsonen, videreføre arbeidet med å forlenge og forbedre kyststien, svare på henvendelser om utmark/innmark og gi uttalelser etter frilufsloven. Budsjettrammen ble økt med 0,5 mill. i 2023 og 1 mill. fra og med 2024

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Utbygge og oppgradere turveier, aktivitets- og naturmiljøanlegg*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Partnerskapsavtale Bærum Turlag – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å inngå en partnerskapsavtale med Bærum Turlag, og budsjettrammen ble midlertidig økt med 0,4 mill. i 2023 og 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjettrammen økes midlertidig med 0,4 mill. i 2023 og 2024, vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2025.

Plukking av stillehavsøsters – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen med 0,5 mill. fra og med 2024 til plukking av stillehavsøsters. Tiltaket finansieres over Klima- og miljøfondet under tjenesteområdet økonomi og styring.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Reduserte overføringer til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det besluttet å effektivisere driften av Asker og Bærum brann og redning (ABBR) i samme takt som driften av kommunen. Det betyr at brutto driftsbudsjett skal reduseres med cirka fire prosent i løpet av fire år. Overføringene til ABBR ble derfor vedtatt redusert med 0,9 mill. i 2021, 1,8 mill. i 2022, 2,7 mill. i 2023 og 3,6 mill. i 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen med 0,9 mill. fra 2024.

Styrket tilskudd til idrettslag, drift av anlegg, alpinbakker, vann o.l. – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt styrket tilskudd til idrettslag, drift av anlegg, alpinbakker, vann og lignende, med 1 mill. i 2023 og 2024.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig vises årlig reduksjon i budsjettrammen tilsvarende 1 mill. fra og med 2025.

Tilskudd Bærum Elveforum – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt tilskudd til Bærum Elveforum, med 0,15 mill. fra og med 2024. Tiltaket finansieres over Klima- og miljøfondet under tjenesteområdet Økonomi og styring.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen med 0,15 mill. fra 2024.

Vintervedlikehold av veier

I Handlingsprogram 2021–2024 ble det besluttet å utrede hvilken avtaleform som er best for vintervedlikehold, og det ble vedtatt en innsparing på 1 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen med 1 mill. fra og med 2024.

Økte driftsutgifter i friluftsområder, badestrender og Sandvika sentrum

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen med 2,8 mill. i 2023, 3 mill. i 2024, 3,2 mill. i 2025 og 3,4 mill. fra og med 2026 til økte driftsutgifter i friluftsområder, badestrender og Sandvika sentrum. Det er viktig at kommunens badestrender, nærmiljøanlegg og friluftsområder er av god standard, attraktive og tilrettelagt for alle. Tilgang til gode friområder og rekreasjonsarealer er viktig for å stimulere til hverdagsaktivitet, som igjen kan bidra til at innbyggerne våre har god livskvalitet gjennom livet. Det er behov for styrket drift av toalettene på Kadettangen og på badestrender. Det er også behov for vakthold på Kadettangen og Gjestebryggen i sommersesongen. I Sandvika sentrum har kommunen økte utgifter til vinterlys og kostnader ved arrangementer i Sandvika (Byfest, matfest, konserter på Kadettangen med mer).

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Utbygge og oppgradere turveier, aktivitets- og naturmiljøanlegg*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i budsjettrammen fra 2024.

Mer-/mindrebehov

InnoVann

Styrtnedbør og overvann er et økende problem, og Miljøtekniske tjenester skal arbeide for å utvikle løsninger og infrastruktur som er robuste med tanke på fremtidige klimaendringer. Ett av tiltakene er å implementere InnoVann-prosjektet i driften. Det er behov for en stilling som koordinator for overvann (tauholder), og økte rammer til å dekke utgifter til lisenser og drift. Tiltaket er knyttet til oppdraget *Forbedre håndteringen av styrtnedbør og overvann*.

Lånegarantier

I [Finansreglement for Bærum kommune 2022](#), vedtatt i kommunestyret i møte 14. desember 2022, sak 118/22, omhandles rammer for kommunale lånegarantier til prioriterte anlegg som er spillemiddelberettiget. Kommunestyret gir formannskapet myndighet til å innvilge kommunale lånegarantier innenfor en vedtatt ramme. Garantirammen fastsettes i årsbudsjettet.

Kommunedirektøren foreslår at rammen for lånegarantier knyttet til prioriterte anlegg som er spillemiddelberettiget settes til 30 millioner kroner i 2024.

Endringer i brukerbetalinger og gebyrer

For en detaljert oversikt over alle gebyrer og priser vises det til kapittelet *Priser og gebyrsatser 2024*.

Vann, avløp, husholdningsrenovasjon og feiing/tilsyn – årsgebyr

Beregning av utgifter, inntekter og årsgebyr (selvkostberegninger) for områdene vann, avløp, husholdningsrenovasjon og feiing/tilsyn er gjennomført ved hjelp av konsulentfirmaet Momentum Solution og IT-systemet Momentum.

Følgende gebyrer for områdene vann, avløp og husholdningsrenovasjon gjelder:

Gebyr eksklusive mva. kroner per år	Gebyr 2021	Gebyr 2022	Gebyr 2023	Gebyr 2024
Vann*	2 318	2 631	3 150	3 780
Avløp*	3 029	3 251	3 900	4 680
Renovasjon**	3 278	3 367	3 471	3 471

* Standardbolig på 120 kvadratmeter

** En todelt beholder

Husholdningsrenovasjon

Standard renovasjonsgebyr for en todelt beholder er 3 471 kroner, like mye som i 2023. Beregningene baserer seg på oppdaterte selvkostberegninger. For en mer detaljert oversikt over gebyrer for de ulike avfallsløsningene vises det til kapittelet *Priser og gebyrsatser 2024*.

Vann og avløp

Årsgebyret for vann og avløp økes samlet med 20 prosent (1 410 kroner), fra 7 050 til 8 460 kroner, for en standardbolig på 120 kvadratmeter. Økningen baserer seg på oppdaterte selvkostberegninger. Hovedårsaken til økningen er endringer i renteutgifter og avskrivninger, som skyldes en kombinasjon av økte rentesatser og realisering av investeringsplanen. De største prosjektene i investeringsplanen er vann og avløp utløst av flytteplikt i forbindelse med vei- og baneutbygging, satsingen på fornying og forsterking av ledningsnett, og rehabilitering av damanlegg.

Salg av vann til Nesodden og Hole

Prisen for salg av vann til Nesodden og Hole økes med 20 prosent fra 13 kroner per kubikkmeter til 15,6 kroner per kubikkmeter. Dette tilsvarer den foreslåtte økningen i årsgebyret for vann. Bærum har inngått en avtale med Nesodden og Hole (Sollihøgda) om salg av vann. Bærum kommune produserer i en normal situasjon nok vann til å dekke etterspørselen. Avtalene som er inngått, er formulert slik at Bæruns plikt til å levere vann reduseres når det er krise i Bærum. Da Bærum kommune har lavere forpliktelser overfor nabokommuner enn overfor egne abonnenter i en krisesituasjon, og heller ingen kundeoppfølging av abonnenter i nabokommunene, er det rimelig at prisen for levering til nabokommuner er lavere enn den vannavgiften kommunens abonnenter betaler.

Grunnlag for prisfastsettelse finnes i [Salg av vann til nabokommuner – Orientering om prinsipper for prisfastsettelse](#), orienteringssak til formannskapet i møte 14. juni 2023, sak 23/98453.

Feiing/tilsyn

Følgende gebyrer gjelder for feiing av pipeløp, tilsyn av gassanlegg og behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri:

Gebyr eksklusive mva., kroner per år	Gebyr 2021	Gebyr 2022	Gebyr 2023	Gebyr 2024
Piper*	78	78	80	84
Tilsyn	157	157	162	171
Maskinpipe og kanaler	117	120	124	131
Tilsyn gassanlegg	158	160	165	174
Handel med fyrverkeri	2 750**	2 833**	2 980**	**

* Feiing av pipeløp 6–9 tommer

** Ved avslag er det halvt gebyr. Gebyrene utarbeides sammen med Asker kommune og er ikke ferdig utarbeidet for 2024.

Prisene er økt med forventet prisvekst.

Parkeringsavgift

Formålet med offentlig parkeringsavgift er å sørge for god sirkulasjon og trafikkflyt. Parkeringsavgiften på parkeringshus og parkeringsplasser økes fra 16 til 17 kroner per time, og avgiften for gateparkering økes fra 39 til 42 kroner per time. Over tid har det vært reduserte inntekter fra parkeringsavgift. Derfor foreslår Kommunedirektøren 6 prosent økning i avgiften for parkering i parkeringshus og på parkeringsplasser og 8 prosent økning i avgiften for gateparkering.

Det innføres ny pris på parkeringsplassene ved idrettsparkeringen ved Eikeli videregående skole, Nadderud arena / Bekkestua skole, ved Nadderudhallen og ved Berger svømmehall og Rykkinnhallen. De fire første timene er gratis, deretter gjelder parkeringsavgift. Avgiften gjelder hele døgnet og alle dager, og den gjelder også for elbil.

Administrasjon- og kontrollgebyr for graving i vei

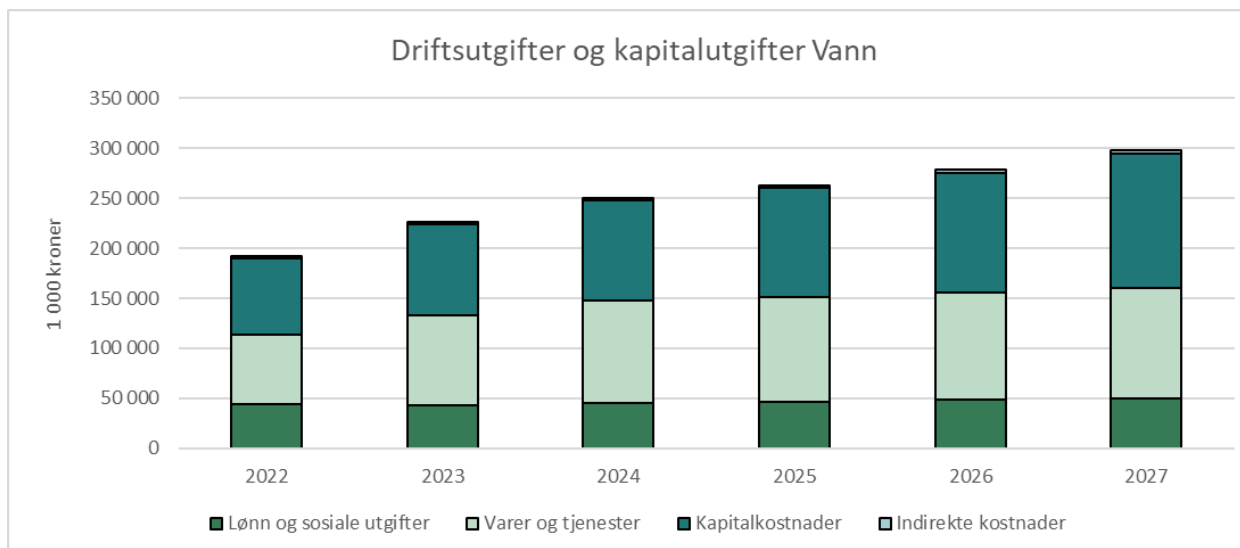
Gebyret består av tre delgebyrer: arbeidstillatelse, gravetillatelse og kontrollavgift. Kommunedirektøren foreslår å øke gebyret for gravetillatelse fra 4 070 kroner til 4 450 kroner, dvs. med 9,3 prosent. Årsaken til økningen er at kostnader knyttet til forvaltning av søknader til gravetillatelser har økt, blant annet er det økt tidsforbruk og økte utgifter til lisenser til systemene. Ordningen er forutsatt selvfinansiert.

Leiepriser for møterommene i Bærum idrettspark

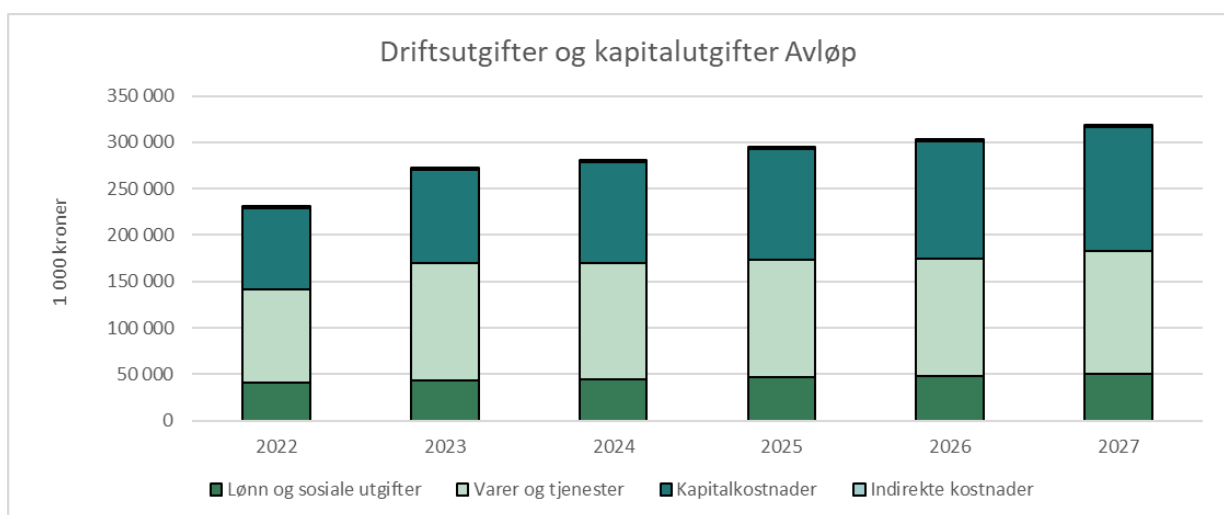
Vi har gått igjennom leieprisene for møterommene i idrettshallene. Det viser seg at det har vært ulik prissetting. Bærum idrettspark har ligget lavt i forhold til de øvrige idrettshallene. Prisøkningen for møterommene i Bærum idrettspark skyldes at vi har valgt å legge oss på lik pris i alle idrettshallene.

Utvikling i selvkostområdene

Diagrammene og tabellene under viser utvikling i driftsutgifter og kapitalkostnader for henholdsvis selvkostområde vann, avløp og renovasjon fra 2022 til 2027:

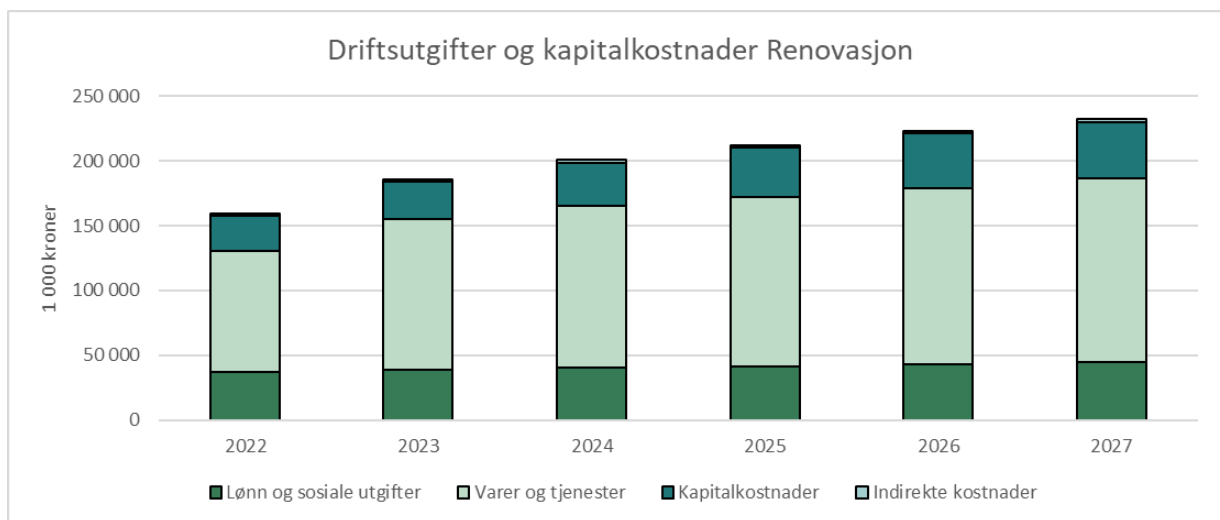

Vann (1 000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lønn og sosiale utgifter	43 855	43 210	44 938	46 646	48 419	50 259
Varer og tjenester	70 139	89 977	102 466	105 027	107 653	110 344
Kapitalkostnader	76 056	91 140	100 453	108 700	119 588	134 030
Indirekte kostnader	2 098	2 454	2 702	2 804	2 911	3 022

Avløp (1 000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lønn og sosiale utgifter	40 918	42 900	44 616	46 311	48 071	49 898
Varer og tjenester	100 117	126 456	125 474	127 299	125 844	132 909

Kapitalkostnader	88 379	100 707	108 349	119 283	127 272	133 479
Indirekte kostnader	1 963	2 354	2 364	2 454	2 547	2 644

Renovasjon (1 000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lønn og sosiale utgifter	37 109	38 320	40 040	41 562	43 141	44 780
Varer og tjenester	93 621	116 523	125 332	130 493	135 883	141 516
Kapitalkostnader	26 856	28 959	32 950	37 900	41 927	43 949
Indirekte kostnader	1 798	2 131	2 258	2 344	2 433	2 526

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan								Sum Inntekt					
		2024				2025				2026				2027	
		Inntekt	2024	Inntekt	2025	Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2026	Inntekt	2027	2024	2027
Ordinære investeringer u/Fornebu															
Miljøteknisk															
Badene – drukningsalarmer og videoovervåking	4,4	0,5	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0 F2 – Planlegging	
Badene – oppgradering av utstyr og inventar		0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0 S – Samlebevilgning	
Badeplasser og lekeplasser – oppgradering		0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	2,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Bekkestua – gatevarmeanlegget	11,9	0,0	0,0	1,6	0,0	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	0,0 F1 – Konsept	
Brannstasjon Rud/Gjettum	226,9	5,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	150,0	0,0	150,0	0,0	0,0	185,0	0,0 F0 – Foranalyse	
Brannstasjoner	112,5	0,5	0,0	-0,0	0,0	-0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0 F1 – Konsept	
Bysykkel Sandvika	4,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0 F3 – Gjennomføring	
Bærum idrettspark – rehabilitering av diverse anlegg		1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0 S – Samlebevilgning	
Etablere lokale aktivitetsparker, oppgradering av skolegårder o.l.	IA	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0 S – Samlebevilgning	
FERDIGSTILT – Svømmeanlegg – Rud	446,0	-7,9	-10,9	0,0	0,0	-8,1	0,0	-14,4	0,0	-14,4	0,0	-14,4	-7,9	-47,8 F4 – Avslutning	
FERDIGSTILT Fornebu – ferdigstille vollene	2,7	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0 F4 – Avslutning	
FERDIGSTILT Først brygge – sikring og utbedring	1,0	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0 F3 – Gjennomføring	
FERDIGSTILT Åpning av Dælibekken	28,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0 F4 – Avslutning	
Forskjønnning Sandvika	IA	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0 F3 – Gjennomføring	
Fremtidens lysanlegg	117,8	17,9	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,3	0,0	10,0	0,0	0,0	65,2	0,0 F3 – Gjennomføring	
Gatevarme Vestfjordgata/Kinoveien	5,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0 F3 – Gjennomføring	
Gjenåpning av bekker		10,0	0,0	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1	0,0	0,0	31,3	0,0 F3 – Gjennomføring	
Gravlunder – investeringer i småmaskiner og utstyr		0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	2,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Gravplasser – rehabilitering		3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	12,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Grunnerverv – samferdsel		0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	2,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Handlingsplan for sykkel		31,5	0,0	31,5	0,0	0,0	0,0	31,5	0,0	11,5	0,0	0,0	106,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Handlingsplan for overvannshåndtering		6,5	0,0	7,2	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0	21,8	0,0 S – Samlebevilgning	
med tiltaksplan															
Infrastruktur for lading av tjenestebiler		0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	2,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Innfartsparkering – Jar stasjon	1,5	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0 F2 – Planlegging	
Krematorium	168,0	15,0	0,0	15,0	0,0	0,0	0,0	110,0	0,0	25,1	0,0	0,0	165,1	0,0 F1 – Konsept	
LED-belysning – utbedring/oppgradering		1,8	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	7,8	0,0 S – Samlebevilgning	
Lysanlegg utendørs idrettsanlegg – rehabilitering		3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	0,0	15,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Maskiner og utstyr – utendørs idrettsanlegg		1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Nadderud stadion	796,9	257,0	0,0	297,0	0,0	0,0	0,0	185,1	0,0	-0,0	0,0	0,0	739,2	0,0 F2 – Planlegging	
Naturforbedringer for å sikre og hindre tap av viktig natur i kommunale prosjekter		0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	6,0	0,0 S – Samlebevilgning	

Beløp i mill. kr	Samlede prosjektbeløp	Økonomiplan										Sum Inntekt														
		2024					2025					2026					2027					2024-2027				
		Inntekt	2024	Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2027	Inntekt	2028	Inntekt	2029	Inntekt	2030	Inntekt	2031	Inntekt	2032	Inntekt	2033	Inntekt	2034	Inntekt	2035	
	Investeringsprosjekter	Godkj. vedtak	2024	Inntekt	2025	Inntekt	2026	Inntekt	2027	Inntekt	2028	Inntekt	2029	Inntekt	2030	Inntekt	2031	Inntekt	2032	Inntekt	2033	Inntekt	2034	Inntekt	2035	
	Utbyggingsavtaler – Franzefosbyen	101,5	0,0	0,0	-0,0	0,0	-0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Hamang/Industriveien	536,9	1,5	0,0	1,5	-0,0	3,2	-0,0	6,2	-0,0	0,0	6,2	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Høvik	61,9	-0,0	0,0	1,1	0,0	2,5	-0,0	3,8	-0,0	0,0	3,8	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Lysaker	86,5	-0,0	0,0	-0,0	0,0	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Oksenøyveien nord	30,1	-0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum nord	14,7	0,2	-0,0	1,2	0,0	2,5	-0,0	5,0	0,0	0,0	5,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum øst – Andenæskvartalet	6,0	2,0	0,0	4,0	-11,0	16,0	0,0	34,0	0,0	0,0	34,0	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum øst – Helgerudkvartalet	IA	129,2	0,0	106,4	0,0	20,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Utbyggingsavtaler – Stabekk vei og teknisk anlegg	63,6	1,0	0,0	2,5	0,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	-20,0	2,5	
	Utbyggingsavtaler Ballerud	11,8	5,0	-7,2	5,6	-0,0	14,4	0,0	20,0	-20,0	0,0	20,0	-20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Vannforvaltning og vannmiljø		4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	0,0	4,6	
	Veiforsterking		29,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	0,0	24,0	
	Østernvannsvingen – ny gravplass	177,8	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Sum Miljøteknisk	3 831,8	820,9	-75,3	758,0	-61,3	690,3	-76,6	497,5	-109,1	2 766,7	-322,4														
	Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	4 009,5	820,9	-80,1	758,0	-113,8	690,3	-76,6	497,5	-109,1	2 766,7	-379,8														
	Ordinære investeringer Fornebu																									
	Miljøteknisk																									
	Brannstasjon Fornebu	300,0	1,0	0,0	0,5	0,0	-0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Fornebu – kontemplasjonsbygg begravelse	20,1	10,2	0,0	5,0	0,0	2,9	0,0	2,0	0,0	0,0	20,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Friluftstøya Fornebu	21,7	0,5	0,0	0,5	0,0	3,0	0,0	5,0	0,0	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Lilleøya gravlund	100,8	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Lilleøya gravlund – gang- og sykkelvei	10,6	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	NY Ombygging Widerøeveien og Kilen rundkjøring	50,0	0,0	0,0	1,0	0,0	2,0	0,0	47,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Sjøspport – diverse tiltak	21,4	10,1	0,0	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Tårnkvartalet infrastruktur	IA	4,5	0,0	15,0	0,0	23,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Veitvdivelse av Fornebueringen	42,4	5,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Sum Miljøteknisk	567,1	37,3	0,0	54,2	0,0	31,9	0,0	57,0	0,0	180,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Sum Ordinære investeringer Fornebu	567,1	37,3	0,0	54,2	0,0	31,9	0,0	57,0	0,0	180,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Vann, avløp og renovasjon (selvfinansiert)																									
	Miljøteknisk																									

Beløp i mill. kr	Samlede prosjektbeløp	Godkj. vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt		
			Økonomiplan					Sum Inntekt		
			2024	2025	2026	2027	2027	2024-27	2024-27	
	Investeringsprosjekter		Inntekt 2024	Inntekt 2025	Inntekt 2026	Inntekt 2027	Inntekt 2027	2024-27	2024-27	2024-27
	Avfall og gjenvinning – diverse prosjekter		3,0	4,0	4,0	4,0	0,0	15,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Avfall og gjenvinning – sigevannsanlegg	65,7	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Avfallsug i Sandvika øst	106,1	26,1	28,2	0,0	30,0	0,0	84,3	0,0	0,0 F2 – Planlegging
	Avfallsug i utbyggingsavtaler		10,0	15,0	-7,5	25,0	-12,5	15,0	-7,5	-32,5 S – Samlebevilgning
	Avfallsug på Fornebu	88,1	6,0	40,0	0,0	32,5	0,0	78,5	0,0	0,0 F2 – Planlegging
	Beholdere til glass- og metallemballasje	13,2	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Formyng og forsterking av vannledning og avløpsnett		110,0	130,0	0,0	110,0	0,0	460,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Hovedvannforsyning til Fornebu	210,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Isi driftsbygning	89,1	-2,0	0,0	0,0	10,0	72,0	80,0	0,0	0,0 F2 – Planlegging
	Knutepunktsoppgradering for vann		5,0	5,0	5,0	5,0	0,0	20,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	NY – Næringsvannmålere	IA	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Nytt høydebasseng	306,4	15,0	15,0	0,0	135,0	0,0	290,0	0,0	0,0 F2 – Planlegging
	Oppgradering av pumpestasjoner på Fornebu	53,0	10,0	25,0	0,0	11,0	0,0	46,0	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Pumpestasjoner for avløpsnett		10,8	5,0	0,0	5,0	5,0	25,8	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Rehabilitering av damanlegg	265,2	5,0	50,0	0,0	45,0	0,0	125,0	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Renovasjon – Isi gjenvinningsstasjon	20,0	2,0	1,0	0,0	1,0	0,0	4,0	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Renovasjon – Isi omlastestasjon	25,5	5,0	8,5	0,0	1,0	0,0	14,5	0,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Separering av avløpsnett		120,0	100,0	0,0	100,0	0,0	420,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Sollihøgda – vann og avløp	183,8	16,2	0,0	0,0	10,0	-10,0	26,2	-10,0	0,0 F3 – Gjennomføring
	Vann og avløp i utbyggingsavtaler		73,0	55,0	-36,0	37,0	-30,0	183,0	0,0	-72,0 S – Samlebevilgning
	Vann og avløp utløst av flytteplikt (vei- og baneutbygging)		25,0	15,0	0,0	5,0	0,0	65,5	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Vannproduksjon		2,0	2,0	2,0	2,0	0,0	8,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
	Sum Miljøteknisk	1 426,3	451,6	499,7	43,5	568,6	-52,5	2 021,4	-114,5	
	Sum Vann, avløp og renovasjon (selvfinansiert)	1 426,3	451,6	499,7	-43,5	568,6	-52,5	2 021,4	-114,5	
	Sum investeringsprosjekter	6 002,9	1 309,8	1 311,9	-157,3	1 290,8	-129,1	4 968,6	-494,3	

Avfall og gjenvinning – diverse prosjekter

Det bevilges løpende midler til diverse prosjekter innen renovasjon. De største prosjektene vil være utskifting av maskiner og utstyr, kjøp av containere og kjøp av beholdere til de som velger beholdere til papp og papir. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 4 mill. i 2027.

Kommunedirektøren foreslår å omdisponere 1 mill. av bevilgningen for 2024 til investeringsprosjektet *Beholdere til glass- og metallemballasje* for å finansiere et merbehov.

Avfall og gjenvinning – sigevannsanlegg

Statsforvalteren i Oslo og Viken (SFOV) har pålagt Bærum kommune å utarbeide en tiltaksplan for å redusere sigevannsavrenning fra de nedlagte deponiene (Isi 1 og 2). I forbindelse med dette gjennomføres det utbedringstiltak for alle deponiene i kommunen (Isi 1 og 2, Skui og Øverland 1 og 2). Det etableres blant annet nytt toppdekke, og det utføres rehabilitering av systemer for bortledning av sigevann, spillvann og overflatevann og beskyttelse av grunnvann, samt rehabilitering av vann- og gassledninger. I tillegg vil det bli arbeidet med å etablere et lokalt renseanlegg på deponiområdet. Det er innhentet anbud, og det er foretatt beregninger av hva prosjektene vil koste. Tiltakene vil redusere sigevannsavrenningen fra deponiene og hindre at det ytre miljøet blir forurensset.

Avfallssug i Sandvika øst

Politisk sak [Renovasjonsløsning Sandvika øst – valg av løsning](#), ble behandlet i formannskapet i møte 15. april 2020, sak 078/20. Det ble vedtatt at løsningen skal være et stasjonært avfallssug. Et avfallssug er en hensiktsmessig og miljøvennlig løsning, og vil håndtere avfallet på en trafikkikker, miljøriktig og arealeffektiv måte. Det vil medføre mindre forurensing (miljø, hygiene, støy, visuelt) enn tradisjonelle løsninger.

Arbeidet med forprosjektering startet opp i 2020, og det er stilt til disposisjon midler i perioden 2023–2026 til å arbeide med dette prosjektet. Foreløpig ramme for prosjektet er 106 mill. Beregning av rammen bygger på erfaringstall fra Avfallssug på Fornebu, med en sentral/terminal og et beregnet ledningsnett som dekker cirka 5 500 boliger samt noe næring.

Avfallssug i utbyggingsavtaler

Det vil påløpe utgifter til etablering av avfallssug i forbindelse med utbyggingsavtaler. Midlene vil bli benyttet i forbindelse med utbyggingsavtaler som styres av Bærum kommune. Prosjektet startet i 2023. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen med 7,5 mill. i 2027.

Avfallssug på Fornebu

Politisk sak [Fornebu – kommunelandel 3](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 27. mars 2019. Sentral 2 flyttes, og det skal bygges en ny sentral 3. Utbygging av ny sentral må gjennomføres før etablering av ny brannstasjon på Fornebu. Samtidig skal nye traseer sees i sammenheng med realisering av Flytårnet ungdomsskole. Prosjektet startet opp i 2020, og estimert ferdigstillelse er i 2026.

Badene – drukningsalarmer og videoovervåking

Det er behov for å etablere drukningsalarm og videoovervåking i badene. Det er reservert en samlebevilgning til dette. Oppgraderingen vil bli gjennomført over en femårsperiode. Oppgradering av videoovervåking i Nadderudhallen startet i 2023. Oppgraderingen fortsetter med de andre svømmehallene i henhold til plan.

Badene – oppgradering av utstyr og inventar

Det er behov for å skifte ut inventar og idrettsutstyr i svømmehallene. Det er etablert en samlebevilgning som skal dekke slik utskifting. Utskiftingen vil foregå over flere år, med oppstart i 2025. Det vil bli laget en plan som viser hvilket år den enkelte svømmehall får skiftet inventar og utstyr.

Badeplasser og lekeplasser – oppgradering

Det gis en løpende årlig bevilgning til oppgradering og rehabilitering av lekeplasser og badeplasser. Prosjektene gjennomføres i henhold til en utarbeidet plan. I 2024 vil det bli arbeidet videre med Kalvøya, og det vil bli gjort mindre oppgraderinger av sentrale lekeplasser etter behov. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,5 mill. i 2027.

Beholdere til glass- og metallemballasje

Renovasjon har gjennomført et pilotprosjekt med innsamling av glass- og metallemballasje (GME) hos husholdninger. Pilotprosjektet viser at innføring av fullskala henteordning for GME vil tilrettelegge for bedre kildesortering, bedre service og gi både en materialgjenvinnings- og en klimagevinst. [Innføring av fullskala henteordning for glass- og metallemballasje](#) ble vedtatt i formannskapet i møte 26. oktober 2022, sak 165/22.

Prosjektet har en vedtatt ramme på 10 mill. Nye beregninger viser et merbehov på 3,2 mill. 1 mill. av økningen foreslås dekket ved omfordeling av midler fra prosjektet *Avfall og gjenvinning – diverse prosjekter*. Kommunedirektøren foreslår at det resterende beløpet på 2,2 mill. bevilges prosjektet, slik at totalrammen blir 13,2 mill.

Bekkestua – gatevarmeanlegget

I forprosjekt *Bekkestua Nord* ble kostnaden for ombygging av gatevarmesentralen beregnet. Denne omfatter utskifting av eksisterende el-kjele, men ingen tiltak for eksisterende oljekjeler eller overføringsledninger mellom sentral og eksisterende kulvert. Utskiftingen forutsetter en vesentlig økt effekt sammenlignet med dagens installasjon (3,8 til 6,0 MW). Hafslund Nett vil ikke øke effekten med mindre kommunen finansierer ny forsyning (kabelanlegg) fra trafo på Furubakken eller Ballerud. Det er reservert en ramme på 1,6 mill. i 2025 til foranalyser.

Brannstasjon Fornebu

Prosjektene som omhandler brannstasjonene i Bærum - Brannstasjon Fornebu, Brannstasjon Rud/Gjettum og Brannstasjoner, har felles prosjekttekst under prosjektet *Brannstasjoner*. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen for prosjektet Brannstasjon Fornebu med 60 mill. utover lønns og prisstigning. Nytt kostnadsestimat for brannstasjonen på Fornebu utgjør etter økningen 321,3 mill. som inkluderer lønns og prisjustering.

Brannstasjon Rud/Gjettum

Prosjektene som omhandler brannstasjonene i Bærum – Brannstasjon Fornebu, Brannstasjon Rud/Gjettum og Brannstasjoner, har felles prosjekttekst under prosjektet *Brannstasjoner*. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen til prosjektet brannstasjon Rud/Gjettum med 123 mill. utover lønns- og prisstigning. Nytt kostnadsestimat for brannstasjonen Rud/Gjettum utgjør etter økningen 350 mill.

Brannstasjoner

Politisk sak [Fremtidig brannordning for Bærum kommune – intensjonsavtalen «Felles interkommunalt brannvesen»](#) ble behandlet i formannskapet i møte 12. desember 2017, sak 233/17. Intensjonsavtalen mellom Asker kommune og Bærum kommune om felles interkommunalt brannvesen er videreført til nye Asker kommune. Ny [selskapsavtale \(PDF\)](#) for Asker og Bærum brann og redning IKS (ABBR) ble inngått i 2019.

Kommunedirektøren arbeider med en utredning av konseptvalg for tre nye brannstasjoner, Konseptvalg brannstasjoner i Bærum, fase II. Dette arbeidet bygger videre på en utredning av det totale brannstasjonskapasitetsbehovet frem til 2021. Lokaliseringene sammenfaller med Brannstyrets vedtak om stasjonsstruktur: én stasjon langs Griniveien, én stasjon samlokalisert med nytt avfallssug langs vestre lenke på Fornebu og én stasjon i Olav Ingstads vei 2. Sambruk og samlokalisering med driftsbase

vrderes i dette arbeidet. Det vil også vurderes muligheter for å samlokalisere flere utrykningstjenester. Det planlegges for at ny brannstasjon på Rud realiseres cirka 2028.

Bekkestua og Fornebu brannstasjon har behov for umiddelbar oppgradering for å sikre god drift. Tiltakene dekkes gjennom investeringsprosjektet *Formuesbevaring*. Når de nye stasjonene vil bli realisert, avhenger blant annet av hvor mye man klarer å øke levetiden på eksisterende brannstasjoner gjennom oppgraderinger.

Besykkel Sandvika

Det er etablert en mikromobilitetsordning i Bærum. Prosjektet er en del av vedtatt handlingsplan for sykkel. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Ruter, og det er inngått en intensjonsavtale og valgt leverandør for el-sparkesykler (Tier). Midlene i planperioden vil bli benyttet til å følge opp inngått avtale med Tier.

Bærum Idrettspark – rehabilitering av diverse anlegg

Bærum idrettspark ble åpnet i 2013. Den består av friidrettshall, fotballhall, styrketreningsrom, fleridrettshall, tuftepark, cricketbane, baseball-/softballbane, sandvolleyballbaner, parkouranlegg, streetbasket og rulleskianlegg. Etter ti års bruk er det behov for rehabilitering av de ulike anleggene. I 2024 er det avsatt 1,5 mill. til rehabilitering av kunstgresset.

Etablere lokale aktivitetsparker, oppgradering av skolegårder o.l.

Ved behandlingen av Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt en bevilgning (intern tilskuddspott) for etablering av lokale aktivitetsparker, oppgradering av skolegårder og lignende. I 2024 vil det bli arbeidet med nærmiljøanlegg ved Eiksmarka skole.

FERDIGSTILT – Svømmeanlegg – Rud

Svømmeanlegget åpnet for publikum i august 2021. Prosjektet har gjennomført ett års prøvedrift og ble per mars 2022 ferdig overlevert til Bærum kommune for videre driftsansvar. Prosjektet ble avsluttet høsten 2022. Mottak av spillemidler er budsjettert i 2024–2027. Se politisk sak [Sluttrapport ved BP5-Rud svømmehall](#) behandlet i Formannskapet i møte 30.08.2023, referatsak 23/144747.

FERDIGSTILT Fornebu – ferdigstille vollene

Prosjektet er ferdigstilt og resterende midler avsatt til garantiperioden.

FERDIGSTILT Først brygge – sikring og utbedring

Prosjektet er ferdigstilt og resterende midler avsatt til garantiperioden.

FERDIGSTILT Åpning av Dælibekken

Prosjektet er ferdigstilt og resterende midler avsatt til garantiperioden.

Fornebu – kontemplasjonsbygg begravelse

Lilleøya gravlund ble ferdigstilt våren 2021. Det er behov for et kontemplasjonsbygg inne på området, som skal være et tilbud til pårørende. Total ramme for prosjektet, inkludert prisstigning, er 20 mill., og prosjektet er under planlegging. Estimert ferdigstillelse er 2028.

Fornyning og forsterking av vannledning og avløpsnett

Det gis en årlig bevilgning til fornyning og forsterking av vannledningene og avløpsnettet. Politisk sak [Hovedplan for vannforsyning, avløp og overvann for perioden 2022–2025](#) ble behandlet og vedtatt i kommunestyret i møte 27. april 2022, sak 035/22. Planen danner grunnlag for videre forvaltning og utvikling av kommunens vann- og avløpsvirksomhet. Bevilgningen er avstemt i henhold til planen og for 2024 korrigert for kostnadsutviklingen.

I henhold til den vedtatte planen i kommunestyret økes bevilgningen i de tre første årene av planperioden med 15 mill. årlig, i 2027 bevilges 110 mill. til prosjektet.

Forskjøning Sandvika

Bærum kommune har mottatt et privat tilskudd til tiltak med forskjøning i Sandvika. De øremerkede midlene vil bli benyttet i forbindelse med utviklingen av Sandvika sentrum.

Fremtidens lysanlegg

Satsingen på vei- og gatelys ved å etablere LED-belysning med smartstyring gjennomføres i hele Bærum. Det vil bli satt spenning på veilysanleggene hele døgnet ved å etablere nye fordelinger (VTP). Arbeidet er delt inn i ni soner/etapper. Totalt er cirka 8 500 lyspunkter skiftet ut til intelligent LED-belysning siden 2018. Etappe Fornebu er gjennomført i 2022, og cirka 1 000 armatur er skiftet ut. Energimåling er etablert for cirka 45 prosent av kommunens utendørsbelysning. Veilysanleggene på Fornebu er bygget om, det er spenningsatt hele døgnet, og det er tilrettelagt for andre formål (IoT/Smart City).

I forbindelse med behandlingen av Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 vedtok kommunestyret å redusere rammen for prosjektet med 20 mill. Nye beregninger viser at det er behov for å øke rammen tilbake til opprinnelig vedtatt budsjett på 118 mill. Kommunedirektøren foreslår at bevilgningen i 2026 og 2027 økes med til sammen 20 mill.

Friluftøya Fornebu

Prosjektet gjelder utfylling av masser for opparbeidelse av en øy med grøntarealer ved Fornebu. Det arbeides med avklaringer om samarbeid om overskuddsmasser fra større samferdselsprosjekter. Det er usikkerheter knyttet til totalkostnad og bidrag fra masselever, men disse vil bli avklart i planarbeidet som igangsettes i planperioden. Fremdriften for utfyllingen styres i stor grad av fremdriften for reguleringsplanen, tilgjengelighet av fyllmasser og en eventuell tillatelse fra Statsforvalteren til fylling i sjø.

Gatevarme Vestfjordgata/Kinoveien

Vestfjordgata og Kinoveien vest for gangbroen avviker fra veinormalen, og det arbeides med å oppgradere kjørebane. Planleggingen av arbeidet er kommet i gang, men gjennomføringen har vært forsinket, fordi prosjektet har vært sett i sammenheng med arbeidet med Elvepromenaden og Norconsults oppussing av sitt bygg i Vestfjordgata. Den lave fremdriften i prosjektet må også sees i sammenheng med at det er gjennomført en pilot med endret kjøremønster i Claude Monets allé for å bedre forholdene for gående og syklende. Også rehabilitering av Kinovei-broen har forsinket prosjektet, som forventes ferdigstilt i 2026.

Gjenåpning av bekker

Som et klimatiltak er det behov for gjenåpning av bekker. Prosjektene gjennomføres som et fellesprosjekt i regi av tjenesteområdene *Vann og avløp* og *Natur, vei og miljøforvaltning*. Det planlegges for 2–3 bekkeåpninger i perioden frem til 2030. Bekkene som skal åpnes er Stovibekken, Hoslebekken (gjennom Gjønnsparken) og delstrekninger av Eiksbekken.

Politisk sak [Stovibekken – gjenåpning av lukket bekk](#) ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 16. mars 2023, sak 026/23. Det ble vedtatt at alternativ fire velges, noe som innebærer at kommunen erverver Ringeriksveien 177 slik at bekken kan gjenåpnes og det etableres en naturpark på eiendommen. Kommunen har mottatt et tilbud fra grunneier for kjøp av eiendommen, og kommunen ønsker å forhandle videre med grunneier.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen for prosjektet med 20 mill. og foredele budsjettet i planperioden i henhold til aktivitet.

Gravlunder – investeringer i småmaskiner og utstyr

Maskiner og utstyr må skiftes ut med jevne mellomrom for å tilpasses en mer effektiv og miljøriktig drift. Maskiner med fossilt drivstoff skiftes ut med klimakloke løsninger som drives av fornybar energi. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,5 mill. i 2027.

Gravplasser – rehabilitering

I henhold til rehabiliteringsplanen gjennomføres det hvert år rehabiliteringsprosjekter på de eksisterende gravplassene. I 2024 vil hovedprosjektet være utvidelse av den eksisterende navned minnelunden på Tanum kirkegård og drenering på gravfelt på Steinsskogen gravlund. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 3 mill. i 2027.

Grunnerverv – samferdsel

Dette er en løpende bevilgning, hvor kommunen skaffer seg rettigheter til arealene som blir beslaglagt i forbindelse med bygging eller utvidelse av en vei. Grunnervervet blir gjort på bakgrunn av vedtatt reguleringsplan. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,5 mill. i 2027.

Handlingsplan for sykkel

Prosjektene følger opp den vedtatte sykkelstrategien. De foreslåtte tiltakene har som mål å gjøre det mer attraktivt å sykle. Tryggere løsninger skal få flere til å sykle samt redusere skader og ulykker. Sammenhengende sykkelruter har høy prioritet.

Midlene prioriterer sykkeltiltak fordelt på mindre tiltak, større prosjekter og tilrettelegging for planbank. Sykkelhandlingsplanens planbank har som mål å ha ferdig planlagte og regulerte prosjekter som kan igangsettes når finansiering er klar. Politisk sak [Handlingsplan for sykkel 2023–2026 – rapportering 2022](#) ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 20. april 2023, sak 42/23.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen i 2025 og 2026 med til sammen 20 mill. Den økte bevilgningen vil dekke opparbeiding av gang- og sykkelveien fra Ila til Griniveien.

Undergangen i Hosleveien finansieres av denne bevilgningen. Kommunedirektøren foreslår at 5 mill. av bevilgningen for 2024 knyttet til *Turveier og innløsning friområder* flyttes til dette prosjektet for å dekke merbehov.

Handlingsplan for overvannshåndtering med tiltaksplan

Dette er en løpende bevilgning som benyttes til samarbeidsprosjekter knyttet til overvanns- og klimautfordringer knyttet til et villere og våtere klima.

Handlingsplan for overvann er en del av kommunens klimatilpasningsarbeid og en videreføring av kommunens overvannsstrategi. Formålet med planen er å videreføre hovedmålene fra strategidokumentet, konkretisere målene med tiltak og tiltaksfrister og fordele hovedansvar for videre oppfølging av de enkelte tiltaksforslagene. I tillegg skal den reflektere behovet for ressurser for å nå oppsatte mål. Politisk sak [Handlingsplan overvann – Bærum kommune](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 20. mai 2020, sak 042/20.

I 2024 vil det blant annet bli jobbet med overvannshåndtering i Gjønnsparken, håndtering av overvann knyttet til ny turvei under Hosleveien, og tilpasninger i forbindelse med asfaltplanen.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 4 mill. i 2027.

Hovedvannforsyning til Fornebu

Politisk sak [Kommunedelplan 3 Fornebu](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 27. mars 2019, sak 041/19. Planen legger til grunn økt bebyggelse på Fornebu. Politisk sak [Ny vannforsyning til Fornebu](#), ble behandlet i formannskapet i møte 1. april 2020, sak 059/20. For å dekke fremtidig forsyningsbehov og styrke leveringssikkerheten for vannforsyning til Fornebu, er det lagt ut en ny vannledning i sjøen fra Sandvika til Fornebu. Prosjektet startet i 2020, og forventet ferdigstilling er i 2024.

Infrastruktur for lading av tjenestebiler

Ved økt bruk av elbil for å utføre kommunens tjenester er det behov for å etablere ladepunkter flere steder i kommunen. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 0,5 mill. i 2027.

Innfartsparkering – Jar stasjon

Det ble i Handlingsprogram 2018–2021 vedtatt å reservere en ramme til å etablere to femmerbaner med kunstgress ved Eikeli videregående skole og å gjøre om grusbanen ved Jar stasjon til innfartsparkeringsplass. Arbeidet med å etablere kunstgressbaner ble avsluttet i 2019. Foreløpige estimater viser at arbeidet med innfartsparkeringsplassen vil utgjøre 1,5 mill. Arbeidet var planlagt gjennomført i 2021, men er forsinket og er nå anslått ferdigstilt i 2025.

Isi driftsbygning

Isi avfallsanlegg omfatter gjenvinningsstasjon, omlastestasjon, deponi, administrasjonsbygg, garasjer og lager. Etter åpningen har maskinpark og driftsutstyr økt betraktelig. Garasjeanlegget som står der i dag, er ikke oppgradert siden det ble bygget i forbindelse med at Isi ble en kommunal søppelfylling. Det planlegges en ny større driftsbygning som ivaretar alle dagens og fremtidens forskrifter, krav og regler. Driftsbygningen skal inneholde oppgradert garasje, vaskehall, verksted samt varmt og kaldt lager.

Politisk sak [Isi driftsbygning med miljø-/besøkssenter – BP3 – beslutning om gjennomføring](#) ble behandlet i formannskapet i møte 20. april 2022, sak 061/2022, men saken ble utsatt da formannskapet ønsket flere utredninger rundt alternative løsninger. Politisk sak [Isi driftsbygning planlegges uten miljø- og besøkssenter \(BP2\)](#) ble behandlet i formannskapet i møte 24. mai 2023, sak 098/23 og vedtatt.

Knutepunktsoppgradering for vann

Bevilgningen benyttes blant annet til oppgradering av kummer ved knutepunkter for vann. Prosjektet startet i 2019. Det oppgraderes ny kum ved eksisterende kum på Haslum, med tilkobling til en overføringsvannledning. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 5 mill. i 2026 og 2027.

Krematorium

Haslum krematorium ble tatt i bruk i 1966 og er utdatert. Dagens kremasjonsovnkapasitet er ikke tilstrekkelig til å håndtere dagens og fremtidig behov. Det skal planlegges for et krematorium med to kremasjonsovner, kjølelagerkapasitet og nye lokaler som tilfredsstiller dagens krav for arbeidstakerne og bestemmelsen i gravplassforskriften om at de etterlatte bør gis anledning til å være til stede under kremasjonen. Vurdering av ny lokasjon for krematorium er gjennomført, men Haslum krematorium vurderes som første prioritet. Bygningsmessige tiltak vil kunne gjennomføres til tross for strenge vernehensyn, da vern kan sikres gjennom bruk.

Det er estimert at et nytt krematorium kan stå klart i 2026, såfremt lokasjonen på Haslum videreføres. Krematoriet på Alfaset i Oslo vil avlaste kommunens eget krematorium frem til nye Haslum krematorium er på plass.

LED-belysning – utbedring/oppgradering

Løpende bevilgning til utbedringer av vei- og gatelys og oppgradering til LED-belysning. Dette innebærer oppgraderingsarbeider for å skifte ut tradisjonell veibelysning med LED-belysning. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027.

Lilleøya gravlund

Lilleøya gravlund er en navnet og unavnet minnelund på Fornebu med både urne- og kistegraver. Gravplassen ble ferdigstilt høsten 2021, men fastsettelse av endelig sluttsum og sluttoppgjør har påløpt

også i 2022. Det vil påløpe utgifter knyttet kontraktsvedlikehold i tre år. Disse er beregnet å ville utgjøre 3 mill. i perioden 2024 til 2026.

Lilleøya gravlund – gang- og sykkelvei

Lilleøya gravlund ble ferdig høsten 2021. Den har fått midlertidig brukstillatelse, men blir ikke ferdigstilt før rekkefølgekrav om bygging av gang- og sykkelvei er gjennomført. Det bevilges 5 mill. til bygging av gang- og sykkelvei.

Lysanlegg utendørs idrettsanlegg – rehabilitering

Det er behov for å skifte ut gamle og utdaterte lysanlegg med LED-lys ved utendørs idrettsanlegg. Det er laget en plan for når utskiftingen/rehabiliteringen skal skje ved de ulike idrettsanleggene.

Det er planlagt utskifting av Datek lysstyring i idrettsanlegg og lysløyper. Dette er utfasing av 2G-utstyr som ikke fungerer. Utskiftingen av 2G er beregnet til 2 mill. i 2024.

I tillegg planlegges det å grave ned strømkabler i lysløypene. Dette vil spare kommunen for driftsmidler hvert år knyttet til trefall, kabelbrudd med mer. Nedgraving av strømkablene er anslått å ville koste 16 mill. Dette er utgifter som ikke tidligere er inkludert i plan for utskifting/rehabilitering.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen i 2027 med 11 mill. til oppstart av dette arbeidet.

Resten av arbeidet forventes ferdigstilt i 2028. Samlet utgjør disse to tiltakene en økning på 13 mill. i perioden 2024 til 2027. Kommunedirektøren foreslår at prosjektets bevilgning økes med 13 mill.

Maskiner og utstyr – utendørs idrettsanlegg

Gamle og utdaterte maskiner og utstyr for utendørs idrettsanlegg må skiftes ut med jevne mellomrom. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen i 2024 med 0,5 mill fra 1,3 mill. til 1,8 mill. for å dekke utgifter til kjøp av en ekstra bil til ambulerende rode. I tillegg foreslår kommunedirektøren å øke bevilgningen i 2026 med 0,2 mill. til ytterligere utskifting av utdaterte maskiner og utstyr.

Nadderud stadion

Kommunedirektøren har utredet flere konsepter for utvikling av Nadderud stadion. Politisk sak [Nadderud stadion – forankring etter konseptfase og beslutning om igangsettelse av planleggingsfase \(BP2\) – tilleggsutredning](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 139/21.

Kommunestyret besluttet å igangsette planleggingsfasen basert på et anlegg med langsiden mot Gamle Drammensvei, integrerte næringsarealer med detaljhandel, nytt skateanlegg, flomveier gjennom parken og bedret adkomst inn mot Nadderud idrettspark. Omstrukturering av Nadderud idrettspark vil åpne opp hele anlegget og gi et helt nytt parkanlegg, som vil bli en grønn lunge på Bekkestua. Dette gir muligheter for å etablere ulike aktiviteter for innbyggere og besøkende og være et sted man vil dra til.

Politisk sak [Nadderud idrettspark – ny stadion – offentlig detaljregulering – 2. gangsbehandling](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 23. november 2022, sak 098/22. Her ble det fastsatt en områdeplan for Nadderud idrettspark. Blågrønn struktur var tidligere i et eget prosjekt, men disse midlene er nå flyttet inn i Nadderud stadion-prosjektet.

Presentasjon av [prosjektet Nadderud stadion](#) kan følges på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Estimert ferdigstilling for Nadderud idrettspark er fjerde kvartal 2026, avspark Nadderud stadion er planlagt sesongstart 2026.

Naturforbedringer for å sikre og hindre tap av viktig natur i kommunale prosjekter

Bærum kommune er en kommune med store naturverdier, og det må tas hensyn til naturmangfoldlovens intensjoner når det gjennomføres prosjekter. Prosjektene som gjennomføres, vil bidra til reetablering og sikring av viktige naturtyper. Planlagt oppstart av prosjektet er 2025. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027.

Naturskade – teknisk infrastruktur forårsaket av klimaendringer

Det er behov for å rehabilitere flere typer infrastruktur som ødelegges av klimaendringer. Det vil måtte gjennomføres tiltak som rassikring av turveistrekninger, ombygging av turveier og gang- og sykkelveier som vaskes bort av økte nedbørsmengder, og etablering av mer klimarobuste anlegg. Planlagt oppstart av prosjektet er 2025. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 1,5 mill. i 2027.

NY – Næringsvannmålere

I 2023 ble det stilt til disposisjon en bevilgning til innkjøp av næringsvannmålere. Prosjektet er ikke ferdigstilt og deler av bevilgningen overføres til 2024.

NY Automatisk skiltgjenkjenning – anlegg (ANPR)

Det jobbes med å oppgradere P-anlegg og P-plasser ved å etablere flere ANPR-anlegg (kameraanlegg med automatisk skiltgjenkjenning med utstyr for ANPR-funksjon). Dette vil frigjøre ressurser til kontroll av offentlige ferdselsårer, sikre at det betales parkeringsavgift, og redusere antall ilagte kontroll sanksjoner.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge en årlig ramme på 1 mill. i hele planperioden totalt 4 mill. til prosjektet.

NY Bekkestua – oppgradering av Musikantbrua

I forbindelse med detaljregulering av gater og torg på Bekkestua øst ble utformingen og funksjonen av brua over T-banesporene i Gamle Ringeriksvei drøftet. I forbindelse med byutvikling av Bekkestua øst skal gaten mellom Jens Rings vei og Musikantbrua opparbeides. Veien vil i denne periode bli stengt for gjennomkjøring, og det vil i den forbindelse bli gjennomført en pilot hvor man tester ut nye konsepter på broen og gir plass til byliv på bekostning av bilen. På bakgrunn av piloteringen må det avklares hvordan broen i fremtiden skal tilrettelegges. Det er søkt om midler i Byvekstavtalen til en permanent bilfri opparbeidelse. Midler er ikke tildelt, og beslutning om gjennomføring må avvente evaluering og politisk behandling om konsept for fremtidig bru.

Kommunedirektøren foreslår en ramme på 50 mill. hvor 40 mill. forventes som tilskudd, kommunens bidrag blir 10 mill.

NY Byliv

Levende, attraktive og universelt tilrettelagte arealer i sentrumsområdene bidrar til at innbyggerne våre har god livskvalitet gjennom livet. Midlene til byliv skal brukes til ulike investeringsprosjekter knyttet til byliv i hele Bærum, for eksempel etablering av torg og plasser, benker og møblering.

Kommunedirektøren foreslår en årlig bevilgning på 5 mill. fra 2024.

NY Kinoveibro

Det er behov for rehabilitering av Kinoveien bro i nærmeste fremtid. Det er betongskader i landkar, og det er behov for utskiftning av søylelager i sør, og frigravning av søylelager i nord. I tillegg er det behov for utskiftning av korrodert stål i brudekke ved broendene, og nytt slitelag og fuktmembran på brodekke.

En ny bro må ventes å ha betydelig lengre levetid en eksisterende bro etter rehabilitering. Som indikasjon vil for eksempel en ny bro utført i betong ha en levetid på 100 år, mens en rehabiliterte bro vil kreve en del løpende vedlikehold og/eller større reparasjoner for å oppnå en restlevetid på 50 år eller mer (eksisterende bro er nå 43 år gammel). Det arbeides med en politisk sak som vil bli lagt frem til behandling i løpet av 2023.

Kommunedirektøren foreslår en foreløpig bevilgning på 50 mill., der det bevilges 1 mill. i 2024 og 2 mill. i 2025 til forprosjekt og planlegging.

NY Ombygging Widerøeveien og Kilen rundkjøring

Det er behov for ombygging av Widerøeveien og Kilen rundkjøring. Det foreslås at det etableres et kryss i plan, tilsvarende krysset som er regulert ved Vestre lenke/Øksenøyveien.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 50 mill., som er foreløpig estimert ramme for prosjektet, hvor 1 mill. bevilges i 2025 til regulering og forprosjekt.

NY Opparbeide Johs Faales vei – utbygging Ballerud

Det er behov for å drenere Johs. Faales vei for å utbedre stadig overvannproblem i veien.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 12 mill., som er den foreløpig estimerte rammen for prosjektet, hvorav 1 mill. bevilges i 2025 til regulering og forprosjekt.

NY Turnhall – vestre Bærum

I [Langsiktig driftsanalyse og investeringsplan 2019-2038](#) (LDIP), behandlet i kommunestyret i møte 4. april 2018, sak 027/18, ble det pekt på at det er behov for en basishall for turn i vestre Bærum. Prosjektet er omtalt som et «P3 prosjekt – ikke lovpålagte prosjekter». I LDIP er det videre angitt at ikke-lovpålagte tjenester må vurderes og prioriteres nøye – og *eventuell realisering fortrinnsvis planlegges mot slutten av planperioden, det vil si 2029–2038*.

Kommunen realiserte en flerbrukshall på Treklang – Oksenøya skole med egen seksjon beregnet for turn. Her finnes det blant annet tilleggsarealer som skumgroper og løse turnelementer. Samlokalisering av flere idretter gir mulighet for sambruk av blant annet garderober og fellesarealer.

Kommunedirektøren har i et tilleggsnotat til formannskapet om behandlingen av rehabiliteringen av Rykkinnhallen redegjort for ulike lokasjoner som er aktuelle og uaktuelle for en ny turnhall. Det er pekt på at Hauger skole kan være en aktuell lokasjon, selv om dette ikke er utredet i detalj.

Kommunedirektøren ønsker å gjennomføre planleggingsfasen for Hauger skole med flerbrukshall og å utrede basishall med turn. Da vil Kommunedirektøren kunne fremme basishall for turn som opsjon når Hauger skole fremlegges for beslutning om prosjektets rammer BP3.

Mulighet for realisering av turnhall på Hauger er direkte koblet til Kommunedirektørens anbefaling av nybygg for ny Hauger skole. Saken [Ny basishall for turn i vestre Bærum](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 21. juni 2023, sak 068/23.

Planlegging av en basishall for turn skal gjennomføres i samsvar med [veileder for idrettens basishall](#). Hallen skal tilfredsstillende kravene til en «mellomstor» hall med mål på 25 x 30 m og en takhøyde på 7 meter. Det må etableres eget lager til lagring av mindre utstyr i hallen, men det forutsettes at alt av større apparater står fremme i hallen. Sambruk av garderobefasiliteter og andre fellesarealer skal være et mål i prosjektet.

Basishaller for turn er primært tenkt som tilbygg («vegg til vegg») til eksisterende eller nye idrettshaller, men de kan også bygges som selvstendige enheter. Basishaller kvalifiserer for spillemidler i størrelsesorden inntil 1/3 av godkjent kostnad. Turnhallen vurderes skjøvet ut av planperioden, det settes av tomt og planlegging i 2027.

Det er ikke gjennomført en fullverdig utredning og kostnadsinnhenting, men det anslås at kostnader for oppføring av en basishall for turn vil kunne sammenlignes med en flerbrukshall. Med bakgrunn i kostnadene for oppføring av flerbrukshall på Emma Hjorth estimeres det at turnhallen vil koste cirka 50 mill.

Nye timestrømanlegg

Det er behov for å skifte ut timestrømanleggene på kirkegårdene og Steinskogen gravlund. Timestrømanlegget på Bryn kirkegård er blitt rehabilitert i 2023. I tillegg er det behov for å fornye anleggene på Tanum kirkegård og Steinsskogen gravlund.

Kommunedirektøren foreslår at bevilgningen økes med 6 mill. fra 13,4 mill. til 19,4 mill. slik at alle anleggene kan fornyes.

Nytt høydebasseng

Kommunens største høydebasseng har vært i drift i 60 år og må rehabiliteres eller erstattes for å sikre vannforsyningen for fremtiden. Politisk sak [Nytt høydebasseng for vann \(BP2\)](#) ble behandlet i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 10. juni 2021, sak 061/21. Planen er å gjennomføre prosjektet innen 2028.

Nye beregninger viser at prosjektet har behov for økt totalramme. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 67,7 mill. til 306 mill. Det planlegges en sak til hovedutvalg for miljø, idrett og kultur hvor det vil bli redegjort for de nye beregningene.

Oppfølging av EUs vannforvaltningsdirektiv

Oppfølgingen av EUs vanddirektiv er organisert gjennom samarbeidsprosjektet *Vannområde Indre Oslofjord Vest*. Prosjektet omfatter kommuner som har nedslagsfelt for vann som renner til indre Oslofjord mellom Oslo og Drøbakterskelen. Midlene brukes til flere prosjekter for å sikre og bedre miljøtilstanden i vannforekomstene i Bærum. Prosjekter gjennomføres i henhold til en utarbeidet plan. De fleste av tiltakene i *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* sammenfaller med de nasjonale vanddirektivplanene.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2,5 mill. i 2027. Videre foreslår Kommunedirektøren å omdisponere 9 mill. i 2024 til prosjekter knyttet til prosjektet *Vannforvaltning og vannmiljø*.

Oppgradering av offentlige toaletter

Det er etablert elektronisk betaling som erstatning for myntbetaling på toalettene på Bekkestua. Det er behov for å videreføre arbeidet med å oppgradere offentlige toaletter, både i bybildet og i friluftsområder. Det vil bli laget en plan for det videre arbeidet med oppgraderingen. Oppstart er planlagt til 2024.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 0,5 mill. til oppgradering i 2027.

Oppgradering av pumpestasjoner på Fornebu

For å møte befolkningsveksten på Fornebu, med utgangspunkt i Kommunedelplan 3 Fornebu, må flere avløpspumpestasjoner på Fornebu oppgraderes. Prosjektet startet opp i 2021 og planlegges ferdigstilt i 2026.

Oppgradering av verksted/områdestasjon tilhørende Park- og veidrift

Det er behov for å rehabilitere og oppgradere områdestasjoner og verksteder tilhørende tjenesteområdet *Park og veidrift*. Det vil bli laget en plan for når rehabilitering skal skje på de ulike stedene. I 2024 skal det jobbes med oppgradering av vaskeplass på riggområdet på Stabekk, samt oppgradering av verksted/lager på Stabekk for å møte dagens og fremtidens behov for utstyr og vår drift.

Opprusting/rehabilitering av broer

Det er utarbeidet en rapport som kartlegger status for broene i Bærum. Rapporten bygger sine analyser på data som er registrert i systemet for broforvaltning.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 4 mill. i 2027 og øke bevilgningen i 2024 med 3 mill. til rehabilitering av gangbroen på Evje.

Park- og veidrift – maskiner og utstyr

Maskiner og utstyr må skiftes ut med jevne mellomrom for å tilpasses til en mer effektiv og miljøriktig drift. Maskiner med fossilt drivstoff skiftes ut med klimakloke løsninger som drives av fornybar energi.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027 og øke bevilgningen i 2024 med 0,5 mill. til innkjøp av vaktbil til beredskapsledelse av vinterdrift.

Parkeringsanlegg

Bevilgningen dekker utbedringer og oppgraderinger i parkeringsanlegg. I 2024 er det planlagt å oppgradere parkeringsanlegget i Sandvika og Stabekk.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 1 mill. i 2027.

Prosjekter, anleggsplan, fysisk aktivitet

Bevilgningen er en rammebevilgning knyttet til løpende prosjekter i *Plan for fysisk aktivitet, anlegg og friluftsliv*. Prosjekter som gjennomføres, er bygging av nye anlegg samt utvikling og rehabilitering av eksisterende anlegg.

I temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv vedtas det en plan for prosjekter som skal gjennomføres. Temaplanen har en årlig rullering og en revisjon hvert fjerde år. Politisk sak [Rullering av anleggsplandelen av Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2023-2026](#) ble behandlet i hovedutvalget for miljø, idrett og kultur i møte 8. juni 2023, sak 097/23.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 17,5 mill. i 2027.

Pumpestasjoner for avløpsnett

Kommunen har cirka 70 avløpspumpestasjoner av varierende alder og kvalitet. Bevilgningen brukes til systematisk oppgradering av eldre stasjoner.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 5 mill. i 2027.

Rehabilitering av damanlegg

Som følge av innskjerpinger i damsikkerhetsforskriften er det behov for å oppgradere damanlegg i vannforsyningen. I samsvar med krav fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og ytterligere detaljering av oppgraderingen, startet prosjektet opp i 2021. I 2024 vil det jobbes med avsluttende arbeider knyttet til Byvannsdammen og planlegging for oppgradering av Aurevannsdammen.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 25 mill. i 2027.

Rehabilitering vassdrag

Bevilgningen benyttes til rehabilitering av vassdrag. [Vegetasjon langs elver og bekker i Bærum](#) ble lagt frem for hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 8. desember 2022, orienteringssak 22/201994. Rapporten beskriver status for kantsoner og vil bli fulgt opp med en egen handlingsplan for kantsoner.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027 og foreslår i tillegg å øke bevilgningen i perioden 2024 til 2026 med 3,5 mill. for å gjennomføre nødvendige tiltak beskrevet i handlingsplanen.

Renovasjon – Isi gjenvinningsstasjon

Bevilgningen benyttes til utbedring av driftsgården, utbedring av setningsproblem rundt Isi gjenvinningsstasjon, støyreducerende tiltak, endringer i farlig avfall-bygget og videreutvikling av rampen. I tillegg er det behov for ny sorteringsmaskin og sikringstiltak bak gjenvinningsstasjonen.

Renovasjon – Isi omlastestasjon

Det er behov for å videreutvikle Isi omlastestasjon. Området rundt omlastestasjonen må utvikles i takt med utviklingen i tungtransporten. Det er allerede startet en oppgradering av nye presser og

styringssystemer. Det er behov for oppgradering av områder for omlasting både inne og ute for flere avfallstyper. Oppgraderingen består blant annet av bygging av tak og vegger utendørs i forbindelse med klimavern.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 8,5 mill., fra 17 mill. til 25,5 mill. for å dekke de ovennevnte tiltakene.

Rud-området – helhetlige løsninger

Kommunedirektøren utreder alternativer for fremtidig bruk av hele driftsområdet på Rud, med vekt på en mer effektiv driftstjeneste, muligheter for etablering av felles infrastruktur og økt samarbeid mellom kommunens tjenester. Det pågår for tiden en utredning av konsept for nye brannstasjoner i Bærum, der en av tre fremtidige brannstasjoner vurderes lokalisert i Olav Ingstads vei 2.

Den pågående utredningen ser på hvordan en ny brannstasjon på Rud-området kan gi synergier ved å utgjøre en driftsbasis for miljøtekniske tjenester. Utredningens målbilde er, i tillegg til å legge til rette for tjenesteutvikling, å redusere investerings- og driftskostnader og å bidra til at kommunen oppfyller sine klimaambisjoner.

Rykkinnhallen – Hall B

Svært dårlig byggeteknisk tilstand gjorde at Rykkinnhallen ikke var egnet som gymsal for nye Eineåsen skole. Hall B er demontert og vurderes gjenbrukt til annet formål. Politisk sak [Rykkinnhallen hall B rehabilitering/nybygg](#) ble behandlet i formannskapet i møte 16. november 2022, sak 179/22, og hallen ble vedtatt bygget opp på nytt.

Samtidig med utskiftingen av ventilasjonsanlegget i hall B foretas det en utskifting av ventilasjonsanlegget i hall A, samt nødvendig oppgradering av overflater, garderober og dusjer i mellombygget (der det er stor bruksslitasje). Det skal tilrettelegges – blant annet ved å sørge for egnet takhøyde og lagerkapasitet – for sambruk for flere aktiviteter for idretten utenom skoletid, slik at hallen blir en flerbrukshall.

[Rykkinnhallen hall B – tilleggsnotat til formannskapet 16.11.22](#) ble behandlet i formannskapet i møte 16. november 2022, referatsak 22/213357. I saken orienterer kommunedirektøren om tiltak for å tilstrebe økt takhøyde på hall B, slik at blant annet cheerleading kan gjennomføres.

Hallen vil med dette oppfylle idrettens krav og Eineåsen skoles behov for gymsal til 540 elever. Det er søkt om spillemidler. Hall B ferdigstilles i 2024.

Se også [presentasjon](#) om Rykkinnhallen – hall B på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Rådhusparken – lekeattraksjon

Utbyggingen av Sandvika øst vil pågå i mange år og det er behov for å opprettholde interessen og bykvaliteter for innbyggere og besøkende i anleggsfasen. Det er derfor foreslått en spektakulær lekeattraksjon for barn og unge i Rådhusparken i skjæringspunktet mellom kunst og aktivitet.

Ambisjonen er at tiltak vil sette «Sandvika på kartet» i regionen. Politisk sak [Sandvika sentrum øst fase 1 – opparbeidelse av gater, torg og tekniske anlegg – fastsettelse av konsept \(BP2\)](#) ble behandlet i formannskapet i møte 14. desember 2022, sak 200/22. I tråd med vedtak vil kommunedirektøren legge frem sak om konseptforslag til politisk behandling.

Kommunedirektøren foreslår å innarbeide bevilgningen til prosjektet i budsjett og økonomiplanen med 8,5 mill. til totalt 10 mill.

Sandsiloer – samferdsel

Prosjektet dekker innkjøp av tre sandsiloer, hvorav den ene, en sandsilo på Fornebu, er kostnadsberegnet til 4 mill. Det planlegges å etablere et nytt bygg for å lagre strømateriale i Bærum vest. I prosessen har det blitt lagt vekt på at bygget skal ha god funksjon og estetikk, for ikke å sjenere

området unødvendig. Det er bevilget 13 mill. til det nye bygget for lagring av strømateriale i Bærum vest.

Sandvika sjøfront – Lakseberget

Prosjektet gjelder utfylling av masser langs Sandvika sjøfront ved Lakseberget, for opparbeidelse av verdifullt landareal. Det arbeides med avklaringer om samarbeid om overskuddsmasser fra større samferdselsprosjekter. Statsforvalteren har gitt tillatelse på vilkår for utfylling i sjø. Konsekvensene av vilkårene må avklares både teknisk og økonomisk før Kommunedirektøren legger frem en separat sak om konsept og revidert kostnadsestimat for prosjektet. Tentativ oppstart er forsinket og anslås nå til høst 2024 / vinter 2025.

Separering av avløpsnett

Dette er en løpende bevilgning knyttet til separering av avløpsnettet. Økt aktivitet og naturlige prosjektsykluser innebærer årlige variasjoner. Politisk sak [Hovedplan for vannforsyning, avløp og overvann – 2022–2025](#) ble behandlet i kommunestyret i møte 27. april 2022, sak 035/22, investeringsnivået følger vedtatt hovedplan.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 50 mill. i 2027 i tillegg foreslås det å øke de årlige bevilgningene med 50 mill. årlig i årene 2024, 2026 og 2027, totalt 150 mill.

Sikring av skrenter, steinspragnett og fjellskjæringer

Kommunens arbeid knyttet til klimaendringer er viktig. Flere innbyggere medfører mer trafikk og økt slitasje på kommunale veier.

Prosjektene er prioriterte tiltak etter meldte henvendelser, for sikring av skrenter og fjellskjæringer av trafiksikkerhetsgrunner. Kraftig nedbør, erosjon eller frost kan også være årsak til ras og steinsprang. Ved skader blir det gjennomført en geologisk befaring og utarbeidet en rapport med beskrivelse av nødvendige tiltak.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 1 mill. i 2027.

Sjøsport – diverse tiltak

Det er satt av midler til fremtidig seilsportsenter i Rolfsbukta. Det har vært en mangeårig prosess med grunneier om tiltredelse av området, og det arbeides med å finne en endelig løsning for seilsportsenteret.

Avsatt ramme til prosjektet inklusive prisjustering er 21,4 mill., hvor 10,2 mill. stilles til disposisjon i 2024.

Sluk, sandfang og kummer

Kommunens arbeid knyttet til klimaendringer er viktig. Flere innbyggere medfører mer trafikk og økt slitasje på kommunale veier, som i sin tur medfører krav til sluk, sandfang og kummer. Viktige tiltak er å oppgradere sluk og sandfang og å effektivisere og forbedre tømning av sandfang ved å montere sensorer.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027.

Sollihøgda – vann og avløp

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Statens vegvesen, Bane NOR, Hafslund, Hole kommune og Bærum kommune. Prosjektet sikrer fremtidsrettede og bærekraftige vann- og avløpstjenester på strekningen Skui–Sollihøgda. En samarbeidsavtale mellom Hole og Bærum kommuner om vann- og avløpsløsninger på Sollihøgda ble signert i mai 2022. Prosjektet ble startet opp i 2019 og er under gjennomføring. Det stilles 16,2 mill. til disposisjon i 2024 til ferdigstilling av igangsatte arbeider. I tillegg stilles det til disposisjon 10 mill. i 2026 til slutføring av prosjektet. Utgiftene i 2026 vil bli dekket ved innbetaling fra Statens vegvesen.

Trafikksikkerhetsprogram

Bevilgningen benyttes til prosjekter knyttet til å sikre trygge skoleveier, nyetablering og standardheving av fortau, opphøyde gangfelt, etablering av fartshumper og prosjekter tilknyttet belysning.

I 2024 vil det blant annet bli arbeidet med breddeutvidelse i Dønskiveien.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen i perioden 2024 til 2026 med til sammen 10 mill. Den økte bevilgningen skal dekke utgifter til opparbeiding av fortau langs Tanumveien og Øygardsveien.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 8,8 mill. i 2027.

Transport – biler og maskiner

Dette er en løpende årlig bevilgning til kjøp av nye biler og maskiner i forbindelse med overgangen til nullutslippsteknologi for den kommunale bil- og maskinparken. Hvert år selges det biler og maskiner, og salgsinntekten benyttes til nye kjøp.

Kommunedirektøren foreslår å øke den årlige rammen med 4,5 mill. i hele planperioden for å dekke økte kostnader ved kjøp av biler og maskiner.

I tillegg foreslår kommunedirektøren å øke rammen i 2024 med ytterligere 4,9 mill. for å dekke økte utgifter til innkjøp av ny spylebil, lastebil (krokbil) til vann og avløp og fire biler til intertransportprosjektet som gjennomføres i samarbeid med ARBA. Rammen for 2024 blir da totalt på 24,3 mill.

Det er tidligere vedtatt en ekstra bevilgning på 5 mill. til å forsere overgangen til nullutslippsteknologi for bil- og maskinparken. Kommunedirektøren foreslår at denne bevilgningen videreføres også for 2026 og 2027.

Turvei Sopelimkroken–Fransekleiv

Det ble i 2019 startet opp et arbeid med å etablere en turvei fra Sopelimkroken til Fransekleiv (langs Vestmarkveien). Estimert ramme for prosjektet er 20 mill. Prosjektet dekkes av tilskudd fra Viken fylkeskommune.

Turveier og innløsning friområder

Et av de viktigste tiltakene Bærum kommune kan iverksette for å skape en mer klimaklok kommune, er å få flere av innbyggerne til å gå eller sykle i stedet for å bruke bil. For å få flere til å gå eller sykle er det viktig å legge opp til en god standard på turveiene og å sikre kryssing av veier med høy trafikkbelastning. Flere kyststistrekninger har forfalt, og det er også behov for å oppgradere disse.

Det vil i 2024 bli jobbet med disse prosjektene:

- Ila turvei
- Vestmarkveien
- Lønnåskollen–Grevlingåsen

Det vil også bli jobbet med å få til en hundepark i Bærum øst. Avhengig av plasseringen av denne må det trolig etableres turvei frem til hundeparken.

I tillegg foreslår Kommunedirektøren å omdisponere 5 mill. i 2024 fra *Turveier og innløsning friområder* til *Handlingsplan sykkel* til delvis dekning av undergangen i Hosleveien. Kommunedirektøren foreslår at den årlige bevilgningen videreføres med 6 mill. i 2027.

Tårnkvartalet infrastruktur

Flytårnområdet omkring den gamle Flytårnbebyggelsen skal utvikles og tilrettelegges for et levende, variert, grønt og klimaklokt byområde med liv mellom husene. Det skal utarbeides en veiledende plan for offentlige rom for kabler og ledninger. På denne måte fremskaffes det et grunnlag for hvilke kvaliteter som skal opparbeides i byrommene, og hvor mye offentlig og teknisk infrastruktur som er

nødvendig. På basis av planleggingen skal kostnadsestimater beregnes. Kommunedirektøren vil legge frem et oppdatert kostnadsoverslag når kartleggingsarbeidet er utført.

Udengang ved Haug skole i Griniveien

Dette er et samarbeidsprosjekt med Statens vegvesen og som skal gjennomføres samtidig med etableringen av gang- og sykkelvei langs Griniveien. Oppstart er planlagt til 2025.

Utbedringer og utskifting av maskiner og utstyr i idrettshaller

Gammelt og utdatert idrettsutstyr og inventar i idrettshallene må skiftes ut med jevne mellomrom. Det er laget en plan for når utskiftingen skal skje i de ulike idrettshallene.

Det planlegges for kjøp av aktivitetsteller i idrettshallene, gulvvaskemaskin i friidrettshallen i Bærum idrettspark og de øvrige idrettshallene, og idrettsutstyr til ny Tårnet idrettshall på Fornebu. Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet i perioden 2024 til 2027 med 4,9 mill. til dekning av nødvendig utskifting av utstyr i idrettshallene.

Utbyggingsavtaler – Bekkestua nord

På Bekkestua nord skal det bygges gatenett og torg med urbane kvaliteter av høy kvalitet. Teknisk infrastruktur skal samles i kulverter i gater og torg for å effektivisere driften og minimalisere fremtidige gravebehov.

[Bekkestua nord - Utbyggingsavtaler](#) ble vedtatt i kommunestyret i møte 28. november 2018, sak 116/18. Økonomien i prosjektet er presset, og totalrammen er justert flere ganger, senest i politisk sak [Økonomimelding 1 2022](#) behandlet i kommunestyret i møte 22. juni 2022, sak 064/22.

Kostnadsoverskridelsene skyldes hovedsakelig krevende kulvertløsninger, forsinkelser grunnet kompliserte grensesnitt mellom privat og offentlig eiendommer samt utfordrende koordinering av fremdrift. Kommunens hovedarbeider forventes ferdigstilt høsten 2023. Resterende aktivitet på Bekkestua nord skal utføres av utbygger som realytelser og antas ferdigstilt frem mot 2030.

Utbyggingsavtaler – Bekkestua sør

På Bekkestua sør planlegges det for nye gangveier og oppgradering av teknisk anlegg. Tiltakene vil hovedsakelig finansieres av private utbyggere og til dels med kommunale gebyrer. Foreløpig kostnadsanslag og fordeling av finansiering er beheftet med usikkerhet og basert på erfaringstall. Finansiering fra kommunale gebyrer skjer gjennom samlebevilgningen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. I planperioden vil arbeidet bestå av forberedende planarbeid og kvalitetssikring av omfang og kostnad. Estimert oppstart for utbygging er 2030. Fremdriften er styrt av utbyggerne.

Utbyggingsavtaler – Bekkestua øst

På Bekkestua øst skal det bygges nye gater og byrom, og det tekniske anlegget skal oppgraderes. Tiltakene vil hovedsakelig finansieres av private utbyggere og til dels med kommunale gebyrer og kommunalt bidrag. Plangrunnlaget for inngåelse av utbyggingsavtaler ble ferdigstilt ved utgangen av 2020, og første utbyggingsavtale ble vedtatt i kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 143/21, [Utbyggingsavtale Kleivveien Nord Bekkestua](#).

Sak om investeringsbeslutning BP3 ble vedtatt i formannskapet i møte 16. november 2022, sak 178/22, [Bekkestua øst – beslutning om gjennomføring og fastsettelse av investeringsramme \(BP3\)](#). Forventet ferdigstilling er 2025.

Utbyggingsavtaler – Elias Smiths vei

Bygging av vei- og torgarealer i Elias Smiths vei er gjennomført med bidrag fra utbygger av Elias Smiths plass, og er også en del av slutføringen av lokalveisystemet etter omleggingen av E16. Arbeid med torgarealene på Elias Smiths plass er slutført. Torget har høy standard, med et uttrykk som harmonerer med øvrige byrom i Sandvika. Utbedring av lokalvei planlegges i løpet av planperioden i forbindelse med utskifting av vannledning. Det er forutsatt at kommunale gebyrer i tillegg finansierer vann og

avløpsanlegg, dette er hensyntatt i samlebevilgningen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2025.

Utbyggingsavtaler – Franzefossbyen

Området rundt Franzefoss har et betydelig potensial for utvikling av boliger og offentlige tilgjengelige plasser. Det forutsettes at tiltakene i stor grad opparbeides, driftes og forvaltes av private. Det er mange usikkerheter i det vedtatte budsjettet, som er basert på erfaringstall fra andre utbyggingsområder med stor andel offentlig eid infrastruktur. Etter en nærmere vurdering av budsjettet foreslår Kommunedirektøren en reduksjon på 50 mill. av netto budsjett med den begrunnelse at tiltakene i området i hovedsak vil eies og driftes av private. Om det også vil være aktuelt med offentlig eid infrastruktur og et kommunalt bidrag i den forbindelse, er avhengig av det endelige omfanget og av hvilke utbyggingsavtaler som forhandles frem. Fremdriften er for en stor del styrt av utbyggerne.

Utbyggingsavtaler – Hamang/Industriveien

Hamang/Industriveien utgjør et betydelig utviklingsområde i Sandvika. Det er utarbeidet en *veiledende plan for offentlig rom (VPOR)* og en *veiledende plan for kabler og ledninger (VPKL)* for området, som vil danne grunnlag for inngåelse av utbyggingsavtaler med utbyggere. Det er på det nåværende tidspunkt knyttet stor usikkerhet til kostnadsnivået for opparbeidelse av offentlig infrastruktur (gater, plasser, broer og tekniske anlegg).

Jordkabling av nåværende høyspentledning og fjerning av Oslofjord Varmes spisslastsentral er tiltak som legger føringer for utbygging, og disse tiltakene må gjennomføres før arealet kan utnyttes. De totale kostnadene for tiltak i infrastrukturen ser ut til å være av et slikt omfang at de ikke kan belastes utbyggere fullt ut, og kommunen må derfor belage seg på delfinansiering. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en egen politisk sak når kostnadene er kvalitetssikret. Arbeidet i planperioden vil bestå i å kartlegge og kvalitetssikre kostnadselementer, å utarbeide et forprosjekt og å forhandle om utbyggingsavtaler.

Utbyggingsavtaler – Høvik

Utbedringer på Høvik omfatter opparbeidelse av en mer urban gatestruktur og bymessig lokalvei. Tiltakene vil hovedsakelig finansieres av private utbyggere, men også til dels med kommunale gebyrer og kommunale bidrag. Finansiering fra kommunale gebyrer er hensyntatt gjennom samlebevilgningen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. I planperioden vil arbeidet bestå av forberedende planarbeider og kvalitetssikring av omfang og kostnad. Estimert oppstart for utbygging er i 2030. Fremdriften er for en stor del styrt av utbyggerne og E18 Vestkorridoren.

Utbyggingsavtaler – Lysaker

Lysaker-området skal utvikles som lokalsenter og knutepunkt med bymessig bebyggelse, og inngår i utviklingen av et bybånd mellom Oslo og Fornebu. Det er forutsatt at tiltakene hovedsakelig finansieres av private utbyggere og i noen grad gjennom kommunale gebyrer og kommunalt bidrag. Finansiering fra kommunale gebyrer er hensyntatt gjennom samlebevilgningen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. I planperioden vil arbeidet bestå av forberedende planarbeider og kvalitetssikring av omfang og kostnad. Fremdriften er for en stor del styrt av utbyggerne.

Utbyggingsavtaler – Oksenøyveien nord

Oksenøyveien nord er tilknyttet Lysaker-området og er forbindelsen til Fornebu. Offentlig infrastruktur som gater, plasser, broer og teknisk anlegg vil hovedsakelig finansieres av private utbyggere og være i privat eie. Fornebuveien vil være i offentlig eie, og oppgraderingen av denne vil kunne medføre et kommunalt bidrag. I planperioden vil arbeidet bestå av forberedende planarbeider og kvalitetssikring av omfang og kostnad. Fremdriften er hovedsakelig styrt av utbyggerne.

Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum nord

Utviklingen av Sandvika sentrum nord baseres på et helhetlig byplangrep som både sikrer eksisterende og kvaliteter i området og tilfører nye. Planprogram for Sandvika sentrum nord med kollektivknutepunkt er behandlet i planutvalget i møte 20. mai 2021, sak 111/21, [Sandvika sentrum nord med kollektivknutepunkt – planprogram med byplangrep](#). Det arbeides med en *veiledende plan for offentlig rom* (VPOR) og en *veiledende plan for kabler og ledninger* (VPKL) for området. Gjennom dette arbeidet vil omfang og kostnader konkretiseres. Det er forutsatt at tiltakene finansieres av utbyggere, kommunale gebyrer og kommunalt bidrag. Finansiering fra kommunale gebyrer er hensyntatt gjennom samlebevillingen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. Kommunalt bidrag antas å utgjøre en betydelig andel, da flere av tiltakene ikke nødvendigvis kan knyttes til utbyggenes initiativer. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en oppdatert totalkostnad når VPOR og VPKL foreligger. Videre arbeid forventes startet opp noe senere enn tidligere antatt, og fremdriften styres av utbygger.

Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum øst – Andenæskvartalet

Som en del av utbyggingen i Sandvika Øst har Bærum kommune inngått en utbyggingsavtale med grunneiere i området, hvor kommunen har påtatt seg å opparbeide store deler av den offentlige infrastrukturen, hovedsakelig finansiert av utbyggere, kommunen og kommunale gebyrer. Fremdriften er styrt av utbyggerne, og den kommunale gjennomføringen er derfor delt opp i faser og etapper. Fase 1 omfatter Andenæskvartalet, Helgerudkvartalet og Tinghuskvartalet, og Fase 2 omfatter Finstadkvartalet.

Andenæs Eiendom forbereder utvikling av Andenæskvartalet. I den forbindelse vil det bli inngått en utbyggingsavtale som regulerer hvem som tar byggherreansvar for Åmotbakken og Løkketangen og for torg og gangveier gjennom kvartalet. Utbyggingen antas igangsatt i 2026. Kommunedirektøren la høsten 2022 frem en separat sak om investeringene i tråd med prosjektmetodikken og justert kostnadsoverslag i hovedutvalg for miljø, idrett og kultur i møte 20. oktober 2022, sak 093/22, [Sandvika sentrum øst fase 1 – opparbeidelse av gater, torg og tekniske anlegg – fastsettelse av konsept](#) (BP2).

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 29 mill.

Utbyggingsavtaler – Sandvika sentrum øst – Helgerudkvartalet

Bærum kommune har inngått en utbyggingsavtale med Andenæs Eiendom AS om utvikling av Helgerudkvartalet. Som et ledd i utbyggingen skal det bygges kulvert, teknisk infrastruktur, gater og torg rundt kvartalet. [Sandvika sentrum øst fase 1 – opparbeidelse av gater, torg og tekniske anlegg – fastsettelse av konsept](#) (BP2) ble vedtatt i formannskapet i møte 14. desember 2022, sak 200/22. Det er et mål å skape demokratiske offentlige byrom i Sandvika hvor alle innbyggere og beboere føler seg velkomne. Gater og plasser skal gjøres attraktive for ferdsel, opphold og opplevelse og i tillegg bidra til å gi Sandvika særpreg og identitet. Både Bærum kommune og utbygger har høye miljøambisjoner. Tentativt tidspunkt for ferdigstilling er 2026. Kommunedirektøren foreslår at budsjettet omtalt i nevnte sak innarbeides i økonomiplanen, som medfører en økning på 8 mill. i forhold til tidligere vedtatt økonomiplan.

Utbyggingsavtaler – Stabekk vei og teknisk anlegg

Utbedringer av veinett og teknisk anlegg på Stabekk skal gjennomføres med bidrag fra utbyggere. Det er forutsatt at tiltakene hovedsakelig finansieres av utbyggere, og noe fra kommunale gebyrer. Finansiering fra kommunale gebyrer er hensyntatt gjennom samlebevillingen *Vann og avløp i utbyggingsavtaler*. I planperioden vil arbeidet bestå av forhandlinger om utbyggingsavtaler og tidlige planarbeider. Anslått oppstart for utbyggingen er i 2026. Fremdriften er for en stor del styrt av utbyggerne.

Utbyggingsavtaler Ballerud

Områderegulering for Ballerud ble vedtatt i kommunestyret i møte 30. mars 2022, sak 020/22, [Ballerud – Johs Faales vei 80–100 – Kleivveien 22 – områderegulering](#). Området er avsatt til nye boliger, skole og barnehage i tråd med kommuneplanens arealdel 2015–2030. Utvikling av området planlegges i fellesskap med utbyggere, slik at rekkefølgebestemmelser fastsatt av reguleringsplan blir fulgt gjennom

utbyggingsavtaler. Forhandlinger ble startet opp i august 2022, og utbyggingsavtaler vil etter planen bli fremlagt til politisk behandling i løpet av 2023. Som følge av ny Ballerud skole må kommunen bidra økonomisk til den offentlige infrastrukturen i området, blant annet for å sikre trygg skolevei. Kostnadsanslag og fordeling av finansiering er oppdatert i forbindelse med arbeidet med veiledende plan for offentlige rom. Kommunedirektøren foreslår å justere budsjettet etter oppdatert kostnads kalkyle (sannsynlighetsnivå P50) og finansiering, som medfører en reduksjon i netto utgifter på 22 mill. fra tidligere vedtatt budsjett.

Vann og avløp i utbygningsavtaler

I forbindelse med utbyggingsavtaler hvor det er nødvendig med utvikling av infrastruktur av vann og avløp, vil det påløpe utgifter. Den avsatte samlebevilgningen benyttes til utbyggingsavtaler i hele kommunen.

I perioden 2024–2027 er det behov for økt budsjett i forhold til vedtatt Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026. Hovedgrunnen til dette er prosjektene i Sandvika sentrum øst.

Av den foreslåtte bevilgningen for perioden 2024–2027 er 25 mill. av budsjett (netto) knyttet til planlegging/forprosjekter for områdene Hamang/Industriveien, Sandvika Nord, Høvik, Lysaker og Stabekk.

I 2024 vil det bli jobbet spesielt med Bekkestua øst og Sandvika øst.

Vann og avløp utløst av flytteplikt (vei- og baneutbygging)

Det påløper kostnader for kommunen som følge av oppgraderingen av E16 og E18. Vann- og avløpsledninger som ligger i riks- og fylkesveier, ligger på «flyttevilkår». Dette betyr at kommunen må være med på å dekke deler av kostnaden knyttet til ledningsanlegget ved omlegging og oppgradering av veier. Prosjektet startet opp i 2020. Nye beregninger viser at bevilgningen i perioden 2024–2027 kan reduseres. Kommunedirektøren foreslår en reduksjon på 30,7 mill.

Vannforvaltning og vannmiljø

Dette er en samlebevilgning med fokus på vannforvaltning og vannmiljø. Tiltakene som gjennomføres, er knyttet til kommunens målsettinger om god miljøtilstand i vannforekomstene. Bevilgningen følger opp behovet for tverrfaglig samarbeid, på tvers av tjenestesteder i kommunen. Eventuelle større tiltak vil bli fremmet som egne politiske saker.

Tiltakene som gjennomføres, kommer i tillegg til arbeidet tjenesteområdet *Vann og avløp* allerede gjennomfører for å bedre vannmiljøet innenfor gjeldende budsjett rammer. Prosjekter gjennomføres i henhold til utarbeidet plan, som er laget i samarbeid med *Vannområde Indre Oslofjord vest*. Disse er knyttet til gjennomføring av tiltak i vannforekomstene.

Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen i perioden 2024–2027 med 9 mill., ved å omdisponere midler fra prosjektet *Oppfølging av EUs vannforvaltningsdirektiv*.

Vannproduksjon

Det er behov for et årlig beløp til oppgradering av vannproduksjon, herunder oppgradering av Aurevannsanlegget. Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 2 mill. i 2027.

Veiforsterking

Dette er en rammebevilgning knyttet til løpende prosjekter for rehabilitering av kommunale veier. Kommunale veier forfaller, og flere innbyggere medfører mer trafikk og økt slitasje på veiene. Dette innebærer økt behov for utbedring av veidekket i form av styrket bære- og slitasjelag, bedre tverrfall for avrenning fra vei og breddeutvidelser. Klimaendringer stiller krav til dimensjonering av veigrøfter, drenering og overvannsbehandling.

I forbindelse med behandling av tidligere handlingsprogrammer / budsjetter og økonomiplaner er denne bevilgningen vedtatt styrket med 8 mill. per år (fra 16 mill. til 24 mill.) i perioden 2020–2025. Vedtaket bygger på rapporter fra Multiconsult, som har kartlagt etterslepet på veiene for de ti største kommunene i Norge (ASSS-kommunene (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner)).

Kommunedirektøren foreslår at den årlige styrkingen på 8 mill. videreføres for 2026 og 2027, slik at bevilgningen fortsatt blir 24 mill. per år.

I tillegg foreslår Kommunedirektøren en økt bevilgning på 5 mill. i 2024 til oppgradering og rehabilitering av Brodtkorps gate. Bevilgningen dekker utgifter til oppgradering av lys og drenering av veien.

Veiutvidelse av Forneburingen

I forbindelse med behandlingen av politisk sak [Kommuneplandel 3 for Fornebu](#), som ble vedtatt i kommunestyret i møte 27. mars 2019, sak 041/19, ble det besluttet å utrede en utvidelse av Forneburingen. Hensikten med veiutvidelsen er å ha et busstilbud der to busser kan møtes. I tillegg må nytt grensesnitt til fortau og/eller gang-/sykkelvei avklares. Det arbeides med en omregulering av Forneburingen (Åsa Gruda Skars vei, Eva Nansens vei og Dagny Bergers vei) for å avklare omfang, løsning og kostnader. Det forventes at denne kommer på plass i 2024. Vedtatt ramme for prosjektet er på 42,4 mill., og 5 mill. stilles til disposisjon i 2024.

Østervannsvingen – ny gravplass

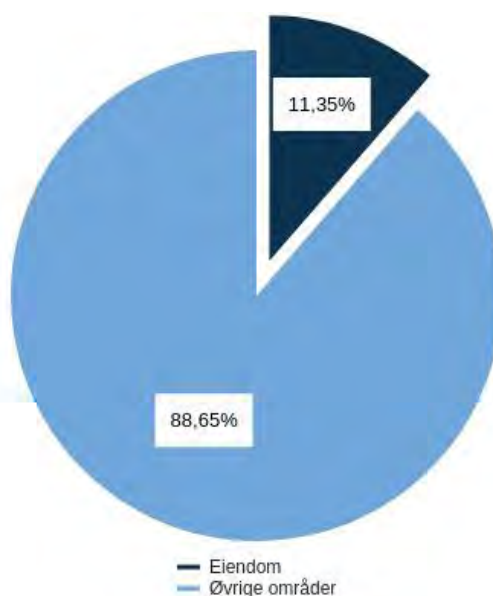
Gravferdsloven krever at kommunen har ledige graver til tre prosent av befolkningen. Siden gravbehovsanalysen viser at det er behov for en ny gravplass i 2030, er det reservert en ramme til etablering av en ny gravplass i Østervannsvingen. Foreløpig estimert ramme er 177,8 mill. Forslag til reguleringsplan startet i 2022 og forventes ferdigstilt i 2023. Kommunedirektøren foreslår å bevilge midler til planlegging og forprosjekt i 2024 og 2025.

Eiendom

Beskrivelse av tjenesteområdet

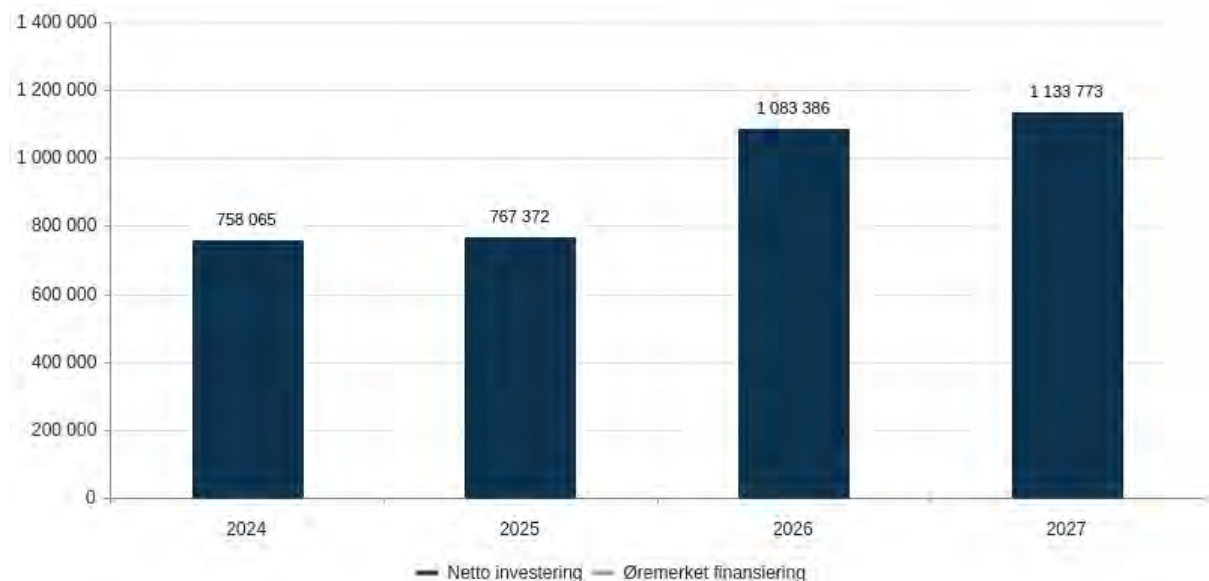
Kommunalsjefområdet består av tjenestene Byggherre, Eiendomsforvaltning, Grunneiendom, Byggkompetanse og utvikling, Eiendomsdrift og Renhold.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	205 013	205 013	205 013	205 013
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 053 749	1 069 282	1 093 323	1 111 777
Overføringsutgifter	175 651	175 651	175 651	175 651
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 434 414	1 449 947	1 473 988	1 492 442
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-359 462	-359 462	-359 462	-359 462
Refusjoner	-168 309	-168 309	-168 309	-168 309
Overføringsinntekter	-1 266	-1 266	-1 266	-1 266
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-529 037	-529 037	-529 037	-529 037
Sum	905 377	920 910	944 951	963 405

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	863 310	863 310	863 310	863 310
Vedtatte endringer forrige periode				
Overføring av midler fra investering til drift – smarte bygg	0	0	-5 000	-5 000
Redusere driftskostnad pga. belastning av leiet. for direkte bruksrelaterte kostnader	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduserte arealinleiekostnader	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Økning i energikostnader	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Andre tiltak / tekniske endringer	-5 946	14 839	25 801	25 801

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-22 946	-2 161	3 801	3 801
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	45 747	45 747	45 747	45 747
Konsekvensjusteringer	22 801	43 586	49 548	49 548
Konsekvensjustert ramme	886 111	906 896	912 858	912 858
Husleie og driftsutgifter lokaler				
Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av barnehager	0	-683	5 636	8 420
Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av idrett	3 047	3 257	16 859	20 644
Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av omsorgsbygg og boliger	1 132	1 368	5 963	9 026
Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av skoler	-2 053	-1 698	-2 845	5 977
Forvaltning, drift og vedlikehold av Kommunegården	1 892	1 892	1 892	1 892
Forvaltning, drift og vedlikehold av personalrom og fellesarealer boliger	2 568	2 568	2 568	2 568
Innleie lokaler	18 837	13 467	8 177	8 177
Salg av eiendommen Brambanikvartalet	-6 447	-6 447	-6 447	-6 447
Sum Husleie og driftsutgifter lokaler	18 976	13 724	31 803	50 257
Nye tiltak og realendringer	18 976	13 724	31 803	50 257
Sum Interne rammeendringer	290	290	290	290
Interne rammeendringer	290	290	290	290
Ramme 2024-2027	905 377	920 910	944 951	963 405

Vedtatte endringer forrige periode

Vedtatte endringer forrige periode knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold av bygg og leie av erstatningslokaler under bygging av kommunegården, vises ikke som egne rader i tabellen *Driftsbudsjett med endringer*. Endringene er inkludert i budsjettbeløpet i raden *Konsekvensjusteringer* i samme tabell. Dette gjelder tidligere vedtatte endringer som gir økning eller reduksjon i budsjettrammen i planperioden sammenlignet med budsjett 2023.

Vedtatte endringer forrige periode

Overføring av midler fra investering til drift – smarte bygg

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å overføre 5 mill. årlig for perioden 2023–2025 fra investeringsbudsjettet for smarte bygg til driftsbudsjettet. Totalbevilgningen for smarte bygg for hele fireårsperioden utgjør 30 mill. Det overføres 15 mill. fra investering til drift for å dekke driftsrelaterte kostnader. Ny totalbevilgning for driftsmidler til smarte bygg er i planperioden 15 mill. Driftsmidlene skal benyttes til innføring av Power Apps i Office 365, inkludert produksjonssetting, opplæring, tidligfase og kontinuerlig opprettholdelse av drift (7 mill.); overlevering og restanser av Aktiv Kommune-prosjektet (2 mill.); og kontrollsenter – opplæring, administrasjon, organisering, prosessetablering (6 mill.).

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Redusere energi- og effektbehov i kommunale bygg*.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjettrammen økes midlertidig med 5 mill. i 2023–2025, vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2026.

Redusere driftskostnad pga. belastning av leiet. for direkte bruksrelaterte kostnader

I Handlingsprogram 2021–2024, ble det vedtatt å belaste leietakere for direkte bruksrelaterte kostnader, slik som strøm, offentlige avgifter, renhold og forsikringer ved leie. Som en konsekvens av

dette ble inntektsbudsjettet økt med 0,5 mill. i 2021, 1 mill. i 2022, 2,5 mill. i 2023 og 3,5 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser økning i inntektsbudsjettet med 1 mill. årlig fra og med 2024.

Reduserte arealinnleiekostnader

I Handlingsprogram 2021–2024, ble det vedtatt å redusere arealinnleiekostnader som følge av konsolidering av innleieportefølje fra alle tjenestene og redusere behovet for innleie ved å øke arealeffektivitet og samlokalisering. Budsjettrammen ble redusert med 0,5 mill. i 2022, 2 mill. i 2023 og 3 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjettrammen med 1 mill. årlig fra og med 2024.

Økning i energikostnader

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til energikostnader med 25 mill. i 2023 og 10 mill. årlig fra 2024. Det er stor usikkerhet knyttet til energikostnader. Energiprisene er høyere enn vi har vært vant til, og kommunens sikring av energiprisene reduseres i årene som kommer. Kommunedirektøren estimerer en økning i 2023 på mellom 25 og 85 mill. Økningen for 2024–2026 er usikker, men er estimert mellom 10 og 40 mill. Mer-/mindrebehov meldes i økonomimeldinger for det enkelte år.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi budsjettrammen økes midlertidig med 15 mill. i 2023, vises tilsvarende årlig reduksjon fra og med 2024.

Husleie og driftsutgifter lokaler

Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av barnehager

Det budsjetteres med kostnader til FDV basert på endringer i areal. Nybygg og tilbygg gir økte arealer, og bygninger som rives, vil gi reduserte arealer. Når nye arealer tas i bruk, bevilges det et beløp per kvadratmeter som tilsvarer bransjenormtallet (Holte-nøkkelen). Avvik i fremdrift for prosjekter (endret ferdigstillelse) og/eller nye bygg som ikke tidligere er lagt inn, gjør at FDV-budsjettet må endres.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av idrett

Det budsjetteres med kostnader til FDV basert på endringer i areal. Nybygg og tilbygg gir økte arealer, og bygninger som rives, vil gi reduserte arealer. Når nye arealer tas i bruk, bevilges det et beløp per kvadratmeter som tilsvarer bransjenormtallet (Holte-nøkkelen). Avvik i fremdrift for prosjekter (endret ferdigstillelse) og/eller nye bygg som ikke tidligere er lagt inn, gjør at FDV-budsjettet må endres.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av omsorgsbygg og boliger

Det budsjetteres med kostnader til FDV basert på endringer i areal. Nybygg og tilbygg gir økte arealer, og bygninger som rives, vil gi reduserte arealer. Når nye arealer tas i bruk, bevilges det et beløp per kvadratmeter som tilsvarer bransjenormtallet (Holte-nøkkelen). Avvik i fremdrift for prosjekter (endret ferdigstillelse) og/eller nye bygg som ikke tidligere er lagt inn, gjør at FDV-budsjettet må endres.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Endring i forvaltning, drift og vedlikehold av skoler

Det budsjetteres med kostnader til FDV basert på endringer i areal. Nybygg og tilbygg gir økte arealer, og bygninger som rives, vil gi reduserte arealer. Når nye arealer tas i bruk, bevilges det et beløp per kvadratmeter som tilsvarer bransjenormtallet (Holte-nøkkelen). Avvik i fremdrift for prosjekter (endret ferdigstillelse) og/eller nye bygg som ikke tidligere er lagt inn, gjør at FDV-budsjettet må endres.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Forvaltning, drift og vedlikehold av Kommunegården

Som følge av at det er vedtatt lengre åpningstider (kveld/helg) for Kommunegården, er det behov for ressurser til vakthold, tilsynsvakter og renhold, som det ikke ble tatt høyde for i den opprinnelige livssyklus kostnadsberegningen.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Forvaltning, drift og vedlikehold av personalrom og fellesarealer boliger

Det budsjetteres med kostnader til FDV basert på endringer i areal. Ved en feil er det ikke søkt om midler til enkelte personalbaser og fellesarealer verken av tjenesten eller Bolig. Når nye arealer tas i bruk, bevilges det et beløp per kvadratmeter som tilsvarer bransjenormtallet (Holte-nøkkelen).

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Innleie lokaler

For å dekke kommunens behov for arealer er kommunen avhengig av å leie inn arealer fra eksterne. For perioden 2024–2027 er følgende tatt hensyn til:

- tilbakelevering midler i forbindelse med parkering ny Kommunegård
- innleie parkering Treklang
- innleie Løkketangen til e-sport for ungdom
- innleie Kjørbokollen 30
- innleie tilleggsarealer Sandvika bibliotek
- innleie modul Legevakten
- innleie erstatningslokaler Sandvika teater
- innleie arealer Brynsveien 88 A vedr. administrasjon Hjemmesykepleien distrikt Rykkinn

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Salg av eiendommen Brambanikvartalet

Det er politisk vedtatt at eiendommen Brambanikvartalet skal selges til Kalk Eiendom AS, se politisk sak [Tertialrapport 1-2023](#), som ble behandlet i kommunestyret i møte 21. juni 2023, sak 077/23. Planlagt transaksjonsdato er satt til 1. november 2023. I forbindelse med dette tilbakeføres netto forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdsmidler (FDV). Beløpet består av netto FDV-midler, middels Holtenøkkel for kontorbygg, korrigert for reduserte leieinntekter og tilbake leie av lokaler. Ved tilbakeleie er markedsprisen satt til 2 500 kroner per kvadratmeter.

Tiltaket er ikke direkte knyttet til oppdrag.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024	2027	
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	
Ordinære investeringer u/Fornebu								
Eiendom								
Aldring og mestring (institusjon) – reklamasjonsavsetning		2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 S – Samlebevilgning
Barnehage, reklamasjonsavsetning Eiksveien 73	350,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0 S – Samlebevilgning
Formuesbevaring		60,0	160,0	110,0	0,0	9,7	339,7	0,0 F2 – Planlegging
Formuesbevaring – kulturhistoriske bygninger		199,6	140,7	186,0	0,0	196,0	722,2	0,0 S – Samlebevilgning
Kultur og fritid – reklamasjonsavsetning		16,8	16,8	16,8	0,0	16,8	67,2	0,0 S – Samlebevilgning
Leietakertilpasninger for næringsseiendom		3,6	2,0	2,0	0,0	2,0	9,6	0,0 S – Samlebevilgning
Miljøprofil – eiendommer		5,0	5,0	5,0	0,0	5,0	20,0	0,0 S – Samlebevilgning
Skole – reklamasjonsavsetning		44,8	22,4	22,4	0,0	22,4	112,0	0,0 S – Samlebevilgning
Smarte bygg-program		8,0	8,0	8,0	0,0	8,0	32,0	0,0 S – Samlebevilgning
Tomter		5,6	5,6	0,0	0,0	0,0	11,2	0,0 S – Samlebevilgning
Universell utforming – eiendom		207,0	197,0	197,0	-100,0	199,4	800,4	-400,0 S – Samlebevilgning
Wøyen gård		4,0	4,0	4,0	0,0	4,0	16,0	0,0 S – Samlebevilgning
Sum Eiendom	123,6	25,0	24,3	24,3	0,0	0,0	73,6	0,0 F3 – Gjennomføring
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	438,6	582,6	-100,0	575,5	-100,0	463,3	-100,0	2 209,7
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	438,6	582,6	-100,0	575,5	-100,0	463,3	-100,0	-400,0
Ordinære investeringer Fornebu								
Eiendom								
FERDIGTILT Fornebu – Oksenøya	1 880,0	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	89,3
Fornebu – Holtekilen	1 047,2	23,9	-5,5	11,2	-9,2	1,5	-4,0	41,7
Fornebu – midlertidig kapasitet		10,0	0,0	10,0	0,0	11,2	0,0	42,4
Fornebu – Tårnkvartalet	1 648,0	50,0	0,0	140,0	0,0	400,0	0,0	4,0 F2 – Planlegging
Fornebu, reklamasjonsavsetning		0,1	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0	1,4
Sosial boligprofil – rimelige boliger på Fornebu		10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
Tomtekostnader på Fornebu	50,1	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,6	0,0 F0 – Foranalyse
Sum Eiendom	4 625,3	108,0	-5,5	161,6	-9,2	490,4	-329,0	1 415,5
Sum Ordinære investeringer Fornebu	4 625,3	108,0	-75,5	161,6	-79,2	490,4	-409,0	1 415,5
Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)								-677,5

Beløp i mill. kr	Samlede prosjektbeløp Godkj. vedtak	Økonomiplan								Sum Inntekt				
		2024		2025		2026		2027		2024-	2024-			
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	27	27			
Investeringsprosjekter														
Eiendom														
Velferdsboliger – reklamasjonsavsetning	2,5	0,0	2,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5	0,0	S – Samlebevilgning		
Verdibevarende tiltak for kommunale boliger	65,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	110,0	0,0	S – Samlebevilgning		
Sum Eiendom	0,0	67,5	0,0	17,5	0,0	17,5	0,0	15,0	0,0	117,5	0,0			
Sum Omsorgs- og velferdsboliger (selvfinansiert)	0,0	67,5	0,0	17,5	0,0	17,5	0,0	15,0	0,0	117,5	0,0			
Sum investeringsprosjekter	5 063,9	758,1	-175,5	767,4	-179,2	1 083,4	-509,0	1 133,8	-213,8	3 742,6	-1 077,5			

Aldring og mestring (institusjon) – reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samleavsetning, fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstilling og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Barnehage, reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samlet avsetning fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstilling og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Eiksveien 73

I politisk sak [Omstrukturering barnehage område Østerås/Eiksmarka – fastsettelse av konsept og igangsetting av planleggingsfase](#) (BP2), behandlet i formannskapet i møte 15. juni 2022, sak 099/22, ble det vedtatt rehabilitering og ombygging av Eiksveien 73. Bygget skal tilrettelegges for en barnehage med plass til 200 barn. En transformasjon av Eiksveien 73 til 200-barns barnehage er estimert å ville koste mellom 210 og 230 mill. I estimat ble det lagt til grunn at oppgradering av arealene som ikke skal benyttes av barnehage, blir klargjort til leietakertilpasninger.

Eiksveien 73 har imidlertid et stort potensial for samlokalisering av flere tjenester, herunder spesialbarnehage med 10–15 barn med spesielle behov, seniorsenteret (lokalisert i dag i Eiksveien 98), og helsestasjonen (i dag lokalisert på Eiksmarka). Kommunedirektøren vil komme tilbake til endelig leietakermiks ved BP3 (fastsettelse av prosjektets rammer). Eventuelle restlokaler som er ledige når saken legges frem, vil klargjøres for leietakertilpasning.

Ombygging av Eiksveien 73 for barnehagen var estimert ferdigstilt til barnehagestart høsten 2025. Eiksveien 73 er en av de første større transformasjonene fra én type formål til et annet. Det har vært krevende å opprettholde opprinnelig fremdrift, blant annet grunnet krevende bygningstekniske forhold. Estimert ferdigstilling er høsten 2026.

Kommunedirektøren foreslår å øke kostnadsestimatet med 99 mill. uten lønns- og prisstigning. Nytt kostnadsestimat blir da 350 mill.

FERDIGSTILT Fornebu – Oksenøya

Skole (1 050 elever), barnehage (300 plasser), flerbrukshall med turn-del og tilhørende uteområder samt nier-kunstgressbane ble ferdigstilt til skolestart august 2022.

Sykehjem (150 plasser) og parkeringskjeller ble ferdigstilt i desember 2022. Frem til mars 2023 klargjorde Norlandia og Bærum kommune lokalene, og første [beboer](#) flyttet inn 15.03.23.

Mottak av husbanktilskudd er estimert i 2026. Midler til prøvedrift og reklamasjon er avsatt.

Se også [presentasjon](#) av prosjektet på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Formuesbevaring

Samlebevilgningen til formuesbevaring finansierer et stort antall prosjekter som befinner seg i ulike faser, der hensikten er å øke kvaliteten på eksisterende bygningsmasse i tråd med [Eiendomsstrategien](#), behandlet i formannskapet i møte 17. november 2021, sak 254/21. Det arbeides kontinuerlig med strategier, utvikling og vedlikeholdsplaner for eiendomsmassen. Vedlikeholdsarbeidet gjennomføres i henhold til femårige rullerende [vedlikeholdsplaner](#), sist behandlet i formannskapet i møte 15. juni 2022,

sak 106/22, som hovedsakelig baserer seg på tilstandsanalyser som ble ferdigstilt i 2018. Nye tilstandsanalyser planlegges gjennomført i 2023–2024. Disse analysene, sammen med tidligere registrerte behov, eiendomsforvalteres kunnskap, fagekspertise og innspill fra brukere, danner grunnlag for prioritering av tiltak fremover som skal redusere vedlikeholdsetterslepet på alle bygg (skoler, barnehager, kulturbygg, administrasjonslokaler, omsorgsbygg, idrettsbygg, kommunale kontorbygg og spesialbygg).

Det forventes en fortsatt høy gjennomføringsgrad for prosjekter i planperioden. Noen av de større planlagte prosjektene er rehabilitering av Anne Krefting skole, fasaderehabilitering av Rådhuset, oppgradering av beboerrom på Stabekktunet sykehjem og rehabilitering Haslum idrettshall. Sandvika teater og Rykkinnhallen nybygg ligger som egne prosjekt i planperioden med midler fra formuesbevaring.

Av denne bevilgningen går det i tillegg midler til utvikling av, og investeringer i, produksjonssystemer, kontrollsystemer og tekniske systemer, eksempelvis eldre SD-anlegg som må skiftes ut på flere lokasjoner med ulike formål (for eksempel i skoler, barnehager, sykehjem og kulturbygg).

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 196 mill. inkludert prisjustering i 2027.

Formuesbevaring – kulturhistoriske bygninger

Bevilgningen er til vedlikeholdsprosjekter for verneverdige og kulturhistoriske bygg. I planperioden skal blant annet Bjørnegårdssvingen, Bjørnegård Aktivitetshus, Presterud gård (Drengstua), Løkkehaven og to markahytter (Grønnland og KIF-hytta) rehabiliteres.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 16,8 mill. inkludert prisjustering i 2027.

Fornebu – Holtekilen

Holtekilen er det siste området Bærum kommune disponerer for etablering av sosial infrastruktur (skole og barnehage, flombekk, gang- og sykkelvei, grøntområder og teknisk infrastruktur) på Fornebu. Det er utfordrende grunnforhold i området.

Bærum kommune og Statens vegvesen vil i planperioden derfor gjennomføre tiltak (forbelastning og forsterkning) for å sikre at tomten har rett kvalitet når bygging av formålsbyggene skal starte opp. Tiltakene gjennomføres blant annet for å minimere setningssskader etter utbygging.

I samarbeid med private utbyggere skal det realiseres et grøntområde mellom skoletomten og barnehagetomten. Kommunedirektøren anbefaler at Bærum kommune overtar eierskapet når grøntområdet er opparbeidet. Tiltakene knyttet til sosial infrastruktur er foreløpig planlagt gjennomført innen 2035.

Fornebu – midlertidig kapasitet

Det er avsatt midler til midlertidige tiltak for å dekke behovet for skolekapasitet. Et av de større prosjektene i planperioden er Hundsvund skole som bygges om og tilpasses for økt elevkapasitet.

Kommunedirektøren foreslår å øke den årlige bevilgningen fra 10 mill. til 11,2 mill. i 2026 og 2027.

Fornebu – Tårnkvarålet

Det er et stort behov for sosial infrastruktur på Fornebu, og området rundt det gamle flytårnet har lenge vært planlagt med en vesentlig tetthet av offentlige funksjoner, både nye og eksisterende.

Ved fastsettelse av konsept (BP2) for Tårnkvarålet, politisk sak [Fornebu Tårnet senter fastsettelse av konsept \(BP2\)](#), behandlet i kommunestyre i møte 24. mai 2022, sak 043/22, ble det vedtatt et kostnadsestimat i 2022-kroner på mellom 1,5 og 1,7 milliarder kroner. Tårnkvarålet skal gi et helhetlig tilbud til elever, besøkende og innbyggere på Fornebu (og Bærum ellers). Bygget planlegges for

- ungdomsskole med ti paralleller
- dobbel håndballhall-kapasitet
- sjuer-fotballbane med kunstgress
- folkebibliotek
- kulturfunksjoner
- ungdomsaktivitetstilbud
- helsestasjon for ungdom og helsestasjon for barn og unge

Det planlegges utarbeidet en *veiledende plan for offentlig rom (VPOR)* og en *veiledende plan for kabler og ledninger (VPKL)* tidlig i planperioden.

Planlagt ferdigstillelse av Tårnkvartalet er 2027.

Se også [presentasjon](#) av Tårnkvartalet på Bærum kommune Eiendom sin hjemmeside.

Fornebu, reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samlet avsetning fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstillelse og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Kultur og fritid – reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samleavsetning, fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstillelse og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Leietakertilpasninger for næringseiendom

Den årlige bevilgningen for leietakertilpasninger er kostnader som ikke er knyttet til prosjekter som er planlagt i perioden. Denne posten benyttes til dekning av kostnader til oppgraderinger ved leietakerbytter, etter avtale ved forlengelse av leieavtaler, eller dersom det er installasjoner hos leietaker som eier er ansvarlig for og som trenger mindre utbedringer og som det ikke opprettes egne prosjekter på.

Kommunedirektøren foreslår at den årlige bevilgningen på 5 mill. videreføres i 2027.

Miljøprofil – eiendommer

Dette er en bevilgning til energi- og miljørettet utvikling av kommunale bygg. Midlene skal brukes til å gjennomføre energi- og miljøtiltak. Tiltakene gjennomføres internt i kommunen og i samarbeid med andre kommuner og forskningsinstitusjoner innen energi og sirkulær økonomi. Det vil i første del av perioden bli lagt vekt på energieffektivisering og fremtidsrettede løsninger. Dette oppnås gjennom økt ytelse og nye installasjoner av energiproduserende og energibesparende anlegg som styringssystemer, solcellepaneler og varmepumper. Gradvis vil en større andel av midlene bli benyttet til tiltak innen sirkulær økonomi, som å gjennomføre prosjekter med ulik grad av ombruk av brukte byggematerialer og inventar.

Kommunedirektøren foreslår at den årlige bevilgningen på 22,4 mill. inkludert prisjustering videreføres i 2027.

Skole – reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samlet avsetning fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstilling og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Smarte bygg-program

Smarte bygg er organisert som et program med Eiendom som programeier og med aktører på tvers av kommunen som deltakere. Oppdraget til Smarte bygg-programmet er å finne frem til løsninger på hvordan Bærum kommune skal utnytte teknologi og data for å redusere driftskostnader, forbedre tjenester og ha smartere arealbruk for kommunens eiendommer.

Smarte bygg-programmet skal gjennomføre pilotprosjekter for å sikre at storskala utrulling er mulig. Det opprettes team på tvers av alle utviklingsområder og interessenter for å arbeide smidig og sikre informasjonsflyt på tvers av fagfelt og ansvarsområder. Direkte gevinster er økt sambruk, redusert energiforbruk og bevaring av eksisterende bygningsmasse (formuesbevaring).

Investeringsmidlene skal benyttes til gjennomføring av pilotprosjekter og danner grunnlag for videre gjennomføring i storskala prosjekter.

Sosial boligprofil – rimelige boliger på Fornebu

Avtale om sosial boligprofil fra 2005 er videreført. Midler benyttes til kjøp av boliger på Fornebu med rimelig utleie til unge under 35 år.

Tomtekostnader på Fornebu

Hjemmelsoverføring av tomter på Fornebu til Bærum kommune, dokumentavgift. Kommunedirektøren foreslår å øke bevilgningen med 38,6 mill. i 2027.

Tomter

Kommunedirektøren foreslår en økning i bevilgning til strategiske tomtekjøp til fremtidige bolig- og formålsbygg på 365,3 mill. Dette er i tråd med politisk vedtatt [Temaplan Eiendom](#), behandlet i kommunestyret i møte 3. mai 2023, sak 037/23.

Kommunedirektøren foreslår i tillegg en økning i 2024 på 14,7 mill. i antatt salgsinntekt på noen eiendommer som vurderes som uegnet til kommunens behov.

Universell utforming – eiendom

Det vil bli gjennomført en tilstandsanalyse med hensyn til universell utforming (UU) på alle publikumsrettede kommunale bygg i løpet av perioden 2023–2024. Tilstandsanalysen gjennomføres i samarbeid med KALK Eiendom, Flytårnet AS og Bærum Kommunale Pensjonskasse. Rapporten vil danne grunnlag for egen politisk sak med beskrivelse av omfang og anbefaling om gjennomføring av tiltak.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 4 mill. i 2027.

Velferdsboliger – reklamasjonsavsetning

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres ved en samleavsetning, fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg avsluttes prosjektene og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstilling og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

Verdibevarende tiltak for kommunale boliger

Bærum kommune har cirka 200 heleide bygg av varierende størrelse som skal vedlikeholdes og ivaretas. Dette fører til mange mindre prosjekter som oppstår akutt, ved siden av planlagt vedlikehold. Det er avsatt midler til rehabilitering/verdibevaring av eksisterende boligmasse for å bedre tilstanden på boligene og tilpasse dem til dagens behov.

Det planlegges for flere tiltak i planperioden. Det avsettes 1–2 mill. per år til installasjon av SALTO låssystemer. Det planlegges videre for større oppgradering av brannverntiltak og ombygging/utvidelse av personalbase i Slepndveien (kostnadsestimat 3,5 mill.). I Kirkegårdsveien 22 er det planlagt ombygging til 2 leiligheter (kostnadsestimat 1 mill.), samt prosjekter utomhus.

Kommunedirektøren foreslår at den årlige bevilgingen på 15 mill. videreføres.

Videre foreslår kommunedirektøren å øke bevilgingen med 50 mill. i 2024 til dekning av rehabiliteringen av Lønnås omsorgsboliger som gjennomføres i sammenheng med rehabiliteringen av Lønnås sykehjem.

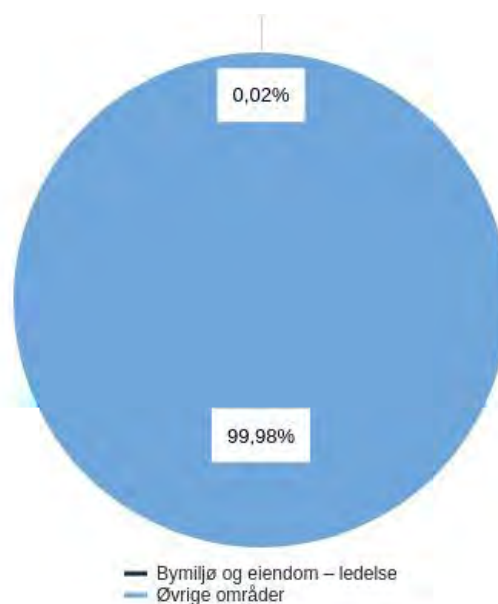
Wøyen gård

Wøyen gård ble kjøpt i 1972. De seks bygningene på gården er vedtaksfredet 23.04.1927 etter Kulturminneloven, med Viken fylkeskommune som godkjenningsorgan. Bygningene blir i dag brukt som selskapslokaler og av Bærum arbeidssenter. I tillegg leies lokalene ut til ulike organisasjoner og aktiviteter. Arbeider som omfatter etablering av ny drenering, takomlegging og utvendige fasadearbeider for Vinkelgården, Hurum, Libanon og skolebygget, ble ferdigstilt i 2021.

Rehabilitering av Vinkelgården, Wøyen skole, og byggene *Hurum* og *Libanon* er under arbeid. Arbeidene består av utskifting av tekniske anlegg, med tilhørende innvendige bygningsmessige arbeider og overflatebehandling av vegger og tak. Branntekniske installasjoner og rømningsveier oppgraderes i henhold til brannkonsept for å tilfredsstille dagens bruk. Videre vil man i prosjektet se på mulighetene til å rehabilitere Grisehuset (fredet bolig) og Låven i perioden. Alle arbeidene på Wøyen Gård er planlagt ferdigstilt i løpet av 2026.

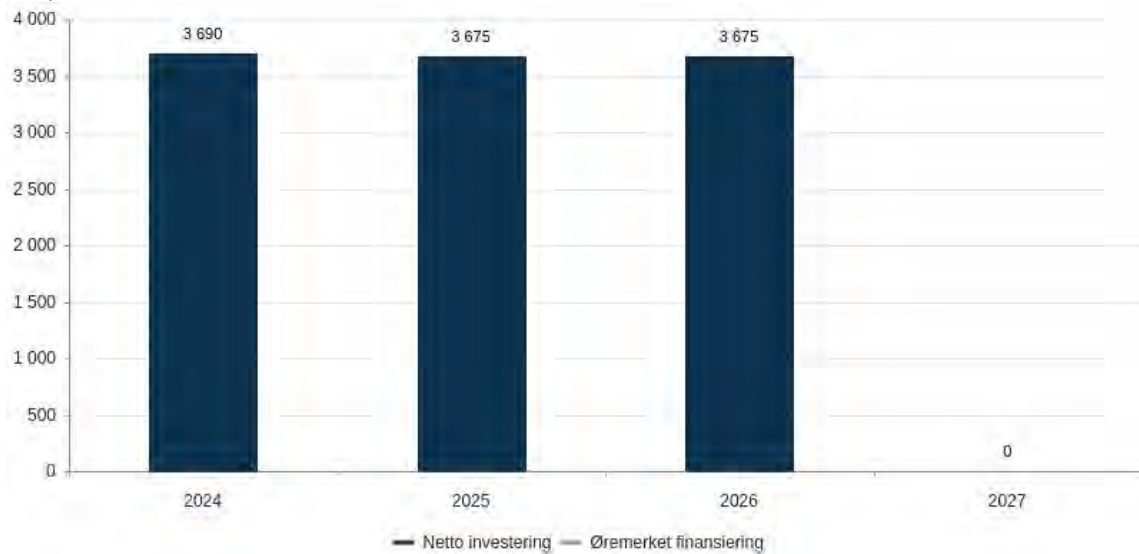
Bymiljø og eiendom – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	2 040	2 040	2 040	2 040
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	418	418	418	418
Overføringsutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	2 458	2 458	2 458	2 458
Driftsinntekter				
Refusjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	0	0	0	0
Sum	2 458	2 458	2 458	2 458

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	2 383	2 383	2 383	2 383
Vedtatte endringer forrige periode				
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-50	-50	-50	-50
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	126	126	126	126
Konsekvensjusteringer	76	76	76	76
Konsekvensjustert ramme	2 458	2 458	2 458	2 458
Ramme 2024-2027	2 458	2 458	2 458	2 458

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan						Sum Inntekt	
		2024		2025		2026		2024	2027
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	2024	2027
Ordinære investeringer u/Fornebu									
Bymiljø og eiendom – ledelse	3,7	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Bymiljø og eiendom (IT)									
Sum Bymiljø og eiendom – ledelse	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	11,0	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	11,0	0,0
Sum investeringsprosjekter	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	3,7	0,0	11,0	0,0

Bymiljø og eiendom (IT)

I de kommende fire årene fortsetter kommunalsjefområdet Miljøtekniske tjenester med en portefølje av prosjekter der man digitaliserer og forbereder arbeidsprosesser. For øvrig blir det arbeidet med håndtering av feilmeldinger og andre linjehenvendelser fra innbyggere. Porteføljen skal øke selvbetjening for innbyggere, effektivisere saksbehandling og bedre samarbeid mellom enhetene i kommunen. I tillegg skal den gi innbyggere og ansatte i kommunen økt tilgang til data og informasjon og slik legge til rette for datadrevet ledelse.

I planperioden vil kommunalsjefområdet Eiendom møte nye krav ved å jobbe smartere med økt bruk av teknologi. Samhandling og utvikling av kompetanse står svært sentralt for at teknologien skal komme ansatte, innbyggere og arbeidsplasser til gode. Teknologisk utvikling gir potensial for gevinster innenfor både økonomi og kvalitet. Digitalisering, robotisering og automatisering griper inn i hele verdikjeden, og nye produkter og tjenester utvikles. I tråd med Temaplan Eiendom skal det gjennomføres innovative prosjekter og piloter som fører til nye og/eller endrede arbeidsprosesser og tjenester, eller utvikling av nye produkter. Tiltakene understøtter kommuneplanens fire hovedmål.

Konkrete tiltak:

- Systemstøtte til gravplassforvaltning
- Felles inngang – feilmeldingssystem
- Datasjøl/datafangst for å understøtte datadrevet ledelse og prosesser
- Standardisering, utrede systemerskap og -forvaltning for felleskomponenter
- Smarte Bygg-programmet som er skilt ut som eget prosjekt
- Utvikling som støtter klimasatsningen
- Robotisering og bruk av kunstig intelligens i arbeidsprosesser

Organisasjon, styring og utvikling

Om området

Området består av kommunalsjefsområdene HR og interne tjenester, Økonomi og styring, og Utvikling og digitalisering.

Området består også av kommunaldirektørens stab, som har ansvar for kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap, og for personvern, internrevisjon og finans og eierstyring.

Organisasjon, styring og utvikling (OSU) ligger under formannskapetets ansvarsområde.

Dette skal vi oppnå

Bærum kommune skal være handlekraftig og innovativ. Kommunens rolle, arbeidsmetoder og tjenester er i endring. Brukermedvirkning, innbyggerdialog og samarbeid skal ligge til grunn. Organisasjon, styring og utvikling skal i planperioden bidra i arbeidet med å videreutvikle kommunens tjenester slik at de tilpasses endringene i samfunnet. Vi skal jobbe kontinuerlig med å sørge for smidige, brukertilpassede og administrativt gode tjenester, både til medarbeidere og innbyggere.

Helhetlig og systematisk virksomhetsstyring

Helhetlig og systematisk virksomhetsstyring er et viktig premiss for at kommunen skal nå målene vi har satt, og levere tjenester i tråd med disse målene. Dette krever tydelige sammenhenger mellom kommunens mål og den daglige tjenesteytingen. I planperioden skal vi videreutvikle og styrke virksomhetsstyringen, ved å sikre at den støtter opp under tjenestenes måloppnåelse, og forbedre sammenhengene mellom plan, budsjett og rapportering. En viktig del av dette arbeidet er å integrere bærekraft i virksomhetsstyringen. Dette gjøres blant annet ved å videreutvikle klimastyring og bærekraftsindikatorer. I tillegg er det viktig at relevant styringsinformasjon er tilgjengelig og transparent for kommunens beslutningstakere.

Brukerrettet tjenesteutvikling og digital transformasjon

Kommunen må de neste årene utvikle og endre tjenestetilbudet, slik at vi også i fremtiden kan levere riktige tjenester innenfor trangere økonomiske rammer. Vår evne til å gjøre reelle endringer, og ikke bare mindre justeringer, styrkes når vi kobler brukerrettet tjenesteutvikling og nye digitale løsninger. Denne metoden, eller digital transformasjon som det også kalles, kjennetegnes av prosesser der virksomheten endrer hvordan vi utfører oppgavene våre på en slik måte at vi tilbyr bedre tjenester, arbeider mer ressurseffektivt, og har mulighet til å utvikle helt nye tjenester.

Øke innovasjonskompetanse

Vi vet at vi må endre tjenestene våre, men vi har ikke mulighet til å ha full oversikt over hvilke nye løsninger som skal tas i bruk. Vi må innovere mer. I planperioden skal vi videreutvikle kultur og kompetanse for innovasjon, og utvikle og teste nye løsninger tidligere enn i tradisjonelle utviklingsløp. Vi skal lage rom for å tenke nytt og feile, og samtidig sikre at det er nok handlingsrom til å innovere.

Rekruttere og beholde relevant arbeidskraft

Bærum kommune skal være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver, hvor det legges vekt på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon. Vi vet at kommunen står ovenfor store rekrutteringsutfordringer i årene fremover, og kommunen må være tidlig ute med å sikre at vi ansetter og beholder medarbeidere med riktig kompetanse. En viktig del av dette er å jobbe for at Bærum kommune er en arbeidsplass hvor det tilrettelegges for godt medarbeiderskap, lederskap og arbeidsmiljø.

Oppdrag

Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
<p>Oppdrag</p> <p>Etablere metode med tilhørende retningslinjer for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse</p> <p>I 2030 skal Bærum være etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. I planperioden skal HR og interne tjenester og Eiendom etablere retningslinjer for økt ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendom slik at ombruk og materialgjenvinning planlegges for og praktiseres systematisk og helhetlig innenfor gjeldende regelverk.</p>	31.12.2024	Ikke startet	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
<p>Foreta en helhetlig gjennomgang av administrative prosesser og systemer</p> <p>Det skal jobbes helhetlig med forenkling av administrative prosesser og systemer. Brukerbehov og samlet ressursbruk skal være avgjørende for valg i arbeidet. Det vil i første del av planperioden bli gjennomført utredninger, kartlegginger og analyser for å forenkle brukeropplevelsen. I andre del av planperioden vil vi fokusere på realisering og etablering av drift/forvaltning, herunder også vurdere konkurranseutsetting av tjenester.</p>	31.10.2025	Pågår, iht. plan	Ha brukervennlige og enkle digitale løsninger	Bærum kommune er åpen og digital handlekraftig og innovativ	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ
<p>Styrke arbeidet med kommunens sikkerhet og beredskap</p> <p>Kommunen skal styrke sitt arbeid med sikkerhet og beredskap og utarbeide planer og struktur for sikkerhet og beredskap for kommunen som organisasjon, tjenestene som leveres, og kommunens eiendommer. Vi skal også øke innsatsen for å planlegge, øve på og lede beredskapssituasjoner.</p>	31.12.2025	Pågår, iht. plan	Sikre trygghet for innbyggerne gjennom systematisk arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap	Bærum er et trygt, mangfoldig og inkluderende samfunn	1. I bærum samfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv og like muligheter
<p>Styrke og forbedre virksomhetsstyringen, basert på tillitsbasert ledelse</p> <p>Helhetlig og systematisk virksomhetsstyring er en viktig suksessfaktor for at kommunen skal nå målene den har satt. I planperioden skal vi videreutvikle og styrke virksomhetsstyringen ved å sikre at den støtter opp under tjenestenes måloppnåelse og forbedre sammenhengene mellom plan, budsjett og rapportering. I tillegg innebærer oppdraget at risiko, internkontroll og resultatoppfølging integreres i virksomhetsstyringen. Virksomhetsstyringen skal</p>	31.12.2027	Ikke startet	Jobbe tverrfaglig for å gi innbyggere og brukere helhetlig og koordinert tjenestetilbud	Bærum kommune har gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	<p>baseres på kjennetegn som styrker tillitsbasert ledelse.</p> <p>I starten av perioden skal det være fokus på å forbedre styrings- og arbeidsprosesser, og sikre økt bruk av styringsinformasjon.</p>					
<p>Utvikle klimaledelse og bygge klimakultur i kommunens virksomhet</p>	<p>Det vil kreve tydelig og modig ledelse for å nå klimamålene. OSU skal utvikle støtte og veiledning for hvordan kommunens ledere kan utøve klimaledelse.</p> <p>Videre har kommunens medarbeidere en viktig rolle i å bygge organisasjonskultur som legger til rette for å nå klimamålene. Mange av kommunens 12 000 ansatte møter daglig innbyggere og bedrifter i Bærum og er derfor sentrale representanter og formidlere av en klimaklok kommune. Medarbeiderne bør også ha en forståelse av hva klimastrategien konkret har å si i deres daglige virke i kommunen. OSU skal bidra med støtte, opplæring og veiledning i hvordan man kan bygge klimakultur i kommunens virksomhet.</p>	31.12.2027	Ikke startet	Jobbe aktivt med å redusere egne utslipp og energibruk	<p>Bærum kommune er en klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør</p>	<p>4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ</p>
<p>Være en pådriver for brukerrettet tjenesteutvikling og digital transformasjon</p>	<p>Tjenstedesign og digital transformasjon vil være viktige metoder for å sikre at kommunen leverer riktige tjenester nå og i fremtiden. Tjenstedesign innebærer at innbyggernes behov settes først, og at nye tjenester, prosesser eller produkter designes deretter. Økt bruk av tjenstedesign innebærer også at vi skal teste nye løsninger både tidligere og hyppigere enn i tradisjonelle prosjektløp. Metoden skal også legges til grunn i konkret samarbeid med næringsliv, innbyggere og offentlige virksomheter. Vår evne til å gjøre reelle endringer, og ikke bare mindre justeringer, styrkes når tjenstedesignets fokus på brukerbehov suppleres med nye digitale løsninger. Denne metoden, eller digital transformasjon som det også kalles, kjennetegnes av prosesser der virksomheten endrer hvordan vi utfører oppgavene våre på en slik måte at vi tilbyr</p>	31.12.2025	Ikke startet	Utvikle og ta i bruk ny teknologi og digitale løsninger	<p>Bærum kommune er åpen og digital</p>	<p>4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ</p>

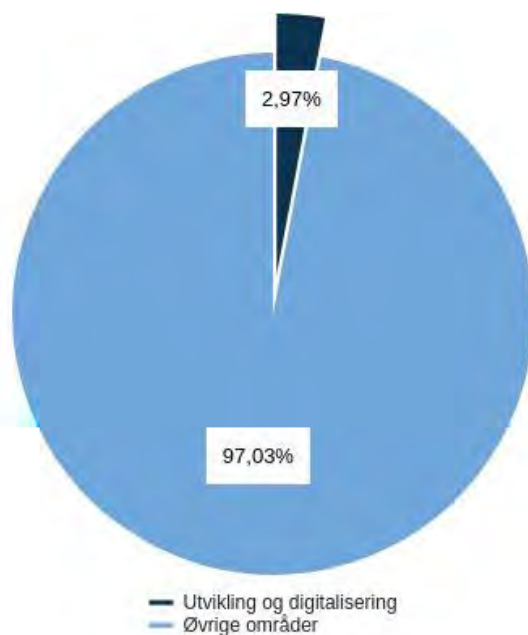
Oppdrag	Beskrivelse av oppdrag	Frist	Status	Strategi	Delmål	Mål
	bedre tjenester, arbeider med ressurseffektivt, og har mulighet til å utvikle helt nye tjenester. I starten av perioden gjennomføres et kompetanseløft med utgangspunkt i KS' rammeverk for digital transformasjon.					
Øke innovasjonskapasiteten i kommuneorganisasjonen	En innovativ kommuneorganisasjon er en forutsetning for at vi skal nå de tre andre hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel over tid. Da trenger vi å bygge innovasjonskapasitet i hele organisasjonen, slik at tjenestene lykkes i eget innovasjonsarbeid. Det gjør vi gjennom å videreutvikle kultur og kompetanse for innovasjon, la oss utfordre av interne og eksterne aktører, lære av både suksesser og feil, og til slutt endre praksis.	31.12.2027	Ikke startet	Ha fokus på kompetanseutvikling, kunnskap og innovasjon	Bærum kommune er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	4. Bærum kommune er handlekraftig og innovativ

Utvikling og digitalisering

Beskrivelse av tjenesteområdet

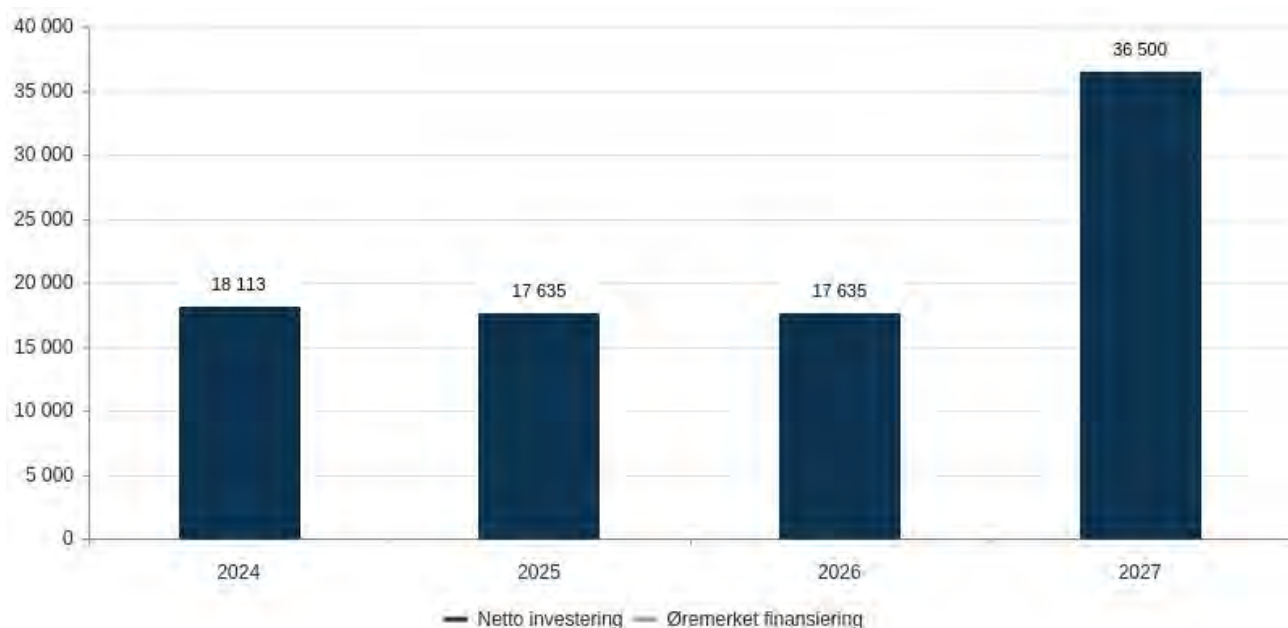
Kommunalsjefområdet består av tjenestestedene Utvikling, Teknologiledelse, IT-tjenesteleveranse og Helseinformatikk. Avdeling for informasjonssikkerhet og Porteføljekontoret ligger direkte under kommunalsjefen.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	151 122	134 997	134 997	134 997
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	191 485	176 760	178 760	178 760
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	32 501	32 501	32 501	32 501
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	375 109	344 259	346 259	346 259
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-12 260	-12 260	-12 260	-12 260
Refusjoner	-40 505	-40 505	-40 505	-40 505
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-52 765	-52 765	-52 765	-52 765
Sum	322 343	291 493	293 493	293 493

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	310 841	310 841	310 841	310 841
Vedtatte endringer forrige periode				
Konkurransetsetting av administrative tjenester – KST	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Konkurransetsetting av administrative tjenester (forsinket effekt av tidligere politisk vedtak)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Merbehov – innkjøp av nettbrett	-4 000	-2 000	0	0
Overføring av midler fra investering til drift	0	-3 600	-3 600	-3 600
Overføring av midler fra investering til drift, digitaliseringsprosjekter	-4 375	-17 500	-17 500	-17 500
Overføring av midler fra investering til drift, interne ressurser	-5 375	-21 500	-21 500	-21 500
Styrking av informasjonssikkerhet, 1 årsverk	550	550	550	550
Andre tiltak / tekniske endringer	5 900	5 900	5 900	5 900
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-17 300	-48 150	-46 150	-46 150
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	13 803	13 803	13 803	13 803
Konsekvensjusteringer	-3 497	-34 347	-32 347	-32 347
Konsekvensjustert ramme	307 343	276 493	278 493	278 493
Mer-/mindrebehov				
Økt behov for midler til digitalt brukerstyr	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum Mer-/mindrebehov	15 000	15 000	15 000	15 000
Nye tiltak og realendringer	15 000	15 000	15 000	15 000
Ramme 2024-2027	322 343	291 493	293 493	293 493

Vedtatte endringer forrige periode

Konkurransetsetting av administrative tjenester – KST

I Handlingsprogram 2021–2024, ble det vedtatt konkurranseutsetting av administrative tjenester med reduksjon av budsjetttrammen med 2 mill. i 2021, 5 mill. i 2022, 7 mill. i 2023 og 10 mill. fra og med 2024.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser årlig reduksjon i budsjetttrammen med 3 mill. årlig fra og med 2024.

Konkurransetsetting av administrative tjenester (forsinket effekt av tidligere politisk vedtak)

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble tiltaket *Konkurransetsetting av administrative tjenester* fra Handlingsprogrammet 2021–2024 midlertidig reversert med 7 mill. i 2023. Tiltaket ble opprinnelig vedtatt med en økonomisk effekt på 2 mill. i 2021, 5 mill. i 2022, 7 mill. i 2023 og 10 mill. fra og med 2024. Utredning og iverksettelse av tjenesteutsetting av administrative tjenester er utført innenfor IT-tjenester. 33 deltjenester innen IT-drift er gjennomgått, og 9 av disse er vurdert egnet for tjenesteutsetting med ulike forbehold.

Covid-19-pandemien har medført at kommunen de siste årene har hatt lavere omstillingstakt enn det ble planlagt for. Omstillingstiltaket er derfor forsinket. I tillegg erfarer Kommunedirektøren at tiltaket er mer krevende og det vil derfor ta lengre tid å oppnå økonomiske effekter. Tiltaket reverseres derfor i 2023. Samtidig vil arbeidet fortsette, og Kommunedirektøren ønsker derfor å legge frem en egen politisk sak om eventuelle effekter av konkurranseutsetting av administrative tjenester når arbeidet har kommet lenger.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og en årlig reduksjon i budsjetttrammen med 7 mill. fra og med 2024.

Merbehov – innkjøp av nettbrett

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjetttrammen til innkjøp av nettbrett. Det har vært en prisstigning på nettbrett til skole. Prisstigningen er 600 kroner per nettbrett. Dette utgjør 6 mill. i 2023, 2 mill. i 2024, 4 mill. i 2025 og 6 mill. i 2026.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en reduksjon i budsjetttrammen med 4 mill. i 2024 og 2 mill. i 2025.

Overføring av midler fra investering til drift

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å flytte budsjettmidler fra investerings- til driftsbudsjettet til utvikling av IT-systemer med 12,6 mill. i 2023 og 2024, og med 9 mill. fra og med 2025. Budsjettmidler til utvikling av IT-systemer er budsjettert som investeringer, men i henhold til budsjettforskriften er de å anse som driftsutgifter.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Sikre et bærekraftig tjenestetilbud for effektivt og målrettet ressursbruk*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser reduksjon i budsjetttrammen fra og med 2025.

Overføring av midler fra investering til drift, digitaliseringsprosjekter

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å flytte budsjettmidler fra investerings- til driftsbudsjettet til digitaliseringsprosjekter med 17,5 mill. i 2023 og 13,1 mill. i 2024. Flere kostnader som føres på investeringsprosjektene, tilhører drift, i henhold til kommunale budsjett- og regnskapsforskrifter. Midler knyttet til digitalisering- og utviklingsprosjekter overføres fra investeringsbudsjettet til driftsbudsjettet for to år. Kommunedirektøren vil også ta initiativ til en

gjennomgang av området, for å sikre rett kompetanse og kapasitet med tanke på kommunens ønskede aktivitets- og ambisjonsnivå.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Være en pådriver for digital transformasjon i Bærum kommune*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en reduksjon i budsjettrammen.

Overføring av midler fra investering til drift, interne ressurser

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å flytte budsjettmidler fra investerings- til driftsbudsjettet til interne ressurser med 21,5 mill. i 2023 og 16,1 mill. i 2024. Utvikling og digitalisering har en grunnbemanning som sikrer gjennomføring av aktiviteter i tidlig-/utviklingsfase, og som bidrar i små prosjekter. Bemanningen er i dag finansiert dels via driftsbudsjettet for området og dels gjennom midler avsatt til digitaliseringsprosjekter. I henhold til budsjettforskriften skal stillingene som per i dag har en fakturering mot digitaliseringsprosjekter, belastes driftsregnskapet og dermed finansieres over driftsbudsjettet, ikke investering. Midler overføres fra investeringsbudsjettet til driftsbudsjettet for to år. Kommunedirektøren vil også ta initiativ til en gjennomgang av området for å sikre rett kompetanse og kapasitet med tanke på kommunens ønskede aktivitets- og ambisjonsnivå.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Være en pådriver for digital transformasjon i Bærum kommune*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en reduksjon i budsjettrammen.

Styrking av informasjonssikkerhet, 1 årsverk

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til styrking av informasjonssikkerhet med 0,55 mill. i 2023 og med 1,1 mill. årlig fra og med 2024. Verdensbildet i dag tilsier økt sårbarhet på informasjonssikkerhetsområdet. Det er viktig at Bærum kommune har den kompetansen som skal til for å sikre kommunens informasjon og tjenester. For å styrke dette arbeidet styrkes Informasjonssikkerhetsavdelingen med ett årsverk.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Sikre at Bærum kommune til enhver tid følger gjeldende krav og arkitekturprinsipper for datasikkerhet*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en årlig økning i budsjettrammen med 0,55 mill. fra og med 2024.

Mer-/mindrebehov

Økt behov for midler til digitalt brukerstyr

Dagens ramme for innkjøp av digitalt brukerstyr er for liten til å dekke Bærums behov for digitalt brukerstyr. Det er estimert en fremtidig årlig kostnad til slikt utstyr på cirka 75 mill.

Kommunedirektøren foreslår derfor å styrke rammene med 15 mill. hvert år i perioden.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Tilrettelegging for digital transformasjon*.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt				
		2024	2025	2026	2027	2024-2027	2024-2027				
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt				
Ordinære investeringer u/Fornebu Utvikling og digitalisering											
Felles prosjekter i kommunen (IT)	4,6	0,0	4,1	0,0	4,1	0,0	5,0	0,0	17,9	0,0 S – Samlebevilgning	
Forvaltningsplan – infrastruktur	13,5	0,0	13,5	0,0	13,5	0,0	31,5	0,0	72,0	0,0 S – Samlebevilgning	
Sum Utvikling og digitalisering	0,0	18,1	0,0	17,6	0,0	17,6	0,0	36,5	0,0	89,9	0,0
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	0,0	18,1	0,0	17,6	0,0	17,6	0,0	36,5	0,0	89,9	0,0
Sum investeringsprosjekter	0,0	18,1	0,0	17,6	0,0	17,6	0,0	36,5	0,0	89,9	0,0

Felles prosjekter i kommunen (IT)

Det jobbes målrettet med en portefølje av digitaliseringsprosjekter som gir mer effektive arbeidsprosesser og reduserer gjennomløpstider på felles administrative tjenester i kommunen. Gjennom Framsikt-prosjektet vil det jobbes videre med å effektivisere samhandling mellom sektorene knyttet til styringsdata og med å tilgjengeliggjøre data for ansatte og innbyggere via Bærum i tall. Endring av sektoren vil være et satsningsområde i perioden. Systemarkitekturen og systemstøtten knyttet til sentrale arbeidsprosesser som lønn, HR og økonomi gir ikke lenger effektiv prosessstøtte, og er moden for fornyelse. Planlegging av hvordan dette skal gjennomføres, vil være et sentralt prosjekt i denne planperioden. Kommunalsjefområdet Utvikling og digitalisering vil bistå tjenestestedene i sektoren med tjenesteutvikling og implementering av nye digitale løsninger og tjenester, og med identifisering av endringsprosjekter.

Forvaltningsplan – infrastruktur

Samleposten omfatter investeringer i kommunens sentraliserte IT-infrastruktur, som er nødvendig for å holde alle felles og lokale fagsystemer funksjonelt tilgjengelige for brukerne. Alle disse investeringene er administrert gjennom en felles forvaltningsplan som skal sørge for at den sentrale infrastrukturen forvaltes, vedlikeholdes og driftes slik at den oppfyller virksomhetenes nåværende og fremtidige behov. Typiske investeringer er utvidelse og oppgradering av nettverk og infrastruktur, sikkerhetsmiljø, servermiljø og systemstøtteapplikasjoner.

Forvaltningsplanen omfatter aktiviteter og prosjekter som må gjennomføres for å få stabile og tilgjengelige IT-tjenester. Den skal også sikre at basiskomponenter følger markedenes utvikling, slik at Bærum kommune kan ta i bruk oppdateringer fra systemleverandørene og nye leveranser fra prosjektene. Alle disse investeringene er administrert gjennom en felles forvaltningsplan, som skal sørge for at den sentrale infrastrukturen forvaltes, vedlikeholdes og driftes slik at den oppfyller virksomhetenes nåværende og fremtidige behov. Typiske investeringer er utvidelse og oppgradering av nettverk og infrastruktur, sikkerhetsmiljø, servermiljø og systemstøtteapplikasjoner. Alle aktiviteter er nødvendig for å sikre forutsigbare og stabile IT-tjenester i Bærum kommune.

Det jobbes med utskiftning og fornyelse av felles infrastruktur i kommunen, og med effektivisering av driftprosessene knyttet til dette, gjennom store prosjekter som InTune og BK Man.

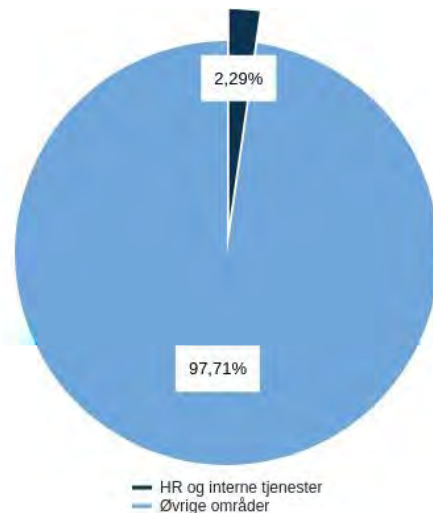
Kommunedirektøren foreslår å bevilge 31,5 mill. i 2027.

HR og interne tjenester

Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunalsjefområdet består av tjenestene Kommunikasjon, Regnskap, Lønn, Bedriftshelsetjenesten, HR, Anskaffelse og Brukerhenvendelse.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	222 713	222 713	220 553	220 553
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	60 570	60 570	60 570	60 570
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	193	193	193	193
Overføringsutgifter	6 391	6 391	6 391	6 391
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	289 867	289 867	287 707	287 707
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Refusjoner	-21 497	-21 497	-21 497	-21 497
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-24 097	-24 097	-24 097	-24 097
Sum	265 770	265 770	263 610	263 610

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	249 561	249 561	249 561	249 561
Vedtatte endringer forrige periode				
Styrking av HR-enheten for å møte satsing på ny arbeidsgiverpolitikk	2 160	2 160	0	0
Videreføre traineeprogrammet for innvandrere med høyere utdanning	1 900	1 900	1 900	1 900

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Vedtatte endringer forrige periode	4 060	4 060	1 900	1 900
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	12 149	12 149	12 149	12 149
Konsekvensjusteringer	16 209	16 209	14 049	14 049
Konsekvensjustert ramme	265 770	265 770	263 610	263 610
Ramme 2024-2027	265 770	265 770	263 610	263 610

Vedtatte endringer forrige periode

Styrking av HR-enheten for å møte satsing på ny arbeidsgiverpolitikk

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å styrke HR-enheten med 2,2 mill. i 2023, 4,3 mill. i 2024 og 2025 og med 2,2 mill. årlig fra og med 2026. Kommunens satsing på ny arbeidsgiverpolitikk er avgjørende for å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker og beholder medarbeidere med riktig kompetanse. Det er flere elementer i den nye arbeidsgiverpolitikken som må utvikles videre, for eksempel lønnspolitikk, kompetanse- og rekrutteringsstrategi og velferdsordninger for ansatte. For å kunne realisere en satsing på disse helt avgjørende områdene er det viktig å styrke HR på det strategiske og operative området.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Videreutvikle kommunens arbeidsgiver- og rekrutteringspolitikk, og lønnspolitikk*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og en økning i budsjetttrammen med 2,2 mill. i 2024 og 2025.

Videreføre traineeprogrammet for innvandrere med høyere utdanning

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å videreføre traineeprogrammet med 1,9 mill. årlig fra og med 2024. Traineeprogrammet som retter seg mot innvandrere med høyere utdanning, har vært en meget vellykket satsing. Det er gjennomført to løp med traineer. Erfaringene er at kommunen, i tillegg til å hjelpe innvandrere med høyere utdanning til reell arbeidspraksis, rekrutterer etterspurt kompetanse til organisasjonen. Ordningen er et resultat av et samarbeid med KS og vekker interesse hos flere andre norske kommuner. Traineeprogrammet er finansiert ut 2023. Ordningen videreføres og rammen styrkes med 1,9 mill. per år fra 2024.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Videreutvikle kommunens arbeidsgiver- og rekrutteringspolitikk, og lønnspolitikk*.

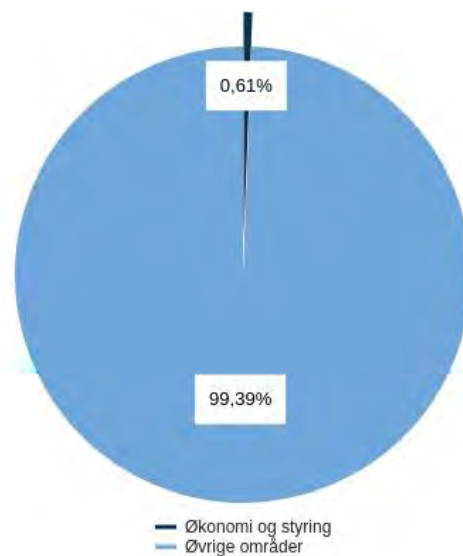
Tallene viser endring fra budsjett 2023 og en årlig økning i budsjetttrammen.

Økonomi og styring

Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunalsjefområdet består av tjenestene Statistikk og analyse, Strategi og budsjett, Økonomistyring og Innovasjon.

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	39 736	39 736	39 736	39 736
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 089	40 089	45 089	45 089
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	528	528	528	528
Overføringsutgifter	1 574	1 574	1 574	1 574
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	76 927	81 927	86 927	86 927
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	0	0	0	0
Refusjoner	-2 487	-2 487	-2 487	-2 487
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-2 487	-2 487	-2 487	-2 487
Sum	74 440	79 440	84 440	84 440

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	64 141	64 141	64 141	64 141
Vedtatte endringer forrige periode				
Finansiering av tilskudd til Bærum Elveforum over Klima- og miljøfondet – KST	-150	-150	-150	-150
Finansiering plukking av stillehavspøsters over Klima- og miljøfondet – KST	-500	-500	-500	-500
Klimafond – økning av ramme	5 000	10 000	15 000	15 000
Styrking av virksomhetsstyring, 1 årsverk	500	500	500	500
Andre tiltak / tekniske endringer	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Vedtatte endringer forrige periode	6 850	11 850	16 850	16 850
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	3 449	3 449	3 449	3 449

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjusteringer	10 299	15 299	20 299	20 299
Konsekvensjustert ramme	74 440	79 440	84 440	84 440
Ramme 2024-2027	74 440	79 440	84 440	84 440

Vedtatte endringer forrige periode

Finansiering av tilskudd til Bærum Elveforum over Klima- og miljøfondet – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt finansiering av tilskudd til Bærum Elveforum over Klima- og miljøfondet med 0,15 mill. årlig fra og med 2024. Tilskuddet til Bærum Elveforum ligger under tjenesteområdet Miljøteknisk.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og en reduksjon i budsjettrammen.

Finansiering plukking av stillehavsøsters over Klima- og miljøfondet – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt finansiering av plukking av stillehavsøsters over Klima- og miljøfondet med 0,5 mill. årlig fra og med 2024. Tiltaket ligger under tjenesteområdet Miljøteknisk.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og en reduksjon i budsjettrammen.

Klimafond – økning av ramme

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026, ble det vedtatt å øke budsjettrammen til klimafondet med 15 mill. i 2023, og med ytterligere 5 mill. hvert av årene frem til 2026. Formålet er å møte behovet for midler til gjennomføring av klimatiltakene. Reduksjon av klimagassutslipp er ett av fire satsingsområder i planperioden.

For å sikre en helhetlig prioritering, innlemming og oppfølging av tiltak i klimabudsjettet synliggjøres klimatiltak som har fått særlig finansiering utenfor kommunalsjefens ordinære budsjettramme, samlet under denne posten. Alle tiltakene og satsingene det bes om midler til via klimafondet, vil bidra med gjennomføringskraft og er i tråd med retningslinjene for bruk av klimafondmidlene.

Økningen i 2023 sikrer finansiering av de klimatiltakene som per nå er planlagt gjennomført, og gir handlingsrom til å iverksette ytterligere tiltak i 2023.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Innføre klimastyring og videreutvikle klimabudsjett som styringsverktøy i kommunens virksomhet* og til gjennomføring av klimaoppdrag på tvers av kommunalsjefområdene.

Tallene viser endring fra budsjett 2023, og viser en økning i budsjettrammen.

Styrking av virksomhetsstyring, 1 årsverk

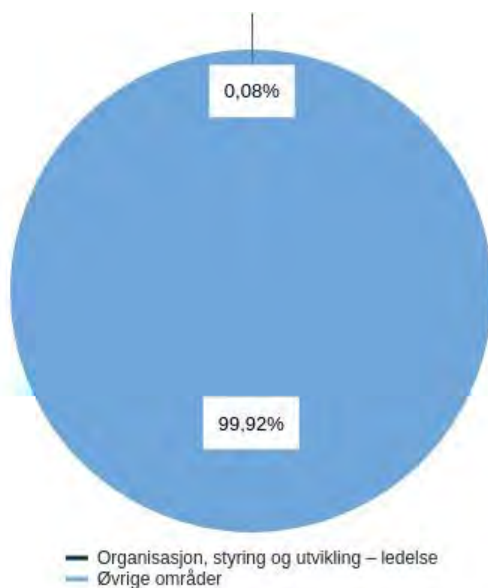
I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til virksomhetsstyring med 0,5 mill. i 2023 og 1 mill. årlig fra og med 2024. Tiltaket innebærer å sikre og styrke virksomhetsstyringen av kommunen. Tiltaket styrker kompetanse og kapasitet til å følge opp områdets ansvarsområder. Det skal blant annet styrke arbeidet med økonomiske utfall av fremtidsscenarioer for bærumssamfunnet og de kommunale tjenestene og sikre ivaretagelse av systemeierroller for virksomhetsstyringen (Framsikt og ISY Prosjekt Økonomi). Samlet sett tar tiltaket høyde for finansiering av ett årsverk.

Tiltaket er knyttet til oppdraget *Sikre økt bruk av styringsinformasjon i kommunens interne styring og videreutvikle statistikkportalen Bærum i tall*.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en økning i budsjettrammen.

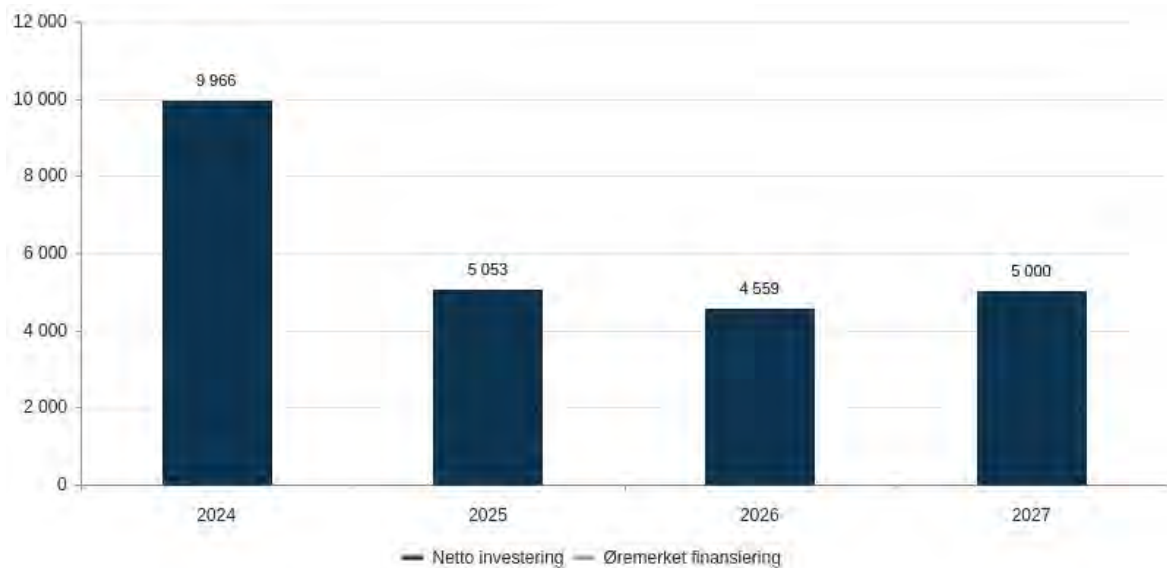
Organisasjon, styring og utvikling – ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1 000 kroner

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	14 782	14 782	14 782	14 782
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	-4 901	-6 901	-6 901	-6 901
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	528	528	528	528
Overføringsutgifter	226	226	226	226
Sum Driftsutgifter	10 635	8 635	8 635	8 635
Driftsinntekter				
Refusjoner	-226	-226	-226	-226
Sum Driftsinntekter	-226	-226	-226	-226
Sum	10 409	8 409	8 409	8 409

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	12 748	12 748	12 748	12 748
Vedtatte endringer forrige periode				
Administrativ effektivisering (forsinket effekt av tidligere politisk vedtak)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Innsparing administrasjon – KST	0	-2 000	-2 000	-2 000
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-5 050	-7 050	-7 050	-7 050
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	211	211	211	211
Konsekvensjusteringer	-4 839	-6 839	-6 839	-6 839
Konsekvensjustert ramme	7 909	5 909	5 909	5 909
Mer-/mindrebehov				
Systematisk arbeid med sikkerhet og beredskap	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Mer-/mindrebehov	2 500	2 500	2 500	2 500
Nye tiltak og realendringer	2 500	2 500	2 500	2 500
Ramme 2024-2027	10 409	8 409	8 409	8 409

Vedtatte endringer forrige periode

Administrativ effektivisering (forsinket effekt av tidligere politisk vedtak)

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å midlertidig reversere tiltaket *Administrativ effektivisering* fra Handlingsprogrammet 2021–2024 med 5 mill. i 2023. Tiltaket ble opprinnelig vedtatt med økonomisk effekt på 10 mill. i 2021, og deretter 5 mill. årlig fra og med 2022. Covid-19-pandemien har medført at kommunen de siste årene har hatt lavere omstillingstakt og effektivisering enn det ble planlagt for. Kommunedirektøren har i tillegg jobbet med ny organisering av de øverste ledernivåene i kommunen. Effektiviseringstiltaket er derfor forsinket.

Covid-19-pandemien har samtidig gjort det mulig å oppfylle økonomisk effekt i 2021 og 2022, siden kommunen har hatt lavere aktivitet enn vanlig på andre områder.

Tiltaket er ikke knyttet direkte til et oppdrag.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en årlig reduksjon i budsjettammen fra og med 2024.

Innsparing administrasjon – KST

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt innsparing innen administrasjon med 1 mill. i 2023 og 2024, økende til 3 mill. fra og med 2025.

Tallene viser endring fra budsjett 2023 og viser en årlig reduksjon i budsjettrammen med 2 mill. fra og med 2025.

Mer-/mindrebehov

Systematisk arbeid med sikkerhet og beredskap

Det er i 2023 publisert to offentlige utredninger om sikkerhet, beredskap og forsvar: [NOU 2023:17 Nå er det alvor – Rustet for en usikker fremtid](#), og [NOU 2023:14 Forsvarskommisjonen av 2021 – Forsvar for fred og frihet](#). Begge NOU-ene er tydelige på at arbeidet med sikkerhet, beredskap og forsvar må styrkes. Blant annet beskrives kommunene som fundamentet og en viktig tverrfaglig samordningsarena i den nasjonale beredskapen. NOU-ene peker på fire faktorer som i stor grad påvirker det helhetlige risiko-, sårbarhets- og trusselbilde for Norge: stormaktsrivalisering, teknologisk utvikling, klimaendringene og demografiske endringer.

Bærum kommune har igangsatt et systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap for å trygge innbyggerne og være mer robust i møte med de ovennevnte risikofaktorene. Som del av det systematiske arbeidet vurderer Kommunedirektøren det som nødvendig å bygge kompetanse innenfor fagområdet og foreslår ekstra midler til fagområdet.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Godkj.vedtak	Økonomiplan					Sum Inntekt	
		2024	2025	2026	2027	2024- 2027	2024- 2027	2024- 2027
		Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt	Inntekt
Ordinære investeringer u/Fornebu								
Organisasjon, styring og utvikling – ledelse		5,1	0,0	4,6	0,0	5,0	0,0	24,6
Organisasjon, styring og utvikling (IT)	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum Organisasjon, styring og utvikling – ledelse	0,0	5,1	0,0	4,6	0,0	5,0	0,0	24,6
Sum Ordinære investeringer u/Fornebu	0,0	5,1	0,0	4,6	0,0	5,0	0,0	24,6
Sum investeringsprosjekter	0,0	5,1	0,0	4,6	0,0	5,0	0,0	24,6

Organisasjon, styring og utvikling (IT)

OSU jobber målrettet med en portefølje av digitaliseringsprosjekter som skal gi mer effektive arbeidsprosesser og redusere gjennomløpstider på felles administrative tjenester i kommunen. Gjennom Framsikt-prosjektet jobbes det med å effektivisere samhandling mellom sektorene knyttet til styringsdata og med å tilgjengeliggjøre data for ansatte og innbyggere via Bærum i tall. Endring av sektoren vil være et satsningsområde i perioden. Systemarkitekturen og systemstøtten knyttet til sentrale arbeidsprosesser som lønn, HR og økonomi gir ikke lenger effektiv prosessstøtte, og er moden for fornyelse. Planlegging av hvordan dette skal gjennomføres, vil være et sentralt prosjekt i denne planperioden. UD vil bistå tjenestestedene i sektoren med tjenesteutvikling og implementering av nye digitale løsninger og tjenester, og med identifisering av endringsprosjekter.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre den årlige bevilgningen på 5 mill. i 2027.

Overordnet ledelse

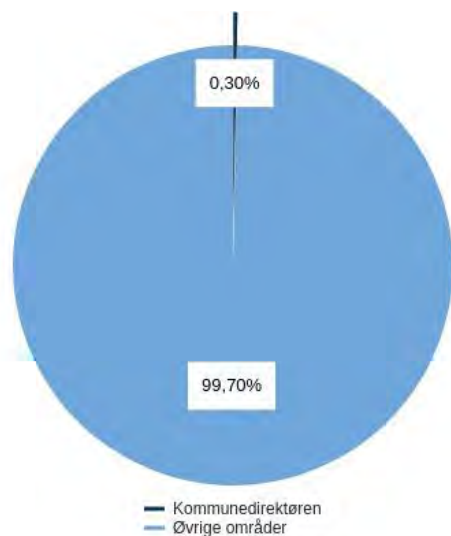
Om området

Overordnet ledelse består av de to områdene Kommunedirektøren og Politisk virksomhet og revisjon.

Det politiske ansvaret omfatter virksomheten til kommunestyret og de øvrige folkevalgte styringsorganene i kommunen.

Kommunedirektøren

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	21 487	21 487	21 487	21 487
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 413	14 413	14 413	14 413
Overføringsutgifter	2 571	2 571	2 571	2 571
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	38 471	38 471	38 471	38 471
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	0	0	0	0
Refusjoner	-2 471	-2 471	-2 471	-2 471
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-2 471	-2 471	-2 471	-2 471
Sum	35 999	35 999	35 999	35 999

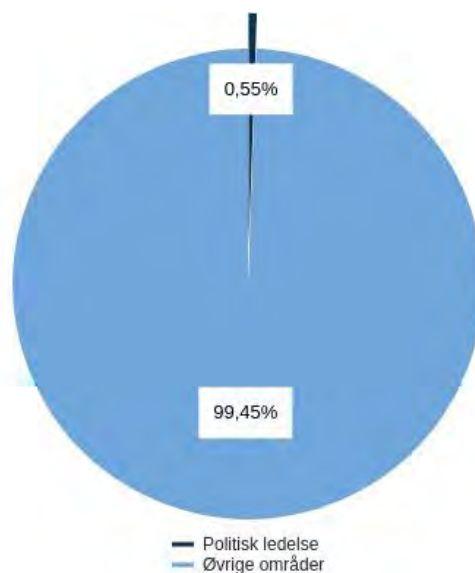
Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	34 475	34 475	34 475	34 475
Vedtatte endringer forrige periode				
Andre tiltak / tekniske endringer	-50	-50	-50	-50
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-50	-50	-50	-50
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	1 574	1 574	1 574	1 574
Konsekvensjusteringer	1 524	1 524	1 524	1 524
Konsekvensjustert ramme	35 999	35 999	35 999	35 999
Ramme 2024-2027	35 999	35 999	35 999	35 999

Politisk ledelse

Brutto utgifter i prosent av kommunens totale brutto utgifter (drift)

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter				
Lønn	46 942	54 873	54 673	54 673
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	16 828	17 078	9 097	17 228
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0	0
Overføringsutgifter	6 076	6 076	6 076	6 076
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	69 846	78 027	69 846	77 977
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-42	-42	-42	-42
Refusjoner	-963	-963	-963	-963
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 005	-1 005	-1 005	-1 005
Sum	68 841	77 022	68 841	76 972

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1 000 kroner

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	75 642	75 642	75 642	75 642
Vedtatte endringer forrige periode				
Innkjøp av nytt digitalt arbeidsverktøy til de folkevalgte for perioden 2023–2027	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Andre tiltak / tekniske endringer	-8 181	0	-8 181	-8 181
Sum Vedtatte endringer forrige periode	-9 981	-1 800	-9 981	-9 981
Sum Lønns-, pensjons- og prisendringer	3 179	3 179	3 179	3 179
Konsekvensjusteringer	-6 802	1 379	-6 802	-6 802
Konsekvensjustert ramme	68 841	77 022	68 841	68 841
Mer-/mindrebehov				
Valgår 2027	0	0	0	8 131
Sum Mer-/mindrebehov	0	0	0	8 131
Nye tiltak og realendringer	0	0	0	8 131
Ramme 2024-2027	68 841	77 022	68 841	76 972

Vedtatte endringer forrige periode

Innkjøp av nytt digitalt arbeidsverktøy til de folkevalgte for perioden 2023–2027

I Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2023–2026 ble det vedtatt å øke budsjettrammen til innkjøp og konfigurering av nytt digitalt arbeidsverktøy til de folkevalgte for bruk i kommunestyreperioden 2023–2027 med 1,8 mill. i 2023.

Tallene viser endring fra budsjett for 2023. Fordi tiltaket er midlertidig, vises det en årlig reduksjon i budsjettrammen på 1,8 mill. fra og med 2024.

Budsjettvedtak

Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak

1. Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027

I. De økonomiske rammer og prioriteringer som fremgår av Kommunedirektørens forslag, legges til grunn for den økonomiske planleggingen i budsjett- og økonomiplanperioden.

2. Årsbudsjett 2024

A. Driftsrammer

I. Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i §5-4 Bevilgningsoversikt – drift (1A), med spesifisering i § 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B), slik de fremkommer i vedlegg til Kommunedirektørens forslag.

II. Kommunedirektøren gis fullmakt til å overføre midler fra lønnsreserven til de enkelte tjenesteområder når de kommunale lønnsforhandlingene er gjennomført og endelige pensjonsutgifter er fordelt.

B. Investeringsrammer

I. Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i §5-5 Bevilgningsoversikt – investering (2A) og § 5-5 Bevilgningsoversikt – investering (2B), slik de fremkommer i vedlegg til Kommunedirektørens forslag.

C. Skatt

I. Formuesskatt for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget bestemmer.

II. Forutsetningene i Kommunedirektørens skatteanslag er at inntektsskatt for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget bestemmer.

D. Låneopptak 2024

I. Bærum kommune tar opp inntil 1 323 mill. i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

II. Bærum kommune tar opp inntil 400 mill. i lån til finansiering av videre utlån til boligformål jf. Kommunelovens § 14-17.

III. Bærum kommune refinansierer eksisterende lån (herunder NO0013008722 (300 mill.) og NO0013014605 (300 mill.)) jf. Kommunelovens § 14-14.

IV. Bærum kommune kan benytte driftskreditt eller ta opp likviditetslån innenfor en ramme på 500 mill. jf. Kommunelovens § 14-15 tredje ledd.

E. Lånegarantier 2024

I. Bærum kommune ved formannskapet kan innvilge lånegarantier knyttet til prioriterte anlegg som er spillemiddelberettiget innenfor en ramme på 30 mill. i 2024, jf. [Finansreglement for Bærum kommune 2022](#), kapittel 7.4.b. behandlet i kommunestyret i møte 14. desember 2022 i sak 118/22.

F. Avgifter, gebyrer og egenbetalingsordninger

I. Avgifter/gebyrer og priser for tjenester vedtas slik de fremkommer under Priser og gebyrsatser 2024.

Vedlegg

Forskriftsrapporter

§5-4 Bevilgningsoversikt – drift (1A)

<i>Beløp i mill. kr</i>	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-973,3	-1 583,6	-1 612,4	-1 628,0	-1 537,0	-1 465,0	-1 384,0
Inntekts- og formuesskatt	-9 073,6	-8 276,8	-8 440,1	-9 137,0	-9 488,0	-9 765,0	-10 152,0
Eiendomsskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre generelle driftsinntekter	-199,4	-227,8	-279,1	-284,9	-246,3	-215,2	-196,0
Sum generelle driftsinntekter	-10 246,3	-10 088,2	-10 331,6	-11 049,9	-11 271,3	-11 445,2	-11 732,0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	8 961,4	9 120,4	9 670,8	9 755,7	9 729,0	9 699,4	9 862,5
Avskrivninger	748,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum netto driftsutgifter	9 710,3	9 120,4	9 670,8	9 755,7	9 729,0	9 699,4	9 862,5
Brutto driftsresultat	-536,0	-967,8	-660,8	-1 294,2	-1 542,3	-1 745,8	-1 869,4
Renteinntekter	-139,7	-177,1	-160,3	-190,7	-186,7	-179,3	-184,2
Utbytter	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	283,0	-72,2	-72,2	-65,6	-65,8	-65,8	-65,8
Renteutgifter	239,1	431,5	416,1	542,4	544,3	561,0	622,5
Avdrag på lån	456,5	479,6	459,8	510,5	526,5	541,0	540,8
Netto finansutgifter	838,8	661,8	643,4	796,5	818,3	856,9	913,3
Motpost avskrivninger	-748,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto driftsresultat	-446,1	-306,0	-17,3	-497,7	-724,0	-888,9	-956,1
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	535,0	406,6	625,1	586,9	707,0	852,9	742,3
Avsetninger til bundne driftsfond	220,5	1,3	1,3	22,8	34,7	38,4	20,4
Bruk av bundne driftsfond	-236,6	-26,7	-191,1	-30,2	-22,2	-30,4	-25,0
Avsetninger til disposisjonsfond	650,1	116,1	117,9	211,0	118,6	149,6	249,9
Bruk av disposisjonsfond	-723,0	-191,2	-536,0	-292,8	-114,1	-121,5	-31,5
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	446,1	306,0	17,3	497,7	724,0	888,9	956,1
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

§5-4 Bevilgningsoversikt – drift (1B)

<i>Beløp i mill. kr</i>	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Barnehage vest	1 035,9	912,0	1 024,3	990,0	973,4	977,3	986,1
Barnehage øst	271,3	232,8	272,3	249,0	249,0	249,0	249,0
Kompetanse og forvaltning oppvekst	173,6	323,2	246,7	334,6	329,6	326,6	326,6
Skole utvikling	253,5	163,2	161,0	160,2	109,8	107,3	107,3
Skole 1	603,6	626,9	710,5	702,7	693,3	680,3	667,3
Skole 2	627,9	633,0	684,0	678,6	678,6	678,6	678,6
Barn, unge og familietjenester	184,0	218,4	230,9	231,6	230,3	230,3	230,3
Barnevern	216,1	234,5	242,2	236,4	236,4	236,4	236,4
Oppvekst – ledelse	0,7	17,4	7,6	10,5	9,5	9,5	9,5
NAV, arbeid og inkludering	329,6	375,8	418,5	414,3	367,3	367,3	367,3
Helse	281,1	172,3	185,1	185,5	183,8	183,8	183,8
Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid	851,6	712,3	826,8	850,2	871,9	900,9	894,7
Psykisk helse og rus	383,5	364,1	392,7	394,7	394,1	394,1	394,1
Helse og velferd – ledelse	32,1	40,3	41,7	44,1	44,1	44,1	44,1
Hjemmebaserte tjenester	500,5	509,3	530,5	549,1	560,3	560,1	581,8
Sykehjem	1 179,9	897,2	948,5	993,8	971,0	992,0	1 095,3
Forebygging og mestring	177,0	174,0	192,5	184,1	183,3	183,3	183,3
Aldring og mestring – ledelse	64,3	355,0	292,5	308,1	294,7	310,7	310,7
Kultur	198,0	205,6	228,3	223,6	210,3	210,3	210,3
Plan- og bygningstjenesten	63,0	50,6	58,1	53,2	53,2	53,2	51,8
Samfunns- og byutvikling – ledelse	24,1	14,4	27,2	20,5	19,7	18,9	18,9
Miljøteknisk	181,3	119,0	171,0	129,9	104,3	81,3	58,3
Eiendom	797,5	863,3	892,3	905,4	920,9	945,0	963,4
Bymiljø og eiendom – ledelse	0,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Utvikling og digitalisering	314,2	310,8	321,5	322,3	291,5	293,5	293,5
HR og interne tjenester	224,2	249,6	244,4	265,8	265,8	263,6	263,6
Økonomi og styring	36,0	64,1	47,3	74,4	79,4	84,4	84,4
Organisasjon, styring og utvikling – ledelse	9,4	12,7	13,2	10,4	8,4	8,4	8,4
Kommunedirektøren	32,1	34,5	35,8	36,0	36,0	36,0	36,0
Politisk ledelse	58,8	75,6	76,8	68,8	77,0	68,8	77,0
Lønns og pensjonsreserve, premieavvik og andre fellesposter	-252,5	130,7	-91,9	117,7	291,8	209,7	243,3
Sentrale inntekter og finans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum bevilgninger drift, netto	8 852,4	9 095,0	9 434,7	9 748,3	9 741,5	9 707,4	9 857,9
Herav:							
Netto renteutgifter og -inntekter	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsetninger til bundne driftsfond	189,8	1,3	1,3	22,8	34,7	38,4	20,4
Bruk av bundne driftsfond	-236,6	-26,7	-191,1	-30,2	-22,2	-30,4	-25,0
Avsetninger til disposisjonsfond	59,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk av disposisjonsfond	-121,9	0,0	-46,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	8 961,4	9 120,4	9 670,8	9 755,7	9 729,0	9 699,4	9 862,5

§5-5 Bevilgningsoversikt – investering (2A)

<i>Beløp i mill. kr</i>	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	2 264,1	2 708,1	3 200,7	2 468,6	3 057,0	3 354,5	2 971,2
Tilskudd til andres investeringer	0,2	0,0	0,6	26,3	29,3	20,0	20,0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	141,9	131,0	131,0	65,0	84,5	88,5	93,5
Utlån av egne midler	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avdrag på lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum investeringsutgifter	2 412,4	2 839,1	3 332,2	2 559,9	3 170,8	3 463,0	3 084,7
Kompensasjon for merverdiavgift	-260,9	-370,1	-372,2	-287,0	-390,6	-474,4	-414,3
Tilskudd fra andre	-199,4	-206,5	-362,7	-222,6	-266,2	-567,9	-491,9
Salg av varige driftsmidler	-124,5	-378,4	-384,0	-138,0	-212,5	-157,5	-150,3
Salg av finansielle anleggsmidler	-49,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk av lån	-1 256,8	-1 427,6	-1 538,2	-1 325,4	-1 594,5	-1 410,3	-1 285,9
Sum investeringsinntekter	-1 895,1	-2 382,5	-2 657,1	-1 973,0	-2 463,8	-2 610,1	-2 342,4
Videreutlån	275,8	500,0	500,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Bruk av lån til videreutlån	-275,8	-500,0	-500,0	-400,0	-400,0	-400,0	-400,0
Avdrag på lån til videreutlån	116,4	150,0	150,0	144,0	155,0	167,0	179,0
Mottatte avdrag på videreutlån	-121,8	-150,0	-150,0	-144,0	-155,0	-167,0	-179,0
Netto utgifter videreutlån	-5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overføring fra drift	-535,0	-406,6	-625,1	-586,9	-707,0	-852,9	-742,3
Avsetninger til bundne investeringsfond	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk av bundne investeringsfond	-32,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk av ubundet investeringsfond	0,0	-50,0	-50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-512,0	-456,6	-675,1	-586,9	-707,0	-852,9	-742,3
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

§5-5 Bevilgningsoversikt – investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

<i>Beløp i mill. kr</i>	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Barnehage vest	58,4	21,5	21,2	35,3	91,6	152,1	142,2	421,3
Barnehage øst	1,2	7,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skole utvikling	345,5	499,7	442,4	128,2	29,9	115,9	320,9	594,9
Skole 1	2,4	0,1	2,7	10,0	120,0	310,0	180,0	620,0
Skole 2	1,3	14,0	4,5	10,0	90,0	260,0	155,0	515,0
Barn, unge og familietjenester	0,2	1,0	1,5	5,0	20,0	40,0	25,0	90,0
Oppvekst – ledelse	2,0	6,0	3,2	6,0	6,9	7,4	0,0	20,2
NAV, arbeid og inkludering	0,0	0,0	50,0	60,0	60,0	0,0	0,0	120,0

Beløp i mill. kr	Regnskap	Oppr.	Rev.	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	budsjett 2023	budsjett 2023	2024	2025	2026	2027	Sum 2024- 2027
Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid	76,5	175,0	274,4	69,1	240,4	37,7	25,0	372,2
Psykisk helse og rus	0,0	39,3	9,3	42,5	40,1	60,0	80,0	222,6
Helse og velferd – ledelse	59,7	96,8	130,1	99,4	121,9	94,9	95,5	411,7
Hjemmebaserte tjenester	7,5	8,1	8,5	6,1	25,0	16,0	16,0	63,1
Sykehjem	7,2	29,3	61,8	116,9	394,5	252,4	72,3	836,1
Aldring og mestring – ledelse	79,5	8,5	15,4	20,5	10,7	9,9	2,5	43,6
Kultur	19,2	12,3	38,7	60,4	106,7	21,9	34,9	224,0
Plan- og bygningstjenesten	0,6	2,7	3,5	1,7	1,7	1,7	1,7	6,9
Samfunns- og byutvikling – ledelse	0,1	26,2	26,9	27,9	3,7	3,7	0,0	35,3
Miljøteknisk	855,3	1 340,5	1 062,5	1 309,8	1 311,9	1 290,8	1 056,1	4 968,6
Eiendom	720,9	640,4	1 239,0	758,1	767,4	1 083,4	1 133,8	3 742,6
Bymiljø og eiendom – ledelse	0,3	3,7	0,3	3,7	3,7	3,7	0,0	11,0
Utvikling og digitalisering	22,6	19,0	51,2	18,1	17,6	17,6	36,5	89,9
HR og interne tjenester	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomi og styring	2,6	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Organisasjon, styring og utvikling – ledelse	1,1	7,4	2,9	10,0	5,1	4,6	5,0	24,6
Sentrale inntekter og finans	0,0	-251,0	-251,0	-330,1	-411,8	-429,1	-411,2	-1 582,2
Investeringer i varige driftsmidler	2 264,1	2 708,1	3 200,7	2 468,6	3 057,0	3 354,5	2 971,2	11 851,3

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i mill. kr	Regnskap	Oppr.	Rev.	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	budsjett 2023	budsjett 2023	2024	2025	2026	2027	Sum 2024- 2027
Tanken Studios 2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kirkeinvesteringer BØP 24-27	0,0	0,0	0,0	26,3	29,3	20,0	20,0	95,6
9B Rehabilitering vassdrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kirke - Tanum menighet, nytt kirkesenter	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3A Vann og avløp, diverse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4G Lindhaugsvingen – rehabilitering VL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bjerkesvingen separering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vann, Ringforbindelse Skui	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5B Fornebu sermonibygge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilskudd til andres investeringer	0,2	0,0	0,6	26,3	29,3	20,0	20,0	95,6

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i mill. kr	Regnskap	Oppr.	Rev.	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	budsjett 2023	budsjett 2023	2024	2025	2026	2027	Sum 2024- 2027
9Z Andre finansposter, investeringer	141,9	131,0	131,0	65,0	84,5	88,5	93,5	331,5
9Z Finansiering IKKE rentabel unntatt Fornebu, INV	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	141,9	131,0	131,0	65,0	84,5	88,5	93,5	331,5

4. Utlån av egne midler

Beløp i mill. kr	Regnskap	Oppr.	Rev.	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	budsjett	budsjett	2024	2025	2026	2027	Øk.plan
		2023	2023					Sum
								2024-2027
Tilleggsavtale utlegg infrastruktur fjernvarme	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2K Diverse prosjekter idrett	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utlån av egne midler	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum del 1-4	2 412,4	2 839,1	3 332,2	2 559,9	3 170,8	3 463,0	3 084,7	12 278,4

§5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift (3)

Beløp i mill. kr	Regnskap	Oppr.	Rev.	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	budsjett	budsjett	2024	2025	2026	2027
		2023	2023				
Rammetilskudd	-973,3	-1 583,6	-1 612,4	-1 628,0	-1 537,0	-1 465,0	-1 384,0
Innteks- og formuesskatt	-9 073,6	-8 276,8	-8 440,1	-9 137,0	-9 488,0	-9 765,0	-10 152,0
Eiendomsskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre skatteinntekter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-237,7	-234,9	-292,3	-292,3	-253,7	-222,6	-203,4
Overføringer og tilskudd fra andre	-1 206,2	-948,2	-1 001,2	-1 002,4	-1 002,4	-1 002,4	-1 002,4
Brukerbetalinger	-509,0	-493,4	-490,3	-510,9	-510,9	-510,9	-510,9
Salgs- og leieinntekter	-1 135,6	-1 267,2	-1 260,2	-1 363,3	-1 422,1	-1 451,6	-1 482,6
Sum driftsinntekter	-13 135,3	-12 803,9	-13 096,5	-13 933,9	-14 214,1	-14 417,5	-14 735,3
Lønnsutgifter	5 432,6	5 606,0	5 770,4	6 084,3	5 997,8	6 135,5	6 224,6
Sosiale utgifter	1 474,6	1 588,2	1 626,1	1 615,7	1 825,1	1 767,8	1 825,5
Kjøp av varer og tjenester	3 925,0	3 769,5	4 009,4	3 971,7	3 915,7	3 835,4	3 882,6
Overføringer og tilskudd til andre	1 018,3	872,4	1 029,7	968,1	933,1	933,1	933,1
Avskrivninger	748,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum driftsutgifter	12 599,3	11 836,1	12 435,7	12 639,7	12 671,8	12 671,7	12 865,8
Brutto driftsresultat	-536,0	-967,8	-660,8	-1 294,2	-1 542,3	-1 745,8	-1 869,4
Renteinntekter	-139,7	-177,1	-160,3	-190,7	-186,7	-179,3	-184,2
Utbytte	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	283,0	-72,2	-72,2	-65,6	-65,8	-65,8	-65,8
Renteutgifter	239,1	431,5	416,1	542,4	544,3	561,0	622,5
Avdrag på lån	456,5	479,6	459,8	510,5	526,5	541,0	540,8
Netto finansutgifter	838,8	661,8	643,4	796,5	818,3	856,9	913,3
Motpost avskrivninger	-748,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto driftsresultat	-446,1	-306,0	-17,3	-497,7	-724,0	-888,9	-956,1
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	535,0	406,6	625,1	586,9	707,0	852,9	742,3
Avsetninger til bundne driftsfond	220,5	1,3	1,3	22,8	34,7	38,4	20,4
Bruk av bundne driftsfond	-236,6	-26,7	-191,1	-30,2	-22,2	-30,4	-25,0
Avsetninger til disposisjonsfond	650,1	116,1	117,9	211,0	118,6	149,6	249,9
Bruk av disposisjonsfond	-723,0	-191,2	-536,0	-292,8	-114,1	-121,5	-31,5
Dekning av tidligere års merforbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beløp i mill. kr

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	446,1	306,0	17,3	497,7	724,0	888,9	956,1
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Økonomiske nøkkeltall

Mill. 2024-kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Gjennomsnitt	Måltall
Resultatgrad	5,3 %	7,3 %	5,9 %	7,4 %	3,4 %	1,4 %	3,6 %	5,1 %	6,2 %	6,5 %	5,5 %	4 % (min. 3 %)
Bufferfondet	550	585	845	630	847	644	481	402	330	300	541	Min. 100 mill. siste år
Egenkapitalfinansiering	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 % (min. 40 %)
Likviditetsreserve	2 303	2 094	1 613	1 533	1 290	734	652	656	684	903	1 248	Min. 300 mill.

Rentebane

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rentebane	4,5 %	4,0 %	3,5 %	3,5 %
Margin flytende rente	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Sum	5,1 %	4,6 %	4,1 %	4,1 %

Drift

Mill. 2024-kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Sum samlede driftsinntekter	12 928	13 350	13 438	14 248	14 109	13 581	13 934	14 214	14 418	14 735
Driftsutgifter sektorene	11 573	12 145	12 274	12 874	12 729	12 895	12 640	12 672	12 672	12 866
Brutto driftsresultat	1 355	1 206	1 164	1 374	1 380	686	1 294	1 542	1 746	1 869
Netto driftsresultat	679	975	799	1 051	479	18	498	724	889	956
Skatteinntekter	7 721	8 128	7 672	8 846	9 746	8 758	9 137	9 488	9 765	10 152
Rammetilskudd	1 811	1 719	2 344	1 942	1 045	1 673	1 628	1 537	1 465	1 384
Frie inntekter	9 532	9 846	10 016	10 787	10 792	10 431	10 765	11 025	11 230	11 536

Resultatgrad

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Resultatgrad	5,3 %	7,3 %	5,9 %	7,4 %	3,4 %	1,4 %	3,6 %	5,1 %	6,2 %	6,5 %
Resultatgrad korrigert for Forvaltningsfondet (BKFF)	5,9 %	4,8 %	4,2 %	5,4 %	5,1 %	0,4 %	2,8 %	4,3 %	5,4 %	6,1 %

Finansutgifter

Mill. 2024-kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Netto finansutgifter	676	231	365	324	901	668	797	818	857	913
Netto finansutgifter, korr. for BKFF	590	581	616	626	645	796	914	936	974	979

Forvaltningsfondet

Løpende kroner	2022		2023		2024		2025		2026		2027	
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte	Utbytte
	%	Mill kr	%	Mill kr	%	Mill kr	%	Mill kr	%	Mill kr	%	Mill kr
Beholdning per 1.1 i året		3 078		2 797		2 853		2 910		2 968		3 027
Aksjer, 40%	-14,4 %	-178	5,8 %	64	5,8 %	66	5,8 %	67	5,8 %	68	5,8 %	70
Obligasjoner, 60%	-3,4 %	-63	2,8 %	46	2,8 %	47	2,8 %	48	2,8 %	49	2,8 %	50
Avkastning i alt	-7,8 %	-241	4,0 %	110	4,0 %	113	4,0 %	115	4,0 %	117	4,0 %	120
- Driftskostnader 1)		-4	-0,2 %	-4	-0,2 %	-4	-0,2 %	-4	0	-4	0	-4
- Inflasjonsjustering 2)			-2,0 %	-56	-2,0 %	-57	-2,0 %	-58	-2,0 %	-59	-2,0 %	-61
Netto avkastning 3)		40	1,8 %	51	1,8 %	52	1,8 %	53	1,8 %	54	1,8 %	55

1) Driftskostnader inkluderer også forvaltningshonorarer og depotkostnader.

2) Inflasjonsjusteringen er budsjettert styrking av bufferkapitalen for å opprettholde fondets realverdi. Regnskapskolonnen inkluderer utbytte/avkastning utover den budsjetterte netto avkastningen.

3) Årlig uttak til bruk i budsjettåret

Mill. 2024-kr	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Avkastning i alt	112,7	112,7	112,7	112,7
Driftskostnader fondet	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Avkastning BKFF etter driftskostnader	108,7	108,7	108,7	108,7
Årlig uttak til bruk i budsjettåret	51,6	51,6	51,6	51,6

Investering

Mill 2024-kr.	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Brutto investeringsutgifter (mill. 2024-kr)	2 131	2 650	3 101	2 481	2 431	2 770	2 495	3 086	3 375	2 991
Egenkapitalfinansiering ikke-rentable investeringer	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %

Balansen

Fond, mill. 2024-kr.	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Bufferfondet	550	585	645	630	847	644	481	402	330	300
Forvaltningsfondet (BKFF) (31.12)	2 960	3 192	3 349	3 497	3 004	2 925	2 917	2 917	2 917	2 917
Sum disposisjonsfond u/bufferkapital BKFF	3 146	3 017	2 567	2 676	2 754	2 132	1 945	1 892	1 863	2 025

Lånegjeld, mill. 2024-kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Ikke-rentable investeringer	5 669	6 291	6 526	6 450	6 615	6 768	7 056	7 624	8 106	8 421
Rentable investeringer	4 327	4 549	5 495	5 858	6 537	6 436	6 942	7 686	8 274	8 854
Totalt	9 996	10 840	12 020	12 308	13 152	13 204	13 998	15 310	16 380	17 275

Lånegjeld per innbygger	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Ikke-rentable investeringer	44 692	49 250	50 889	50 008	50 934	51 709	53 541	57 530	60 555	62 430
Rentable investeringer	34 117	35 616	42 849	45 419	50 330	49 174	52 674	57 996	61 809	65 636
Totalt	78 809	84 866	93 737	95 428	101 264	100 883	106 216	115 526	122 364	128 066

Likviditetsreserve per 31.12., mill. 2024-kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Likviditetsreserve	2 303	2 094	1 613	1 553	1 290	734	652	656	684	903

Andel av samlede driftsinntekter

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Andel netto finansutgifter	5,2 %	1,7 %	2,7 %	2,3 %	6,4 %	4,9 %	5,7 %	5,8 %	5,9 %	6,2 %
Brutto investeringer	16 %	20 %	23 %	17 %	17 %	20 %	18 %	22 %	23 %	20 %
Netto lånegjeld, gjeldsgrad	67 %	69 %	71 %	72 %	71 %	81 %	83 %	89 %	94 %	96 %
Lånegjeld ikke-rentable	44 %	47 %	49 %	45 %	47 %	50 %	51 %	54 %	56 %	57 %
Lånegjeld rentable	33 %	34 %	41 %	41 %	46 %	47 %	50 %	54 %	57 %	60 %
Lånegjeld totalt	77 %	81 %	89 %	86 %	93 %	97 %	100 %	108 %	114 %	117 %

Foretak og selskaper

Bærum kommune utøver en målrettet og forutsigbar eierskapspolitikk i tråd med eierskapsmeldingen. Den ble sist vedtatt 03. mars 2021. Aktuelle dokumenter knyttet til Bærum kommunes eierstyring er lagt ut på kommunens hjemmeside, se [Eierstyring og ordningen med styrekandidatregisteret](#).

I planperioden 2024–2027 vil det blant annet legges vekt på:

- Rullering av samt utarbeidelse av nye selskapsvise eierstrategier.
- Rullering av «Eierskapsmeldingen» for Bærum kommune.
- Centro Asistencial Noruego SLU (CAN) og 2 års prøveprosjekt vedrørende ny driftsmodell. Følge opp kommunestyrets vedtak i politisk sak om [CAN alternative modeller for videre drift](#) behandlet i kommunestyret i møte 15. desember 2021, sak 146/21.
- Flytårnet Fornebu AS og selskapets rehabiliterings og utviklingsprogram for eiendommen.
- Veas AS eventuelle kjøp av Romerike Biogassanlegg (RBA) fra Oslo kommune og dermed etableringen av datterselskapet Veas Matavfall AS som eier anlegget.
- Kalk Eiendom AS. Tilrettelegge for at eiendomsporteføljen utvikles i tråd med eierstrategien.
- Arba AS – datterselskapets aktivitet for Bærum kommune i utvidet egenregi.
- Oppfølging av selskapene Asker og Bærum brann og redning IKS (ABBR) og Asker og Bærum vannverk IKS (ABV) i forhold til selskapenes aktivitet og utfordringer.
- Gjennomføre de årlige eier-/dialogmøtene med selskapene, samt avholde en årlig eierdag/styreseminar.
- Oppfølging av Bærum kommunes styrekandidatregister.

Bærum kommunes har følgende eierposisjoner og eierinteresser:

Aksjeselskap	Eierandel
Kalk Eiendom AS	100 %
Arba AS	100 %
Flytårnet Fornebu AS	100 %
Steinverdi AS	100 %
Veas AS	21,5 %
Vårt Sandvika AS	20 %
Nasjonalt senter for vanninfrastruktur AS	10 %
Filmparken AS – Jar	0,17 %
Andelsselskap	
Centro Asistencial Noruego SLU (CAN)	100 %
Interkommunale selskap	
Asker og Bærum brann og redning IKS (ABBR) *	57 %
Asker og Bærum vannverk IKS (ABV)	50 %
Viken Kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS)	16,7 %
Øvrige selskap/eierformer	
KLP – gjensidig selskap/andel ift. pensjonsmidler sykepleiere	
Bærum kommunale pensjonskasse (BKP er en selveiende institusjon)	
Stiftelser (selveiet og selvstyrende)	
<ul style="list-style-type: none"> • Stiftelsen Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelse • Stiftelsen – Lommedalsbanen • Stiftelsen Polhøgda – rådet • Stiftelsen Utleieboliger i Bærum • Snarøya Sanitetsforenings Stiftelse • Stiftelsen Lyset i hverdagen 	

* Eierandelen i ABBR IKS justeres hvert andre år, første gang basert på folketallet per 1. januar 2020.

Disponering av Klima- og miljøfondet

Bærum kommune har etablert et klima- og miljøfond som skal gi støtte til prioriterte tiltak i klimabudsjettet og miljøtiltak som har behov for midler utover rammen til kommunalsjefsområdene. Klima- og miljøfondet kan også støtte større satsinger som er forankret i [Klimastrategi 2030 \(PDF\)](#).

For 2024 har direktørområdene meldt inn behov for finansiering av klimatiltak, miljøtiltak og klimasatsinger fra fondet på til sammen 43,7 millioner kroner.

Den vedtatte rammen for Klima- og miljøfondet i 2024 er 29,4 mill.

Kommunedirektøren har vurdert innspillene, og satt opp et forslag til disponering av Klima- og miljøfondet. Vurderingen er gjort med utgangspunkt i retningslinjene for fondet og prioriteringskriteriene for klimatiltak i klimabudsjettet.

Klima- og miljøfondet finansierer fem 3-årige prosjektstillinger som skal styrke administrasjonens kapasitet i klimaarbeidet. Disse midlertidige stillingene skal bidra til å øke gjennomføringskraften i prioriterte klimatiltak og klimasatsinger i planperioden 2023–2026, samt bidra til videreutvikling av nye klimatiltak.

Tabellen viser forslag til disponeringer fra Klima- og miljøfondet i 2024 (med i økonomiplan):

Klimatiltak / klimakloke satsinger / Miljøtiltak	Beskrivelse	Beløp	Ansvar
Klimatiltak			
Bemannet varemottak på Oksenøya	Uttesting og etablering av bemannet varemottak, eventuelt kombinert med bruk av autonome kjøretøy. Arbeid med samarbeid om varebestilling og en optimalisering av varelogistikken inne på området.	360 000	Samfunns- og byutvikling
Bærekraftige vareleveranser i kommunen	Transport- og utslippsreduksjon fra kommunens egne vareleveranser. Tiltak for å redusere antall småleveranser, effektivisere innkjøpene og gjøre transporten til kommunens tjenestesteder utslippsfri.	420 000	Samfunns- og byutvikling
Digital markeds plass for foreldre i barnehagene	Legge til rette for redusert forbruk og mer ombruk gjennom tilbud om digital markeds plass for foreldre i både de kommunale og private barnehagene i Bærum.	350 000	Oppvekst
Effektiv og fremtidsrettet varelogistikk i E18 Vestkorridoren	Det er opprettet et interkommunalt prosjekt som skal se på løsninger for varelogistikk i et regionalt perspektiv og skape interaksjon mellom lokale prosjekter knyttet til varetransport. Prosjektet består av flere delprosjekter.	450 000	Samfunns- og byutvikling
Energirådgivning og tilskudd til energieffektivisering – husholdningene	En tilskuddsordning for energieffektivisering i privatboliger. Rådgivningen gir grunnlag til å kunne søke om tilskudd til energitiltak i boligen.	3 000 000	Samfunns- og byutvikling
Etablere løsninger som bidrar til økt ombruk for innbyggere i kommunen	Gjenvinningsstasjonen på Isi mottar en stor og økende mengde brukbare ting som egner seg for ombruk. Sammen med aktører i det lokale næringslivet vil kommunen legge til rette for løsninger som bidrar til klimaklok ressursbruk.	1 000 000	Bymiljø og eiendom

Hjertesoner og dropstopp	Det opprettes en bilfri sone (hjertesone) rundt skolen. Skolens lokalmiljø kartlegges for å etablere dropstopp der foreldre kan sette av barna, slik at de kan gå siste del av skoleveien. To skoler deltar i prosjektet.	1 000 000	Bymiljø og eiendom
Hub på Fornebu – samleterminal for varer	På terminalen samlastes varer fra ulike leverandører, som så transporteres videre til mottaker med byvennlige, utslippsfrie kjøretøy og/eller lastesykler. Lokalisert på Fornebuporten. Driftes av Bytjenester.	620 000	Samfunns- og byutvikling
Kjørestopp – nye løsninger for å redusere foreldrekjøring til fritidsaktiviteter	Et utvidet samarbeid mellom skole og nærliggende idrettslag. Utrede muligheter for felles bruk av aktivitetsområder og treningsfasiliteter (for eksempel skole dagtid og idrettslag kveldstid/ettermiddag).	2 200 000	Bymiljø og eiendom
Klimadashboard Fornebu 2027	Innsamling av sanntidsdata og historiske data til analysering og visualisering, for å skape bevisstgjøring og motivere til adferdsendring på Fornebu. Dataene knyttes til områder som reisevaner, energibruk og forbruk.	300 000	Samfunns- og byutvikling
Logistikknutepunkt i Bærum – samleterminal for varer	Det er kartlagt mulige arealer for en logistikkterminal i kommunen. Terminalen kan betjene kommunen, næringsliv og privatpersoner, inkludere returvarer og fungere som et lokalt lager. Kan fungere i interaksjon med hentepunkter.	360 000	Samfunns- og byutvikling
Nettverk av hentepunkter i kommunen	Etablering av et åpent nettverk av hentepunkter gjennom en innovativ anskaffelse. Samarbeid med Asker, Drammen og Oslo. En videreføring av Piloten med Posten, som avsluttes mars 2023. Hentepunktene skal bidra til å imøtekomme økt transport fra netthandel gjennom å redusere antall hjemmeliveranser. Ses i sammenheng med hub/terminal og utbygging av en helhetlig infrastruktur for varelogistikk.	100 000	Samfunns- og byutvikling
Pilotprosjekt for utvikling av metodikk og system for ombruk	Gjennomføre et pilotprosjekt for utvikling av et system for ombruk innen kommunale eiendommer. a) Etablere et lager med tilhørende lagerfunksjon, og logistikk for ombruks- og gjenvinningsartikler b) Finne et egnet verktøy for håndtering av ombruksartikler, med kjøp, salg, logistikk og kontroll av varer c) Avklare egnede varer til pilot fra aktuelle byggeprosjekter d) Teste anskaffelsesmodeller for demontering av byggevarer e) Teste pilot gjennom bruk i byggeprosjekter	2 000 000	Bymiljø og eiendom
Samkjøring til fritidsaktiviteter – Skibuss	Prosjektet skal teste ut skibuss til trening for utøvere innen langrenn og skiskyting, og gjennomføres sammen med idretten, Ruter og Skiforeningen.	100 000	Bymiljø og eiendom
Sykkedelingsordning (SmartBike Bærum)	En låneordning med elsykler og lastesykler som bedrifter i Bærum kan låne ut til sine	300 000	Bymiljø og eiendom

	ansatte. Målet er å få flere til å velge bort bilen til og fra jobb og i fritiden, og skape endringer i sitt eget transportmønster. SmartBike Intern er en tilsvarende ordning for kommunens medarbeidere.		
Tilskudd til sykkelparkering i borettslag og sameier	God tilgang til tørr og trygg sykkelparkering der folk bor er et klimatiltak som skal få flere til å velge sykkel på hverdagsreiser. Denne ordningen er ment for borettslag og registrerte sameier. De som søker kan få 30 prosent for å dekke utgiftene knyttet til bygging, men tilskuddet kan ikke overskride 100 000 kr inkludert mva per borettslag eller sameie.	1 000 000	Bymiljø og eiendom
Utrede bilpool ordning på kveld og helg	Utrede en bildelingsordning som innebærer at et antall kjøretøy/tjenestekjøretøy som alle er fossilfrie, vil være tilgjengelige for ansatte i kommunen på dagtid, mens de samme kjøretøyene kan bookes av innbyggere og lag/foreninger på kveldstid og i helger.	200 000	Bymiljø og eiendom
Vintersykkelkampanje	Vintersykkelkampanje med utdeling av vinterpakker (etter søknad), som består av halv pris på piggdekk, gratis omlegging til piggdekk og service. Servicen innebærer sikkerhetssjekk, justering av gir og bremses og smøring av sykkelkjede.	300 000	Bymiljø og eiendom
Sum Klimatiltak		14 060 000	
Klimakloke satsinger			
Etablering av Fornebu som nullutslippsområde	Initiere og tilrettelegge for å gjennomføre piloter og forbildeprosjekter i arbeidet med å etablere Fornebu som et nullutslippsområde. Utvikle et styringsverktøy for Fornebu som nullutslippsområde. Sikre økt synlighet, og kommunisere Fornebu som test- og demonstrasjonsarena, i samarbeid med næringsliv, akademia og innbyggere.	3 000 000	Samfunns- og byutvikling
Klimakommunikasjon og innbyggerinvolvering	Midlene skal støtte opp om aktiviteter knyttet til to av de styrende prinsippene i Klimastrategi 2030: <ul style="list-style-type: none"> • Involvere og mobilisere innbyggere • Motivere til handling gjennom god og målrettet klimakommunikasjon I tillegg skal satsingen gi kunnskap om effekten og verdien av klimatiltak.	1 000 000	Organisasjon, styring og utvikling
Klimakommunikasjonsrådgiver 100 prosent stilling 3 år	Stillingen skal bidra til å styrke gjennomføringen av satsingen «Klimakommunikasjon og innbyggerinvolvering» og øke synligheten av Bærums klimaarbeid.	1 000 000	Organisasjon, styring og utvikling
Klimastyring, klimaledelse og klimakultur	Midlene skal støtte opp om prosjekter og analyser knyttet til to av de styrende prinsippene i Klimastrategi 2030: <ul style="list-style-type: none"> • Utøve tydelig klimaledelse og praktisere god klimastyring Feie for egen dør	1 000 000	Organisasjon, styring og utvikling

Mobilitetskoordinator 100 prosent stilling 3 år	Stillingen skal bidra til bedre samhandling og økt fart på gjennomføring av tiltak for grønn mobilitet, som er ett av de tverrsektorielle oppdragene i Kommuneplanens handlingsdel.	1 000 000	Bymiljø og eiendom
Måling og synliggjøring av data	Midlene skal støtte opp om prosjekter og analyser knyttet til to av de styrende prinsippene i Klimastrategi 2030: <ul style="list-style-type: none"> • Utøve tydelig klimaledelse og praktisere god klimastyring Utløse klimagevinster ved digitalisering	800 000	Organisasjon, styring og utvikling
Nettverkssamarbeid	Medlemskostnader knyttet til nettverk og partnerskap som kommunen deltar i for å styrke gjennomføring av klimastrategien. <ul style="list-style-type: none"> • Partnerskap med Research Centre on Zero Emission Neighbourhoods (ZEN) – 500 000 kroner • Klima Viken – 173 000 kroner • ZEROs nytteforum for varetransport – 50 000 kroner Miljømerket innkjøp (Svanemerket) – 50 000 kroner	723 000	Organisasjon, styring og utvikling
Ombrukskoordinator 100 prosent stilling 3 år	Stillingen skal være koordinator for det tverrsektorielle oppdraget som skal tilrettelegge for ombruk og materialgjenvinning i kommunal drift og eiendomsmasse. Stillingen skal i tillegg være prosjektleder for ulike tiltak koblet til dette oppdraget som skal gjennomføres i planperioden.	1 000 000	Bymiljø og eiendom
Prosjektkoordinator Fornebu 2027 100 prosent stilling 3 år	Stillingen skal være koordinator for det tverrsektorielle oppdraget å utvikle Fornebu som et nullutslippsområde. Stillingen skal i tillegg være prosjektleder for ulike tiltak koblet til dette oppdraget som skal gjennomføres i planperioden.	1 000 000	Samfunns- og byutvikling
Prosjektleder Handlekraft 100 prosent stilling 3 år	En prosjektstilling som skal kartlegge behov og utfordringer, identifisere løsninger og sette i gang tiltak som gir økt handlekraft i kommunens klimaarbeid.	1 000 000	Organisasjon, styring og utvikling
Sum Klimakloke satsinger		11 523 000	
Miljøtiltak			
Byryddedagen	Det foreslås å gjennomføre en Byryddedag etter tilsvarende opplegg som Strandryddedagen.	300 000	Bymiljø og eiendom
Plukking av stillehavsøsters	Kommunen har gjennom Vannområde Indre Oslofjord Vest samarbeidet om plukking av stillehavsøsters, og jobbet med å finne en bærekraftig løsning for håndtering av avfallet. Det er valgt en modell for plukking som alle kommunene i vannområdet følger.	500 000	Bymiljø og eiendom
Tilskudd Bærum Elveforum	Det er inngått en samarbeidsavtale. Kommunen utbetaler tilskudd.	150 000	Bymiljø og eiendom
Sum Miljøtiltak		950 000	
Udisponerte fondsmidler	Avsetning til ulike formål som kommunedirektøren kan disponere for å gi	2 884 987	Organisasjon, styring og utvikling

	handlingsrom og økt forutsigbarhet i klima- og miljøarbeidet.		
Totalsum Klima- og miljøfondet		29 417 987	

Organisering av kommunens tjenester

Utvalg	Direktørområde	Kommunalsjefsområde	Tjenester
Hovedutvalg for barn og unge (BAUN)	Oppvekst	Barnehage vest Barnehage øst Kompetanse og forvaltning oppvekst Skole utvikling Skole 1 Skole 2 Barne, unge og familietjenester Barnevern	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehager • Pedagogisk-psykologisk tjeneste • Grunnskole/barnehage • Grunnskoler • Musikk- og kulturskolen • Helsetjenester barn og unge • Fritid og avlastning • Barnevernstjenesten
Hovedutvalg for bistand og omsorg (BIOM)	Helse og velferd	NAV, arbeid og inkludering Helse Bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid Psykisk helse og rus	<ul style="list-style-type: none"> • NAV Bærum • Helse • Arbeid og inkludering • Samlokaliserte boliger • Psykisk helse og rus
	Aldring og mestring	Hjemmebaserte tjenester Sykehjem Forebygging og mestring	<ul style="list-style-type: none"> • Hjemmebaserte tjenester • Sykehjem • Friskliv og mestring • Kjøkkentjenesten • Seniorsentre • Tildeling og forvaltning
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur (MIK)	Samfunns- og byutvikling	Kultur Plan og bygningstjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur • Ungdom og fritid • By- og områdeutvikling • Regulering • Byggesak • Geodata • Miljø- og planadministrasjon • Byprosjekter
	Bymiljø, eiendom og utbygging	Miljøtekniske tjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Natur-, idretts- og veidrift • Natur-, vei- og miljøforvaltning

			<ul style="list-style-type: none"> • Avfall og gjenvinning • Vann og avløp • Transport • Prosjektenheten
Formannskapet (FSK)	Bymiljø, eiendom og utbygging	Eiendom	<ul style="list-style-type: none"> • Byggherre • Eiendomsforvaltning • Grunneiendom • Byggkompetanse og utvikling • Eiendomsdrift • Renhold • FM-tjenester • Kunnskapsenteret
	Organisasjon, styring og utvikling	HR og interne tjenester Utvikling og digitalisering Økonomi og styring	<ul style="list-style-type: none"> • Anskaffelse • Kommunikasjonsenheten • Bedriftshelsetjenesten • Brukerhenvendelser • HR • Lønn • Regnskap • IT-tjenesteleveranse • Teknologiledelse • Utvikling • PLO helseinformatikk • Innovasjon • Statistikk og analyse • Strategi og budsjett • Økonomistyring
		Øvrige områder <ul style="list-style-type: none"> • Kommunedirektøren • Politisk virksomhet og revisjon • Lønns- og pensjonsreserve, premieavvik og andre fellesposter • Finansiering 	

Prosjektmodell, fasebeskrivelse og budsjettforutsetninger for investeringer

Bærum kommune bruker en felles prosjektmetodikk på alle investeringsprosjekter samt større/komplekse driftsprosjekter. Prosjektmodellen beskrives i figuren og teksten under.

Figuren viser prosjektmodellen med faseinndeling og tilhørende beslutningspunkter

Prosjektmodellen har en faseinndeling med tilhørende beslutningspunkter (BP). Det skal ikke igangsettes en ny fase før beslutning er gjort på grunnlag av dokumentasjon og aktiviteter i fasen forut for beslutningspunktet. Innføring av felles prosjektmetodikk er et viktig element i den samlede virksomhetsstyringen innenfor fastsatte økonomiske rammer.

Fase 0 (F0): Foranalyse – frem til beslutningspunkt 1

Behov/idé foreligger (for eksempel fra behovsanalyse eller strategidokumenter), men konseptvurdering er ikke startet. Tidsbruk og kostnader for gjennomføringen er enten ikke vurdert, eller anslagene er høyst foreløpige. Det er ikke avgjort om prosjektet skal gjennomføres. Foranalysen avsluttes med mandat for prosjektet til beslutningspunkt 1 (BP1): igangsetting av konseptvurdering, som er første reelle prosjektfasen. Prosjekter i fase 0 har ikke endelig definert omfang, og det er derfor knyttet stor usikkerhet til totalrammen. Usikkerheten kan for eksempel gjelde grunnforhold, eiendomsforhold og planmessige begrensninger med videre som også kan påvirke fremdriften.

Fase 1 (F1): Konsept – frem til beslutningspunkt 2

Konseptvurdering av løsningsvalg der estimering av tidsbruk og kostnader er påbegynt, men ikke avsluttet. Tidsbruk og kostnader for gjennomføring av prosjektet er å betrakte som høyst foreløpige estimater. Det er ikke avgjort om prosjektet skal gjennomføres. Avsluttes med prosjektforslag til beslutningspunkt 2 (BP2): valg av konsept og igangsetting av planleggingsfase. Prosjekter i fase 1 har ikke endelig definert omfang, og det er derfor knyttet stor usikkerhet til totalrammen. Usikkerheten kan for eksempel gjelde grunnforhold, eiendomsforhold og planmessige begrensninger med videre som også kan påvirke fremdriften.

Fase 2 (F2): Planlegging – frem til beslutningspunkt 3

Konseptvurdering er behandlet i henhold til kommunens investeringsreglement, konsept er valgt og det er avgjort at planleggingsfasen skal igangsettes. Estimater for tid og kostnader er svært usikre frem til gjennomført konkurranse og innhentet tilbud fra markedet. Avsluttes med beslutningspunkt 3 (BP3): fastsetting av kostnads- og fremdriftsrammer. Beslutning om gjennomføring er tatt i det enkelte porteføljestyret.

Fase 3 (F3): Gjennomføring – frem til beslutningspunkt 4

Prosjektet er under gjennomføring i henhold til vedtatt kostnadsramme og ferdigstilling ved BP3 (etter endt planleggingsfase og anskaffelse). Kostnadsrammen er i henhold til sikkerhet P85 og avsluttes med sluttrapport til beslutningspunkt 4 (BP4): avslutning og overlevering til driftsfasen.

Fase 4 (F4): Avslutning

Prosjektet er levert og tatt i bruk. Godkjenning-/garantiperiode. Gevinstrealisering. Prosjektet tas ut av investeringsoversikten når det er avsluttet i regnskapet og sluttrapport er levert.

Samlebevilgning (S)

Samlet pottbevilgning for flere tiltak/prosjekter/anskaffelser. Dette kan for eksempel være løpende årlige bevilgninger til gitte formål (eksempelvis turveier, veiforsterkning, forvaltningsplan IT), samlepotte for mindre prosjekter av lik karakter (eksempelvis prosjekter innen vann og avløp) eller samlepotte til fremskaffelse av boliger.

Enkelte samlebevilgninger dreier seg om større utviklingsløp med mange delprosjekter, men som overordnet sett går gjennom de samme fasene som et enkeltprosjekt. Noen ganger vil slike delprosjekter bli så omfattende at de utvikler seg til egne prosjekter.

Om prisregulering, reklamasjonsavsetninger og forklaringer

Kostnadsramme for prosjekter i tidligfase har blitt oppjustert på bakgrunn av siste kjente informasjon. Det betyr også at den ekstraordinære prisveksten de siste årene er innarbeidet for å få mer realistiske kostnadsrammer for prosjekter i tidligfase. Prosjekter med vedtatte kostnadsrammer (F3–F4) prisreguleres ikke, da dette er ivaretatt i kostnadsrammen. Med unntak av formuesbevaringsprosjekter, er ikke samlebevilgningene prisjustert. Dersom det er behov for mer budsjettmidler, må bevilgningen foreslås økt særskilt.

Fristilte midler fra prosjekter som er ferdigstilt, tatt i bruk og er i avslutningsfasen, vil ved behov omdisponeres til reklamasjonsavsetningen. Midlene vil være en buffer for uforutsette forhold i reklamasjonsperioden. Fordelen med denne samleavsetningen er at reklamasjonsavsetningen i hvert enkelt prosjekt kan reduseres, fordi det ikke er sannsynlig at behovet vil forekomme i alle prosjekter. I tillegg kan prosjektene avsluttes og tas ut av investeringsoversikten ved ferdigstillelse og før garanti- og reklamasjonsperioden er utløpt.

I investeringstabellene i dokumentet som inneholder *Godkjent vedtak* er også endringene som Kommunedirektøren foreslår i Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024-2027 innarbeidet. Det vil si at *Godkjent vedtak* viser prosjektets kostnadsramme i oversiktene.

Mer informasjon om indikatorsettet til kommuneplanens samfunnsdel

For å sikre god oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel er det i Handlingsdel med budsjett og økonomiplan knyttet indikatorer (statistikk) til delmålene i kommuneplanens samfunnsdel.

Hva mener vi med indikatorer?

En indikator er statistikk (eller data) som brukes for å få forståelse av tilstanden eller utvikling innenfor et målområde. Indikatorer måler ofte aktivitet, resultater eller effekter innenfor et område, som er med på å antyde om vi er på riktig vei mot målet.

Det er viktig å understreke at indikatorene i seg selv ikke er en fasit for måloppnåelse, eller at enkelte indikatorer gir god nok kunnskap om et område. Indikatorene må ses i sammenheng med delmålet, og brukes for å antyde om organisasjonen beveger seg i retning av målene vi har satt oss.

Hva skal det brukes til?

Med arbeidet ønsker Kommunedirektøren å legge til rette for systematisk bruk av styringsinformasjon i kommunen, og rette fokus mot felles måloppnåelse av samfunnsdelen.

Indikatorsettet det er satt fokus på for delmålene i Kommuneplanens samfunnsdel, handler om samfunnsutviklingen for bærumssamfunnet generelt, og er ikke mål for tjenesteutviklingen spesifikt. For å se tjenestespesifikke aktivitetsnøkkeltall er det mulig å klikke seg inn på hvert enkelt kommunalsjefområde.

Dette er første gang kommunen rapporterer på måloppnåelse i samfunnsdelen på denne måten. Dette er et spennende arbeid som vi vil fortsette å videreutvikle kommende år.

Litt om arbeidet

I arbeidet med å sette sammen indikatorsettet har Kommunedirektøren jobbet med å finne gode kilder og relevante målepunkter for hvert av delmålene. Vi har tatt utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og relevante målepunkter for disse, i tillegg til å bruke offentlig tilgjengelig statistikk som SSB, KOSTRA, Ungdata, Folkehelseundersøkelsen m.m. Det har vært et mål å bruke offentlig tilgjengelig statistikk, da dette er av en viss kvalitet, blir oppdatert jevnlig og sikrer sammenlignbarhet med andre kommuner. Der det er behov vil kommunen supplere med egenprodusert statistikk.

Videre prosess

Indikatorene oppdateres årlig i Handlingsdelen med budsjett og økonomiplan, og rapporteres på gjennom årsrapporten en gang i året. Indikatorsettet vil bli rapport på for første gang i årsrapporten for 2023.

I rapporteringen vil Kommunedirektøren gjøre en helhetlig vurdering av måloppnåelse, basert på indikatorene og oppdragene som tilhører hvert enkelt mål.

Bærum kirkelig fellesråd – innspill til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027

[Budsjetttinnspill til Handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027 fra Kirkelig fellesråd i Bærum \(PDF\)](#):

Vedlegg investeringsprosjekt [Bryn kirke \(PDF\)](#), [Helgerud kirke \(PDF\)](#) og [Østerås kirke \(PDF\)](#).

Budsjett og økonomiplan 2024-2027

Kirkelig fellesråd i Bærum sender herved sitt årlige budsjettinnspill til Bærum kommune iht til vår avtale for det påfølgende år.

Det er partenes intensjon å nære et godt samarbeid innenfor de gitte juridiske og økonomiske rammebetingelser. Avtalen skal gi god forutsigbarhet for begge parter. Vi deler vår søknad som vanlig i fem hoveddeler, hvor noen særskilte utfordringer blir ytterligere beskrevet. I år tillegges også søknaden en mer spesifisert oppdeling av driftstilskuddet slik dette forutsettes anvendt i tråd med vårt strategiske arbeid. Oppsettet til budsjettinnspillet følger malen i vedlegg 1 definert i samarbeidsavtalen mellom Bærum kommune og Kirkelig fellesråd i Bærum. Underlaget for søknaden vil også svare opp på Kommunedirektørens varsel og ønske om gjennomgang av tilskuddet, med mulig reduksjon fra og med 2024. Det vil gjøres en vurdering med utgangspunkt i kommunens økonomiske ansvar etter loven, sett opp mot redusert medlemstall i kirken, og at kommunen går inn i en tid hvor det skal jobbes særskilt med omstilling og effektivisering..

Vi mener årets budsjettinnspill ivaretar de signaler som er gitt i forkant av årets budsjettarbeide. Kirkelig fellesråd i Bærum arbeider kontinuerlig med å effektivitet og forbedringsarbeid.

Søknadsdisposisjon;

- **1 Investeringer**
 - Bygninger som krever tiltak begrunnet i HMS-utfordringer.
 - Investeringene skal ha mål om å øke arealeffektivitet, samt bidra til lavere energiforbruk – tilrettelegge for helhetlig energistyring, flere brukere og brukervennlighet
 - Flerbruks hus med kirkerom på Fornebulandet
 - Merutgifter ved vedlikehold av vernede/fredede kirkebygg
- **2 Drift**
 - Ordinær drift
- **3 Formål som ikke faller inn under kommunens økonomiske ansvar, Kirkeordningsloven § 17 og Trossamfunnsloven §14**
 - Samtaletilbudet 13-20
 - Andre møteplasser, sykehjems diakonien «Gjennom alt»
- **4 Pensjon**
 - Forventet reguleringspremie pensjon
- **5 Avgifter og priser (utgår, ikke aktuelt)**

1. Investeringer

Kirkelig fellesråd i Bærum har ansvar for forvaltningen av 10 vakre kirker og tilhørende menighetshus i Bærum. I arbeidet har vi fokus på at kirkene representerer viktige identitetsbyggende elementer – for alle innbyggerne i kommunen. I Bærum har vi to middelalderkirker; Haslum og Tanum. Dette er kulturhistorisk viktige bygninger i nærmiljøet. Vi ønsker generelt å ha god og effektiv bruksutnyttelse og forvaltning, bl.a. med energieffektivisering og der mulig bruk av grønn energi.

a) Bygninger som krever tiltak begrunnet i HMS-utfordringer
Haslum menighetshus ble søkt og godkjent i budsjettsøknad 2023.
Søknadsbeløp; innvilget også for 2024. Dette prosjektet er i gang.

b) Investeringene skal ha mål øke arealeffektivitet, samt bidra til lavere energiforbruk

Kirkelig fellesråd i Bærum vil ha fokus på alle kirkelige bygninger som kan medvirke til en bærekraftig drift og sikrer funksjonelle, energikloke, og areal- og kostnadseffektive lokaler. Vi vil foreslå og fremme investeringssøknader som ivaretar dette. Våre forprosjekter / analyser konkluderer med nødvendigheten av å fremme flere rehabiliteringsprosjekter med større enkeltstående prosjekter.

Flere av våre bygg har bygningsmessige elementer og tekniske installasjoner som har overskredet forventet levetid og er tillegg er underdimensjonerte og energikrevende varme og ventilasjonsanlegg, noe som begrenser byggenes brukspotensiale.

Vi viser også til Multiconsults tilstandsanalyser over kirkebyggene. Vi har til årets budsjettsøknad prioritert Østerås. Vi fremmer forslag i denne søknad på en total rehabilitering.

Nedenunder stikkordsmessig årets prioriterte søknader:

Østerås kirke og kultursenter

Disse byggene ligger tett ved hverandre, og det er her gode muligheter for økt sambruk og flerbruksmuligheter. Østerås Kirke er 50 år i år i 2024 og det vurderes en totalrehabilitering for å få til en god bruk av byggene inn i fremtiden. Kontorene rehabiliteres og samlokaliseres med Eiksmarka menighet.

Etter rehabiliteringen vil bygget ha en bærekraftig drift som sikrer funksjonell, energiklok, og areal- og kostnadseffektiv bruk av lokalene som også muliggjør parallelle aktiviteter..

I tillegg vil løsningene som legges til grunn gi en bærekraftig drift med benyttelse av grønne kilder til oppvarming og strømforsyning.

Lokalmiljøet får tilgang til gode flerbruks lokaler for utlån og utleie.

Prosjektet planlegges for oppstart 2024, over 2 år. Se vedlagte investeringssøknad.

Søknadsbeløp; kr 55.000.000 over 2 år

Bryn Kirke og Kapell:

Prosjektet omfatter en optimalisering av eksisterende bygg med fokus på energieffektivitet. Prosjektet vil legge til rette for en helhetlig energistyring. Kirkelig fellesråd i Bærum har høyt fokus på at tiltak i alle kirkelige bygninger skal medvirke til en bærekraftig drift som sikrer funksjonelle, brukervennlige, energikloke, og kostnadseffektive lokaler.

I tillegg vil installasjon av varmepumpe og ventilasjon med varmegjenvinning føre til at man vil spare betydelige energikostnader på sikt, foreløpige estimerte besparelser pr år 50.000 kWh pr. år.

Det planlegges for gjennomføring av prosjektet i 2024. Se vedlagte investeringsøknad.

Søknadsbeløp; **kr 4.000.000**

Helgerud Kirke

Etter ombygging og totalrehabilitering vil innbyggerne i området få tilgang til en moderne og funksjonell arbeidskirke. Menigheten vil i enda større grad kunne tilby egnede lokaler for kulturarrangementer utover eget arbeid i menigheten.

I tillegg vil løsningene som legges til grunn gi en bærekraftig drift med benyttelse av grønne kilder. Et hovedelement i det planlagte prosjektet er konvertering fra elektrisk til vannbåren varme. Helgerud kirke ligger i konsesjonsområdet for fjernvarme i Bærum, og det er bekreftet fra Oslofjord Varme AS at det er mulig å knytte bygget til fjernvarmenettet. 95 % av varmen Oslofjord Varme AS leverer er produsert med varmepumper, og må kunne sies å være både miljøvennlig og fremtidsrettet.

Se vedlagte investeringsøknad.

Prosjektet planlegges for oppstart **2025**, over 2 år

Søknadsbeløp investering i 2025 NOK 34.500.000

INVESTERINGER	2024	2025	2026	2027
(alle tall i NOK, hele 1.000 og i 2023 kroner)				
Østerås Kontorbygg (Kultursenter)	8 000	-		
Østerås Kirke	20 000	27 000		
Bryn kirke og Kapell	4 000			
Bryn Menighetshus				18 500
Helgerud Kirke -		10 000	24 500	
Høvik Kirke og Menighetshus		5 000	10 000	
Lommedalen Kirke			5 000	7 000
Eiksmarka Kirke				5 000
Jar Kirke				10 000
Snarøya				
Haslum Kirke		5 000	-	
Tanum menighetssenter			5 000	
<i>c)Flerbruks hus med kirkerom Fornebulandet</i>				
<i>d) merutgifter vernede/fredede bygninger</i>				
sum Investeringer	32 000	47 000	44 500	40 500

De Kirkebygg og menighetshus som ikke følger som vedlegg og nevnt positivt her, vil bli fremmet gjennom egne investeringsøknader i kommende budsjettsøknader.

c) Flerbruks hus med kirkerom på Fornebulandet

Kirkelig fellesråd i Bærum har tidligere gitt sine innspill til kommunedelplan 3. Vi ber her om at ny sambrukskirke blir bygd på kirketomta ved Fornebu S, og at planarbeidet videreføres.

d) Merutgifter ved vedlikehold av vernede/fredede kirkebygg

I Bærum har vi to middelalderkirker og mange vernede kirkebygg. Prosjekter og søknader er igangsatt. Kirkelig fellesråd vil komme tilbake til kommunen med særskilte søknader for de ulike prosjektene i alle bygningene.

Stortinget har i tillegg sagt at "alle stenkirker fra middelalderen skal ha ordinært vedlikeholdsnivå innen 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad i 2030". Riksantikvar har varslet at det vil bli mulig å søke om midler for å dekke opp deler av kostnader her. Det tas forbehold om finansieringen, dog forutsetter vi i vår søknad å søke midler av OVF. Kirkelig fellesråd i Bærum vil prioritere signalene om å rehabilitere alle steinkirker til 1000-årsjubileet på Stiklestad i 2023, og søke OVS for de midler som er mulig for å ha godt vedlikeholdte steinkirker i Haslum og Tanum.

2. Drift

Ordinær drift

Samhandlingen mellom Den norske kirke og Bærum kommune fungerer godt. Vi ønsker å videreutvikle og styrke dette samarbeidsklimaet ytterligere i årene som kommer. Kirkelig fellesråd i Bærum tar på alvor Kommunedirektørens signal på gjennomgang av tilskuddet for 2024. Dette skal gjøres med utgangspunkt i kommunens økonomiske ansvar etter loven, sett opp mot redusert medlemstall i kirken, og at kommunen går inn i en tid hvor det skal jobbes særskilt med omstilling og effektivisering.

Kirkelig fellesråd i Bærum har startet forberedelsene og arbeider med dette. I tillegg til de strategiske handlinger som er prioritert, er det iverksatt en ressursgjennomgang for å øke effektivitet og sikre riktig ressursbruk.

Kirkelig fellesråd ønsker forutsigbarhet til dette arbeidet, og foreslår å videreføre de rammene for driftstilskudd som tidligere er signalisert. Dog vil vi omprioritere betydelig. Se vedlegg 1: Mal for oppsett av budsjettinnspill. Kort oppsummert, og i dialog med kommuneadministrasjonen, ønsker vi å bruke mer penger på vedlikehold av byggene og mindre til administrasjon og forvaltning.

For å kunne nå våre mål om bærekraftig drift av våre Kirkebygg med funksjonell, energiklok, og areal- og kostnadseffektiv bruk av lokalene, så kreves det betydelig større ressursinnsats enn dagens nivå.

TOTALT DRIFT	2024	2025	2026	2027
(alle tall i NOK , hele 1.000 og i 2023 kroner)				
Tilskudd fra Bærum Kommune	68 488	68 551	68 613	68 739
Estimert reguleringspremie i KLP	4 500	4 500	4 500	4 500
sum Tilskudd Bærum Kommune	72 988	73 051	73 113	73 239

Vårt scenario på driftstilskudd bygges på tidligere skisse mottatt tidligere fra Bærum Kommune, og er inn tatt årlige reduksjoner i driftstilskuddet med NOK 1.100.000 fra år 2024. Samtidig er driftstilskuddet kun justert med prisendring på NOK 1.162.000. Den reelle prisstigning er på over 5% p.t. Det antas at driftstilskudd vil kompenseres med faktisk KPI.

3. Formål som ikke faller inn under kommunens økonomiske ansvar iht trossamfunnslovens § 14

a) Samtaletilbudet 13-20 og «gjennom alt»

Kirkelig fellesråd i Bærum er takknemlige for økonomisk støtte til samtaletilbudet 13-20, og kommunens fullfinansiering av de fire stillingene fra 2022. Både antall ungdom som går i samtale hos 13-20 og antallet samtaler har vært høyt gjennom og etter pandemien, og vi ser at dette er et tilbud som er nødvendig for de unges psykiske helse i kommunen.

Verdibaserte samtaletilbud gir en kvalitativt annerledes opplevelse enn offentlige pakkeløp, og kan i tillegg supplere og støtte disse. De er også med på å skape et breddetilbud som gir ungdom økt autonomi og større følelse av livsmestring og ønsket progresjon.

13-20 forblir et tilbud for alle mellom 13 og 20 år i Bærum, uavhengig av livssyn, seksuell- og kjønnsidentitet, etnisitet, politisk orientering eller funksjonsnivå. Vi erfarer hvor godt modellen fungerer, 13-20 er allerede etablert fire andre steder i Norge, og flere andre kommuner og kirkelige fellesråd i Norge ønsker å etablere det samme konseptet hos seg. Kirkelig fellesråd i Bærum og Bærum kommune bærer denne æren sammen. Vi setter derfor pris på forutsigbarhet og trygghet gjennom videre fullfinansiering, inkludert justering for pris- og lønnsvekst, av 13-20 som en del av kommunens breddetilbud til ungdommenes psykiske helse.

«Gjennom alt» - er solid etablert ved kommunens sykehjem.

Etter 5 år erfarer vi at Gjennom alt har blitt en virksomhet ved kommunens sykehjem som er godt etablert og regnet med blant beboere og pasienter, ansatte og pårørende. Vi ser at «Gjennom alt» sin aktivitet bidrar til eksistensiell helse og livskvalitet for beboere og pasienter – og til økt bevissthet og praktisk avlastning for ansatte – spesielt når det gjelder beboernes og pasientenes psykososiale og eksistensielle behov.

Bærum kommune og Kirken har et godt samarbeid på omsorgssektoren, noe som er muliggjort gjennom kommunale bevilgninger til diakoni de siste årene. Vi ser at det fortsatt er innen diakonien det ligger uløst oppgaver som vi kan bistå kommunen med å løse. Kirken har svært lange tradisjoner for sitt omsorgsarbeid, fra lenge før kommunene i det hele tatt eksisterte i vårt land, vi har sterk kompetanse og vi har befolkningens anseelse på dette området. Her ligger det godt til rette for å styrke samhandlingen ytterligere.

b) Nye møteplasser

I Bærum kommune er det få store lokaler for frivillige organisasjoner og lokalsamfunnets behov. Her er kirkebygg og menighetshus en stor mulig ressurs, og med endring kirkens egne timeplaner og bedre arealutnyttelse, bør det være en større mulighet for å utnytte store rom enda bedre, og låne eller leie disse ut til øvrige organisasjoner og lag i Bærum.

Frivillighet er i seg selv et gode og et premiss for det nordiske samfunnsmodellen. Kirken er opptatt av å bekjempe utenforskap, og da er nesten alle former for fellesskap positivt.

FORMÅL UTENFOR TROSSAMFUNN	2024	2025	2026	2027
(alle tall i NOK, hele 1.000 og i 2023 kroner)				
Samtaletilbud 13-20	2 800	2 900	3 000	3 100

4. Pensjon

Alle ansatte er tilknyttet felles kommunal pensjonsordning i KLP i samsvar med tariffavtale i KAs tariffområde. I desember 2022 kom Statistisk Sentralbyrå (SSB) og Norges Bank med nye anslag for lønns- og prisveksten. Disse tilsier at reguleringspremiesatsene vil bli høyere enn vi anslo i oktober 2022. Det er fortsatt usikkerhet om hva reguleringspremie faktisk vil bli for 2023, men sannsynlig vil det medføre ytterligere økning i reguleringspremie. Anslag 2023: 6,2% (4,2% i 2022) Estimert reguleringspremie for 2024 kr 4.500.000.

5. Avgifter og priser

Kirkelig fellesråd i Bærum har ingen avgifter og priser som fastsettes sentralt, eller av kommunestyret.

Kirkelig fellesråd i Bærum , 31.3.2023

John Gjertsen
Kirkeverge

(Sign)

Vedlegg 1

Investeringer

Investeringer	Funksjon 390 Den norske Kirke	BØP	Bud 2023		2022	2021	2020
		2024	årsverk	årsverk	årsverk	årsverk	årsverk
	Investeringsregnskap	51 600 000		22 500 000	3 500 000	6 000 000	5 872 408
	Fremdrift/kassander investeringer i forhold til godkjent:						
	Helgerud Kirke						3 750 000
	Jar				198 000		1 875 500
	Østerås						1 934 908
	Håvik					2 350 382	
	Lommedalen					3 649 618	
	Haslum menighetshus	16 300 000		18 000 000	395 000		
	Jar Kirke og menighetshus			4 500 000			
	Østerås Kirke og Kontorbygg	31 000 000					
	Bryn Kirke og Kapell	4 300 000					
Summer	sum bevilget overføring	16 300 000		22 500 000	3 500 000	6 000 000	5 872 408
	sum bruk av overføring				506 000	6 000 000	5 872 408

Drift

Drift	Funksjon 390 Den norske Kirke	BØP	Bud 2023		2022	2021	2020
			01 årsverk	02 årsverk	03 årsverk	04 årsverk	05 årsverk
Eiendomsdrift	Årsverk fordelt på stillingskategori		4,0	3,5	4,0	3,0	
	Netto FOV-utgifter kirker og kapell	23 000 000	17 727 597	16 703 287	12 517 726	12 527 598	
Forvaltning og tjenesteproduksjon	Årsverk fordelt på stillingskategori		47,8	47,8	44,3	42,5	
	Netto driftsutgifter fordelt på formålF. Trossamf. §14	35 400 000	38 455 023	37 564 903	39 879 303	36 714 918	
Ledelse og administrasjon	Årsverk fordelt på stillingskategori		9,0	9,2	9,2	8,2	
	Netto driftsutgifter	9 000 000	14 523 380	14 438 357	13 791 524	10 087 047	
Formål som ikke faller inn under kommunens økonomiske ansvar etter loven	Årsverk fordelt på stillingskategori		4,0	4,5	4,0	4,0	
	Netto driftsutgifter til almenne sosiale formål (eks 13-20)	3 600 000	3 356 957	3 739 689	3 608 234	3 450 816	
	netto driftsutgifter til almenne kulturformål						
Pensjon	Årlig reguleringsspenne	4 500 000	4 500 000	3 324 171	3 493 605	734 434	
			6,4%				
Sum	sum bevilget overføring fra Bærum Kommune	71 000 000	70 706 000	68 706 547	66 188 553	61 711 450	
	sum bruk av overføring fra Bærum Kommune		70 706 000	68 706 547	66 188 553	59 329 564	

Avgifter og priser	Funksjon 390 Den norske Kirke	2022	2021	2020
Avgifter og priser som fastsettes av fellesrådet	Avvik fra regulativ gjengitt i budsjettinnspillet fra fellesrådet, med forklaring	NA	NA	NA

Nøkkel tall	Funksjon 390 Den norske Kirke	2022	2021	2020
	medlemstall pr. 31.12	73 013	73 929	78 578

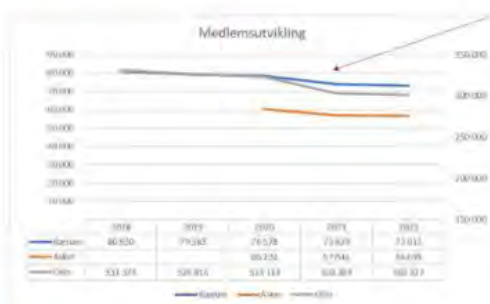
Vedlegg 2 – investeringsprognose 2024-2033

INVESTERINGER	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
(alle tall i NOK, hele 1.000 og 1.2023 kroner)										
Østerås Kontorbygg (Kultursenter)	8 000	-								
Østerås Kirke	20 000	27 000								
Bryn Kirke og Kapell	4 000									
Bryn Menighetshus				18 500						
Helgerud Kirke		10 000	24 500							
Håvik Kirke og Menighetshus		5 000	10 000			15 000				
Lommedalen Kirke			5 000	7 000						
Elksmarka Kirke				5 000			20 000			
Jar Kirke				10 000	25 000					
Snarøya					15 000	15 000				
Haslum Kirke		5 000								
Tanum menighetssenter			5 000			10 000	5 000			
						10 000	20 000	45 000	45 000	45 000
c)Fierbrukshus med kirkerom Fornebulandet										
d) merutgifter vernede/fredede bygninger										
sum investeringer	32 000	47 000	44 500	40 500	40 000	50 000	45 000	45 000	45 000	45 000

Appendix – presentasjon av medlemsutvikling i Oslo Bispedømme

Medlemsutvikling

- Frem til og med 2020 omfattet variabelen både medlemmer og tilhørige i Den norske kirke. Fra 2021 omfatter variabelen kun medlemmer i Den norske kirke.
- effekt ned 5%

Priser og gebyrsatser

Avgifter, gebyrer og priser for tjenester er justert med pris- og lønnsvekst fra 2023 til 2024. Noen avgifter/gebyrer og priser er ikke justert de siste årene, og er derfor justert utover pris- og lønnsvekst. Avgifter, gebyrer og priser som er justert utover dette er kommentert spesielt under det enkelte tjenestoområde.

Barnehage

Barnehage foreldrebetaling*

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Foreldrebetaling for oppholdstid 0–8 timer per uke	Kr per måned	800	800	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling for oppholdstid 17–24 timer per uke	Kr per måned	1 800	1 800	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling for oppholdstid 25–32 timer per uke	Kr per måned	2 300	2 300	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling for oppholdstid 33–40 timer per uke	Kr per måned	2 820	2 820	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling for oppholdstid 9–16 timer per uke	Kr per måned	1 300	1 300	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling for oppholdstid over 41 timer per uke	Kr per måned	3 000	3 000	0	0% Fra 01.01.2024
Søsknmoderasjon for 2. barn		30 %	30 %		Fra 01.01.2024
Søsknmoderasjon for 3. eller flere barn		50 %	50 %		Fra 01.01.2024

Redusert foreldrebetaling etter søknad*

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gratis kjernetid for barn 2–5 år ved maksimal inntekt i husholdningen	Kr per år	615 590	615 590	0	0% Fra 01.01.2024
Redusert foreldrebetaling ved maksimal inntekt i husholdningen	Kr per år	550 000	550 000	0	0% Fra 01.01.2024

Redusert foreldrebetaling ved maksimal inntekt i husholdningen

I.h.t. nasjonale føringer gis reduksjon i oppholdsavgiften slik at ingen betaler mer enn 6 prosent av inntekten til barnehage.

Tilskuddssatser til private barnehager**

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Andre private ordinære barnehager, driftstilskudd små barn	Kr per år	243 151	243 151	0	0% Fra 01.01.2024
Andre private ordinære barnehager, driftstilskudd store barn	Kr per år	119 517	119 517	0	0% Fra 01.01.2024
Enkeltstående private ordinære barnehager, driftstilskudd små barn	Kr per år	245 559	245 559	0	0% Fra 01.01.2024
Enkeltstående private ordinære barnehager, driftstilskudd store barn	Kr per år	120 854	120 854	0	0% Fra 01.01.2024
Familiebarnehager, driftstilskudd små barn	Kr per år	193 400	193 400	0	0% Fra 01.01.2024
Familiebarnehager, driftstilskudd store barn	Kr per år	148 100	148 100	0	0% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Familiebarnehager, kapitalsats per barn	Kr per år	14 600	14 600	0	0% Fra 01.01.2024
Kapitaltilskudd per barn, godkjent 2015–2017	Kr per år	22 900	22 900	0	0% Fra 01.01.2024
Kapitaltilskudd per barn, godkjent 2018–2020	Kr per år	26 000	26 000	0	0% Fra 01.01.2024
Kapitaltilskudd per barn, godkjent 2021–2023	Kr per år	29 200	29 200	0	0% Fra 01.01.2024
Kapitaltilskudd per barn, godkjent frem til 2014	Kr per år	11 800	11 800	0	0% Fra 01.01.2024

* Prisene/satsene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Satser for 2024 fastsettes i statsbudsjett 2024.

** Private ordinære barnehager får beregnet tilskuddssats til drift på grunnlag av kostnadsnivået i kommunale barnehager 2 år tilbake i tid. Satsen for 2024 fastsettes 31.10.2023.

Familiebarnehager mottar tilskuddssats til drift i.h.t. nasjonale satser, som for 2024 fastsettes 31.10.2023.

Alle private barnehager mottar kapitalsats i.h.t. nasjonale satser, som for 2024 fastsettes 31.10.2023.

Bibliotek

Bærum bibliotek – purregebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1. varsel – Barn	Kr per varsel	0	0	0	0% Fra 01.01.2024
1. varsel – Voksne	Kr per varsel	35	35	0	0% Fra 01.01.2024
2. varsel – Barn	Kr per varsel	50	50	0	0% Fra 01.01.2024
2. varsel – Voksne	Kr per varsel	70	70	0	0% Fra 01.01.2024
3. varsel – Barn	Kr per varsel	75	75	0	0% Fra 01.01.2024
3. varsel – Voksne	Kr per varsel	105	105	0	0% Fra 01.01.2024
Gebyr for utskrivning av tapt lånekort	Kr per gebyr	50	50	0	0% Fra 01.01.2024

1. varsel – Barn

1. varsel er gratis. Deretter settes gebyrsats i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

1. varsel – Voksne

Gebyrsats settes i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

2. varsel – Barn

Gebyrsats settes i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

2. varsel – Voksne

Gebyrsats settes i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

3. varsel – Barn

Gebyrsats settes i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

3. varsel – Voksne

Gebyrsats settes i henhold til Inkassoloven. Etter 3. og siste varsel går saken til inkasso og erstatningskrav.

Billettpriser

Nadderud svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Barn 1 måned*	Kr	0	250	250	0% Fra 01.01.2024
Barn 6 måneder*	Kr	0	1 350	1 350	0% Fra 01.01.2024
Barn høstsesong*	Kr	1 046	Utgår		Fra 01.01.2024
Barn vårsesong*	Kr	1 227	Utgår		Fra 01.01.2024
Enkeltbillett barn	Kr	57	60	3	5% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett familie (2+2) (2+1) (1+3)	Kr	284	300	16	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett student/honnør	Kr	88	93	5	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett voksne	Kr	119	126	7	6% Fra 01.01.2024
Hel sesong barn*	Kr	2 041	Utgår		Fra 01.01.2024
Hel sesong voksne*	Kr	4 072	Utgår		Fra 01.01.2024
Klippekort barn – 12 klipp	Kr	570	598	28	5% Fra 01.01.2024
Klippekort student/honnør – 12 klipp	Kr	880	924	44	5% Fra 01.01.2024
Klippekort voksne – 12 klipp	Kr	1 190	1 251	61	5% Fra 01.01.2024
Obligatorisk bleieavgift for barn under 3 år	Kr	30	32	2	7% Fra 01.01.2024
Student/honnør 1 måned*	Kr	0	375	375	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør 6 måneder*	Kr	0	2 000	2 000	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør hel sesong*	Kr	2 964	Utgår		Fra 01.01.2024
Student/honnør høstsesong*	Kr	1 521	Utgår		Fra 01.01.2024
Student/honnør vårsesong*	Kr	1 778	Utgår		Fra 01.01.2024
Tren/svøm student/honnør	Kr	108	114	6	6% Fra 01.01.2024
Tren/svøm voksen (fra 18 år)	Kr	144	152	8	6% Fra 01.01.2024
Trening i mosjonsrom honnør	Kr	57	60	3	5% Fra 01.01.2024
Trening i mosjonsrom voksen (fra 18 år)	Kr	72	76	4	6% Fra 01.01.2024
Voksne 1 måned*	Kr	0	500	500	0% Fra 01.01.2024
Voksne 6 måneder*	Kr	0	2 700	2 700	0% Fra 01.01.2024
Voksne høstsesong*	Kr	2 093	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne vårsesong*	Kr	2 443	Utgår		Fra 01.01.2024

Barn 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Barn 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Barn høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Barn vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong barn*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong voksne*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Student/honnør 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Student/honnør hel sesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Voksne 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Voksne høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12., vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hundsund svømmehall og svømmehallen i Bærum idrettspark

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Barn 1 måned*	Kr	0	240	240	0% Fra 01.01.2024
Barn 6 måneder*	Kr	0	1 225	1 225	0% Fra 01.01.2024
Barn høstsesong*	Kr	1 005	Utgår		Fra 01.01.2024
Barn vårsesong*	Kr	1 175	Utgår		Fra 01.01.2024
Enkeltbillett barn	Kr	57	60	3	5% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett familie (2+2) (2+1) (1+3)	Kr	268	283	15	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett student/honnør	Kr	82	87	5	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett voksne	Kr	113	119	6	5% Fra 01.01.2024
Hel sesong barn*	Kr	1 954	Utgår		Fra 01.01.2024
Hel sesong voksne*	Kr	3 918	Utgår		Fra 01.01.2024
Klippekort barn – 12 klipp	Kr	570	598	28	5% Fra 01.01.2024
Klippekort voksne – 12 klipp	Kr	1 130	1 196	66	6% Fra 01.01.2024
Obligatorisk bleieavgift for barn under 3 år	Kr	30	32	2	7% Fra 01.01.2024
Student/honnør – 12 klipp	Kr	820	870	50	6% Fra 01.01.2024
Student/honnør 1 måned*	Kr	0	345	345	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør 6 måneder*	Kr	0	1 900	1 900	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør hel sesong*	Kr	2 866	Utgår		Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Student/honnør høstsesong*	Kr	1 476	Utgår		Fra 01.01.2024
Student/honnør vårsesong*	Kr	1 722	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne 1 måned*	Kr	0	480	480	0% Fra 01.01.2024
Voksne 6 måneder*	kr	0	2 550	2 550	0% Fra 01.01.2024
Voksne høstsesong*	Kr	2 010	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne vårsesong*	Kr	2 346	Utgår		Fra 01.01.2024

Barn 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Barn 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Barn høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Barn vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong barn*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong voksne*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Student/honnør 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Student/honnør hel sesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Voksne 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Voksne høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Emma Sansehus

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Barnehage/skole	Kr per person per time	60	65	5	8% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett barn, pensjonister, funksjonshemmede	Kr	80	85	5	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett voksne	Kr	110	115	5	5% Fra 01.01.2024
Familiebillett 2 voksne og inntil 4 barn	Kr	370	390	20	5% Fra 01.01.2024

Berger svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Barn 1 måned*	Kr	0	250	250	0% Fra 01.01.2024
Barn 6 måneder*	Kr	0	1 350	1 350	0% Fra 01.01.2024
Barn høstsesong*	Kr	876	Utgår		Fra 01.01.2024
Barn vårsesong*	Kr	1 057	Utgår		Fra 01.01.2024
Barn/honnør rabatterert ved stille periode i badet	Kr	41	Utgår		Fra 01.01.2024
Enkeltbillett barn	Kr	52	55	3	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett familie (2+2) (2+1) (1+3)	Kr	232	245	13	6% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett student/honnør	Kr	77	81	4	5% Fra 01.01.2024
Enkeltbillett voksne	Kr	103	109	6	6% Fra 01.01.2024
Hel sesong barn*	Kr	1 748	Utgår		Fra 01.01.2024
Hel sesong voksne*	Kr	3 485	Utgår		Fra 01.01.2024
Klippekort barn – 12 klipp	Kr	520	544	24	5% Fra 01.01.2024
Klippekort student/honnør – 12 klipp	Kr	770	816	46	6% Fra 01.01.2024
Klippekort voksne – 12 klipp	Kr	1 030	1 088	58	6% Fra 01.01.2024
Obligatorisk bleieavgift for barn under 3 år	Kr	30	32	2	7% Fra 01.01.2024
Student/honnør 1 måned*	Kr	0	375	375	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør 6 måneder*	Kr	0	2 000	2 000	0% Fra 01.01.2024
Student/honnør hel sesong*	Kr	2 614	Utgår		Fra 01.01.2024
Student/honnør høstsesong*	Kr	1 315	Utgår		Fra 01.01.2024
Student/honnør vårsesong*	Kr	1 588	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne 1 måned	Kr	0	500	500	0% Fra 01.01.2024
Voksne 6 måneder*	Kr	0	2 700	2 700	0% Fra 01.01.2024
Voksne høstsesong*	Kr	1 753	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne rabatterert ved stille periode i badet	Kr	82	Utgår		Fra 01.01.2024
Voksne vårsesong*	Kr	2 114	Utgår		Fra 01.01.2024

Barn 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Barn 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Barn høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Barn vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong barn*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Hel sesong voksne*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør 1 måned*

1 måned løper fra salgsdato.

Student/honnør 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Student/honnør hel sesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Student/honnør vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne 1 måned

1 måned løper fra salgsdato.

Voksne 6 måneder*

6 måneder løper fra salgsdato.

Voksne høstsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Voksne vårsesong*

* Hel sesong går fra 01.01–31.12, vårsesong fra 01.01–01.07, høstsesong fra 01.08–31.12.

Bærum sjøområde

Avgifter ikke mva-pliktige.

Havnen er selvfinansierende (Havnelovens § 23) og avgiftene økes i henhold til selvkostberegninger. Ut fra fartøyets ytre mål beregnes avgiftsgrunnlag G etter følgende formel:

1 G = 3 BT Forskrift er under utarbeidelse.

Kaiavgift er i henhold til Forskrift om kommunal innkreving av kaiavgift m.m. § 3 og Vederlag havnetjenester (Havnelov § 29).

Vareavgift er i henhold til Forskrift om kommunal innkreving av kaiavgift m.m. § 4.

Kaiavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
De første 450 BT*	Kr	1,10	1,16	0,06	5,45% Fra 01.01.2024
De neste 450 BT*	Kr	1,35	1,43	0,08	5,93% Fra 01.01.2024
De neste 600 BT*	Kr	1,67	1,77	0,10	5,99% Fra 01.01.2024
De neste 600 BT*	Kr	1,78	1,88	0,10	5,62% Fra 01.01.2024
De neste 600 BT*	Kr	1,78	1,88	0,10	5,62% Fra 01.01.2024
De neste 900 BT*	Kr	1,24	1,31	0,07	5,65% Fra 01.01.2024
De neste 900 BT*	Kr	1,24	1,31	0,07	5,65% Fra 01.01.2024
De neste 1 500 BT*	Kr	1,46	1,54	0,08	5,48% Fra 01.01.2024
For alle over 6 000 BT*	Kr	1,78	1,88	0,10	5,62% Fra 01.01.2024
Minste avgift (under 260 BT)	Kr	288,63	304,50	15,87	5,50% Fra 01.01.2024

De første 450 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 450 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 600 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 600 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 600 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 900 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 900 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

De neste 1 500 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

For alle over 6 000 BT*

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT

Minste avgift (under 260 BT)

* Prisene er omarbeidet fra G til BT som er dagens standard. 1 G = 3 BT Forskrift er under utarbeidelse.

Vareavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Innenriks	Kr per tonn	13,85	14,61	0,76	5,49% Fra 01.01.2024

Leie av kai

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Behov for ekstra bistand, arbeid, beredskaps- og vaktordning ved anløp	Kr per time	640	640	0	0% Fra 01.01.2024
Charterbåter Bærum sjøområde	Årspris	1 680	1 780	100	6% Fra 01.01.2024
Kranløft fra kai	Kr per time	315	330	15	5% Fra 01.01.2024
Leie av kai	Kr per døgn	2 140	2 260	120	6% Fra 01.01.2024

Charterbåter Bærum sjøområde

Årspris for charterbåter som benytter sporadisk anløpsplasser og ikke har fast kaiplass i Bærum sjøområde.

Farvannsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Minstesats	Kr	0	250	250	0% Fra 01.06.2024
Per BT	Kr per BT	0,00	0,30	0,30	0,00% Fra 01.06.2024

Minstesats

* Forskrift er under utarbeidelse.

Per BT

* Forskrift er under utarbeidelse.

Felling

For gebyr knyttet til felling eller påføring av skade på tre oppgis prisene ekskl. mva. For fellingsavgiften oppgis priser inkl. mva. Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Felling/skade på tre. Priser ekskl. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Felling eller påføring av skade på gatetre eller parktre	Per tre	Avgjøres gjennom taksering	Avgjøres gjennom taksering		Fra 01.01.2024
Felling eller påføring av skade på øvrige trær	Per tre	Etter takst	Etter takst		Fra 01.01.2024

Felling eller påføring av skade på gatetre eller parktre

Pris avgjøres gjennom taksering, minimum 40 000 kroner.

Felling eller påføring av skade på øvrige trær

Taksten gjelder også for ulovlig felling av trær innenfor kommunale park- og naturområder. Bruk av takseringsmetoden VAT 19.

Fellingsavgifter med mer. Priser inkl. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avliving og bortkjøring av dyr	Kr	1 550	1 650	100	6% Fra 01.01.2024
Fellingsavgift på elgkalv	Kr	340	370	30	9% Fra 01.01.2024
Fellingsavgift på hjort, kalv	Kr	270	290	20	7% Fra 01.01.2024
Fellingsavgift på voksen elg	Kr	580	620	40	7% Fra 01.01.2024
Fellingsavgift på voksen hjort	Kr	450	480	30	7% Fra 01.01.2024
Leie av utstyr til fangst av levende vilt	Kr	2 550	2 700	150	6% Fra 01.01.2024

Fellingsavgift på elgkalv

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Fellingsavgift på hjort, kalv

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Fellingsavgift på voksen elg

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Fellingsavgift på voksen hjort

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Leie av utstyr til fangst av levende vilt

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05–30.04.

Fyrverkeri

Saksbehandling og kontroll av salg og oppbevaring av fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Saksbehandling og kontroll av salg og oppbevaring av fyrverkeri	Per søknad	2 980	**		Fra 01.01.2024

Saksbehandling og kontroll av salg og oppbevaring av fyrverkeri

** Gebyrene utarbeides sammen med Asker kommune og var ikke ferdig utarbeidet for 2024 ved behandling av Kommunedirektørens forslag til Kommuneplanenes handlingsdel, budsjett og økonomiplan 2024–2027. Ved avslag er det halvt gebyr.

Gjestebrygge og elvepromenaden

Gjestebrygge og elvepromenaden – priser inklusiv mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
De to første timene	Kr per time	21	22	1	5% Fra 01.01.2024
For de neste timene	Kr per time	94	99	5	5% Fra 01.01.2024
Leie av hele gjestebryggen	Kr per døgn	3 247	3 425	178	5% Fra 01.01.2024
Maks sats per døgn	Kr	165	175	10	6% Fra 01.01.2024
Overnatting, maks liggetid 2 døgn	Kr per døgn	165	175	10	6% Fra 01.01.2024
Timepris*	Kr per time	608	640	32	5% Fra 01.01.2024

Timepris*

* Behov for ekstra bistand, arbeid, beredskaps- og vaktordning ved gjestebryggen

Gravminne, kremasjon og begravelse

Gravminne med mer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Flytting av gravminne	Kr	1 131	1 193	62	5% Fra 01.01.2024
Forsendelse av urne til annen gravplassforvaltning	Kr	701	740	39	6% Fra 01.01.2024
Gravminne i stein ferdig montert	Kr	7 381	7 787	406	6% Fra 01.01.2024
Inskripsjon på fellesminnesmerke i stein (40 år)	Kr	7 136	7 528	392	5% Fra 01.01.2024
Inskripsjon på navneplate per navn	Kr	1 715	1 809	94	5% Fra 01.01.2024
Navneplate i 20 år*	Kr	1 881	1 984	103	5% Fra 01.01.2024
Navnet minnelund – 20 års leie av plass på, og vedlikehold av felles minnesmerke. Per plass i minnelunden.	Kr per plass	2 490	2 627	137	6% Fra 01.01.2024

Navneplate i 20 år*

* Prissetting på navneplate er forenklet slik at det bare er en pris for navneplate i 20 år, enten den er enkel eller dobbel (sum beregnet ut fra selvkostpris og administrasjonsgebyr, bestilling og montering).

Gravstell med mer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fellesgravminne – forhåndsbetalt andel av fellesutgifter (leie, beplantning, stell og vedlikehold) – 20 år	Kr	31 710	33 454	1 744	5% Fra 01.01.2024
Gravstell – stell, luking, vanning mai/juni – september	Kr	934	985	51	5% Fra 01.01.2024
Høstlyng	Kr per stk.	175	185	10	6% Fra 01.01.2024
Krans til allehelgensdag eller jul	Kr	287	303	16	6% Fra 01.01.2024
Sommerblomster	Kr	352	371	19	5% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Utleie av undervanningskasse	Kr	621	655	34	5% Fra 01.01.2024

Kremasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kremasjonsavgift – avdød fra andre kommuner/utlandet	Kr	6 418	6 771	353	6% Fra 01.01.2024
Kremasjonsavgift – avdød fra andre kommuner/utlandet – kremasjonsavgift kister under 1 meter	Kr	3 209	3 385	176	5% Fra 01.01.2024
Kremasjonsavgift avdød bosatt i Bærum kommune – kremasjonsavgift kister under 1 meter	Kr	1 428	1 507	79	6% Fra 01.01.2024
Kremasjonsavgift avdød bosatt i Bærum kommune*	Kr	2 856	3 013	157	5% Fra 01.01.2024

Kremasjonsavgift avdød bosatt i Bærum kommune*

* Kremasjonsavgiften refunderes av Nav frem til fylte 18 år.

Feste av grav

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Festeavgift – ikke mva-pliktig	Kr per grav per år	380	401	21	6% Fra 01.01.2024
Overføring av aske til godkjent urne – mva-pliktig, priser inklusiv mva.	Kr	711	750	39	5% Fra 01.01.2024
Salg av urne – mva-pliktig, priser inklusiv mva.*	Kr	250	264	14	6% Fra 01.01.2024

Salg av urne – mva-pliktig, priser inklusiv mva.*

* Endret i løpet av 2023 pga. ny rammeavtale.

Leie av seremonilokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Leie av Haslum lille seremonirom, 60 plasser. Avdøde fra andre kommuner	Kr	1 907	2 012	105	6% Fra 01.01.2024
Leie av Haslum lille seremonirom, 60 plasser. Avdøde fra Bærum kommune	Kr	794	838	44	6% Fra 01.01.2024
Leie av Haslum store seremonirom, 220 plasser. Avdøde fra andre kommuner	Kr	3 815	4 025	210	6% Fra 01.01.2024
Leie av Haslum store seremonirom, 220 plasser. Avdøde fra Bærum kommune	Kr	1 588	1 675	87	5% Fra 01.01.2024

Avgifter – avdøde fra andre kommuner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dobbel urnegrav – 2 plasser, navnet minnelund. Avgift som ved feste av grav, ikke mva-pliktig.	Kr	3 800	4 010	210	6% Fra 01.01.2024
Enkel urnegrav – 1 plass, minnelund. Avgift som ved feste av grav, ikke mva-pliktig.	Kr	1 900	2 005	105	6% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kistegravlegging – mva-pliktig, priser inklusiv mva.	Kr	6 833	7 209	376	6% Fra 01.01.2024
Liten kistegrav – kiste under 1 meter, minnelund. Avgift som ved feste av grav, ikke mva-pliktig.	Kr	3 800	4 009	209	6% Fra 01.01.2024
Ordinær kistegrav – 1 plass. Avgift som ved feste av grav, ikke mva-pliktig.	Kr	7 600	8 020	420	6% Fra 01.01.2024
Ordinær urnegrav – 4 plasser. Avgift som ved feste av grav, ikke mva-pliktig.	Kr	7 600	8 020	420	6% Fra 01.01.2024
Tilrettelagt kistegrav for avdød fra kommune som ikke har tilbud, ikke mva-pliktig.	Kr	23 086	24 356	1 270	6% Fra 01.01.2024
Urnegravlegging – mva-pliktig, priser inklusiv mva.	Kr	1 830	1 931	101	6% Fra 01.01.2024

Helse- og omsorgstjenester

Institusjonsopphold

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dagsentertilbud per dag inkl. transport, forskriftens maks. pris*	Kr	100	105	5	5% Iht. forskrift
Korttidsopphold/døgn rehabilitering, forskriftens maks. pris for tiden*	Kr	180	185	5	3% Iht. forskrift
Korttidsopphold/døgn, forskriftens maks. pris for tiden*	Kr	180	185	5	3% Iht. forskrift
Langtidsopphold i institusjon, iht. forskriftens maks. pris*	Kr	Ja	Ja		Iht. forskrift
Mestringsplass, bo-opphold/døgn	Kr	162	171	9	6% Fra 01.01.2024
Opphold på trygghetsavdeling/døgn	Kr	209	220	11	5% Fra 01.01.2024

Dagsentertilbud per dag inkl. transport, forskriftens maks. pris*

* Umiddelbar endring v/forskriftsendring.

Korttidsopphold/døgn rehabilitering, forskriftens maks. pris for tiden*

* Umiddelbar endring v/forskriftsendring.

Korttidsopphold/døgn, forskriftens maks. pris for tiden*

* Umiddelbar endring v/forskriftsendring.

Langtidsopphold i institusjon, iht. forskriftens maks. pris*

* Umiddelbar endring v/forskriftsendring. Maksimalpris for langtidsopphold på institusjon er for 2024 beregnet til 1 014 258 kroner per plass.

Transport til aktivitets-/arbeidssenter og til andre ikke lovpålagte tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Transport – en dag i uken	Kr per måned	0	0	0	0% Fra 01.01.2024
Transport – inntil 3 dager i uken	Kr per måned	361	381	20	6% Fra 01.01.2024
Transport – over 3 dager i uken	Kr per måned	711	750	39	5% Fra 01.01.2024

Transport – en dag i uken

Gjelder egenandel for transport til aktivitets-/arbeidssenter og andre ikke lovpålagte tilbud. Alle innbyggere skal likebehandles med hensyn til betaling for transport til ikke lovpålagte tilbud.

Transport – inntil 3 dager i uken

Gjelder egenandel for transport til aktivitets-/arbeidssenter og andre ikke lovpålagte tilbud. Alle innbyggere skal likebehandles med hensyn til betaling for transport til ikke lovpålagte tilbud.

Transport – over 3 dager i uken

Gjelder egenandel for transport til aktivitets-/arbeidssenter og andre ikke lovpålagte tilbud. Alle innbyggere skal likebehandles med hensyn til betaling for transport til ikke lovpålagte tilbud.

Behovsprøvd tilbud etter skole- og arbeidstid

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Egenandel 1 dag per uke	Kr per måned	221	233	12	5% Fra 01.01.2024
Egenandel 2 dager per uke	Kr per måned	416	439	23	6% Fra 01.01.2024
Egenandel 3 dager per uke	Kr per måned	620	654	34	5% Fra 01.01.2024
Egenandel 4 dager per uke	Kr per måned	829	875	46	6% Fra 01.01.2024
Egenandel 5 dager per uke	Kr per måned	1 030	1 087	57	6% Fra 01.01.2024
Egenandel ekstra dager i skolens ferie (etter søknad)	Kr per dag	56	59	3	5% Fra 01.01.2024

Egenandel 1 dag per uke

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Egenandel 2 dager per uke

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Egenandel 3 dager per uke

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Egenandel 4 dager per uke

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Egenandel 5 dager per uke

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Egenandel ekstra dager i skolens ferie (etter søknad)

Ettermiddagstilbud fra skole- og arbeidstidsslutt og til kl. 16.30. Tilbud til innbyggere med funksjonsvariasjoner som går på videregående skole/eventuelt arbeider, bor hjemme hos yrkesaktive foreldre, og derfor har behov for tilbud til foreldrene kommer fra jobb.

Behovsprøvde tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
GPS	Kr per måned	256	270	14	5% Fra 01.01.2024
Trygghetspakken "Tryggere hverdag"	Kr per måned	464	490	26	6% Fra 01.01.2024
Trygghetspakken "Tryggere hverdag", under 2,5 G*	Kr per måned	0	0	0	0% Fra 01.01.2024

Trygghetspakken "Tryggere hverdag", under 2,5 G*

* Utrechnet G beløp tilsvarende husstandens skattpårlige nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

Behovsprøvd praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
2,5–3 G, det betales for maksimalt 1 time per måned	Kr	484	484	0	0% Fra 01.01.2024
3–4 G, det betales for maksimalt 2,5 timer per måned	Kr	484	484	0	0% Fra 01.01.2024
4–5 G, det betales for maksimalt 4 timer per måned	Kr	484	484	0	0% Fra 01.01.2024
5–6 G, det betales for maksimalt 6 timer per måned	Kr	484	484	0	0% Fra 01.01.2024
Over 6 G, det betales for maksimalt 8 timer per måned	Kr	484	484	0	0% Fra 01.01.2024
Under 2,5 G	Kr	0	0	0	0% Fra 01.01.2024

2,5–3 G, det betales for maksimalt 1 time per måned

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarende husstandens skattpårlige nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

3–4 G, det betales for maksimalt 2,5 timer per måned

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarende husstandens skattpårlige nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

4–5 G, det betales for maksimalt 4 timer per måned

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarende husstandens skattpårlige nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

5–6 G, det betales for maksimalt 6 timer per måned

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarende husstandens skattpårlige nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

Over 6 G, det betales for maksimalt 8 timer per måned

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarer husstandens skattbare nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

Under 2,5 G

Det som skal betales per måned er: antall timer tjeneste per måned x timepris inntil maksimalt antall timer per måned. Utrechnet G-beløp tilsvarer husstandens skattbare nettoinntekt før særfradrag (G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres 1. mai hvert år).

Matabonnement i omsorgsbolig

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Pris per middagsporsjon	Kr	71	75	4	6% Fra 01.01.2024

Opphold Altea

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
For opphold i Altea på CAN tilsvarer egenbetalingen forskriftenes pris for korttidsopphold. I tillegg betaler hver enkelt for obligatorisk reiseforsikring. Flybilletter beregnes etter selvkost.					
Helsefremmede opphold 6 uker	Kr per døgn	600	633	33	6% Fra 01.01.2024
Helsefremmende opphold 3 uker	Kr per døgn	800	844	44	6% Fra 01.01.2024

Helsefremmede opphold 6 uker

I tillegg må det betales for flybilletter tur/retur

Helsefremmende opphold 3 uker

I tillegg må det betales for flybilletter tur/retur

Treningstilbud

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i % Merknad
Sterk og Stødig – fallforebyggende trening pr gang	Kr	330	348	18	5% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper for styrke og balanse, 12 ukers kurs	Kr	1 196	1 262	66	6% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper for styrke og balanse, 16 ukers kurs	Kr	1 588	1 675	87	5% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper i basseng en gang per uke, 16 ukers kurs	Kr	1 318	1 390	72	5% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper i basseng en gang per uke, 20 ukers kurs	Kr	1 645	1 735	90	5% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper i basseng to ganger per uke, 16 ukers kurs	Kr	1 975	2 084	109	6% Fra 01.01.2024
Treningsgrupper i basseng to ganger per uke, 20 ukers kurs	Kr	2 470	2 606	136	6% Fra 01.01.2024

Hjelpemiddelutlån/-leie

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Egenandel for leie av kommunale hjelpemidler per hjelpemiddel	Kr	133	140	7	5% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Salg av hjelpemidler – %-påslag for administrative kostnader	%	20	21	1	5% Fra 01.01.2024
Utkjøring og innhenting av kommunale hjelpemidler per gang	Kr	256	270	14	5% Fra 01.01.2024

Kurs Frisklivssenteret

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Frisklivskurs	Kr	309	326	17	6% Fra 01.01.2024
Kostholdskurs	Kr	309	326	17	6% Fra 01.01.2024
Livsstyrketrening	Kr	1 753	1 849	96	5% Fra 01.01.2024
Mindfulness kurs – kurset går over 8 ganger og 3 timer per gang	Kr totalt	1 600	1 688	88	6% Fra 01.01.2024

Kurs RPH (rask psykisk helsehjelp)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kurs i mestring av stressbelastning (KiB) – kurset går over 10 ganger og 2,5 timer per gang	Kr totalt	1 805	1 904	99	5% Fra 01.01.2024
Søvnkurs	Kr	464	490	26	6% Fra 01.01.2024

Daggrupper Seniorsentrene

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Daggruppetilbud – per dag	Kr	284	300	16	6% Fra 01.01.2024

Fritidstilbud for innbyggere med funksjonsvariasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Mandagsklubben, semesteravgift	Kr	630	665	35	6% Fra 01.01.2024

Innsamling fra næring, beholderrenovasjon

Priser eksklusiv mva.

Beholderrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Glass/metallemballasje	Kr per liter	11,3	11,9	0,6	5,3% Fra 01.01.2024
Matavfall	Kr per liter	11,3	11,9	0,6	5,3% Fra 01.01.2024
Papp, papir og drikkekartong	Kr per liter	6,8	7,2	0,4	5,9% Fra 01.01.2024
Plastemballasje	Kr per liter	6,8	7,2	0,4	5,9% Fra 01.01.2024
Restavfall	Kr per liter	16,9	17,8	0,9	5,3% Fra 01.01.2024

Nedgravde beholdere

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Glass/metallemballasje	Kr per liter	8,5	9,0	0,5	5,9% Fra 01.01.2024
Matavfall	Kr per liter	8,5	9,0	0,5	5,9% Fra 01.01.2024
Plastemballasje	Kr per liter	5,1	5,4	0,3	5,9% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
PPD – papp, papir og drikkekartong	Kr per liter	5,1	5,4	0,3	5,9% Fra 01.01.2024
Restavfall	Kr per liter	12,7	13,4	0,7	5,5% Fra 01.01.2024

Øyrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Glass/metallemballasje	Kr per liter	6,9	7,3	0,4	5,8% Fra 01.01.2024
Mataavfall	Kr per liter	6,9	7,3	0,4	5,8% Fra 01.01.2024
Papp, papir og drikkekartong	Kr per liter	4,2	4,4	0,2	4,8% Fra 01.01.2024
Plastemballasje	Kr per liter	4,2	4,4	0,2	4,8% Fra 01.01.2024
Restavfall	Kr per liter	10,4	11,0	0,6	5,8% Fra 01.01.2024

Ekstra tømming

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ekstra tømming per 2-hjulsbeholder næring	Kr	682,5	720,0	37,5	5,5% Fra 01.01.2024
Ekstra tømming per 4-hjulsbeholder næring	Kr	1 371,5	1 446,9	75,4	5,5% Fra 01.01.2024
Ekstra tømming per kombicontainer næring	Kr	3 438,3	3 627,4	189,1	5,5% Fra 01.01.2024
Ekstra tømming per nedgravde container næring	Kr	2 060,5	2 173,8	113,3	5,5% Fra 01.01.2024

Avfall fra næringskunder levert på Isi miljøstasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avfall fra næringskunder levert på Isi miljøstasjon		Iht. anbud	Iht. anbud		Fra 01.01.2024

Avfall fra næringskunder levert på Isi miljøstasjon

Avfall fra næringskunder levert på Isi miljøstasjon i henhold til anbud og statlige forskrifter.

Kulturskolen

Det blir ingen økning i elevbetaling på Kulturskolen.

Kulturskolen – elevavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Elevavgift individuell opplæring	Kr per år	5 600	5 600	0	0% Fra 01.01.2024
Elevavgift opplæring i grupper	Kr per år	4 190	4 190	0	0% Fra 01.01.2024
Musikk fra livets begynnelse	Kr per år	1 440	1 440	0	0% Fra 01.01.2024

Parkering

Parkeringsgebyr er ikke mva-pliktige. Parkeringsavgiftene er priser inklusive mva.

Det er ulikt lovverk som gjelder for innkreving av parkeringsavgifter i private parkeringshus, kommunale parkeringshus og langs offentlig/kommunal vei. Når det gjelder parkering i parkeringshus og parkeringsplasser innenfor avgrensede områder, opererer kommunen i et konkurranseutsatt marked og må ta hensyn til markedspriser og konkurrenter. Generelt ligger imidlertid kommunen lavere i pris enn private aktører, og har større begrensning på avgiftstidens lengde. For parkering langs offentlig vei,

såkalt gateparkering/kantsteinparkering, har kommunen håndhevingsmyndighet. Prisfastsetting er fattet med hensyn til sirkulasjon og andre parkeringsrelaterte forhold.

Parkeringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kontrollsanksjon høy stas	Kr	990	990	0	0% Forskrift
Kontrollsanksjon lav sats	Kr	330	330	0	0% Forskrift
Kontrollsanksjon middels sats	Kr	660	660	0	0% Forskrift
Parkeringsgebyr	Kr	900	900	0	0% Forskrift

Kontrollsanksjon høy stas

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Tilleggsavgift erstattes iht. ny forskrift for vilkårparkering av kontrollsanksjon med 3 forskjellige satser.

Kontrollsanksjon lav sats

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Tilleggsavgift erstattes iht. ny forskrift for vilkårparkering av kontrollsanksjon med 3 forskjellige satser.

Kontrollsanksjon middels sats

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Tilleggsavgift erstattes iht. ny forskrift for vilkårparkering av kontrollsanksjon med 3 forskjellige satser.

Parkeringsgebyr

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Tilleggsavgift erstattes iht. ny forskrift for vilkårparkering av kontrollsanksjon med 3 forskjellige satser.

Parkeringsavgifter parkeringshus – offentlig parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Brodtkorbsgate	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Elias Smiths vei P-hus	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Kommunegården U1–U2	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
P-hus Kinoveien 13	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Sandvika P-hus Trygdegården	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024

Parkeringsavgifter parkeringsplasser – offentlig parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Bekkestua v/biblioteket	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Høvik v/O.H. Bangs vei 11	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Høvik v/Sandviksveien 14	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Høvikodden, 3 timer gratis, deretter parkeringsavgift	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Kadettangen	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Kadettangen under E18	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Lomviveien, 2 første timer 6 kr per time, deretter 16 kr per time, maks 70 kr per dag		Varierende	Varierende		
Løkketangen	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Sandvika bak Rådhuset	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Sandvika v/Kaffebrenneriet	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Stabekk sentrum	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Stabekk v/Storengveien 90	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024

Parkeringsavgifter gateparkering – offentlig parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Anton Walles vei	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Bekkestua sentrum	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Claude Monets allé	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Kinoveien 13	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Randersgården	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Rådhusstorget	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Vestfjordgaten	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024
Willy Greiners vei	Kr per time	39	42	3	8% Fra 01.01.2024

Parkeringsavgifter utleieplasser – offentlig parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
P-hus Elias Smiths vei	Kr per måned	876	930	54	6% Fra 01.01.2024
Sandvika P-hus Trygdegården	Kr per måned	1 155	1 215	60	5% Fra 01.01.2024

Parkeringsavgifter utfartsparkering med betaling – privatrettslig parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Berger svømmehall og Rykkinnhallen, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	0	17	17	0% Fra 01.01.2024
Festplassen Kadettangen, de 3 første timene*	Kr per time	6	7	1	17% Fra 01.01.2024
Festplassen Kadettangen, påfølgende timer, maksimum 7 timer*	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Idrettsparkering ved Eikeli videregående skole, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	0	17	17	0% Fra 01.01.2024
Nadderud arena/Bekkestua skole, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	0	17	17	0% Fra 01.01.2024
Nadderudhallen, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	0	17	17	0% Fra 01.01.2024
Parkeringsplassene ved Bærum idrettspark (BIP), 4 timer gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Rolfstangen badeplass, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*	Kr per time	16	17	1	6% Fra 01.01.2024
Utfartsparkering	Kr per dag	30	30	0	0% Fra 01.01.2024

Berger svømmehall og Rykkinnhallen, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Festplassen Kadettangen, de 3 første timene*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Festplassen Kadettangen, påfølgende timer, maksimum 7 timer*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Idrettsparkering ved Eikeli videregående skole, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Nadderud arena/Bekkestua skole, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Nadderudhallen, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Parkeringsplassene ved Bærum idrettspark (BIP), 4 timer gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Rolfstangen bade plass, de 4 første timene gratis, deretter parkeringsavgift*

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Utfartsparkering

* Gjelder hele døgnet og alle dager. Gjelder også for el-bil.

Samferdsel**Administrasjon- og kontrollgebyr for graving – vei. Avgiften er ikke mva-pliktig.**

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Arbeidstillatelse*	Kr per søknad	3 233	3 350	117	4% Fra 01.01.2024
Gravetillatelse*	Kr per søknad	4 070	4 450	380	9% Fra 01.01.2024
Kontrollavgift*	Kr per time per tillatelse	780	825	45	6% Fra 01.01.2024

Arbeidstillatelse*

* I henhold til Ledningsforskriften er det ikke lov til å kreve behandling og forringelsesgebyr, dette erstattes av ett adm. og kontrollgebyr jf. § 18. "Dekning av kostnader for søknadsbehandling mv.: Vegmyndigheten kan i den enkelte sak kreve å få dekket kostnadene til saksbehandling av søknad om tillatelse og utført kontroll i anleggsperioden, i samsvar med selvkostprinsippet. Kostnader for andre oppgaver enn nevnt i første ledd som utføres av vegmyndigheten for ledningseier, dekkes etter avtale mellom partene." Gebyrregulativ basert på gjennomsnittsbetraktninger.

Gravetillatelse*

* I henhold til Ledningsforskriften er det ikke lov til å kreve behandling og forringelsesgebyr, dette erstattes av ett adm. og kontrollgebyr jf. § 18. "Dekning av kostnader for søknadsbehandling mv.: Vegmyndigheten kan i den enkelte sak kreve å få dekket kostnadene til saksbehandling av søknad om tillatelse og utført kontroll i anleggsperioden, i samsvar med selvkostprinsippet. Kostnader for andre oppgaver enn nevnt i første ledd som utføres av vegmyndigheten for ledningseier, dekkes etter avtale mellom partene." Gebyrregulativ basert på gjennomsnittsbetraktninger.

Kontrollavgift*

* Tillatelser, avgift per tillatelse medgått tid kr/t omfang og kompleksitet.

Kjøring på kommunale skogsveier

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kjøring på kommunale skogsveier. Gebyrene er ikke mva-pliktige.*	Kr per gang per bil	145	155	10	7% Fra 01.01.2024
Årsavgift kjøring kommunale skogsveier	Kr	680	725	45	7% Fra 01.01.2024

Kjøring på kommunale skogsveier. Gebyrene er ikke mva-pliktige.*

* Gratis etter søknad for skoleklasser/tilsvarende i forbindelse med (klasse-)turer hvor mange ferdes i skogen og hvor det er viktig å ivareta deltagerens sikkerhet. Tjenestestedet fastsetter selv depositum for nøkkel.

Skjenke-/salgsbevilgningsgebyr

Skjenke-/salgsbevilgningsgebyr med tilhørende prøver

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ambulerende skjenkebevillinger – per arrangement	Kr	420	420	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Avgift for salg av tobakksvarer	Kr	5 120	5 120	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Etablererprøve – per gang	Kr	400	400	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Fast salgsbevilgning (minstebeløp) – beregnes ut fra antall liter solgt	Kr	1 850	1 850	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Fast skjenkebevilgning (minstebeløp) – beregnes ut fra antall liter solgt***	Kr	5 800	5 800	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Kunnskapsprøve – per gang	Kr	400	400	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Skjenkebevilgning for enkeltanledning**	Kr	5 800	5 800	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024
Tilsynsavgift for midlertidige salgssteder for tobakksvarer	Kr	1 370	1 370	0	0% Nye priser kommer 01.01.2024

Skjenkebevilgning for enkeltanledning**

Små kulturarrangementer, under 600 personer – Gebyr som ambulerende skjenkebevilgning – 420 kr
 Store kulturarrangementer, over 600 personer – Ordinært bevillingsgebyr, evt. med omsetningsoppgave – 5 800 kr eller mer
 Arrangement i regi av seniorsenter – Gebyr som ambulerende skjenkebevilgning – 420 kr
 Arrangement i regi av frivillig organisasjon – Gebyr som ambulerende skjenkebevilgning – 420 kr
 Øvrige arrangementer 0–50 personer – 25 % av ordinært bevillingsgebyr – 1 450 kr
 Øvrige arrangementer 51–599 personer – 50 % av ordinært bevillingsgebyr – 2 900 kr
 Øvrige arrangementer over 600 personer – Ordinært bevillingsgebyr – 5 800 kr

Umiddelbar prisjustering v/forskriftsendring. Nye priser kommer 01.01.2024

**Bevillingsmyndigheten kan i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. Gebyret for små lokale kulturarrangementer skal sammenfalle med gebyret for ambulerende skjenkebevilgning, jamfør politisk vedtak.

***Bevillingsmyndigheten kan i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.

Skolefritidsordning (SFO)

Skolefritidsordningen – foreldrebetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Foreldrebetaling 2 dager per uke	Kr per måned	1 460	1 535	75	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 2 dager per uke for 1. og 2. klassinger	Kr per måned	0	0	0	0% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 3 dager per uke	Kr per måned	1 910	2 010	100	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 3 dager per uke for 1. og 2. klassinger	Kr per måned	330	345	15	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 4 dager per uke	Kr per måned	2 560	2 690	130	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 4 dager per uke for 1. og 2. klassinger	Kr per måned	990	1 040	50	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 5 dager per uke	Kr per måned	3 220	3 390	170	5% Fra 01.01.2024
Foreldrebetaling 5 dager per uke for 1. og 2. klassinger	Kr per måned	1 660	1 750	90	5% Fra 01.01.2024

Foreldrebetaling 2 dager per uke

Det kreves ikke foreldrebetaling for elever med særskilte behov fra 5. trinn.

Foreldrebetaling 2 dager per uke for 1. og 2. klassinger

Høsten 2023 innførte regjeringen 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klassinger. I Bærum er dette definert som 2,5 dager da det kun er mulig å velge antall dager.

Foreldrebetaling 3 dager per uke

Det kreves ikke foreldrebetaling for elever med særskilte behov fra 5. trinn.

Foreldrebetaling 3 dager per uke for 1. og 2. klassinger

Høsten 2023 innførte regjeringen 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klassinger. I Bærum er dette definert som 2,5 dager da det kun er mulig å velge antall dager.

Foreldrebetaling 4 dager per uke

Det kreves ikke foreldrebetaling for elever med særskilte behov fra 5. trinn.

Foreldrebetaling 4 dager per uke for 1. og 2. klassinger

Høsten 2023 innførte regjeringen 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klassinger. I Bærum er dette definert som 2,5 dager da det kun er mulig å velge antall dager.

Foreldrebetaling 5 dager per uke

Det kreves ikke foreldrebetaling for elever med særskilte behov fra 5. trinn.

Foreldrebetaling 5 dager per uke for 1. og 2. klassinger

Høsten 2023 innførte regjeringen 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klassinger. I Bærum er dette definert som 2,5 dager da det kun er mulig å velge antall dager.

Skofritidsordningen – redusert foreldrebetaling etter søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
50 % redusert foreldrebetaling	Tilsvarende høyeste brutto familieinntekt	4,5 G	4,5 G		Fra 01.01.2024
75 % redusert foreldrebetaling	Tilsvarende høyeste brutto familieinntekt	2,8 G	2,8 G		Fra 01.01.2024

50 % redusert foreldrebetaling

G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres hvert år 1. mai. 4,5 G tilsvarer 533 790 kroner.

75 % redusert foreldrebetaling

G = 118 620 kroner per 1. mai 2023. Justeres hvert år 1. mai. 2,8 G tilsvarer 332 136 kroner.

Utleie kommunale lokaler og anlegg

Leiepriser svømmehaller

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Alle leietakere varmtvannsbasseng (1/2 basseng) + inngangsbilletter	Kr per time	396	418	22	6% Fra 01.01.2024
Baneleie firmaer/private/kursvirksomhet + inngangsbilletter	Kr per time	363	383	20	6% Fra 01.01.2024
Baneleie IL / andre kommuner / forbund + inngangsbilletter	Kr per time	138	146	8	6% Fra 01.01.2024
Baneleie skoler, komm.etater / IL i Bærum / særkretser + inngangsbilletter	Kr per time	96	101	5	5% Fra 01.01.2024
Firmaer/private/kursvirksomhet + inngangsbilletter	Kr per time	1 242	1 310	68	5% Fra 01.01.2024
IL andre kommuner/forbund	Kr per time	491	518	27	5% Fra 01.01.2024
Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser	Kr per time	319	337	18	6% Fra 01.01.2024
Skoler + inngangsbillett	Kr per time	251	265	14	6% Fra 01.01.2024

Leiepriser Bærum idrettspark svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
50m Firmaer/private/kursvirksomhet + inngangsbilletter	Kr per time	2 485	2 622	137	6% Fra 01.01.2024
50m IL andre kommuner/forbund	Kr per time	982	1 036	54	5% Fra 01.01.2024
50m Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser	Kr per time	637	672	35	5% Fra 01.01.2024
50m Skoler + inngangsbillett	Kr per time	501	529	28	6% Fra 01.01.2024
Alle leietakere varmtvannsbasseng (1/2 basseng) + inngangsbilletter	Kr per time	396	418	22	6% Fra 01.01.2024
Baneleie 25m IL / andre kommuner / forbund + inngangsbilletter	Kr per time	138	146	8	6% Fra 01.01.2024
Baneleie 25m skoler, komm.etater / IL i Bærum / særkretser + inngangsbilletter	Kr per time	96	101	5	5% Fra 01.01.2024
Baneleie 50m IL / andre kommuner / forbund + inngangsbilletter	Kr per time	276	291	15	5% Fra 01.01.2024
Baneleie 50m skoler, komm.etater / IL i Bærum / særkretser + inngangsbilletter	Kr per time	192	203	11	6% Fra 01.01.2024
Baneleie 25m firmaer/private/kursvirksomhet + inngangsbilletter	Kr per time	363	383	20	6% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Baneleie 50m firmaer/private/kursvirksomhet + inngangsbilletter	Kr per time	726	766	40	6% Fra 01.01.2024

Leiepriser Idrettsanlegg, idrettshaller og uteanlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1/3 idrettshall – Bedrifter / kommersielle leietakere*	Kr per time	468	494	26	6% Fra 01.01.2024
1/3 idrettshall – IL andre kommuner / forbund	Kr per time	200	211	11	6% Fra 01.01.2024
1/3 idrettshall – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per time	138	146	8	6% Fra 01.01.2024
1/3 idrettshall – Skoler	Kr per time	123	130	7	6% Fra 01.01.2024
Baneleie Hundsunnd kunstgress – oppvarmet – hel bane – idrettslag	Kr per time	1 905	2 010	105	6% Fra 01.01.2024
Baneleie kunstgress, sommer – IL andre kommuner / særkrets / forbund / mosjonsgruppe – etter avtale	Kr per time	386	407	21	5% Fra 01.01.2024
Baneleie kunstgress, sommer – kommersiell bruk*	Kr per time	635	670	35	6% Fra 01.01.2024
Baneleie kunstgress, sommer – Kommunale tjenestesteder / IL i Bærum	Kr per time	161	170	9	6% Fra 01.01.2024
Grus-/gress-/kunstgressbaner, Arrangementsavgift – Aldersbestemt seriespill/sesong	Kr per time	796	840	44	6% Fra 01.01.2024
Grus-/gress-/kunstgressbaner, Arrangementsavgift – Grus-/gressbane IL andre kommuner / forbund / private*	Kr per time	Etter avtale	Etter avtale		
Grus-/gress-/kunstgressbaner, Arrangementsavgift – Seniorlag i seriespill/sesong*	Kr per time	1 593	1 593	0	0% Fra 01.01.2024
Idrettshaller – Bedrifter / kommersielle leietakere*	Kr per time	1 242	1 310	68	5% Fra 01.01.2024
Idrettshaller – IL andre kommuner / forbund / elitekamper	Kr per time	491	518	27	5% Fra 01.01.2024
Idrettshaller – Klisterrnhold – håndballag. Gjelder trening og kamper	Kr per time	Etter avtale	2 500		Fra 01.01.2024
Idrettshaller – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per time	319	337	18	6% Fra 01.01.2024
Idrettshaller – Skoler	Kr per time	251	265	14	6% Fra 01.01.2024
Idrettshaller, møterom – Bedrifter / kommersielle leietakere*	Kr per time	411	434	23	6% Fra 01.01.2024
Idrettshaller, møterom – IL andre kommuner / forbund	Kr per time	295	311	16	5% Fra 01.01.2024
Idrettshaller, møterom – Skoler / Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per time	190	200	10	5% Fra 01.01.2024
Nadderud stadion, fotball u/undervarme – IL andre kommuner / forbund / bedrifter / kommersielle leietakere* – eller etter avtale:	Kr per time	7 569	7 985	416	5% Fra 01.01.2024
Nadderud stadion, fotball u/undervarme – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per time	5 007	5 282	275	5% Fra 01.01.2024
Nadderud stadion, fotball u/undervarme – Skoler – private/videregående fra 1.10.	Kr per time	Etter avtale	Etter avtale		
Sommertrening idrettshall – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per time	185	Utgår		Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Tilsynsvakter i idrettshaller – Idrettslag i Bærum	Kr per time	118	124	6	5% Fra 01.01.2024

Leiepriser Bærum idrettspark kunstis

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1/2 bane	Kr per time	437	461	24	5% Fra 01.01.2024
1/3 bane	Kr per time	331	349	18	5% Fra 01.01.2024
Hel bane	Kr per time	845	891	46	5% Fra 01.01.2024

Leiepriser Bærum idrettspark

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Cricket/baseball – Bedrifter/kommersielle leietakere	Kr	712	751	39	5% Fra 01.01.2024
Cricket/baseball – IL andre kommuner/forbund	Kr	385	406	21	5% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettshall – Bedrifter / kommersielle leietakere	Kr	391	413	22	6% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettshall – Idrettslag / krets / skoler (v.g. og andre kom.) / mosjonsgrupper / private	Kr	172	181	9	5% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettshall – IL andre kommuner og forbund	Kr	285	301	16	6% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettshall – Kafeteria – alle leietakere	Kr per dag	Etter avtale	Etter avtale		
Delanlegg friidrettsstadion – Bedrifter / kommersielle leietakere	Kr per time	0	133	133	0% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettsstadion – Idrettslag / krets / skoler (v.g. og andre kom.) / mosjonsgrupper / private	kr per time	0	190	190	0% Fra 01.01.2024
Delanlegg friidrettsstadion – IL andre kommuner / forbund	kr per time	0	615	615	0% Fra 01.01.2024
Fotballhall – Bedrifter / kommersielle leietakere	Kr	1 694	1 787	93	5% Fra 01.01.2024
Fotballhall – IL andre kommuner / forbund	Kr	908	958	50	6% Fra 01.01.2024
Fotballhall – Skoler / kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr	568	599	31	5% Fra 01.01.2024
Friidrettshall – arrangementer andre IL og forbund	Kr	1 365	1 440	75	5% Fra 01.01.2024
Friidrettshall – arrangementer bedrifter / kommersielle leietakere		Etter avtale	Etter avtale		
Friidrettshall – Sesongkort barn og ungdom (under 18 år) for IL/Forbund	Kr	1 170	1 234	64	5% Fra 01.01.2024
Friidrettshall – Sesongkort barn og ungdom (under 18 år) kl 08.00–17.00	Kr	773	Utgår		Fra 01.01.2024
Friidrettshall – Sesongkort voksne (over 18 år) for IL/Forbund	Kr	2 672	2 819	147	6% Fra 01.01.2024
Friidrettshall – Sesongkort voksne (over 18 år) kl 08.00–17.00	Kr	2 062	Utgår		Fra 01.01.2024
Friidrettshall arrangementer idrettslag / krets / skoler (v.g. og andre kom.) / mosjonsgrupper / private	Kr per time	852	899	47	6% Fra 01.01.2024
Friidrettsstadion – IL andre kommuner / forbund	Kr per dag	0	16 848	16 848	0% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Friidrettsstadion – kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr per dag	0	5 573	5 573	0% Fra 01.01.2024
Friidrettsstadion møterom – IL andre kommuner / forbund	kr per time	0	199	199	0% Fra 01.01.2024
Friidrettsstadion møterom – Bedrifter / kommersielle leietakere	kr per time	0	322	322	0% Fra 01.01.2024
Friidrettsstadion møterom – Idrettslag / krets / skoler (v.g. og andre kom.) / mosjonsgrupper / private	kr per time	0	130	130	0% Fra 01.01.2024
Idrettshall – Bedrifter / kommersielle leietakere	Kr	1 242	1 310	68	5% Fra 01.01.2024
Idrettshall – IL andre kommuner / forbund / elitekamper	Kr	491	518	27	5% Fra 01.01.2024
Idrettshall – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr	319	337	18	6% Fra 01.01.2024
Idrettshall – Skoler	Kr	251	265	14	6% Fra 01.01.2024
Møterom / delt sosialt rom – Bedrifter / kommersielle leietakere*	Kr	290	400	110	38% Fra 01.01.2024
Møterom / delt sosialt rom – Skoler / kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr	118	200	82	69% Fra 01.01.2024
Møterom /delt sosialt rom – IL andre kommuner / forbund	Kr	179	311	132	74% Fra 01.01.2024
Sosialt rom, hele – Bedrifter	Kr	391	413	22	6% Fra 01.01.2024
Sosialt rom, hele – IL andre kommuner / forbund	Kr	285	301	16	6% Fra 01.01.2024
Sosialt rom, hele – Skoler / kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr	185	195	10	5% Fra 01.01.2024
Styrketreningsrom – Bedrifter / kommersielle leietakere	Kr	1 182	1 247	65	5% Fra 01.01.2024
Styrketreningsrom – IL andre kommuner / forbund	Kr	473	499	26	5% Fra 01.01.2024
Styrketreningsrom – Kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private	Kr	306	323	17	6% Fra 01.01.2024
Styrketreningsrom – Skoler	Kr	239	252	13	5% Fra 01.01.2024

Møterom / delt sosialt rom – Bedrifter / kommersielle leietakere*

* Lik pris i alle idrettshaller

Møterom / delt sosialt rom – Skoler / kommunale etater / IL i Bærum / særkretser / mosjonsgrupper / private

* Lik pris i alle idrettshaller

Møterom /delt sosialt rom – IL andre kommuner / forbund

* Lik pris i alle idrettshaller

Utendørsbaner – arbeid etter avtale

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dyprensing kunstgressbane	Kr	8 572	9 043	471	5% Fra 01.01.2024
Løsgjøring og slådding grusbane	Kr	7 266	7 666	400	6% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Slådding grusbane	Kr	1 987	2 096	109	5% Fra 01.01.2024

Utleie av friområder. Priser eksklusiv mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dagbot for overtredelse av frist ved skriftlig pålegg om å fjerne private installasjoner på kommunale friområder	Kr per dag	560	590	30	5% Fra 01.01.2024
Utleie av friområde til kommersiell virksomhet	Kr per halv dag	2 750	2 800	50	2% Fra 01.01.2024
Utleie av friområde til kommersiell virksomhet*	Kr per dag	5 500	5 800	300	5% Fra 01.01.2024
Utleie av friområde til sommerleir for barn til kommersiell virksomhet*	Kr per uke	10 300	10 800	500	5% Fra 01.01.2024
Utleie til riggområde midlertidig deponi og lignende i kroner per m2	Kr per måned	30	32	2	7% Fra 01.01.2024

Utleie av friområde til sommerleir for barn til kommersiell virksomhet*

* Prisen gjelder opp til 100 barn per uke. Gratis bruk til kommunale virksomheter og ideelle organisasjoner.

Utleie av festplassen/Kadettangen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Annen kommersiell virksomhet	Kr per arrangements-dag per delområde	5 600	5 900	300	5% Fra 01.01.2024
Leiepris for riggdager til arrangementer	Kr	2 800	2 950	150	5% Fra 01.01.2024
Lokale foreninger/kulturaktører som tar billettinntekter	Kr per arrangements-dag (gratis riggdager)	2 750	2 900	150	5% Fra 01.01.2024

Annen kommersiell virksomhet

* Priser eksklusiv mva. Gratis til lokale foreninger/kulturaktører ved åpne arrangementer. Forbruket av strøm leses av på måler og belastes alle leietakere. Ved leie av flere delområder betales angitte beløp per delområde. Ved leie av hele anlegget betales det for 5 stk. delområder. Avtale om leie av et større område med et stort antall publikum må inngås spesielt.

Leiepris for riggdager til arrangementer

* Priser eksklusiv mva. Gratis til lokale foreninger/kulturaktører ved åpne arrangementer. Forbruket av strøm leses av på måler og belastes alle leietakere. Ved leie av flere delområder betales angitte beløp per delområde. Ved leie av hele anlegget betales det for 5 stk. delområder. Avtale om leie av et større område med et stort antall publikum må inngås spesielt.

Lokale foreninger/kulturaktører som tar billettinntekter

* Priser eksklusiv mva. Gratis til lokale foreninger/kulturaktører ved åpne arrangementer. Forbruket av strøm leses av på måler og belastes alle leietakere. Ved leie av flere delområder betales angitte beløp per delområde. Ved leie av hele anlegget betales det for 5 stk. delområder. Avtale om leie av et større område med et stort antall publikum må inngås spesielt.

Utleie til uteservering, torg og salgs- og standplass

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Bruk av strøm ved utleie av veigrunn, friområder og torgplasser.	Kr per dag (minstepris)	0	100	100	0% Fra 01.01.2024
Torgplass avhengig av plassering	Kr per måned	3 200	Utgår		Fra 01.01.2024
Utleie av kommunal veigrunn og torgplass til uteservering, rigg, containere, utstyr ol.	Kr per m2 per måned	150	160	10	7% Fra 01.01.2024
Utleie av torg, salgs- og standplass	Kr per torgplass per dag	91	95	4	4% Fra 01.01.2024

Bruk av strøm ved utleie av veigrunn, friområder og torgplasser.

Betales etter forbruk, minstesats er 100 kroner per dag.

Torgplass avhengig av plassering

Gebyrene er ikke mva-pliktige. Dette gjelder ikke under Byfesten i Sandvika.

Utleie av kommunal veigrunn og torgplass til uteservering, rigg, containere, utstyr ol.

Gebyrene er ikke mva-pliktige. Ved bruk av areal i større utbygginger kan egne priser avtales i en utbyggings- og gjennomføringsavtale

Utleie av torg, salgs- og standplass

Gebyrene er ikke mva-pliktige. Ideelle organisasjoner betaler ikke leie.

Bærum Kulturhus – lokale kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie foajescenen – 50–140 sitteplasser	Kr per time	610	650	40	7% Fra 01.01.2024
Basisleie forestillinger: Underhuset – 60–120 seter	Kr per time	740	780	40	5% Fra 01.01.2024
Basisleie: forestillinger – Store Sal – 521 seter	Kr per time	1 440	1 520	80	6% Fra 01.01.2024
Basisleie: prøver – Store Sal – 521 seter	Kr per time	1 140	1 200	60	5% Fra 01.01.2024
Basisleie: prøver – Underhuset – 60–120 seter	Kr per time	450	480	30	7% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris f.o.m. 700 kr: 30 kr + 5 kr per 250 kr billett	Kr per billett	40	40	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 0–99 kr	Kr per billett	20	20	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 100–249 kr	Kr per billett	25	25	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 250–449 kr	Kr per billett	30	30	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 450–699 kr	Kr per billett	35	35	0	0% Fra 01.01.2024
Seteavgift arrangør – Alle scener	Kr per billett	20	20	0	0% Fra 01.01.2024
Teknikertimer ordinære (inntil 7 timer) – Alle scener	Kr per time	565	600	35	6% Fra 01.01.2024
Teknikertimer overtid – Alle scener	Kr per time	890	940	50	6% Fra 01.01.2024

Basisleie foajescenen – 50–140 sitteplasser

Minimumsleie 4 timer / 1 dag.

Basisleie forestillinger: Underhuset – 60–120 seter

Minimumsleie 4 timer / 1 dag.

Basisleie: forestillinger – Store Sal – 521 seter

Minimumsleie 4 timer / 1 dag.

Basisleie: prøver – Store Sal – 521 seter

Minimumsleie 4 timer / 1 dag.

Basisleie: prøver – Underhuset – 60–120 seter

Minimumsleie 4 timer / 1 dag.

Teknikertimer overtid – Alle scener

Etter 7 timer faktureres overtid. Mellom kl. 01:00 og 08:00 beregnes overtid med et tillegg på 100 %. På offentlige helligdager ("Røde dager") er timeprisen 133 % av ordinær pris.

Sandvika Teater – lokale kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie: forestillinger – 358 seter	Kr per time	910	960	50	5% Fra 01.01.2024
Basisleie: prøver – 358 seter	Kr per time	600	630	30	5% Fra 01.01.2024

Lille Scene – lokale kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie: forestillingsdag – 90 seter	Kr per time	1 890	2 000	110	6% Fra 01.01.2024
Basisleie: prøvedag – 90 seter	Kr per time	1 000	1 060	60	6% Fra 01.01.2024

Bærum Kulturhus – andre kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie foajésenen – 50–140 sitteplasser	Kr per time	1 550	1 640	90	6% Fra 01.01.2024
Basisleie forestillinger: Underhuset – 60–120 seter	Kr per time	2 300	2 430	130	6% Fra 01.01.2024
Basisleie: forestillinger – Store Sal – 521 seter	Kr per time	4 100	4 330	230	6% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris f.o.m. 700 kr: 30 kr + 5 kr per 250 kr billett	Kr per billett	40	40	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 0–99 kr	Kr per billett	20	20	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 100–249 kr	Kr per billett	25	25	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 250–449 kr	Kr per billett	30	30	0	0% Fra 01.01.2024
Serviceavgift publikum – Alle scener, ved billettpris: 450–699 kr	Kr per billett	35	35	0	0% Fra 01.01.2024
Seteavgift arrangør – Alle scener	Kr per billett	25	25	0	0% Fra 01.01.2024
Teknikertimer ordinære (inntil 7 timer) – Alle scener	Kr per time	955	1 010	55	6% Fra 01.01.2024
Teknikertimer overtid – Alle scener	Kr per time	1 350	1 430	80	6% Fra 01.01.2024

Basisleie foajéscenen – 50–140 sitteplasser

Minimumsleie 5 timer / 1 dag.

Basisleie forestillinger: Underhuset – 60–120 seter

Minimumsleie 5 timer / 1 dag.

Basisleie: forestillinger – Store Sal – 521 seter

Minimumsleie 5 timer / 1 dag.

Teknikertimer overtid – Alle scener

Etter 7 timer faktureres overtid. Mellom kl. 01:00 og 08:00 beregnes overtid med et tillegg på 100 %. På offentlige helligdager ("Røde dager") er timeprisen 133 % av ordinær pris.

Sandvika Teater – andre kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie: Prøver, forestillinger/konferanse – 358 seter	Kr per time	2 550	2 700	150	6% Fra 01.01.2024

Basisleie: Prøver, forestillinger/konferanse – 358 seter

Minimumsleie 5 timer / 1 dag.

Lille Scene – andre kulturaktører

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Basisleie: 90 seter	Kr per time	3 850	4 070	220	6% Fra 01.01.2024

Basisleie: 90 seter

Minimumsleie 5 timer / 1 dag.

Bærum Kulturhus – øvrige leietakere

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kulturanlegg – Pris etter avtale		0	0	0	0% Fra 01.01.2024

Kulturanlegg – Pris etter avtale

For utleie se www.baerumkulturhus.no

Seniorsentrene

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Enkeltanledninger	Kr	1 677	1 769	92	5% Fra 01.01.2024
Faste leietakere (møterom og kjøkken)	Kr	1 201	1 267	66	5% Fra 01.01.2024
Helg: Fredag/lørdag/søndag (per arr.)	Kr	4 017	4 238	221	6% Fra 01.01.2024
Kafeteria inkludert kjøkken:					
Kafeteria uten kjøkken	Kr	841	887	46	5% Fra 01.01.2024
Pensjonister	Kr	2 633	2 778	145	6% Fra 01.01.2024
Storsal/Underetasje:					
Storsalen Henie Onstad	Kr	1 920	2 026	106	6% Fra 01.01.2024
Underetasje Rykkinn	Kr	1 619	1 708	89	5% Fra 01.01.2024

Enkeltanledninger

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Faste leietakere (møterom og kjøkken)

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Helg: Fredag/lørdag/søndag (per arr.)

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Kafeteria inkludert kjøkken:

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Kafeteria uten kjøkken

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Pensjonister

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Storsal/Underetasje:

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Storsalen Henie Onstad

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Underetasje Rykkinn

* Hvert seniorsenter må kontaktes: Ringhøyden, tlf 67 50 63 33 Haslum, tlf 67 11 25 80 Stabekk og Jar, tlf 67 51 89 60 Østerås, tlf 67 16 22 40 Henie-Onstad. tlf 67 50 82 00 Kolsås, tlf 950 35 303 Rykkinn, tlf 67 50 91 90 Tanum og Jong, tlf 67 50 83 70 Lommedalen og Bærums Verk, tlf 481 34 612 Ekeberg, tlf 67 53 28 66 Skui, tlf 67 13 66 60, er en del av Skui grendehus og det vises til deres priser Snarøya seniorsenter, tlf 67 12 37 61, er privat og fastsetter sine utleiepriser selv

Bekkestua bibliotek – Foredragssal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 125 personer, inntil 4 timer	Kr per time	1 350	1 425	75	6% Fra 01.01.2024
Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 125 personer, inntil 7 timer	Kr per time	1 850	1 950	100	5% Fra 01.01.2024
Kommersiell virksomhet – inntil 125 personer, inntil 4 timer	Kr per time	2 050	2 160	110	5% Fra 01.01.2024
Kommersiell virksomhet – inntil 125 personer, inntil 7 timer	Kr per time	2 600	2 740	140	5% Fra 01.01.2024

Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 125 personer, inntil 4 timer

Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 125 personer, inntil 7 timer

Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

Bekkestua og Sandvika bibliotek – Møterom 1, 2, 3, 4

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 4 timer	Kr per time	400	420	20	5% Fra 01.01.2024
Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 7 timer	Kr per time	600	635	35	6% Fra 01.01.2024
Kommersiell virksomhet – inntil 4 timer	Kr per time	700	740	40	6% Fra 01.01.2024
Kommersiell virksomhet – inntil 7 timer	Kr per time	900	950	50	6% Fra 01.01.2024
To møterom samlet, ikke kommersiell virksomhet – inntil 4 timer	Kr per time	600	635	35	6% Fra 01.01.2024
To møterom samlet, ikke kommersiell virksomhet – inntil 7 timer	Kr per time	720	760	40	6% Fra 01.01.2024
To møterom samlet, kommersiell virksomhet – inntil 4 timer	Kr per time	1 000	1 055	55	6% Fra 01.01.2024
To møterom samlet, kommersiell virksomhet – inntil 7 timer	Kr per time	1 200	1 265	65	5% Fra 01.01.2024

Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 4 timer

Sandvikas to møterom leies ut kun i åpningstiden. Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

Foreninger, lag, organisasjoner – inntil 7 timer

Sandvikas to møterom leies ut kun i åpningstiden. Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

Kommersiell virksomhet – inntil 4 timer

Sandvikas to møterom leies kun ut i åpningstiden.

Kommersiell virksomhet – inntil 7 timer

Sandvikas to møterom leies kun ut i åpningstiden.

To møterom samlet, ikke kommersiell virksomhet – inntil 4 timer

Sandvikas to møterom leies ut kun i åpningstiden. Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

To møterom samlet, ikke kommersiell virksomhet – inntil 7 timer

Sandvikas to møterom leies ut kun i åpningstiden. Gjelder alle barne-, ungdoms- og voksne frivillige lag og organisasjoner i hele Bærum, ikke bare i eget lokalmiljø, men i hele kommunen. Leietakere i lokalmiljøet prioriteres. Gjelder ikke eksklusive (lokaler kun til egen disponering) / fast leie.

To møterom samlet, kommersiell virksomhet – inntil 4 timer

Sandvikas to møterom leies kun ut i åpningstiden.

To møterom samlet, kommersiell virksomhet – inntil 7 timer

Sandvikas to møterom leies kun ut i åpningstiden.

Leie av Solknatten hytte i Vestmarka

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Helg, uten sluttrensjøring	Kr per helg	1 660	1 750	90	5% Fra 01.01.2024
Midtukeføgn, uten sluttrensjøring	Kr per døgn	765	805	40	5% Fra 01.01.2023

Helg, uten sluttrensjøring

Fortrinnsrett innbyggere med funksjonsvariasjoner.

Midtukeføgn, uten sluttrensjøring

Fortrinnsrett innbyggere med funksjonsvariasjoner.

Løkkeåsveien 2

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fredag/lørdag/søndag	Kr per arrangement	4 610	4 865	255	6% Fra 01.01.2024
Mandag–torsdag (seminar/møte)	Kr per dag	2 230	2 355	125	6% Fra 01.01.2024
Parkeringsplass Løkkeåsveien 2	Kr per måned	875	925	50	6% Fra 01.01.2024

Fredag/lørdag/søndag

Løkkeåsveien 2, plass til 50–80 personer. Kontakttelefon: Fritid og avlastning 67 50 43 85

Mandag–torsdag (seminar/møte)

Løkkeåsveien 2, plass til 50–80 personer. Kontakttelefon: Fritid og avlastning 67 50 43 85

Parkeringsplass Løkkeåsveien 2

Kontakttelefon: Fritid og avlastning 67 50 43 85

Emma Kafe

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Emma Kafe*					Fra 01.01.2024

Emma Kafe*

* For pris og utleie kontakt emmakafe@baerum.kommune.no eller se vår hjemmeside

<https://www.emmakafe.no/>

Wøyen gård – Bærums kulturelle storstue

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
- kl 10–02	Kr	9 900	10 440	540	5% Fra 01.01.2024
- kl 13–02	Kr	8 255	8 710	455	6% Fra 01.01.2024
- kl 16–02	Kr	7 460	7 870	410	5% Fra 01.01.2024
Begravelseskaffe	Kr	3 932	4 150	218	6% Fra 01.01.2024
Grupperom og Rosa rom, 20 personer	Kr	1 127	1 190	63	6% Fra 01.01.2024
Hverdager og helgedager utover kl 16:					
Hverdager, kl 8–16	Kr	2 980	3 140	160	5% Fra 01.01.2024
Konfirmasjon	Kr	6 120	6 460	340	6% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Leie til veldedige organisasjoner og foreninger, kveldsleie ukedagene	Kr	831	880	49	6% Fra 01.01.2024
Storsalen med blått rom*, 50 personer:					
Wøyen gård selskapslokaler					

- kl 10–02

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

- kl 13–02

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

- kl 16–02

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Begravelseskaffe

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Grupperom og Rosa rom, 20 personer

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Hverdager, kl 8–16

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Konfirmasjon

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Leie til veldedige organisasjoner og foreninger, kveldsleie ukedagene

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Storsalen med blått rom*, 50 personer:

* Inkl. overhead/flipp/videokanon, dekketøy til 56 personer. Kontakt Bærum kommunale arbeidssenter, Vinkelgården mobil 468 27 494 / 948 40 824 eller vinkelgarden@baerum.kommune.no

Wøyen gård selskapslokaler

Mva-pliktige leietakere, samt utleie med servering faktureres med et tillegg for 25 prosent mva i forhold til prisene i prislisten. Alle priser er oppgitt uten merverdiavgift.

Utleie kommunale gymnastikksaler

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Helger	Kr per time	550	580	30	5% Fra 01.01.2024
Hverdager	Kr per time	310	325	15	5% Fra 01.01.2024

Utleie svømmebasseng på Haug og Ramstad skole og Emma Friskhus

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Annen kommunal virksomhet	Kr per time	375	395	20	5% Fra 01.01.2024
Annen offentlig virksomhet	Kr per time	510	535	25	5% Fra 01.01.2024
Kommersielle brukere	Kr per time	670	705	35	5% Fra 01.01.2024
Kommunale skoler (Bærum) utenom lovpålagt svømmeopplæring	Kr per time	225	235	10	4% Fra 01.01.2024
Private brukere (fødselsdager m.m.)	Kr per time	670	705	35	5% Fra 01.01.2024

Utleie skoler – møte/kurs/arrangement

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Små rom / små fasiliteter (for eksempel klasserom)	Kr per økt inntil 4 timer. For over 4 timer doubles prisen	340	360	20	6% Fra 01.01.2024
Store rom med gode fasiliteter (forsamlings-/festsal)	Kr per økt inntil 4 timer. For over 4 timer doubles prisen	670	705	35	5% Fra 01.01.2024

Små rom / små fasiliteter (for eksempel klasserom)

Ta kontakt med den enkelte skole

Store rom med gode fasiliteter (forsamlings-/festsal)

Ta kontakt med den enkelte skole

Vann, avløp, renovasjon og feiing

Selvkost defineres som «den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste», en beregningsmetode som ofte er fastsatt i lov og i stor grad finansieres av brukernes betaling, sammen med eventuelle statstilskudd. Tjenesteområdene må følge retningslinjer utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester), samt lovverket for den enkelte tjeneste.

Gebyrene er mva-pliktige. Satsene oppgis eksklusiv mva.

Årsgebyret for vann, avløp, renovasjon og feiing fastsettes i henhold til selvkostberegninger.

Husholdningsrenovasjon

- Standard hentefrekvens: Mat- og restavfall annenhver uke, papp/papir og plastemballasje hver fjerde uke.
- Hentefrekvens 1: Mat- og restavfall henting to ganger per uke, papp/papir og plastemballasje hver uke.
- Hentefrekvens 2: Mat- og restavfall hver uke, papp/papir og plastemballasje annenhver uke.

Vann- og avløpstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avløp – Tilknytningsavgift	Kr per m2	112,50	118,69	6,19	5,50% Fra 01.01.2024
Avløp – Tilknytningsavgift, Sollihøgda	Kr per m2	250,00	250,00	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Avløp – Tilleggsgebyr tilknytning Fornebu	Kr per m2	54,64	57,65	3,01	5,51% Fra 01.01.2024
Avløp – Årsavgift	Kr per m3	21,67	26,00	4,33	19,98% Fra 01.01.2024
Septikavgift – Avgift for levering til septikmottak	Kr per m3	160,68	160,68	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Septikavgift – Avgift for tanker inntil 3 m3	Kr	1 654,14	1 654,14	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Septikavgift – Tillegg per m3 over 3 m3	Kr per m3	340,02	340,02	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Vann – Tilknytningsavgift	Kr per m2	112,50	118,69	6,19	5,50% Fra 01.01.2024
Vann – Tilknytningsavgift, Sollihøgda	Kr per m2	250,00	250,00	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Vann – Tilleggsgebyr tilknytning Fornebu	Kr per m2	45,04	47,52	2,48	5,51% Fra 01.01.2024
Vann – Årsavgift	Kr per m3	17,54	21,05	3,51	20,01% Fra 01.01.2024
Vannmålere (1" – 2")*	Kr per år	798,52	842,44	43,92	5,50% Fra 01.01.2024
Vannmålere (1/2" – 1")*	Kr per år	173,50	183,04	9,54	5,50% Fra 01.01.2024
Vannmålere (50 mm – 150 mm)*	Kr per år	1 629,44	1 719,06	89,62	5,50% Fra 01.01.2024

Vannmålere (1" – 2")*

* Vannmålerleie gjelder kun næringseiendommer

Vannmålere (1/2" – 1")*

* Vannmålerleie gjelder kun næringseiendommer

Vannmålere (50 mm – 150 mm)*

* Vannmålerleie gjelder kun næringseiendommer

Samlet vann- og avløpsgebyr for husholdninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avløp – pris for std.bolig*	årsgebyr	3 900	4 680	780	20% Fra 01.01.2024
Samlet vann- og avløpsgebyr – std. bolig*	årsgebyr	7 050	8 460	1 410	20% Fra 01.01.2024
Vann – pris for std.bolig*	årsgebyr	3 150	3 780	630	20% Fra 01.01.2024

Avløp – pris for std.bolig*

* Standardbolig (std.bolig) eksempel 120 m2.

Samlet vann- og avløpsgebyr – std. bolig*

* Standardbolig (std.bolig) eksempel 120 m2.

Vann – pris for std.bolig*

* Standardbolig (std.bolig) eksempel 120 m2.

Husholdningsrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fornebu avfallssug (Kommunedelplan 2) – 6C – Tilknytningsavgift avfallssuganlegg	Kr per m2	252,46	252,46	0,00	0,00% Fra 01.01.2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1A – Standard renovasjonsgebyr	årsgebyr	3 470,87	3 470,87	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
1C – Ekstra standard renovasjonsgebyr	Kr	3 470,87	3 470,87	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
1D – Blåsekk (ekstra sekk til restavfall)	Kr	74,12	74,12	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
2A – To naboer deler en to-delt beholder	Kr	2 430,04	2 430,04	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
2B – To til seks naboer deler separate	Kr	2 949,92	2 949,92	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
3A – Blokk og fellesløsninger – hentefrekvens 1	Kr	3 470,87	3 470,87	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
3B – Blokk og fellesløsninger – hentefrekvens 2	Kr	3 123,57	3 123,57	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
3C – Blokk og fellesløsninger – standard hentefrekvens	Kr	2 603,68	2 603,68	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
4A – Blokk og felles med kombicontainer – hentefrekvens 1	Kr	3 470,87	3 470,87	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
4B – Blokk og felles med kombicontainer – hentefrekvens 2	Kr	3 123,57	3 123,57	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
4C – Blokk og felles med kombicontainer – standard hentefrekvens	Kr	2 603,68	2 603,68	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
5A – Blokk og fellesløsning nedgravde – hentefrekvens 2	Kr	2 603,68	2 603,68	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
5B – Blokk og fellesløsning nedgravde – standard hentefrekvens	Kr	2 012,85	2 012,85	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
5C – Avvikende hentefrekvens 13t (nedgravde)	Kr	8 258,93	8 258,93	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
5D – Avvikende hentefrekvens 26t (nedgravde)	Kr	16 517,86	16 517,86	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
7 – Øyrenovasjon	Kr	2 603,68	2 603,68	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8A – Hjemmekompostering reduksjon standard gebyr	Kr	-868,25	-868,25	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8A – Hjemmekompostering reduksjon øyrenovasjon	Kr	-651,19	-651,19	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8B – Tilskudd nyetableringer nedgravde beholdere, per beholder	Kr	-20 000,00	-20 000,00	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8C – Økt volumkapasitet – for 1A	Kr	5 206,30	5 206,30	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8D – Ekstra tømning 4-hjulsbeholder*	Kr	1 356,88	1 356,88	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8D – Ekstra tømning kombicontainer	Kr	3 401,59	3 401,59	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8D – Ekstra tømning nedgravde container	Kr	2 038,45	2 038,45	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8D – Ekstra tømning per 2-hjulsbeholder*	Kr	675,25	675,25	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8E – Trilletillegg 2-hjulsbeholder <10–15m>	Kr	542,76	542,76	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8E – Trilletillegg 2-hjulsbeholder <15–20 m>	Kr	1 085,47	1 085,47	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8E – Trilletillegg 4-hjulsbeholder <10–15 m>	Kr	1 085,47	1 085,47	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8E – Trilletillegg 4-hjulsbeholder <15–20 m>	Kr	1 628,24	1 628,24	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8E – Trilletillegg 4-hjulsbeholder <5–10 m>	Kr	542,76	542,76	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8F – Ut-/innlevering 2-hjulsbeholder	Kr	381,19	381,19	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
8F – Ut-/innlevering 4-hjulsbeholder	Kr	544,56	544,56	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Fornebu avfallssug (Kommunedelplan 2) – 6A – Husholdningsrenovasjon	Kr per husstand per år	3 817,96	3 817,96	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Fornebu avfallssug (Kommunedelplan 2) – 6B – Renovasjon næringslokaler og offentlige bygg	Kr per m2	38,18	38,18	0,00	0,00% Fra 01.01.2024
Timepris tjenester	Kr	1 217,66	1 217,66	0,00	0,00% Fra 01.01.2024

8D – Ekstra tømning 4-hjulsbeholder*

* I henhold til tilbudt pris fra leverandør

8D – Ekstra tømning per 2-hjulsbeholder*

* I henhold til tilbudt pris fra leverandør.

Isi avfallsanlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Leveranser til forbrenning / leveranser mer enn 1 000 kg	Kr	1 542,58	1 627,42	84,84	5,50% Fra 01.01.2024
Leveranser til forbrenning / leveranser mer enn 1 000 kg – minstepris	Kr	101,97	107,58	5,61	5,50% Fra 01.01.2024
Mobilt mottak – inntil 200 liter	Kr	32	34	2	6% Fra 01.01.2024
Rent lass med elektro-/hvitvarer og data*		Gratis	Gratis		
Rent lass med farlig avfall fra private.		Gratis	Gratis		
Rent lass med hageavfall fra private*		Gratis	Gratis		
Sortert avfall 0–100 kg (minstepris)	Kr	58	61	3	5% Fra 01.01.2024
Sortert avfall, inntil 1 000 kg	Kr per tonn	739	780	41	6% Fra 01.01.2024

Rent lass med elektro-/hvitvarer og data*

* Leveres hageavfall, farlig avfall, elektrovarer, hvitvarer, data eller rene masser sammen med annet avfall, veies hele lasset og avgift blir iht. sortert avfall.

Rent lass med hageavfall fra private*

* Med hageavfall menes kvist (maks diameter 15 cm), løv og gress.

Feieavgifter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
6"–9" loddpiper	Kr per pipeløp	80	84	4	5% Fra 01.01.2024
Maskinpiper og kanaler	Kr per meter	124	131	7	6% Fra 01.01.2024
Tilsyn	Kr	162	171	9	6% Fra 01.01.2024
Tilsyn gassanlegg	Kr	165	174	9	5% Fra 01.01.2024

Salg av vann til Hole og Nesodden kommuner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Samlet pris*	Kr per m3	13,00	15,60	2,60	20,00% Fra 01.01.2024

Samlet pris*

* Utgjør summen av produksjonskostnader, faste driftskostnader og kapitalkostnader

Gebyrregulativ for 2024

Gebyrregulativ for byggesaker, plansaker, delesaker, oppmålingstjenester, seksjoneringsaker og oppdrag fra Geodata.

Kapittel I Alminnelige bestemmelser

§ 1 Gebyrsatser

1. Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr, jf. plan- og bygningslovens § 33-1, matrikkelloven § 32, matrikkelforskriften § 16 og eierseksjonsloven § 15. Gebyret angis i dette reglement ved bokstaven M. $M = 3\,500$ kroner.
2. Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater, som for eksempel tinglysningsgebyr og dokumentavgift for saker etter dette regulativ, skjer utskrivning og innkreving av statlige og kommunale gebyrer samlet.
3. Kommunen kan engasjere sakkyndig hjelp for spesifiserte utrednings- eller kontrolloppgaver. Til dekning av utgiftene kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter.
4. Gebyr etter medgått tid er 1 500 kroner per time. Det skal føres timeregnskap. Dersom slikt gebyr skal benyttes må det:
 - a. for plansaker være inngått avtale om dette i oppstartmøte
 - b. for enkeltsøknader bestemmes skriftlig av kommunen når søknaden mottas
5. Tilsynsvirksomheten finansieres av byggesaksgebyret. Av de samlede inntektene fra byggesaker brukes 10 prosent til tilsynsvirksomhet.

§ 2 Beregningstidspunkt, betalingsplikt

Gebyr beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringssøknad, rekvisisjon eller bestilling foreligger. Gebyrkravet rettes til den som har underskrevet søknaden som tiltakshaver, revirent eller bestiller.

§ 3 Betalingstidspunkt

1. Gebyret faktureres når vedtak fattes eller tjenesten er levert og forfaller til betaling 14 dager etter fakturadato. Gebyret kan likevel deles opp slik at en del faktureres når søknaden registreres.
2. Forøvrig gjelder følgende særregler:
 - a) Oppmålingsarbeid etter matrikkelloven
Gebyr for oppmålingssaken blir fakturert etter at saken er gjennomført.
 - b) Planforslag
Gebyret faktureres etter oppstartmøte og etter vedtak om planprogram og for planens behandling når kommunen finner at det tilsendte materialet er komplett slik at fristen for å behandle planforslaget begynner å løpe.
 - c) Felles plansak og byggesak
50 prosent av byggesaksgebyret faktureres samtidig med plangebyret og resten ved rammetillatelsen.
 - d) Seksjoneringsaker
Gebyr for seksjoneringsaken blir fakturert etter at saken er gjennomført.

§ 4 Beregning av tiltakets størrelse

Der hvor betalingssatsene er knyttet til bygningers størrelse skal det benyttes bruksareal for bygningen(e), jf. NS 3940.

§ 5 Avbrutt arbeid, trukket sak

Når tiltakshaver/forslagsstiller/rekvirent er årsak til at kommunens arbeid med bygge-, dele-, plan- eller oppmålingssak blir avbrutt, herunder manglende oppfølging fra vedkommendes side, eller ved å trekke saken, skal det betales 50 prosent av normalt gebyr. For plansak som er ferdig forberedt for politisk behandling beregnes likevel fullt gebyr. For bygge-, dele- og oppmålingssaker er slikt gebyr begrenset oppad til 5M.

§ 6 Urimelig gebyr – fritak for gebyr

Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til de kostnadene kommunen har hatt med saken, kan kommunen av eget tiltak eller på anmodning fastsette et passende gebyr. Ved rimelighetsvurderingen tas utgangspunkt i at gebyret skal gjenspeile gjennomsnittlige kostnader for behandling av sammenlignbare saker.

Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

Feilaktig utregnet gebyr kan rettes av eget tiltak. Gebyr kan ettergis i henhold til reglene i innfordringsreglementet.

Ved oversittelse av saksbehandlingsfrister nedsettes (eventuelt tilbakebetales) gebyret i henhold til regler i plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven.

§ 7 Klageadgang

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages da dette kun er oppfølging av regulativet. Når det etter avtale fastsettes gebyr etter medgått tid, kan gebyret ikke påklages.

Dersom gebyret fastsettes skjønnsmessig, kan gebyrvedtaket påklages innen forvaltningslovens klagefrist. Anmodning om nedsettelse av gebyr etter § 6 må fremsettes innen klagefristen dersom klagemuligheten skal kunne benyttes. Forvaltningslovens regler om fristberegning og oppreisning gjelder i slike tilfeller.

Kapittel II Private forslag til detaljregulering

§ 8 Beregning av gebyr

1. Den forberedende behandling

Gebyr for oppstartmøte etter plan- og bygningslovens § 12-8: 5M

Gebyr for oppstartmøte etter plan- og bygningslovens § 12-14: 5M

Gebyr for detaljregulering og endring av reguleringsplan etter forenklet prosess, etter § 12-14: 2M

Gebyr for underveismøter ved detaljregulering og endring av reguleringsplan etter ordinær prosess: 3M

Gebyr for fastsettelse av planprogram etter plan- og bygningslovens § 12-9: 10M

Sak for politisk utvalg om å gi råd i en regulerings sak etter § 12-8 og § 12-14: 15 M.

2. Behandlingsgebyr

For detaljreguleringsplan beregnes gebyr etter planområdets grunnareal og ny og eldre bebyggelses bruksareal etter tabellene i § 9 a og b.

Som grunnareal medregnes byggeområder, land og sjøområder hvor det skal gjennomføres andre byggetiltak, tilhørende fellesarealer og interne veier. Arealer som tas med for helhetens skyld medregnes ikke.

I bruksarealet regnes ikke med eksisterende bebyggelse i sone med særlig hensyn til kulturmiljø og heller ikke bruksareal for utendørs parkering. Underjordisk bruksareal beregnes for seg etter 50 prosent av satsene i § 9 b uansett om høyeste sats er nådd for bruksarealet over bakken. Der

det reguleres eget formål for konstruksjoner og anlegg som ikke har bruksareal, er gebyret 15M i tillegg til gebyr for eventuell bebyggelses bruksareal.

Det er arealstørrelsene når planforslaget fremmes til politisk behandling som er grunnlaget for beregningen. Endringer i arealstørrelsene som gjøres ved den politiske behandlingen endrer ikke beregningsgrunnlaget. Et planforslag regnes som fremmet når det er satt på sakskartet til planutvalget og innstillingen er avgitt.

§ 9 Gebyrsatser

a) Gebyrsatser for grunnareal er:

Grunnareal	Gebyr
Til og med 1 999 m ²	25M
2 000 m ² – 4 999 m ²	50M
5 000 m ² – 9 999 m ²	70M
10 000 m ² – 19 999 m ²	85M
20 000 m ² – 29 999 m ²	100M
30 000 m ² – 49 999 m ²	115M
50 000 m ² – 69 999 m ²	130M
Fra og med 70 000 m ²	140M

b) Gebyrsatser for tillatt bruksareal er:

Tillatt bruksareal	Gebyr
Til og med 999 m ²	15M
1 000 m ² – 2 999 m ²	30M
3 000 m ² – 4 999 m ²	45M
5 000 m ² – 9 999 m ²	60M
10 000 m ² – 19 999 m ²	75M
20 000 m ² – 29 999 m ²	90M
30 000 m ² – 39 999 m ²	105M
40 000 m ² – 49 999 m ²	120M
50 000 m ² – 59 999 m ²	135M
60 000 m ² – 69 999 m ²	150M
Fra og med 70 000 m ²	165M

c) Tilleggsgebyr

Detaljregulering som ikke samsvarer med arealbruk fastsatt i overordnet plan gis et tillegg på 10M.

§ 10 Gebyr for fornyet behandling av planforslag

a) Endring av planforslag etter at forslaget er fremmet til politisk behandling eventuelt med ny begrenset høring og ny fremleggelse for planutvalget: Tilleggsgebyr utgjør 15 prosent av opprinnelig gebyr.

b) Omfattende endring av planforslag etter at forslaget er fremmet til politisk behandling med ny varsling og høring og fremleggelse i planutvalget: Tilleggsgebyr på 50 prosent av opprinnelig gebyr.

§ 11 Endring av reguleringsplan

Ved forslag til endring av reguleringsplan eller av bebyggelsesplan etter tidligere lov betales gebyr etter følgende satser:

Gebyr for reguleringsendringer:

Endringstype	Gebyr
For hver endring som godkjennes administrativt forutsatt at sektormyndighet ikke berøres	6M
Endringer som godkjennes ved politisk behandling og/eller der sektormyndighet berøres	20M

For endring av eiendomsgrenser som medfører opprettelse av ny eiendom som godkjennes administrativt forutsatt at sektormyndighet ikke berøres	6M per ny eiendom
For endring av eiendomsgrenser som medfører opprettelse av ny eiendom som godkjennes ved politisk behandling og/eller der sektormyndighet berøres	10M per ny eiendom
Hver endring av eiendomsgrenser som godkjennes administrativt forutsatt at sektormyndighet ikke berøres	3M
Hver endring av eiendomsgrenser som godkjennes ved politisk behandling og/eller der sektormyndighet berøres	6M

For endringsforslag som ikke fremmes, betales 50 prosent av ovennevnte satser.

Kapittel III Byggesaker

§ 12 Forhåndskonferanse byggesak

Gebyr etter tabellen her gjelder alle forhåndskonferanser i forbindelse med byggesak.

Forhåndskonferanse	Gebyr
Forhåndskonferanse besvart skriftlig	Ikke gebyr
Forhåndskonferanse med møte – mindre tiltak	2M
Forhåndskonferanse med møte – store/kompliserte tiltak	5M
Forhåndskonferanse 2 / dialogmøte	5M

§ 13 Tiltak uten krav om ansvarlig foretak

Gebyr etter tabellen her gjelder både nybygg, tilbygg, terrasser og endringsarbeider og midlertidige og flyttbare bygg, konstruksjoner, kiosker, brakker, telt og lignende. For midlertidige konstruksjoner og bygninger som skal stå i lengre tid enn to år, beregnes gebyret som for permanente tiltak og § 16.

Tiltak	Gebyr
Midlertidige konstruksjoner, telt og lignende	4M
Bygningsmessig tiltak uten bruksareal	4M
Tilbygg inntil 50 m ²	4M
Bygningsmessige tiltak på inntil 50 m ²	4M
Bygningsmessige tiltak mellom 50 m ² og 70 m ²	4M
Bruksendring av tilleggsdel til hoveddel i bolig	4M
Midlertidig bygning/konstruksjon som ikke skal stå lengre enn 2 år	4M
Driftsbygning i landbruket inntil 1000 m ²	4M

§ 14 Boligbygg og garasjer

Denne bestemmelsen gjelder boliger og garasjer for bolig. Boligbygg for felles boformer, institusjoner, kollektiv, hybelbygg beregnes etter § 15. Denne bestemmelsen gjelder nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg, hovedombygging, -endring og vesentlig reparasjon av tiltak.

Type søknad	Gebyr
Enebolig/fritidsbolig bruksareal til og med 200 m ²	10M
Enebolig/fritidsbolig bruksareal større enn 200 m ²	16M
Tillegg for sekundærleilighet	4M
Tomannsbolig	26M
Boligblokk/rekkehus	
De fem første boenheter, per enhet, 70 m ² eller mindre	6M 8M
over 70 m ²	
De neste 6–10 boenheter, per enhet, 70 m ² eller mindre	5M 7M

over 70 m ²	
Fra og med 11 boenheter, per enhet, 70 m ² eller mindre	4M
Over 70 m ²	6M
Frittliggende garasje/uthus over 70 m ²	4M
Felles garasjeanlegg per blokk eller andre boligbygg, som anlegget skal betjene	3M
Utomhusplan/landskapsplan	2M

§ 15 Næringsbygg, idrettsbygg, publikumsbygg, stasjonsbygg og liknende bygg/anlegg, boligbygg for felles boformer, institusjoner, kollektiv, hybelbygg

Denne bestemmelsen gjelder nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg, vesentlig endringer og vesentlig reparasjon av tiltak, eller hovedombygging som ikke faktureres etter § 13 eller § 14. Gebyret beregnes etter bruksarealet i henhold til denne tabell.

Arealintervaller	Gebyr
For de første 200 m ²	12M
Areal 201–2 000 m ² per påbegynt 200 m ²	7M
Areal 2 001 m ² – 10 000 m ² per påbegynt 200 m ²	3M
Areal over 10 000 m ² , per påbegynt 200 m ²	1M
Innendørs parkeringsareal per påbegynt 200 m ²	3M
For de første 200 m ²	12M
Areal 201–2 000 m ² per påbegynt 200 m ²	7M
Parkeringsareal på tak per påbegynt 200 m ²	3M
Utomhusplan/landskapsplan	2M

§ 16 Spesielle bygg og skilt

Denne bestemmelsen gjelder nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg, hovedombygging, -vesentlig endring og vesentlig reparasjon av tiltak.

Type tiltak	Gebyr
Bensinstasjon, ladestasjon (anlegg) o.l.	15M
Utendørs idrettsanlegg/stadionanlegg, (næringsarealer i anlegget kommer i tillegg, jf. § 15).	30M
Skiltplan	6M
Skilt og reklame. Flere skilt med areal inntil 35 m ² per fasade, regnes som ett skilt.	4M
Midlertidig Bolig-/brakkerigg med varighet over 2 år per enhet/bygg	10M
Driftsbygninger i landbruket > 1000 m ²	6M

§ 17 Tiltak med eksisterende bygninger og bruksendringer

Ved kombinerte søknader, se også § 26.

Type tiltak	Gebyr
Bruksendring av bolig/leilighet til annet formål per leilighet	6M
Bruksendring til familiebarnehage	4M
Oppdeling av bolig/leilighet per ny leilighet	4M
Sammenslåing av leiligheter	4M
Ny planløsning per etasje ved endringssøknader, jf. § 22	3M
Arbeider med våtrom og pipe	2M
Trappeheis, stolheis eller tilsvarende løfteinnretning	1M
Bruksendring av tiltak etter § 15 som medfører søknadspliktige ombyggingsarbeider: For de første 200 m ²	6M

Areal 201–2 000 m2, per påbegynt 200 m2	4M
Areal 2 001 m2 – 10 000 m2 per påbegynt 200 m2	2M
Areal over 10 000 m2 per påbegynt 200 m2	0,5M
Innendørs parkeringsareal per påbegynt 200 m2	2M
<u>Bruksendring av tiltak etter § 14 som medfører søknadspliktige ombyggingsarbeider</u>	
Boligblokk/rekkehus	
De fem første boenheter, per enhet, 70 m2 eller mindre	4M
over 70 m2	5M
De neste 6–10 boenheter, per enhet, 70 m2 eller mindre	3M
over 70 m2	4M
Fra og med 11 boenheter, per enhet, 70 m2 eller mindre	2M
over 70 m2	3M
<u>Bruksendring av tiltak etter § 15 uten søknadspliktige ombyggingsarbeider</u>	
For de første 200 m2	4M
Areal mellom 201–2 000 m2 per påbegynt 200 m2	2M
Areal mellom 2 000 m2 og 10 000m2 per påbegynt 200 m2	1M
Areal over 10 000 m2 per påbegynt 200 m2	0,5M
Innendørs parkeringsareal per påbegynt 200 m2	1M
Bruksendring av kort varighet (inntil 6 mnd.)	1M
Endring i bærende konstruksjon eller brannskille i bolig	1M
Endring i bærende konstruksjon eller brannskille i næringsbygg	2M + 1M per etasje
Fasadeendring for småhusbebyggelse	4M
Fasadeendring for større bygg	8M
<u>Ny etasjeplan i bygning</u>	
For de første 200m2	6M
Areal 201–2 000 m2 per påbegynt 200 m2	4M
Areal 2 000 m2 – 10 000 m2 per påbegynt 200 m2	2M
Areal over 10 000 m2 per påbegynt 200 m2	0,5M
Innendørs parkeringsareal per påbegynt 200 m2	2M
Bestemmelsen tas inn i første ledd i §§ 14, 15 og 16 Medfører endringer fra 50 %–100 % gebyr for disse tiltakene.	
Tilbygg/påbygg/underbygg til bolig med ny boenhet til og med 55 m2	8M
Tilbygg/påbygg/underbygg til bolig med ny boenhet større enn 55 m2	10M
Tilbygg/påbygg/underbygg til bolig uten ny boenhet større en 50 m2 (§ 13 brukes for tilbygg uten krav om ansvarlig foretak)	10M
Ark, parapet, takoppløft, per takflate	4M

§ 18 Større konstruksjoner og anlegg

Det betales gebyr 6M for følgende tiltak:

- Masseforflytning, massedeposering, planering og landskapsarbeid som berører fra 2 til 10 daa areal med en økning på 1M for hvert 10 daa som berøres
- Tribuner og idrettsbaner/anlegg som ikke går inn under § 16. Dersom tribuneanlegget har rom for næringsvirksomhet, betales gebyr etter § 15 i tillegg.

- Tunneler per påbegynt 250 meter lengde og underjordiske haller for teknisk anlegg
- Lokk- og konstruksjoner over/under vei, vann eller bane
- Utendørs anlegg og lager, produksjonsvirksomhet
- Broer over 20 meter
- Plattform for bane
- Støttemur og støyskjerm over 30 meter
- Permanent kai, molo, brygge og flytebrygger
- Vesentlig endring og vesentlig reparasjon av tiltak etter § 18

§ 19 Konstruksjoner og anlegg av middels størrelse

Det betales gebyr på 4M for følgende tiltak:

- Utendørs svømmebasseng
- Lagertanker, nedgravde avfallscontainere
- Broer under 20 meter
- Veianlegg per påbegynt 250 meter lengde
- Rørledninger for vann, avløpsvann, overvann, og rørledning for avfall per påbegynt 250 meter lengde
- Støttemur og støyskjerm over 10 meter lengde med tilhørende terrengendring
- Utendørs anlegg og lager, produksjonsvirksomhet
- Utendørs anlegg for idrett og lek
- Anlegg for energiforsyning, pipe, kjøleanlegg, ventilasjonsanlegg, heis, rulletrapp og rullebånd, herunder de bygningsmessige endringer som er en direkte følge av installasjonen
- Midlertidig deponering av masse inntil 2 daa
- Master
- Parkeringsplass per påbegynt 200 m² (dog ikke over 12M)
- Andre konstruksjoner på næringseiendom som ikke kan betegnes som bygning
- Masseforflytning, massedeponering, planering og landskapsarbeid som berører fra 0–2 daa areal
- Anlegg, flytting, utvidelse av vei eller parkeringsplass

§ 20 Riving. Pålegg om retting/riving

Type tiltak	Gebyr
Rivning av bygning under 200 m ² bruksareal	1M
Rivning av bygning over 200 m ² bruksareal	2M
Rivning/fjerning av tiltak nevnt i §§ 18, 19 og 20	1M

§ 21 Registreringsgebyr

For tiltak etter pbl. skal det betales registreringsgebyr for kostnadene knyttet til arbeidet etter matrikeloven. For boliger betales per bruksenhet som må registreres i matrikkel, med en reduksjon på gebyr for de neste. For andre tiltak enn bolig betales gebyr per søknad. Meldingspliktene tiltak – tiltak uten ansvarsrett skal registres i matrikkel og gebyr betales per søknad.

Registrering	Enhet	Gebyr
Registreringspliktige tiltak bolig	Per bruksenhet	0,5M per første bruksenhet, 0,25M for de neste
Registreringspliktige tiltak påbygg/tilbygg/endring	Per bruksenhet	0,5M
Registreringspliktige tiltak annet enn bolig	Per søknad	1,5M
Registreringspliktige tiltak uten ansvarsrett	Per søknad	0,5M

Kapittel IV Tilleggsgebyr, avslag, særlige beregningsregler

§ 22 Endringssøknad

Med endringssøknad menes endringer det søkes om etter at rammetillatelse eller ett-trinnstillatelse er gitt, men før bygget eller tiltaket er tatt i bruk. Slikt gebyr beregnes likevel ikke dersom endringen er fremmet for å imøtekomme naboprotest eller naboklage. Etter at tiltaket er tatt i bruk betales fullt gebyr for søknad om endring.

Type tiltak	Gebyr
Endring av tiltak etter § 13 i reglementet	1M
Endring av tiltak etter §§ 14 og 15	Gebyr etter § 17
Endring av tiltak etter §§ 14 og 15 som ikke omfattes av § 17	2M
Endring av tiltak etter §§ 18, 19 og 20	1M
Endring av vedtak og vilkår, opphevelse av vilkår utenom klagesak	1M
Endringer av tiltak etter § 17	2M

§ 23 Avslag og avvisning

Dersom en søknad avslås betales 75 % av fullt gebyr. Ved omgjøring av avslag til tillatelse betales resterende 25 % av fullt gebyr.

Ved avvisning betales 75 % av fullt gebyr. Det beregnes ikke dispensasjonsgebyr.

Dersom en søknad utløser midlertidig bygge- og deleforbud betales det ikke gebyr når saken stilles i bero. Dersom søknaden trekkes etter vedtak om midlertidig forbud mot tiltak betales ikke gebyr. Ved den endelige behandlingen av slik søknad betales fullt gebyr.

§ 24 Tilleggsgebyr – flere igangsettingstillatelser

Flere igangsettingstillatelser.

Ved oppdelt igangsettingsøknad betales tilleggsgebyr på 2M for den andre igangsettingstillatelsen og for hver igangsettingstillatelse etter denne.

§ 25 Dispensasjoner fra arealplan og plan- og bygningslovgivningen og fravik fra tekniske krav

Dispensasjonsforhold	Gebyr
For hvert forhold som krever dispensasjon fra plan- og bygningslovgivningen og fra arealplaner med mindre annet er fastsatt i denne tabellen.	4M
Andre mindre tiltak som ellers er fritatt for saksbehandling forutsatt at sektormyndighet ikke berøres	2M
Dispensasjon fra plankrav (bebyggelsesplan og detaljregulering) fastsatt i reguleringsplan	10M
Dispensasjon fra plankrav fastsatt i kommuneplan/kommunedelplan	5M
Dispensasjon som behandles politisk	20M
Fra hvert forhold som krever fravik fra tekniske krav i medhold av pbl. § 31-4	2M

Dersom det ved kombinerte søknader etter § 27 oppstår de samme dispensasjonsforhold for alle tiltak som det søkes om samtidig, skal dispensasjonsgebyret beregnes som om det var én søknad.

§ 26 Ansvarsrett

	Gebyr
Selvbygger etter byggesaksforskriftens SAK10 § 6-8	1M
Lokal godkjenning når foretaket mangler formell kompetanse (tiltaksklasse1) SAK10 § 11-4 sjette ledd	2M

§ 27 Kombinerte søknader, seriesaker og felles behandling

1. Som seriesak regnes flere søknader om samme type tiltak eller oppføring av samme art bebyggelse når søknadene fremmes under ett av samme tiltakshaver og ansvarlig søker.
2. Ved søknader nevnt under nr. 1 skal gebyret for hver likeartet bygning eller tiltak legges sammen. Det må være minst fem hus for å få rabatt. Rabatten er to prosent per hus. (Eksempel: fem hus = $5 \times 2\% = 10\%$ rabatt av totalgebyret for de fem husene). Største oppnåelige fradrag er 40 prosent (for 20 hus eller flere)
3. Ved søknad om flere utendørstiltak etter §§ 18 og 19 skal gebyrene legges sammen, men summen skal ikke overstige 12M.
4. Ved reparasjon av tekniske installasjoner i flere leiligheter eller bruksenheter i samme bygning beregnes gebyr som for ett slikt tiltak med tillegg av 2M.
5. Ved søknader som omhandler påbygg og/eller tilbygg til småhusbebyggelse, samt eventuelt fasadeendring og planendring på eks. bolig, skal gebyret rimelighetsvurderes i forhold til gebyr for ny bolig, jf. § 14.

Kapittel V Delesaker

§ 28 Opprettelse av ny eiendom (delesak) og arealoverføring etter plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 20-1 m

Type deling	Gebyr
Forhåndskonferanse med møte	2M
Deling av eiendom i to tomter, bebygde eller ubebygde	7M
Tillegg for flere tomter	3M*
Arealoverføring mellom eiendommer under 200 m ²	3M
Arealoverføring mellom eiendommer over 200 m ²	6M

* Per tomt – ikke over 30M

Ved avslag på søknad om deling betales gebyr etter § 23. Det betales ikke gebyr for fradeling av arealer som skal overføres vederlagsfritt til det offentlige. Gebyr for oppmåling og delingsforretning kommer i tillegg, jmfør kapittel VI.

Kapittel VI Oppmålingssaker

For alle oppmålingsarbeider etter matrikkelloven faktureres gebyr i henhold til gjeldene gebyrregulativ, etter matrikkelloven § 32, matrikkelforskriften § 16. Gjennomføring av oppmålingsforretning har en tidsfrist på 16 uker fastsatt i matrikkelforskriften § 18, første avsnitt.

Type saksbehandling	Gebyr
For saksbehandling av komplette søknader i §§ 31–36	Angis ved bokstaven M
Ved behandling av saker der innsendt dokumentasjon er mangelfull eller feilaktig, beregnes et tilleggsgebyr etter medgått tid, inntil saken er komplett	Timepris § 1 punkt 4
Gebyr for saker etter KAP VI som beregnes etter medgått tid	Timepris § 1 punkt 4
Gebyr for matrikkelføring, beregnes etter medgått tid	Timepris § 1 punkt 4
Tilleggsgebyr for befarng av eiendom i forbindelse med oppmålingsforretning	2M

I tillegg til gebyr beregnet etter bestemmelsene påløper gebyrer for matrikkelbrev, tinglyingsavgift, dokumentavgift og eventuelt tilleggsgebyr for dokumenter som skal tinglyses ved opprettelse av nye matrikkelenheter, grensejustering, arealoverføring og reseksjonering.

§ 29 Oppretting av matrikkelenhet

1. Oppretting av grunneiendom og fsteieiendom

Areal	Gebyr
-------	-------

0–2 000 m ²	11M
Over 2 000 m ²	Gebyret økes med 2M per påbegynt 1 000 m ²

Ved samtidig oppretting av flere nye matrikkelenheter fra én hovedeiendom, gis følgende i gebyr:

Antall enheter	Gebyrreduksjon per grunneiendom
6–10	15 %
11–25	25 %
26 og flere	40 %

For oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer til landbruksformål, allmenne friluftsmål og lignende, samt ferdig regulerte områder som senere ytterligere skal fradeles, reduseres gebyret med 50 %.

2. Oppmåling av uteareal på eierseksjon

Gebyr for oppmåling av uteareal per teig. En seksjon kan ha flere teiger.

Areal	Gebyr
0–2 000 m ²	7M
Over 2 000 m ²	Gebyret økes med 2M per påbegynt 1 000 m ²

Ved samtidig oppretting av flere nye teiger fra samme grunneiendom, gis følgende i gebyret

Antall teiger	Gebyrreduksjon per teig
6–10	35 %
11–25	50 %
26 og flere	60 %

Dersom partene ønsker det kan oppmålingsforretningen gjennomføres uten oppmøte i marka, der uteareal til eierseksjon er entydig fastsatt med koordinater, jf. Matrikkelforskriften § 40 1. ledd a).

Ved kontorforretning over uteareal forutsettes det at rekvirent har levert koordinatgrunnlag i henhold til kravspesifikasjon for nye grenser og gebyret reduseres med 60 %.

3. Oppretting av anleggseiendom

Volum	Gebyr
0–2 000 m ³	10M
Over 2 000 m ³	Gebyret økes med 2M per påbegynt 1 000 m ³

4. Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning (MUF)

Gebyr for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning er 3M.

I tillegg kommer gebyr for gjennomføring av oppmålingsforretning, jf. § 31 pkt. 1–3.

Gebyrene innkreves samlet.

§ 30 Grensejustering

Endring av grenselinje mellom to eksisterende grensepunkter. Gebyret er 5M. I tillegg kommer et gebyr på M per nyetablert grensepunkt.

For grensejustering kan arealet for de involverte eiendommene justere med inntil 5 % av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

§ 31 Arealoverføring

Ved arealoverføring skal man gjennomføre oppmålingsforretning og tinglysning. Arealoverføring utløser dokumentavgift.

Areal	Gebyr
Areal fra 0–2 000 m ²	11M
Over 2 000 m ²	Gebyret økes med 2M per påbegynt 1 000 m ²

§ 32 Klarlegging av eksisterende grense, der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

Grensepunkt	Gebyr
For inntil 2 punkter	3M
Deretter betales et tillegg på per punkt	½ M

Tilleggstjeneste for ekstra retningsgivende trepeler på rett linje betales ½ M per trepel.

§ 33 Klarlegging av eksisterende grense, der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

Grensepunkt	Gebyr
For inntil 2 punkter	4M
Deretter betales et tillegg per punkt	1M

Tilleggstjeneste for ekstra retningsgivende trepeler på rett linje betales ½ M per trepel.

§ 34 Retting av matrikkelen

Gebyr i saker om retting i matrikkelen beregnes etter medgått tid for saksbehandling og matrikkelføring.

§ 35 Bestemmelse om vinterforskrift

Hensikten med reglene er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i en periode på vinteren da snø og tele gjør det vanskelig eller umulig å utføre oppmålingsarbeid.

I henhold til matrikkellovens forskrift § 18 gjelder bestemmelse om vinterforskrift fra 1. desember til 1. mars. Saksbehandlingstiden for oppmålingssaker løper ikke i denne perioden.

§ 36 Utstedelse av matrikkelbrev for saksbehandling etter matrikkel-loven

Gebyr jf. matrikkelforskriften § 16, pkt. 4

Matrikkelbrev inntil 10 sider, 175 kroner

Matrikkelbrev over 10 sider, 350 kroner

§ 37 Tinglysingsgebyr

Gebyr jf. tinglysingsloven § 12 b

For tinglysning per post, 585 kroner

For elektronisk tinglysning, 540 kroner

Endring av tinglysingsgebyrene reguleres av Kartverket i takt med den årlige kostnadsutviklingen (Vedtas i statsbudsjettet).

§ 38 Dokumentavgift

Tinglysingsmyndigheten utsteder dokumentavgift ved arealoverføring og grensejustering og reseksjonering etter Dokumentavgiftsloven.

Dokumentavgiftsloven § 7 første ledd hjemler at dokumentavgift skal betales av salgsverdien av eiendommen. Gjennom rettspraksis er det fastslått at det er eiendommens markedsverdi på tinglysingstidspunktet som skal legges til grunn, HR-2008-1588-A.

§ 39 Tilleggsgebyr

Tinglyse erklæringer og heftelser sammen med opprettelse av ny matrikkelenhet og arealoverføring. Gebyr ½ M.

Rekvirent ikke møtt til oppmålingsforretning, uten forvarsel, som hindrer gjennomføring av oppmålingsforretningen. Gebyr 1 M.

§ 40 Sammenslåing og sletting av eiendommer

Sammenslåing av matrikkelenheter og sletting av eiendommer er ikke gebyrlagt.

Kommunen kan sende ut gebyr, se tilleggsgebyr, dersom det er nødvendig med klarlegging av heftelser eller heftelsen.

Utferdigelse av matrikkelbrev er gebyrbelagt.

Kapittel VII Seksjoneringsaker

For alle saker etter eierseksjoneringsloven faktureres gebyr i henhold til gjeldene gebyrregulativ, etter eierseksjonsloven § 15.

Type saksbehandling	Gebyr
For saksbehandling av komplette søknader	Angis ved bokstaven M
Ved behandling av saker der innsendt dokumentasjon er mangelfull eller feilaktig, beregnes et tilleggsgebyr etter medgått tid, inntil saken er komplett	Timepris § 1 punkt 4
Gebyr for saker etter KAP VII som beregnes etter medgått tid	Timepris § 1 punkt 4
Gebyr for matrikkelføring, beregnes etter medgått tid	Timepris § 1 punkt 4
For bistand/konsultasjon ut over det som følger av kommunens alminnelige veiledningsplikt i henhold til forvaltningsloven § 11, beregnes etter medgått tid	Timepris § 1 punkt 4

§ 41 Gebyr for saksbehandling etter eierseksjonsloven

Type tiltak	Gebyr
Seksjonering av 2–10 seksjoner, nybygg	3M
Seksjonering av 11–40 seksjoner, nybygg	8M
Seksjonering av flere enn 41 seksjoner, nybygg	18M
Reseksjonering og seksjonering av eksisterende bebyggelse av 1–10 seksjoner	4M
Reseksjonering og seksjonering av eksisterende bebyggelse opptil 40 seksjoner	10M
Seksjonering/reseksjonering av eksisterende bebyggelse av flere enn 41 seksjoner	20M
Sletting av seksjonering	1M
Tilleggsgebyr for befarung av eiendom	2M
Rettelser ved inkurie	2M

I tillegg til ovennevnte punkter, kommer gebyrer for tinglysing, dokumentavgift m.fl.

Oppmålingsforretning og utstedelse av matrikkelbrev i forbindelse med seksjonering av uteareal som tilleggsdel, gebyrlegges etter i regulativets kapittel VI, jf. eierseksjonsloven § 15 annet ledd.

Kapittel VIII Oppdrag fra Geodata

Ved behandling av innkomne oppdrag beregnes et gebyr etter medgått tid med timepris satt i § 1 punkt 4.

§ 42 Formidling av kart og eiendomsinformasjon, gjøres via formidlingsavtaler

1) For «Kartpakke til søknad etter plan og bygningsloven», 1 330 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler.

Innhold:

Situasjonskart
Kommuneplankart
Planer under arbeid
Eiendomskart
Gjeldende arealplan m/bestemmelser
Plananalyse
Matrikkelrapport
Ledningskart
Områdeanalyse

2) For «Naboliste», 205 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler.

3) For «Vektordata arealplaner» beregnes prisen iht. en priskalkulator per km².

Minimum 1 500 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler.

4) For «Matrikkelutskrift for fast eiendom og kartutsnitt», 452 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler.

Innholdet er et eiendomskart og rapport med opplysninger om bygninger, boliger, adresse, areal og eiere av eiendommen.

5) for «Vektordata eiendomskart», 460 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler. Innholdet er eiendomskart med grenser og grensepunkter fra matrikkelen.

6) For «Meglerpakke», 2 762 kroner, eksklusiv mva., pluss påslag fra formidler.

Innhold:

Vegstatuskart
Gjeldende arealplan m/bestemmelser
Kommuneplankart
Plananalyse
Planer under arbeid
Kulturminnerapport
Matrikkelrapport
Eiendomskart
Ferdigattest / midlertidig brukstillatelse
Kommunale avgifter og gebyrer
Ledningskart
Legalpant / utestående fordringer
Opplysninger om pipe/ildsted
Tilknytting til offentlig vann og avløp

Egne notater

Sammen skaper vi fremtiden

Mangfold | Raushet | Bærekraft